

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

الرأیا
علیها یصی

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

فہرست نسخہ نامی خطی

کتابخانہ مسجد اعظم ممبئی

جلد سوم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

رضا استادی

محمود طیار براہی

صادق حسن زاده

نوسہ ایف اے ملکن لبریری مسکن پورہ اہل بیت مسجد ممبئی

ان احوال سے مراد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست نسخه های خطی کتابخانه مسجد اعظم قم

نویسنده:

رضا استادی

ناشر چاپی:

موسسه آیه الله العظمی البروجردی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

فهرست	۵
فهرست نسخه های خطی کتابخانه مسجد اعظم قم جلد ۳	۷۷
مشخصات کتاب	۷۷
اشاره	۷۷
(شماره ۵)	۸۳
۱ - حبل المتین «برگ ۱ - ۱۴۳» (فقه - عربی)	۸۳
۲ - الوجیزه (۱۴۴ - ۱۴۵) (درایه - عربی)	۸۳
(۱۷)	۸۳
۱ - تحفه الأبرار «۱ - ۲۴۶» (فقه - فارسی)	۸۳
۲ - صیغ العقود و الايقاعات «۲۴۶ - ۲۴۸» (فقه - عربی)	۸۴
(۵۰)	۸۴
۱ - الکافی «۱ - ۲۸۴» (حدیث - عربی)	۸۴
۲ - کنز الدقائق «۲۸۵ - ۳۰۶» (تفسیر - عربی)	۸۴
(۷۲)	۸۵
۱ - حق الیقین «۱ - ۱۰۵» (اعتقادات - فارسی)	۸۵
۲ - قصص الانبیاء «۱۰۶ - ۲۶۲» (فارسی)	۸۵
(۱۴۵)	۸۵
۱ - الحاشیه علی المکاسب «۱ - ۱۸۸» (فقه - عربی)	۸۵
۲ - رساله فی منجزات المریض «۱۹۱ - ۲۲۸» (فقه - عربی)	۸۵
(۱۵۸)	۸۶
۱ - نهج البلاغه «۱ - ۲۶۴» (حدیث - عربی)	۸۶
۲ - الحواشی الصافیة «۱-۲۴۶» (حدیث - عربی)	۸۶
(۱۶۶)	۸۶
۱ - ترجمه صحیفه سجادیه «۱ - ۶۲» (دعا، فارسی)	۸۶

۸۷	۲ - رساله در احکام دعا «۶۲ - ۶۷» (دعا - فارسی)	
۸۷		(۲۱۴)
۸۷	۱ - مهدی موعود (علیه السلام) «۱-۳۳۱» (امامت - فارسی)	
۸۸	۲ - مکتب ریاضت «۳۳۲- ۳۷۳» (فارسی)	
۸۸		(۲۴۱)
۸۸	۱ - تقریرات فقه «۱- ۸» (فقه - عربی)	
۸۹	۲ - التعادل و التراجیح «۹ - ۱۶۹» (اصول فقه - عربی)	
۸۹		(۲۵۱)
۸۹	۱ - الطرائف فی معرفه مذهب الطوائف «۳ - ۲۷۴» (اعتقادات - عربی)	
۸۹	۲ - مناظره ابی الهذیل مع دیرانی. «۲۷۶ - ۲۸۵» (امامت - عربی)	
۸۹		(۲۹۱)
۸۹	۱ - تذکره شوستر «۱ - ۱۳۷» (فارسی)	
۹۰	۲ - هدیه الکلام (۱۴۱ - ۱۶۷) (تراجم - عربی)	
۹۰		(۳۲۶)
۹۰	۱ - عیون اخبار الرضا «۱ - ۹۶» (حدیث - عربی)	
۹۰	۲ - التوحید «۹۷ - ۳۳۵» (حدیث - عربی)	
۹۱		(۳۷۸)
۹۱	۱ - زورق «۱ - ۱۵۲» (فارسی)	
۹۱	۲ - ارمغانی طوس «۱۵۴ - ۱۶۵» (فارسی)	
۹۲		(۳۹۳)
۹۲	۱ - مرآت القلوب «۱ - ۱۱۹» (اخلاق - عربی)	
۹۲	۲ - مرآت المؤمنین «۱۱۹ - ۱۴۷» (اخلاق - عربی)	
۹۳		(۳۹۶)
۹۳	۱ - سراج القلوب «۱ - ۱۵۵» (اعتقادات - فارسی)	
۹۳	۲ - کنز الرموز «۱۱۵ - ۱۱۷» = کنوز الرموز (فارسی)	
۹۳		(۴۰۴)

- ۱ - دیوان فارغ گیلانی « ۱ - ۱۱۱ » (فارسی) ۹۳
- ۲ - فلک ناز و خورشید آفرین « ۱۱۱ - ۲۶۴ » = سرو و گل (شعر - فارسی) ۹۳
- (۴۰۵) ۹۴
- ۱ - الفيروزجه (الفيروزجات) الطوسيه « ۱ - ۱۳۷ » (فقه - عربی) ۹۴
- ۲ - الدرّه الغرويّه « ۱۳۸ - ۱۵۷ » (فقه منظوم - عربی) ۹۴
- (۴۱۴) ۹۴
- ۱ - رساله در اثبات صانع و اصول دين « ۱ - ۱۸ » (فارسی) ۹۴
- ۲ - معارف الانوار « ۱۹ - ۳۴۱ » (اعتقادات - فارسی) ۹۵
- (۴۱۶) ۹۶
- ۱ - القواعد و الفوائد « ۱ - ۳۲۳ » (فقه و اصول - عربی) ۹۶
- ۲ - رساله فی وحده الوجود « ۳۲۸ - ۳۳۱ » (عربی) ۹۶
- (۴۲۰) ۹۷
- ۱ - من لا يحضره الفقيه « ۱ - ۲۳۹ » (حدیث - عربی) ۹۷
- ۲ - ضیاء العیون « ۹۷ - ۱۰۰ » (عربی) ۹۷
- (۴۴۷) ۹۸
- ۱ - زبده الاصول شيخ بهائي « ۱ - ۳۷ » (عربی) ۹۸
- ۲ - خلاصه الحساب شيخ بهائي « ۳۹ - ۷۹ » (عربی) ۹۸
- (۴۶۰) ۹۸
- ۱ - لسان الذاکرين « ۱ - ۱۳۶ » (فارسی) ۹۸
- ۲ - یوسفیه « ۱۳۶ - ۱۹۹ » یوسف و زلیخا (فارسی) ۱۰۰
- (۴۷۲) ۱۰۱
- ۱ - شرح مفتاح العلوم « ۱ - ۲۹۹ » (بلاغت - عربی) ۱۰۱
- ۲ - شرح تهذیب المنطق و الکلام « ۳۰۰ - ۳۰۳ » (منطق - عربی) ۱۰۱
- (۴۷۶) ۱۰۲
- ۱ - عمده المراد فی شرح الارشاد « ۱ - ۱۰۸ » (نحو - عربی) ۱۰۲
- ۲ - ارشاد الهادی فی النحو « ۱۰۹ - ۱۱۳ » (نحو - عربی) ۱۰۲

- (٤٩٨) ١٠٣
- ١ - منهاج الكرامه فى معرفه الامامه « ٤ - ٨٠ » (امامت - عربى) ١٠٣
- ٢ - اسرار الصلاه = التنبيهات العليه « ٨٠ - ١٣١ » (عربى) ١٠٣
- (٥٠٠) ١٠٣
- ١ - تقاسيم العلل = تقسيم العلل « ٦ - ١٧٣ » (طب - عربى) ١٠٣
- ٢ - قرابادين « ١٧٤ - ٢٣٠ » (طب - عربى) ١٠٣
- (٥٠٣) ١٠٤
- ١ - مشارق الانوار « ٢ - ١٣٣ » (حديث - عرفان - عربى) ١٠٤
- ٢ - حدود وديات = رساله... « ١٣٤ - ٣٠٣ » (فقه - فارسى) ١٠٤
- (٥٢٤) ١٠٤
- ١ - المشاعر « ٢ - ٢٤ » (فلسفه - عربى) ١٠٤
- ٢ - حاشيه تحرير القواعد المنطقيه = الحاشيه على الشمسيه « ٢٥ - ١٤٠ » ١٠٥
- (٥٤٥) ١٠٥
- ١ - المسالك الجامعيه فى شرح الرساله الالفيه « ١ - ٧٦ » (فقه - عربى) ١٠٥
- ٢ - كاشفه الحال عن احوال الاستدلال « ٧٧ - ٩٣ » (عربى) ١٠٦
- (٥٧١) ١٠٦
- ١ - حاشيه مير سيد شريف بر شرح شمسيه (تحرير القواعد.....) ١٠٦
- ٢ - حاشيه بر حاشيه مير سيد شريف ١٠٦
- (٥٧٨) ١٠٦
- ١ - الكفايه فى علم الاعراب « ٣ - ٢٠٣ » (نحو - عربى) ١٠٦
- ٢ - شرح ١ نموذج « ٢٠٦ - ٢٥٥ » (نحو - عربى) ١٠٧
- (٦٠٧) ١٠٧
- ١ - اسرار النكاح « ١ - ٢٣ » (طب و اخلاق - عربى) ١٠٧
- ٢ - حقايق اسرار الطب « ٢٤ - ٥٦ » (طب - عربى) ١٠٧
- (٦٠٨) ١٠٨
- ١ - الشافيه « ٣ - ٤٨ » (صرف - عربى) ١٠٨

- ۲ - مختصر المعانی « ۵۱ - ۱۹۰ » (بلاغت - عربی) ۱۰۸
- (۶۱۴) ۱۰۸
- ۱ - اجوبه المسائل السرويه « ۳ - ۱۷ » (اعتقادات - عربی) ۱۰۸
- ۲ - اجوبه المسائل العکبريه « ۱۷ - ۳۳ » (کلام - عربی) ۱۰۹
- (۶۲۰) ۱۰۹
- ۱ - شرح شواهد التصريف « ۱ - ۱۵ » (صرف - عربی) ۱۰۹
- ۲ - شرح تصريف « ۱۶ - ۱۰۱ » (صرف - عربی) ۱۰۹
- (۶۲۴) ۱۱۱
- ۱ - الفهرست « ۲ - ۷۱ » (رجال - عربی) ۱۱۱
- ۲ - ايضاح الاشتباه في اسماء الرواه « ۷۲ - ۱۰۷ » (رجال - عربی) ۱۱۱
- (۶۶۱) ۱۱۲
- ۱ - تفسير سوره يوسف عليه السلام « ۱ - ۶۴ » (تفسير - عربی) ۱۱۲
- ۲ - روايات و حکايات « ۹۵ - ۹۴ » (فارسی) ۱۱۲
- (۶۶۲) ۱۱۳
- ۱ - الحاشيه على المختصر في شرح تلخيص المفتاح « ۲ - ۷۹ » (بلاغت - عربی) ۱۱۳
- ۲ - الحاشيه على حاشيه الخطائى على المختصر « ۸۰ - ۱۴۲ » (بلاغت - عربی) ۱۱۳
- (۷۰۳) ۱۱۴
- ۱ - گلشن اسرار « ۲ - ۱۳۰ » (منظومه - فارسی) ۱۱۴
- ۲ - رامچه نامه « ۱۳۴ - ۱۸۹ » (منظومه - فارسی) ۱۱۴
- (۷۰۸) ۱۱۶
- ۱ - نظام نامه، فهرست تحصيلات « ۱ - ۱۵ » (فارسی) ۱۱۶
- ۲ - دفتر ادارى عمومى « ۱۸ - ۸۱ » (فارسی) ۱۱۸
- (۷۱۵) ۱۱۸
- ۱ - الاثنا عشرية في الصلاه « ۳ - ۶۰ » (فقه - عربی) ۱۱۸
- ۲ - الاثنا عشرية في الصوم « ۶۵ - ۸۸ » (فقه - عربی) ۱۱۹
- (۷۲۶) ۱۱۹

- ١ - حياه النفس فى خطيره القدس « ١ - ١٦ » (كلام - عربى) ١١٩
- ٢ - علم النفس « ١٧ - ٣٤ » (روانشناسى - فارسى) ١٢٠
- (٧٣٢) ١٢٠
- ١ - خلاصه الاحكام « ١ - ٧ » (منظومه فقه - فارسى) ١٢٠
- ٢ - جنگ شعر « ٨٠ - ١٨٠ » (فارسى) ١٢١
- (٧٤٩) ١٢١
- ١ - حرز الامان من فتن الزمان « ١ - ١٣٩ » (دعا - و علوم غريبه - فارسى) ١٢١
- ٢ - منافع السور = جواهر القرآن « ١٤٠ - ١٦٣ » (علوم قرآن - فارسى) ١٢٢
- (٧٦٦) ١٢٢
- ١ - حاشيه شرح التجريد الجديد « ٢ - ٧٥ » (كلام - عربى) ١٢٢
- ٢ - القيمه = جوابات المسائل القيمه « ٨١ - ٩٤ » (كلام - فارسى) ١٢٢
- (٧٦٩) ١٢٣
- ١ - الفوائد المليه فى شرح التفتيه « ٢ - ١٣٨ » (فقه - عربى) ١٢٣
- ٢ - التنبيهات العليه على وظائف الصلاه القلبيه = اسرار الصلاه « ٢ - ٤٨ » ١٢٣
- (٧٨١) ١٢٤
- ١ - مقاصد الميزان « ١ - ٤٧ » (منطق - عربى) ١٢٤
- ٢ - رساله فى علم الميزان « ٤٧ - ٦٩ » (منطق - عربى) ١٢٤
- (٧٨٣) ١٢٥
- ١ - حدائق السحر فى دقائق الشعر « ١ - ٣١ » (بلاغت - فارسى) ١٢٥
- ٢ - علم عروض فارسى « ٣١ - ٤١ » (عروض - فارسى) ١٢٥
- (٧٩٢) ١٢٦
- ١ - شرح الوافيه « ١ - ٦٩ » (اصول فقه - عربى) ١٢٦
- ٢ - الفوائد الاصوليه « ٦٩ - ١١٣ » (اصول فقه - عربى) ١٢٦
- (٨٠٥) ١٢٧
- ١ - رساله فى التقليد « ١ - ٤٨ » (فقه و اصول - عربى) ١٢٧
- ٢ - رساله فى اجتماع الامر و النهى « ٤٩ - ٩١ » (اصول فقه - عربى) ١٢٧

- ۱۲۸ (۸۲۱)
- ۱۲۸ ۱ - شرح التصريف « ۳ - ۳۱ » (صرف - عربى)
- ۱۲۸ ۲ - تحرير القواعد المنطقيه = شرح الشمسيه « ۱۳۱ - ۴۶ » (منطق - عربى)
- ۱۲۸ (۸۳۹)
- ۱۲۸ ۱ - زبده الاصول « ۲ - ۱۵۰ » (اصول فقه - عربى)
- ۱۲۸ ۲ - لغز الزبده « ۱۵۱ - ۱۵۴ » (معقما - عربى)
- ۱۲۹ (۸۴۳)
- ۱۲۹ ۱ - شرح صرف مير « ۲ - ۱۱۲ » (صرف - فارسى)
- ۱۲۹ ۲ - كشاف « ۱۱۳ - ۱۷۴ » (نحو - فارسى)
- ۱۳۰ (۸۴۹)
- ۱۳۰ ۱ - اللهوف على قتلى الطفوف = الملهوف « ۱ - ۶۲ » (مقتل - عربى)
- ۱۳۰ ۲ - الوجيزه « ۷۲ - ۷۷ » (درايه - عربى)
- ۱۳۱ (۸۵۰)
- ۱۳۱ ۱ - رساله الارواح « ۳ - ۸ » (اعتقادات - عربى)
- ۱۳۱ ۲ - تحفه الملوک فى الفروع « ۹ - ۷۳ » (فقه - عربى)
- ۱۳۲ (۸۷۱)
- ۱۳۲ ۱ - رجعت = چهارده حديث « ۱ - ۲۳ » (اعتقادات - فارسى)
- ۱۳۲ ۲ - ترجمه الصلاه « ۲۳ - ۳۱ » (فقه - فارسى)
- ۱۳۳ (۸۹۲)
- ۱۳۳ ۱ - كتابچه نظام نامه مدرسه ناصرى « ۱ - ۶ » (فارسى)
- ۱۳۳ ۲ - كتابچه تنظيمات حسنه « ۹ - ۱۸ » (فارسى)
- ۱۳۴ (۸۹۹)
- ۱۳۴ ۱ - مرشد العوام « ۱ - ۱۶۵ » (فقه - فارسى)
- ۱۳۴ ۲ - اصول دين « ۱۶۶ - ۱۸۷ » (اعتقادات - فراسى)
- ۱۳۵ (۹۰۳)
- ۱۳۵ ۱ - ترجمه قرآن كريم « ۱ - ۱۶۸ » (فارسى)

- ۲ - ترجمه قرآن کریم «۱۶۹ - ۴۵۵» (فارسی) ۱۳۵
- (۹۰۶) ۱۳۶
- ۱ - ادعیه و ادویه « ۱ - ۷۰ » (فارسی) ۱۳۶
- ۲ - خرقة « ۷۱ - ۱۲۴ » (طب - فارسی) ۱۳۶
- (۹۰۷) ۱۳۷
- ۱ - المنظومه فی الحکمه « ۱ - ۵۱ » (منطق و فلسفه - عربی) ۱۳۷
- ۲ - منظومه فی اصول الفقه = در ربهیة « ۵۲ - ۵۵ » (اصول فقه - عربی) ۱۳۷
- (۹۰۹) ۱۳۷
- ۱ - محضل الهیئه « ۱ - ۸۵ » (هیئت - عربی) ۱۳۷
- ۲ - اللمعه الالهیه فی الحکمه المتعالیه « ۸۷ - ۱۶۶ » (فلسفه - عربی) ۱۳۹
- (۹۲۸) ۱۴۰
- ۱ - الشفاء العاجل (طب) ۱۴۰
- ۲ - برء الساعه (طب - عربی) ۱۴۰
- (۹۳۵) ۱۴۰
- ۱ - صراط النجاه « ۱ - ۱۶۴ » (اعتقادات - فارسی) ۱۴۰
- ۲ - رساله در تقلید و اجتهاد « ۱۶۵ - ۱۷۳ » (فقه و اصول - فارسی) ۱۴۱
- (۹۳۷) ۱۴۱
- ۱ - معدن الجواهر و ریاضه الخواطر « ۲ - ۴۱ » (اخلاق - عربی) ۱۴۱
- ۲ - ترجمه الصلاه = آداب الصلاه « ۴۳ - ۷۵ » (فارسی) ۱۴۱
- (۹۵۱) ۱۴۲
- ۱ - عوائد الایام من مهمات ادله الاحکام « ۲ - ۱۸۲ » (فقه و اصول فقه) ۱۴۲
- ۲ - مصابیح الاصول « ۱۸۳ - ۲۷۷ » (اصول فقه - عربی) ۱۴۲
- (۹۹۴) ۱۴۳
- ۱ - ادعیه « ۱ - ۳۳ » (عربی - فارسی) ۱۴۳
- ۲ - رساله درباره اینکه سفر زائر کربلا از عمرش محسوبنمیشود « ۳۳-۵۱ » ۱۴۳
- (۱۰۱۰) ۱۴۴

- ١ - شمس السيقاق «١ - ٢٥» (رياضيات - فارسي) ----- ١٤٤
- ٢ - منشآت «٢٦ - ٧٠» (فارسي) ----- ١٤٥
- (١٠٣٢) ----- ١٤٥
- ١ - رساله في بيان ما لم يثبت فيه حديث صحيح من الابواب «١ - ٥» ----- ١٤٥
- ٢ - مختصر على سبيل الاختيار من كتاب الاضداد «٦ - ٧» (ادبيات - عربي) ----- ١٤٦
- (١٠٤٢) ----- ١٤٦
- ١ - رساله جفر «١ - ٢٥» (فارسي) ----- ١٤٦
- ٢ - كنوز المعزمين «٢٥ - ٢٩» (علوم غريبه - فارسي) ----- ١٤٧
- (١٠٤٣) ----- ١٤٧
- ١ - العوامل في النحو = عوامل ملا محسن «١ - ٦٠» (نحو - عربي) ----- ١٤٧
- ٢ - عوامل منظوم «٦٠ - ٦١» (نحو - فارسي) ----- ١٤٨
- (١٠٤٥) ----- ١٤٨
- ١ - جفر «١ - ٥» (فارسي) ----- ١٤٨
- ٢ - نجوم و رمل «٥ - ٤٣» (فارسي) ----- ١٤٩
- (١٠٤٦) ----- ١٤٩
- ١ - مراحل السالكين «١ - ٤٤» (عرفان - فارسي) ----- ١٤٩
- ٢ - مرآه الحق «٤٤ - ١٣٢» (عرفان - فارسي) ----- ١٥٠
- (١٠٥٣) ----- ١٥٠
- ١ - المفراح في شرح مراحل الارواح «١ - ٣٢» (صرف - عربي) ----- ١٥٠
- ٢ - العزى في التصريف = التصريف «٣٤ - ٤٤» (صرف - عربي) ----- ١٥١
- (١٠٦٠) ----- ١٥١
- ١ - مكارم الاخلاق «١ - ٢٨٨» (حديث - عربي) ----- ١٥١
- ٢ - اعتقادات «٢٨٨ - ٢٨٩» (عربي) ----- ١٥١
- (١٠٦٧) ----- ١٥٢
- ١ - تاريخ معاصر اروبا «١ - ٨٨» (فارسي) ----- ١٥٢
- ٢ - تاريخ شعراء «٨٩ - ١٢٧» (فارسي) ----- ١٥٢

- ۱۵۳ ----- (۱۰۶۹)
- ۱ - شرایع محقق حلی « ۱ - ۱۲۹ » (فقه - عربی) ----- ۱۵۳
- ۲ - الروضه البهیه شهید ثانی « ۱۳۰ - ۲۳۵ » (فقه - عربی) ----- ۱۵۳
- (۱۰۷۲) ۱۵۳
- ۱ - شرح هدایه الحکمه « ۲ - ۲۰۴ » (فلسفه - عربی) ----- ۱۵۳
- ۲ - رساله القطب و المنطقه « ۲۰۵ » (فلسفه - عربی) ----- ۱۵۳
- (۱۱۰۶) ۱۵۴
- ۱ - حاشیه قواعد الاحکام « ۱ - ۵۶ » (فقه - عربی) ----- ۱۵۴
- ۲ - مختلف الشیعیه فی احکام الشریعه « ۵۷ - ۲۳۸ » (فقه - عربی) ----- ۱۵۴
- (۱۱۱۲) ۱۵۵
- ۱ - معالم التنزیل بغوی « ۲ - ۳۳۸ » (تفسیر - عربی) ----- ۱۵۵
- ۲ - انوار التنزیل بیضاوی « ۳۳۹ - ۳۴۴ » (تفسیر - عربی) ----- ۱۵۵
- (۱۱۶۱) ۱۵۵
- ۱ - حاشیه الروضه البهیه « ۱ - ۴۷ » (فقه - عربی) ----- ۱۵۵
- ۲ - شرح احادیث اعتقادی « ۴۸ - ۱۰۸ » (عربی) ----- ۱۵۵
- (۱۱۶۸) ۱۵۶
- ۱ - تاریخ ایران « ۱ - ۱۷۳ » (فارسی) ----- ۱۵۶
- ۲ - لغات فارسی « ۱۸۷ - ۲۲۸ » (لغت فارسی به فارسی) ----- ۱۵۶
- (۱۱۸۰) ۱۵۷
- ۱ - زاد المسافرین « ۵ - ۷۹ » (طب - فارسی) ----- ۱۵۷
- ۲ - طب فارسی « ۸۰ - ۹۰ » (فارسی) ----- ۱۵۸
- (۱۱۹۳) ۱۵۸
- ۱ - شرح شرایع الاسلام « ۱ - ۱۶۱ » (فقه - عربی) ----- ۱۵۸
- ۲ - الاجتهاد و التقليد « ۱۶۵ - ۱۷۱ » (فقه و اصول - عربی) ----- ۱۵۹
- (۱۲۱۱) ۱۵۹
- ۱ - شرح عوامل جرجانی « ۱ - ۱۴ » (نحو - عربی) ----- ۱۵۹

- ۲ - العوامل « ۱۵ - ۴۳ » (نحو - عربی) ۱۵۹
- (۱۲۱۴) ۱۶۰
- ۱ - ترجمه و شرح ارشاد القلوب « ۲ - ۷۱ » (حدیث - فارسی) ۱۶۰
- ۲ - انتخاب الكلمات « ۷۱ - ۱۱۹ » (اخلاق - فارسی) ۱۶۰
- (۱۲۲۲) ۱۶۱
- ۱ - خلاصه الحساب (عربی) ۱۶۱
- ۲ - حاشیه بر حاشیه ملا عبدالله (منطق - فارسی) ۱۶۱
- (۱۲۳۴) ۱۶۱
- ۱ - یوسفیه = شرح عوامل ملا محسن « ۱ - ۷۹ » (نحو - فارسی) ۱۶۱
- ۲ - دیوان انوری « ۸۰ - ۱۰۷ » (فارسی) ۱۶۲
- (۱۲۳۵) ۱۶۲
- ۱ - الشهادات « ۲ - ۱۲۴ » (فقه - عربی) ۱۶۲
- ۲ - الشهادات « ۱۲۵ - ۱۳۷ » (فقه - عربی) ۱۶۳
- (۱۲۴۹) ۱۶۳
- ۱ - رساله در معاد « ۱ - ۶۴ » (اعتقادات - فارسی) ۱۶۳
- ۲ - معراج نامه « ۶۵ - ۹۰ » (فارسی) ۱۶۴
- (۱۲۵۲) ۱۶۴
- ۱ - داستان یوسف و زلیخا « ۱ - ۷۶ » (فارسی) ۱۶۴
- ۲ - حمله حیدری « ۷۷ - ۱۰۸ » (منظومه - فارسی) ۱۶۴
- (۱۲۶۰) ۱۶۵
- ۱ - علم بلاغت « ۱ - ۳۶ » (فارسی) ۱۶۵
- ۲ - فتحیه = فارسی هیأت « ۳۸ - ۷۰ » (هیأت - فارسی) ۱۶۶
- (۱۲۶۲) ۱۶۶
- ۱ - سیاست روس و انگلستان « ۱ - ۱۰ » (فارسی) ۱۶۶
- ۲ - مجموعه نظم و نثر « ۱۱ - ۱۰۲ » (عربی) ۱۶۷
- ۱ - کشف الزمیل « ۱ - ۱۶ » (فارسی) ۱۶۷

- ۲ - لطف الزمل و مشرق الرمل « ۱۷ - ۸۸ » (فارسی) ۱۶۸
- (۱۲۸۱) ۱۶۸
- ۱ - معرفت تقویم « ۱ - ۸۵ » (فارسی) ۱۶۸
- ۲ - اصول الملاحم = ملحمه « ۸۶ - ۱۱۱ » (نجوم - فارسی) ۱۶۹
- (۱۲۸۳) ۱۶۹
- ۱ - اصول الفقه « ۱ - ۲۱ » (عربی) ۱۶۹
- ۲ - الحاشیه علی فرائد الاصول « ۲۱ - ۴۵ » (اصول فقه - عربی) ۱۷۰
- (۱۳۰۴) ۱۷۰
- ۱ - ترجمه حدیث قدس « ۱ - ۳۴ » (فارسی) ۱۷۰
- ۲ - درّه نادره « ۳۶ - ۵۶ » (تاریخ - فارسی) ۱۷۰
- (۱۳۱۱) ۱۷۱
- ۱ - نعت فرس « ۱۲۹/۱۰ » (لغت - فارسی) ۱۷۱
- ۲ - آیین نامه دبستان « ۱۳۰ - ۱۴۱ » (فارسی) ۱۷۱
- (۱۳۳۸) ۱۷۲
- ۱ - العزى فى التصريف ۱۷۲
- ۲ - العوامل فى النحو ۱۷۲
- (۱۳۷۸) ۱۷۲
- ۱ - شرح عقائد النسفى « ۱ - ۵۸ » (کلام - عربی) ۱۷۲
- ۲ - حاشیه بر شرح عقائد نسفی « ۵۹ - ۹۰ » (کلام - عربی) ۱۷۲
- (۱۳۹۶) ۱۷۳
- ۱ - صرف میر « ۱ - ۵۹ » (صرف - فارسی) ۱۷۳
- ۲ - العزى فى التصريف = التصريف « ۶۰ - ۷۴ » (صرف - عربی) ۱۷۳
- (۱۴۰۵) ۱۷۴
- ۱ - طب فارسی جدید « ۱ - ۸۹ » (فارسی) ۱۷۴
- ۲ - تشریح بدن انسان « ۹۰ - ۱۴۵ » (طب - فارسی) ۱۷۴
- (۱۴۰۷) ۱۷۵

- ۱ - رساله عروض و قافیه « ۱ - ۵۲ » (فارسی) ۱۷۵
- ۲ - مختصر برهان قاطع « ۵۳ - ۶۵ » (لغت - فارسی) ۱۷۵
- (۱۴۱۷) ۱۷۵
- ۱ - حاشیه ملا عبدالله بر تهذیب المنطق « ۱ - ۹۲ » (منطق - عربی) ۱۷۵
- ۲ - التصریف تفتازانی « ۹۴ - ۱۱۴ » (صرف - عربی) ۱۷۶
- (۱۴۲۷) ۱۷۶
- ۱ - سی فصل « ۱ - ۱۹ » (نجوم - فارسی) ۱۷۶
- ۲ - فوائد در مسائل عرفانی « ۲۱ - ۲۸ » (فارسی) ۱۷۶
- (۱۴۲۹) ۱۷۷
- ۱ - کلام (؟) « ۱ - ۳۶ » (عربی) ۱۷۷
- ۲ - حاشیه حاشیه تحریر القواعد المنطقیه « ۳۷ - ۹۲ » (منطق - عربی) ۱۷۷
- (۱۴۴۴) ۱۷۸
- ۱ - الحاشیه علی شرح الحاشیه « ۱ - ۱۴۴ » (منطق - عربی) ۱۷۸
- ۲ - معارج الفهم فی شرح التّظم « ۱۴۴ - ۱۴۹ » (کلام - عربی) ۱۷۸
- (۱۴۴۸) ۱۷۹
- ۱ - شرح باب حادی عشر « ۱ - ۵۳ » (کلام - فارسی) ۱۷۹
- ۲ - رساله عملیه « ۵۶ - ۱۷۵ » (فقه - فارسی) ۱۸۰
- (۱۴۵۲) ۱۸۰
- ۱ - خلاصه التّقیوم « ۱ - ۱۸ » (فارسی) ۱۸۰
- ۲ - المیزان « ۱۹ - ۴۴ » (اسطرلاب - عربی) ۱۸۱
- (۱۴۹۸) ۱۸۱
- ۱ - الرساله المثالیه فی ذم الدنيا الدنیه (بیاض) « ۱۸ - ۷۰ » (اخلاق - عربی) ۱۸۱
- ۲ - تنسیه الغافلین = جنگ اخلاق « ۲ - ۱۷ » (عربی) ۱۸۲
- (۱۵۰۳) ۱۸۲
- ۱ - اخلاق « ۱ - ۸۱ » (عربی) ۱۸۲
- ۲ - حدیث « ۸۳ - ۹۰ » (عربی) ۱۸۳

- ۱۸۳ ----- (۱۵۳۹)
- ۱۸۳ ----- ۱ - ترجمه براء الساعه « ۶ - ۱۹ » (طب - فارسی)
- ۱۸۴ ----- ۲ - جنگ ادعیه « ۵۰ - ۱۲۷ » (فارسی)
- ۱۸۴ ----- (۱۵۴۲)
- ۱۸۴ ----- ۱ - جنگ اشعار « ۱ - ۷۳ » (فارسی)
- ۱۸۵ ----- ۲ - من کلام علما و حکما « ۲۰ - ۲۴ » (فارسی)
- ۱۸۶ ----- (۱۵۶۹)
- ۱۸۶ ----- ۱ - گلشن راز (منظومه - فارسی)
- ۱۸۶ ----- ۲ - جنگ نظم و نثر « ۱۶ - ۵۴ » (فارسی)
- ۱۸۷ ----- (۱۵۸۶)
- ۱۸۷ ----- ۱ - بحار الانوار علامه مجلسی (۱۱۱۱) « ۱ - ۱۲۶ » (حدیث - عربی)
- ۱۸۷ ----- ۲ - بحار الانوار علامه مجلسی « ۱۲۷ - ۳۱۴ » (حدیث - عربی)
- ۱۸۷ ----- (۱۵۹۵)
- ۱۸۷ ----- ۱ - تقریرات اصول الفقه « ۱ - ۱۶۷ » (اصول فقه - عربی)
- ۱۸۷ ----- ۲ - حاشیه فراند الاصول « ۱۶۷ - ۱۷۱ » (اصول فقه - عربی)
- ۱۸۸ ----- (۱۶۱۱)
- ۱۸۸ ----- ۱ - جواهر القرآن « ۲ - ۸۱ » (اخلاق - عربی)
- ۱۸۸ ----- ۲ - منهج العابدین « ۸۲ - ۱۷۵ » (اخلاق - عربی)
- ۱۸۹ ----- (۱۶۳۱)
- ۱۸۹ ----- ۱ - درّه نادره « ۱ - ۲۹ » (تاریخ - فارسی)
- ۱۸۹ ----- ۲ - مخزن الانشاء « ۳۲ - ۱۹۷ » (فارسی)
- ۱۹۰ ----- (۱۶۵۹)
- ۱۹۰ ----- ۱ - تحفه سلیمانیه = ترجمه ارشاد شیخ مفید از میرزا محمد مسیح فدشکویی فسوی (۱۱۲۱ یا ۱۱۲۵) « ۲ - ۱۸۵ » (فارسی)
- ۱۹۰ ----- ۲ - ترجمه قطب شاهی = ترجمه اربعین شیخ بهائی از ابن خاتون عاملی (سده ۱۱) « ۱۸۶ - ۳۲۲ » (فارسی)
- ۱۹۰ ----- (۱۶۹۴)
- ۱۹۰ ----- ۱ - شرح القانون « ۱ - ۳۳۷ » (طب - عربی)

- ٢ - شرح القانون «٣٣٨ - ٤٢٦» (طب - عربى) ١٩١
- (١٧٣٦) ١٩٢
- ١ - الفصول فى شرح تهذيب الوصول = الفوائد المنصوريه «٢ - ١٤٦» (اصول فقه - عربى) ١٩٢
- ٢ - تلخيص المحصل = نقد المحصل «١٤٧ - ٢٠٠» (كلام - عربى) ١٩٢
- (١٧٤٥) ١٩٣
- ١ - روضه السمع و البصر فى شرح المختصر «١ - ٤٣» (فقه - عربى) ١٩٣
- ٢ - [...] اصول الفقه [٤٤ - ١٠٧] (اصول فقه - عربى) ١٩٣
- (١٧٤٧) ١٩٤
- ١ - الفوائد الرضويه «١ - ١٥» (حديث - عربى) ١٩٤
- ٢ - الأربعون حديثاً «١٦ - ١٤٣» (حديث - عربى) ١٩٤
- (١٧٩٢) ١٩٥
- ١ - [...] الاحكام [١ - ١٢] (عربى) ١٩٥
- ٢ - شرايع الاسلام «١٢ - ٣٥٨» (فقه - عربى) ١٩٥
- (١٨٤٣) ١٩٦
- ١ - خلاصه الاقوال فى معرفه الرجال «١ - ٩٨» (رجال - عربى) ١٩٦
- ٢ - حاشيه شرح المطالع «١٠٢ - ١٧٣» (منطق - عربى) ١٩٦
- (١٨٤٦) ١٩٦
- ١ - عمده الطالب فى انساب آل ابى طالب «٢ - ١٢٤» (انساب - عربى) ١٩٦
- ٢ - الفخرى فى النسب «١٢٦ - ١٩٥» (انساب - عربى) ١٩٧
- (١٨٥٣) ١٩٨
- ١ - شرح رساله معتما «١ - ٧٤» (معما - فارسى) ١٩٨
- ٢ - دستور معماى منظوم «٧٤ - ٧٦» (معما - فارسى) ١٩٨
- (١٨٥٤) ٢٠٠
- ١ - شرح ١ نموذج اردبيلى «١ - ٤٦» (نحو - عربى) ٢٠٠
- ٢ - شرح الفيه ابن مالك از ابن عقيل (نحو - عربى) ٢٠٠
- (١٩٢٥) ٢٠٠

- ۱ - مبادئ الوصول الى علم الاصول « ۱ - ۲۵ » (اصول فقه - عربى) ۲۰۰
- ۲ - تهذيب الوصول الى علم الاصول « ۲۷ - ۱۱۶ » (اصول فقه - عربى) ۲۰۰
- (۱۹۲۶) ۲۰۱
- ۱ - شرح الايساغوجى حسام الدين كاتى (منطق - عربى) ۲۰۱
- ۲ - حاشيه تهذيب المنطق ملا عبدالله يزدى (منطق - عربى) ۲۰۱
- (۱۹۴۴) ۲۰۱
- ۱ - نجوم « ۱ - ۱۶۷ » (فارسى) ۲۰۱
- ۲ - [.... وفتيات] « ۱۶۷ - ۱۷۰ » (فارسى) ۲۰۲
- (۱۹۵۰) ۲۰۲
- ۱ - بيست باب « ۲ - ۱۷ » (تقويم - فارسى) ۲۰۲
- ۲ - لوايح القمر « ۲۱ - ۱۳۰ » (نجوم - فارسى) ۲۰۳
- (۱۹۶۸) ۲۰۳
- ۱ - سراج القلوب غزنوى « ۱ - ۹۴ » (فارسى) ۲۰۳
- ۲ - رساله رجعت = چهارده حديث علامه مجلسى « ۹۴ - ۱۶۱ » (فارسى) ۲۰۳
- (۲۰۰۰) ۲۰۴
- ۱ - انتخاب (۲ برگ) (كلام - فارسى) ۲۰۴
- ۲ - شرح ديوان اميرالمؤمنين عليه السلام « ۵ - ۴۴۲ » (فارسى) ۲۰۴
- (۲۰۰۱) ۲۰۵
- ۱ - آداب عباسى « ۱ - ۹۸ » (دعا - فارسى) ۲۰۵
- ۲ - مفتاح الفلاح « ۹۸ - ۱۰۸ » (دعا - عربى) ۲۰۵
- (۲۰۰۸) ۲۰۵
- ۱ - فرهاد و شيرين = خسرو و شيرين « ۲ - ۴۳ » (منظومه - فارسى) ۲۰۵
- ۲ - فرهاد و شيرين = خسرو و شيرين « ۴۳ - ۹۲ » (منظومه - فارسى) ۲۰۶
- (۲۰۱۴) ۲۰۷
- ۱ - الاربعون حديثاً « ۲ - ۱۲۶ » (حديث - عربى) ۲۰۷
- ۲ - مفتاح الفلاح « ۱۲۷ - ۲۱۶ » (دعا - عربى) ۲۰۷

- (۲۰۴۹) ----- ۲۰۸
- ۱ - قرابادین شفایی « ۱ - ۹۳ » (طب - فارسی) ----- ۲۰۸
- ۲ - مفتاح الخزائن = مختصر مفتاح الخزائن و قرابادین (طب - فارسی) ----- ۲۰۸
- (۲۰۶۹) ----- ۲۰۹
- ۱ - کتاب الفرائض « ۱ - ۱۷ » (فقه - عربی) ----- ۲۰۹
- ۲ - شرح المقدمه الحضرمیه « ۱۸ - ۱۵۲ » (فقه - عربی) ----- ۲۰۹
- (۲۰۷۰) ----- ۲۱۰
- ۱ - حاشیه تهذیب المنطق = العجاله « ۱ - ۴۳ » (منطق - عربی) ----- ۲۱۰
- ۲ - حاشیه حاشیه تهذیب المنطق « ۴۴ - ۱۵۷ » (منطق - عربی) ----- ۲۱۰
- (۲۰۷۶) ----- ۲۱۱
- ۱ - الفوائد الاصولیه « ۱ - ۵۳ » (اصول فقه - عربی) ----- ۲۱۱
- ۲ - الفوائد الحائریه الجدیده « ۵۴ - ۸۴ » (اصول فقه - عربی) ----- ۲۱۲
- (۲۰۸۰) ----- ۲۱۲
- ۱ - گلشن راز « ۱ - ۲۸ » (منظومه - فارسی) ----- ۲۱۲
- ۲ - لیلی و مجنون « ۳۱ - ۸۹ » (منظومه - فارسی) ----- ۲۱۳
- (۲۰۹۳) ----- ۲۱۳
- ۱ - الفوائد الصمدیه « ۱ - ۳۶ » (نحو - فارسی) ----- ۲۱۳
- ۲ - شرح الانموذج « ۳۷ - ۱۴۰ » (نحو - عربی) ----- ۲۱۴
- (۲۰۹۵) ----- ۲۱۵
- ۱ - تحریر القواعد المنطقیه « ۱ - ۹۹ » (منطق - عربی) ----- ۲۱۵
- ۲ - حاشیه تحریر القواعد المنطقیه « ۱۰۰ - ۱۳۰ » (منطق - عربی) ----- ۲۱۵
- (۲۰۱۵) ----- ۲۱۵
- ۱ - غنیه الانام فی معرفه الساعات و الایام = من لا یحضره التقویم « ۱ - ۱۵ » ----- ۲۱۵
- ۲ - منتخب حدیقه الشیعه « ۲۰ - ۶۱ » (کلام - فارسی) ----- ۲۱۷
- (۲۱۱۰) ----- ۲۱۸
- ۱ - دیوان فضولی « ۱ - ۹۸ » (منظومه - ترکی) ----- ۲۱۸

- ۲ - دیوان نوایی = نوادر شباب «۹۹ - ۱۹۱» (منظومه - ترکی) ----- ۲۱۸
- (۲۱۱۵) ----- ۲۱۹
- ۱ - دیوان محتشم کاشانی «۱ - ۶۲ و ۱۴۷ - ۱۷۲» (منظومه - فارسی) ----- ۲۱۹
- ۲ - سلسله الذهب «۶۲ - ۱۴۷» (منظومه - فارسی) ----- ۲۱۹
- (۲۱۱۷) ----- ۲۲۰
- ۱ - خوارق المعصومین «۱ - ۱۳» (فارسی) ----- ۲۲۰
- ۲ - فضائل علی بن ابیطالب (علیه السلام) «۱۴ - ۳۳۰» (فارسی) ----- ۲۲۰
- (۲۱۲۲) ----- ۲۲۱
- ۱ - جمع مختصر «۱ - ۳۸» (عروض - فارسی) ----- ۲۲۱
- ۲ - بدائع الافکار فی صنایع الاشعار «۳۹ - ۱۴۲» (عروض - فارسی) ----- ۲۲۱
- (۲۱۳۳) ----- ۲۲۲
- ۱ - الفیه «۱ - ۱۱» (فقه - عربی) ----- ۲۲۲
- ۲ - النفلیه «۱۱ - ۳۳» (فقه - عربی) ----- ۲۲۲
- (۲۱۴۰) ----- ۲۲۴
- ۱ - دلّه مختاله = دلّاله محتاله = دلّه مختار «۱ - ۴۱» (داستان - فارسی) ----- ۲۲۴
- ۲ - داستان شجاعت علی (علیه السلام) و جنگ او با دیوان و شیران «۴۱ - ۹۶» ----- ۲۲۵
- (۲۱۴۷) ----- ۲۲۵
- ۱ - دیوان ثنائی فراهانی (منظومه - فارسی) ----- ۲۲۵
- ۲ - منظومه عبرت نامه فتحعلیخان صبا (م) ۱۲۳۸ (منظومه - فارسی) ----- ۲۲۶
- (۲۱۵۰) ----- ۲۲۶
- ۱ - کبری فی المنطق «۱ - ۱۴» (منطق - فارسی) ----- ۲۲۶
- ۲ - حاشیه تهذیب المنطق «۱۵ - ۶۷» (منطق - عربی) ----- ۲۲۶
- (۲۱۵۱) ----- ۲۲۸
- ۱ - کتاب حقّ مزّ «۱ - ۱۱۲» (اخلاق - فارسی) ----- ۲۲۸
- ۲ - نصیحت نامه «۱۱۲ - ۱۱۹» (اخلاق - فارسی) ----- ۲۲۸
- (۲۱۶۸) ----- ۲۲۹

- ۱ - شرح العوامل از محسن بن محمد طاهر طالقانی قزوینی (سده ۱۲) ----- ۲۲۹
- ۲ - صمدیه شیخ بهائی (۲۱۰۳۱) (نحو - عربی) ----- ۲۲۹
- (۲۱۹۱) ----- ۲۳۰
- ۱ - علم الوضع (رساله فی....) « ۱ - ۱۰ » (عربی) ----- ۲۳۰
- ۲ - بیان البیان « ۱۲ - ۱۸ » (بلاغت - عربی) ----- ۲۳۰
- (۲۱۹۲) ----- ۲۳۱
- ۱ - الوافیہ « ۱ - ۵۹ » (اصول فقه - عربی) ----- ۲۳۱
- ۲ - شرح الوافیہ « ۶۱ - ۲۳۸ » (اصول فقه - عربی) ----- ۲۳۱
- (۲۱۹۸) ----- ۲۳۱
- ۱ - حاشیه شرح العقائد النسفیة « ۱ - ۱۲۴ » (کلام - عربی) ----- ۲۳۱
- ۲ - حاشیه شرح هدایه الحکمه « ۱۲۵ - ۲۰۵ » (فلسفه - عربی) ----- ۲۳۲
- (۲۰۱۸) ----- ۲۳۲
- ۱ - روضه الشهداء « ۱ - ۳۷۴ » (تاریخ - فارسی) ----- ۲۳۲
- ۲ - کوزه نامه گلشنی « ۳۷۴ - ۳۷۵ » (منظومه - فارسی) ----- ۲۳۳
- (۲۲۰۹) ----- ۲۳۳
- ۱ - الحاوی فی علم التداوی = الحاوی الصغیر « ۱ - ۳۱۳ » (طب - عربی) ----- ۲۳۳
- ۲ - الموجز فی شرح القانون « ۳۱۴ - ۳۴۶ » (طب - عربی) ----- ۲۳۵
- (۲۲۲۳) ----- ۲۳۵
- ۱ - خلاصه الحساب، بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (شیخ بهائی) ----- ۲۳۵
- ۲ - سی فصل، خواجه نصیر الدین طوسی « ۳۵ - ۴۲ » (نجوم - عربی) ----- ۲۳۵
- (۲۲۳۳) ----- ۲۳۶
- ۱ - معرب عوامل المائه « ۱ - ۵۲ » (نحو - عربی) ----- ۲۳۶
- ۲ - شرح التصریف « ۵۳ - ۱۶۰ » (صرف - عربی) ----- ۲۳۶
- (۲۲۳۹) ----- ۲۳۷
- ۱ - الفوائد الحائریه القدیمة، از محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی « ۱ - ۶۵ » ----- ۲۳۷
- ۲ - الفوائد الحائریه الجدیده از محمد باقر بهبهانی « ۶۶ - ۱۱۸ » ----- ۲۳۷

- (۲۲۴۴) ----- ۲۳۷
- ۱ - شرح خطبه البيان « ۱ - ۷ » (منظومه - فارسی) ----- ۲۳۷
- ۲ - ديوان نور عليشاه = جنات الوصول (منظومه - فارسی) ----- ۲۳۹
- (۲۲۵۱) ----- ۲۳۹
- ۱ - عوامل المائه = شرح العوامل « ۲ - ۲۵ » (نحو - عربی) ----- ۲۳۹
- ۲ - مراح الارواح « ۲۶ - ۶۵ » (صرف - عربی) ----- ۲۴۱
- (۲۲۶۰) ----- ۲۴۱
- ۱ - حاشيه الفوائد الضيائيه « ۱ - ۱۴ » (نحو - عربی) ----- ۲۴۱
- ۲ - ارجوزه في المونث السماعي « ۱۴۰ - ۱۴۱ » (نحو - عربی) ----- ۲۴۲
- (۲۲۷۲) ----- ۲۴۲
- ۱ - حاشيه شرح ايساغوجي « ۳ - ۶۲ » (منطق - عربی) ----- ۲۴۲
- ۲ - حاشيه تحرير القواعد المنطقيه « ۶۳ - ۱۵۸ » (منطق - عربی) ----- ۲۴۴
- (۲۲۷۶) ----- ۲۴۴
- ۱ - مقتل الحسين (عليه السلام) « ۱ - ۱۵ » (عربی) ----- ۲۴۴
- ۲ - حاشيه معالم الاصول « ۱۸ - ۹۷ » (اصول فقه - عربی) ----- ۲۴۵
- (۲۲۷۹) ----- ۲۴۵
- ۱ - الفوائد الصمديه شيخ بهايي « ۱ - ۵۲ » (نحو - عربی) ----- ۲۴۵
- ۲ - مراح الارواح، احمد بن مسعود بن علي « ۵۳ - ۹۱ » (صرف - عربی) ----- ۲۴۵
- (۲۳۰۷) ----- ۲۴۶
- ۱ - شمسيه لندنیه « ۲ - ۲۷ » (منظومه - فارسی) ----- ۲۴۶
- ۲ - سديره ناسوتيه « ۲۸ - ۳۳ » (منظومه - فارسی) ----- ۲۴۶
- (۲۳۳۴) ----- ۲۴۸
- ۱ - لیلی و مجنون « ۸ - ۷۲ » (منظومه - فارسی) ----- ۲۴۸
- ۲ - جنگ محمد حنفيه با تميم بن منذر « ۷۳ - ۹۰ » (منظومه - فارسی) ----- ۲۴۸
- (۲۳۳۵) ----- ۲۵۰
- ۱ - مراه الحق « ۱ - ۱۰۶ » (عرفان - فارسی) ----- ۲۵۰

- ۲ - تلخیص تذکره الاولیاء «۱۰۶ - ۱۳۱» (فارسی) ۲۵۰
- (۲۳۴۰) ۲۵۱
- ۱ - گلستان «۱ - ۹۸» (فارسی) ۲۵۱
- ۲ - قضا و قدر «۹۹ - ۱۰۰» (منظومه - فارسی) ۲۵۱
- (۲۳۴۶) ۲۵۲
- ۱ - سته ضروریه «۱ - ۵۹» (طب - فارسی) ۲۵۲
- ۲ - صحت و مرض = روح و بدن «۱ - ۱۳» (عرفان - فارسی) ۲۵۲
- (۲۳۴۷) ۲۵۳
- ۱ - شرح الاحادیث «۱ - ۵۲» (کلام - عربی) ۲۵۳
- ۲ - اجوبه الاسئله «۵۲ - ۵۷» (کلام - عربی) ۲۵۴
- (۲۳۵۰) ۲۵۴
- ۱ - شرح الشافیه از فخر الدین جاربردی «۱ - ۴» (صرف - عربی) ۲۵۴
- ۲ - شرح الشافیه از نظام الدین نیشابوری «۵ - ۱۱۱» (صرف - عربی) ۲۵۴
- (۲۳۵۹) ۲۵۵
- ۱ - دستور الشعراء «۱ - ۵۸» (عروض - فارسی) ۲۵۵
- ۲ - گلشنار قدس «۵۸ - ۵۹» (عرفان - فارسی) ۲۵۵
- (۲۳۸۹) ۲۵۶
- ۱ - سوال و جواب «۱ - ۱۷» (فقه - فارسی) ۲۵۶
- ۲ - تنبیه الغافلین «۱۷ - ۵۴» (کلام - فارسی) ۲۵۶
- (۲۳۹۱) ۲۵۷
- ۱ - اجوبه امام کاظم (علیه السلام) «۹ - ۱۲» (فارسی) ۲۵۷
- ۲ - لذه النساء «۱۳ - ۲۰» (طب - فارسی) ۲۵۷
- (۲۳۹۵) ۲۵۸
- ۱ - الشمسیه فی الحساب از نظام الدین حسن نیشابوری «۱ - ۵۹» (عربی) ۲۵۸
- ۲ - خلاصه الحساب از شیخ بهاء الدین محمد عاملی «۶۲ - ۸۲» (عربی) ۲۵۸
- (۲۴۰۱) ۲۵۸

- ۱ - شرح دیباچه شرح التصريف « ۱ - ۶۱ » (صرف - عربی) ----- ۲۵۸
- ۲ - شرح التصريف « ۹ - ۱۹۵ » (صرف - عربی) ----- ۲۵۹
- (۲۴۱۱) ----- ۲۵۹
- ۱ - حاشیه حاشیه تهذیب المنطق « ۱ - ۱۰۲ » (منطق - عربی) ----- ۲۵۹
- ۲ - اختلاجات اعضاء (رساله در...) « ۱۰۵ - ۱۰۶ » (طب - فارسی) ----- ۲۶۰
- (۲۴۱۴) ----- ۲۶۰
- ۱ - حاشیه شرح مختصر التلخیص « ۱ - ۶۳ » (بلاغت - عربی) ----- ۲۶۰
- ۲ - فصوص الحکم « ۶۴ - ۷۸ » (فلسفه - عربی) ----- ۲۶۱
- (۲۴۱۷) ----- ۲۶۲
- ۱ - ریاض الفتیان = شرح نصاب « ۱ - ۱۰۶ » (لغت - عربی به فارسی) ----- ۲۶۲
- ۲ - شرح العوامل « ۱۰۶ - ۱۱۶ » (نحو - عربی) ----- ۲۶۲
- (۲۴۳۵) ----- ۲۶۲
- ۱ - ترجمه و شرح عوامل جرجانی « ۱ - ۱۸ » (نحو - فارسی) ----- ۲۶۲
- ۲ - ترجمه تصريف « ۱۸ - ۵۹ » (صرف - فارسی) ----- ۲۶۳
- (۲۴۳۷) ----- ۲۶۳
- ۱ - جنگ « ۱ - ۵۰ » (فارسی) ----- ۲۶۳
- ۲ - تعبیر الرؤیا لیوسف (علیه السلام) « ۳۰ - ۳۳ » (عربی) ----- ۲۶۴
- (۲۴۵۵) ----- ۲۶۴
- ۱ - سراج المحتاج فی السیر و السلوک بلا اعوجاج « ۴۳ - ۶۲ » ----- ۲۶۴
- ۲ - دیوان وفاقی « ۶۳ - ۹۰ » (فارسی) ----- ۲۶۵
- ۱ - قضا و قدر « ۴ - ۸ » (منظومه - فارسی) ----- ۲۶۶
- ۲ - یوسف و زلیخا « ۹ - ۱۴۶ » (منظومه - فارسی) ----- ۲۶۶
- (۲۴۹۸) ----- ۲۶۸
- ۱ - شرح الایساغوجی، حسام الدین کاتی « ۱ - ۵۰ » (منطق - عربی) ----- ۲۶۸
- ۲ - کبری فی المنطق، میر سید شریف جرجانی « ۵۲ - ۶۶ » ----- ۲۶۸
- (۲۵۰۸) ----- ۲۶۸

- ٢٦٨ ----- ١ - عده الداعى و نجاح الساعى «١٢٦ - ١» (دعا - عربى)
- ٢٦٨ ----- ٢ - اربعون سوره من التوراه = حديث قدسى «١٢٧ - ١٣٨» (عربى)
- (٢٥١٠) -----
- ٢٦٩ ----- ١ - انيس الاطباء «٧٢ - ١» (طب - فارسى)
- ٢٦٩ ----- ٢ - قرايدين «٧٢ - ١١١» (طب - فارسى)
- (٢٥١٤) -----
- ٢٧٠ ----- ١ - مخزن الاسرار «١ - ٤٨» (منظومه - فارسى)
- ٢٧٠ ----- ٢ - لطيفه غيبى «٧٢ - ٤٩» (عرفان - فارسى)
- (٢٥١٨) -----
- ٢٧١ ----- ١ - كشف الارواح = يوسف نامه «٣ - ١٤٢» (عرفان - فارسى)
- ٢٧٣ ----- ٢ - شرح الواصلين «١٤٣ - ٢٦٢» (عرفان - فارسى)
- (٢٥٢٩) -----
- ٢٧٥ ----- ١ - مصابيح السّيه و طبّ البريه «١ - ٤٩» (طب - عربى)
- ٢٧٥ ----- ٢ - الدرر المنتخبه فى الادويه المجزبه «٤٩ - ٩٥»
- (٢٥٣٣) -----
- ٢٧٦ ----- ١ - شرح نكت العبادات «٢ - ١٤٦» (فقه - عربى)
- ٢٧٦ ----- ٢ - العقيدة العدليه على مذهب الزيديه «١٤٦ - ١٤٧» (كلام - عربى)
- (٢٥٤٢) -----
- ٢٧٧ ----- ١ - منتخب تحفه المحتاج «٥ - ٩٥» (فقه - عربى)
- ٢٧٨ ----- ٢ - التعظيم و المّنه فى ان ابوى النبى (صل الله عليه واله وسلم) فى الجنه «٩٩ - ١٠١»
- (٢٥٥٢) -----
- ٢٧٩ ----- ١ - قانونجه «٣ - ٤٨» (طب - عربى)
- ٢٧٩ ----- ٢ - شرح الفصول للبقراط «٥١ - ١٨٧» (طب - عربى)
- (٢٥٦٤) -----
- ٢٧٩ ----- ١ - ترجمه دعای كميل «٣ - ٢١» (دعا - عربى و فارسى)
- ٢٨٠ ----- ٢ - ترجمه ادعيه سرّ القدسيّه «٢١ - ٨٣» (دعا - عربى و فارسى)

- ۲۸۱ ----- (۲۵۶۷)
- ۲۸۱ ----- ۱ - ترجمه منظوم عوامل « ۱ - ۵ » (نحو - فارسی) -----
- ۲۸۱ ----- ۲ - ارشاد العوام « ۱۰۶ - ۱۴۱ » (منظومه - فارسی) -----
- ۲۸۳ ----- (۲۵۷۴)
- ۲۸۳ ----- ۱ - نان و حلوا « ۱ - ۹ » (منظومه - فارسی) -----
- ۲۸۳ ----- ۲ - تلگرافات تحریم تنباکو « ۱۱ - ۲۲ » (فارسی) -----
- ۲۸۴ ----- (۲۵۸۰)
- ۲۸۴ ----- ۱ - آداب الصلاه = ترجمه الصلاه « ۱۸ - ۵۲ » (فقه - فارسی) -----
- ۲۸۴ ----- ۲ - احکام نماز « ۵۳ - ۶۶ » (فقه - فارسی) -----
- ۲۸۵ ----- (۲۶۰۴)
- ۲۸۵ ----- ۱ - حياه النفس في حضره القدس « ۱ - ۲۷ » (کلام - عربی) -----
- ۲۸۵ ----- ۲ - کنز الذهب = شرح الرساله الذهبیه « ۲۸ - ۷۶ » (حدیث و طب - فارسی) -----
- ۲۸۶ ----- (۲۶۰۸)
- ۲۸۶ ----- ۱ - تهذیب المنطق و الکلام « ۱ - ۱۱ » (منطق - عربی) -----
- ۲۸۶ ----- ۲ - کبری فی المنطق « ۱۲ - ۴۰ » (منطق - فارسی) -----
- ۲۸۷ ----- (۲۶۲۲)
- ۲۸۷ ----- ۱ - رساله در تهذیب اخلاق « ۱ - ۲۱ » (فارسی) -----
- ۲۸۷ ----- ۲ - اسرار عبادات (رساله در....) « ۲۲ - ۵۷ » (فارسی) -----
- ۲۸۸ ----- (۲۶۴۶)
- ۲۸۸ ----- ۱ - حاشیه شرح العقائد النسفیة « ۱ - ۶۹ » (کلام - عربی) -----
- ۲۸۸ ----- ۲ - الاربعین فی اصول الدین « ۷۳ - ۸۳ » (کلام - عربی) -----
- ۲۸۹ ----- (۲۶۴۹)
- ۲۸۹ ----- ۱ - ارجوزه فی التوحید « ۱ - ۱۷ » (کلام - عربی) -----
- ۲۸۹ ----- ۲ - التطبیق بین الانسان و العالم « ۲۲ - ۴۴ » (کلام - عربی) -----
- ۲۹۰ ----- (۲۶۵۸)
- ۲۹۰ ----- ۱ - آداب سخن گفتن و حرکت و غذا خوردن « ۱ - ۱۷ » (اخلاق - فارسی) -----

- ۲ - نصیحت نامه «۱۹ - ۳۳» (اخلاق - فارسی) ۲۹۰
- (۲۶۶۰) ۲۹۱
- ۱ - فالنامه انبیاء ۷ «۳۱ - ۳۴» (فارسی) ۲۹۱
- ۲ - فالنامه حضرت امام صادق علیه السلام «۳۵ - ۱۲۲» (فارسی) ۲۹۲
- (۲۶۶۵) ۲۹۲
- ۱ - سی فصل از خواجه نصیر الدین طوسی «۱ - ۲۲» (نجوم - فارسی) ۲۹۲
- ۲ - مدخل منظوم از عبدالجبار خجندی «۲۲ - ۲۴» (نجوم - فارسی) ۲۹۲
- (۲۶۷۲) ۲۹۲
- ۱ - خلاصه الحساب از شیخ بهاء الدین عاملی «۱ - ۳۵» (ریاضیات - عربی) ۲۹۲
- ۲ - النافع یوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر از فاضل مقداد سیوری «۳۶ - ۸۷» (کلام - عربی) ۲۹۳
- (۲۶۷۵) ۲۹۳
- ۱ - حاشیه شرح المختصر الاصول «۱ - ۲۳» (اصول فقه - عربی) ۲۹۳
- ۲ - حاشیه مختصر الاصول «۲۴ - ۷۵» (اصول فقه - عربی) ۲۹۴
- (۲۶۸۱) ۲۹۴
- ۱ - شرح عوامل المائه از عبدالقاهر جرجانی «۵ - ۲۲» (نحو - عربی) ۲۹۴
- ۲ - صرف میر از میر سید شریف جرجانی «۲۳ - ۱۰۰» (صرف - فارسی) ۲۹۴
- (۲۶۸۵) ۲۹۵
- ۱ - حاشیه شرح القدیم للتجرید «۱ - ۸۸» (کلام - عربی) ۲۹۵
- ۲ - الشفاء «۹۳ - ۲۳۳» (منطق و فلسفه - عربی) ۲۹۶
- (۲۶۹۹) ۲۹۶
- ۱ - شرح تهذیب المنطق «۱ - ۶۴» (منطق - عربی) ۲۹۶
- ۲ - شرح تهذیب المنطق «۶۵ - ۱۲۷» (منطق - عربی) ۲۹۷
- (۲۷۰۳) ۲۹۷
- ۱ - الجعفریه از نورالدین علی کرکی عاملی «۱ - ۵۰» (فقه - عربی) ۲۹۷
- ۲ - الفیه از شهید اول محمد بن علی عاملی «۵۱ - ۷۱» (فقه - عربی) ۲۹۷
- (۲۷۰۴) ۲۹۸

- ۱ - شرح العوامل المائه از عبدالقاهر جرجانی « ۱ - ۵ » (نحو - عربی) ۲۹۸
- ۲ - الکافیة از ابن حاجب مصری « ۵ - ۸۷ » (نحو - عربی) ۲۹۸
- (۲۷۰۵) ۲۹۸
- ۱ - حاشیه مطالع الانظار « ۱ - ۲۶ » (کلام - عربی) ۲۹۸
- ۲ - حاشیه مطالع الانظار « ۲۷ - ۴۱ » (کلام - عربی) ۲۹۹
- (۲۷۰۶) ۲۹۹
- ۱ - انوار الحکمه « ۱ - ۹۲ » (عربی) ۲۹۹
- ۲ - قره العیون فی اعز الفنون « ۹۵ - ۱۵۹ » (عربی) ۳۰۰
- (۲۷۲۱) ۳۰۰
- ۱ - اسرار الصلاة شهید ثانی تحریر ۹۷۹ ۳۰۰
- ۲ - نهج المسترشدين علامه حلی تحریر ۹۷۹ ۳۰۰
- (۲۷۲۷) ۳۰۰
- ۱ - کبری فی المنطق از میر سید شریف جرجانی « ۱ - ۲۴ » (منطق - فارسی) ۳۰۰
- ۲ - حاشیه تهذیب المنطق از ملا عبدالله یزدی « ۲۵ - ۹۴ » ۳۰۱
- (۲۷۳۷) ۳۰۱
- ۱ - الدرہ الثمنیه = شرح نصاب « ۱ - ۸۱ » (لغت - عربی به فارسی) ۳۰۱
- ۲ - کلمات مشکله قرآنی « ۹۹ - ۱۰۸ » (لغت - فارسی) ۳۰۱
- (۲۷۴۲) ۳۰۲
- ۱ - دفتر ثبت اسامی و نمرات شاگردان مدرسه نظام کل قشون « ۱-۲۰ و ۶۴-۹۰ » ۳۰۲
- ۲ - جزوه درس اخلاق کلاس پنجم « ۲۴ - ۶۳ » (فارسی) ۳۰۲
- (۲۷۵۴) ۳۰۳
- ۱ - تحفه المسافر « ۳ - ۳۴ » (فارسی) ۳۰۳
- ۲ - هدیه المسافر « ۳۵ - ۸۴ » (فارسی) ۳۰۳
- (۲۷۶۲) ۳۰۴
- ۱ - مکاتبه هارون با حمزه خارجی « ۱ - ۱۸ » (عربی - فارسی) ۳۰۴
- ۲ - ترجمه قصیده عینییه حمیری « ۱۹ - ۲۵ » (عربی - فارسی) ۳۰۴

- ۳۰۵ ----- (۲۷۶۳)
- ۳۰۵ ----- ۱ - تشریح « ۲۰ - ۱ » (طب - فارسی)
- ۳۰۵ ----- ۲ - تشریح « ۳۲ - ۶۳ » (طب - فارسی)
- ۳۰۶ ----- (۲۷۷۰)
- ۳۰۶ ----- ۱ - حاشیه حاشیه تحریر القواعد المنطقیه « ۱۰۳ - ۱ » (منطق - عربی)
- ۳۰۶ ----- ۲ - الفیاضیه « ۱۰۳ - ۱۰۵ » (منطق - عربی)
- ۳۰۶ ----- (۲۷۸۲)
- ۳۰۶ ----- ۱ - دیوان میرداماد « ۵۶ - ۱ » (فارسی)
- ۳۰۷ ----- ۲ - مشرق الانوار « ۵۶ - ۶۷ » (منظومه - فارسی)
- ۳۰۹ ----- (۲۷۹۶)
- ۳۰۹ ----- ۱ - حاشیه شرح حکمه العین « ۱ - ۲۱۱ » (فلسفه - عربی)
- ۳۰۹ ----- ۲ - (احتمالا) حاشیه شرح حکمه العین « ۲۱۵ - ۳۱۸ » (عربی)
- ۳۱۰ ----- (۲۸۱۳)
- ۳۱۰ ----- ۱ - مثنوی کریم خان قاجار « ۵۶ - ۱ » (فارسی)
- ۳۱۰ ----- ۲ - مثنوی عرفانی « ۲۶ - ۵۹ » (فارسی)
- ۳۱۰ ----- (۲۸۲۸)
- ۳۱۰ ----- ۱ - ادعیه « ۱ - ۱۱۰ » (عربی و فارسی)
- ۳۱۲ ----- ۲ - وسیله النجاه « ۱۱۰ - ۱۳۱ » (فقه - فارسی)
- ۳۱۳ ----- (۲۸۳۰)
- ۳۱۳ ----- ۱ - کبری فی المنطق از میر سید شریف جرجانی « ۱ - ۱۲ » (منطق - فارسی)
- ۳۱۳ ----- ۲ - الفوائد الصمدیه از شیخ بهاء الدین محمد عاملی « ۱۳ - ۶۲ »
- ۳۱۳ ----- (۲۸۳۵)
- ۳۱۳ ----- ۱ - شرح سی فصل « ۱ - ۱۰۲ » (نجوم - فارسی)
- ۳۱۳ ----- ۲ - بیست فصل = معرفت تقویم « ۱۰۳ - ۱۲۹ » (نجوم - فارسی)
- ۳۱۵ ----- (۲۸۴۳)
- ۳۱۵ ----- ۱ - بیان موجودیه الواجب و الممكن (رساله فی...) « ۹ - ۱۳ » (فلسفه - عربی)

- ٣١٥ ٢ - الواردات القلبيه فى معرفه الربوبيه «٢٦ - ٦٦» (عرفان - عربى).
- ٣١٦ (٢٨٤٦)
- ٣١٦ ١ - كيميا «١ - ٤٤» (فارسي).
- ٣١٧ ٢ - كيميائى منظوم «٥٧ - ٥٩» (فارسي).
- ٣١٧ (٢٨٤٨)
- ٣١٧ ١ - حاشيه شرح المواقف «١ - ٦٦» (كلام - عربى).
- ٣١٨ ٢ - حاشيه شرح الهدايه «٦٧ - ٢١٢» (فلسفه - عربى).
- ٣١٩ (٢٨٦٤)
- ٣١٩ ١ - حلاوه العباد فى الاعياد = اسرار الصلاه «١ - ٩٧» (فارسي).
- ٣١٩ ٢ - الفرائض «١٠٠ - ١٠٨» (فقه - عربى).
- ٣١٩ (٢٨٨٢)
- ٣١٩ ١ - شرح «الهى هب لى كمال الانقطاع اليك....» «١ - ٢٣» (فارسي).
- ٣٢٠ ٢ - اسرار للشهاده «٢٤ - ٥٩» (عربى).
- ٣٢١ (٢٨٨٧)
- ٣٢١ ١ - حدائق السحر فى دقائق الشعر «١ - ٩٠» (عروض - فارسي).
- ٣٢١ ٢ - تذكره خطاطان «٩٣ - ١٥١» (فارسي).
- ٣٢٣ (٢٨٩٥)
- ٣٢٣ ١ - هزار صلوات «١ - ٨٨» (دعا - عربى).
- ٣٢٤ ٢ - دعاء التوسل «٨٨ - ٩١» (عربى).
- ٣٢٤ (٢٩٠٣)
- ٣٢٤ ١ - الاعراب فى قواعد الاعراب «١ - ١١» (نحو - عربى).
- ٣٢٤ ٢ - ارشاد الهادى «١١ - ١٩» (نحو - عربى).
- ٣٢٥ (٢٩١١)
- ٣٢٥ ١ - مشواق «١ - ٢٠» (عرفان - فارسي).
- ٣٢٥ ٢ - استعارات «٢١ - ٣٠» (عرفان - فارسي).
- ٣٢٦ (٢٩١٥)

- ۱ - نفی تشکیک الذاتیات (رساله فی....) « ۱ - ۵۹ » (فلسفه - عربی) ۳۲۶
- ۲ - اتولوجیا « ۶۵ - ۱۶۹ » (فلسفه - عربی) ۳۲۷
- (۲۹۲۰) ۳۲۷
- ۱ - شرح شواهد شرح عوامل « ۱ - ۵ » (نحو - فارسی) ۳۲۷
- ۲ - صرف منظوم « ۶ - ۷ » (فارسی) ۳۲۷
- (۲۹۳۵) ۳۲۸
- ۱ - سی فصل « ۱ - ۵۶ » (کلام - فارسی) ۳۲۸
- ۲ - آداب دلّا کی « ۶۱ - ۱۱۹ » (فارسی) ۳۲۸
- (۲۹۳۸) ۳۲۹
- ۱ - معتما « ۱ - ۱۰۵ » (فارسی) ۳۲۹
- ۲ - دستور معما = معمای منظوم « ۱۰۵ - ۱۱۰ » (فارسی) ۳۳۰
- (۲۹۴۰) ۳۳۰
- ۱ - زینہ المدایح « ۱ - ۵۹ » (تراجم - فارسی) ۳۳۰
- ۲ - تذکرہ آتش زنه = تذکرہ منظوم رشحه « ۶۰ - ۸۵ » (فارسی) ۳۳۲
- (۲۹۴۴) ۳۳۴
- ۱ - (احتمالا) موعظه النفس « ۱ - ۵۵ » (اخلاق - فارسی) ۳۳۴
- ۲ - مباحثه النفس « ۵۵ - ۷۲ » (اخلاق - فارسی) ۳۳۴
- (۲۹۴۶) ۳۳۵
- ۱ - تحفه المسافرین « ۱ - ۳۰ » (اخلاق - عربی) ۳۳۵
- ۲ - الاعتقادات « ۳۱ - ۹۱ » (عربی) ۳۳۶
- (۲۹۵۷) ۳۳۶
- ۱ - الفصول المهمّہ فی معرفه الائمه « ۲ - ۴۷ و ۵۱ - ۶۷ » (حدیث - عربی) ۳۳۶
- ۲ - مائه کلمه « ۴۷ - ۵۱ » (حدیث - عربی) ۳۳۶
- (۲۹۵۸) ۳۳۷
- ۱ - ادغیه « ۱ - ۱۳ و ۱۷ - ۳۶ » (عربی - فارسی) ۳۳۷
- ۲ - ترجمه منظوم مناجات عینیّه « ۱۳ - ۱۷ » (فارسی) ۳۳۷

- ۳۳۸ (۲۹۶۲)
- ۳۳۸ ۱ - حاشیه تهذیب المنطق « ۱۰۰ - ۱ » (منطق - عربی) -
- ۳۳۸ ۲ - قلع الآثار « ۱۰۲ - ۱۱۵ » (فارسی) -
- ۳۳۹ (۲۹۶۵)
- ۳۳۹ ۱ - حاشیه المطول « ۱ - ۱۲۸ » (بلاغت - عربی) -
- ۳۴۰ ۲ - شرح تشریح الافلاک « ۱۳۰ - ۲۲۴ » (نجوم - عربی) -
- ۳۴۰ (۲۹۸۳)
- ۳۴۰ ۱ - برهان قاطع « ۵ - ۲۹ » (لغت - فارسی) -
- ۳۴۱ ۲ - مشارق « ۳۱ - ۸۶ » (فلسفه - فارسی) -
- ۳۴۲ (۲۹۸۹)
- ۳۴۲ ۱ - شرح غزل حافظ « ۱ - ۱۰ » (عرفان - فارسی) -
- ۳۴۲ ۲ - دیوان شوکت « ۱۱ - ۱۶۵ » (فارسی) -
- ۳۴۳ (۲۹۹۳)
- ۳۴۳ ۱ - شرح الایساغوجی از حسام الدین حسن کاتی « ۱ - ۲۹ » (منطق - عربی) -
- ۳۴۳ ۲ - الفیه از شهید اول شمس الدین محمد بن مکی عاملی « ۳۱ - ۶۵ » -
- ۳۴۴ (۳۰۰۰)
- ۳۴۴ ۱ - الصحیفه السجادیه « ۱ - ۱۴۸ » (دعا - عربی) -
- ۳۴۴ ۲ - ادعیه « ۱۶۱ - ۲۰۴ » (دعا - فارسی و عربی) -
- ۳۴۴ (۳۰۰۱)
- ۳۴۴ ۱ - جواهر الحکم « ۳۵ - ۴۷ » (کلام - عربی) -
- ۳۴۶ ۲ - الهاشمیه « ۱۹۹ - ۲۰۸ » (اخلاق - عربی) -
- ۳۴۶ (۳۰۰۹)
- ۳۴۶ ۱ - الجنه الواقیه از ابراهیم بن علی کفعمی عاملی « ۱۰ - ۵۱ » (دعا - عربی) -
- ۳۴۶ ۲ - خلاصه الاذکار از محسن بن شاه مرتضی فیض کاشانی « ۵۸ - ۱۳۷ » -
- ۳۴۷ (۳۰۱۶)
- ۳۴۷ ۱ - ترجمه منظوم قصیده برده « ۱ - ۲۲ » (عربی - فارسی) -

- ۲ - اخبار مولد نبي ۹ «۲۴ - ۳۷» (فارسی) ۳۴۸
- (۳۰۲۴) ۳۴۸
- ۱ - قطع المقال في نصره القول بالانفعال «۱ - ۷۰» (فقه - عربي) ۳۴۸
- ۲ - الحدائق الناضرة في احكام العتره الطاهره «۷۲ - ۱۵۳» (فقه - عربي) ۳۴۹
- (۳۰۲۳) ۳۴۹
- ۱ - فوائد في المعاملات «۱ - ۹» (فقه - عربي) ۳۴۹
- ۲ - آگاه كننده عقلاء «۱۰ - ۲۵» (اخلاق - فارسی) ۳۴۹
- (۳۰۲۷) ۳۵۰
- ۱ - حاشيه مختصر المعاني «۱ - ۱۰۲» (بلاغت - عربي) ۳۵۰
- ۲ - حاشيه حاشيه المختصر المعاني «۱۰۳ - ۲۳۱» (بلاغت - عربي) ۳۵۰
- (۳۰۴۰) ۳۵۱
- ۱ - فرهنگ فارسی (لغت فارسی به فارسی) ۳۵۱
- ۲ - مثنوی (فارسی) ۳۵۱
- (۳۰۴۱) ۳۵۱
- ۱ - كليد بهشت «۱ - ۴۹» (فلسفه - فارسی) ۳۵۱
- ۲ - رساله در نفي اولويت ذاتي «۴۹ - ۵۰» (فلسفه - فارسی) ۳۵۳
- (۳۰۴۵) ۳۵۳
- ۱ - حاشيه شرح المطالع «۱ - ۴۸» (منطق - عربي) ۳۵۳
- ۲ - تشكيكات القواعد المنطقيه «۵۰ - ۹۳» (منطق - عربي) ۳۵۳
- (۳۰۵۳) ۳۵۴
- ۱ - الاحاديث القدسيه (مترجم) = الاربعون سوره «۱۷ - ۷۱» (حديث - عربي) (منسوب به) اميرالمومنين علي بن ابيطالب (عليه السلام) ۳۵۴
- ۲ - نزله الكتاب و تحفه الاحباب «۸۰ - ۹۴ و ۹۵ - ۱۲۴» (فارسی) ۳۵۴
- (۳۰۷۲) ۳۵۵
- ۱ - رسائل فرقه بهائيه (فارسی - عربي) ۳۵۵
- (۳۰۷۳) ۳۵۶
- ۱ - مخزن الفرائد في اصول العقائد «۱ - ۲۸» (كلام - فارسی) ۳۵۶

- ۲ - فروع دين اسلام « ۲۹ - ۶۶ » (فقه - فارسی) ----- ۳۵۶
- (۳۰۷۷) ----- ۳۵۷
- ۱ - تشریح الافلاک « ۱ - ۱۴ » (نجوم - عربی) ----- ۳۵۷
- ۲ - النجوم « ۱۵ - ۶۷ » (نجوم - عربی) ----- ۳۵۷
- (۳۰۸۲) ----- ۳۵۷
- ۱ - رسائل فرقه بهائيه (فارسی - عربی) ----- ۳۵۷
- (۳۰۸۹) ----- ۳۵۸
- ۱ - ترجمه تنبيه الراقدین « ۱ - ۶۱ » (اخلاق - فارسی) ----- ۳۵۸
- ۲ - شیر و شکر « ۶۱ - ۶۷ » (منظمه - فارسی) ----- ۳۵۸
- (۳۰۹۱) ----- ۳۵۹
- ۱ - دريچه اخلاق « ۱ - ۳۷ » (اخلاق - فارسی) ----- ۳۵۹
- ۲ - فلسفه مخصوص « ۳۸ - ۴۴ » (اخلاق - فارسی) ----- ۳۵۹
- (۳۰۹۳) ----- ۳۶۱
- ۱ - الاثنی عشریه فی الحج « ۱ - ۳۹ » (فقه - عربی) ----- ۳۶۱
- ۲ - الاثنی عشریه فی الصوم « ۳۹ - ۸۴ » (فقه - عربی) ----- ۳۶۱
- (۳۱۹۱) ----- ۳۶۲
- ۱ - مرکبات (رساله در...) « ۲ - ۲۴ » (طب - فارسی) ----- ۳۶۲
- ۲ - مفردات معصومی = مفردات نامی = مفردات صحت « ۲۹ - ۶۹ » ----- ۳۶۳
- (۳۱۹۳) ----- ۳۶۳
- ۱ - قرآن کریم « ۲ - ۳۰۲ » ----- ۳۶۳
- ۲ - فالنامه قرآن « ۳۰۳ - ۳۱۲ » (فارسی) ----- ۳۶۴
- (۳۲۰۷) ----- ۳۶۴
- ۱ - الرواشح السماويه فی شرح الاحادیث الامامیه « ۲ - ۵۳ » (عربی) ----- ۳۶۴
- ۲ - التعلیق السجادیه « ۵۴ - ۲۴۰ » (حدیث - عربی) ----- ۳۶۵
- (۳۲۲۹) ----- ۳۶۵
- ۱ - تخت الرمل « ۱ - ۴۹ » (فارسی) ----- ۳۶۵

- ۲ - مفتاح الكنوز «۴۹ - ۷۲» (رمل - فارسی) ۳۶۶
- (۳۲۳۴) ۳۶۷
- ۱ - دیوان عراقی «۱ - ۱۸۱» (فارسی) ۳۶۷
- ۲ - اصطلاحات صوفیان «۱۸۲ - ۱۹۰» (عرفان - فارسی) ۳۶۷
- (۳۲۴۰) ۳۶۹
- ۱ - کبری فی المنطق از میر سید شریف علی بن محمد جرجانی «۲ - ۱۶» ۳۶۹
- ۲ - سی فصل از خواجه نصیر الدین طوسی «۱۶ - ۳۶» ۳۶۹
- (۳۲۴۱) ۳۶۹
- ۱ - منتخب الذخائر «۱ - ۱۶۶» (فقه - فارسی) ۳۶۹
- ۲ - وسیله التجاره = منتخب الذخائر «۱۶۷ - ۱۹۷» (فقه - فارسی) ۳۷۰
- (۳۲۴۶) ۳۷۰
- ۱ - حاشیه اثبات الواجب القديم «۱ - ۵۰» (کلام - عربی) ۳۷۰
- ۲ - حاشیه مختصر المعانی «۵۳ - ۹۲» (بلاغت - عربی) ۳۷۱
- (۳۲۴۸) ۳۷۱
- ۱ - دیوان فرخی «۱ - ۱۱۷» (فارسی) ۳۷۱
- ۲ - جنگ «۱۲۰ - ۱۴۱» (فارسی) ۳۷۲
- (۳۲۵۵) ۳۷۲
- ۱ - انیس الموحدين «۱ - ۵۰» (کلام - فارسی) ۳۷۲
- ۲ - مرآت المحققين «۵۱ - ۶۵» (عرفان - فارسی) ۳۷۳
- (۳۲۶۸) ۳۷۳
- ۱ - سرگذشت فانفا «۱ - ۳۹» (داستان - فارسی) ۳۷۳
- ۲ - از عقاب تزار به بیرق سرخ «۴۲ - ۵۵» (داستان - فارسی) ۳۷۵
- (۳۲۹۴) ۳۷۵
- ۱ - شرح الانموذج اثر جمال الدین محمد بن عبدالغنی اردبیلی «۱ - ۶۸» (نحو - عربی) ۳۷۵
- ۲ - الخلاصه فی النحو = الفیه از ابن مالک محمد بن عبدالله طایب اندلسی «۶۹ - ۱۲۰» (نحو - عربی) ۳۷۶
- (۳۳۰۴) ۳۷۶

- ۱ - صحیفه بین الحرمین المنزول من نقطه الاولى « ۱ - ۲۷ » (عربی) ----- ۳۷۶
- ۲ - الجزاء من نقطه الاولى « ۲۸ - ۱۴۵ » (عربی) ----- ۳۷۶
- (۳۳۰۷) ----- ۳۷۷
- ۱ - الحکمه العرشیه = العرشیه « ۱ - ۱۳ » (فلسفه - عربی) ----- ۳۷۷
- ۲ - شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام « ۱۴ - ۱۶۰ » (فلسفه و کلام - عربی) ----- ۳۷۷
- (۳۳۲۷) ----- ۳۷۸
- ۱ - الفوائد الحائزیه القدیمة « ۱ - ۵۷ » (اصول فقه - عربی) ----- ۳۷۸
- ۲ - جامع المقال فیما يتعلق باحوال الحدیث و الرجال « ۶۰ - ۱۰۴ » ----- ۳۷۸
- (۳۳۳۳) ----- ۳۷۸
- ۱ - علاج الاسقام = جراحی = مخزن الفوائد « ۲ - ۲۳۹ » (طب - فارسی) ----- ۳۷۸
- ۲ - کتالی (رساله در....) « ۲۴۳ - ۲۸۹ » (طب - فارسی) ----- ۳۷۹
- (۳۳۵۴) ----- ۳۸۰
- ۱ - روضه الاذکار « ۱ - ۱۶۵ » (دعا - فارسی) ----- ۳۸۰
- ۲ - اعمال سه ماهه « ۱ - ۱۵۲ » (دعا - فارسی) ----- ۳۸۱
- (۳۳۷۶) ----- ۳۸۲
- ۱ - عده الحصن الحصین من کلام سید المرسلین « ۱ - ۷۳ » (دعا - عربی) ----- ۳۸۲
- ۲ - تحفه الصلوات « ۷۴ - ۱۱۱ » (دعا - فارسی) ----- ۳۸۲
- (۳۳۷۷) ----- ۳۸۳
- ۱ - شرح امثله « ۱ - ۵۱ » (صرف - عربی) ----- ۳۸۳
- ۲ - صرف میر « ۶۶ - ۹۹ » (صرف - فارسی) ----- ۳۸۳
- (۳۳۸۱) ----- ۳۸۴
- ۱ - مدخل منظوم از عبدالجبار خجندی « ۱ - ۱۲ » (۱ پ - ۱۲ ر) ----- ۳۸۴
- ۲ - نصاب الصبیات از ابو نصر فراهی « ۱۴ - ۴۷ » (۱۴ پ - ۴۷ ر) ----- ۳۸۴
- (۳۳۸۲) ----- ۳۸۴
- ۱ - الباب الحادی عشر از علامه حلی « ۱ - ۶ » (کلام - عربی) ----- ۳۸۴
- ۲ - النافع لیوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر از فاضل مقداد « ۷ - ۵۱ » ----- ۳۸۴

- ۳۸۵ ----- (۳۳۸۳)
- ۳۸۵ ----- ۱ - شرح نمره بطلمیوس « ۱ - ۵۲ » (نجوم - عربی)
- ۳۸۵ ----- ۲ - گوهر مراد (۵۴ - ۸۸) (کلام - فارسی)
- ۳۸۶ ----- (۳۳۹۲)
- ۳۸۶ ----- ۱ - زاد المسافرین از محمد مهدی بن علی نقی الشریف « ۱ - ۹۱ »
- ۳۸۶ ----- ۲ - خرقة « ۹۲ - ۱۴۱ » (طب - فارسی)
- ۳۸۶ ----- (۳۳۹۵)
- ۳۸۶ ----- ۱ - الرفع و الدفع = دفع آفات و رفع بلیات « ۱ - ۲۳ » (دعا - فارسی)
- ۳۸۷ ----- ۲ - الجواهر المنثوره فی الادعیه المنثوره « ۲۳ - ۱۴۷ » (دعا - عربی)
- ۳۸۸ ----- (۳۳۹۶)
- ۳۸۸ ----- ۱ - جنگ شامل اشعار و دو رساله (فارسی - ترکی)
- ۳۸۸ ----- (۳۴۰۱)
- ۳۸۸ ----- ۱ - ترجمه دعاء صباح « ۱ - ۱۰ » (فارسی)
- ۳۸۹ ----- ۲ - ادعیه « ۱۱ - ۵۵ » (دعا - عربی)
- ۳۸۹ ----- (۳۴۰۷)
- ۳۸۹ ----- ۱ - تفسیر آیه الکرسی « ۱ - ۱۴۳ » (تفسیر - عربی)
- ۳۹۱ ----- ۲ - شرح العرشیه « ۱۴۴ - ۲۷۴ » (فلسفه - عربی)
- ۳۹۱ ----- (۳۴۳۲)
- ۳۹۱ ----- ۱ - کشف الاسرار « ۱ - ۷۳ » (علوم غریبه - فارسی)
- ۳۹۲ ----- ۲ - تحفه خانی « ۷۴ - ۸۶ » (علوم غریبه - فارسی)
- ۳۹۲ ----- (۳۴۳۳)
- ۳۹۲ ----- ۱ - اللعه دمشقیه « ۱ - ۱۲۹ » (فقه - عربی)
- ۳۹۲ ----- ۲ - الجعفریه « ۱۳۰ - ۲۰۷ » (فقه - عربی)
- ۳۹۲ ----- (۳۴۴۲)
- ۳۹۲ ----- ۱ - مضمار دانش = فرس نامه « ۱ - ۷۶ » (فارسی)
- ۳۹۴ ----- ۲ - باز نامه « ۹۳ - ۱۰۹ » (فارسی)

- (۳۴۴۳) ----- ۳۹۴
- ۱ - جدول لگاریتم « ۲ - ۳۵ » (ریاضیات - فارسی) ----- ۳۹۴
- ۲ - مثلثات « ۸۹ - ۱۲۵ » (ریاضیات - فارسی) ----- ۳۹۵
- (۳۴۴۴) ----- ۳۹۵
- ۱ - اسرار الغیب « ۱ - ۹۰ » (علوم غریبه - فارسی) ----- ۳۹۵
- ۲ - علم ماسه «رساله در...» « ۹۱ - ۱۰۴ » (علوم غریبه - فارسی) ----- ۳۹۶
- (۳۴۴۸) ----- ۳۹۶
- ۱ - دستور الشعراء « ۱ - ۷۱ » (بديع - فارسی) ----- ۳۹۶
- ۲ - دستور معما « ۷۲ - ۱۵۱ » (معما - فارسی) ----- ۳۹۶
- (۳۴۷۲) ----- ۳۹۷
- ۱ - شرح حال سيد حسن رئيس الاطباء شیرازی « ۱ - ۱۳ » (منظومه - فارسی) ----- ۳۹۷
- ۲ - جنگ اشعار « ۶۳/۱۴ » (فارسی) ----- ۳۹۹
- (۳۴۷۳) ----- ۳۹۹
- ۱ - شرح كافيہ = شرح گييايی « ۱ - ۱۵۰ » (نحو - فارسی) ----- ۳۹۹
- ۲ - [....ه في النحو] « ۱۵۴ - ۱۹۰ » (عربی) ----- ۴۰۱
- (۳۴۸۳) ----- ۴۰۲
- ۱ - حاشیه شرح الايساغوجی از محی الدين عبدالحميد تالجي « ۱ - ۴۸ » ----- ۴۰۲
- ۲ - خلاصه الحساب از بهاء الدين محمد عاملی « ۴۹ - ۹۸ » (عربی) ----- ۴۰۲
- (۳۴۸۸) ----- ۴۰۲
- ۱ - الفصول المهمه في اصول الاثمه « ۱ - ۲۲۵ » (حديث - عربی) ----- ۴۰۲
- ۲ - زاد السالك = سلوكيه = زاد السالكين « ۲۲۶ - ۲۲۹ » (عرفان - فارسی) ----- ۴۰۳
- (۳۴۹۰) ----- ۴۰۳
- ۱ - مقالات (طب - فارسی) ----- ۴۰۳
- ۲ - كفايه منصورى (طب - فارسی) ----- ۴۰۴
- (۳۴۹۸) ----- ۴۰۴
- ۱ - قهوه خانه سورت « ۱ - ۱۴ » (داستان - فارسی) ----- ۴۰۴

- ۲ - داستان فکاهی «۱۵ - ۲۵» (فارسی) ۴۰۴
- (۳۵۲۴) ۴۰۵
- ۱ - شرح مقدمه المفاتیح « ۱ - ۵ » (اصول فقه - عربی) ۴۰۵
- ۲ - مفاتیح الشرایع « ۷ - ۲۴۲ » (فقه - عربی) ۴۰۵
- (۳۵۲۸) ۴۰۵
- ۱ - المجالس « ۱ - ۱۲۱ » (مواظ - فارسی) ۴۰۵
- ۲ - مفرح القلوب و مفرح الکروب « ۱۲۲ - ۱۴۸ » (متفرقه - عربی) ۴۰۶
- (۳۵۳۴) ۴۰۷
- ۱ - ترجمه حاشیه ملا عبدالله « ۱ - ۵۵ » (منطق - فارسی) ۴۰۷
- ۲ - شرح شواهد سیوطی « ۵۶ - ۱۱۷ » (فارسی) ۴۰۷
- (۳۵۷۷) ۴۰۷
- ۱ - العقیده الوحیده از اسماعیل فدائی کزازی « ۱ - ۱۰ » (کلام - عربی) ۴۰۷
- ۲ - ترجمه العقیده الوحیده « ۱۵ - ۶۱ » (کلام - عربی) ۴۰۷
- ۳ - ملا اسماعیل یاد شده منظومه درباره شکوک نماز دارد و ترجمه آن در این مجموعه هست. ۴۰۸
- (۳۵۹۶) ۴۰۸
- ۱ - منابر « ۱ - ۱۶۰ » (مواظ - فارسی) ۴۰۸
- ۲ - مجالس « ۱۶۱ - ۲۰۷ » (فارسی) ۴۰۸
- (۳۶۰۳) ۴۰۸
- ۱ - جواهر التفسیر لتحفه الامیر « ۱ - ۱۵۷ » (تفسیر - فارسی) ۴۰۸
- ۲ - منتهی المطلب فی تحقیق المذهب « ۱۵۸ - ۴۳۴ » (فقه - عربی) ۴۰۹
- (۳۶۱۹) ۴۰۹
- ۱ - فقه فارسی = رساله عملیه « ۱ - ۱۲۹ » (فارسی) ۴۰۹
- ۲ - جامع عباسی « ۱۳۰ - ۲۸۹ » (فقه - فارسی) ۴۱۰
- (۳۶۲۷) ۴۱۰
- ۱ - کفایه المقتصد (= المعتقد) = کفایه الاحکام « ۱ - ۱۸۵ » (فقه - عربی) ۴۱۰
- ۲ - المصابیح = مصابیح الاحکام « ۱۸۶ - ۳۹۱ » (فقه - عربی) ۴۱۰

- ٤١١ ----- (٣٦٣١)
- ٤١١ ----- ١ - العقيدة الوحيدة = الارجوزه الوحيده «٤ - ١١٢» (كلام - عربى) -
- ٤١١ ----- ٢ - منظومه الشك و السهو و الخلل و الجبران «١١٣ - ١١٩» (فقه - عربى).
- ٤١٢ ----- (٣٦٤٤)
- ٤١٢ ----- ١ - مثنوى معنوى «١ - ٤٢٧» (فارسى) -
- ٤١٢ ----- ٢ - لطيفه غيبه = ترجمه لسان الغيب «٤٤٩ - ٤٦٧» (عرفان - فارسى).
- ٤١٤ ----- (٣٦٥١)
- ٤١٤ ----- ١ - التحفه السنيه فى شرح النخبه المحسنيه «١ - ١٠٤» (فقه - عربى) -
- ٤١٤ ----- ٢ - شرح الوافيه = الحاشيه على الوافيه «١٠٥ - ١٦٤» (اصول فقه - عربى) -
- ٤١٥ ----- (٣٦٧٨)
- ٤١٥ ----- ١ - منشآت «١ - ١٣» (فارسى - تركى) -
- ٤١٥ ----- ٢ - تجزيه الامصار و تجزيه الاعصار = تاريخ و صاف «١٦ - ٥٨» -
- ٤١٦ ----- (٣٧٠٢)
- ٤١٦ ----- ١ - شرح هدايه الحكمه «١ - ٩٦» (فلسفه - عربى) -
- ٤١٦ ----- ٢ - آداب البحث و المناظره «٩٧ - ١٠٢» (عربى) -
- ٤١٦ ----- (٣٧١٠)
- ٤١٦ ----- ١ - شواهد الربوبيه فى المناهج السلوكيه «١ - ١٠٠» (فلسفه - عربى) -
- ٤١٧ ----- ٢ - اختيارات المهمات = اختيارات مسير قم «١٠١ - ١٠٢» -
- ٤١٧ ----- (٣٧١٤)
- ٤١٧ ----- ١ - حاشيه تهذيب المنطق «١ - ٤٤» (منطق - عربى) -
- ٤١٨ ----- ٢ - العزى فى التصريف = التصريف «٤٥ - ٥٩» (صرف - عربى) -
- ٤١٨ ----- (٣٧٢٤)
- ٤١٨ ----- ١ - حاشيه على شرح التجريد «١ - ١٠٩» (كلام - عربى) -
- ٤١٨ ----- ٢ - حاشيه على شرح التجريد «١١٢ - ١٨١» (كلام - عربى) -
- ٤١٩ ----- (٣٧٣٣)
- ٤١٩ ----- ١ - جواهر الاسرار فى معارج الاسفار «١ - ١٣» (عربى) -

- ٢ - بيان «١٩ - ٤٥» (فارسی) ٤١٩
- (٣٧٣٥) ٤٢٠
- ١ - منتخب الصرف «١ - ٣٦» (صرف - فارسی) ٤٢٠
- ٢ - مفتاح الصرف «٣٧ - ٤٦» (فارسی) ٤٢٠
- (٣٧٣٧) ٤٢١
- ١ - كشف الاسرار «١ - ٣٨» (رمل - فارسی) ٤٢١
- ٢ - كنز الاحباب «٣٨ - ١٥٧» (رمل - فارسی) ٤٢١
- (٣٧٣٩) ٤٢٢
- ١ - عقد الفريد في نظم التجويد «٢ - ٩» (تجويد - عربی) ٤٢٢
- ٢ - المقدمه الجزريه «١١ - ٢٠» (تجويد - عربی) ٤٢٢
- (٣٧٤٣) ٤٢٤
- ١ - من لا يحضره الطبيب «٢ - ٩٢» (طب - فارسی) ٤٢٤
- ٢ - رونوشت وقف نامه «٩٤ - ١٠٣» (فارسی) ٤٢٤
- (٣٧٨٩) ٤٢٥
- ١ - الوجيزه «١ - ١٩» (رجال - عربی) ٤٢٥
- ٢ - منهج الوصول الى علم الاصول «٢٠ - ٥٤» (اصول فقه - عربی) ٤٢٥
- (٣٧٩٠) ٤٢٥
- ١ - الجبر و التفويض «١ - ٧» (فلسفه - عربی) ٤٢٥
- ٢ - حاشيه شرح التجريد الجديد «٨ - ٣٩» (كلام - عربی) ٤٢٦
- (٣٨١٢) ٤٢٦
- ١ - رساله صيغ عقود و نكاح «١ - ٣» (فقه - فارسی) ٤٢٦
- ٢ - جواهر الكلمات في العقود و الايقاعات «٣ - ٦٠» (فقه - عربی) ٤٢٧
- (٣٨١٣) ٤٢٧
- ١ - خرقة بخيه «١ - ٤١» (طب - فارسی) ٤٢٧
- ٢ - خواص الاشياء «٤١ - ٤٩» (طب - فارسی) ٤٢٨
- (٣٨١٤) ٤٢٨

- ۴۲۸ ۱ - تهذیب الوصول الی علم الاصول از علامه حلی ره «۳ - ۱۵۰»
- ۴۲۹ ۲ - زبده الاصول از شیخ بهایی ره «۱۵۱ - ۲۱۷» (اصول فقه - عربی)
- ۴۲۹ (۳۸۴۲)
- ۴۲۹ ۱ - العبره لمن اعتبر «۱ - ۳۳» (تاریخ - فارسی)
- ۴۲۹ ۲ - جزوه شیمی «۳۵ - ۵۴» (فارسی)
- ۴۲۹ (۳۸۵۵)
- ۴۲۹ ۱ - ترجمه «سرور الخاطر» = رساله علمیه «۱ - ۲۲» (فقه - فارسی)
- ۴۳۰ ۲ - چهار مقاله «۲۹ - ۳۹» (فارسی)
- ۴۳۱ (۳۸۵۷)
- ۴۳۱ ۱ - کتابچه اسامی شاگردان مدرسه ادب «۱ - ۵» (فارسی)
- ۴۳۱ ۲ - اوصاف الاشراف «۷ - ۲۴» (اخلاق - فارسی)
- ۴۳۲ (۳۸۷۷)
- ۴۳۲ ۱ - ترجمه توحید مفضل «۱ - ۵۶» (فارسی)
- ۴۳۲ ۲ - آداب سلوک حاکم با رعیت «۵۷ - ۷۵» (فارسی)
- ۴۳۳ (۳۸۸۴)
- ۴۳۳ ۱ - مواعظ الله = حدیث قدسی «۱ - ۸» (حدیث قدسی - عربی)
- ۴۳۳ ۲ - الاحادیث القدسیه = چهل سوره «۸ - ۱۸» (حدیث - عربی)
- ۴۳۳ (۳۸۸۷)
- ۴۳۳ ۱ - کتابچه اسامی مدرسه شرف مظفری «۱ - ۴» (فارسی)
- ۴۳۴ ۲ - شرح ایساغوجی «۷ - ۱۴» (منطق - عربی)
- ۴۳۴ (۳۸۸۹)
- ۴۳۴ ۱ - وصایای لقمان بن فرزندش «۱ - ۸» (فارسی)
- ۴۳۵ ۲ - تحفه الوزراء = تحفه الملوک = چهل باب «۸ - ۱۵» (فارسی)
- ۴۳۵ (۳۸۹۳)
- ۴۳۵ ۱ - ترجمه الصلاه «۱ - ۳۵» (فقه - فارسی)
- ۴۳۶ ۲ - ترجمه طب الرضا (علیه الصلاه والسلام) = ترجمه ذهبیه «۳۷ - ۵۶»

- ۴۳۶ ----- (۳۹۰۸)
- ۴۳۶ ----- ۱ - حق الیقین فی معرفه رب العالمین « ۱ - ۱۹ » (عرفان - فارسی)
- ۴۳۶ ----- ۲ - شرح المعما « ۲۸ - ۳۲ » (عربی)
- ۴۳۷ ----- (۳۹۱۴)
- ۴۳۷ ----- ۱ - اصول خط = آداب مشق « ۱ - ۱۷ » (فارسی)
- ۴۳۸ ----- ۲ - دو تلگراف در قضیه تنباکو « ۱۸ - ۲۵ » (فارسی)
- ۴۳۸ ----- (۳۹۱۵)
- ۴۳۸ ----- ۱ - رجعت = چهارده حدیث « ۲ - ۱۷ » (عقائد - فارسی)
- ۴۳۹ ----- ۲ - شرح دعای کلید محبت « ۱۸ - ۲۸ » (دعا - فارسی)
- ۴۳۹ ----- (۳۹۲۰)
- ۴۳۹ ----- ۱ - دستور نامهنگاری = ترسل « ۱ - ۱۹ » (فارسی)
- ۴۴۰ ----- ۲ - الفصوص فی الحکمه « ۲۰ - ۳۳ » (فلسفه - عربی)
- ۴۴۰ ----- (۳۹۲۹)
- ۴۴۰ ----- ۱ - اوراق پراکنده « ۱ - ۵۹ » (فارسی - عربی)
- ۴۴۰ ----- ۲ - شرح غزلی از شیخ عطار « ۶۰ - ۷۳ » (فارسی)
- ۴۴۱ ----- (۳۹۳۳)
- ۴۴۱ ----- ۱ - مناقب ائمه اطهار: « ۱ - ۱۰۰ » (عربی)
- ۴۴۲ ----- ۲ - روضه الاسرار « ۱۰۰ - ۱۴۱ » (منظومه - فارسی)
- ۴۴۲ ----- (۳۹۴۲)
- ۴۴۲ ----- ۱ - تهذیب المنطق از تفتازانی « ۱ - ۹ » (منطق - عربی)
- ۴۴۲ ----- ۲ - ترجمه حاشیه ملا عبدالله از مولی عنایت الله هندی « ۱۰ - ۱۹۲ »
- ۴۴۴ ----- (۴۰۰۰)
- ۴۴۴ ----- ۱ - شرح الانموذج از اردبیلی « ۲ - ۸۸ » (نحو - عربی)
- ۴۴۴ ----- ۲ - فوائد الصمدیه از شیخ بهایی ره « ۸۹ - ۱۴۹ » (نحو - عربی)
- ۴۴۴ ----- (۴۰۰۱)
- ۴۴۴ ----- ۱ - جنگ شعر « ۲ - ۱۰۲ » (فارسی)

- ۴۴۵ ----- ۲ - دیوان انوری «۱۰۳ - ۱۸۸» (فارسی)
- ۴۴۵ ----- (۴۰۰۲)
- ۴۴۵ ----- ۱ - علائم آخر الزمان «۱ - ۴۳» (فارسی)
- ۴۴۶ ----- ۲ - تحفه الابار «۴۵ - ۶۷» (تجوید - فارسی)
- ۴۴۶ ----- (۴۰۰۳)
- ۴۴۶ ----- ۱ - شرح الفوائد الحکمیة «۲ - ۴۲» (فلسفه - عربی)
- ۴۴۷ ----- ۲ - الاشارات «۴۲ - ۵۶» (کلام و فلسفه - عربی)
- ۴۴۷ ----- (۴۰۱۷)
- ۴۴۷ ----- ۱ - بناء الافعال «۱ - ۳۴» (صرف - عربی)
- ۴۴۸ ----- ۲ - الهی نامه «۳۵ - ۴۱» (عرفان - فارسی)
- ۴۴۸ ----- (۴۰۱۹)
- ۴۴۸ ----- ۱ - شجره الهیة «۱ - ۹۷» (کلام - فارسی)
- ۴۴۸ ----- ۲ - ترجمه الباب الحادی عشر «۹۷ - ۹۹» (کلام - فارسی)
- ۴۴۹ ----- (۴۰۲۶)
- ۴۴۹ ----- ۱ - جامع الاحادیث از جعفر بن احمد بن علی قمی «۱ - ۱۲» (حدیث - عربی)
- ۴۴۹ ----- ۲ - العروس از همان مؤلف «۱۳ - ۱۴» (حدیث - عربی)
- ۴۵۰ ----- (۴۰۳۸)
- ۴۵۰ ----- ۱ - دیوان «۱ - ۷۰» (فارسی)
- ۴۵۰ ----- ۲ - دیوان گوهر «۷۱ - ۱۶۲» (فارسی)
- ۴۵۱ ----- (۴۰۵۳)
- ۴۵۱ ----- ۱ - روح الارواح و روض الارتیاح «۶۷ - ۷۴» (حدیث و فقه - عربی)
- ۴۵۱ ----- ۲ - رساله عملیه «۱۱۳ - ۱۸۳» (فقه - فارسی)
- ۴۵۲ ----- (۴۰۶۵)
- ۴۵۲ ----- ۱ - حل مشکلات الاشارات و التنبیہات از خواجه نصیر طوسی «۱۱ - ۵۰»
- ۴۵۲ ----- ۲ - حاشیه تهذیب المنطق از ملا عبدالله یزدی «۵۳ - ۸۹» (منطق - عربی)
- ۴۵۲ ----- (۴۰۷۳)

- ۴۵۲ - سفرنامه جناب معاون عربستان « ۱ - ۷۳ » (فارسی)
- ۴۵۳ - سفرنامه جناب معاون عربستان « ۷۴ - ۱۸۵ » (فارسی)
- ۴۵۳ - (۴۰۷۵)
- ۴۵۳ - ۱ - جامع الزیارات عباسی « ۱ - ۵۹ » (دعا، عربی - فارسی)
- ۴۵۴ - ۲ - کتاب دعا « ۶۰ - ۱۳۱ » (دعا، عربی - فارسی)
- ۴۵۴ - (۴۰۷۸)
- ۴۵۴ - ۱ - سبحة الابرار « ۱ - ۹۱ » (منظومه - فارسی)
- ۴۵۵ - ۲ - شیخ صنعان و ترسا « ۹۲ - ۱۵۴ » (منظومه - فارسی)
- ۴۵۵ - (۴۰۹۰)
- ۴۵۵ - ۱ - المتوسطات بین الهندسه و الهیئه = تحریر المتوسطات « ۱ - ۱۶ » (عربی)
- ۴۵۷ - ۲ - منشآت « ۲۷ - ۴۹ » (فارسی)
- ۴۵۷ - (۴۰۹۳)
- ۴۵۷ - ۱ - معجزات النبی صلی الله علیه و آله « ۱ - ۸۶ » (فارسی)
- ۴۵۸ - ۲ - منشآت « ۸۷ - ۱۶۲ » (فارسی)
- ۴۵۸ - (۴۰۹۹)
- ۴۵۸ - ۱ - روح، جسم و موت « ۱ - ۳۴ » (فلسفه و عرفان - عربی)
- ۴۵۹ - ۲ - فصوص الحکم « ۳۵ - ۴۵ » (فلسفه - عربی)
- ۴۵۹ - (۴۱۰۱)
- ۴۵۹ - ۱ - حاشیه ارشاد الادهان « ۱ - ۱۱۳ » (فقه - عربی)
- ۴۶۰ - ۲ - حاشیه شرائع الاسلام « ۱۱۴ - ۲۳۶ » (فقه - عربی)
- ۴۶۰ - (۴۱۰۳)
- ۴۶۰ - ۱ - حاشیه مطالع الأنظار « ۱ - ۷۷ » (منطق - عربی)
- ۴۶۰ - ۲ - حاشیه تهذیب المنطق « ۷۸ - ۱۰۱ » (منطق - عربی)
- ۴۶۱ - (۴۱۱۶)
- ۴۶۱ - ۱ - انتخاب « ۱ - ۴ » (فارسی)
- ۴۶۱ - ۲ - فرهنگ ترکی - عربی و فارسی « ۱۱ - ۱۲۷ » (ترکی - عربی - فارسی)

- ۴۶۲ ----- (۴۱۳۱)
- ۴۶۲ ----- ۱ - شرح هدايه الحكمه « ۱ - ۵۶ » (فلسفه - عربى) -----
- ۴۶۲ ----- ۲ - حاشيه حاشيه تحرير القواعد المنطقيه « ۱۲۷ - ۱۵۴ » (منطق - عربى) -----
- ۴۶۲ ----- (۴۱۳۳)
- ۴۶۲ ----- ۱ - چهل منزل « ۱ - ۳۰ » (منظومه - فارسى) -----
- ۴۶۴ ----- ۲ - بلبل نامه « ۳۰ - ۶۰ » (منظومه - فارسى) -----
- ۴۶۴ ----- (۴۱۳۵)
- ۴۶۴ ----- ۱ - زبده الدعوات « ۱ - ۳۸ » (دعا - عربى - فارسى) -----
- ۴۶۶ ----- ۲ - مثنوى « ۳۹ - ۱۹۹ » (فارسى) -----
- ۴۶۶ ----- (۴۱۳۹)
- ۴۶۶ ----- ۱ - العزى فى التصريف از ابراهيم زنجانى « ۱ - ۱۱ » (صرف - عربى) -----
- ۴۶۶ ----- ۲ - حاشيه بر حاشيه ملا عبدالله از ميرزا رضا تجلى « ۱۲۶ - ۲۱۶ » -----
- ۴۶۸ ----- (۴۱۴۲)
- ۴۶۸ ----- ۱ - مشكل گشا « ۴ - ۴۷ » (دعا - علوم غريبه - فارسى) -----
- ۴۶۸ ----- ۲ - اوراد و اذكار « ۷۶ - ۸۴ » (فارسى) -----
- ۴۶۹ ----- (۴۱۴۸)
- ۴۶۹ ----- ۱ - جنگ شعر و دعا « ۱ - ۱۳۹ » (فارسى - عربى) -----
- ۴۷۰ ----- ۲ - لوايح انوار الكشف و الشهود على قلوب ارباب الذوق و الجود = شرح خمريه « ۱۴۰ - ۱۵۲ » (عرفان - فارسى) -----
- ۴۷۰ ----- (۴۱۵۴)
- ۴۷۰ ----- ۱ - رساله دائره « ۲۱ - ۲۸ » (رياضيات - عربى) -----
- ۴۷۰ ----- ۲ - شير دره « ۳۰ - ۱۲۰ » (داستان - فارسى) -----
- ۴۷۱ ----- (۴۱۶۴)
- ۴۷۱ ----- ۱ - شهاب و التهاب « ۶۲ - ۸۵ » (فارسى) -----
- ۴۷۱ ----- ۲ - شرح حال ميرزا سيف الدين خان وزير خارجه « ۱۷۰ - ۱۸۴ » (فارسى) -----
- ۴۷۲ ----- (۴۱۶۸)
- ۴۷۲ ----- ۱ - سفر يونان « ۱ - ۷۲ » (سفرنامه - فارسى) -----

- ۲ - کتابی در اخلاق «۷۳ - ۲۷۶» (اخلاق - فارسی) ۴۷۲
- (۴۱۷۳) ۴۷۳
- ۱ - تاریخ اسلام و ایران (فارسی) ۴۷۳
- ۲ - داستان = مینا فرشته محزون «۱۲۱ - ۲۰۴» (فارسی) ۴۷۳
- (۴۱۷۵) ۴۷۴
- ۱ - مصباح الشریعه چاپ سنگی ۴۷۴
- ۲ - منظومه خلاصه المقال (یا زبده المقال) عربی در علم درایه الحدیث ۴۷۴
- (۴۱۷۶) ۴۷۶
- اشاره ۴۷۶
- ۱ - مصباح الشریعه تحریر سده ۱۱ و ۱۲ ۴۷۶
- ۲ - کشاورزی نامه ۴۷۶
- (۴۱۸۴) ۴۷۸
- ۱ - حاشیه تهذیب المنطق ۴۷۸
- ۲ - کبری منطق ۴۷۸
- (۴۱۸۵) ۴۷۸
- ۱ - بیست باب در معرفت تقویم تحریر ۱۲۴۱ ۴۷۸
- ۲ - تحفه نظامیه (فارسی) ۴۷۸
- (۴۱۹۰) ۴۷۹
- ۱ - جامع الاخبار چاپ ۱۲۸۷ ۴۷۹
- ۲ - جنگ حدیث و صیغ نکاح و متفرقات تحریر سده ۱۳ (فارسی و عربی) ۴۷۹
- (۴۱۹۳) ۴۷۹
- ۱ - بخشی از یک مقتل فارسی. ناقص. تحریر سده ۱۳ ۴۷۹
- ۲ - رساله حسنیه تحریر ۱۲۳۷ ۴۷۹
- (شماره ۲۸۴) ۴۸۲
- ۱ - الدرر الغیبیه «برگ ۲ - ۵۸» (اعتقادات - عربی) ۴۸۲
- ۲ - شرح زیاره رجبیه «۶۱ - ۷۹» (دعا - عربی) ۴۸۲

- ٤٨٤ ٣ - لمعان «٨٠ - ١٢٦» (فقه - فارسي).....
- ٤٨٥ (٢٩٤).....
- ٤٨٥ ١ - شرح مقاصد الطالبين في علم اصول الدين «١ - ١٧٠» (كلام - عربي).....
- ٤٨٥ ٢ - مسأله الوحده الوجود «١٧١ - ١٧٢» (عرفان - عربي).....
- ٤٨٦ ٣ - نامه = رساله «١٧٢ - ١٧٤» (عربي).....
- ٤٨٦ (٢٩٤).....
- ٤٨٦ ١ - حاشيه حاشيه تهذيب المنطق «٢ - ٢٤» (منطق - عربي).....
- ٤٨٧ ٢ - حاشيه تهذيب المنطق (منطق - عربي).....
- ٤٨٧ ٣ - حاشيه بر حاشيه ملا عبدالله (منطق - فارسي).....
- ٤٨٧ (٤٨٩).....
- ٤٨٧ ١ - اصول الدين «١ - ٢٧» (اعتقادات - عربي).....
- ٤٨٨ ٢ - انيس الطلاب «٢٩ - ٩٠» (عربي).....
- ٤٨٨ ٣ - اللّمعنه الدمشقيه في فقه الاماميه «٩٢ - ١٠٩» (فقه - عربي).....
- ٤٨٩ (٤٩٠).....
- ٤٨٩ ١ - التنبيهات العليه على وظائف الصلاه القليه = اسرار الصلاه «١ - ٢٥».....
- ٤٨٩ ٢ - منازل السائرين «٢٧ - ٤٢» (عرفان - عربي).....
- ٤٩٠ ٣ - فصوص الحكم «٤٣ - ٩٤» (عرفان - عربي).....
- ٤٩٠ (٥٠٤).....
- ٤٩٠ ١ - شرح بدايه الدرايه = الرعايه في شرح... «١ - ٤٤» (درايه - عربي).....
- ٤٩٠ ٢ - خلاصه الاقوال «٤٧ - ١٣٦» (رجال - عربي).....
- ٤٩١ ٣ - الوجيزه «١٣٧ - ١٦١» (رجال - عربي).....
- ٤٩١ (٥٣٣).....
- ٤٩١ ١ - التعريفات «١ - ٤٤» (عربي).....
- ٤٩١ ٢ - شرح مقامات حريرى «٤٥ - ٩١» (ادبيات - عربي).....
- ٤٩٢ ٣ - لغات تاريخ و صاف «٩٣ - ١١٠» (فارسي).....
- ٤٩٢ (٥٥١).....

- ١ - شرح شواهد قطر الندى «٢ - ٢١» (ادبيات - عربى) ٤٩٢
- ٢ - التطريف على شرح التصريف «٢٤ - ٦٨» (صرف - عربى) ٤٩٣
- ٣ - شرح شواهد سيوطى «٧٠ - ١٢٥» (ادبيات - فارسى) ٤٩٣
- (٥٦٤) ٤٩٤
- ١ - الفوائد فى فضل الذريه النبويه العلويه = فضائل السادات «٢ - ١٦» ٤٩٤
- ٢ - الاربعون حديثا «١٧ - ١٤١» (حديث - عربى) ٤٩٤
- ٣ - صلاه الجمعة «١٤٢ - ١٦٩» (فقه - عربى) ٤٩٥
- (٥٧١) ٤٩٥
- ١ - حاشيه على حاشيه الشريف على تحرير القواعد المنطقيه «٢ - ١٤» ٤٩٥
- ٢ - حاشيه على حاشيه الشريف على تحرير القواعد المنطقيه «١٤ - ٤١» ٤٩٦
- ٣ - حاشيه تحرير القواعد المنطقيه فى شرح الشمسيه «٤٣ - ١٦٧» ٤٩٦
- (٥٧٦) ٤٩٧
- ١ - كواكب الاعراب «٦ - ٨٦» (نحو - عربى) ٤٩٧
- ٢ - منظومه فى المنطق «٨٧ - ١٢٢» (منطق - عربى) ٤٩٧
- ٣ - رساله در جفر «١٢٦ - ١٢٩» (فارسى) ٤٩٨
- (٥٧٩) ٤٩٨
- ١ - جنات النعيم فى احوال سيدنا الشريف عبدالعظيم (عليه السلام) «٢ - ٩٨» ٤٩٨
- ٢ - الفيوضات القدسيه فى ضمن الرساله المجلسيه «١١١ - ٢٢٧» ٥٠٠
- ٣ - رساله صلوات النبى (صل الله عليه واله وسلم) «٢٢٩ - ٢٤٢» (اعتقادات - فارسى) ٥٠٠
- (٥٨٣) ٥٠١
- ١ - القواعد و الفوائد «١ - ١٥٥» (فقه و اصول - عربى) ٥٠١
- ٢ - الأربعون حديثا «١٥٦ - ١٨٣» (حديث - عربى) ٥٠١
- ٣ - وجوب صلوه الجمعة عينا «١٨٤ - ١٨٩» (فقه - عربى) ٥٠٢
- (٥٨٩) ٥٠٢
- ١ - شرح بدايه الدرايه «١ - ٤٧» (درايه - عربى) ٥٠٢
- ٢ - شرح مختصر الهيئه = شرح سى فصل «٥٠ - ١٧٦» (هيأت - عربى) ٥٠٢

- ٥٠٣ ٣ - رساله جبر و اختيار «١٧٩ - ١٩٤» (كلام - عربى)
- ٥٠٤ (٦٥٦)
- ٥٠٤ ١ - معارج الفهم فى شرح التّظم «٢ - ١٤٤» (كلام - عربى)
- ٥٠٤ ٢ - ترجمه الفصول النصيريه «١٤٥ - ١٤٩» (كلام - عربى)
- ٥٠٥ ٣ - مناهج اليقين فى اصول الدين «٢٥٢ - ٣٣٣» (كلام - عربى)
- ٥٠٥ (٧٦٠)
- ٥٠٥ ١ - قاطع النزاع فى تحقيق مسائل الرضاع «٢ - ٣٥» (فقه - عربى)
- ٥٠٦ ٢ - الكواكب الضيائيه فى شرح الزبده البهائيه «٣٩ - ٢٠٣»
- ٥٠٦ ٣ - التنبيهات العليه على وطائف الصلاه القلبيه «٢٠٤ - ٢٢٣» (عربى)
- ٥٠٧ (٧٩٣)
- ٥٠٧ ١ - رساله در اعمال قوم لوط «٢ - ٤» (فارسى)
- ٥٠٧ ٢ - رساله در تعجيل ممدوح «٤ - ٦» (اخلاق - فارسى)
- ٥٠٧ ٣ - معاصى كبيره «٧ - ٥» (اخلاق - فارسى)
- ٥٠٨ (٨٠٣)
- ٥٠٨ ١ - اجوبه مسائل الشيخ احمد القظيفى «٢ - ٣١» (عربى)
- ٥٠٨ ٢ - شرح دعاء السمات «٣٢ - ٦٦» (دعا - عربى)
- ٥٠٩ ٣ - اجوبه المسائل (عربى)
- ٥٠٩ (٨٣١)
- ٥٠٩ ١ - محضر الشهود فى رد اليهود «١ - ٦٩» (فارسى)
- ٥١٠ ٢ - رد اليهود «٧٠ - ٧٦» (فارسى)
- ٥١٠ ٣ - انيس الموحدين «٧٩ - ١٢٩» (كلام - فارسى)
- ٥١٠ (٨٣٧)
- ٥١٠ ١ - شرح التصريف «٢ - ٨٢» (طرف - عربى)
- ٥١١ ٢ - طب «٨٢ - ٨٤» (طب - فارسى)
- ٥١١ ٣ - راحه الانسان «٨٤ - ٨٨» (فارسى)
- ٥١٢ (٨٤٢)

- ٥١٢ ١ - شرح العوامل « ١ - ٢٩ » (نحو - عربى) (٨٥ - ٣٢ پ - ر)
- ٥١٢ ٢ - الفوائد الصمديه « ٣٣ - ٨٥ » (٣٢ پ - ٨٥ ر)
- ٥١٢ ٣ - العوامل فى النحو « ٨٦ - ١٣٢ » (٨٦ پ - ١٣٢ ر)
- ٥١٢ (٨٨٦)
- ٥١٢ ١ - حلّ الطلسم فى كشف السزّ المبهم « ١ - ٥ » (عربى)
- ٥١٣ ٢ - الاكسير « ٥ - ٨ » (كيميا - عربى)
- ٥١٣ ٣ - علم النقاط ؟ « ٩ - ١٦ » (فارسى)
- ٥١٤ (٩٠٢)
- ٥١٤ ١ - صرف مير « ١ - ٤٦ » (١ پ - ٤٦ ر)
- ٥١٤ ٢ - شرح العوامل فى النحو « ٤٦ - ٧٠ » (٤٦ پ - ٧٠ پ)
- ٥١٤ ٣ - العزى فى التصريف « ٧٢ - ٨٥ » (٧٢ ر - ٨٥ پ)
- ٥١٥ (٩٠٤)
- ٥١٥ ١ - المعاد الجسمانى « ٢ - ١٨ » (فلسفه - عربى)
- ٥١٥ ٢ - تفسير سوره الاخلاص « ١٩ - ٢٣ » (تفسير - عربى)
- ٥١٥ ٣ - شرح حديث «هل رأيت رجلا» « ٢٤ - ٢٦ » (عربى)
- ٥١٦ (٩١٠)
- ٥١٦ ١ - كلمات التسميه = شرح بسم الله « ٢ - ٣ » (عربى)
- ٥١٦ ٢ - تركيب الفاتحه « ٥ - ٦ » (عربى)
- ٥١٧ ٣ - البهجه المرضيه فى شرح الالفيه « ٧ - ١٦٧ » (نحو - عربى)
- ٥١٧ (٩٢٥)
- ٥١٧ ١ - مشكاه الانوار « ١ - ١٧ » (حديث - عربى)
- ٥١٧ ٢ - مناظرات « ١٨ - ٢٨ » (عربى)
- ٥١٨ ٣ - حكايات الاربعه عشر « ٣٠ - ٤٣ » (عربى)
- ٥١٩ (٩٤١)
- ٥١٩ ١ - گنجينه نشاط « ١ - ١٥٥ » (منشآت - فارسى)
- ٥١٩ ٢ - منشآت = انشاء الدرر « ١٥٧ - ٢٨٤ » (فارسى)

- ۳- دیوان نور علی شاه «۱۵۷ - ۲۱۹ در حاشیه» (فارسی) ۵۲۱
- (۱۰۰۲) ۵۲۱
- ۱- حاشیه فرائد الاصول «۱ - ۸۹» (اصول فقه - عربی) ۵۲۱
- ۲- حاشیه فرائد الاصول «۸۹ - ۹۵» (اصول فقه - عربی) ۵۲۳
- ۳- الحاشیه علی الفصول «۹۷ - ۲۴۰» (اصول فقه - عربی) ۵۲۳
- (۱۰۳۳) ۵۲۴
- ۱- مفرده عبدالله بن الکثیر بروایه الشاطبی «۱ - ۲۰» ۵۲۴
- ۲- کبری فی المنطق «۲۳ - ۳۰» (منطق - فارسی) ۵۲۵
- ۳- شرح قطر التدی و بلّ الصدی «۳۱ - ۱۰۸» (نحو - عربی) ۵۲۵
- (۱۰۳۴) ۵۲۵
- ۱- محبت نامه «۱ - ۲» (شعر - فارسی) ۵۲۵
- ۲- لیلی و مجنون «۳ - ۴۵» (شعر - فارسی) ۵۲۷
- ۳- دیوان حافظ (منتخبی از اشعار) «۴۵ - ۹۰» (فارسی) ۵۲۷
- (۱۰۴۸) ۵۲۸
- اشاره ۵۲۸
- ۱- تفسیر سوره الحديد «۱ - ۷۵» (تفسیر - عربی) ۵۲۹
- ۲- رساله وجودیه «۷۶ - ۷۸» (فلسفه - فارسی) ۵۲۹
- ۳- کلمات «۷۹ - ۸۹» (فلسفه - عربی) ۵۲۹
- (۱۰۸۴) ۵۳۰
- ۱- آداب المتعلمین «۱ - ۲۴» (اخلاق - عربی) ۵۳۰
- ۲- حاشیه شرح رساله وضعیه «۲۵ - ۴۷» (عربی) ۵۳۰
- ۳- شرح رساله وضعیه «۴۷ - ۱۱۳» (عربی) ۵۳۰
- (۱۱۲۰) ۵۳۱
- ۱- حاشیه تحرير القواعد المنطقيه «۱ - ۷۹» (منطق - عربی) ۵۳۱
- ۲- قره العيون فی اعزّ الفنون «۷۹ - ۱۲۱» (کلام - عربی) ۵۳۱
- ۳- ترجمه العقائد «۱۲۲ - ۱۳۰» (فارسی) ۵۳۱

- ۵۳۳ ----- (۱۱۳۵)
- ۵۳۳ ----- ۱ - شرح بیست باب « ۱ - ۱۶۲ » (تقویم - فارسی) -----
- ۵۳۳ ----- ۲ - المجلی « ۱۶۴ - ۱۷۸ » (نجوم - فارسی) -----
- ۵۳۴ ----- ۳ - طالع نامه « ۱۸۰ - ۱۹۹ » (فارسی) -----
- ۵۳۴ ----- (۱۱۳۶)
- ۵۳۴ ----- ۱ - مجموعه الصنایع « ۱ - ۴۸ » (فارسی) -----
- ۵۳۵ ----- ۲ - تحفه الغرائب فی التشریح والعجایب « ۴۹ - ۱۰۶ » (فارسی) -----
- ۵۳۵ ----- ۳ - شعبده بازی « ۱۰۶ - ۱۰۹ » (فارسی) -----
- ۵۳۶ ----- (۱۱۴۶)
- ۵۳۶ ----- ۱ - حاشیه الفوائد الضیائیه = حاشیه شرح جامی « ۱ - ۱۲۱ » (نحو - عربی) -----
- ۵۳۶ ----- ۲ - ترجمه و ترکیب عوامل جرجانی « ۱۲۴ - ۱۵۰ » (نحو - فارسی) -----
- ۵۳۶ ----- ۳ - شرح عوامل ملا حسن « ۱۵۳ - ۱۹۳ » (نحو - عربی) -----
- ۵۳۷ ----- (۱۱۶۲)
- ۵۳۷ ----- ۱ - دلیل العوام « ۱ - ۶۳ » (عقائد - فارسی) -----
- ۵۳۷ ----- ۲ - دلیل العوام « ۶۴ - ۱۰۵ » (فقه - فارسی) -----
- ۵۳۸ ----- ۳ - دلیل العوام « ۱۰۸ - ۱۱۵ » (فقه - فارسی) -----
- ۵۳۸ ----- (۱۱۸۶)
- ۵۳۸ ----- ۱ - تعریب الكبرى فی المنطق = الغزه فی المنطق « ۱ - ۳۸ » (منطق - عربی) -----
- ۵۳۸ ----- ۲ - کاشف الحقائق « ۴۱ - ۶۹ » (منطق - عربی) -----
- ۵۳۹ ----- ۳ - جامع الدقایق « ۷۳ - ۱۵۵ » (منطق - عربی) -----
- ۵۴۰ ----- (۱۱۸۷)
- ۵۴۰ ----- ۱ - التوحید « ۱ - ۲۷ » (حدیث - عربی) -----
- ۵۴۰ ----- ۲ - علم معانی بیان « ۲۷۱ - ۲۷۸ » (عربی) -----
- ۵۴۰ ----- ۳ - شرح اعتقادات شیخ صدوق « ۲۷۹ - ۲۹۴ » (عربی) -----
- ۵۴۱ ----- (۱۲۲۵)
- ۵۴۱ ----- ۱ - شرح ایساغوجی « ۲ - ۱۶ » (منطق - عربی) -----

- ۲ - حاشیه شرح ایساغوجی کانی «۱۸ - ۶۴» (منطق - عربی) ۵۴۱
- ۳ - الفوائد البرهانیه = حاشیه شرح ایساغوجی ۶۵ - ۱۰۹» (منطق - عربی) ۵۴۱
- (۱۲۳۸) ۵۴۲
- ۱ - ترجمه رساله اصول دین سید کاظم بن محمد قاسم الحسینی رشتی (۱۲۵۹ هـ) «۱ - ۷۴» (فارسی) ۵۴۲
- ۲ - ترجمه سیر و سلوک سید کاظم رشتی «۷۵ - ۱۰۶» (عرفان - فارسی) ۵۴۲
- ۳ - ترجمه سوال و جواب سید کاظم رشتی «۱۰۶ - ۱۷۱» (فارسی) ۵۴۳
- (۱۲۶۷) ۵۴۴
- ۱ - ادعیه «۱ - ۳» (دعا - عربی) ۵۴۴
- ۲ - رساله ای در امامت «۴ - ۲۵» (فارسی) ۵۴۴
- ۳ - معراج نامه «۲۵ - ۳۶» (فارسی) ۵۴۴
- (۱۳۰۵) ۵۴۴
- ۱ - جامع الفوائد «۱ - ۵۲» (طب - فارسی) ۵۴۴
- ۲ - طب = قرابادین شفائی «۵۳ - ۱۳۴» (طب - فارسی) ۵۴۵
- ۳ - تشریح الایدان = تشریح منصورى «۱۳۶ - ۱۶۸» (طب - فارسی) ۵۴۵
- (۱۳۰۸) ۵۴۶
- ۱ - جامع الاسرار در بیان معجزات ائمه اطهار: «۱ - ۱۰۹» (فارسی) ۵۴۶
- ۲ - ترجمه الصلاه «۱۱۰ - ۱۱۵» (فقه - فارسی) ۵۴۶
- ۳ - مباحثه النفس «۱۱۵ - ۱۱۸» (اخلاق - فارسی) ۵۴۶
- (۱۳۱۵) ۵۴۷
- ۱ - رساله در قرانات «۱ - ۲۱» (نجوم - فارسی) ۵۴۷
- ۲ - اصول معرفت تقویم «۲۲ - ۳۰» (فارسی) ۵۴۷
- ۳ - شرح سی فصل «۳۰ - ۴۳» (فارسی) ۵۴۷
- (۱۳۳۲) ۵۴۸
- ۱ - شرح عقاید نسفی «۱ - ۱۴۲» (کلام - عربی) ۵۴۸
- ۲ - حاشیه بر شرح عقائد نسفی (کلام - عربی) ۵۴۸
- ۳ - رساله در شرح «سبحانک اللهم و بحمدک...» «۱۴۳ - ۱۴۴» (عربی) ۵۴۸

- ۵۴۹ ----- (۱۳۳۳)
- ۵۴۹ ----- ۱ - بیست باب در معرفت اسطرلاب « ۱ - ۲۴ » (فارسی)
- ۵۴۹ ----- ۲ - معرفه التقاویم = سی فصل « ۲۷ - ۳۴ » (عربی)
- ۵۵۰ ----- ۳ - مطلع الانوار « ۳۵ - ۱۳۰ » (نجوم - فارسی)
- ۵۵۰ ----- (۱۳۴۱)
- ۵۵۰ ----- ۱ - انوار العقول من اشعار خلیفه الرسول = دیوان امیرالمؤمنین « ۱ - ۹۹ »
- ۵۵۱ ----- ۲ - قصیده برده « ۱۰۰ - ۱۱۱ » (عربی و فارسی)
- ۵۵۲ ----- ۳ - قصیده الفرزدق « ۱۱۲ - ۱۱۴ » (عربی)
- ۵۵۲ ----- (۱۳۷۷)
- ۵۵۲ ----- ۱ - دعاء جوشن کبیر « ۱ - ۲۹ » (عربی - فارسی)
- ۵۵۳ ----- ۲ - شرح دعای صباح و سمات « ۳۰ - ۹۱ » (دعا - عربی)
- ۵۵۳ ----- ۳ - ترجمه و شرح دعای صباح « ۹۲ - ۱۵۹ » (فارسی)
- ۵۵۳ ----- (۱۳۹۳)
- ۵۵۳ ----- ۱ - رساله در قافیه « ۱ - ۱۵ » (فارسی)
- ۵۵۴ ----- ۲ - رساله در عروض « ۶ - ۱۸ » (فارسی)
- ۵۵۴ ----- ۳ - رساله در میراث « ۱۸ - ۲۳ » (فارسی)
- ۵۵۴ ----- (۱۴۰۱)
- ۵۵۴ ----- ۱ - نجوم « ۱ - ۴۱ » (نجوم - عربی)
- ۵۵۵ ----- ۲ - الرساله العلائیه فی المسائل الحسابیه « ۴۲ - ۶۱ » (عربی)
- ۵۵۵ ----- ۳ - شرح سی فصل « ۶۲ - ۱۰۲ » (عربی)
- ۵۵۶ ----- (۱۴۱۸)
- ۵۵۶ ----- ۱ - تفسیر سوره مریم « ۳ - ۱۴ » (عربی)
- ۵۵۶ ----- ۲ - رساله فی القرعه « ۵۵ - ۶۳ » (عربی)
- ۵۵۶ ----- ۳ - البشاره = رساله فی الاستخاره « ۶۳ - ۹۴ » (عربی)
- ۵۵۷ ----- (۱۴۵۴)
- ۵۵۷ ----- ۱ - المقامات « ۱ - ۱۶ » (ادبیات - عربی)

- ۵۵۷ ----- ۲ - شرح حدیث منافات قتل و مرگ و خواب «۱۷ - ۸۰» (فارسی)
- ۵۵۸ ----- ۳ - رساله در طب «۹۲ - ۱۰۰» (فارسی)
- ۵۵۸ ----- (۱۴۶۰)
- ۵۵۸ ----- ۱ - الادویه القلبیه « ۱ - ۳۲ » (طب - فارسی)
- ۵۵۸ ----- ۲ - رساله فی الصلاه الجمعه «۳۴ - ۷۱» (فقه - عربی)
- ۵۵۹ ----- ۳ - رساله فی الحثّ علی صلاه الجمعه «۷۲ - ۷۳» (فقه - عربی)
- ۵۵۹ ----- (۱۴۷۴)
- ۵۵۹ ----- ۱ - کفایه مجاهدیه « ۱ - ۱۰۶ » (طب - فارسی)
- ۵۵۹ ----- ۲ - قرابادین شفائی «۱۰۷ - ۲۱۷» (طب - فارسی)
- ۵۶۰ ----- ۳ - رساله قلع آثار «۲۱۷ - ۲۱۹» (فارسی)
- ۵۶۰ ----- (۱۵۰۰)
- ۵۶۰ ----- ۱ - طب فارسی ناقص « ۱ - ۵۶ » (فارسی)
- ۵۶۰ ----- ۲ - بیاض شامل مطالب متفرقه «۵۶» (فارسی)
- ۵۶۱ ----- ۳ - بیاض شامل مطالب متفرقه فقهی و طبی و غیره «۵۶ - ۹۴» (فارسی)
- ۵۶۱ ----- (۱۵۲۶)
- ۵۶۱ ----- ۱ - کتابچه دخل و خرج قلعه « ۱ - ۶۰ » (فارسی)
- ۵۶۱ ----- ۲ - تاریخ حکمای عالم و پادشاهان عجم «۳۰ - ۳۹» (فارسی)
- ۵۶۲ ----- ۳ - سفرنامه آذربایجان «۶۱ - ۱۰۸» (فارسی)
- ۵۶۲ ----- (۱۵۵۳)
- ۵۶۲ ----- ۱ - روح و بدن « ۹ - ۲۵ » (فلسفه - فارسی)
- ۵۶۳ ----- ۲ - منشآت «۲۶ - ۶۳» (فارسی)
- ۵۶۳ ----- ۳ - منشآت (فارسی)
- ۵۶۳ ----- (۱۶۷۹)
- ۵۶۳ ----- ۱ - مختار نامه = روضه المجاهدین « ۱ - ۲۰۳ » (تاریخ - فارسی)
- ۵۶۴ ----- ۲ - دوازده بند محتشم «۲۰۷ - ۲۰۸» (فارسی)
- ۵۶۵ ----- ۳ - محرق القلوب «۲۰۸ - ۳۸۹» (مقتل - فارسی)

- (۱۷۲۲) ----- ۵۶۵
- ۱ - کبری در منطق « ۲ - ۱۹ » (فارسی) ----- ۵۶۵
- ۲ - صغری در منطق « ۱۹ - ۲۲ » (فارسی) ----- ۵۶۵
- ۳ - شرح الایساغوجی « ۲۳ - ۵۱ » (عربی) ----- ۵۶۵
- (۱۷۳۲) ----- ۵۶۷
- ۱ - اللعه الدمشقیه فی فقه الامامیه « ۲ - ۷۹ » (فقه - عربی) ----- ۵۶۷
- ۲ - الجعفریه « ۸۱ - ۱۱۰ » (فقه - عربی) ----- ۵۶۷
- ۳ - التنبیهای العلیه علی وظائف الصلاه القلبیه = اسرار الصلاه « ۱۱۱ - ۱۵۳ » ----- ۵۶۷
- (۱۷۹۶) ----- ۵۶۷
- ۱ - قیامت نامه « ۱ - ۵۲ » (شعر - ترکی) ----- ۵۶۷
- ۲ - مصیبت نامه « ۵۲ - ۷۴ » (فارسی) ----- ۵۶۸
- ۳ - دیوان مقبل « ۷۷ - ۱۵۶ » (فارسی) ----- ۵۶۸
- (۱۸۲۹) ----- ۵۶۹
- ۱ - تفسیر سوره الزلزال « ۱ - ۱۵ » (تفسیر - عربی) ----- ۵۶۹
- ۲ - تفسیر سوره الواقعه « ۱۷ - ۷۰ » (تفسیر - عربی) ----- ۵۶۹
- ۳ - اجوبه المسائل العویصه « ۷۲ - ۹۰ » (فلسفه - عربی) ----- ۵۶۹
- (۱۸۶۲) ----- ۵۷۰
- ۱ - تمهید القواعد الاصولیه و العربیه (عربی) ----- ۵۷۰
- ۲ - کشف الفوائد من کتاب تمهید القواعد « ۱۳۶ - ۱۵۵ » (عربی) ----- ۵۷۰
- ۳ - کتاب فقه « ۱۵۵ - ۱۵۶ » (فقه - عربی) ----- ۵۷۰
- (۱۸۶۹) ----- ۵۷۱
- ۱ - تشریح الأفلاک « ۱ - ۱۲ » (نجوم - عربی) ----- ۵۷۱
- ۲ - معرفت تقویم « ۱۳ - ۲۳ » (نجوم - فارسی) ----- ۵۷۱
- ۳ - نصاب الصبیان « ۲۳ - ۸۳ » (لغت - فارسی) ----- ۵۷۲
- (۱۸۷۴) ----- ۵۷۲
- ۱ - شرح شواهد «الموشح فی شرح الکافی» « ۱ - ۸۶ » (نحو - عربی) ----- ۵۷۲

- ۲ - حاشیه شرح التصریف «۸۶ - ۱۲۹» (صرف - عربی) ۵۷۳
- ۳ - رساله تحریم مصّ الذّخان «۱۳۰ - ۱۳۱» (فقه - عربی) ۵۷۳
- (۱۸۸۶) ۵۷۳
- ۱ - خلاصه الحساب «۱ - ۳۲» (عربی) ۵۷۳
- ۲ - تشریح الافلاک «۳۲ - ۴۲» (عربی) ۵۷۴
- ۳ - زبده الاصول «۴۳ - ۷۳» (عربی) ۵۷۴
- (۱۹۳۲) ۵۷۴
- ۱ - دیوان فروغی «۱ - ۲۵» (فارسی) ۵۷۴
- ۲ - قصیده «۲۹ - ۳۱» (فارسی) ۵۷۵
- ۳ - دیوان طایر شیرازی «۳۳ - ۳۷» (فارسی) ۵۷۵
- (۱۹۴۱) ۵۷۵
- ۱ - مرآت العاشقین «۱ - ۵۳» (فارسی) ۵۷۵
- ۲ - سلسله نامه «۵۴ - ۵۵» (فارسی) ۵۷۶
- ۳ - مجموعه اشعار «۵۶ - ۸۵» (فارسی) ۵۷۶
- (۱۹۴۵) ۵۷۸
- ۱ - مثنوی ولد = ولد نامه «۱ - ۱۰۵» (فارسی) ۵۷۸
- ۲ - اسرار انوار = رباب نامه «۱۰۷ - ۲۰۱» (مثنوی - فارسی) ۵۷۸
- ۳ - رباب نامه «۲۰۳ - ۲۹۱» (فارسی) ۵۷۹
- (۲۰۲۵) ۵۸۱
- ۱ - کتاب فی حیلہ رفع الانتقال «۱ - ۵۳» (عربی) ۵۸۱
- ۲ - برهان علی جمع المربعات المتوالیه «۵۳ - ۵۵» (ریاضیات - عربی) ۵۸۱
- ۳ - برهان مساحه المثلث «۵۵ - ۵۶» (ریاضیات - عربی) ۵۸۲
- (۲۰۶۴) ۵۸۲
- ۱ - تنبیهات المنجمین «۱ - ۱۱۷» (نجوم - فارسی) ۵۸۲
- ۲ - احکام طالع سال عالم = احکام تقویم = فصول چهارگانه «۱۱۸ - ۱۲۱» ۵۸۲
- ۳ - زایچه «۱۲۴ - ۱۲۸» (نجوم - فارسی) ۵۸۳

- (٢٠٦٥) ----- ٥٨٤
- ١ - قره العيون في اعز الفنون « ١ - ٦١ » (كلام - عربي) ----- ٥٨٤
- ٢ - اوصاف الاشراف « ٦١ - ٧٤ » (اخلاق - فارسي) ----- ٥٨٤
- ٣ - الكلمات المكنونه « ٧٥ - ١٤٦ » (عربي و فارسي) ----- ٥٨٥
- (٢٠٨٧) ----- ٥٨٥
- ١ - منتهى السؤل في شرح الفصول « ١ - ١١٦ » (كلام - عربي) ----- ٥٨٥
- ٢ - دليل على ان القرآن معجز = اعجاز القرآن « ١١٧ - ١٢٥ » (عربي) ----- ٥٨٦
- ٣ - ترجمه الفصول النصيريه « ١٢٨ - ١٨٩ » (كلام - عربي) ----- ٥٨٦
- (٢١٢٥) ----- ٥٨٧
- ١ - گلستان « ١ - ٩٦ » (فارسي) ----- ٥٨٧
- ٢ - شرح چكامه فارسي « ٩٧ - ١٢٤ » (فارسي) ----- ٥٨٧
- ٣ - شرح رباعي ديباچه چكامه « ١٢٥ - ١٣٠ » (فارسي) ----- ٥٨٨
- (٢١٨٦) ----- ٥٨٨
- ١ - الرساله المحمديه في احكام الميراث الابدتيه « ١ - ٨١ » (فقه - عربي) ----- ٥٨٨
- ٢ - كشف القناع « ٨٢ - ١٤٤ » (فقه - عربي) ----- ٥٨٩
- ٣ - النافع يوم المحشر في شرح الباب الحادي عشر « ١٤٦ - ١٩١ » ----- ٥٩٠
- (٢٢٠٥) ----- ٥٩٠
- ١ - شرح الشرائع = البيع « ١ - ١٠٦ » (فقه - عربي) ----- ٥٩٠
- ٢ - ذخائر النبوه = الخيارات « ١٠٧ - ٢٣٧ » (فقه - عربي) ----- ٥٩١
- ٣ - اجوبه المسائل الفقيهيه = رساله في الحق و الحكم « ٢٣٨ - ٢٤٥ » (فقه - عربي) ----- ٥٩١
- (٢٢١٣) ----- ٥٩١
- ١ - الغصب « ١ - ٢٥ » (فقه - عربي) ----- ٥٩١
- ٢ - السلاح الماضي في احكام القاضى « ٢٥ - ١٣٤ » (فقه - عربي) ----- ٥٩٢
- ٣ - المواريث « ١٣٧ - ١٨٦ » (فقه - عربي) ----- ٥٩٢
- (٢٢٥٠) ----- ٥٩٢
- ١ - جلاليته « ١ - ٣٩ » (فارسي) ----- ٥٩٢

- ۲ - نقل عشاق « ۴۰ - ۹۵ » (فارسی) ۵۹۴
- ۳ - دیوان محتشم کاشانی « ۹۸ - ۲۸۵ » (فارسی) ۵۹۴
- (۲۲۵۷) ۵۹۵
- ۱ - الاربعون حدیثا « ۱ - ۱۲۵ » (حدیث - عربی) ۵۹۵
- ۲ - منیه المرید فی آداب المفید و المستفید « ۱۲۶ - ۱۷۳ » (اخلاق - عربی) ۵۹۵
- ۳ - شرح التوحید « ۱۷۴ - ۲۷۵ » (حدیث - عربی) ۵۹۵
- (۲۲۷۷) ۵۹۶
- ۱ - شرح حال ادباء و علماء استرآباد « ۱ - ۴۹ » (تراجم - فارسی) ۵۹۶
- ۲ - کتابچه نیشابور « ۵۰ - ۱۰۶ » (جغرافیا - فارسی) ۵۹۶
- ۳ - کتابچه ولایت دژه جز « ۱۰۷ - ۱۲۵ » (جغرافیا - فارسی) ۵۹۷
- (۲۳۱۶) ۵۹۷
- ۱ - الفوائد الصمدیه « ۱ - ۴۴ » (نحو - عربی) ۵۹۷
- ۲ - عوامل المائه « ۴۶ - ۷۶ » (نحو - عربی) ۵۹۷
- ۳ - شرح ثماناً بعد ما جاوزت الاتنین « ۷۷ - ۸۰ » (نحو - عربی) ۵۹۸
- (۲۳۲۲) ۵۹۸
- ۱ - اصل الاصول = شاخ نبات « ۱ - ۳ » (عقائد - فارسی) ۵۹۸
- ۲ - فصل الفصول کبیر « ۸۰ - ۱۱۷ » (عقائد - فارسی) ۵۹۹
- ۳ - هدایه الولایه « ۱۲۰ - ۱۲۸ » (حدیث - فارسی) ۵۹۹
- (۲۳۳۹) ۶۰۰
- ۱ - هیئت فارسی = فتحیه « ۱ - ۲۱ » (نجوم - فارسی) ۶۰۰
- ۲ - بیست باب در اسطرلاب « ۲۴ - ۳۸ » (فارسی) ۶۰۱
- ۳ - خلاصه الحساب « ۳۹ - ۶۰ » (عربی) ۶۰۱
- (۲۳۷۱) ۶۰۱
- ۱ - شرح الانموذج « ۱ - ۹۷ » (نحو - عربی) ۶۰۱
- ۲ - عوامل المائه « ۹۸ - ۱۵۶ » (نحو - عربی) ۶۰۱
- ۳ - کبری فی المنطق « ۱۵۷ - ۱۸۰ » (منطق - فارسی) ۶۰۳

- (۲۳۹۴) ----- ۶۰۳
- ۱ - شرح الانموذج « ۱ - ۷۴ » (نحو - عربی) ----- ۶۰۳
- ۲ - شرح التصريف « ۷۶ - ۱۳۹ » (صرف - عربی) ----- ۶۰۳
- ۳ - الکافیة « ۱۴۱ - ۱۷۱ » (نحو - عربی) ----- ۶۰۳
- (۲۴۲۰) ----- ۶۰۵
- ۱ - سرور العباد « ۱ - ۳۸ » (فقه - فارسی) ----- ۶۰۵
- ۲ - صیغ العقود و الايقاعات « ۳۸ - ۸۱ » (فقه - فارسی) ----- ۶۰۵
- ۳ - رضاع « ۸۱ - ۹۰ » (فقه - فارسی) ----- ۶۰۶
- (۲۴۲۶) ----- ۶۰۶
- اشاره ----- ۶۰۶
- (۲۴۴۱) ----- ۶۰۷
- ۱ - سرگذشت اشرف خان حاکم عربستان « ۱ - ۲۴ » (داستان - فارسی) ----- ۶۰۷
- ۲ - سرگذشت حکومت زمان خان بروجردی « ۲۴ - ۴۹ » (داستان - فارسی) ----- ۶۰۷
- ۳ - سرگذشت شاه قلی میرزا در کرمانشاهان « ۴۹ - ۷۱ » (داستان - فارسی) ----- ۶۰۸
- (۲۴۸۵) ----- ۶۰۸
- ۱ - حاشیه اثبات الواجب (القديم) « ۱ - ۷۸ » (کلام - عربی) ----- ۶۰۸
- ۲ - حاشیه اثبات الواجب « ۷۹ - ۱۲۶ » (کلام - عربی) ----- ۶۰۹
- ۳ - اثبات الواجب (القديم) « ۱۲۸ - ۱۶۴ » (کلام - عربی) ----- ۶۰۹
- (۲۵۰۷) ----- ۶۱۰
- ۱ - حاشیه عین الحکمه « ۱ - ۶ » (فلسفه - فارسی) ----- ۶۱۰
- ۲ - فوائد فلسفی « ۶ - ۱۷ » (فلسفه - فارسی) ----- ۶۱۱
- ۳ - جواب فلسفی « ۱۷ - ۱۸ » (فلسفه - فارسی) ----- ۶۱۱
- (۲۵۲۲) ----- ۶۱۲
- ۱ - اخلاق محسنی « ۱ - ۴۰ » (اخلاق - فارسی) ----- ۶۱۲
- ۲ - حق الیقین فی معرفه رب العالمین « ۴۱ - ۵۹ » (عرفان - فارسی) ----- ۶۱۲
- ۳ - اوصاف الاشراف « ۶۲ - ۸۰ » (اخلاق - فارسی) ----- ۶۱۳

- ٢٥٢٨) - ٦١٣
- ١ - حاشیه شرح الملخص فی الهیئته «١ - ٦١» (عربی) ٦١٣
- ٢ - شرح الملخص فی الهیئته «٦٢ - ١٣٨» (نجوم - عربی) ٦١٣
- ٣ - حاشیه شرح العقائد النسفیة «١٣٨ - ١٦٤» (کلام - عربی) ٦١٤
- ٢٥٣٧) - ٦١٤
- ١ - زاد السالکین فی تهذیب الاربعین «٣٦ - ٨٣» (اخلاق - عربی) ٦١٤
- ٢ - اسرار الشهاده «٨٤ - ٩٦» (عربی) ٦١٥
- ٣ - مصباح الشریعه و مفتاح الحقیقه «٩٦ - ١١٦» (حدیث - عربی) ٦١٥
- ٢٥٣٩) - ٦١٦
- ١ - صغری «١ - ٨» (منطق - فارسی) ٦١٦
- ٢ - شرح الایساغوجی «٩ - ٤٣» (منطق - عربی) ٦١٦
- ٣ - حاشیه تهذیب المنطق «٤٧ - ١٣٣» (منطق - عربی) ٦١٦
- ٢٥٧٥) - ٦١٧
- ١ - داستان دختر ملک روم و سؤالهای او «١ - ١٣» (داستان - فارسی) ٦١٧
- ٢ - ارجوزه فی المجزبات «١٥ - ١٦» (طب - عربی) ٦١٧
- ٣ - الادویه القلبیه «١٧ - ٢٣» (طب - عربی) ٦١٨
- ٢٥٩١) - ٦١٨
- ١ - تحریر القواعد المنطقیه «١ - ٦١» (منطق - عربی) ٦١٨
- ٢ - حاشیه حاشیه تحریر القواعد المنطقیه «٦٢ - ٨٨» (منطق - عربی) ٦١٨
- ٣ - حاشیه حاشیه الشمسیه «٨٨ - ١٣٥» (منطق - عربی) ٦١٩
- ٣٥٩٣) - ٦١٩
- ١ - رمل (رساله در...) «١ - ٢٥» (فارسی) ٦١٩
- ٢ - رمل (رساله در...) «٢٦ - ٦٣» (فارسی) ٦٢٠
- ٣ - رمل منظوم «٦٦ - ٧٢» (فارسی) ٦٢٠
- ٢٥٩٦) - ٦٢٢
- ١ - ایمان عطایی «٢ - ٤٥» (فقه - فارسی) ٦٢٢

- ۶۲۲ - ۲ - ترجمه الصلاه = احكام نماز «۴۵ - ۵۸» (فقه - فارسی) -
- ۶۲۳ - ۳ - مباحثه النفس «۵۸ - ۷۸» (اخلاق - فارسی) -
- ۶۲۳ - (۲۶۱۰)
- ۶۲۳ - ۱ - اقسام حمیات (رساله در... « ۱ - ۸» (طب - فارسی) -
- ۶۲۵ - ۲ - آبستنی و باه « ۹ - ۲۱» (طب - فارسی) -
- ۶۲۵ - ۳ - تحفه شاهی = ترجمه براء الساعه « ۶۵ - ۸۲» (طب - فارسی) -
- ۶۲۶ - (۲۶۱۴)
- ۶۲۶ - ۱ - خوابنامه « ۱ - ۳۹» (فارسی) -
- ۶۲۷ - ۲ - نوروز نامه « ۴۰ - ۴۱» (نجوم - فارسی) -
- ۶۲۷ - ۳ - اختیارات الایام (صغیر) « ۴۱ - ۵۳» (نجوم - فارسی) -
- ۶۲۸ - (۲۶۳۰)
- ۶۲۸ - ۱ - آداب و آثار دعاء سیفی « ۱ - ۳۳» (دعا- فارسی) -
- ۶۲۸ - ۲ - مشکاه الانوار « ۱۱۵ - ۱۸۳» (فارسی) -
- ۶۲۸ - ۳ - منشآت « ۲۰۵ - ۲۱۲» (فارسی) -
- ۶۲۹ - (۲۶۷۷)
- ۶۲۹ - ۱ - دعاء صنمی قریش « ۱ - ۴» (عربی) -
- ۶۲۹ - ۲ - منظومه فی اصول الخمسه = عقائد منظوم « ۴ - ۶» (عربی) -
- ۶۳۰ - ۳ - صحیفه الرضا (علیه السلام) « ۶ - ۲۷» (حدیث - عربی) -
- ۶۳۱ - (۲۶۸۶)
- ۶۳۱ - ۱ - ترجمه الصلاه « ۱ - ۲۶» (فارسی) -
- ۶۳۱ - ۲ - ایمان عطایی « ۲۶ - ۵۸» (کلام - فارسی) -
- ۶۳۱ - ۳ - شکوک الصلاه « ۵۸ - ۸۳» (فقه - فارسی) -
- ۶۳۲ - (۲۷۰۷)
- ۶۳۲ - ۱ - اثبات الواجب « ۱ - ۴۸» (کلام - عربی) -
- ۶۳۲ - ۲ - الزوراء « ۴۸ - ۵۲» (فلسفه - عربی) -
- ۶۳۲ - ۳ - شرح الزوراء « ۵۳ - ۶۴» (فلسفه - عربی) -

- ۶۳۳ ----- (۲۷۱۲)
- ۱ - الحجه على الناهب الى تكفير ابى طالب « ۱ - ۴۲ » (كلام - عربى) ----- ۶۳۳
- ۲ - نزهه الناظر و تنبيه الخاطر « ۴۳ - ۷۸ » (حديث - عربى) ----- ۶۳۳
- ۳ - مصادقه الاخوان (حديث - عربى) ----- ۶۳۴
- ۶۳۴ ----- (۲۷۶۰)
- ۱ - جوامع العلاج « ۱ - ۱۳۳ » (طب - فارسى) ----- ۶۳۴
- ۲ - چوب چينى « ۱۴۴ - ۱۴۸ » (طب - فارسى) ----- ۶۳۵
- ۳ - ارجوزه فى المجزبات من الاحكام النجوميه والقواعد الطبيه « ۱۵۲ - ۱۵۵ » ----- ۶۳۵
- ۶۳۷ ----- (۲۷۸۴)
- ۱ - قراپادين شفايى « ۱ - ۹۹ » (طب - فارسى) ----- ۶۳۷
- ۲ - تعليم الابدان « ۱۰۰ - ۱۱۰ » (طب - فارسى) ----- ۶۳۷
- ۳ - شفائيه در معالجه حميات « ۱۱۱ - ۱۲۷ » (طب - فارسى) ----- ۶۳۸
- ۶۳۸ ----- (۲۸۱۵)
- ۱ - الخلاصه فى النحو = الفيه « ۱ - ۶۵ » (نحو - عربى) ----- ۶۳۸
- ۲ - تهذيب المنطق « ۶۷ - ۷۴ » (منطق - عربى) ----- ۶۳۸
- ۳ - الاجروميه « ۷۵ - ۸۷ » (نحو - عربى) ----- ۶۳۹
- ۶۳۹ ----- (۲۸۱۷)
- ۱ - حاشيه تهذيب المنطق (منطق - عربى) ----- ۶۳۹
- ۲ - حلّ ضابطه الاشكال الاربعه « ۶۸ - ۷۶ » (منطق - عربى) ----- ۶۳۹
- ۳ - حاشيه حاشيه تهذيب المنطق « ۷۷ - ۸۰ » (منطق - فارسى) ----- ۶۴۰
- ۶۴۰ ----- (۲۸۲۹)
- ۱ - كشف الاسرار « ۱ - ۳۳ » (رمل - فارسى) ----- ۶۴۰
- ۲ - عمل رمل (رساله در...) « ۳۸ - ۶۴ » (فارسى) ----- ۶۴۱
- ۳ - رمل (رساله در...) « ۷۱ - ۱۸۱ » (فارسى) ----- ۶۴۱
- ۶۴۲ ----- (۲۸۳۶)
- ۱ - هئيت فارسى « ۱ - ۴۷ » (نجوم - فارسى) ----- ۶۴۲

- ۲ - بیست باب = معرفت تقویم «۴۹ - ۶۱» (نجوم - فارسی) ۶۴۲
- ۳ - سی فصل «۷۱ - ۸۲» (نجوم - فارسی) ۶۴۲
- (۲۸۵۳) ۶۴۲
- ۱ - احادیث قدسیه = چهل سوره «۱ - ۲۶» (عربی) ۶۴۲
- ۲ - محلول الصیغه = صیغ مشکله «۱۵۶ - ۱۶۳» (صرف - فارسی) ۶۴۳
- ۳ - الصوم «۱۶۳ - ۱۸۰» (فقه - عربی) ۶۴۳
- (۲۸۶۲) ۶۴۳
- ۱ - سموم و ادویه زیانکار (رساله در...) «۱ - ۱۹» (طب - فارسی) ۶۴۳
- ۲ - امانات الهی (رساله در...) «۲۱ - ۲۶» (معارف - فارسی) ۶۴۴
- ۳ - تشریح الافلاک «۲۶ - ۳۹» (نجوم - عربی) ۶۴۴
- (۲۹۱۳) ۶۴۵
- ۱ - اسطربلاب «۱ - ۳۳» (فارسی) ۶۴۵
- ۲ - طرق بدست آوردن قبله (رساله در...) «۳۵ - ۵۰» (فارسی) ۶۴۵
- ۳ - طریق بدست آوردن قبله «۵۰ - ۵۱» (فارسی) ۶۴۶
- (۲۹۱۹) ۶۴۶
- ۱ - تجوید (رساله در...) «۱ - ۴۶» (فارسی) ۶۴۶
- ۲ - رساله عملیه «۴۶ - ۶۷» (فقه - فارسی) ۶۴۶
- ۳ - رضاعیه «۶۷ - ۹۴» (فقه - فارسی) ۶۴۷
- (۲۹۲۸) ۶۴۸
- ۱ - جامع الفوائد «۲ - ۶۷» (طب - فارسی) ۶۴۸
- ۲ - ترجمه برء الساعه «۶۹ - ۷۴» (طب - فارسی) ۶۴۸
- ۳ - منظومه در موانع حمل «۷۴ - ۷۵» (طب - فارسی) ۶۴۹
- (۲۹۳۰) ۶۴۹
- ۱ - احکام نماز «۱ - ۹۱» (فقه - فارسی) ۶۴۹
- ۲ - سلطانیه «۱۹ - ۱۰۱» (طب - فارسی) ۶۵۱
- ۳ - سؤال و جواب «۱۰۱ - ۱۲۵» (فقه - فارسی) ۶۵۱

- ۶۵۲ - (۲۹۳۳) -----
- ۱ - شرح عوامل المائه «۳ - ۱۶» (نحو - عربی) ----- ۶۵۲
- ۲ - عوامل المائه «۱۷ - ۲۰» (نحو - عربی) ----- ۶۵۲
- ۳ - اختیارات الایام (کبیر) «۴۳ - ۱۲۴» (نجوم - فارسی) ----- ۶۵۲
- ۶۵۳ - (۲۹۴۷) -----
- ۱ - اللعه دمشقیه «۴ - ۱۲۶» (فقه - عربی) ----- ۶۵۳
- ۲ - سفرنامه حج «۱۲۷ - ۱۳۷» (فارسی) ----- ۶۵۳
- ۳ - حفظ الصحه منظوم «۱۳۹ - ۱۴۰» (طب - فارسی) ----- ۶۵۳
- ۶۵۴ - (۲۹۴۸) -----
- ۱ - النافع یوم الحشر فی شرح باب الحادی عشر «۱ - ۶۷» (سلام - عربی) ----- ۶۵۴
- ۲ - صیغ عقد النکاح والطلاق «۶۷ - ۷۹» (فقه - عربی) ----- ۶۵۴
- ۳ - صیغ العقود و الایقات «۷۹ - ۸۷» (فقه - عربی) ----- ۶۵۶
- ۶۵۷ - (۲۹۵۰) -----
- ۱ - رساله عملیه «۲ - ۴۰» (فقه - فارسی) ----- ۶۵۷
- ۲ - سؤال و جواب = رساله عملیه «۴۱ - ۵۸» (فقه - فارسی) ----- ۶۵۷
- ۳ - اختیارات الایام (صغیر) «۵۸ - ۸۰» (نجوم - فارسی) ----- ۶۵۸
- ۶۵۸ - (۲۹۵۲) -----
- ۱ - سلیم جواهری «۱ - ۸۳» (داستان - فارسی) ----- ۶۵۸
- ۲ - داستان هارون الرشید و ابوالقاسم بصری «۸۴ - ۱۰۷» (داستان - فارسی) ----- ۶۵۸
- ۳ - دلاله محتاله «۱۰۷ - ۱۳۶» (داستان - فارسی) ----- ۶۵۹
- ۶۶۰ - (۲۹۵۶) -----
- ۱ - مجادله النفس «۲۰ - ۶۲» (اخلاق - فارسی) ----- ۶۶۰
- ۲ - زکاه فطره «۶۳ - ۶۹» (فقه - فارسی) ----- ۶۶۰
- ۳ - الوصیه «۷۱ - ۷۷» (عربی) ----- ۶۶۰
- ۶۶۱ - (۲۹۸۸) -----
- ۱ - حفظ الصحه «۱ - ۲۳» (طب - فارسی) ----- ۶۶۱

- ٢ - تحفه الملوك = تحفه الوزراء «٢٧ - ٣٠» (اخلاق - فارسی) ٦٦٢
- ٣ - فرهاد و شیرین «٤٣ - ٨١» (فارسی) ٦٦٢
- (٢٩٩٩) ٦٦٣
- ١ - مقباس المصابيح «٢ - ٣٨» (دعا - فارسی) ٦٦٣
- ٢ - الجته الواقيه و الجته الباقيه «٤٠ - ١٢٩» (دعا - فارسی) ٦٦٣
- ٣ - الحرز اليماني «١٣٤ - ١٥٧» (دعا - عربي - فارسی) ٦٦٣
- (٣٠٠٦) ٦٦٤
- ١ - حاشيه حاشيه التهذيب = التنبيهات «١ - ١٠٥» (منطق - عربي) ٦٦٤
- ٢ - شرح آداب البحث «١٠٦ - ١٢٢» (منطق - عربي) ٦٦٤
- ٣ - حاشيه شرح آداب البحث «١٢٢ - ١٥٦» (منطق - عربي) ٦٦٥
- (٣٠٠٨) ٦٦٦
- ١ - معنى الف «١ - ٣» (عرفان - فارسی) ٦٦٦
- ٢ - رساله عرفاني «٩ - ٣٣» (فارسی) ٦٦٦
- ٣ - رساله عرفاني «٣٥ - ٩٠» (فارسی) ٦٦٧
- (٣٠٢١) ٦٦٨
- ١ - نصاب الصبيان «١ - ١٥» (لغت - فارسی) ٦٦٨
- ٢ - حدائق الحقائق «١٦ - ٥٠» (بديع - فارسی) ٦٦٨
- ٣ - جمع مختصر «٥١ - ١٠١» (عروض - فارسی) ٦٧٠
- (٣٠٢٣) ٦٧٠
- ١ - المبسوط في القراءات السبع و المضبوط من اضاءه الطبع «١ - ٦٥» ٦٧٠
- ٢ - طيبه النشر في القراءات العشر «٦٨ - ١٣٢» (قراءت - عربي) ٦٧١
- ٣ - المقدمه الجزريه «١٣٣ - ١٣٨» (قراءت - عربي) ٦٧٢
- (٣٠٦٠) ٦٧٣
- ١ - حساب فارسی «١٣ - ٤٤» (رياضيات - فارسی) ٦٧٣
- ٢ - خلاصه الحساب «٤٥ - ٧٥» (عربي) ٦٧٣
- ٣ - نصاب الصبيان «٨٣ - ١٠٥» (لغت - فارسی) ٦٧٣

- (۳۱۰۵) ----- ۶۷۳
- ۱ - كَشْكُول شَيْخ بَهَائِي (عربي) ----- ۶۷۳
- ۲ - بحار الانوار علامه مجلسي « ۹ - ۲۲۶ » (حديث - عربي) ----- ۶۷۳
- ۳ - بحار الانوار جلد دهم « ۲۲۸ - ۲۵۰ » (حديث - عربي) ----- ۶۷۴
- (۳۱۵۱) ----- ۶۷۴
- ۱ - رآذ شبهات كفار « ۱ - ۶۳ » (كلام - فارسي) ----- ۶۷۴
- ۲ - فهرست مقامع الفضل « ۶۴ - ۸۱ » (فارسي) ----- ۶۷۴
- ۳ - مقامع الفضل « ۸۲ - ۲۹۷ » (فارسي) ----- ۶۷۵
- (۳۲۳۱) ----- ۶۷۵
- ۱ - قرابادين شفای « ۳ - ۸۵ » (طب - فارسي) ----- ۶۷۵
- ۲ - مفردات طبي « ۸۶ - ۱۰۰ » (طب - فارسي) ----- ۶۷۵
- ۳ - فوائد الاخيار = فوائد يوسفی « ۱۱۶ - ۱۲۸ » (طب - فارسي) ----- ۶۷۶
- (۳۲۵۶) ----- ۶۷۷
- ۱ - لطائف « ۱ - ۶۴ » (عرفان - فارسي) ----- ۶۷۷
- ۲ - مسلک المكارم فی طريق محاسن اخلاق العالم = طريق المكارم فی طريق محاسن اخلاق العالم « ۶۵ - ۷۴ » (اخلاق - فارسي) ----- ۶۷۷
- ۳ - مجمع البلاغه « ۷۵ - ۱۰۶ » (كلام - فارسي) ----- ۶۷۸
- (۳۲۶۶) ----- ۶۷۸
- ۱ - اعتقادات « ۱ - ۱۲۲ » (كلام - فارسي) ----- ۶۷۸
- ۲ - آداب عباسی = ترجمه مفتاح الفلاح « ۱۲۳ - ۱۸۵ » (دعا - فارسي) ----- ۶۷۹
- ۳ - كنز الرموز = كنز النصايح = كنوز الرموز « ۱۸۶ - ۲۲۶ » (اخلاق - فارسي) ----- ۶۷۹
- (۳۲۸۵) ----- ۶۸۰
- ۱ - مشرق الشمسين و اكسير السعادين « ۴ - ۱۱۳ » (فقه - عربي) ----- ۶۸۰
- ۲ - الحديقہ الہلالیہ « ۱۲۰ - ۱۳۰ » (دعا - عربي) ----- ۶۸۱
- ۳ - النهجہ المرضیہ للحضرہ الرضویہ « ۱۳۰ - ۱۳۲ » (فقه - عربي) ----- ۶۸۱
- (۳۳۰۳) ----- ۶۸۲
- ۱ - حاشیہ الفوائد الضیائیہ « ۳ - ۶ » (نحو - عربي) ----- ۶۸۲

- ٢ - الشرح الصغير « ٨ - ٢٣ » (فقه - عربي) ----- ٦٨٢
- ٣ - حاشيه المطول « ٢٤ - ١٠٢ » (بلاغت - عربي) ----- ٦٨٢
- (٣٣٠٥) ----- ٦٨٢
- ١ - الفوائد الصمديه « ١٠ - ٢٩ » (نحو - عربي) ----- ٦٨٢
- ٢ - حاشيه الفوائد الصمديه = الحاشيه الحسينيه « ٣٠ - ١٢٧ » (نحو - عربي) ----- ٦٨٣
- ٣ - كبرى فى المنطق « ١٣٠ - ١٤٤ » (منطق - فارسى) ----- ٦٨٣
- (٣٣٢٣) ----- ٦٨٣
- ١ - تجريد الاعتقاد « ١٠ - ١٨ » (كلام - عربي) ----- ٦٨٣
- ٢ - التوحيديه « ٢٢ - ٢٤ » (كلام - عربي) ----- ٦٨٤
- ٣ - حاشيه شرح الجديد للتجريد « ٢٦ - ١٧٥ » (كلام - عربي) ----- ٦٨٤
- (٣٣٢٥) ----- ٦٨٥
- ١ - الفوائد الحائريه القديمه « ١ - ٥٦ » (فقه و اصول - عربي) ----- ٦٨٥
- ٢ - حاشيه معالم الاصول « ٥٧ - ١٤٨ » (اصول فقه - عربي) ----- ٦٨٥
- ٣ - الوافيه « ١٤٩ - ٢٠٣ » (اصول فقه - عربي) ----- ٦٨٥
- (٣٣٨٤) ----- ٦٨٧
- ١ - تحفه حاتمى « ١ - ٣٤ » (نجوم - فارسى) ----- ٦٨٧
- ٢ - الصفحيه « ٣٦ - ٤٤ » (نجوم) ----- ٦٨٧
- ٣ - بيست باب « ٤٦ - ٨٣ » (نجوم - فارسى) ----- ٦٨٧
- (٣٣٩٣) ----- ٦٨٧
- ١ - آداب المتعلمين « ١ - ٧ » (عربى) ----- ٦٨٧
- ٢ - النافع يوم الحشر فى شرح باب الحادى عشر « ٨ - ٤٢ » (كلام - عربي) ----- ٦٨٨
- ٣ - شرح مقدمه الادب = «شرح التصرفات...» « ٤٣ - ٧٦ » (نحو - عربي) ----- ٦٨٨
- (٣٤١٠) ----- ٦٨٨
- ١ - صرف « ١ - ١٦ » (صرف - عربي) ----- ٦٨٨
- ٢ - داستان عبدالله بن سلام = هزار مسأله « ١٧ - ٥٨ » (فارسى) ----- ٦٨٩
- ٣ - خزان و بهار « ٥٩ - ١٢٨ » (اخلاق - فارسى) ----- ٦٨٩

- (۳۴۲۱) ----- ۶۸۹
- ۱ - داستان عقل و عشق « ۱ - ۸ » (فارسی) ----- ۶۸۹
- ۲ - داستان قضا و قدر « ۸ - ۲۰ » (فارسی) ----- ۶۹۰
- ۳ - داستان پادشاه و دختر فغفور (فارسی) ----- ۶۹۰
- (۳۴۲۵) ----- ۶۹۱
- ۱ - اثبات الواجب « ۱ - ۳۶ » (کلام - عربی) ----- ۶۹۱
- ۲ - الهیئته و الکلام (رساله فی...) « ۳۶ - ۴۵ » (نجوم - عربی) ----- ۶۹۱
- ۳ - مصارع المصارع « ۴۶ - ۱۴۲ » (فلسفه - عربی) ----- ۶۹۲
- (۳۴۳۴) ----- ۶۹۲
- ۱ - تجوید منظوم « ۱ - ۸ » (تجوید - فارسی) ----- ۶۹۲
- ۲ - التجوید « ۹ - ۲۹ » (عربی) ----- ۶۹۳
- ۳ - غایه الوضوح « ۳۰ - ۴۴ » (تجوید - فارسی) ----- ۶۹۳
- (۳۴۹۵) ----- ۶۹۴
- ۱ - تحریر اکرئا و ذوسیوس « ۱ - ۲۱ » (ریاضیات - عربی) ----- ۶۹۴
- ۲ - تحریر المناظر « ۲۲ - ۳۲ » (ریاضیات - عربی) ----- ۶۹۴
- ۳ - تحریر الکره المتحرکه = تحریر اکراطولوقس « ۳۳ - ۳۶ » ----- ۶۹۶
- (۳۵۰۰) ----- ۶۹۶
- ۱ - شرح ناسخ کتاب جدید « ۱ - ۶۴ » (کلام - فارسی) ----- ۶۹۶
- ۲ - ذخیره المعاد لیوم المیعاد « ۶۵ - ۹۹ » (کلام - فارسی) ----- ۶۹۷
- ۳ - شرح حدیث علوی « ۱۰۰ - ۱۰۸ » (حدیث - فارسی) ----- ۶۹۷
- (۳۶۱۰) ----- ۶۹۸
- ۱ - مختلف الشیعہ فی احکام الشریعہ « ۱ - ۳۲۶ » (فقه - عربی) ----- ۶۹۸
- ۲ - منظومه فی مخارج الحروف « ۳۲۶ » (تجوید - عربی) ----- ۶۹۸
- ۳ - الاعتقادات = سیر و سلوک « ۳۲۶ - ۳۳۲ » (عربی) ----- ۶۹۸
- (۳۶۲۰) ----- ۶۹۹
- ۱ - شرح التصریف « ۲ - ۲۹ » (صرف - عربی) ----- ۶۹۹

- ۲ - شرح الشافیه «۳۴ - ۱۱۱» (صرف - عربی) ۶۹۹
- ۳ - الکفایه فی الاعراب «۱۱۶ - ۱۴۸» (نحو - عربی) ۶۹۹
- (۳۶۴۸) ۷۰۰
- ۱ - مفاتیح الاصول «۱ - ۱۴۶» (اصول فقه - عربی) ۷۰۰
- ۲ - المقلاذ «۱۴۷ - ۱۶۹» (اصول فقه - عربی) ۷۰۰
- ۳ - تهذیب الاحکام «۱۷۰ - ۳۱۴» ۷۰۰
- (۳۸۱۹) ۷۰۰
- ۱ - تذکره الائمه «۱ - ۴۵» (فارسی) ۷۰۰
- ۲ - کلیله و دمنه «۴۷ - ۹۸» (فارسی) ۷۰۱
- ۳ - نصایح الملوک «۹۸ - ۹۹» (فارسی) ۷۰۱
- (۳۸۲۷) ۷۰۱
- ۱ - حاشیه انوار التنزیل «۱ - ۴۴» (تفسیر - عربی) ۷۰۱
- ۲ - اجوبه مسائل الشیخ صالح الجزائری = جوابات المسائل الجزائریه «۴۵ - ۵۵» ۷۰۱
- ۳ - اجوبه المسائل «۵۵ - ۶۳» (عربی) ۷۰۲
- (۳۸۴۰) ۷۰۳
- ۱ - ترجمه الصلاه «۱ - ۱۵» (فقه - فارسی) ۷۰۳
- ۲ - شکایات نماز = شکوک الصلاه «۱۵ - ۳۳» (فقه - فارسی) ۷۰۳
- ۳ - رساله رضاع = رضاعیه «۳۴ - ۴۸» (فقه - فارسی) ۷۰۳
- (۳۸۴۴) ۷۰۴
- ۱ - رساله در نصایح زناشویی «۷ - ۱۳» (اخلاق - فارسی) ۷۰۴
- ۲ - مختصری در علم هندسه «۲۶ - ۲۸» (فارسی) ۷۰۴
- ۳ - شعر ملی «۲۸ - ۳۳» (فارسی) ۷۰۴
- (۳۹۶۴) ۷۰۵
- ۱ - اختیارات ایام (صغیر) «۱ - ۴» (نجوم - فارسی) ۷۰۵
- ۲ - صیغ عقود نکاح «۵ - ۱۱» (فقه - فارسی) ۷۰۵
- ۳ - تحفه الالفاظ «۱۱ - ۵۷» (لغت عربی به فارسی) ۷۰۶

- (۴۰۰۹) ----- ۷۰۶
- ۱ - الفقه « ۱ - ۲۵ » (فقه - عربی) ----- ۷۰۶
- ۲ - سؤال و جواب « ۲۵ - ۲۶ » (فقه - عربی) ----- ۷۰۷
- ۳ - رساله عملیه « ۲۶ - ۸۲ » (فقه - عربی) ----- ۷۰۷
- (۴۰۲۴) ----- ۷۰۷
- ۱ - الجمل و العقود « ۱ - ۲۱ » (فقه - عربی) ----- ۷۰۷
- ۲ - اثبات الصانع « ۲۲ - ۲۶ » (فلسفه - عربی) ----- ۷۰۸
- ۳ - حاشیه شرح مختصر الاصول حاجی « ۳۳ - ۹۵ » (اصول فقه - عربی) ----- ۷۰۸
- (۴۰۳۳) ----- ۷۰۹
- ۱ - حکایت ولایت نمودن حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) و چند حکایت دیگر « ۲ - ۲۳ » (فارسی) ----- ۷۰۹
- ۲ - تاریخ ایران « ۲۵ - ۲۲۱ » (فارسی) ----- ۷۰۹
- ۳ - طوفان البکاء « ۱۲۲ - ۱۹۸ » (مقتل - فارسی) ----- ۷۰۹
- (۴۰۵۷) ----- ۷۱۰
- ۱ - تاریخ جنگ شرق اقصی « ۱ - ۴۶ » (فارسی) ----- ۷۱۰
- ۲ - تاریخ طبرستان « ۴۸ - ۸۳ » (فارسی) ----- ۷۱۰
- ۳ - تاریخ ایران باستان و اسکندر « ۸۴ - ۱۳۷ » (فارسی) ----- ۷۱۱
- (۴۰۶۷) ----- ۷۱۱
- ۱ - الصحیفه السجادیه « ۱ - ۴۱ » (دعا - عربی) ----- ۷۱۱
- ۲ - حاشیه المختصر « ۴۲ - ۷۲ » (بلاغت - عربی) ----- ۷۱۱
- ۳ - الفخریه فی معرفه النبی « ۸۱ - ۹۱ » (فقه - عربی) ----- ۷۱۱
- (۴۰۷۴) ----- ۷۱۲
- ۱ - وسیله النجات « ۱ - ۱۳ » (فقه - فارسی) ----- ۷۱۲
- ۲ - دیوان باقر « ۱۳ - ۱۲۳ » (فارسی) ----- ۷۱۲
- ۳ - دیوان سلطان قاجار « ۱۲۴ - ۱۴۸ » (فارسی) ----- ۷۱۳
- (۴۰۷۶) ----- ۷۱۳
- ۱ - یوسف و زلیخا « ۱ - ۲۵ » (فارسی) ----- ۷۱۳

- ۲ - مقالات «۲۶ - ۵۸» (فارسی) ۷۱۳
- ۳ - تاریخ ادبیات ایران «۷۵ - ۹۲» (فارسی) ۷۱۴
- (۴۰۸۲) ۷۱۴
- ۱ - الوافیہ فی شرح الکافیہ «۱ - ۲۴» (نحو - عربی) ۷۱۴
- ۲ - حاشیہ بر کتابی در اصول فقہ «۲۵ - ۵۰» (عربی) ۷۱۴
- ۳ - معالم الاصول «۵۱ - ۱۰۸» (اصول فقہ - عربی) ۷۱۵
- (۴۰۸۹) ۷۱۵
- ۱ - جنگ «۱ - ۶۲» (فارسی و عربی) ۷۱۵
- ۲ - رجال «۷۳ - ۱۰۳» (عربی) ۷۱۶
- ۳ - جنگ شعر «۱۰۴ - ۱۳۷» (فارسی) ۷۱۶
- (۴۰۹۴) ۷۱۷
- ۱ - ترجمہ مہج الدعوات «۱ - ۷۲» (دعا - فارسی) ۷۱۷
- ۲ - دیوان سالم «۷۳ - ۹۸» (فارسی) ۷۱۷
- ۳ - الحاشیہ علی انوار التنزیل «۹۹ - ۱۰۶» (تفسیر - عربی) ۷۱۸
- (۴۰۹۶) ۷۱۸
- ۱ - حدیثلر «۳۴ - ۵۳» (حدیث - ترکی) ۷۱۸
- ۲ - شاہنامہ رضا خانی «۸۰ - ۱۰۲» (فارسی) ۷۱۹
- ۳ - دیوان ایرج میرزا «۱۱۷ - ۱۹۶» (فارسی) ۷۱۹
- (۴۱۰۲) ۷۲۱
- ۱ - طب منظوم «۱ - ۷۴» (فارسی) ۷۲۱
- ۲ - شرح ایساغوجی «۱۱۳ - ۱۳۴» (منطق - عربی) ۷۲۱
- ۳ - طب النبی (صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم) «۱۳۵ - ۱۴۳» (عربی) ۷۲۱
- (۴۱۰۵) ۷۲۲
- ۱ - چہل سورہ = حدیث قدسی «۱ - ۱۲» (عربی) ۷۲۲
- ۲ - جعفریہ «۱۶ - ۹۵» (عربی) ۷۲۲
- ۳ - کتاب طب «۹۶ - ۱۳۳» (عربی) ۷۲۲

- ۷۲۳ ----- (۴۱۰۷)
- ۷۲۳ ----- ۱ - مقامات حریری « ۱ - ۵۰ » (ادبیات - عربی)
- ۷۲۳ ----- ۲ - حاشیه حاشیه تهذیب المنطق « ۵۱ - ۱۵۴ »
- ۷۲۳ ----- ۳ - بدایه الهدایه « ۱۵۶ - ۱۹۳ » (فقه - عربی)
- ۷۲۴ ----- (۴۱۱۰)
- ۷۲۴ ----- ۱ - الکافیہ « ۱ - ۴۱ » (نحو - عربی)
- ۷۲۴ ----- ۲ - مزاج الارواح « ۴۴ - ۶۷ » (صرف - عربی)
- ۷۲۴ ----- ۳ - الهدایه فی النحو « ۶۸ - ۱۰۶ » (نحو - عربی)
- ۷۲۴ ----- (۴۱۲۴)
- ۷۲۴ ----- ۱ - نهج المسترشدين فی اصول الدین « ۱ - ۱۹ » (کلام - عربی)
- ۷۲۴ ----- ۲ - اعجاز النبی صلی الله علیه و آله « ۲۰ - ۶۴ » (فارسی)
- ۷۲۵ ----- ۳ - منشآت « ۶۵ - ۱۲۰ » (فارسی)
- ۷۲۵ ----- (۴۱۲۹)
- ۷۲۵ ----- ۱ - کلیات ملا طغرا « ۱ - ۸۶ » (ادبیات - فارسی)
- ۷۲۶ ----- ۲ - دیوان ناصر علی « ۸۸ - ۱۲۳ » (فارسی)
- ۷۲۶ ----- ۳ - منشآت « ۱۴۴ - ۳۱۹ » (فارسی)
- ۷۲۸ ----- (۴۱۴۳)
- ۷۲۸ ----- ۱ - دعا = کتاب دعا « ۲ - ۵۴ » (فارسی)
- ۷۲۸ ----- ۲ - رساله آداب مشق = قلمیه « ۵۵ - ۶۸ » (فارسی)
- ۷۲۹ ----- ۳ - ثواب سور قرآن « ۶۹ - ۹۲ » (عربی)
- ۷۳۰ ----- فهرست نام کتاب ها
- ۸۴۱ ----- درباره مرکز

فهرست نسخه های خطی کتابخانه مسجد اعظم قم جلد ۳

مشخصات کتاب

سرشناسه: کتابخانه مسجد اعظم قم

عنوان و نام پدیدآور: فهرست نسخه های خطی کتابخانه مسجد اعظم قم / رضا استادی

مشخصات نشر: قم: کتابخانه مسجد اعظم قم، ۱۳۶۵.

مشخصات ظاهری: ۵ج

وضعیت فهرست نویسی: فهرست نویسی قبلی

موضوع: نسخه های خطی فارسی -- فهرستها

موضوع: نسخه های خطی عربی -- فهرستها

موضوع: نسخه های خطی -- ایران -- قم -- فهرستها

شناسه افزوده: استادی، رضا، . - ۱۳۱۶

رده بندی کنگره: Z۶۶۲۱/م۵۳ف ۹

رده بندی دیویی: ۰۱۱/۳۱

شماره کتابشناسی ملی: م ۶۵-۵۸۱

ص: ۱

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: ٢

این جلد شامل دو بخش است:

بخش اول - مجموعه های شامل دو کتاب و رساله ص ۵ تا ۳۶۱

بخش دوم - مجموعه های شامل سه کتاب و رساله ص ۳۶۳ تا ۵۹۰

ص: ۳

بخش اول

مجموعه های شامل دو کتاب و رساله

ص: ۵

۱ - حبل المتین «برگ ۱ - ۱۴۳» (فقه - عربی)

از: شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ ق) تاریخ پایان تألیف جلد اول ۱۰۰۷ در مشهد.

به ج ۱ ص ۲۰۲ همین فهرست رجوع شود.

[ذریعه ۲۴۰-۶، مرعشی ۲-۳، مجلس ۲۵-۳۱۸، مشار عربی: ۳۰۲].

۲ - الوجیزه (۱۴۴ - ۱۴۵) (درایه - عربی)

از: شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی. به جای مقدمه کتاب حبل المتین او است.

[ذریعه ۵۱-۲۵، مرعشی ۱-۳۹، مجلس ۲۶-۳۹، مشار عربی ۹۸۵].

نسخ، کتاب اول تحریر عبدالحسین بن سید تاج الحسینی الجزائری در جمعه ۹ رجب، ۱۰۲۳ رساله دوم تحریر همان کاتب، ناقص.

با مهر بیضوی «عبده محمد علی» و یادداشت تملک ریحان الله بن جعفر موسوی در ۱۷ ج ۱، ۱۳۲۱ با مهر بیضوی «ریحان الله الموسوی».

۱۴۵ برگ، ۲۱ × ۲۹

۱ - تحفه الأبرار «۱ - ۲۴۶» (فقه - فارسی)

از: سید محمد باقر بن محمد نقی موسوی: حجه الاسلام شفتی (۱۲۶۰ ق).

به ج ۲ ص ۱۰۷ همین فهرست رجوع شود.

[ذریعه ۳-۴۰۴، مشار فارسی ۱/۷۹۳].

۲- صیغ العقود و الایقات «۲۴۶- ۲۴۸» (فقه - عربی)

از: ملا محمد جعفر بن سیف الدین شریعتمداری استرآبادی (۱۲۶۳ ق).

[ذریعه ۱۱۰-۱۵، مرعشی ۳۴۲-۴، مشار عربی ۵۹۵].

نستعلیق، کتاب اول نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد.

رساله دوم نیز نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد.

۲۴۸ برگ، ۲۲×۳۱

(۵۰)

۱- الکافی «۱- ۲۸۴» (حدیث - عربی)

از: ثقه الاسلام محمد بن یعقوب کلینی (۳۲۸ ق).

به ج ۱ ص ۴۳۵ همین فهرست رجوع شود.

۲- کنز الدقائق «۲۸۵- ۳۰۶» (تفسیر - عربی)

از: میرزا محمد بن محمد رضا بن اسماعیل قمی مشهدی (حدود ۱۱۲۵ ق).

دوره آن مکرر چاپ شده است.

تفسیر مفصلی است با توجه به روایات وارده از معصومان:

[ذریعه ۱۵۳-۱۸، مرعشی ۳۴۹-۱، سپهسالار ۱۶۲-۱، مجلس ۳۵/۸۳].

نسخ، کتاب اول تحریر سده ۱۱، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد. طهارت تا طلاق است.

کتاب دوم فقط سوره فاتحه و بخشی از سوره بقره است. نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد.

۳۰۶ برگ، ۲۴×۳۸

ص: ۸

(۷۲)

۱ - حق الیقین «۱ - ۱۰۵» (اعتقادات - فارسی)

از: علامه محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۱ ق).

به ج ۲ ص ۲۹۱ رجوع شود.

[ذریعه ۴۰-۷، منزوی ۲/۹۳۷].

۲ - قصص الانبیاء «۱۰۶ - ۲۶۲» (فارسی)

مؤلف شناخته نشد. از علامه مجلسی نقل میکند و اشعاری از عطار نیشابوری در آن دیده می شود.

آغاز: باب اول در بیان اعتقاد اهل بیت جناب محمد مصطفی (صله الله علیه و اله وسلم)....

نسخ، کتاب اول تحریر آقا جونی سلمانی در ۱۲۲۶ تا مقصد هشتم (امامت) را دارد.

کتاب دوم تحریر ۱۲۲۷، نام کاتب ندارد.

۲۶۲ برگ، ۲۱ × ۳۲

(۱۴۵)

۱ - الحاشیه علی المکاسب «۱ - ۱۸۸» (فقه - عربی)

از: سید محمد کاظم طباطبائی یزدی (۱۳۳۷ ق).

[ذریعه ۲۲۰-۶، الفبایی آستان قدس ۲۱۲، مشار عربی ۲۹۸].

۲ - رساله فی منجزات المریض «۱۹۱ - ۲۲۸» (فقه - عربی)

از: سید محمد کاظم طباطبائی یزدی (۱۳۳۷ ق).

چاپ شده است.

کتاب اول، نسخ، بدون نام کاتب و تاریخ کتابت، حاشیه بخش خیرات مکاسب شیخ

ص: ۹

انصاری است.

کتاب دوم، نسخ بدون نام کاتب و تاریخ کتابت.

۲۲۸ برگ، ۲۰ × ۲۷

(۱۵۸)

۱ - نهج البلاغه «۱ - ۲۶۴» (حدیث - عربی)

از: محمد بن حسین موسوی (شریف رضی = سید رضی) ۴۰۶ ق.

[ذریعه ۱۵۱-۱۴، ۴۱۲-۲۴، سپهسالار ۱۱۳-۲، دانشگاه ۲۹۵-۲۵، مشار عربی ۹۷۵].

۲ - الحواشی الصافیة «۱-۲۴۶» (حدیث - عربی)

از: سید نعمت الله جزائری (۱۱۱۲ ق).

آغاز: الحمد لله وحده لا شریک له الهاً واحداً... (به ذریعه ۱۴ / ۱۵۱ رجوع شود).

کتاب اول، نسخ ابوالحسن بن نور الله موسوی دزفولی در ۶ رمضان المبارک ۱۲۶۹

کتاب دوم، نستعلیق، در حاشیه کتاب اول نوشته شده، و معلوم نیست که کامل باشد

۲۶۴ برگ، ۲۱ × ۳۱

(۱۶۶)

۱ - ترجمه صحیفه سجادیة «۱ - ۶۲» (دعا، فارسی)

از: محمد صالح بن محمد باقر روغنی قزوینی (۱۰۷۵).

ترجمه تحت اللفظی صحیفه سجادیة است و در برخی موارد شرح و توضیح هم دارد. از دو شرح فارسی و عربی بدیع الزمان قهپایی و شرح میرداماد نام برده و خود نیز شرحی بر صحیفه داشته است.

[ذریعه ۱۱۲-۴، مرعشی ۳۲۰-۱۳، مجلس ۴۲۴/۳۵].

ص: ۱۰

۲- رساله در احکام دعا «۶۲-۶۷» (دعا - فارسی)

از: همان مؤلف. رساله مختصری است در احکام دعا که بیشتر آن از کتاب کافی شیخ کلینی گرفته شده است.

نستعلیق، هیچ کدام نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد.

رساله دوم ناقص است. در رساله اول متن صحیفه سجادیه به خط نسخ در حاشیه نوشته شده.

۶۷ برگ، ۲۱ × ۳۱

(۲۱۴)

۱- مهدی موعود (علیه السلام) «۱-۳۳۱» (امامت - فارسی)

از: میر مسعود پادانا (قرن ۱۴ ه. ق.).

در مقدمه مطالبی آورده سپس در مورد عقاید اقوام درباره حضرت مهدی (علیه السلام) و نظر اسلام و تاریخچه ای در این باب ذکر کرده است. این کتاب در چهل باب تنظیم شده بعضی از ابواب عبارتند از: ۱- نیایش ۲- خدا ۳- جهان آفرینش ۴- عالم صغیر ۵- عالم کبیر ۶- تشکیل حیات در روی زمین.... ۲۹- عقاید اقوام درباره ظهور حضرت مهدی (علیه السلام) ۳۰- بشارات رهروان طریقت درباره مهدی (علیه السلام)... ۳۹- روایات درباره ظهور مهدی (علیه السلام) ۴۰- علت نگارش کتاب. مؤلف علت نگارش این کتاب را خواب دیدن حضرت مهدی (علیه السلام) بطور مکرر، ذکر کرده است.

آغاز: نیایش. سجود خدایی را که مرتبط با عالم هستی از مبدأ ازلی درون نهانیترین پنهانیها و محاط (کذا) بر عظیمترین بینهایتها برای وصول و یگانگی....

انجام: هدایت شده ام ولی شخص حضرت مهدی (علیه السلام) را دیگر در عالم خواب ندیدم.

ص: ۱۱

۲- مکتب ریاضت «۳۳۲-۳۷۳» (فارسی)

از: میر مسعود پادانا (قرن چهاردهم قمری).

رساله مختصری است درباره ریاضت و نحوه استفاده از غذاها و نوشیدنی ها در دوران ریاضت. در آخر کتاب مؤلف ۶۴ مطلب و سؤال را درباره ریاضت مطرح کرده است که بعضی از آنها در همین رساله پاسخ داده شده است. از قبیل: خواب، سکوت، لباس، غذاهای خاص ریاضت، عسل، عطرها، انگشترها، سنگها، تمرین نگاه، روزه با آب....

آغاز: مکتب ریاضت (خودآبی) دو صد گفته چو نیم کردار نیست. از هر گونه فلسفه، بحث، جمله پردازی، پیشگوئی و آه و زاری دست بکشید.....

انجام: بهترین ذکر، ۶۲ - اجرای نماز با سکوت، قرائت قرآن بدون صحبت ۶۳ - چرا در غار می رفتند، غار بهتر است یا آزاد؟ ۶۴ - گیاهخواری در تمام سال.

هر دو بخط مؤلف، تاریخ تصحیح نهایی ۱۳۵۴ ش. با این یادداشت در صفحه اول: چاپ اول خرداد ۱۳۴۱ (یا ۱۳۴۹)، دوم شهریور ۱۳۵۰، سوم آبان ۱۳۵۲

۳۷۳ برگ، ۲۱ × ۳۴

(۲۴۱)

۱- تقریرات فقه «۱-۸» (فقه - عربی)

شاید تقریر درس سید بحر العلوم باشد زیرا در آن از استادنا و عمادنا السید المعظم المطهر المکرم السید الهادی محمد مهدی اطال الله بقاءه للاسلام والمسلمین نام برده.

مؤلف معلوم نیست. فقط چند برگ در بحث وضو است. اول سند و سپس متن و آنگاه دلالت خبر را مورد بررسی قرار می دهد.

نسخه دیگری از این تقریرات در مجموعه ش ۳۰۰ در همین کتابخانه هست.

ص: ۱۲

۲- التعادل و التراجیح «۹- ۱۶۹» (اصول فقه - عربی)

از: سید محمد کاظم طباطبائی یزدی (صاحب عروه) ۱۳۳۷ ق. چاپ شده است.

هر دو نسخ، بینام کاتب و بیتاریخ کتابت. و دومی از آخر ناقص است.

۱۶۹ برگ، ۱۸ × ۲۶

(۲۵۱)

۱- الطرائف فی معرفه مذهب الطوائف «۳- ۲۷۴» (اعتقادات - عربی)

از: رضی الدین علی بن موسی بن طاووس حلّی (۶۶۴).

[ذریعه ۱۵۴-۱۵، مرعشی ۷۸-۱، مجلس ۳۱۹-۲۵، مشار عربی ۶۰۷].

۲- مناظره ابی الهذیل مع دیرانی. «۲۷۶- ۲۸۵» (امامت - عربی)

صورت مناظره ای است که ابوالهذیل علف محمد بن هذیل بصری (۲۲۷ ق) با یکی از ساکنان دیری به نام «دیرالرقه» در موضوع امامت داشته و این مناظره را در یکی از سفرهایش با مأمون انجام داده است.

هر دو نسخ حسن بن محمد الحسینی الاحسائی در حیدر آباد در رجب ۱۰۶۳

کتاب اول از روی نسخه مورخ ۷۰۱ نوشته شده.

در کتاب دوم یادداشت تملک حسین بن محمد بن یحیی بن عبدالله بن عمران الخطّی و فوائدی مانند صورت نامه ای از معاویه لعنه الله علیه به امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) هست.

۲۸۵ برگ، ۱۳ × ۲۳

(۲۹۱)

۱- تذکره شوستر «۱- ۱۳۷» (فارسی)

از: سید عبدالله بن نورالدین بن نعمت الله جزائری (۱۱۷۳). چاپ شده است.

[مرعشی ۱۹-۱۳۹، الفبایی آستان قدس ۱۲۱].

ص: ۱۳

۲- هدیه الکلام (۱۴۱- ۱۶۷) (تراجم - عربی)

از: محمد کاظم بن احمد موسوی جزائری. شرح حال کوتاه چند نفر از علمای معاصر مؤلف و نیز چند اجازه روایت برای مؤلف.

آغاز: الحمد لله علی جمیع نعمه....

انجام: اجازه العلامة الحاج شیخ علی اکبر النهاوندی....

هر دو نسخ مؤلف هدیه الکلام در قم در ۱۳۸۴ ق.

۱۶۷ برگ، ۱۸ × ۲۳

(۳۲۶)

۱- عیون اخبار الرضا «۱- ۹۶» (حدیث - عربی)

از: شیخ صدوق (۳۸۱).

به ج ۱ همین فهرست ص ۳۸۶ رجوع شود.

۲- التوحید «۹۷- ۳۳۵» (حدیث - عربی)

از: شیخ صدوق به ج ۱ ص ۱۰۹ رجوع شود.

کتاب اول ناقص است. نسخ علم الهدی بن صفی بن قاضی نور بن خواجه امیر شیخ سروسنانی در ۱۰۷۲

کتاب دوم از همان کاتب در همان تاریخ با اجازه صالح بن عبدالکریم بحرانی برای محمد امین در ۱۰۷۹ بخط مجیز.

۳۳۵ برگ، ۱۹ × ۲۵

ص: ۱۴

۱- زورق «۱- ۱۵۲» (فارسی)

از: علی بن محمد علی حسینی علوی العلویچه الاصفهانی (رفیعی پور علوی).

کشکولی است در سه جلد که جلد اول را «انبان»، جلد دوم را «همیان»، سوم را «زورق» نامیده است بازنویسی جلد اول در ۱۳۸۰هـ. ق و جلد دوم در ۱۳۸۱ = ۱۳۴۰ ش به اتمام رسیده است. مؤلف فهرست منابع را در آخر کتاب آورده است.

کتاب زورق در سال ۱۳۷۹ ق به اتمام رسیده و بازنویسی آن (نسخه حاضر) در ۱۳۸۱ ق بوده است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي دلّ على ذاته بذاته و تنزه عن مجانسه مخلوقات... چون پرداختم از تألیف دو مجلد کتاب مشتمل بر نوادر و متفرقات که به طرز مخلاه و کشکول شیخنا البهائی زاد الله بهاءه....

انجام:

بهر تاریخ طبع جويا شد مددی را ز فاعل و قابل

چون ز «امطار» ۲۵۱ شد مدد گفتا «زورق» ۱۳۷۹ ما رسید تا ساحل

۲- ارمغانی طوس «۱۵۴- ۱۶۵» (فارسی)

از: علی بن محمد علی حسینی علوی العلویچه الاصفهانی.

مطالب متفرقه ای که مؤلف هنگام تشرف به مشهد مقدس در کتابخانه آستان قدس رضوی یادداشت، و به این نام نامیده است که از جمله منابع کتابش: اثبات الرجعه شیخ ولی سرابی، دائره المعارف وجدی (جلد اول)، دیوان اشعار وصال شیرازی، زنبیل فرهاد میرزا و عدد السنه واعظ سبزواری نام برده است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم. الحمد لله الذي عرفنا اولياءه المعصومين... از دیر زمان مشغول جمع متفرقات و نظم متشکات بوده و هستم و در این سال سعادت

ص: ۱۵

اشتمال....

انجام: و به نام علی (علیه السلام) ختم شد رساله ارمغانی طوس و همین نام تاریخ مسافرت خراسان و هم تاریخ تألیف این رساله واقع شد (۱۳۷۷) و این از کرامات حضرت ثامن الائمه (علیه السلام) خواهد بود و الا ابتداء نگارنده در فکر این نکته نبود.

هر دو نستعلیق مؤلف در ۱۳۸۱، با یادداشت اهداء این مجموعه به کتابخانه و اجازه انتشار آن به هر کس طالب باشد.

این مجموعه در فهرست سابق ص ۲۲۳ معرفی شده است.

۱۶۵ برگ، ۱۴ × ۲۴

(۳۹۳)

۱- مرآت القلوب «۱- ۱۱۹» (اخلاق - عربی)

از: حاج شیخ علی بروجنی اصفهانی صاحب بحر الجواهر در فقه (سده چهاردهم).

کتابی است در اخلاق و اسرار صلاه در یک مقدمه و چند فصل و خاتمه.

آغاز: الحمد لله الذی اصطفی من عباده الاخيار الابرار....

۲- مرآت المؤمنین «۱۱۹- ۱۴۷» (اخلاق - عربی)

از: همان مؤلف.

رساله ای است در ذکر صفات محموده و مذمومه و اسرار اعمال و....

آغاز: الحمد لله الذی نور قلوبنا بنور الايمان.

هر دو بخط مؤلف. تاریخ کتابت دومی محرم ۱۳۲۵ در بیدآباد اصفهان.

۱۴۷ برگ، ۱۷ × ۲۲

ص: ۱۶

۱ - سراج القلوب « ۱ - ۱۵۵ » (اعتقادات - فارسی)

از: ابونصر سعید غزنوی.

به ج ۲ ص ۴۷۶ رجوع شود.

۲ - کنز الرموز « ۱۱۵ - ۱۱۷ » = کنوز الرموز (فارسی)

از:؟ دارای ده فصل و یک خاتمه. با سراج القلوب چاپ شده است.

[ذریعه ۱۵۷-۱۸، مرعشی ۲۹۷-۲، مجلس ۳۳۹-۲۶، منزوی ۱۶۶۵-۲].

نستعلیق، بدون تاریخ و نام کاتب (تحریر سده ۱۳ و ۱۴).

۱۱۵ برگ، ۱۷ × ۲۱

۱ - دیوان فارغ گیلانی « ۱ - ۱۱۱ » (فارسی)

به جلد ۲ ص ۴۱۰ رجوع شود.

۲ - فلک ناز و خورشید آفرین « ۱۱۱ - ۲۶۴ » = سرو و گل (شعر - فارسی)

از: یعقوب بن مسعود (سده ۱۲).

[ذریعه ۱۶-۳۱۳، مجلس ۲۵ / ۴۰].

آغاز:

به نام آن که جان آرام از او یافت

دل عاشق به عشق الهام از او یافت

منظومه و مثنوی ای است پیرامون داستان فلک ناز و شروان شاه که ناظم آن را از روی تقریر دوست خود میرزا مشرف ساخته و کاری را که ضیائی آغاز کرده بود در سال ۱۱۸۹ به پایان برده است.

نستعلیق، بدون تاریخ و نام کاتب.

۲۶۴ برگ، ۱۶ × ۲۰

(۴۰۵)

۱ - الفیروزجه (الفیروزجات) الطوسیه «۱ - ۱۳۷» (فقه - عربی)

شرح مزجی درّه سید بحرالعلوم است.

از: محمد بن حسن طوسی مشهدی (۱۲۵۷).

تاریخ تالیف طهارت ۱۲۲۷ در کربلا.

[الذریعه ۴۰۱-۱۶ و ۱۱۱-۸، مرعشی ۷-۸ الفبائی آستان قدس ۴۳۱].

آغاز: الحمد لله ذی القوه القاهره....

۲ - الدرّه الغریبه «۱۳۸ - ۱۵۷» (فقه منظوم - عربی)

به ج ۱ ص ۲۲۵ رجوع شود.

کتاب اول و دوم نسخ ۱۳۱۰

کتاب دوم حاشیه از سید شفیع موسوی دارد.

۱۵۷ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۴۱۴)

۱ - رساله در اثبات صانع و اصول دین «۱ - ۱۸» (فارسی)

از: محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی (۱۲۳۸).

رساله مختصری است در اثبات صانع که مؤلف بوسیله آیات الهی و سپس با توضیح صفات الهی به شرح مسأله پرداخته و سپس خیلی کوتاه به دیگر اصول دین از نظرگاه شیعه میپردازد و از روایات استفاده میکند.

ص: ۱۸

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلاه والسلام على خير خلقه محمد وآله الطاهرين اما بعد این کتاب... در بابت اثبات صانع عالم است کلینی در کافی روایت کرده است از ابراهیم بن عمر که گفته است که شنیدم از حضرت صادق (علیه السلام)...

انجام: عرض کردم به خدمت حضرت باقر علیه السلام که چه شده است مردم را که عقل دارند و میفهمند و عمل نمیکنند و نمی دانند مانند کسی که جاهل است آن حضرت فرمود که حق تعالی وقتی که خلق کرد آدم را گردانیده است... از این جهت میفهمند و عمل نمیکنند کانه نمی فهمند.

۲- معارف الانوار «۱۹- ۳۴۱» (اعتقادات - فارسی)

از: محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی (۱۲۳۸ ق).

به ج ۲ ص ۷۰۱ رجوع شود.

مؤلف که شاگرد وحید و صاحب ریاض است تصنیفاتی دارد که یکی از آنها که شامل سه جلد است در فضائل امیرالمؤمنین (علیه السلام) است که طی چندین باب و آیات و روایات به آن پرداخته است. این کتاب دارای ده فصل در اصول عقاید و ۲۵ باب در فضائل امام علی (علیه السلام) میباشد.

و این نسخه جلد دوم است.

[الذریعه ۱۹۱-۲۱، الفبایی آستان قدس ۵۳۱، نسخه های خطی منزوی ۲ / ۹۹۱].

هر دو نستعلیق، بدون تاریخ و نام کاتب. در رساله اول مهر بیضوی «عبده محمد علی» دیده میشود و هر دو قلم خوردگی دارد.

۳۴۱ برگ، ۱۵ × ۲۱

ص: ۱۹

۱ - القواعد و الفوائد « ۱ - ۳۲۳ » (فقه و اصول - عربی)

از: محمد بن مکی عاملی (۷۸۶ ق) شهید اول.

مؤلف در این کتاب بسیاری از قواعد و فوائد کلی اصولی و فقهی و نحوی را که از آنها مسائل فقهی استنباط میشود بیان نموده است. او پس از ذکر قاعده فروع فقهی مستنبطه را می آورد. عناوین کتاب «قاعده - فائده» میباشد.

[الذریعه ۱۹۳-۱۷، مرعشی ۲۳۷-۱، مشار عربی ۷۱۵، مجلس ۲۶ / ۹۱].

۲ - رساله فی وحده الوجود « ۳۲۸ - ۳۳۱ » (عربی)

از: حسین بن ابراهیم تنکابنی (در این نسخه زنجانی؟).

رساله مختصری است در رد مسأله وحدت وجود که به قول مصنف منقول از بعض اهل تصوف است. مؤلف به قول آقا بزرگ در الذریعه از اعظم شاگردان ملاصدرا است.

[الذریعه ۵۵-۲۵، الفبایی آستان قدس ۶۰۱].

آغاز: الحمد لله الذی هو نور سماوات العقول والنفوس وظهور ارض الاجرام واعراضها المحسوس الذی اخرج بشروق ذاته.

انجام: فهذا توحيد الذات وتوحيد الافعال ومن لم يبلغ الى هذه المرتبه من التوحيد فهو هايم في تيه الحيره ولم يكن من الموحدين بالحقيقه والله اعلم بحقائق الامور وهو ولي دار السرور والمنقذ عن اسر بلاد الغرور.

کتاب اول نسخ محمد قاسم بن احمد طبرستانی ما مطری در مدرسه شیخ لطف الله المیسی العاملی در ۱۰۶۹ و دومی نستعلیق

محمد بن محمد صالح مازندرانی در ۱۰۶۸ یا ۱۰۶۹

۳۳۱ برگ، ۱۳ × ۲۴

ص: ۲۰

۱- من لا يحضره الفقيه «۱- ۲۳۹» (حدیث - عربی)

از: شیخ صدوق به ج ۱ ص ۵۳۹ رجوع شود.

۲- ضیاء العیون «۹۷- ۱۰۰» (عربی)

از: نظام الدین محمد هادی بن مهدی حسینی صفوی ملقب به شاه میرزا و مخاطب به میرزا مهدی خان.

مؤلف این کتاب را در یک فاتحه و دو منظر در بیان خواص مهر نبوت و بعضی مرتبعت وفقی و سوره‌های قرآنی تألیف نموده است. فهرست مطالب آن چنین است:

فاتحه: در صورت مهر نبوت، منظر اول: در تکسیرات بعضی از سوره‌ها و آیات.

منظر دوم: در نقش معظمی که در ایام هفته منظور سازند.

[الذریعه ۱۲۶-۱۵، مرعشی ۲۴۸-۱۱، مجلس ۱۶۵/۳۶].

آغاز: بعد از حمد بیحد و صلوات ببعده چنین گوید... که در اکثر نسخ و مجامع از حضرات ائمه طاهرین سلام الله علیهم و علماء و مشایخ کرام رضی الله عنهم صور مهر نبوت حضرت سید المرسلین و خاتم النبیین صلوات الله علیه و اله اجمعین.

انجام: در نزد ملوک و اکابر و اشراف معزز و مکرم گردد و چنان باشد که مرا دیده باشد هر که ببیند و با خود نگاه دارد یا علی به امت من برسان و آن شمایل اینست... دو جدول آمده.

کتاب اول جزء اول و دوم و نسخ محمد امین بن سید علی حسینی نور بخشی در ۱۰۸۸ - ۱۰۹۱ با مهر بیضوی «عبدہ الراجی حسین بن عبدالکریم الموسوی ۱۲۶۰» و یادداشت تملک عبدالکریم الموسوی الذرفولی ۱۲۲۰ همراه با مهر او. نسخه تصحیح شده و دارای حواشی است.

رساله دوم در میان کتاب اول قرار دارد.

۲۳۹ برگ، ۱۷ × ۲۴

ص: ۲۱

۱ - زبده الاصول شیخ بهائی «۱ - ۳۷» (عربی)

به ج ۱ ص ۲۶۹ رجوع شود.

۲ - خلاصه الحساب شیخ بهائی «۳۹ - ۷۹» (عربی)

به ج ۱ ص ۲۱۹ رجوع شود.

هر دو چاپ شده است.

هر دو نسخ بیتاریخ و بینام کاتب (تحریر سده ۱۳).

۷۹ برگ، ۱۳ × ۲۰

۱ - لسان الذاکرین «۱ - ۱۳۶» (فارسی)

از: میرزا هادی بن ابوالحسن شریف نائینی (ق ۱۳).

تاریخ مفصل ائمه: است ترتیب یافته برای مجالس روضه خوانی. و مؤلف آن را به نام فتحعلی شاه قاجار (۱۲۵۰ ق) در یک مقدمه و چهار باب و خاتمه نگاشته است.

و این نسخه جلد دوم است که از امام چهارم (علیه السلام) تا امام زمان (علیه السلام) را دارد.

[الذریعه ۱۸-۳۰۴، مجلس ۳۷-۸۷، مشار فارسی ۲-۲۸۰۴]

بر بالای برگ اول این نسخه نوشته شده: مقدمات السنّه از تالیفات میرزا هادی نائینی و شاید این نسخه فقط مقدمات را داشته باشد باید به اصل نسخه رجوع شود.

آغاز: ستایش و سپاس مخصوص خداوندی است بیشه و قیاس لا عدیل لجماله و جلاله که قدرت کامله اش در وجود آدم و شیطان را برابر نشانید...

انجام:

در نماز اندر سجود دوست بود و داد جان بر سرش افتاد شوق کوی محبوب ازل

پای را لایق ندانستی به سر آمد روان گفت تاریخ وفاتش وقت اتمام کتاب

ماتم اندر سجده حق برده در سوی جنان

۲- یوسفیه «۱۳۶ - ۱۹۹» یوسف و زلیخا (فارسی)

از: میرزا هادی بن ابوالحسن شریف نایینی (ق ۱۳).

مؤلف در این رساله مختصر داستان حضرت یوسف (علیه السلام) را بیان نموده است. این کتاب فاقد فصول و ابواب است. مؤلف داستان را بنابر تفسیر سوره یوسف همراه با ذکر حوادث جانسوز کربلا و شهادت اباعبدالله الحسین (علیه السلام) بیان کرده است.

[الذریعه ۳۵-۳۰۱، مجلس ۳۷ / ۸۸].

آغاز: حسن عشق آفرین محبوبی در نظر صاحب نظران جلوهرگر است که یوسف در صباحت وحید و احمد (صله الله علیه و اله وسلم) را در ملاحظت فرید آفرید و آن وحیدی.....

انجام:

چون ز چاه آمد برون آن سرفراز

گفت شاه مصر قرب بینیاز

از دعا بشناس تو آگاه باش بعد از ذکر دعاها شاه باش

در پایان نسخه فائده ای در ۶۶ بیت شعر فارسی با مطلع

«ای برادر بر دلت گر هست مهر هشت و چار

یک زمان از روی معنی هوش و جان با من بدار...»

در مناقب ائمه:.

کتاب اول نستعلیق بیتاریخ و بینام کاتب، کتاب دوم نستعلیق ۱۲۶۱

۱۹۹ برگ، ۱۶ × ۲۱

ص: ۲۳

۱ - شرح مفتاح العلوم «۱ - ۲۹۹» (بلاغت - عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۲ ق).

شرحی است بر «مفتاح العلوم» ابو یعقوب یوسف بن بکر سکاکی (۶۲۶ ق) که با عناوین «قوله - قوله» نوشته شده و فقط قسم ثالث را شرح نموده است.

در فهرست سابق این کتابخانه به عنوان حاشیه مفتاح العلوم یاد شده.

[کشف الظنون ۱۷۶۳-۲، مجلس ۳۴۵-۴، ۳۸/۵۳].

آغاز: خیر خبر یوشح به صدر الکلام حمد الله الذی خلق الانسان علمه البیان....

انجام: والاستمداد فی اللغه طلب المدد ويقال استمددت للامر وتعديته الى مفعولين يتضمن معنى الطلب والسؤال والله المسئول لتيسير الامال والمشكور على ما افاض من النوال.

۲ - شرح تهذيب المنطق و الكلام «۳۰۰ - ۳۰۳» (منطق - عربی)

از: شیخ عنایت الله بخاری (؟)

شرحی است بر «تهذيب المنطق» تفتازانی (۷۹۲ ق) که مؤلف تهذيب المنطق و حاشیه هایی را که برای آن نگاشته اند مورد بررسی و تطبیق قرار داده و سپس این شرح را برای طلاب نوشته است این شرح با عناوین «قوله - قوله» برگزار شده است.

آغاز: الحمد لله الموصول الى المقصود وجاعل الحد طريقاً الى المحمود والصلاح على من له المقام المحمود وعلى آله واصحابه الى يوم الموعود... قوله الحمد هو الوصف بالجميل....

کتاب اول، نستعلیق سده ۱۱، با یادداشت تملک ریحان الله بن جعفر الموسوی ۱۳۲۳ و مهر بیضوی او. برخی صفحات حاشیه نویسی دارد.

کتاب دوم ناقص، بدون نام کاتب و تاریخ.

۳۰۳ برگ، ۱۳ × ۲۲

ص: ۲۴

۱ - عمده المراد فی شرح الارشاد «۱ - ۱۰۸» (نحو - عربی)

از: محمد بن سهرابعلی مازندرانی (قرن ۱۳ ه. ق.).

شرحی است بر کتاب «ارشاد الهادی فی النحو» تفتازانی.

تاریخ تالیف ۱۲۲۹ ق.

آغاز: الحمد لله الذی جعل بکلمته علم الاعراب مرفوع البناء منصوب اللواء.

۲ - ارشاد الهادی فی النحو «۱۰۹ - ۱۱۳» (نحو - عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۲ ق.).

تفتازانی در سال ۷۸۸ ه. ق این کتاب را برای فرزندش نگاشت که در یک مقدمه و سه قسم تنظیم شده است و شرحهای زیادی بر این کتاب نوشته اند.

[کشف الظنون ۱/ ۶۷].

آغاز: احمدک یا من وهب لمن رفع یدیه نحوه بالسؤال مسؤوله وفتح لمن امل احسانه بابه من غیر نصب حاجب.

انجام: و یمکن حملة علی کون النون عوضاً عن الرفع والفعل خبراً وارد آ مورد الانشاء فالقول بعدم الدخول فمخالفته للقیاس واستعمال الفصحاء احسن.

هر دو نستعلیق محمد بن سهرابعلی مازندرانی در ۱۲۲۹ در دماوند.

کتاب اول تصحیح شده، و خط خوردگی دارد، با مهر بیضوی «عبد محمد بن سهرابعلی ۱۲۲۹» و مهر بیضوی «اللهم صل علی محمد و آل محمد» و در پایان نسخه چند فائده درباره چند حدیث نوشته شده است.

۱۱۳ برگ، ۱۵ × ۲۰

ص: ۲۵

(۴۹۸)

۱ - منهاج الكرامه في معرفه الامامه «۴ - ۸۰» (امامت - عربی)

از: علامه حلی.

چاپ شده است.

۲ - اسرار الصلاه = التنبیهاث العلیه «۸۰ - ۱۳۱» (عربی)

از: شهید ثانی.

چاپ شده است.

کتاب اول نسخ ابوالقاسم بن شیخ محمد توکلی (یا تولمی) ۱۰۹۲ با مهر بیضوی «عبدہ الراجی حسین ۱۲۳۷».

و کتاب دوم تحریر سده ۱۱ بدون نام کاتب. تصحیح شده و در پایان وقفنامه دارد.

۱۳۱ برگ، ۱۲ × ۱۹

(۵۰۰)

۱ - تقاسیم العلل = تقسیم العلل «۶ - ۱۷۳» (طب - عربی)

از: ابوبکر محمد بن زکریاء بن یحیی رازی (۳۱۱ ق).

انواع امراض مربوط به بدن را با ذکر علت آنها، علائم و سپس علاج و درمان آن بررسی کرده است.

[تاریخ پزشکی ایران، چاپ اقبال ص ۲۹۴].

آغاز: قال ابوبکر محمد...جری بحضره رجل فاضل ذکرنا تقاسیم العلل.

۲ - قرابادین «۱۷۴ - ۲۳۰» (طب - عربی)

از: ابوبکر محمد بن زکریاء بن یحیی رازی (۳۱۱ ق).

ص: ۲۶

ادویه امراض مختلف را همراه با دستور تهیه آن در ۶۱ باب بیان کرده است. در اول رساله تصریح به نام زکریای رازی شده است. در کشف الظنون و الذریعه یافت نشد.

آغاز: قال ابوبکر محمد بن زکریا الرازی رحمه الله انی اذکر فی کتابی هذا من الادویه المركبه التي الحاجه اليها دون غيرها.

کتاب اول نستعلیق حکیم محمد صفی بن عنایت الله در ۱۰۷۴ در قلعه مبارکه...بلده حیدرآباد. تصحیح شده.

کتاب دوم نستعلیق محمد علی در ۱۰۷۴ به دستور میرزا محمد صفی در حیدرآباد.

فهرست هردو کتاب در آغاز نسخه هست.

۲۳۰ برگ، ۱۲ × ۲۱

(۵۰۳)

۱ - مشارق الانوار «۲- ۱۳۳» (حدیث - عرفان - عربی)

از: حافظ رجب برسی. به ج ۱ ص ۴۸۹ رجوع شود.

۲ - حدود و دیات = رساله... «۱۳۴ - ۳۰۳» (فقه - فارسی)

از: علامه محمد باقر مجلسی. به ج ۲ ص ۲۸۱ رجوع شود.

کتاب اول در این نسخه از علامه حلی دانسته شده. تحریر سده ۱۳ از پایان ناقص است.

کتاب دوم تحریر شده ۱۳

۳۰۳ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۵۲۴)

۱ - المشاعر «۲- ۲۴» (فلسفه - عربی)

از: صدرالدین محمد بن ابراهیم شیرازی (۱۰۵۰ ق).

[الذریعه ۳۷-۲۱، کتابشناسی جامع ملاصدرا ص ۲۰۱، مجلس ۷۴-۵، آستان قدس ۱۳۸-۱۱].

ص: ۲۷

آغاز: نحمد الله ونستعين بقوته التي اقام بها ملكوت السماء والارض.

۲ - حاشیه تحریر القواعد المنطقیه = الحاشیه علی الشمسیه « ۲۵ - ۱۴۰ »

(منطق - عربی)

از: ملا محمد آملی (پدر آیه الله حاج شیخ محمد تقی آملی).

حاشیه ای است بر «تحریر القواعد المنطقیه» قطب الدین رازی (ق ۸) که با عناوین «قوله - اقول» نوشته شده است.

آغاز: الحمد لله الذي احاط اللاهوتيه الازلييه و تفرد بالوحدانيه الابدیة السرمديّة.

کتاب اول نستعلیق محمود بن اسد الله کاشانی در ۱۲۹۳

کتاب دوم هم شاید تحریر همان کاتب باشد.

۱۴۰ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۵۴۵)

۱ - المسالك الجامعيه في شرح الرسالة الالفیه « ۱ - ۷۶ » (فقه - عربی)

از: محمد بن علی بن ابراهیم احسانی = ابن ابی جمهور (پس از ۹۰۶ ق).

شرحی استدلالی است با عناوین «قوله - اقول» بر رساله «الفیه» شهید اول که شارح به درخواست بعضی از شاگردانش نوشته است. او کتاب را به هنگام اعتکاف در مسجد کوفه، آغاز و به سال ۸۹۵ ق در نجف به پایان برده است.

[الذریعه ۱۴۴-۱۳-۳۴۲-۲۰ و ۳۷۹ مرعشی ۲۴۵-۶].

آغاز: الحمد لله الذي جعل التكليف وسيله للمكلفين الى تحصيل الثواب و ذريعه لهم الى نيل اعلى....

انجام: فاطلق القضاء على هذه الثلاثة اطلاقاً مجازياً لأن الاوقات الواقع فيها هذه الافعال ليست اوقاتاً حقيقه مضبوطه محدوده....
بالوقت المحدود و الله اعلم.

ص: ۲۸

۲ - کاشفه الحال عن احوال الاستدلال «۲۷ - ۹۳» (عربی)

از: محمد بن علی بن ابراهیم احسائی (پس از ۹۰۶ ق).

بیان طریق و راه استدلال بر واجبات شرعی و اعتقادات اسلامی به روش اهل بیت صلوات الله اجمعین که شخص مسلمان میتواند بدین راه استدلال کند و مشتمل بر مقدمه و پنج فصل و یک خاتمه است. تاریخ تالیف ۸۸۸

در فهرست سابق این رساله یاد نشده و کتاب المسالك در حرف «م» یاد شده است.

[الذریعه ۱۷-۲۴۰، مرعشی ۱۲-۲۸۶، الفبایی آستان قدس ۴۵۴].

کتاب اول نسخ ۱۲۴۲

کتاب دوم تحریر سده ۱۳ تاریخ تالیف در همین نسخه هست.

۹۳ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۵۷۱)

۱ - حاشیه میر سید شریف بر شرح شمسیه (تحریر القواعد....)

۲ - حاشیه بر حاشیه میر سید شریف

آغاز: بسم الله... قوله فی کثیر من النسخ یرید ان وجود لفظ ثلاث.

به ش ۲۵۹۱ از مجموعه های سه کتابی در همین جلد رجوع شود.

(۵۷۸)

۱ - الکفایه فی علم الاعراب «۳ - ۲۰۳» (نحو - عربی)

از: ضیاء الدین مکی (سده ششم) (مرعشی ۱۲-۲۶۱).

به ج ۱ ص ۴۵۰ رجوع شود.

ص: ۲۹

۲- شرح ۱ نمودج «۲۰۶-۲۵۵» (نحو - عربی)

از: محمد بن عبدالغنی اردبیلی (۶۴۷) (کشف الظنون ۱-۱۸۵)

به ج ۱ ص ۲۸۶ رجوع شود.

کتاب اول نسخ حبیب الله بن ملا عبدالعظیم در ۱۲۱۲ با مهر بیضوی «عبدہ ابوالقاسم بن حبیب الله».

کتاب دوم بدون تاریخ و نام کاتب.

۲۵۵ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۶۰۷)

۱- اسرار النکاح «۱-۲۳» (طب و اخلاق - عربی)

از: نجم الدین محمود بن الیاس شیرازی.

رساله ای است در سی باب در موضوع عشق و کیفیت آن و صفات مستحسنه محبوب و سپس در ادویه مخصوصه امر نکاح و جماع.

آغاز: الحمد لله الواحد الفتاح خالق الارواح والاشباح الذی جعل اللیل سکنا و اباح النکاح و حرّم السفاح.

انجام: ان لم یعالج هلک سریعا و بهذا الباب... هذه الرسالة والحمد لله... اجمعین.

۲- حقایق اسرار الطب «۲۴-۵۶» (طب - عربی)

از: مسعود بن محمد سنجرى الطیب.

رساله ای است مختصر مرتب شده در سه فن شامل چند قسم و هر قسمی دارای چند فصل کشف الظنون آن را حقایق اسرار الطب نام داده اما از مؤلف اسم نبرده است.

[الذریعه ۷-۲۹، کشف الظنون ۱/ ۶۷۲].

ص: ۳۰

آغاز: الحمد لله على اياديه المتواتره وصنایعه المتقاطره والصلاه على كاشف الغمه وشفيع الامه محمد وعلى اله الاتقياء.....

کتاب اول نستعلیق شوال ۱۲۶۹

کتاب دوم نستعلیق مرتضی ابن حاجی ملا احمد فروشانی شوال ۱۲۶۹

۵۶ برگ، ۱۵ × ۲۰.

(۶۰۸)

۱- الشافیه «۳- ۴۸» (صرف - عربی)

از: ابن حاجب متوفای ۶۴۶ (درج ۱ تاریخ وفات اشتباهاً ۷۸۶ نوشته شد).

به ج ۱ ص ۲۷۷ رجوع شود.

۲- مختصر المعانی «۵۱- ۱۹۰» (بلاغت - عربی)

از: سعد الدین تفتازانی (۷۹۳ ق).

به ج ۱ ص ۴۷۱ رجوع شود.

هر دو تحریر احمد بن حاجی عبدالله قمی آشتیانی در ۱۲۶۹ با مهر مربع «ابوالقاسم بن محسن»

۱۹۰ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۶۱۴)

۱- اجوبه المسائل السرویه «۳- ۱۷» (اعتقادات - عربی)

از: محمد بن محمد بن النعمان بغدادی (شیخ مفید) (۴۱۳ ق).

پاسخ است به پرسشهای السید الشریف الفاضل؟ که از ساری مازندران فرستاده است.

ص: ۳۱

چاپ شده است.

[الذریعه ۲۲۲-۵، مرعشی ۱/۲۸۶].

۲- اجوبه المسائل العکبریه «۱۷-۳۳» (کلام - عربی)

از: محمد بن محمد بن النعمان بغدادی (۴۱۳ ق).

پاسخ است به پرسشهایی راجع به موضوعات کلامی.

چاپ شده است.

[الذریعه ۲۲۸-۵، مرعشی ۱-۹۷، الفبایی آستان قدی ۵۱۶].

کتاب اول نستعلیق ۱۲۶۰، با یادداشت تملک با مهر مربع «عبدہ عبدالحسین».

و کتاب دوم نستعلیق محمد بن ابی القاسم بن احمد بن علی بن دولتعلی بن علی در ۱۲۶۰

۳۳ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۶۲۰)

۱- شرح شواهد التصریف «۱-۱۵» (صرف - عربی)

از: نظام الدین اردبیلی (سده ۱۱).

شرح اشعار تصریف یا شرح تصریف تفتازانی است.

[الذریعه ۳۳۹-۱۳، مجلس ۶۴۱-۳۸، مشار فارسی ۲/۲۱۲۶].

۲- شرح تصریف «۱۶-۱۰۱» (صرف - عربی)

از: سعد الدین تفتازانی (۷۹۳).

به ج ۱ ص ۲۹۴ رجوع شود.

کتاب اول تحریر سده ۱۳ در مدرسه مجد،

و کتاب دوم نستعلیق حاج بابانا شبح ولد آقا رحیما در ۱۲۳۶ در مدرسه میرزا صالح تهران.

۱۰۱ برگ، ۱۵ × ۲۰

ص: ۳۲

۱ - الفهرست «۲ - ۷۱» (رجال - عربی)

از: محمد بن حسن طوسی (شیخ الطائفه) (۴۶۰ ق).

نام مؤلفین کتب شیعه را با گوشه ای از احوال و نیز کتابهای آنان گرد آورده است.

بارها چاپ شده.

[۱۶-۳۸۴، مرعشی ۲۴۵-۴، کجلس ۳۷/۶۲].

۲ - ایضاح الاشتباه فی اسماء الرواه «۷۲ - ۱۰۷» (رجال - عربی)

از: جمال الدین حسن بن یوسف بن مطهر حلی (علامه حلی) (۷۷۶ ق).

[الذریعه ۴۹۳-۲، مرعشی ۱۳۰-۱، مجلس ۴۲۱-۲۵، مشار عربی ۱۰۷].

آغاز: الحمد لله رب العالمین وصلى الله على سيد المرسلين محمد النبي وعلى اله الطاهرين.... ابو رافع اسمه اسلم بالالف قبل السين المهمله وله ولدان اسم احدهما عبيد الله مصغراً....

انجام: ابوالحسين العقراني بالقاف والنون بعد الالف قبل الياء فهذا اخر ما اردنا اثباته في هذا الكتاب ومن اراد التطويل والاستقصاء في معرفه الرجال واحوالهم وتعديلهم وجرهم....

کتاب اول، تصحيح شده، تحرير سده ۱۲ و ۱۳

کتاب دوم، تصحيح شده، نسخ محمد علی بن جعفر بن حاج صادق در ۱۲۲۸

۱۰۷ برگ، ۱۵ × ۲۰

ص: ۳۳

۱ - تفسیر سوره یوسف علیه السلام « ۱ - ۶۴ » (تفسیر - عربی)

از: ؟

تفسیر مختصر و ترجمه ای است از سوره یوسف (علیه السلام).

آغاز: نزد بعضی این کلمه به معنی انا الله است یعنی منم خدائی که میبینم همه چیز و می دانم همه اشیاء را و یا الف از الله است و لام از لطیف و راء از رؤف.....

انجام: به هیچ امر دنیا نیست که مستمند است به قرآن بی واسطه یا به واسطه و هدئی و راه نماینده مر سالکان طریق حق را و رحمه و وسیله رحمت و بخشش لقوم یؤمنون مر گروهی را.

۲ - روایات و حکایات « ۹۴ - ۹۵ » (فارسی)

از: ؟

روایات و حکایاتی است از پیامبر اسلام و یاران ایشان بعضی آیات را به مناسبتهای مختلف آورده و توضیح داده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلوات و سلام علی محمد و آل الطیبین طاهرین اما مقدمه عبدالله بن عباس روایت میکند از پیغمبر (صله الله علیه و اله وسلم) که فرمود.

انجام: و در همه عمر چهل مرد و چهل زن به او ایمان آوردند و نوح را فرمان چنان بود که هر روز به کوفه شدی و خلق را دعوت کردی چنانکه خدای تعالی ندای وی را از شرق.

کتاب اول، نسخ بدون تاریخ و نام کاتب، از پایان ناقص، با سر لوح زرین و جدول زر در صفحات.

کتاب دوم، ناقص

۹۴ برگ، ۱۴ × ۲۰

ص: ۳۴

۱ - الحاشیه علی المختصر فی شرح تلخیص المفتاح «۲ - ۷۹» (بلاغت - عربی)

از: نظام الدین عثمان بن عبدالله خطائی (ق ۱۰ هـ).

حاشیه مختصری با عناوین «قوله - قوله» بر کتاب «المختصر فی شرح تلخیص المفتاح» سعد الدین تفتازانی (۷۹۳ ق) میباشد. این حاشیه فقط تا بحث «تعریف مسند الیه بضمیر» نوشته شده است.

[مرعشی ۱۱۳-۱، مجلس ۴۲۷-۲۵، ۲۶ / ۵۱].

آغاز: نحمدک اللهم علی ما اعطیتنا من سوابغ النعم و بوالغ الحکم و نصلی علی نبيک الهادی .

انجام: يقال ترک المعین الی غیر المعین او الخطاب مع المعین الی غیر هذا الخطاب مع غیره.

۲ - الحاشیه علی حاشیه الخطائی علی المختصر «۸۰ - ۱۴۲» (بلاغت - عربی)

از: ملا عبد الله بن حسین یزدی (۹۸۱ ق).

حاشیه ای بر حاشیه خطائی بر «مختصر المعانی» تفتازانی است. این حاشیه در مدرسه منصوریه شیراز در ۱۷ ذی حجه ۹۶۲ ق پایان یافته است.

[الذریعه ۷۱-۶، مرعشی ۱۱۳-۱، مجلس ۲۶ / ۲۶].

آغاز: حمدآ لمن خلق الانسان و علمه البيان و شکرآ لمن أعلمه بدایع المعانی فی روایع التبیان.

انجام: فلا بد من تصرف اما فی تفسیر الاول او فی تفسیر الثانی حتی لا یفوت ذلك الحسن هذا و المرجو من الله تعالی حسن الخاتمه و صلاح العاقبه أنه علی ما یشاء قدیر.

کتاب اول نستعلیق ۱۰۵۳، تصحیح شده،

کتاب دوم نستعلیق ۱۰۵۴

۱۴۲ برگ، ۱۳ × ۲۰

(۷۰۳)

۱ - گلشن اسرار «۲ - ۱۳۰» (منظومه - فارسی)

از:؟ در فهرست سابق این کتابخانه به اشتباه تالیف گلبن دانسته شده.

ابتدای رساله به نثر و مطالب عرفانی است که به نظم نیز آمیخته است سپس شعر آغاز میشود که در قالب مثنوی است و حاوی حکمتها و قصه موسی میباشد. احتمالاً بخشی از «گل بوستان» بنی اسرائیلی که در پنج گلبن به روش بوستان سروده است میباشد.

[به نسخه های خطی، منزوی ۳۰۶۶-۴ رجوع شود].

آغاز:

به نام نامی حیّ یگانه

خداوندی که او بشکافت دانه

منزه ذاتش از قید صفات است

صفاتش در حقیقت عین ذات است

انجام:

از آن وقتی که بنمودی کناره

هزاران جامه جان گشت پاره

تو گر سوزن نیاری ای مسیحا که می دوزد گریبان دل ما؟

۲ - رامچه نامه «۱۳۴ - ۱۸۹» (منظومه - فارسی)

از:؟ در فهرست سابق این کتابخانه به اشتباه، تالیف گلبن دانسته شده.

حکایاتی است در قالب مثنوی در ذکر شاهان هند و چین و قصه نظام الملک وزیر و مطالب دیگری از پیامبر اسلام ۹

ص: ۳۶

آغاز:

بشنو ای آشنای بیگانه

قصه شمع را ز پروانه

دل تهی کن ز فکر گوناگون

چند باشی چو مرغ بوقلمون

انجام:

پس به کاخ گلبنش باید خفت

جز ز ثالث ثلاثه نتوان گفت

هست چون درد شرک بی بهبود

بشنوید از بقیه مقصود

کتاب اول تحریر ۱۲۴۵، چند فائده درباره شعر ضمیمه آن است.

کتاب دوم بدون تاریخ و نام کاتب.

۱۸۹ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۷۰۸)

۱ - نظام نامه، فهرست تحصیلات «۱ - ۱۵» (فارسی)

از: ؟

نظام نامه، فهرست دروسی است که مجلس معارف دوره مظفری (احتمالا) برای مدارس به سبک جدید منتشر کرده است که از ربیع الاول ۱۳۲۲ لازم الاجرا بوده است. در چهار باب و چند فصل مرتب شده است.

آغاز: مجلس معارف که به موجب کتابچه موشح به دست خط آفتاب نقطه همایونی خلد الله ملکه و سلطانه به عنوان مجلس اداره مکاتب ملیه....

انجام: و برای مصنف و مؤلف هم علاوه بر اجر اخروی بیفایده مالی نخواهد بود و ممکن است در یک فن کتب متعدده از

چند مصنف و مؤلف پسندیده آید و همه قبول شود آن وقت اجازه تدریس هر یک از آنها داده میشود.

ص: ۳۷

۲- دفتر اداری عمومی «۱۸-۸۱» (فارسی)

از: رضا سنجیده.

مؤلف که کارمند حسابداری است مطالب عمومی حساب داری و دفتر داری را با تعریف اصطلاحات و نمایش انواع جداول مربوطه بیان کرده است.

آغاز: فصل اول - در تجارت و تاجر - مقصد اول - اقسام مختلف تجارت.

تعریف تجارت - تجارت عبارت است از معاوضه و تغییر و تبدیل و حمل و نقل محصولات.

انجام: مجبور است با رعایت نکات لازم حساب را روشن نموده از دفاتر مربوطه که شرح آنها به تغییر گفته شده است صورتی از دارائی و بدهی از دفاتر مربوطه خارج.

کتاب اول، نستعلیق بیتاریخ،

کتاب دوم نستعلیق بیتاریخ، از پایان ناقص است.

۸۱ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۷۱۵)

۱- الاثنا عشریه فی الصلاه «۳-۶۰» (فقه - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (شیخ بهایی) (۱۰۳۱ ق).

دومین اثنا عشریات مؤلف است که در احکام نماز گفتگو میکند و تمام آنچه را که در نماز معتبر است در دوازده نوع حصر نموده و در هر فصلی دوازده چیز می آورد.

چاپ شده.

[الذریعه ۱-۱۱۷، مرعشی ۱-۸۷، مجلس ۸۹-۲۵، الفبایی آستان قدس ۱۹].

ص: ۳۸

۲- الاثنا عشریه فی الصوم «۶۵-۸۸» (فقه - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۱ ق).

رساله چهارم از «اثنا عشریات» است در هشت فصل و هر فصلی در دوازده چیز بحث میکند و در آخر خاتمه ای دارد راجع به دوازده مزیت از مزایای ماه مبارک رمضان که در قرآن کریم و احادیث آمده است.

[الذریعه ۱۱۷-۱، مرعشی ۳۴-۱، مجلس ۸۹-۲۵، مشار عربی ۱۸]

این مجموعه در فهرست سابق این کتابخانه در ص ۸ معرفی شده است.

رساله اول نسخ محمد خواجه حسین السجستانی در ۱۰۲۵، چند فائده درباره حدیث ضمیمه آن است.

رساله دوم نسخ بدون تاریخ.

۸۸ برگ، ۱۳ × ۲۰

(۷۲۶)

۱- حیاة النفس فی خطیره القدس «۱-۱۶» (کلام - عربی)

از: احمد بن زین الدین احسائی (۱۲۴۱ ق).

تاریخ تالیف ۱۲۳۲ چاپ شده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهیرین..... قد التمس منی بعض الاخوان اللذین تجب طاعتهم ان اکتب لهم رساله فی بعض ما يجب علی المکلّفین.

انجام: و الواجب علی العباد شکره علی نعمائه و حمده علی کرم عدله و آلائه و الرضا فی کل حال بقدره و قضائه فانه ولی کل خیر و صلی الله علی محمد و آله الطاهیرین.

ص: ۳۹

از: ؟

مقدمه ای است در روانشناسی جدید و مؤلف از بعضی اصطلاحات لاتین استفاده کرده است.

آغاز: علم النفس علمی است که از شناسائی نفس صحبت میکند. کیفیت نفس - مراد از نفس جوهر مجرد ممتاز و مستقل از ماده است که پس از بدن نیز وجود داشته باشد.

انجام: تمایلات عالی هم ممکن است به درجه شهوت برسد مثلاً تمایل حقیقتجویی ممکن است به شهوت حقیقتجویی مبدل گردد تا به جائی که انسان را از سایر تمایلات باز دارد.

کتاب اول تحریر سده ۱۳

کتاب دوم شاید بخط مؤلف باشد.

۳۴ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۷۳۲)

۱ - خلاصه الاحکام «۱ - ۷» (منظومه فقه - فارسی)

از: ملک الشعراء فتحعلی خان صبای کاشانی (۱۲۳۸ ق).

منظومه ای است فقهی در ۳۲۰ بیت، درباره نماز و شکیات آن بر اساس فتوهای میرزا ابوالقاسم قمی.

[الذریعه ۱۷۰-۱۹، سپهسالار ۶۲۶-۲، نسخههای خطی منزوی ۲۷۹۶/۴].

آغاز:

ای نگارنده سپید و سیاه

ای طرازنده نگین و کلاه

جامه [...]... از تو سپید

خاک در گاهت موجب امید

ص: ۴۰

انجام:

گر ثوابی به این صحیفه دراست

خاصه شهریار تا جور است

جاودان باد با هزار نیاز

خسروان را بر آستانش نماز

۲- جنگ شعر «۸۰-۱۸۰» (فارسی)

مشمول بر مثنوی در مدح رجال دولت از صبا و اشعاری در وصف قصر خورشید شاه و تاریخ بنای برج الله یارخان اراک (ارک) طهران.

کتاب اول نستعلیق بیتاریخ،

کتاب دوم نستعلیق ۱۲۸۵ ق

۱۸۰ برگ، ۱۶ × ۲۲

(۷۴۹)

۱- حرز الامان من فتن الزمان «۱-» ۱۳۹ (دعا - و علوم غریبه - فارسی)

از: صفی الدین علی بن حسین بیهقی کاشفی (ق ۱۰).

به جلد ۲ ص ۲۸۶ همین فهرست رجوع شود.

مختصری است منتخب از چند کتاب در علم حروف و اسرار و خواص آنها و خواص آیات کریمه و آثار آنها و برخی مباحث دیگر در علوم غریبه مرتب در پنج مقاله و هر مقاله دارای پنج باب و هر باب دارای دوازده فصل به عدد اصحاب کساء و ائمه طاهرین علیهم السلام.

[الذریعه ۳۹۲-۶، مرعشی ۱/۱۶۶].

آغاز: الحمد لله العذی... اما بعد... که این رساله ای است کثیر الفواید عزیز الفواید (الفرائد) مشتمل بر خواص و آثار حروف مقطعه قرآنی و اسماء الحسنی.

ص: ۴۱

۲- منافع السور = جواهر القرآن «۱۴۰- ۱۶۳» (علوم قرآن - فارسی)

از: نجف قلی شربتدار

ابتدای رساله در فضیلت بسمله و خواص آن است سپس در بابی خواص سور و آیات یا برکات را بیان کرده و در خاتمه بعضی از منافع حکمت در امور غریبه را ذکر میکند و از روایات اهل بیت عصمت و طهارت: استفاده میکند.

[به الذریعه ۳۱۰-۲۲ رجوع شود].

کتاب اول تحریر، ۱۲۴۹

کتاب دوم ناقص و بیتاریخ. صفحات آن جدول زرین دارد.

۱۶۳ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۷۶۶)

۱- حاشیه شرح التجرید الجدید «۲- ۷۵» (کلام - عربی)

از: شمس الدین محمد بن احمد خفری (ق ۱۰ ه . ق).

حاشیه ای است با عناوین «قوله - قوله» بر قسم الهیات «شرح تجرید» قوشچی (۸۷۹ ق)

به ج ۱ ص ۱۶۳ همین فهرست رجوع شود.

[الذریعه ۱۱۶-۶ مرعشی / ۱ / ۴۵].

۲- القمیه = جوابات المسائل القمیه «۸۱- ۹۴» (کلام - فارسی)

از: خلیل بن غازی قزوینی (۱۰۸۹ ه . ق).

شخصی به نام نذر علی چند سؤال فلسفی و اعتقادی از ملا خلیل قزوینی پرسیده و ایشان به اختصار جواب آنها را گفته و در این رساله بیشتر به توضیح «ترجیح بلا مرجح» پرداخته و قائل به جواز آن شده و همچنین «تخلف معلول از علت» را قبول

ص: ۴۲

کرده است و جایز می داند.

[الذریعه ۵/ ۲۳۰، ۱۷/ ۱۷۱].

آغاز: عرضه داشت بر لوح عرض مینگارد که بنده کمترین نذر علی را قوت مطالعه حاشیه عدّه... در بیان معنی ترجیح بلا مرجح که متنازع فیه است.

انجام: و در کافی مذکور است و ما در شافی ذکر کرده ایم شرح آنها را رفع کرده ایم خیالات مخالف را.

کتاب اول نستعلیق حاجی محمد بن حاجی افضل بیک در ۱۰۶۶ تصحیح شده، با مهر بیضوی «عبدالله بن محمد حسین» و مهر مربع «زین العابدین بن محمد».

کتاب دوم تحریر ۱۰۶۶

۹۴ برگ، ۱۰ × ۱۹

(۷۶۹)

۱- الفوائد الملیه فی شرح النفلیه «۲- ۱۳۸» (فقه - عربی)

از: زین الدین بن علی عاملی (شهید ثانی) (۹۶۶ ق).

شرح مزجی است بر کتاب «النفلیه» شهید اول که روز پنجشنبه پانزدهم صفر ۹۵۵ به پایان رسیده.

چاپ شده است.

[الذریعه ۳۶۰-۱۶، مرعشی ۷/ ۱۱۷، مجلس ۲۵/ ۲۶]

۲- التنبیهاث العلیه علی وظائف الصلاه القلییه = اسرار الصلاه «۲- ۴۸»

(فقه و اخلاق - عربی)

از: زین الدین بن علی بن احمد عاملی شهید ثانی (۹۶۶ ق).

بارها چاپ شده است.

ص: ۴۳

آغاز: و بعد فان روح السعاده و بهجتها و روح العباده و مهجتها و موجب تلقيها بايدى القبول و الاحسان و مضاعفه الثواب بها فى دار الجنان و التسبب بها.

انجام: واستعملنا بما علمناه واشركنا فى ثواب من افدناه فان ذلك منه و به و له و هو حسبنا و نعم الوكيل.

كتاب اول نسخ ميرزا محمد بن نور الدين بن على در دوشنبه هفتم ديقعه ۹۸۰

كتاب دوم در حاشيه كتاب اول نوشته شده، نسخ فتح الله بن محمد على واعظ تبريزى در ۱۰۲۶

۱۳۸ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۷۸۱)

۱ - مقاصد الميزان «۱ - ۴۷» (منطق - عربى)

از:؟ در فهرست سابق اين كتابخانه از محمد بن شريف الحسينى دانسته شده

قواعد منطقى را مختصرا با عناوين «فصل - فصل» شرح داده است. نامى كه در عنوان ذكر شده در مقدمه آمده است.

آغاز: حقت فيها مقاصد الميزان فى تنقيح البيان و توضيح التبيان و طوبى لمن اتقنها للاستظهار و ايقتها للاستحضار كل ذلك... اعلم ان للنفس الناطقه الانسانيه....

انجام: كان الحال على عكس ذلك لجواز اجتماعهما صدقا و عليك تصفح الامثله.

۲ - رساله فى علم الميزان «۴۷ - ۶۹» (منطق - عربى)

از:؟

رساله مختصرى است در يك مقدمه و سه ركن كه هر کدام داراى چند بحث هستند.

آغاز: الحمد لله العزيز الرحمن و الصلاه على اشرف الاكوان محمد و آله اولى

ص: ۴۴

العرفان و بعد... فاعلم ان الصورة الحاصله فى الذهن من غير حكم عليها بايجاب او سلب تسمى تصورا.

انجام: اذا استثنى نقيض التالى انتج نقيض المقدم كقولنا ان كانت الشمس طالعه فالنهار موجود لكن النهار ليس بموجود فالشمس ليست بطالعه.

کتاب اول تحرير محمد بن يوسف (يا محمد بن شريف الحسيني) در ۹۶۵

کتاب دوم ظاهر آ تحرير همان کاتب و ناقص است.

۶۹ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۷۸۳)

۱ - حدائق السحر فى دقائق الشعر «۱ - ۳۱» (بلاغت - فارسی)

از: محمد بن عبدالجلیل بلخی رشید الدین وطواط (۵۷۸ق).

هشتاد نوع از صنایع بدیعی را به اختصار برشمرده با شواهدی از شعر فارسی و عربی.

[الذریعه ۲۸۶-۶، مرعشی ۱۰۰-۱۹، الفبایی آستان قدس، ۲۱۷]

مجلس ۲۰۱-۳۷ نسخه های فارسی منزوی ۳/۲۱۳۴].

آغاز: الحمد لله على ما افاض علينا من نعمه... که در ایام دولت او عقود فضل منتظم است.

انجام: سهل ممتنع شعری باشد که آسان نماید اما مثل آن دشوار توان گفت و من به لفظ فرض این کتاب را تمام کردم.

۲ - علم عروض فارسیان «۳۱ - ۴۱» (عروض - فارسی)

از: ؟

مختصری است در یک مقدمه و دو قسم و یک خاتمه. مؤلف در دیباچه کتاب آن را

ص: ۴۵

به وزیر و برادرش حجه الاسلام کلدکز (کذا) تقدیم کرده است. رشید الدین وطواط بنا به نقل آقا بزرگ در «الذریعه» چندین رساله در علم عروض دارد و احتمال دارد که این یکی از آنها باشد.

آغاز: افتتاح کلامی واستنحج مرامی خداوندی که عقول کاملان....

انجام: مؤلف گوید...خدایش بیامرزد که اگر تصنیف کننده را یا خود کاتب را سهوی افتاده باشد به ذیل عفو ببوشند.

رساله اول و دوم تحریر شده ۱۱ و ۱۲

۴۱ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۷۹۲)

۱- شرح الوافیه «۱- ۶۹» (اصول فقه - عربی)

از: سید محمد مهدی بن مرتضی طباطبایی بحر العلوم (۱۲۱۲ ق).

حاشیه و شرحی است بر بخشی از کتاب «وافیه الاصول» عبدالله بن محمد بشروئی تونی (۱۰۷۱ ق).

به ج ۱ ص ۳۴۸ همین فهرست رجوع شود.

[الذریعه ۶/ ۲۳۰، مرعشی ۲/ ۲۵۷، مجلس ۲۴۸-۳۶، الفبایی آستان قدس ۳۶۹].

۲- الفوائد الاصولیه «۶۹- ۱۱۳» (اصول فقه - عربی)

از: سید محمد مهدی بن مرتضی طباطبایی بحر العلوم (۱۲۱۲ ق).

چهل و پنج فائده اصولی استدلالی است در تحقیق بعضی از مباحث مهم این علم که به طور متفرقه نگاشته شده است.

[الذریعه ۱۶-۳۲۵، مرعشی ۱۶-۷۱، الفبایی آستان قدس ۴۳۴].

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلاه و السلام علی محمد و آله الغرّ الميامین فائده

ص: ۴۶

قد جرت عاده الاصوليين بتعريف اصول الفقه.

کتاب اول، تصحيح شده، بدون تاريخ و نام کاتب.

کتاب دوم نیز تاريخ کتابت و نام کاتب ندارد، در يابانش چند فائده در اصول فقه هست.

۱۱۳ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۸۰۵)

۱ - رساله في التقليد «۱ - ۴۸» (فقه و اصول - عربی)

از: ؟

مباحثی درباره تقلید از دید گاه شیعه و تقلید از مجتهد میت و تقلید از مجتهد اعلم و غیره آورده و از وحید بهبهانی مطالبی نقل کرده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلاة على خير خلقه محمد و آله الطيبين الطاهرين و لعنه الله على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين فقد اختلف العلماء بعد اتفاقهم على جواز التقليد عند تعذر العلم.

انجام: و لكن الاحتياط مرعى على كل حال ثم انه لا يبعد القول بانّ زيادة الورع في هذه المقامات تقدم على زيادة العلم عكس التقليد فالتفت و لا تفعل.

۲ - رساله في اجتماع الامر و النهي «۴۹ - ۹۱» (اصول فقه - عربی)

از: ؟

درباره اجتماع امر و نهی و نهی در عبادت است از مقدس اردبیلی و فاضل طباطبائی و میرزای قمی مطالبی آورده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على خير خلقه محمد و آله الطيبين الطاهرين و بعد فهذا تحقيق البحث في جواز اجتماع الامر و النهي في الشيء الواحد.

انجام: بل هو تفكيك بين الصحة و الفساد بالنسبة الى تمام العقد في حق الموجب

ص: ۴۷

والقابل فمجموع الايجاب و القبول صحيح في حق احدهما و فاسد في حق الآخر وهذا غير ما منعناه من التفكيك.

هردو بدون تاريخ و نام كاتب، تحرير سده ۱۳ و ۱۴

۹۱ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۸۲۱)

۱- شرح التصريف «۳- ۳۱» (صرف - عربی)

از: تفتازانی.

به ج ۱ ص ۲۹۴ رجوع شود.

۲- تحرير القواعد المنطقيه = شرح الشمسيه «۱۳۱- ۴۶» (منطق - عربی)

از: قطب رازی.

به ج ۱ ص ۸۳ رجوع شود.

این مجموعه در فهرست سابق این کتابخانه ص ۲۴۱ یاد شده

هردو ناقص، تحرير سده ۱۳

۴۶ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۸۳۹)

۱- زبده الاصول «۲- ۱۵۰» (اصول فقه - عربی)

از: شيخ بهائی (۱۰۳۱).

به جلد ۱ ص ۲۶۹ رجوع شود.

۲- لغز الزبده «۱۵۱- ۱۵۴» (معنا - عربی)

از: شيخ بهائی.

ص: ۴۸

گفتار کوتاهی است در معما به لفظ «زبده» که مراد زبده الاصول خود مؤلف است.

[ذریعه ۱۸-۳۳۴، مرعشی ۹-۲۵۶، الفبائی آستان قدس ۴۸۴].

کتاب اول نسخ محمد بن عبدالحسین جزائری در ۱۰۴۴، با حواشی با امضاء «منه». در آغاز نسخه مطالب متفرقه ای هست.

رساله دوم تملک محمد سعید بن محمد هادی در ۱۱۹۷ دارد.

۱۵۴ برگ، ۱۲ × ۲۰

(۸۴۳)

۱- شرح صرف میر «۲-۱۱۲» (صرف - فارسی)

از: ؟.

شرحی مزجی بر «صرف میر» میر سید شریف جزجانی (۸۱۶ق) است. شرحی متوسط و بدون تحقیق است.

آغاز: هرگاه که این همه فضیلت در الف باشد او را طرح کردن نیکو نباشد جواب گوئیم که بسم در اصل اسم بود و این باء زائده است چون باء زائده در آوردند به اسم شد.

۲- کشف «۱۱۳-۱۷۴» (نحو - فارسی)

از: محمد حسین بن شمس الدین محمد نسابه حسینی.

به درخواست پدرش رساله «الشمسیه» او را که در نحو و مختصر و به عربی بوده است ترجمه و شرح کرده است.

مؤلف شیعه است.

آغاز: یعنی شکر و سپاس و ستایش مرخدائی را سزا و سزاوار است که انسان را که اشرف مخلوقات است در عرفان به فکر و نظر به سبب منقول و معقول از مفرد و مرکب.

ص: ۴۹

انجام: زیرا که نون تأکید مستدعی طلب است و طالب به حسب عادت طلب نمیکند اِلَّا چیزی را که اراده حصول آن نماید.

هر دو ناقص و بیتاریخ. شاید تحریر قبل از سال هزار باشد. اهدائی حاج سید محمد علی خوانساری است.

۱۷۴ برگ، ۱۲ × ۱۹

(۸۴۹)

۱ - اللهوف علی قتلی الطفوف = الملهوف «۱ - ۶۲» (مقتل - عربی)

از: رضی الدین علی بن موسی بن طاووس حلی ابن طاووس (۶۶۴ ق).

تاریخ فاجعه عاشورا و شهادت حضرت ابا عبدالله صلوات الله علیه و یارانش را در سه مسلک بیان داشته است.

بارها چاپ شده است.

[الذریعه ۱۸-۳۸۹، مرعشی ۱۶-۷۰، الفبایی آستان قدس ۴۸۸].

آغاز: الحمد لله المتجلی لعباده من اولی الالباب المجلی عن مراده بنطق السنه و الكتاب الذی [....ائه عن دار الغرور و سمابهم الی انوار السرور و لم يفعل ذلك.

انجام:

حالت لفقدانهم ایامنا فغدت

سودا و کانت بهم بیضا لیالینا

وهیئنا منتهی ما اردناه و آخر ما وصفناه و من وقف علی ترتیبه و رسمه مع اختصاره و صغر حجمه عرف تمیزه عن ابناء جنسه و فهم فضیلته فی نفسه.

۲ - الوجیزه «۷۲ - ۷۷» (درایه - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی شیخ بهائی (۱۰۳۱ ق).

به مجموعه شماره ۵ در همین جلد رجوع شود.

ص: ۵۰

کتاب اول نسخ ۱۰۶۰ چند برگ از این کتاب جایجا شده و از این رو در فهرست سابق این کتابخانه ص ۴۸۲ آن چند برگ کتاب جدایی بشمار آمده است.

رساله دوم، بدون تاریخ و ناقص است. چند صفحه شامل تاریخ و فیات علما در پایان آن است.

۷۷ برگ، ۱۰ × ۱۹

(۸۵۰)

۱ - رساله الارواح «۳ - ۸» (اعتقادات - عربی)

از:؟.

شامل مطالبی درباره عالم برزخ و سؤال و جواب نکیر و منکر و چگونگی ارواح انبیاء، اولیاء و مؤمنین و ارواح کفار در آن عالم است.

آغاز: فی ذکر سؤال منکر و نکیر و جاء فی الخبر اذا وضعت المیت فی القبر اتاه ملک ان اسودان ازرقان اصواتهما کالزعد الصّاعق و ابصارهما کالبرق الخاطف.

انجام: و اما ارواح الکافرین اذا خرج من البدن تدخل فی جوف طیر الاسود فی تحت الثری و مردود تحمل الدنیا فی مقام السجین من الابرار.

۲ - تحفه الملوک فی الفروع «۹ - ۷۳» (فقه - عربی)

از: زین الدین محمد بن ابی بکر حسن رازی حنفی.

رساله مختصری است در فقه اهل سنّت که مهمترین کتابها را که مبتلا به است انتخاب کرده و به اختصار به توضیح آنها پرداخته که عبارتند از: کتاب الطهاره، الصلاه، الزکاه، الحج، الصوم، الجهاد، الکراهیه، الفرائض، الکسب مع الادب. به خاطر اهمیت این رساله چندین شرح بر آن نگاشته اند.

[کشف الظنون / ۱ / ۳۷۴].

ص: ۵۱

آغاز: الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى...الماء على ثلاثة اقسام طاهر و مطهر و هو الباقي على اوصاف.

رساله اول نستعليق خان محمد بخارى در ۱۱۷۴

کتاب دوم بیتاریخ و بینام کاتب. از پایان ناقص.

۷۳ برگ، ۱۰ × ۱۸

(۸۷۱)

۱- رجعت = چهارده حدیث «۱- ۲۳» (اعتقادات - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۱ ق).

به مجموعه چهار کتابی شماره [۱۱]....مه چهارم در جلد چهارم این فهرست مراجعه شود.

۲- ترجمه الصلاة «۲۳- ۳۱» (فقه - فارسی)

از: محمد هادی بن اللوحی موسوی حسینی (میر لوحی).

مؤلف پس از اتمام کتاب «اصول العقاید» به درخواست برخی از احباب، و بزرگی نماز این رساله مختصر را در ترجمه تحت اللفظ و در برخی جاها شرح آن در یک مقدمه و سه فصل و خاتمه تالیف کرد.

مؤلف در این کتاب از دو کتاب دیگر خود به نام زاد العقبی در اوراد نمازها و کیفیت نماز شب و زبده الدعوات یاد میکند.

آغاز: بهترین گوهری که ناخدای عقل متین به دستگیری غواص یقین در بحر اخلاص از روی نیاز غوص آن تواند نمود حمد خداوندی است که از رشحات امواج بحار قدرتش.

انجام: و اگر بیش از آن طلب کند به کتاب زبده الدعوات که این حقیر نوشته و در آن

ص: ۵۲

ذکر تمام عمل سال را بر وجه ایجاز قلمی گردانیده رجوع نماید.

هر دو بدون تاریخ و نام کاتب، تحریر سده ۱۱ و ۱۲

۳۱ برگ، ۱۰ × ۱۹

(۸۹۲)

۱ - کتابچه نظام نامه مدرسه ناصری «۱ - ۶» (فارسی)

از: ؟.

برنامه مدرسه ناصری است که در سال ۱۳۰۲ ق، در سه باب و هر باب دارای چند فقره نوشته شده و در مقدمه آن از امیر کبیر و وزیر جنگ تجلیل شده است.

آغاز: چون همواره خیال دائمی بندگان اعلیحضرت اقدس همایون شاهنشاهی روحی و روح العالمین فداه مصروف به تربیت و ترقی است لهذا مدرسه موسومه به مدرسه مبارکه ناصری.

انجام: و روزنامهها و آن چه متعلق به نظام است لازم است که در آن اوطاق ترجمه جنگهای جدید و اخبارات نظامی ترجمه و در روزنامهها درج شود برای صاحب منصبان و غیره بی فایده نخواهد بود امر امر همایون است.

۲ - کتابچه تنظیمات حسنه «۹ - ۱۸» (فارسی)

از: ؟.

قوانین مختصری جهت اداره شهرها و دهات و وظایف و کارهای حاکم نگاشته شده است.

آغاز: اولاً این کتابچه تنظیمات حسنه است... چون منظور نظر اقدس همایون شاهنشاهی ادام الله دولته و شوکته نشر معدلت و انصاف و رفع جور و اعتساف و آسودگی نوکر و رعیت میباشد....

ص: ۵۳

انجام: این خانه [...]... ل اجرای احکام مقررہ است کہ بعد از رسیدن مأمورین و مرتب شدن اعضای مجلس تحقق معمول میگردد.

رساله اول تحریر ۱۳۰۲ و رساله دوم بیتاریخ.

۱۸ برگ، ۱۳ × ۲۰

(۸۹۹)

۱ - مرشد العوام «۱ - ۱۶۵» (فقه - فارسی)

از: ابوالقاسم بن حسن گیلانی قمی میرزای قمی (۱۲۳۱ ق).

به ج دوم این فهرست ص ۶۸۴ رجوع شود.

این کتاب در فهرست سابق این کتابخانه به نام ارشاد العوام یاد شده است.

۲ - اصول دین «۱۶۶ - ۱۸۷» (اعتقادات - فارسی)

از: ابوالقاسم بن حسن گیلانی قمی میرزای قمی (۱۲۳۱ ق).

اصول دین را در یک مقدمه و پنج باب توضیح داده است و مقدمه آن در بیان جدایی میان اصول دین و اصول مذهب میباشد. این کتاب بارها چاپ شده است.

[الذریعه ۲-۱۸۲، نسخههای خطی منزوی ۱/۲ ۸۷۸، مجلس ۲۶/۲۵۲].

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصیلاه و السیلام علی محمد و آله اجمعین اما بعد چنین گوید.... این چند کلمه است در اصول دین با دلیلهای اجمالی موافق فهم و طاقت عوام نوشته میشود تا فایده او شامل اکثر مردم باشد.

کتاب اول نستعلیق ملا حسن بن علی نقی در ۱۲۳۱ از آغاز ناقص است.

کتاب دوم نستعلیق ۱۲۳۰

۱۸۷ برگ، ۱۴ × ۲۰

ص: ۵۴

۱- ترجمه قرآن کریم «۱- ۱۶۸» (فارسی)

از:؟.

ترجمه روان همراه با توضیح مختصری از قرآن کریم است که اول آیات را می آورد سپس ترجمه آن را. تا سوره مریم است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم ابتدا میکنم به نام خداوند بخشنده مهربان الحمد لله رب العالمين سپاس و ستایش مر خداوندی را سزااست که پروردگار جهان و جهانیان است.

۲- ترجمه قرآن کریم «۱۶۹- ۴۵۵» (فارسی)

از:؟.

ترجمه روان همراه با توضیح مختصری است از قرآن کریم که اول آیات را می آورد سپس ترجمه اش را. این نسخه پاکنویس شده همراه با اضافات مختصر همان ترجمه اول است.

تا سوره الرحمن را دارد.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم ابتدا میکنم به نام خداوند بخشنده مهربان الحمد لله رب العالمين سپاس و ستایش مر خداوندی را سزااست که پروردگار عالم و عالمیان است.

هر دو بدون تاریخ و بدون نام کاتب، تحریر شده ۱۳ و ۱۴

۴۵۵ برگ، ۱۴ × ۲۰

ص: ۵۵

۱ - ادعیه و ادویه «۷۰ - ۷۰» (فارسی)

از: ؟.

شامل دعاها و داروها برای رفع بیماریها و گرفتاریها برگرفته از احادیث و فرمایشات ائمه اطهار: و دیگران. مؤلف از کتابهای مکارم الاخلاق طبرسی، خواص الآیات، بحر المنافع، جواهر الاسرار، طب الائمة نقل کرده و در چند باب میباشد و هر باب دارای چندین فصل.

اوراق آن پس و پیش شده و ناقص است.

باب پنجم آن در دفع ضررها و ترسها و در این باب چند فصل است و فصل اول در دفع ضرر خصم و محاصره دشمن....

۲ - خرقه «۷۱ - ۱۲۴» (طب - فارسی)

از: میرزا محمد بن محمد مؤمن طیب تنکابنی.

بیماریهای تناسلی و قوه باه را در سی «بخیه» با اصطلاحات خیاطها آورده است. نگارنده این کتاب را به نام امان الله خان ساخته است. در بیشتر نسخها مؤلف این کتاب مرتضی قلی خان بن حسن شاملو از امیران صفویّه (وزیر اردبیل در سال ۱۰۸۹ ق) دانسته شده و به این نام نیز چاپ شده است ولی به احتمال قوی مؤلف آن میرزا محمد طیب تنکابنی است. همانطور که آقای منزوی نوشته است.

[الذریعه ۷-۱۵۰، دانشگاه ۱۳-۳۳۹۵، نسخهای خطی، منزوی ۱-۵۲۵].

هر دو کتاب بدون تاریخ و بدون نام کاتب تحریر سده ۱۳

۱۲۴ برگ، ۱۵ × ۲۱

ص: ۵۶

۱ - المنظومه فی الحکمه « ۱ - ۵۱ » (منطق و فلسفه - عربی)

از: ملا هادی بن مهدی سبزواری (۱۲۸۹ ق).

مؤلف برای این منظومه اش شرح مزجی نوشته که معروف به «شرح المنظومه» است و جزو کتابهای درسی حوزههای علمیّه بوده است.

[الذریعه ۲۳ / ۱۰۵].

آغاز:

یا واهب العقل لك المحامد الى جنابك انتهى المقاصد

یا من هو اختفی لفرط نوره

والظاهر الباطن فی ظهوره

۲ - منظومه فی اصول الفقه = در ربیبه « ۵۲ - ۵۵ » (اصول فقه - عربی)

از: محسن بن سمیع کرمانشاهی.

کلیات اصول فقه را در هفتاد بیت به نظم درآورده.

[الذریعه ۲۳ / ۸۴].

آغاز:

احمدہ شکرآ علی نوآله مصلیآ علی النبی و آله

و بعد هدی در ربیبه اصول فقهنا بها محویّه

هر دو نسخ علی رضا بن اسحاق حسینی فراهانی در ۱۲۹۶ ق.

۵۵ برگ، ۱۲ × ۲۰

۱ - محصل الیهئه « ۱ - ۸۵ » (هیئت - عربی)

از: محمد مهدی بن ابی ذر نراقی (۱۲۰۹).

ص: ۵۷

مسائل علم هیئت را به بهترین روش و مختصرترین صورت در چند باب و فصل به رشته تحریر درآورده است.

در قم چاپ شده است.

آغاز: بعد الحمد لو اهب العلم و العقل و الصّیلاه علی نبینا المصطفی و الاهل... لکلّ علم موضوع یبحث فیہ عن العوارض الذاتیه له او لنوعه او لعوارضهما الذاتیه و مباد یتنی علیها.

۲- اللمعه الالهیه فی الحکمه المتعالیه «۸۷- ۱۶۶» (فلسفه - عربی)

از: محمد مهدی بن ابی ذر نراقی (۱۲۰۹ ق).

مباحث فلسفی را در پنج لمعه به ترتیب ۱- وجود و ماهیت ۲- افاضه ۳- اثبات واجب و صفات او ۴- احوال نفس و منشأ آن ۵- نبوت. مختصرآ بحث کرده است.

چاپ شده است.

[الذریعه ۱۸ / ۳۴۹].

آغاز: بعد تقدیس واجب الوجود و تمجیده و اداء واجب شکره و تحمیده والصّلاه علی المصطفین من عبیده خصوصاً علی نبینا و عترته المؤیدین بتأییده.

انجام: و یحدث النفس ملکات نوریه لوجب اعراضها عن شواغل البرزخ والتفاتها الی عالم القدس و مواظبتها بشوقها الی طرح البدن واتصالها باجنحه الکروبیین فلیکن هذا آخر الکتاب.

کتاب اول تصحیح شده و حاشیه از ملا احمد نراقی و شاید بخط او دارد. تاریخ تحریر ۱۲۰۶

کتاب دوم بیتاریخ و بینام کاتب.

۱۶۶ برگ، ۱۵ × ۲۱

ص: ۵۸

۱ - الشفاء العاجل (طب)

از: صدر الدین بن محمد الطیب.

دارای مقدمه و پنج باب.

این نسخه ناقص است و تاریخ ۵۵۸ دارد اما تحریر سده ۱۱ میباشد.

آغاز: نحمدک یا شافی صدرونا.

۲ - براء الساعه (طب - عربی)**۱ - صراط النجاه « ۱ - ۱۶۴ » (اعتقادات - فارسی)**

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی علامه مجلسی (۱۱۱۱ ق).

ترجمه حدیث اعرابی است که از حضرت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) از معنی واحد و یگانه بودن باری تعالی پرسیده است. مؤلف در ضمن این رساله اعتقادات شیعه را بیان کرده است.

[الذریعه ۵-۳۷، مجلس ۲۶ / ۵۹].

آغاز: الحمد لله رب العالمین الواحد الفرد المبرأ عن شائبه الاضداد ... که این رساله ای است در بیان حدیث شریف که اعرابی سؤال کرد از حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه از معنی واحد.

انجام:

یارب به محبتت گرفتارم ساز

...در بوته اخلاص دلم را بگداز

از بال و پرم رشته غفلت بردار شاید که کنم به اوج مهتر پرواز

۲- رساله در تقلید و اجتهاد «۱۶۵- ۱۷۳» (فقه و اصول - فارسی)

از: سید محمد بن علی طباطبایی سید مجاهد (۱۲۴۲ ق).

نظر مؤلف درباره مسأله تقلید و اجتهاد به طور بسیار مختصر بیان شده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلاه و السلام على خير خلقه محمد و آله اجمعين اما بعد نظر به فتوای جناب آقا سید محمد طباطبائی باید که انسان یا مجتهد باشد یا مقلد سوای این دو طایفه ضالّ و مضلّ باشد.

انجام: هرگاه آن اشخاص که این خبر فتوی را شنیدند و آن مجتهد را میشناسند و او را جامع شرایط می دانند و خبر دهنده را نیز عادل می دانند میتوانند عمل به قول او کرد مطالب اجتهاد و تقلید تمام شد.

کتاب اول از پایان ناقص است و هر دو بدون تاریخ و بدون نام کاتب میباشند.

۱۷۳ برگ، ۱۰ × ۱۵

(۹۳۷)

۱- معدن الجواهر و ریاضه الخواطر «۲- ۴۱» (اخلاق - عربی)

از: ابوالفتح محمد بن علی کراچکی (۴۴۹ ق).

گفتههای کوتاه حضرت پیغمبر اکرم و ائمه هدی علیهم السلام و بعضی از حکما را به ترتیب عدد در ده باب گرد آورده است. باب اول در آنچه شامل یک مطلب است، باب دوم در آنچه شامل دو است و همچنین باقی ابواب.

چاپ شده است.

[الذریعه ۲۱-۲۲۱، مرعشی ۳-۲۹۸، الفبایی آستان قدس ۵۳۴].

۲- ترجمه الصلاة = آداب الصلاة «۴۳- ۷۵» (فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (علامه مجلسی) (۱۱۱۱ ق).

ص: ۶۰

رساله فتوایی مختصری است در کیفیت نماز. در آغاز پاره ای از مسائل اعتقادیه را ذکر کرده سپس آنچه متعلق به نماز است از طهارت، نیت و باقی اعمال می آورد و ادعیه و اذکار را ترجمه مینماید و در انتها مسائل مختص به زنان را بیان میکند. چاپ شده است.

[الذریعه ۱-۲۱، ۴-۱۱۳، مرعشی ۱-۲۰۵، مجلس ۲۵-۱۱، الفبایی آستان قدس ۱۲۳].

آغاز: بسمله حمد له صلاه... که چون نماز عمدۀ ارکان ایمان است میباید بنده مؤمن شرایط و آداب آن را فی الجمله بداند. کتاب اول تحریر سده ۱۲ و ۱۳ تصحیح شده.

کتاب دوّم مورخ ۱۱۰۷ که شاید تاریخ کتابت باشد.

۷۵ برگ، ۱۰ × ۱۵

(۹۵۱)

۱ - عوائد الايام من مهمات ادله الاحكام «۲ - ۱۸۲» (فقه و اصول فقه)

از: احمد بن محمد مهدی نراقی (۱۲۴۵ ق).

هشتاد و هشت عائده در قواعد فقهی و اصولی و فوائد استدلالی است که مجتهدان را به کار آید و برای استنباط احکام شرعیه بدانها نیاز میباشد. در برخی نسخها تاریخ پایان عائده پنجاهم رمضان ۱۲۳۹ میباشد. بارها چاپ شده است.

[الذریعه ۱۵-۳۵۴، مرعشی ۱۸ / ۲۹۱، مجلسی ۳۶ / ۲۴۹].

۲ - مصابیح الاصول «۱۸۳ - ۲۷۷» (اصول فقه - عربی)

از:؟.

مباحث نسبتاً مفصّلی است در اصول فقه، با عناوین «مصباح - مصباح» و از

ص: ۶۱

متقدمین چون سید مرتضی، علامه و اسفرائینی نقل کرده است.

این نسخه تا حجیت خبر را دارد.

آغاز: الاصول جمع اصل و هو لغه ما یتنی علیه الشی كما قالوه و الیه یرجع ما عن القاموس انه اسفل الشی و فی الاصطلاح یطلق علی معان اربعه عشر سیأتی تفصیلها فی بحث الادله العقلیه.

انجام: فظهر ان البقاء علی الاصل فی سایر الظنون موقوف علی الدلیل الخاصّ باخراج بعضها بقدر الکفایه او تعیین السابق من قبل المشهور فلیکن هذا آخر ما اوردناه لابطال حجج المثبتین لمخصوصیه الخبر.

کتاب اول نسخ ۱۲۶۵، تصحیح شده، با مهر بیضوی «عبدہ محمد علی».

کتاب دوم بدون نام کاتب و تاریخ کتابت.

۲۷۷ برگ، ۲۱ × ۳۱

(۹۹۴)

۱- ادعیه «۱-۳۳» (عربی - فارسی)

از: ؟.

مجموعه ای است از تعقیبات و حرزها منقول از علمای بزرگ این فن چون شیخ طوسی و کفعمی و سید ابن طاوس و کتابهای طب الاثمه، حلیه المتقین و احادیث بسیاری از کلینی ره.

۲- رساله درباره اینکه سفر زائر کربلا از عمرش محسوبنمیشود «۳۳-۵۱»

(فارسی)

از: علامه مجلسی.

جواب از اشکالی است در مورد روایتهایی که میگوید سفر زائر کربلا و سید

ص: ۶۲

الشهدا عليه الصلاه والسلام را از عمر او محسوب نمیکنند.

آغاز: الحمد لله العلی الاعلی و سلام علی عباده الذین اصطفی محمّدا و اهل بینه خیره الوری و بعد بدان که در کتب معتبره حدیث به سندهای معتبر بسیار از حضرت امام محمد باقر و امام جعفر صادق صلوات الله و سلامه علیهما.

انجام: مناط اعتماد نمی دانسته اند و معتمد معنی را می دانسته اند که شاهدی و قرینه بر آن معنا در احادیث دیگر یافته باشند و الله تعالی اعلم بحقیقه الحال و حقیقه المقال و بما یزیل عن احادیث نبیه و اهل بیت نبیه سلام الله علیهم الشبهه و الاشکال.

هر دو بینام کاتب و تاریخ کتابت، رساله اول جدول زرین هم دارد.

۵۱ برگ، ۱۸ × ۲۹

(۱۰۱۰)

۱ - شمس السیاق «۱ - ۲۵» (ریاضیات - فارسی)

از: خواجه شمس الدین محمد صاحب دیوان.

رساله مختصری است در حساب ارث به روش سیاق که مؤلف آن را برای خواجه میر احمد خوافی ترتیب داده است. این کتاب دارای پنج فصل میباشد.

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۴۹۱ رجوع شود.

[الذریعه ۱۴-۲۲۲، آستان قدس ۸/۱۹۳].

آغاز موجود: واضح و رایج است که حق سبحانه و تعالی جل جلاله بناء عالم و ضبط بنی آدم بر حساب نهاده است.

انجام: از میراث نسل است انشاء الله و باب همایونی به نصرت اسلام و سالهای دراز فراوان و قرنهای بیشمار... ارباب فضل و بیان مخلد و مستدام باد بمحمد و آله الامجاد.

ص: ۶۳

۲ - منشآت «۲۶ - ۷۰» (فارسی)

از: علی قمی - علی شیرازی (؟).

مجموعه نامه‌ها و فرامین برای طبقات مختلف از جمله علما، حکما، منجمین، سلاطین برای تعلیم نامه نگاری ترتیب داده شده است. پشت جلد کتاب یادداشتی به این مضمون آمده است: «انشاء علی بن محمد قمی شمس الدین علی شیرازی به امر شاهرخ و انشاء ناقص دیگر».

این یادداشت ظاهرآ بخط مرحوم رمضان‌ی واقف نسخه است.

رساله اول نستعلیق ۱۰۹۶ اولش ناقص است. با مهر بیضوی «عبدالعلی بن محمد علی ۱۲۶۰».

رساله دوم نستعلیق احمد بن کمال بنی اسرائیل. اول و آخرش ناقص است و تحریر سده ۱۰ و ۱۱ میباشند. با مهر مربع «جان علی بن لطف الله».

۷۰ برگ، ۱۳ × ۲۳

(۱۰۳۲)

۱ - رساله فی بیان ما لم یثبت فیہ حدیث صحیح من الابواب «۱ - ۵»

(حدیث - عربی)

از: مجد الدین محمد بن یعقوب شیرازی فیروز آبادی (۸۱۷).

احادیثی را که از نظر مؤلف جعلی با منسوب به راویان است یا نیاز به توضیح دارد تحت عناوین «باب - باب» آورده است. ابواب آن عبارتند از: باب الایمان، باب کلام الله، باب خلق الملائکه، باب طلب العلم، باب فضائل الصّدیق ابوبکر، باب فضائل علی.....

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. الحمد لله ربّ العالمین والصلاه والسلام علی خیر خلقه محمد خاتم النبیین و علی آله و اصحابه اجمعین. هذه اشاره الی ابواب ما لم

ص: ۶۴

یثبت فیها شیء عند جهابذه علماء الحدیث فی غایه الاختصار.....

انجام: و مذمه العلماء الذین یمشون الی السلطان و مسامحه العلماء و زیاره الملائکه قبور العلماء لم یثبت فی ذلك شیء و لله اعلم و صلی الله علی محمد و آله و سلم.

عناوین و خطوط سیاه، در اولین برگ عبارت «رساله فی بیان ما لم یثبت فی حدیث صحیح من الابواب للعلامة مجد الدین الفیروز آبادی صاحب القاموس (علی ما فی مجموعه)، رؤیت میشود و همچنین دو مهر بیضوی در برگ اول محو شده است.

۲- مختصر علی سبیل الاختیار من کتاب الاضداد «۶-۷» (ادبیات - عربی)

از:؟

کتاب اضداد صنعانی را تلخیص کرده است.

در فهرست سابق این کتابخانه به جای اضداد، اضاء چاپ شده است.

آغاز: لا امّ له: یکون مدحاً و یکون ذمّاً، برح: اذ اظهر و اذ استر، برّد: برد و اسخن، بعد: بمعنی بعدو بمعنی قبل.

انجام: هوی: اذ اصعد و اذ انزل تم.

هر دو بیتاریخ، تحریر سده ۱۴ در برگ اول رساله اول نام مؤلف ذکر شده، و در پایان رساله دوم فوایدی درباره مسائل ادبی آمده است.

۷ برگ، ۱۲ × ۲۱

(۱۰۴۲)

۱- رساله جفر «۱-۲۵» (فارسی)

از:؟

رساله مختصری است در استخراج امور از اسماء و القاب و کنیههای اشخاص.

[مجلس ۳۶ / ۴۱].

ص: ۶۵

آغاز: بسمله. بدان ایدک الله که علماء جفر به تعب بسیار فهم کرده اند...از کیفیت و لقب و اسم.....

انجام:

از بدیهی شنو تمامی این که مرکب ضطخ بود به یقین

۲- کنوز المعزمین «۲۵-۲۹» (علوم غریبه - فارسی)

از: حسین بن عبدالله بن سینا (شیخ الرئیس) (۴۲۸).

رساله مختصری است در طلسمات و نیرنجات و تکسیر و رقعه.

در دو مقاله و هر مقاله چند فصل.

[کشف الظنون ۲-۱۵۲۰، گنج بخش ۴-۲۳۴۷، مجلس ۹/۳۶].

آغاز: حمد و سپاس خدایی را که آفریدگار جهان است و پیدا کننده زمین و زمان است و پدید آورنده موالید و ارکانست و.....چنین گوید مؤلف این کتاب مختصر رئیس ابو علی سینا که این کتاب تألیف کرده شد و در وی عجایب و غرایب این علم پیدا کرده آمد....

هیچ کدام تاریخ کتابت ندارد. رساله اول آغازش پاره شده و آسیب دیده. در پایان رساله دوم فوایدی در طلسمات و غیر در ۱۲ برگ آمده است.

۴۳ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۱۰۴۳)

۱- العوامل فی النحو = عوامل ملا محسن «۱-۶۰» (نحو - عربی)

از: محسن بن محمد طاهر قزوینی (ق ۱۲).

به جلد اول این فهرست ص ۳۸۵ رجوع شود.

ص: ۶۶

۲- عوامل منظوم «۶۰-۶۱» (نحو - فارسی)

از: کمال الدین بن جمال الدن بن حسام (ابن حسام) (قرن ۸).

عوامل جرجانی را در ۲۵ بیت به نظم کشیده است.

[فهرست مجلس ۳۵-۱۵، منزوی ۳-۲۰۷۲، دانشگاه ۱۳/۳۲۷۰].

آغاز:

بعد توحید خداوند و درود مصطفی نعت آل پاک پیغمبر رسول مجتبی

هست مدح خسرو قاضی معزالدین حسین حامی دین آفتاب معدلت ظلّ اله...

عامل اندر نحو صد باشد چنین فرموده است..

انجام:

پس ظننت با رایت پس وجدت بی خفا بعد از آن هفت قیاسی اسم فاعل مصدر است

شد تمام این صد عوامل خوش نظام و خوش نسق ناظم و بانی و کاتب را بکن هر دم دعا

هر دو تحریر محمد شریف حسینی خلخالی در ۱۳۴۰

۶۱ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۱۰۴۵)

۱- جفر «۱-۵» (فارسی)

از:؟.

آغاز: بدانکه علم جفر بسیار معتبرست و علمی است بسیار نازک و دقیق که حقا از معجزات است و هر کسی را بدین عالم

اطلاعی و وقوفی نیست و از حضرات ائمه

ص: ۶۷

است که بدان عمل میکردند.....

انجام: در زیر جدول: خواص نقش آیه و اذ قال ربك للملائكة آن است که اگر کسی در شرف آفتاب نوشته با خود دارد پیش بزرگان معزز باشد و صاحب فراست گردد. اکثر پیغمبران را به خواب ببیند....

۲- نجوم و رمل «۴۳-۵» (فارسی)

از: محمود حسینی بخاری (۴).

دارای پنج باب و هر باب دارای چند فصل است.

آغاز: الحمد لله الذی انزل علی عبده الكتاب... اما بعد... این کتاب در علوم نجوم و بروج و منازل و خواص ایشان..... و حرف و جفر و تکسیر.....

انجام موجود: و هر آن عدد که قابل قسمت نباشد به روز آخر به موکلان مذکور ضم ساخته بخواند، در اوقات استخاره....

هر دو بیتاریخ کتابت و دومی از آخر ناقص است.

۴۳ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۱۰۴۶)

۱- مراحل السالکین «۴۴-۱» (عرفان - فارسی)

از: محمد جعفر بن صفر خان کبودر آهنگی (مجدوب علی شاه) (قرن ۱۴).

به جلد دوم این فهرست ص ۶۸۳ رجوع شود.

[الذریعه ۲۰-۲۶۹، الفبائی آستان قدس ص ۵۱۰،

مشار فارسی ۲-۲۹۸۲، رسائل مجدوبیه ص ۳۳].

ص: ۶۸

۲- همراه الحق «۴۴-۱۳۲» (عرفان - فارسی)

از: محمد جعفر بن صفر خان همدانی کبودر آهنگی (قرن ۱۴) = مجذوب علی شاه.

در مراحل سیر و سلوک و صفات صوفیان و عارفان و راه وصول به حق و دوری از خلق، دارای پانزده فصل با مقدمه ای در بیوگرافی و حالات خود. این رساله ادامه همان مراحل السالکین است از فصل نهم شروع میشود و چون با بسمله و تمّت شروع و اتمام پذیرفته و همچنین جدا هم چاپ شده دو کتاب محسوب شد.

[الذریعه ۲۰-۲۶۹، مشار فارسی ۲-۲۹۷۷، رسائل مجذوبیه ۳۳].

آغاز: این رساله ای است در طریق سلوک و ریاضت از قدوه محققین و علامه دین مولانا محمد تقی روح الله العزیز اگرچه اسم سامی و نام گرامی خود را در رساله ذکر نفرموده....

انجام: اگر دلالت کند بر ذات به اعتبار صفتی از صفات او را اسماء صفات گویند و اگر به اعتبار فعلی از افعال باشد مثل خالق و رازق، اسماء فعل گویند.

تحریر ۱۲۷۶ و در فهرست سابق ص ۳۵۹ این مجموعه به عنوان یک کتاب یاد شده است.

۱۳۳ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۱۰۵۳)

۱- المفراح فی شرح مراحل الارواح «۱-۳۲» (صرف - عربی)

از: حسن پاشا بن شیخ علاء الدین علی.

شرح مزجی بر «مراح الارواح» احمد بن علی بن مسعود است.

به ج ۱ ص ۵۲۳ همین فهرست رجوع شود.

[الذریعه ۲۱-۳۵۹، کشف الظنون ۲-۱۶۵۱، آستان قدس ۱۲-۲۳۱-۲۳۵].

ص: ۶۹

۲- العزى فى التصريف = التصريف «۳۴ - ۴۴» (صرف - عربى)

از: عز الدين ابراهيم بن عبدالوهاب بن ابراهيم زنجانى.

به ج ۱ ص ۳۸۰ رجوع شود.

کتاب اول تحرير ۱۱۲۶ در مشهد.

کتاب دوم بيتاريخ. با مهر بيضوى «بسم الله الرحمن الرحيم».

۴۴ برگ، ۱۲ × ۲۴

(۱۰۶۰)

۱- مكارم الاخلاق «۱ - ۲۸۸» (حديث - عربى)

از: ابو نصر حسن بن فضل بن حسن طبرسى (قرن ۶).

به ج ۱ ص ۵۲۹ رجوع شود.

[الذريعه ۲۲-۱۴۸، مرعشى ۵-۲۷۸، سپهسالار ۱/ ۳۱۱]

۲- اعتقادات «۲۸۸ - ۲۸۹» (عربى)

از: ؟.

آغاز: الحمد لله و الصلاه....يجب على كل مكلف حرّ و عبد ذكر و انثى ان يعرف الاصول الخمسه التى هى ارکان الايمان و هى التوحيد و العدل و النبوه و الامامه و المعاد بالدليل لا بالتقليد....

انجام: و نيتها اصلى فرض كذا قضاء لوجوبه قربه الى الله فهذا يسير ما يجب على المكلف و من اخلّ بشئ منه استحق العقاب.

کتاب اول، نسخ محمد شريف بن ملا جنابى الجرجانى در رمضان ۱۰۵۴ و رساله دوم که از وسط ناقص است نسخ همان

کتاب در شوال ۱۰۵۵

۲۸۹ برگ، ۱۴ × ۲۴

ص: ۷۰

۱ - تاریخ معاصر اروپا «۱ - ۸۸» (فارسی)

از: ؟.

تاریخ معاصر فرانسه و انگلستان و چگونگی شکلگیری مشروطه در آنجا را آورده است.

تالیف یکی از نویسندگان سده ۱۴ که گویا برای تدریس نوشته است.

آغاز: ابتدای قرون معاصر روز... در ۱۷۸۷ است و فرق حدود مملکت فرانسه در حالیه.

انجام: تاریخ طبیعی انگلیس بیان کرده است... و عیار اسکناس و تمام ترتیبات ثروتی در سه دوره برقرار شده است.

۲ - تاریخ شعراء «۸۹ - ۱۲۷» (فارسی)

از: ؟.

شرح حال شاعران معروف ایرانی را به اختصار آورده است.

تالیف یکی از نویسندگان سده ۱۴ که گویا برای تدریس نوشته است.

آغاز: شعر در لغت دانش و ادراک معانی است به حدث صائب و اصطلاحا سخنی است اندیشیده و مرتب معنوی موزون مکرر مقفا. اولاً قید (اندیشیده) برای اخراج....

هر دو تحریر ۱۳۳۰

۱۲۷ برگ، ۱۹ × ۲۴

ص: ۷۱

(۱۰۶۹)

۱ - شرایع محقق حلی «۱ - ۱۲۹» (فقه - عربی)

به ج ۱ ص ۲۷۸ رجوع شود.

۲ - الروضه البهیه شهید ثانی «۱۳۰ - ۲۳۵» (فقه - عربی)

از: به ج ۱ ص ۲۵۶ رجوع شود.

کتاب اول، از نکاح تا کتاب قضاء و تحریر سده ۱۱ و ۱۲ میباشد.

کتاب دوم از طهارت تا لعان است بدون نام کاتب و تاریخ کتابت.

۲۳۵ برگ، ۱۶ × ۲۵

(۱۰۷۲)

۱ - شرح هدایه الحکمه «۲ - ۲۰۴» (فلسفه - عربی)

از: محمد بن ابراهیم شیرازی (ملا صدرا) (۱۰۵۰ هـ).

به ج ۱ ص ۳۴۹ رجوع شود.

[الذریعه ۱۴ / ۱۷۵، مرعشی ۳ / ۳۲۵]

۲ - رساله القطب و المنطقه «۲۰۵» (فلسفه - عربی)

از: محمد بن ابراهیم شیرازی (ملا صدرا) (۱۰۵۰ هـ).

در این رساله فلسفی وجود فلک، وجود شخصی صادر از عقل کل دانسته شده و مؤلف به اثبات آن پرداخته است.

[کتابشناسی جامع ملاصدرا ص ۱۹۸].

آغاز: الحمد لوهاب النور و العقل و الصلاه... و الاقل قد سألنی بعض الاخوان ان افهم.

ص: ۷۲

انجام:

فليس الجواب الامثل ما ذكرناه فيما نحن فيه فافهم شاكر الله معتنيا بنعمته و هدايته فاني قد جئتكم من سبأ نبأ.

کتاب اول تحرير صادق در ۱۲۴۵ با فائده يا رساله ای درباره واحد حقیقی از ابراهیم همدانی حسینی.

رساله دوم تحرير صادق در ۱۲۴۵

۲۰۵ برگ، ۱۴ × ۲۶

(۱۱۰۶)

۱ - حاشیه قواعد الاحکام «۱ - ۵۶» (فقه - عربی)

از: شیخ علی بن عبدالعالی عاملی (محقق کرکی) (۹۴۰ ه. ق).

حاشیه مختصری است بر کتاب «قواعد الاحکام» علامه حلّی با عناوین (قوله - قوله). این حاشیه را قبل از «شرح قواعد» معروف به «جامع المقاصد» نوشته است.

[الذریعه ۶-۱۷۱، مرعشی ۳/۱۳۱].

آغاز موجود: ما اشبه هذه بمسألة ما اذا اختلطت اللقطة المبيعه من الخضراوات بالمتجدد منها....

انجام موجود: فعلى هذا ما لا يجوز السلم فيه لا يجوز بيعه بالوصف.....

۲ - مختلف الشیعه فی احکام الشریعه «۵۷ - ۲۳۸» (فقه - عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهر حلّی (۷۲۶ ه).

به ج ۱ ص ۴۷۹ رجوع شود.

[الذریعه ۲۰-۲۱۸، مرعشی ۳-۱۵۵، مجلس ۱۱/۲۵۳].

کتاب اول بخشی از کتاب بیع است بدون تاریخ.

ص: ۷۳

کتاب دوم طهارت و صلاه است بدون تاریخ.

۲۳۸ برگ، ۱۶ × ۲۶

(۱۱۱۲)

۱- معالم التنزیل بغوی «۲- ۳۳۸» (تفسیر - عربی)

به ج ۱ ص ۵۰۸ رجوع شود.

۲- انوار التنزیل بیضاوی «۳۳۹- ۳۴۴» (تفسیر - عربی)

به ج ۱ ص ۵۷ رجوع شود.

کتاب اول تا سوره اسراء را دارد بدون نام کاتب و تاریخ کتابت، با یادداشت تملک مورخ ۸۷۹ و فایده ای در شرح حال بغوی.

کتاب دوم فقط سوره حمد است، بدون تاریخ.

۳۴۴ برگ، ۲۲ × ۲۷

(۱۱۶۱)

۱- حاشیه الروضه البهیه «۱- ۴۷» (فقه - عربی)

از: آقا جمال الدین محمد بن حسین خوانساری (۱۱۲۵ ق).

به ج ۱ ص ۱۵۵ رجوع شود.

[الذریعه ۶-۹۳، مرعشی ۱۵-۳۳۷، مجلس ۲۵/۴۲۲].

۲- شرح احادیث اعتقادی «۴۸- ۱۰۸» (عربی)

از: ؟.

شرح چند حدیث اعتقادی به نقل از کتاب کافی و توحید شیخ صدوق. مؤلف در

ص: ۷۴

این کتاب از کتاب *مراه العقول* علامه مجلسی نام برده و از ایشان تعبیر به *مولانا المحقق قدس سره* نموده است همچنین از *میرداماد* و *فاضل مازندرانی* مطالبی نقل کرده است.

شاید بخشی از یک کتاب باشد.

آغاز: *فی الاحتجاج عن هشام بن حکم أنه سأل...الصادق علیه السلام عن قول من زعم ان الله لم يزل.*

انجام: *و كذلك جميع الموجودات كما بين منه يتدئ و اليه تصير، ألا الى الله تصير الامور.*

کتاب اول بخشی از کتاب *طهارت* است بدون تاریخ کتابت.

کتاب دوم از آغاز ناقص است. بدون تاریخ کتابت.

۱۰۸ برگ، ۱۴ × ۲۲

(۱۱۶۸)

۱- تاریخ ایران «۱- ۱۷۳» (فارسی)

از: ؟.

نوشته یکی از معاصران است.

آغاز: ابتدا با عثمان پاشا ایرانیها جنگ کردند و... پاشا فرار کرده اند.....

انجام: مستعمرات انگلیس در آمریکا عبارت است از کانادا و در اقیانوسیه، تمام استرالیا و چند جزیره بزرگ دیگر.

۲- لغات فارسی «۱۸۷- ۲۲۸» (لغت فارسی به فارسی)

از: ؟.

مقداری از لغات مشکل زبان فارسی را به فارسی معنی کرده است.

ص: ۷۵

آغاز: زر اندود کردن.

انجام: تفککه: لذت بردن - سرگرمی.

هر دو بدون نام کاتب و تاریخ کتابت.

۲۲۸ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۱۱۸۰)

۱- زاد المسافرین «۵- ۷۹» (طب - فارسی)

از: محمد مهدی بن علی نقی شریف طیب (قرن ۱۲).

دوست مؤلف، میرزا محمد اسماعیل که همیشه در سفر بود از وی درخواست کرد که کتابی مختصر در طب بنگارد تا در خور حال مسافران باشد و بدون مراجعه به پزشکان بتوانند از آن استفاده کنند، این کتاب دارای دو مطلب است: اول، در تدبیر مسافرین و حفظ الصحه ایشان، دوم، در معالجه صنفی چند از بعضی امراض. در بعضی نسخهها تاریخ فراغت آن ۱۱۴۱ ه. ق ذکر شده.

به ج ۲ ص ۴۶۲ رجوع شود.

[الذریعه ۱۲-۱۰، مرعشی ۵-۵۳، فهرست کتابهای طبّی نجم آبادی ص ۴۴۰].

آغاز: سپاس افزون از خواهش بیماران شفا و ستایش تجاوز از شوق دردمندان بقا نثار بارگاه طیبی است و.....

انجام: علاج بعضی نمودند این خادم آثم جرئت ردّ مسئول ایشان نکرده و اگر ظاهر آ بعضی از مواد یا موضوع کتاب منافات داشته باشد سببش اینست و فراغ از تسویه این اوراق در هنگام پریشانی حال و شکستگی بال و ضعف بدن و اسیری در وطن در اصفهان در ایام شدّت اوقات و محنت در ازمنه افتنان و انقلاب دوران در زمان اندک آخر شهر صفر المظفر تمام شد احدی و اربعین و ماه الالف.....

ص: ۷۶

۲- طب فارسی «۸۰ - ۹۰» (فارسی)

از: ؟.

آغاز موجود: در بیان نبض و احوال آن بدانکه نبض حرکات مکانی است که دل و رگهای جهنده آن را میجنابند به انبساط و انقباض از جهت حفظ حرارت غریزی و زیاده کردن در روح حیوانی.

انجام: طلای آن به آب کشنیز جهت حمره و سعله و جرب و حگه و ذرودش جهت قروح خبیثه و جمیع نرف الدّم و ورم بن دندان و نغغه و حمول او به آب کشنیز جهت حمره.

کتاب اول، نستعلیق علی بن صادق تبریزی در ۱۲۰۶

کتاب دوم اول و آخر ناقص، بدون تاریخ و نام کاتب.

۹۰ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۱۱۹۳)

۱- شرح شرایع الاسلام «۱ - ۱۶۱» (فقه - عربی)

از: ؟.

تقریرات درس آقا شیخ هادی طهرانی است که یکی از شاگردانش در سال ۱۳۰۲ ه. ق نوشته است شامل بخشی از طهارت و بخشی از صلاه.

آغاز: بسمله. حمدله. قال المصنّف قدس الله نفسه و اعلى في الفردوس مقامه. كتاب الطهاره الى ان قال و هذا الكتاب معتمد على اربعة ارکان... و لا يخفى ان تقييد الماء بالمطلق لا يتصور له وجه لأن اطلاقه منعی عن التقييد...

انجام: كانت الصلاه صالحه لان توقع من شخص اداء و قضاء فريضه و نافله واجباً و مستحباً و غير ذلك لابد في تعيينها و الا لم توقع لشيء منها.

ص: ۷۷

۲- الاجتهاد و التقليد «۱۶۵ - ۱۷۱» (فقه و اصول - عربی)

از: ؟.

تقریرات درس آقا شیخ هادی طهرانی است.

آغاز: بسمله. حمدله... فهذه جمله من مباحث مسأله الاجتهاد و التقليد قد استفدتها من الاستاد الاعظم... الشيخ محمد هادی الطهرانی سلمه الله تعالى... فنقول مستعیناً بالله و متوسلاً بأئمه الهدی علیهم السّلام.

انجام: اذا استنبط المتجزی حکم المسأله فعلاً و استقر رایه فیها بشی و ظهر بعون الله تعالى أنه يجوز له التقليد فیها.

هر دو تحریر ۱۳۰۲ در نجف. کتاب اول طهارت و صلاه از قبله تا اذان امت.

(۱۲۱۱)

۱- شرح عوامل جرجانی «۱ - ۱۴» (نحو - عربی)

از: ؟.

شرح مزجی مختصری است بر کتاب معروف «عوامل میر سید شریف جرجانی».

آغاز: الحمد لله على جزيل نواله و الصلاه و السلام على نبيه محمد و آله اجمعين اما بعد العوامل فى النحو على ما الفه الشيخ الفاضل عبدالقاهر.....

انجام: ...هو العامل فى رجل و هو جاءنى ألاً ان عمله فى الاول بالأصالة و فى الثانى بالتبعيه هذا اخر ما اردنا ان نذكر من العوامل المأه التى ذكره الشيخ الفاضل.

۲- العوامل «۱۵ - ۴۳» (نحو - عربی)

از: ملا محسن بن محمد طاهر قزوینی (ق ۱۲).

به ج ۱ ص ۳۸۵ رجوع شود.

ص: ۷۸

هر دو بدون تاریخ، با مهر بیضوی «یا احمد» در اول و «عبدہ الراجی فتح اللہ» در آخر.

۴۳ برگ، ۱۶ × ۲۰

(۱۲۱۴)

۱- ترجمه و شرح ارشاد القلوب «۲- ۷۱» (حدیث - فارسی)

از: محمد مهدی هرنندی قهپایی.

ترجمه سلیس و روانی است از «ارشاد القلوب» دیلمی است. طبق گفته مؤلف در اول کتاب، او این ترجمه را در دوره بلوای اصفهان که توسط اعوان علیمردان در سال ۱۱۶۰ ه. ایجاد شده بوده است در قریه هرنند به انجام رسانیده است.

آغاز: حمد له... اما بعد چنین گوید فقیر الی اسد الغنی محمد باقر... چون در او ان انقلاب اصفهان و نهب اعوان علیمردان....

انجام:... پس من چیزی از او بازگیرم و او صبر کند و مسرور باشد میدهم او را سه خصلت که اگر یکی از آنها را به ملائکه خود هم از او راضی شوند.

۲- انتخاب الکلمات «۷۱- ۱۱۹» (اخلاق - فارسی)

از: کاتب کتاب قبل و یا از مؤلف کتاب قبل.

کتابی است در دو فصل؛ اول در ذکر آیاتی که دلالت بر مواعظ و نصایح میکند و در فصل دیگر ذکر مصائب ائمه و اهل بیت علیهم السلام است که همه مطالب دو فصل در پانزده محفل به انجام رسیده است.

آغاز: پس از نوشتن این کتاب شرح ارشاد قصد ما عاصی ابوالحسن چنین شد که عنوان بعضی از آیات به مطابق آیات اخباری که....

انجام:

... صورت از نامحرمان پوشانید به این اکتفا نکردند فریاد زد جلااد بیا.

ص: ۷۹

کتاب اول تحریر ابوالحسن بن قاسمعلی اشکوری در ۱۳۱۴ در مشهد الرضا (علیه السلام) در مدرسه مستشار.

کتاب دوم تحریر همو در ۱۳۲۸

۱۱۹ برگ، ۱۶ × ۲۰

(۱۲۲۲)

۱ - خلاصه الحساب (عربی)

از: شیخ بهائی «۱ - ۵۸».

به جلد اول ص ۲۱۹ رجوع شود.

۲ - حاشیه بر حاشیه ملا عبدالله (منطق - فارسی)

از: علیرضا تجلی شیرازی «۵۹ - ۱۳۸».

به جلد دوم ص ۳۷۷ رجوع شود.

کتاب اول و دوم نسخ محمد علی بن الحاج ملا محمد حسین التبریزی بدون تاریخ.

۱۳۸ برگ، ۱۳ × ۲۱

(۱۲۳۴)

۱ - یوسفیه = شرح عوامل ملا محسن «۱ - ۷۹» (نحو - فارسی)

از: جعفر بن محمد بن ابراهیم طالقانی.

مؤلف ابتدا متن عوامل ملا محسن را ذکر و سپس آن را ترجمه میکند. او این کتاب را برای ملا محمد یوسف حمزه ای به تاریخ ۱۱۵۱ ه. نگاشته است.

آغاز: حمد بی قیاس خداوندی را سزا و لایق است که شب دیجور.....

انجام:.... و از برای مثل این روز که قیامت باشد پس باید عمل کنند عمل کنندگان.

ص: ۸۰

۲- دیوان انوری «۸۰-۱۰۷» (فارسی)

از: اوحد الدین علی بن اسحاق الایبوردی الخاورانی الانوری (حکیم انوری).

دیوانی است در مدح بزرگان دوره شاعر علمامه حاج آقا بزرگ در الذریعه میگوید: حکیم انوری در اصل شاعر نبوده و روزگار او را مجبور به گفتن اشعاری در مدح سلاطین کرده است. علم فراوان او در شعرش آشکار است چنان که فهم اشعارش نیاز به شرح و تفسیر دارد.

به جلد دوم این فهرست ص ۳۸۶ رجوع شود.

[الذریعه ۹-۱ / ۱۰۹، مجلس ۲۶-۳۰۳، منزوی ۳-۲۲۳۵، مشار فارسی ۲ / ۲۲۶۸].

آغاز:

نصر فراینده باد ناصر دین را

صدر جهان خواجه زمان و زمین را...

انجام:

...زمانه را اگر این یک جفاست بسیار است به جای من چه کز این صد هزار گونه جفاست

کتاب اول تحریر ۱۲۴۵

کتاب دوم بیتاریخ.

۱۰۷ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۱۲۳۵)

۱- الشهادات «۲-۱۲۴» (فقه - عربی)

از: ؟.

آغاز: القول فی الشهاده و هی لغه الاخبار عن الیقین کما فی شمس العلوم و قد یطلق بمعنی الحضور کشهدت الواقعه و قوله تعالی «فمن شهد منکم الشهر فلیصمه».....

ص: ۸۱

انجام: انّ الوارث اذا كان عالماً بذلك فلا ضمان عليها لقوّه المباشره....الحمد لله من اوله الى آخره.

۲- الشهادات «۱۲۵-۱۳۷» (فقه - عربی)

از: ؟.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم. الشهاده فى اللغة الحضور كشهد.... و من شهد منكم الشهر فليصمه و يرى الشاهد ما لا يرى الغائب.

انجام: و ان لم يطرب السامع و ان كان الغالب فى الغاء....هو الثانى و اما كونه مطرباً....

هر دو بیتاریخ و ظاهرآ نسخه بخط مؤلف، تحریر سده ۱۳

و کتاب دوم ناقص است.

۱۳۷ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۱۲۴۹)

۱- رساله در معاد «۱- ۶۴» (اعتقادات - فارسی)

از: محمد جعفر (شاید شیخ الاسلام).

شرح و تفسیر آیات آخر سوره زمر است که برای شاه سلطان حسین صفوی آن را نگاشته و دارای سه فصل میباشد.

آغاز: مفتاح گشایش ابواب چنان ثواب حمد و سپاس یگانه ای است افزون از قدرشناسی میزان عقول اولی الالباب....

انجام:....و بعضی از تفسیر قائلین بالحمد رب العالمین خصوصاً مؤمنان اند که خدای را ستایش میکنند در ازای نعمتهای بهشت که به ایشان رسیده.

ص: ۸۲

۲- معراج نامه «۶۵-۹۰» (فارسی)

از:؟.

مختصری است در معراج پیامبر اسلام ۹

آغاز: در شب جمعه دوازدهم ماه رجب حق سبحانه و تعالی جبرئیل امین را فرمان داد و گفت: ای جبرئیل من
انجام:....آنگاه رسول زنی را از انصاریان طلب فرمود به عقد....درآورد تا خدمت فرزندان وی را به جا آورد.

هر دو نستعلیق میرزا کنعان کسری در گرگانرود طالش در ۱۲۴۵

۹۰ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۱۲۵۲)

۱- داستان یوسف و زلیخا «۱-۷۶» (فارسی)

از:؟.

کتابی است در ذکر احوال حضرت یوسف با برادران و سپس عزیز مصر شدن وی که مؤلف آن را به نظم و نثر درآورده است.

آغاز موجود: یا او را در چاهی بیندازید تا خالی بماند از برای شما دوری پدر شما یعنی چون پدر او را نبیند التفات او مخصوص شما باشد....

انجام:

ای خوشا آن کس که او صدیق وار

بزم آراید بساط قرب یار

۲- حمله حیدری «۷۷-۱۰۸» (منظومه - فارسی)

از: ملّا بمان علی راجی کرمانی.

سی هزار بیت شعر درباره غزوات پیامبر اسلام و جنگهای علی (علیه السلام) است که ملا

ص: ۸۳

بمان علی کرمانی متخلص به «راجی» بعد از اینکه از دین زرتشت دست کشید و مسلمان شد آنها را به نظم درآورده که بعد از رحلتش میرزا مظهر کرمانی به ترغیب رضاقلی هدایت، آنها را تنظیم کرد.

به ج ۲ ص ۲۹۶ همین فهرست رجوع شود.

[فارسی مشار ۱-۱۲۲۳، الذریعه ۷/ ۹۱].

آغاز:

به نام خداوند دانای فرد که از خاک آدم پدیدار کرد

انجام:

یعنی آن صاحب لوای جهان سایه از لطف بر سر اندازد

خوش دلم آن خدا که جرم مرا

اختیارم به حیدر اندازد

که این شرط وفا نیست مخروش تجمل گل بی تحمل جایز نیست بلبل داند

کتاب اول نستعلیق غیاث الدین محمد بن محمد صادق نصیری در ۱۲۶۶ اولش ناقص است.

کتاب دوم بخشی از حمله حیدری است بدون تاریخ و نام کاتب.

۱۰۸ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۱۲۶۰)

۱ - علم بلاغت «۱ - ۳۶» (فارسی)

از: محمد حسن بن میرزا عباسقلی خان طهرانی.

رساله مختصری است در علم معانی و بیان و بدیع با قلمی روان و سلیس که مثالهائی از اشعار عربی و فارسی آورده است.

ص: ۸۴

مؤلف معاصر احمد شاه قاجار بوده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین..... و بعد پوشیده نیست که از آنگاه که تاج و تخت خسروی... احمد شاه قاجار خلد الله ملکه و دولته مباحی و مزین گردیده... ادبیات هر لغت عبارت است از بعضی امور وجودی.

انجام: مثال بحر جدید و قریب و مشاکل را از کتب مبسوطه باید جست.

۲- فتحیه = فارسی هیأت «۳۸-۷۰» (هیأت - فارسی)

از: علاء الدین ملا علی قوشچی فرزند محمد (۱۸۷۹ ه. ق).

رساله ای است مشهور در هیأت به زبان فارسی در یک مقدمه و دو مقاله.

به ج ۲ ص ۷۸۱ رجوع شود. در فهرست سابق این کتابخانه ص ۵۰۴ به اشتباه گفته شده شاید کتاب سی فصل باشد.

[مرعشی ۸-۲۴۳، مجلس ۶-۱۱۳، فارسی مشار ۲/۴۳۲۸].

کتاب اول تحریر مؤلف ظاهر آ در ۱۳۲۸

کتاب دوم اولش ناقص است. نستعلیق علی اکبر بن زین العابدین در ۱۲۳۹

۷۰ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۱۲۶۲)

۱- سیاست روس و انگلستان «۱-۱۰» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای است مختصر در باب سیاست روز در ابتدای قرن بیستم که در دو بخش نوشته شده است. بخش اول سیاست ایتالیا درباره روس و توسعه طلبیهای آن است. و در بخش دوم به مسأله انگلستان و مستعمره آن، مصر مربوط است. این رساله ترجمه نوشته یکی از نمایندگان مجلس اعیان انگلستان است.

ص: ۸۵

آغاز: ایتالیا و روس. کنت لویجی ترل یکی از اجزاء مجلس اعیان دولت ایتالیا در این اواخر کتابی تألیف کرد که طرف
اعتنای عموم و اسباب مذاکره گردید.....

انجام:...متعهد بشود که مصر را به زودی تخلیه کند بواسطه اکثریت آراء رد شد یعنی نود و هفت نفر تکلیف او را قبول و
دویست و شصت نفر رد کردند لهذا پذیرفته نشد.

۲ - مجموعه نظم و نثر «۱۱ - ۱۰۲» (عربی)

از: ؟.

مجموعه ای است از نظم و نثر عربی که از نسخه‌های قدیمی که بعضی از آنها به خط علی بن هلیل (الهلال) الکاتب بوده نقل
شده است.

آغاز: الحمد لله علی نعمه. قال ابو حمد عبدالله بن عبدالله بن طاهر يقال انه لا- تنفعك محبه من فوقك الا- ان يكون معها
رحمه.....

انجام:... و منها قول ابی منصور الثعالبی: الا یا صاحب الدنيا... تسیر المنایا حیث سارت ربائیه.

کتاب اول نستعلیق ۱۳۰۴

کتاب دوم بدون تاریخ.

۱۰۲ برگ، ۱۵ × ۲۲

(۱۲۸۰)

۱ - کشف الزمل «۱ - ۱۶» (فارسی)

از: ؟.

در قواعد رمل و چگونگی به کار بستن آن و استخراج مطالب. این کتاب در پانزده فصل تنظیم شده است.

ص: ۸۶

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين فصل اول بدان ارشدك الله تعالى كه اين مختصرى است در قواعد علم رمل مشتمل بر پانزده فصل. فصل اول در كيفيت وضع اين علم....

۲ - لطف الرمل و مشرق الرمل «۱۷ - ۸۸» (فارسی)

از: ؟.

مسائل و قواعد رمل را به نظم كشيده دفتر اول را لطف الرسل و دفتر دوم را مشرق الرمل ناميده است. آغاز يكي از دو دفتر: اي نگاه دو چشم روشن تو.

آغاز:

علم رمل اي مهندس هشيار منحصر كرده ام بچار ادوار

انجام:

هشت ديگر ز خانه اش محروم شده هر كى به ناقصى موسوم

رساله اول تا فصل نهم را دارد و هيچ كدام تاريخ كتابت و نام كاتب ندارد.

۸۸ برگ، ۱۶ × ۲۲

(۱۲۸۱)

۱ - معرفت تقويم «۱ - ۸۵» (فارسی)

از: ؟.

احكام نجوم و كرات و دلالت آنها بر احوال زمين و آدميان را در عناوين:

فصل، مقصد، باب و تنبيههاى فراوان بيان كرده است. مؤلف از «مولانا عبدالعلى بيرجندى صاحب رساله فلاحه» و نيز ابو معشر بلخى و كتاب مختصر الاسرار او ياد كرده است.

آغاز: فصل اول در احكام سهم الحوادث مهره احكام نجوم اين سهم را جهت

ص: ۸۷

حوادث عالم به دست آورده.....

انجام: به طریق خفا ظهور هم از جانب مغرب باشد در هنگام شام و هم از جانب مشرق هنگام صبح.

۲- اصول الملاحم = ملحمه «۸۶-۱۱۱» (نجوم - فارسی)

از: حبیش بن ابراهیم تفلیمی (ق ۶۰۶ ه. ق).

احکام نجومی ماههای رومی است و نام دیگرش ملحمه دانیال است.

[الذریعه ۲۲-۲۰۱، نسخه‌های خطی، منزوی ۱-۲۳۸ و ۳۵۵، مشار فارسی ۲/۳۱۱۶].

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم. اما بعد بدانکه این کتاب را دانیال پیغمبر (علیه السلام) ملحمه نام کرده است و بعد از این امام جعفر صادق (علیه السلام) مختصری را از کتاب دانیال پیغمبر (علیه السلام) نهاد و استخراج این کتاب بر حسب ماههای رومیان است.

کتاب اول از آغاز نقص دارد. و هیچ کدام تاریخ کتابت ندارد.

۱۱۱ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۱۲۸۳)

۱- اصول الفقه «۱-۲۱» (عربی)

از: موسی نجفی حائری تهرانی (و شاید ایشام کاتب باشد نه مؤلف).

مباحث الفاظ را تحت عناوین «تشریح - تشریح» آورده است.

این کتاب = غیر از تشریح الاصول نهانندی است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین.... تشریح الاشکال فی کون صیغه الامر حقیقه فی الطلب مجازا.....

انجام:.... من نصب العقاب علی الاتیان بالملق و الاتیان بالمقید كما انه لا مانع من نصب الثواب علی ترک المطلق ترک المقید.

ص: ۸۸

۲- الحاشیه علی فرائد الاصول «۲۱- ۴۵» (اصول فقه - عربی)

از: موسی نجفی حائری تهرانی (و شاید ایشان کاتب باشد نه مؤلف).

آغاز: و بعد قوله اعلم ان المكلف اذا التفت الظاهر المراد منه ليس خصوص من بلخ درجه الاجتهاد.....

انجام:... فی العمل بالظن فلا نعيد الکلام فی المقام و علیک بالمراجعه .و الحمد لله.

هر دو تحریر موسی نجفی حائری تهرانی.

۴۵ برگ، ۱۶ × ۲۳

(۱۳۰۴)

۱- ترجمه حدیث قدس «۱- ۳۴» (فارسی)

از: ؟.

حدیثهای قدسی را که تحت عناوین «سوره - سوره» آمده ترجمه کرده است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم. بدانکه حق تعالی میفرماید که عجب دارم از کسی که یقین دارد به مرگ چگونه شاد میگردد.....

انجام: زدناهم عذاباً فوق العذاب بما كانوا یکسبون.

۲- درّه نادره «۳۶- ۵۶» (تاریخ - فارسی)

از: میرزا مهدی خان استرآبادی نوری (متخلص به کوب) (۱۱۶۰ ه. ق).

تاریخ عصر نادر شاه است که بسیار بلیغ نگارش یافته است.

[آستان قدس ۷-۸۶، فهرست کتابهای چاپی فارسی مشار ۱/۱۴۰۴].

آغاز: بسمله. دیباج دیباچه کتاب کتّاب فصاحت قرین مخطّط و مدبّج.

هیچ کدام تاریخ ندارد.

کتاب دوم ناقص است و دو کتاب چاپی: اختیارات مجلسی و تذکره الاثمه لاهیچی ضمیمه

این نسخه است.

۵۶ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۱۳۱۱)

۱ - نعت فرس «۱۲۹/۱۰» (نعت - فارسی)

از: ابوالحسن علی بن احمد اسدی طوسی (۴۶۵ هـ).

[الذریعه ۱۶-۱۹۱، فهرست چاپی فارسی مشار ۲/ ۲۸۱۵].

آغاز: ترب: حیل و زبان دانی بود. رود کی گوید:

اندر آمد مرد با زن چرب چرب

گنده پیر از خانه بیرون شد به ترب.....

انجام:.... یک بسی: یعنی یکبارگی. بوشکور بلخی گفت:

بخیلی مکن جاودان یک بسی بدین آرزو چون منم خود رسی

۲ - آیین نامه دبستان «۱۳۰ - ۱۴۱» (فارسی)

از: ؟.

آیین نامه دبستان مصوب جلسه شورای عالی فرهنگ (جلسه ۴۰۸) در ۱۱۲ ماده که در آن وظایف هریک از دست اندرکاران محیط مدرسه بیان شده است. قسمت اول کلیات، قسمت دوم وظایف مدیر، قسمت سوم وظایف معلم، قسمت چهارم وظایف آموزگاران، قسمت پنجم شورای دبستان، قسمت ششم مقررات راجع به دانش آموزان، قسمت هفتم امتحانات، قسمت هشتم بهداشت، قسمت نهم تشویقات و تنبیهات، دهم امور مالی، یازدهم وظایف خدمتگزاران، دوازدهم تعطیلات رسمی، سیزدهم تتمه.

آغاز: اداره آموزش وزارت فرهنگ اخیراً در آیین نامه دبستانها تجدید نظر نموده.....

ص: ۹۰

انجام:...ماده ۱۱۲ - تخلف از مواد این آیین نامه موجب مسئولیت و متخلف مورد تعقیب و مواخذه اداری واقع خواهد شد.

کتاب اول از روی نسخه طبع اروپا ۱۷۹۷ یا ۱۸۹۷ نوشته شده.

کتاب دوم بدون تاریخ.

۱۴۳ برگ، ۱۳ × ۲۲

(۱۳۳۸)

۱ - العزی فی التصریف

از: ابراهیم زنجانی (۲ پ - ۸ پ).

۲ - العوامل فی النحو

از: ملا محسن قزوینی (۱۰ پ - ۵۷ پ).

رساله اول بیتاریخ، رساله دوم نسخ احمد بن مشهدی علی در ۱۳۴۹

(۱۳۷۸)

۱ - شرح عقائد النسفی «۱ - ۵۸» (کلام - عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳ هـ).

به ج ۱ ص ۳۱۸ همین فهرست و مجموعه ش ۱۳۳۲ که در بخش سه کتابیها در همین جلد است رجوع شود

۲ - حاشیه بر شرح عقائد نسفی «۵۹ - ۹۰» (کلام - عربی)

از: محمد مرعشی ساجقلی زاده (۱۱۵۰ هـ . ق).

حاشیه ای است بر سه کتاب: شرح عقاید نسفی، حاشیه خیالی بر عقاید نسفی و

ص: ۹۱

قول احمد، که از شرح به «قال الشارح» و از حاشیه خیالی به «قال الخیالی» و از قول احمد به «قوله» تعبیر کرده است.

[کشف الظنون ۲/ ۱۱۴۷].

آغاز: قال الشارح النحریر عامله الله بلفظه الخطیر بعد ما تیمن بالتسمیه الحمد لله فی تعقیب التسمیه بالتحمید اقتداء باسلوب
الکتاب المجید.....

انجام:....و به یظهر ان هذا الوجه ایضا تفید تفضلهم فقط و ان الفضل بید الله یؤتیه من یشاء و الله ذوالفضل العظیم.

هر دو تحریر سده ۱۰ و ۱۱ میباشند.

۹۰ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۱۳۹۶)

۱- صرف میر «۱- ۵۹» (صرف - فارسی)

از: میر سید شریف جرجانی (۸۱۶ ق).

به ج ۲ ص ۵۳۸ رجوع شود.

۲- العزی فی التصریف = التصریف «۶۰- ۷۴» (صرف - عربی)

از: عزالدین ابراهیم بن عبدالوهاب بن ابراهیم زنجانی (حدود ۶۶۵).

به ج ۱ ص ۳۸۰ همین فهرست و مجموعه دو کتابی ۱۰۵۳ در همین جلد رجوع شود.

کتاب اول تحریر، ۱۱۱۳

کتاب دوم یا چند برگ آخر آن تحریر ۱۲۵۹

۷۴ برگ، ۱۴ × ۱۹

ص: ۹۲

۱ - طب فارسی جدید «۱ - ۸۹» (فارسی)

از: ؟.

رساله مختصری است در طب قدیم و جدید که شامل دو بخش ادویه و ترکیب آنها و شناخت اعضای بدن و بیماریهای آن است.

آغاز: تعریفات. حکمت طبیعی علمی است که در آن بحث میشود از قوه ثقل و صوت و حرارت و الکتریسیته و نور و از آثار که در اجسام از آنها به ظهور می رسد.....

۲ - تشریح بدن انسان «۹۰ - ۱۴۵» (طب - فارسی)

از: محمد حسین افشار.

مشمول بر یک مقدمه و پنج مقاله و هر مقاله دارای چند باب و هر بابی بر چند فصل است. مقاله اول در بیان عظام و غضاریف و مفاصل در رابطه بدن انسان، مقاله دوم در بیان عضلات و فایده آنها، مقاله سوم در ذکر عروق بدن انسان، مقاله چهارم در تشریح دماغ و نخاع و اعصاب، مقاله پنجم در تشریح احشاء و اغشیه.

اصل کتاب از دکتر ژاکوب ادوارد پولاک اتریشی است که به وسیله محمد حسین افشار معلّم دار الفنون ترجمه شده و در سال ۱۳۷۰ ه. ق چاپ شده است.

[فهرست چاپی فارسی مشار ۱-۹۰۱، فهرست طبی دکتر نجم آبادی ص ۲۴۷].

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم. مقاله اول در بیان عظام و غضاریف و مفاصل و رابطه بدن انسان و مشتمل بر سه باب است باب اول در عظام بدن.....

انجام: در خلف طبقه عنیه جلدیه که به لاتین کرستالین و هم عدسی بلورین نامند، واقع است و جلدیه جسمی است.

کتاب اول بدون تاریخ، در آغاز آن یک برگ از رساله مختصره فی الفوائد الجفریه هست.

کتاب دوم فقط چهار مقاله را دارد بدون تاریخ.

۱۴۵ برگ، ۱۱ × ۱۷

ص: ۹۳

(۱۴۰۷)

۱ - رساله عروض وقافیه «۱ - ۵۲» (فارسی)

از: محمد ابراهیم.

رساله ای است در عروض و بحور شعر و اصطلاحات آن و قافیهای شعر.

آغاز: قال اقل المقلین محمد ابراهیم حمدی که مشعر بر تمهید تحمید کردگار و لایق بارگاه آفریدگار حضرت باری تواند بود....

انجام: ...و به تخفیف دال و کسر آن که در قرآن آمده و او در اصل شادی بوده است یاء را جهت تخفیف و دلالت.

۲ - مختصر برهان قاطع «۵۳ - ۶۵» (لغت - فارسی)

از: ؟.

مختصری است از فرهنگ مشهور فارسی به فارسی برهان قاطع «محمد حسین بن خلف تبریزی».

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد بر رای ارباب دانش و اصحاب بینش روشن باشد که این مختصر نامچه ای است از برهان قاطع که حاوی چندین لغات.....

انجام: ...هم چنین چیزی بزرگ جثه ترکیب را نیز به لفظ جمع آورند، همچه مار بزرگ را اژدرها گویند و مفرد آن اژدر است.

کتاب اول ناقص. و هیچ کدام تاریخ کتابت ندارد.

۶۵ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۱۴۱۷)

۱ - حاشیه ملا عبدالله بر تهذیب المنطق «۱ - ۹۲» (منطق - عربی)

به ج ۱ ص ۱۴۵ رجوع شود.

ص: ۹۴

۲- التصريف تفتازانی «۹۴-۱۱۴» (صرف - عربی)

به ج ۱ ص ۳۸۰ رجوع شود.

کتاب اول نسخ ملا میرزای نائینی در ۱۲۶۰

کتاب دوم نستعلیق ۱۲۵۹

۱۱۴ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۱۴۲۷)

۱- سی فصل «۱-۱۹» (نجوم - فارسی)

از: خواجه نصیر محمد بن محمد بن الحسن طوسی (۶۷۲ ه. ق).

قواعد استخراج تقویم را خواجه طوسی با کمال اختصار در این سی فصل گرد آورده است. خواجه نصیر اول این کتاب را به عربی نوشته و در سال ۶۵۸ به فارسی ترجمه نموده است.

به جلد ۲ ص ۴۹۵ رجوع شود.

[الذریعه ۱۲-۲۹۱، فهرست مرعشی ۱-۵۵، فهرست دائره المعارف بزرگ ۱/ ۱۴۰]

۲- فوائد در مسائل عرفانی «۲۱-۲۸» (فارسی)

از: ؟.

آغاز: شیخ ابوالقاسم قشیری گوید قبض و بسط دو حال است که بنده را واقع گردد بعد از خوف و رجا.

انجام: گویند ابو علی دقاق بسیار گفتی وداعکم هجر... و قربکم بعد و سلمکم حرب.

رساله اول از فصل پنجم را دارد و تحریر سده ۱۳ مییاشد و هیچ کدام تاریخ کتابت ندارد.

۲۸ برگ، ۱۰ × ۱۷

ص: ۹۵

۱ - کلام (؟) «۱ - ۳۶» (عربی)

از: ؟.

یکی از کتابهای کلامی است که قسمتی از فصل اول تا فصل هشتم را به شرح ذیل دارد:

۱ - ۲ - الفصل الثانی فی انّ وجود لا- یزید علیه، الفصل الثالث فی توحیده، الفصل الرابع فی ان واجب الوجود لا تقبل القسمه الی الاجزاء، الفصل الخامس فی انّ صفاته عین ذاته، الفصل السادس فی علمه، الفصل السابع فی قدرته، الفصل الثامن فی ارادته.

آغاز موجود: لم يتحقق موجود اصلا بیان الملازمه انه على هذا التقدير يتحقق الممكن اما بنفسه بدون عله....

انجام:....باختياره و قدرته يفعل الطاعات و المعاصی و يستحق لاجلها الثواب و العقاب فلا يساعده.

۲ - حاشیه حاشیه تحرير القواعد المنطقيه «۳۷ - ۹۲» (منطق - عربی)

از: ؟.

میر سید شریف جرجانی (۸۱۶ هـ . ق) حاشیه مختصر و معروفی با عناوین «قوله - قوله» بر کتاب «تحریر القواعد المنطقيه فی شرح الشمسیه» قطب الدین رازی (۷۶۶ هـ . ق) نوشته است. نسخه حاضر ظاهرآ حاشیه بر حاشیه میر سید شریف میباشد. چون در چند جای کتاب عبارت «قال المصنّف فی شرح الملخص» آمده که ظاهرآ شرح الملخص سید شریف میباشد.

[کشف الظنون ۲ / ۱۰۶۳].

آغاز موجود: مسموعتان معاً و الحق ان الهيئه امر اعتباری و ليس جزء من اللفظ والمحققون من النّحاء يجعلون مثل عبدالله علما
مرکبا.....

ص: ۹۶

انجام: يوم تبلى السرائر و تبدى الضمائر فانهم ابعدوا الناس عن الحكماء و لاحظ بهم عن مسره العلماء و نسأل الله تعالى ان يثبت اقدامنا فى سلوكك منابع الصدق و الصواب.

کتاب اول و دوم ناقص، با مهر بیضوی «وقف ۱۱۲۳» بدون نام کاتب و تاریخ کتابت.

۹۲ برگ، ۱۰ × ۱۸

(۱۴۴۴)

۱ - الحاشیه علی شرح الحاشیه «۱ - ۱۴۴» (منطق - عربی)

از: داود شیروانی (قرن ۹ ه. ق).

مؤلف در این حاشیه متوسط به حاشیه استادش میر سید شریف جرجانی بر شرح شمسیه نیز نظر داشته است.

به ج ۱ ص ۱۴۱ رجوع شود.

[فهرست کتب خطی آستان قدس ۱ / ۲۸۹].

آغاز: قوله و رتبته علی مقدمه و ثلث مقالات اعلم ان المصنف رحمه الله قال اشار.....

انجام: ... و صریحا لا ضمنا فهو لا یلائم المقام و یمکن ان یقال اشار رحمه الله الی الجواب و الایراد بقوله فالاولی.

۲ - معارج الفهم فی شرح النظم «۱۴۴ - ۱۴۹» (کلام - عربی)

از: جمال الدین حسن بن یوسف بن علی بن مطهر (علامه حلّی) (۷۲۶ ه. ق).

باب هفتم در مسائل معاد از کتاب «معارج الفهم» علامه حلّی میباشد.

علامه حلّی، اوّل کتاب «نظم البراهین فی اصول الدین» را در هفت باب (۱ - النظر،

۲ - الحدوث، ۳ - المنافع، ۴ - العدل، ۵ - النبوه، ۶ - الامامه، ۷ - المعاد) تألیف کرد و

ص: ۹۷

سپس همانطور که در مقدمه «معارج» تصریح کرده چون فهم آن کتاب مشکل بود لذا مشکلات و اسرار آن را در این کتاب شرح داده است.

[فهرست کتابهای عکسی مرعشی ۱۵۸×۲، فهرست الفبائی رضوی ص ۵۳۰،

مکتبه العلامه الحلّی ص ۱۸۸].

آغاز: باب السابع فی المعاد و فيه مسائل الاولى. مسأله الجوهر حق لان الحرکه مرکبه من امور.....

انجام:....احتج الحكماء على ان النفس هو جوهر مجرد بوجه احدها ان ههنا معلومات غير.

کتاب اول نستعلیق محب علی بن محمد صالح قزوینی در ۱۰۶۶ با مهر بیضوی «محمد علی بن محمد حسین» و مربع «تقی الجواد ۱۲۸۴» و بیضوی «عبدہ محمد حسین».

کتاب دوم بیتاریخ با مهر مربع «تقی الجواد ۱۲۸۴».

۱۴۹ برگ، ۱۲ × ۱۹

(۱۴۴۸)

۱ - شرح باب حادی عشر «۱ - ۵۳» (کلام - فارسی)

از: میر ابوالفتح بن مخدوم الحسینی عربشاهی (حدود ۹۷۶ ه.س).

شرح مختصر توضیحی است که پس از شرح عربی «مفتاح الباب الحادی عشر» خود نگاشته و بنا بر قول ذریعه در لشکرگاه سلطان در مراغه به سال ۹۵۷ پایان یافته است.

[الذریعه ۱۳-۱۲۰، مرعشی ۱۳ / ۳۶۵].

آغاز: بعد از حمد نامحدود حکیم واجب الوجود و متکلم بی گفت و شنود و درود غیر محدود بر صاحب مقام محمود و لوای موعود و بر اهل بیت او.....

انجام:....شیخ اول را اختیار نموده و سید ثانی را و تحقیق این مباحث در شرح

ص: ۹۸

مذکور است چنانچه بر ناظر متأمل غیر مستور است و مخفی نماند که اختتام این رساله شریفه به امن از ضرر موجب حسن خاتمه است.

۲- رساله عملیه «۵۶-۱۷۵» (فقه - فارسی)

از: ؟.

احکام شرعی را جهت استفاده مقلدین از باب تقلید تا دیات به اختصار آورده و در آخر رساله باز چند مسأله در مورد احکام طهارت و نماز ذکر کرده است.

آغاز: الحمد لله... اما بعد در بیان مسائل متعلقه است چون که باب نجات از برای ما مفتوح میشود به تقلید مجتهد و عمل عامی ملتفت غیر محتاط بی تقلید باطل است....

انجام:... مسأله: دست چپ هر گاه نجس شود با بقاء چربی به آب قلیل یا کثیر پاک میشود.

کتاب اول نستعلیق محمد کریم قزوینی در ۱۲۹۱

کتاب دوم بدون تاریخ با مهر بیضوی «لطف الله» واقف: سید علیرضا تقوی.

۱۷۵ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۱۴۵۲)

۱- خلاصه التقویم «۱-۱۸» (فارسی)

از: کریم خان بن ابراهیم کرمانی (۱۲۸۸ ق).

بیست و شش جدول در اختیارات ایام و بروج شمسی و قمری و ساعات ایام و لیالی و معرفت طوابع و جز اینهاست که مؤلف آنها را از اخبار ائمه علیهم السلام و نیز قواعد منجمان گرد آورده است.

[فهرست کتب شیخیه ۲-۲۳۳، مرعشی ۲۰-۱۵۳، فهرست دائره المعارف اسلامی ۱/ ۶۱].

ص: ۹۹

آغاز: حمد له... این جداول مختصری است که ترتیب دادم آنها را برای اختیارات ایام....

انجام:....جدول مدخل ادوار السنین.

۲- المیزان «۱۹- ۴۴» (اسطراب - عربی)

از: کریم خان بن ابراهیم کرمانی (۱۲۸۸ ق).

در فصول این رساله قواعد استخراج اعمال اسطرابی بیان شده و جداول مناسب این موضوع را ترسیم کرده است. در هر فصل ابتدا قواعد و سپس جداول مناسب آن آورده شده است.

[فهرست کتب شیخیه ۲-۲۳۵، مرعشی ۲۰-۱۵۳، فهرست دائره المعارف اسلامی ۱/ ۲۵۳].

آغاز: حمد له... ان هذه كلمات لطيفه و جداول شريفه و صنعتها في استخراج الاعمال الاسطرابيه و غيرها....

انجام:....جدول معرفت طول البلاد و عرضها و انحرافها...

هر دو بیتاریخ. با جدول و تذهیب در همه صفحات.

۴۴ برگ، ۱۳ × ۱۸

(۱۴۹۸)

۱- الرساله المثاليه في ذم الدنيا الدنيه (بياض) «۱۸- ۷۰» (اخلاق - عربی)

از: علی بن المقری.

رساله ای است در اخلاق که با عنوانهای «اشاره» و «مثل» و توضیح بیان شده است.

آغاز موجود: کن فيكون. خلق عباده من الانس و الجن و اسکنهم في ارضه ليعبدوه... الاشاره الاولى اعلم ان الله تعالى خلق الانسان من نطفه و هي....

ص: ۱۰۰

۲- تنسیه الغافلین = جنگ اخلاق «۲- ۱۷» (عربی)

از: ؟.

مختصری است در اخلاق با روایات و احادیث.

آغاز: الحمد لله الذی خلقنی فهو یهدین... فاعلم رحمک الله ان القلوب تمرض کما تمرض الابدان و تعرضه العلل و الاسقام....

انجام:.... و علی الغفله و نسیان الموت یلومونی. اللهم ارحمنی اذا مرضت و علی الفراش صرعونی و احبتی لعیادتی.

هر دو بیتاریخ و ناقص. در پایان فائده ای از تورات نوشته شده.

۷۰ برگ، ۱۰ × ۲۰

(۱۵۰۳)

۱- اخلاق «۱- ۸۱» (عربی)

از: ؟.

کتابی است نیکو در اخلاق که از روایات اهل بیت عصمت و طهارت صلوات الله علیهم اجمعین فراوان بهره برده است و وظایف هر یک از جوارح آدمی را بیان کرده است. این رساله در چند فصل است که تا فصل ۸۹ در نسخه حاضر آمده است: فصل اول فی الایمان و ما یعتبر فیه، فصل دوم فی أنّ الایمان مبثوث فی الجوارح، فصل سوم فی درجات الایمان و منازلہ.... فصل ۸۹: فیمن یحب له ان یبدا بالسلام.

در آغازش جمله «یا نفس» تکرار میشود

آغاز فصل اول: فی الایمان و ما یعتبر فیه عن السلام الجعفی قال سأل ابا عبدالله.....

ص: ۱۰۱

۲- حدیث «۸۳-۹۰» (عربی)

از: ؟.

حدیثی است از مولی الموحدین امام علی (علیه السلام) که از کتاب.... منقول است و در پیش گویی اوضاع آینده است.

آغاز: من کتاب.... المروى عن امیر المؤمنین (علیه السلام) قال اذا اهل المحرم السبت تكون الشتاء شدید البرد كثير الرياح و تقلّ الحنطه.....

انجام: و يكون سنه تكثر فيها ماء العيون و يكون سنه آخرها خير من اولها.

هر دو بیتاریخ و اولی ناقص. مطالب متفرقه در علوم غریبه در میان و پایان نسخه دیده میشود.

۹۰ برگ، ۱۲ × ۲۴

(۱۵۳۹)

۱- ترجمه براء الساعه «۶-۱۹» (طب - فارسی)

از: ؟.

ترجمه ای است از «براء الساعه» ابوبکر محمد بن زکریا رازی که دردها را به طور بسیار مختصر ذکر نموده و درمانهای سریع آنها را می آورد. مترجم رساله را به امیر شمس الاسلام تقدیم کرده است.

[ر. ک: فهرست نسخهای خطی منزوی ۱/ ۴۹۶].

آغاز: حمد بی حد و ثناء بی عدد مر احدی را عز اسمه و عم نواله که مزاج ارکان انسان را امتراج به احسن تقویم بیاراست و از سایر مخلوقات به ادراک معقولات ممتاز گردانید....

ص: ۱۰۲

۲- جنگ ادعیه «۵۰-۱۲۷» (فارسی)

از: ؟.

مجموعه ای است از دو دعای تاج نامه و دعای بشمخ و علوم غریبه و حرزها در ازدیاد حافظه و غیره.

آغاز: در خبر است که هر که این تاج نامه را بخواند یا با خود دارد تمام خلق او را عزیز دارند و دوست وی باشند و در پیش پادشاه و بزرگان عزیز باشد و حق تعالی تاج نامه را به رسول داده....

انجام: [پایان این بیاض فایده ای در حرز امان است که انجام آن: حضرت امام زین العابدین (علیه السلام) فرمود به خدا سوگند که دعا نکردم به این دعا برای هیچ امری مگر مستجاب شد.]

هر دو بیاض و بیتاریخ، تحریر سده ۱۳ کتاب اول از انجام ناقص است و قبل از آن دعاها و حرزها و فائده ای در ذکر شش بیت منسوب به خضر (علیه السلام) و یک نقش منقول از امیر مؤمنان و فوائد دیگر در طب و سحر و علوم غریبه نوشته شده.

۱۲۷ برگ، ۷ × ۱۵

(۱۵۴۲)

۱- جنگ اشعار «۱-۷۳» (فارسی)

از: ؟.

مجموعه ای است از اشعار، قصاید و غزلیات از شاعرانی چون جامی، سعدی و ابو علی سینا، مرتضی که به ترتیب بعضی از الفباء منظم شده است اما در برخی موارد مطابقت با آن ندارد. اشعار متفرقه ای نیز در آن میان در مدح امام رضا (علیه السلام)، قطعه در نصایح، ترجیح بند نظام استرآبادی: قطعات طنز و غیره دیده میشود که رباعیات میرزا ذکی ندیم نادر شاه که در کربلای معلا نقش شده است قابل ذکر است.

ص: ۱۰۳

آغاز:

خوب گیرم که سیم و زر قحط است

کپنک کهنه دگر قحط است

کپنک بود ای خدای جلیل مگر از پشم قوچ اسماعیل

عفو فرمای می دهم سندی که دگر گر عطا کنی، نمدی...

انجام:

... در مضجع شاه کربلا نور اله پیوسته بود فیض ز ماهی تا ماه

عفو است در این قبه هوادار گناه خوش مظهر رحمتی است ماشاء الله

۲- من کلام علما و حکما «۲۰-۲۴» (فارسی)

از:؟.

مؤلف در آغاز رساله گفته است: این رساله شامل خلاصه ای از احوال و اعمال حکماست در ده فصل و خاتمه.

آغاز: الحمد لله علی افضاله... اما بعد بدان که این رساله ای است مشتمل بر خلاصه احوال علما و اتفاق اعمال حکما منظوی.....

انجام: ده، با خلق خدا شفق و مهربان بودن و حسد و بخل نداشتن.

کتاب اول بیاض ناقص، بیتاریخ. رساله دوم، بیاض و نیز بیتاریخ، هردو تحریر سده ۱۲ و ۱۳ فوائدی در میان نسخه هست، مانند حکمت نوشیروان، وجه تسمیه هفت روز منحوسه، مضمون فرمان نادر شاه در خصوص یک منصب، حکایت هارون، دعا. و در رساله دوم اشعاری از میرزا صادق تفرشی، عرفی، مدح امام رضا (علیه السلام) و بارگاه او.

۷۸ برگ، ۸ × ۲۰

ص: ۱۰۴

۱ - گلشن راز (منظومه - فارسی)

از: شیخ محمود بن عبدالکریم شبستری (۷۲۰ ه. ق.).

به ج ۲ ص ۶۳۶ رجوع شود.

[الذریعه ۱۸-۲۲۶، کشف الظنون ۲-۱۵۰۵، مجلس ۲-۴۲۳، مشار، فارسی ۲ / ۲۷۵۹].

۲ - جنگ نظم و نثر «۱۶ - ۵۴» (فارسی)

از: ؟.

شامل است: قصیده معروف میر فندرسکی، اشعار سید نعمت الله، ترجیع بند شیخ عراقی، ترجیع بند شیخ مغربی، قصیده جلال الدین اردستانی، مناجات خواجه عبدالله انصاری، ترجیع بند ملا جامی، ترجیع بند حکیم شفائی، مولوی، ملّا نوعی، حدیث قدسی معروف از تورات «ای فرزند آدم»، علوم غریبه و دعا.

آغاز:

چرخ با این اختران نغز و خوش و زیباستی صورتی در زیر دارد هرچه در بالاستی

انجام: بحق هذه الاسماء کلها فی الدین و الدنیا و الاخره برحمتک یا ارحم الراحمین.

هر دو بیتاریخ.

کتاب اول تحریر سده ۱۱ و ۱۲

۵۴ برگ، ۱۱ × ۲۰

ص: ۱۰۵

(۱۵۸۶)

۱ - بحار الانوار علامه مجلسی (۱۱۱۱) «۱ - ۱۲۶» (حدیث - عربی)

۲ - بحار الانوار علامه مجلسی «۱۲۷ - ۳۱۴» (حدیث - عربی)

[ذریعه ۱۳-۱۶، مرعشی ۱-۱۰۷، مجلس ۹-۶، مشار عربی ۱۱۴].

کتاب اول جلد سوم و کتاب دوم جلد هجدهم و هردو ناقص است و تحریر سده ۱۳

۳۱۴ برگ، ۲۰ × ۳۰

(۱۵۹۵)

۱ - تقریرات اصول الفقه «۱ - ۱۶۷» (اصول فقه - عربی)

از: ؟.

شامل مباحثی از اصول فقه است.

بخشی از آن در ۱۳۱۷ در نجف و بخشی در کربلا پایان گرفته است.

نگارنده از شاگردان شیخ انصاری بوده است.

آغاز: فصل فی بیان حقیقه الوضع قد عرف الوضع بأنه تعین اللفظ للدلاله علی المعنی بنفسه و هو بظاهره غیر مستقیم.....

انجام: فانّ الاصل عدم السبب الناقل و من ذلك مالواذعی انی اشتریت العبد فقال بعثک الحرّ انتهی. اللهم وفقنا للعلم و العمل بحق محمد و اولیائه الطاهرین.

۲ - حاشیه فرائد الاصول «۱۶۷ - ۱۷۱» (اصول فقه - عربی)

از: ؟.

حاشیه ای است بر قطع و ظنّ رسائل شیخ مرتضی انصاری با عناوین «قوله - اقول».

آغاز: قوله قدّس سره اعلم ان المکلف اذا التفت الخ اقول القید احتزاری کما هو

ص: ۱۰۶

الاصل لأن المكلف و الانسان الواجد للشرائط الثلاثة البلوغ و العقل و القدره....

انجام: فی المقام حیث انّ الانشاء لو كان المراد منه ما تقدم منّا بیانہ اعنی صرف الجعل من غیر ان تبلغ مقام الاجراء كما هو الظاهر.

کتاب اول تحریر ۱۳۱۷

کتاب دوم ناقص و بیتاریخ.

۱۷۱ برگ، ۲۰ × ۳۱

(۱۶۱۱)

۱ - جواهر القرآن «۲ - ۸۱» (اخلاق - عربی)

از: ابو حامد محمد بن محمد غزالی طوسی (۵۰۵).

[الفبائی آستان قدس ۱۷۷، مشار، عربی ۲۶۱].

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم. الحمد لله رب العالمين... اعلم انّ واضع هذا الكتاب سماه جواهر القرآن و درره و رتبه على ثلاثة اقسام قسم في المقدمات و السوابق و قسم في المقاصد و قسم في اللواحق...

۲ - منهاج العابدین «۸۲ - ۱۷۵» (اخلاق - عربی)

از: ابو حامد محمد بن محمد غزالی طوسی (۵۰۵).

غزالی کتابهای مفصل و مختصری در موضوع اخلاق و سیر سلوک پرداخته بود ولی گروهی زبان طعن گشودند و از وی انتقاد نمودند، لذا این کتاب را نوشت تا شاید مورد رضا قرار گیرد. بنا به نقل حاجی خلیفه او این کتاب را در اواخر عمر نگاشته و احتمال دارد آخرین کتابش باشد.

[الفبائی آستان قدس ۵۶۴، کشف الظنون ۲-۱۸۶۲، مرعشی ۳/۳۲۴].

آغاز موجود: والشغل كثير و العمر قصير، و فی العلل تقصیر و الناقد بصیر،

ص: ۱۰۷

والاجل قریب و السفر بعید، و الطاعه هی الزّاد فلا بدّ منها...

انجام: بفضلہ تنزل البرکات و صلی اللہ علی خیر مولودِ دعا الی خیر معبود محمد النبی و آلہ و سلّم تسلیماً حسیناً اللہ و نعم الوکیل و نعم المولی و نعم النصیر.

کتاب اول از آخر ناقص و تحریر سده ۱۲ و ۱۳

کتاب دوم اولش افتاده، نسخ ملا محمود در ۱۰۹۲

۱۷۵ برگ، ۱۹ × ۳۲

(۱۶۳۱)

۱ - درّه نادره «۱ - ۲۹» (تاریخ - فارسی)

از: میرزا مهدی خان استرآبادی (۱۱۶۰ ه. ق).

به مجموعه دو کتابی شماره [...] در همین جلد سوم مراجعه شود.

۲ - مخزن الانشاء «۳۲ - ۱۹۷» (فارسی)

از: سید محمد صادق بن ابوالقاسم خوانساری.

نامهها و منشآت وزیران و بزرگان را در این کتاب جمع آوری کرده که از جمله آنها: منشآت میرزا عبدالوہاب خان معتمد الدوله اصفهانی، میرزا محمد تقی خان علی آبادی، میرزای مهدی خان نادری و همچنین دیباچه «احکام الجهاد» و «مفتاح النبوه»، ترجمه عهدنامه مالک اشتر از آقا محمد ابراهیم نواب بدایع نگار و خسرونامه منظوم (بحر تقارب).

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۵۲۲ رجوع شود.

[الذریعه ۲۰ / ۲۲۴].

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم. ترجمه نامه مبارک جناب امیرالمؤمنین صلوات الله و سلامه علیه از انشاء مقرب الخاقان بدایع نگار دولت... میرزا ابراهیم نواب طهرانی

ص: ۱۰۸

دام عزّه.....

انجام:.....والختم بالصلاه على من ختم به الرساله محمد و آله الامجاد.

کتاب اول ناقص و بیتاریخ.

کتاب دوم نستعلیق ۱۳۰۹

۱۹۷ برگ، ۱۷ × ۲۷

(۱۶۵۹)

۱ - تحفه سلیمانیه = ترجمه ارشاد شیخ مفید از میرزا محمد مسیح فدشکویی فسوی (۱۱۲۱ یا ۱۱۲۵) «۲ - ۱۸۵» (فارسی)

به ج ۲ ص ۱۲۰ رجوع شود.

۲ - ترجمه قطب شاهی = ترجمه اربعین شیخ بهائی از ابن خاتون عاملی (سده ۱۱) «۱۸۶ - ۳۲۲» (فارسی)

به ج ۲ ص ۱۵۲ رجوع شود.

کتاب اول، نستعلیق محمد حسین بن عبدالجلیل الجنابذی معروف به واثقی در ۱۱۰۹ نیمه اول کتاب است.

کتاب دوم، نسخ ملک علی بن یاردم علی اسکندری در ۱۰۶۹

۳۲۲ برگ، ۱۹ × ۲۹

(۱۶۹۴)

۱ - شرح القانون «۱ - ۳۳۷» (طب - عربی)

از: قطب الدین محمود بن مسعود شیرازی (قطب شیرازی) (۷۱۰ ه. ق).

از شرحهای ارزنده کلیات قانون ابن سینا (۴۲۸ ه. ق) است. حاجی خلیفه تاریخ

ص: ۱۰۹

انجام آن را ۶۷۴ ق دانسته ولی در بعضی از نسخها آغاز به کار آن ۶۸۲ ق ثبت شده است.

[کشف الظنون ۲-۱۳۱۱، الفبائی آستان قدس ص ۳۵۱،

دائرة المعارف بزرگ اسلامی ۱/ ۱۵۵].

آغاز جلد سوم : حمد له... قال الشيخ تغمده الله بغفرانه و اسكنه على غرف جناحه بالنبي و عترته. التعليم الثالث احد عشر فصلا و جملتان. الفصل الاول كلام كلى فى الاعراض و الدلائل. قد عرفت فيما سلف....

انجام:... و البضاعه قليله على ان من يحكم بالتخطئه لا لاجل الحسد و العناد و لا عن هوى يعدل به عن سنن الرشاد لعله يجد مخرجا صالحا لو دقق النظر و منهجا واضحا لو لاحظ المقصد المعبر فلنختم....

۲- شرح القانون «۳۳۸ - ۴۲۶» (طب - عربى)

از: علاء الدين على بن نفيس قرشى (۶۸۷ هـ

ق).

شرح قانون ابو على سينا (۴۲۸ ق) است با عناوين «قال - قال».

[الفبائی آستان قدس ص ۳۵۰، كشف الظنون ۲/ ۱۳۱۱].

آغاز: قال الشيخ الامام... فى التشريح من جمله كتاب القانون و ذلك بان جمعنا ما قاله فى الكتاب الاول من كتاب القانون الى ما قاله فى الكتاب الثالث من هذه الكتب...المبحث الاول فى اختلاف الحيوانات....

انجام:... كل ذلك انما هو لتفهيم المتعلم و تقريب الامر اليه فى القصور و اما فى الحقيقة فذلك انما هو باراده من لا يعتره سهو و لا يعجزه امر و هو الخالق تعالى وحده.

هر دو تحرير سده دهم است.

۴۲۶ برگ، ۲۱ × ۳۲

ص: ۱۱۰

۱ - الفصول فی شرح تهذیب الوصول = الفوائد المنصوریه «۲ - ۱۴۶» (اصول فقه - عربی)

از: شیخ منصور بن عبدالله شیرازی (راستگو).

شرح مزجی مختصری است بر تهذیب الاصول علامه حلّی.

[الذریعه ۱۳ / ۱۷۰].

آغاز: الحمد هو الوصف الجمیل الاختیاری او غیره بحزاء محمود علیه اختیاری من نعمه و غیرها علی قصد التعظیم.

انجام:.... و یسمی به فی المشهور و الی الله یرجح الامور... و من اراد التطویل فی هذا الفنّ فلیطلب من کتابنا المسمی بنهایه الاصول فانه قد بلخ الغایه و تجاوز النهایه.

۲ - تلخیص المحصل = نقد المحصل «۱۴۷ - ۲۰۰» (کلام - عربی)

از: نصیر الدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲ ق).

شرح و تهذیبی است بر «المحصّل» فخر رازی. خواجه نصیر این کتاب را در سال ۶۶۹ ه. ق به اتمام رسانده است.

مکرر چاپ شده است.

[الذریعه ۴ / ۴۲۶].

آغاز: الحمد لله الذی يدل افتقار کل موجود فی الوجود الیه علی وجوب وجوده و افاضته ایاه متصفا بما امکن من الکیمال علی کمال قدرته و جوده و اتقان ذلک الموجود....

انجام:.... حیث قال لو یقدم التأثير لکان متوسطا بین المؤثر و الاثر فلم یکن معلول اول للقدیم تعالی و لا لغيره و وجه الاندفاع ظاهر بعد ما فصلناه.

هر دو بیتاریخ. در پایان کتاب اول مهر بیضوی «عبدہ محمد هاشم الموسوی ۱۲۵۸» دیده میشود.

ص: ۱۱۱

کتاب دوم ناقص است.

۲۰۰ برگ، ۱۳ × ۲۴

(۱۷۴۵)

۱ - روضه السمع و البصر فی شرح المختصر « ۱ - ۴۳ » (فقه - عربی)

از: ؟.

شرح یکی از کتابهای فقهی مذهب حنفی است با عناوین «قال - قال» که به اختصار نگاشته شده است. مؤلف در اول کتاب تصریح کرده که اسم این کتاب «روضه السمع و البصر فی شرح المختصر...» است.

[ر. ک: کشف الظنون ۲-۲۶۲۷ - ۱۶۳۴].

آغاز موجود: و سمیته بروضه السمع و البصر فی شرح المختصر.

انجام:..... بالعبودیه فان الله الذی لا اله الا انت خالق کل شیء و رازق کل حیّ اللهم و صل علی محمد و علی السبیل....

۲ - [.... اصول الفقه] « ۴۴ - ۱۰۷ » (اصول فقه - عربی)

از: ؟.

کتابی است در اصول فقه عامه که شرح یکی از کتابهای اصولی آنها است با عناوین «قوله - قوله».

آغاز موجود: اما اذا نوى الوقت يقع فى الحال و لو نوى الشرط يقع فى اخر العمر لا- ان اللفظ يحتملها. قوله. انه ايقاع لانه لا يستقيم حملها على السؤال عن الحال....

انجام:.... و كان ابن شريح من اصحاب الشافعى يجوز ذلك و الا نماطى من اصحابه كان يقول لا يجوز ذلك بقياس.....

کتاب اول نسخ صلاح بن عبدالسلام المصرى الحنفى در ۷۷۴

ص: ۱۱۲

کتاب دوم تاریخ ندارد اما قدیمی است. هردو کتاب ناقص است.

۱۰۷ برگ، ۱۶ × ۲۴

(۱۷۴۷)

۱- الفوائد الرضویّه «۱- ۱۵» (حدیث - عربی)

از: قاضی محمد سعید بن محمد مفید قمی (۱۱۰۳ ق).

شرح فلسفی و عرفانی است بر روایتی که گویند رأس الجالوت (رهبر بزرگ دینی یهود) از حضرت رضا (علیه السلام) پرسشهایی نموده و آن حضرت جواب گفته اند.

این شرح سومین رساله «اربعینات» مؤلف میباشد و دارای یک مقدمه و سه فائده و یک خاتمه است.

[الذریعه ۱۶-۳۴۰، مرعشی ۱۱-۳۵۱، الفبائی آستان قدس ص ۴۳۵].

آغاز: هو الله المبدء و المعید و به وصول الی مقام توحید الله الحمید و به التتمیم فی کل امر صغیر و کبیر و حقیر و عظیم.

انجام:.... و هو مذهب کثیر من المحققین کصاحب الاشراف و المحقق الطوسی.

۲- الأربعون حدیثاً «۱۶- ۱۴۳» (حدیث - عربی)

از: قاضی محمد سعید بن محمد مفید قمی (۱۱۰۳ ق).

احادیث مشلکی را از معارف اسلامی انتخاب کرده و آنها را با تفصیل و به روش خاص خودش از دید فلسفی و عرفانی شرح نموده و در سر آغاز گوید که در سی سالگی به این کار شروع کرده و مشکلاتی که در این کتاب حل شده مسبوق نیست.

تا حدیث بیست و هفتم را نوشته است، و چاپ شده است.

[الذریعه ۱-۴۱۷، مرعشی ۱۹/۱۵۱].

آغاز: الحمد لله الذی اغنانا بمعادن حکمته عن زخارف الدنیا و هدانا بفضل رحمته

ص: ۱۱۳

الی خزان وحیه.

هر دو تحریر سده ۱۳ و ۱۴ کتاب اول ناقص است.

۱۴۳ برگ، ۱۹ × ۲۳

(۱۷۹۲)

۱- [.... الاحکام] «۱- ۱۲» (عربی)

از: ؟.

شرح آیات طهارت و صلاه و صیام است بر اساس نظر شیعه.

آغاز: فنقول فی الطهاره آیات: الاولى یا ایها الذین آمنوا اذا قمتم...تخصیص المؤمن بالخطاب لان الکافر لم یقم الی الصلاه و لانه المنتفع به کما فی اکثر التکالیف....

انجام:....ثم انه نهى عن المباشرة فی حال کونهم عاکفین فی المساجد و کانه لمناسبتة اشتراط الصوم فی الاعتکاف ذکر متصلا باحکام الصوم من آیات الاحکام.

۲- شرایع الاسلام «۱۲- ۳۵۸» (فقه - عربی)

از: ابوالقاسم نجم الدین جعفر بن حسن حلّی (۶۷۶ ق).

به جلد یک ص ۲۷۸ رجوع شود.

کتاب اول تاریخ کتابت ندارد و مقداری از آن قبل از کتاب دوم و مقداری بعد از کتاب دوم قرار دارد.

کتاب دوم نسخ ۱۰۸۹

۳۵۸ برگ، ۱۵ × ۲۵

ص: ۱۱۴

۱ - خلاصه الاقوال فی معرفه الرجال «۱ - ۹۸» (رجال - عربی)

از: جمال الدین حسن بن یوسف بن مطهر حلی (علامه حلی) (۷۲۶ ق).

این کتاب در دو «قسم» می‌باشد: قسم اول: درباره کسانی که بر آنان اعتماد داشته است که در ۲۶ فصل و هر فصل در چند باب؛ قسم دوم: درباره ضعفا که در ۲۷ فصل است.

به جلد اول این فهرست ص ۲۱۸ رجوع شود.

[الذریعه ۷-۲۱۴، دائره المعارف بزرگ ۱-۹۸، مشار، عربی ۳۳۴]

۲ - حاشیه شرح المطالع «۱۰۲ - ۱۷۳» (منطق - عربی)

از: ملا داود (؟).

حاشیه ای است بر شرح مطالع الانوار قطب الدین محمد بن محمد رازی (۷۶۶ ق) که به نام «لوامع الاسرار» نامیده شده و به جهت غیاث الدین وزیر نوشته شده است.

[کشف الظنون ۲/۱۷۱۶].

آغاز: قال الاستاد قدس سره الفیاض الوهاب بیاناً لمعنی المراد من الفیاض ههنا ثم اشار الی معناه اللغوی بقوله من فاض الماء فیضا و فیوضه و.....

کتاب اول فقط قسم اول را دارد. بدون تاریخ کتابت.

کتاب دوم از انجام ناقص است و تاریخ کتابت ندارد.

۱۷۳ برگ، ۱۳ × ۲۵

۱ - عمدہ الطالب فی انساب آل ابی طالب «۲ - ۱۲۴» (انساب - عربی)

از: جمال الدین احمد بن علی بن حسین ابن عنبه (۸۲۸ ق).

ص: ۱۱۵

مؤلف، انساب آل ابی طالب را ابتداءً در حیات تیمور از مختصر شیخش علی بن محمد صوفی نسابه و تألیف شیخ دیگرش ابو نصر سهل بخاری جمع آوری کرده و فوایدی نیز بر آن افزوده است و به تیمور گورکان اهداء کرده است. سپس آن را در غزه ماه رمضان ۸۱۲ مرتب کرده در یک مقدمه و سه اصل و هر اصل در چند فصل که کتاب حاضر را تشکیل داده است.

[الذریعه ۱۵-۳۳۷، کشف الظنون ۲-۱۱۶۷، فهرست عکسی مرکز احیاء میراث اسلامی ۱/ ۴۰۱].

آغاز: الحمد لله الذی خلق من الماء بشراً فجعله نسباً وصهراً و رفع بعض الانام علی بعض.

۲- الفخری فی النسب «۱۲۶ - ۱۹۵» (انساب - عربی)

از: اسماعیل مروزی علوی (قرن هفتم ه. ق).

[الذریعه ۱۶/ ۱۲۵].

آغاز: الحمد لله ذی المنه و الطول و القوه و الحول و الآلاء المتوالیه و النعماء المتتالیه و الاسماء المتعالیه.

انجام:..... و عبدالله بن جعفر بن عبدالله بن جعفر بن محمد بن علی بن ابی طالب (علیه السلام) و علی الائمه المعصومین من اولاده و الکرام.

کتاب اول نسخ امام بن جلال کرمانی در رجب ۸۶۸ کاتب در این تاریخ هشتاد ساله بود، با مهر بیضوی «عبدہ علی بن علی ۱۲۸۳».

و کتاب دوم نسخ شعبان ۸۶۲ بسم الله هردو کتاب زرین است.

۱۹۵ برگ، ۱۸ × ۲۶

ص: ۱۱۶

۱ - شرح رساله معما «۱ - ۷۴» (معما - فارسی)

از: صادق نیشابوری رکنی (حکیم رکنی) (قرن دهم).

حکیم رکنی شرحی بر رساله معمای استادش میر حسین نیشابوری (۹۰۴ ق) که ماده تاریخ مرگ استادش را سروده و «دستور معما» ی او را نیز گزارش کرده است. اصل کتاب که «دستور معما» نام دارد به نام میر علی شیر (۹۰۶ ق) نوشته شده و چهار بخش میباشد. تسهیلی، تحصیلی، تکمیلی و تذیلی.

[نسخه‌های خطی، منزوی ۳-۲۱۸۶ و ۲۱۸۹].

آغاز: شرحی لایق بنویسم به تفصیل تا عزیزان از معماهای ایشان فیض برند و بدانند که معما عبارت از [....] ایشان است و دیگرها بازی طفلان است...

انجام:.... و شارح تاریخ شرح خود را به شرح رکنی بنویس گفته و آن این است:

ای دوست کتاب شرح رکنی بنویس

این لبّ لباب شرح رکنی بنویس

تاریخ کتاب شرح اگر میطلبی

بنویس حساب شرح رکنی بنویس

۲ - دستور معمای منظوم «۷۴ - ۷۶» (معما - فارسی)

از: نورالدین عبدالرحمان بن احمد جامی (۸۹۸ ق).

جامی کتابی به نثر در معما بر سه پایه (تسهیلی، تحصیلی و تکمیلی) نوشته سپس آن را به نظم کشیده است. به سال ۸۹۰ از نگارش آن فراغت یافته است.

جامی سه دستور معما غیر از این به نثر دارد.

[نسخه‌های خطی، منزوی ۳ / ۲۱۸۵].

آغاز:

چو از حمد و تحیت یافتی کام بدان ای در معما طالب نام

که اعمال معمایی سه قسم است

که هر یک گنج اسرار طلسم است

ص: ۱۱۷

انجام:

... به تشریف قبول ارزنده بادا به ارباب کرم فرخنده بادا

کتاب اول نستعلیق ۲۱ صفر ۱۱۱۵ در اصفهان و شاید کاتب آن همان کاتب کتاب دوم باشد.

کتاب دوم نستعلیق محمد صالح آملی در ۱۲ صفر ۱۱۱۵

۷۶ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۱۸۵۴)

۱ - شرح ۱ نمودج اردبیلی «۱ - ۴۶» (نحو - عربی)

به ج ۱ ص ۲۸۶ رجوع شود.

۲ - شرح الفیه ابن مالک از ابن عقیل (نحو - عربی)

به ج ۱ ص ۲۸۴ رجوع شود.

(۱۹۲۵)

۱ - مبادی الوصول الی علم الاصول «۱ - ۲۵» (اصول فقه - عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهر (علامه حلی) (۷۲۶ق).

متن مهمی است در اصول فقه مشتمل بر دوازده فصل و هر فصل مشتمل بر چند مبحث.

چاپ شده است.

[الذریعه ۱۹-۴۳، مرعشی ۱-۱۹، مجلس ۲۶/۲۲۶].

۲ - تهذیب الوصول الی علم الاصول «۲۷ - ۱۱۶» (اصول فقه - عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ق).

ص: ۱۱۸

به ج ۱ ص ۱۱۶ رجوع شود.

هر دو تحریر سده ۱۳

۱۱۶ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۱۹۲۶)

۱ - شرح الایساغوجی حسام الدین کاتی (منطق - عربی)

به ج ۱ ص ۲۸۷ رجوع شود.

۲ - حاشیه تهذیب المنطق ملا عبدالله یزدی (منطق - عربی)

به ج ۱ ص ۱۴۵ رجوع شود.

کتاب اول نسخ عبدالعظیم بن صفر علی در ۱۱۲۸

کتاب دوم ناقص و نسخ سده ۱۲

۱۱۹ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۱۹۴۴)

۱ - نجوم «۱-۱۶۷» (فارسی)

از: ؟.

کتابی است. در نجوم با نثر قدیمی، مشتمل بر هفت باب: باب اول: احوال بروج و دلیلهای آن که مشتمل بر ۲۶ فصل است، باب دوم: احوال بروج و ستارگان و دلیلهای آنها، باب سوم: احوال ستارگان و دلیلهای آنها در ۳۰ فصل، باب چهارم اندر احوال فلک و دلیلهای دایره افق، باب پنجم: طالع مولود گرفتن و دلیلهای آنها در ۱۲ فصل، باب ششم: دانستن سهام و دلیلهایش در شش فصل، باب هفتم: معرفت اسطرلاب در ۳۸ فصل.

ص: ۱۱۹

به «نسخه‌های خطی فارسی منزوی» مراجعه و مقابله شد ولی شناخته نگردید.

آغاز: باب نخستین اندر احوال بروج و دلیلهای ایشان و آن بیست و شش فصل است: فصل اندر قسمت بروج: بدانکه فلک به دوازده قسمت است هر قسمتی از وی برجی باشد چون حمل....

انجام:... در برج بارانی آید و در آنجا مقام کند باران بسیار آید چندانکه مردم را زیان کند و الله اعلم و احکم و هو اصدق الصادقین و احکم الحاکمین.

۲- [.... وفتیات] «۱۶۷ - ۱۷۰» (فارسی)

از: ؟.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم این کتاب در علم وفتیات کی در هر شکلی خاصیتی [.....] است و این شکل سه اندر سه است.... این شکل آن است کی خون بر سه پاره سفال....

انجام:.... و این نبشته بر سینه [.....] آن را بست باز نهی و سر این طشت پوشی و خاک را [.....] بی هیچ شک و این عمل هندوان است [....] در قوس یا به موضعی پاک از [....] خاصه آن زحل و قمر با مشتری باشد.

هیچ کدام تاریخ ندارد شاید تحریر سده هشتم باشد.

در آغاز کتاب اول فهرست مفصل آن آمده است.

در پایان رساله دوم مهر بیضوی «لا اله الا الله.... ابن محمود» هست.

۱۷۰ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۱۹۵۰)

۱- بیست باب «۲ - ۱۷» (تقویم - فارسی)

از: نظام الدین عبدالعلی بن محمد بیرجندی (۹۳۴ ق).

ص: ۱۲۰

دستور و قواعد تقویم نگاری را در بیست باب می آورد. بنابه گفته فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۱-۲۴۷ این کتاب به سال ۸۸۳ به پایان رسیده است.

[الذریعه ۳-۱۸۸، مرعشی ۲-۲۴۲، نسخه‌های خطی، منزوی ۱/۲۴۷].

آغاز: و بتوفیقک نعتصم یا کریم اما بعد این مختصری است در معرفت تقویم نام بر بیست باب. باب اول در معرفت حساب
جمل.....

انجام:..... این قدر در معرفت اختیارات اینجا کافی است.

۲- لوائح القمر «۲۱-۱۳۰» (نجوم - فارسی)

از: ملا حسین واعظ کاشفی (۹۱۰ق).

به ج ۲ ص ۶۴۹ رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق ۱۱۹۹

کتاب دوم نستعلیق مقصود علی درویش علی مروی در هرات در ۹۲۹

۱۳۰ برگ، ۱۶ × ۲۳

(۱۹۶۸)

۱- سراج القلوب غزنوی «۱-۹۴» (فارسی)

به ج ۲ ص ۴۷۶ رجوع شود.

۲- رساله رجعت = چهارده حدیث علامه مجلسی «۹۴-۱۶۱» (فارسی)

[مرعشی ۱/۲۰۹، ذریعه ۱-۹۰ و ۱۳-۶۸، کتابشناسی مجلسی ۲۳۷].

کتاب اول نستعلیق محمد شیرازی در ۱۲۶۱

کتاب دوم نستعلیق ۱۲۱۶

۱۶۱ برگ، ۱۸ × ۲۲

ص: ۱۲۱

۱- انتخاب (۲ برگ) (کلام - فارسی)

منسوب به بهاء الدین محمد بن الحسین عاملی (شیخ بهایی) (۱۰۳۱ ق).

رساله بسیار مختصری است در بیان مذاهب صوفیه و شرح عقاید آنان که آنها را دوازده طائفه دانسته و آخر آنها صوفیه شیعه هستند که اینها بر حَقّاند و از محرّمات دوری میجویند.

آغاز:...بدانکه تصوف پاکیزه گردانیدن نیت است و خود را از دوستی غیر حق بازداشتن و آراستن تن به سنت حضرت رسول (صله الله علیه و اله وسلم) و اهل تصوف دوازده گروه اند....

انجام:...و به خرّقه و... آنچه رسد اکتفا کنند مادامی که شاکر و راضی باشند دنیا به وجود این طائفه برقرار باشد.

۲- شرح دیوان امیرالمؤمنین علیه السلام «۴۴۲-۵» (فارسی)

از: قاضی کمال الدین میر حسین میدی.

شرحی است مشهور بر دیوان اشعار منسوب به امیرالمؤمنین (علیه السلام). این شرح دیباچه مفصلی دارد با عنوان «فواتح سبعة».

به ج ۲ این فهرست ص ۵۱۳ رجوع شود.

[الذریعه ۱۳-۲۲۶، نسخه‌های خطی، منزوی ۵-۳۴۶۸ مجلس ۷/ ۱۵۶].

رساله اول بدون تاریخ.

کتاب دوم از آخر ناقص و تحریر سده ۱۱ مییاشد با مهر مربع «الواثق بالله الغنی محمد علی بن حسینعلی».

۴۴۲ برگ، ۱۴ × ۲۳

ص: ۱۲۲

(۲۰۰۱)

۱ - آداب عباسی «۹۸ - ۱» (دعا - فارسی)

از: صدر الدین محمد بن محب علی تبریزی، قرن ۱۱

مؤلف که از شاگردان شیخ بهایی (۱۰۳۱ ق) بود کتاب «مفتاح الفلاح» استادش را بزبان فارسی ترجمه نمود و آن را در شش باب تنظیم ساخت: باب اول؛ در بیان آنچه از طلوع صبح صادق تا طلوع آفتاب بجا باید آورد.

باب دوم؛ در بیان آنچه از وقت طلوع آفتاب تا وقت ظهر بجا باید آورد.....

[الذریعه ۱-۲۴، آستان قدس ۱۵-۲ - مرعشی ۱۰-۳۳۶، مجلس ۳۵ / ۳۷۹].

آغاز: تقدیس و تسبیح پادشاه قادری را که خلص عبادش.....

انجام:....و روی رئیس المحدثین عن الصادق علیه السلام انه قال من صَلَّى ركعتين يعلم ما يقول فيهما انصرف و ليس بينه و بين الله ذنب....في هذا الكتاب مفسر آ مشروحاً سهل التناول....اتوكل و بالله استعين.

۲ - مفتاح الفلاح «۹۸ - ۱۰۸» (دعا - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی، - ۱۰۳۱ ق.

به ج ۱ ص ۵۱۹ رجوع شود.

هر دو نستعلیق محمد تقی بن محمد زمان تفرشی در ۱۰۹۳ در احمد آباد کجرات هند.

کتاب دوم ناقص است. در پایان آن دعای سمات و ثوابهای آن نوشته شد.

۱۲۱ برگ، ۱۴ × ۲۴

(۲۰۰۸)

۱ - فرهاد و شیرین = خسرو و شیرین «۲ - ۴۳» (منظومه - فارسی)

از: کمال الدین بافقی (وحشی یزدی)، - زنده ۹۹۰ ق.

ص: ۱۲۳

منظومه ای در شرح داستان عاشقانه فرهاد و شیرین که در هزار بیت سروده و پس از آن وصال شیرازی حدود هزار و هشتصد بیت بدان افزوده است.

[مجلس ۳۶-۴۰۹ - نسخه‌های خطی فارسی ۴-۳۰۲۳ - الذریعه ۱۶-۱۸۹ -

دانشگاه تهران ۱۵-۴۱۲۵ - ملی تهران ۱/۹۲].

آغاز:

«الهی سینه ده آتش آفریز در آن سینه دلی واندل همه سوز

هر آندل را که سوزی نیست دل نیست دل افسرده غیر از آب و گل نیست...»

انجام:

«...نوی عشق بازان خوشنوائی است که هر آهنگ او را ره بجایی است

اگرچه صد نوا خیزد از این چنگ

چه نیکو بنگری باشد یک آهنگ

۲ - فرهاد و شیرین = خسرو و شیرین «۴۳ - ۹۲» (منظومه - فارسی)

از: محمد شفیع بن میرزا کوچک (وصال شیرازی)، ۱۱۹۷ - ۱۲۶۲ ق.

دنباله منظومه «فرهاد و شیرین» وحشی بافقی است که در هزار و هشتصد بیت بدستور فرهاد میرزا فرزند عباس میرزا ولیعهد بسال ۱۲۵۸ ق سروده است.

[الذریعه ۱۶-۱۹۰ - نسخه‌های خطی فارسی ۴-۲۷۳۰ -

مجلس ۸-۲۳۳ - دانشگاه تهران ۲-۱۶۶ و ۱۲/۲۵۱۵].

آغاز:

«هزاران پرده بر قانون عشق است بهر یک نغمها ز افسون عشق است

ص: ۱۲۴

انجام:

درین معنی کسی کورانہ دعویست

یقین داند کہ صورت عین معنی است»

هر دو نستعلیق ابوالقاسم بن محمد تقی آشتیانی در ۱۳۱۲ و سده ۱۴

۹۴ برگ، ۱۷ × ۲۴

(۲۰۱۴)

۱- الاربعون حدیثاً «۲- ۱۲۶» (حدیث - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (شیخ بهائی) (۱۰۳۱ ق).

به ج ۱ ص ۳۰ رجوع شود.

۲- مفتاح الفلاح «۱۲۷- ۲۱۶» (دعا - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی، (شیخ بهائی - ۱۰۳۱ ق).

به ج ۱ ص ۵۱۹ رجوع شود.

[الذریعه ۲۱-۳۳۹ - مرعشی ۱-۵۴ - مجلس ۳۵-۲۷۷ -

آستان قدس ۱۵-۴۷۰ - الفبائی آستان قدس / ۵۴۲].

آغاز: «الحمد لله الذي دلنا على جاده النجاه وهدانا الى ما يوجب علو الدرجات والصلاه على... و بعد فان اقل العباد عملا و اكثرهم زللا محمد المشتهر... قبل ان يخرج الامر من يده...».

انجام: «... و نتوسل اليه سبحانه لسيد المرسلين و اشرف الاولين و الاخيرين... من تاليفه مع تراكم افواج العلايق و تلاطم امواج العوايق و توزع البال بالحلّ و الترحال... و الحمد لله اولا و آخرآ و باطنا و ظاهرا».

هر دو نسخ محمد كاظم در ۱۰۶۸

كتاب اول حواشى با امضاء «منه» دارد.

ص: ۱۲۵

و کتاب دوم تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد. و در پایان سه برگ شامل فوایدی درباره تاریخ ولادت، نام، کنیه... امامان معصوم را دارد.

۲۱۸ برگ، ۱۹ × ۲۴

(۲۰۴۹)

۱ - قرابادین شفایی «۱ - ۹۳» (طب - فارسی)

از: مظفر بن محمد حسینی شفایی اصفهانی کاشانی، قرن ۱۱

[الذریعه ۱۷-۶۱ - نجم آبادی/۶۱۳ - دانشگاه تهران ۸-۷۰ -

و ۱۱-۲۱۱۵ - نسخه‌های خطی فارسی ۱/۵۸۰].

آغاز: «الحمد لله الحكيم العليم و الصلاه على من اوتى الحكمة و الكتاب الكريم... اما بعد پوشیده نماند که فقیر حقیر... در مدت مدید ترکیبی چند که در معالجات امراض از آن گریز نبود جمع کرده بود خداست که...».

انجام: «...اگر سه درم سیاه دانه پنج درم گل سرخ سه درم لسان العصافیر هشت درم افستین شش ل این جمله اجزاء را کوفته و سه برابر عسل با یکدیگر آمیخته در ظرف زجاج در میان جود فن کنند تا خاصیت بخشد».

۲ - مفتاح الخزائن = مختصر مفتاح الخزائن و قرابادین (طب - فارسی)

از: حاج زین العطار علی بن حسین انصاری، ۷۳۰ - ۸۰۶ ق.

رساله ای است متوسط در معرفی ادویه در شانزده باب که برای استفاده بیشتر در ترکیب داروها و خواص آنها نگاشته شده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۵۹۹ - مجلس ۲-۳۱۰ (عناوین جابجا) - نشریه دانشگاه ۳/۳۶۳].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اما بعد این مختصری از مفتاح الخزائن و قرابادین بتوفیق مالک یوم الدین یاد کرده میشود تا وقت حاجت بکار آید و بدانند که هر ترکیبی چه خاصیت دارد و چگونه است...».

ص: ۱۲۶

انجام: «...روغن بابونه سودمند بود از جهت نفخی که در روده باشد و گرم بود باعتدال و مسکن وجع بود و محلل بی جذب بگیرند روغن زیت و با روغن کنجد نیم من سر بابونه[.....]در شیشه کنند...»

هر دو بیتاریخ. تحریر سده ۱۰ و ۱۱

کتاب دوم تا باب ۱۵ را دارد. بخشی از کتاب اول نو نویس است و مهری با تاریخ ۱۱۴۰ در برگ اول است.

۱۱۹ برگ، ۱۳ × ۲۳

(۲۰۶۹)

۱ - کتاب الفرائض «۱ - ۱۷» (فقه - عربی)

از: ؟.

رساله ای است مختصر و کوتاه در اسباب و تقسیمات و موانع ارث که بر مبنای فقه اهل سنت نگاشته شده است، کتاب تقسیم بندی مرتب نداشته و در چند فصل تنظیم شده است.

آغاز: «کتاب المیراث: ای مسائل قسمه الموارث جمع فریضه بمعنی مفروضه ای مقدره لما فیہ من السیّهام المقدره فغلبت علی غیرها...».

انجام: «...فاذا مات ثالث عمل فی مسأله ما عمل فی مسأله الثانی و هكذا تم».

۲ - شرح المقدمه الحضرمیه «۱۸ - ۱۵۲» (فقه - عربی)

از: شهاب الدین احمد بن حجر مکی هیشمی (ابن حجر).

شرح متوسط و استدلالی بر کتاب «المقدمه الحضرمیه فی فقه الساده الشافعیه» نگاشته عبدالله بن عبدالرحمن حضرمی یمنی (۱۰۳۳ ق) است که بصورت مزجی نگاشته شده است.

[کشف الظنون ۴/ ۵۴۳].

ص: ۱۲۷

آغاز: «الحمد لله رب العالمين حمدآ يوافي نعمه و يكافي مزیده... و بعد فقد سألتني بعض الصَّيْلِي ان اضع شرحاً لطيفاً على مقدمه الامام...».

انجام: (...و شرحاً للجميع انه جواد كريم الحمد لله الذي هدانا على اتمام هذا و ما كنا نهتدى لولا ان هدانا الله و الصَّيْلِي و السلام على[.....]ارسله هدى و رحمه للعالمين.

کتاب اول نسخ ۱۲۹۳ حواشی با امضاء «شیرازی» دارد.

کتاب دوم از طهارت تا پایان حج است. تحریر علی بن فاضل محمد سعید در ۱۳۰۱ در قریه نایس. حواشی با امضاء «ابن حجر» دارد.

۱۵۲ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۲۰۷۰)

۱ - حاشیه تهذیب المنطق = العجاله «۱ - ۴۳» (منطق - عربی)

از: جلال الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸ ق).

حاشیه معروف و مختصر بر کتاب «تهذیب المنطق» سعد الدین تفتازانی (۷۹۳ ق) که تنها تا مبحث جهات (مطلقه عامه) ادامه یافته و مورد عنایت بسیاری واقع و حواشی متعددی بدان نگاشته شده است.

[آستان قدس ۱ / ۳۰۰ - الذریعه ۶-۵۴ - مرعشی ۲ / الفبایی آستان قدس / ۱۸۷].

آغاز: «و به نستعين ربِّ تَمَم... و بعد فهذه عجاله نافعه و غلاله رائقه يروى غليل طالبي صناعه الميزان و...».

انجام:....للضبط على المبتدى تمت».

۲ - حاشیه تهذیب المنطق «۴۴ - ۱۵۷» (منطق - عربی)

از: ابوالفتح بن مخدوم حسینی عربشاهی جرجانی (۹۷۶).

حاشیه مفصل و استدلالی بر «حاشیه تهذیب المنطق» جلال الدین دوانی (۹۰۸ ق) که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده و پس از اتمام حاشیه جلالی که از مبحث بسائط

ص: ۱۲۸

تجاوز نمیکرد به متن تهذیب المنطق بازگشته و تا پایان بخش منطق را شرح و تحشیه نموده است.

[الذریعه ۶-۵۸ - آستان قدس ۱-۳۰۸ - مرعشی ۱۶/۲۷۵].

آغاز: «الحمد لله على تهذيب المنطق و الكلام في تقرير عقائد الاسلام و تحرير قواعد الاحكام واشكره على...».

هر دو کتاب نستعلیق مراد بن احمد بن یوسف جان بن احمد جان بن سلیمان. کتاب اول در ۱۱۲۶ در مدرسه مولانا حیدر و کتاب دوم بیتاریخ. کتاب اول حواشی دارد و کاتب این دو کتاب را نزد الاستاد الفاضل الکامل مولانا ابراهیم بن ملا حیدر در ۱۱۲۶ ق قرائت کرده و نیز در تاریخ ۱۲۷۴ هر دو کتاب نزد کسی قرائت شده است.

کتاب دوم حواشی با امضاء «حیدر بن احمد» و «حیدر بن محمد حسن بن شروین» و «محمد شریف» و «محمود حسن» و «محمد شرانی» و «احمد بن حیدر» و «احمد بن بایزید» و «ابراهیم بن حیدر» و «عبدالقادر» و «محبی الدین» و «ملا چلپی» و «خلخالی» دارد.

۱۵۷ برگ، ۱۶ × ۲۱

(۲۰۷۶)

۱ - الفوائد الاصولیه «۱ - ۵۳» (اصول فقه - عربی)

از: محمد مهدی بن مرتضی بحر العلوم نجفی (۱۲۱۲ ق).

رساله ای متوسط در اصول فقه که بصورت «فائده - فائده» تدوین و مباحث اصولی مهمی در ضمن ۴۵ فائده آمده است. چاپ شده.

[الذریعه ۱۶-۳۲۵ - مرعشی ۱۶-۷۱ - الفبایی آستان قدس / ۴۳۴].

آغاز: «قد جرت عادة الاصوليين بتعريف اصول الفقه بكلا معنييه الاضافي و العلمی.

ص: ۱۲۹

۲- الفوائد الحائريه الجديده «۵۴-۸۴» (اصول فقه - عربی)

از: محمد باقر بن محمد اڪمل بهبهانی (۱۲۰۶ ق).

رساله ای متوسط در سی و چهار فائده در اصول فقه است.

به ج ۱ ص ۴۱۴ و فهرست سابق این کتابخانه ص ۵۳۶ رجوع شود.

[الذریعه ۱۶-۳۳۱ - مجلس ۱۲-۱۸ و ۲۵-۶۰ - مرعشی ۲-۶۰ - مشار عربی / ۶۷۹].

آغاز: «الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و اله اجمعين....فائده اذا ظهر من فعل الشّارع او قوله....».

کتاب اول بیتاریخ و یک برگ از آخر آن افتاده است.

کتاب دوم نسخ محمد تقی در کربلا به خواهش سید محمد علی سنگسری. در هر دو نسخه مهر بیضوی «عبدہ الراجی محمد تقی» هست.

۸۴ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۲۰۸۰)

۱- گلشن راز «۱-۲۸» (منظومه - فارسی)

از: محمود بن عبدالکریم شبستری (۷۲۰ ق).

منظومه ای عرفانی در پاسخ ۱۷ بیت سؤال که از جانب امیر حسین بن عالم هروی (۷۱۸ ق) فرستاده شده و وی به امر پیر خود بهاء الدین یعقوب تبریزی در پاسخ آن سروده است.

به ج ۲ ص ۶۳۶ رجوع شود.

[الذریعه ۱۸-۲۲۶ - نسخهای خطی فارسی ۴-۳۰۷۳ - کشف الظنون ۲-۱۵۰۵ -

دانشگاه تهران ۸-۵۴۸ - مجلس ۳ / ۶۳۲].

ص: ۱۳۰

۲- لیلی و مجنون «۳۱-۸۹» (منظومه - فارسی)

از: مکتبی شیرازی (زنده در ۹۲۸ ق).

منظومه ای در تقلید از نظامی گنجوی که در ۲۱۶۰ بیت به سال ۸۹۵ ق موافق جمله «کتاب مکتبی» بنام میرزاده قاسم بن امیر منصور پرناک در شیراز سروده شده است.

[مجلس ۸-۴۲۸ و ۲۶-۳۶۷ - نسخهای خطی فارسی ۴-۳۱۰۴ - الذریعه ۱۸-۳۷۹ -

دانشگاه تهران ۱۲-۲۵۲۰ - ملی تهران ۳/۱۰۷].

آغاز:

«ای بر احدیت ز آغاز خلق ازل و ابد، هم آواز

ای سایه مثال گاه بینش در حکم وجودت آفرینش...»

انجام:

«... بادا دل و آخرش درین دیر

اول بصواب و آخرش خیر

شد نامه تمام و قصه کوتاه

المّنه والبقاء لله تمت»

کتاب اول بیتاریخ، در برخی صفحات حاشیه دارد کتاب دوم نستعلیق ۱۲۸۵

۸۹ برگ، ۱۳ × ۱۲

(۲۰۹۳)

۱- الفوائد الصمدیه «۱-۳۶» (نحو - فارسی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی، (۱۰۳۱ ق).

[الذریعه ۱۶-۳۴۵ - مجلس ۳۸-۵۳۶ - امام صادق قزوین ۱-۳۳۸ -

مرعشی ۲-۲۸۴ مشار.].

۲- شرح الانموذج «۳۷- ۱۴۰» (نحو - عربی)

از: جمال الدین محمد بن عبدالغنی اردبیلی (۶۴۷ ق).

[آستان قدس ۱۲-۱۳۱ - الذریعه ۱۳-۱۱۵ - نمازی خوی/۲۹۴ مشار].

ص: ۱۳۱

کتاب اول نسخ عبدالله بن محمد مهدی نوری در ۱۲۳۱

کتاب دوم نسخ همان کاتب، بیتاریخ.

هر دو حاشیه نویسی دارد.

۱۴۰ برگ، ۱۶ × ۲۱

(۲۰۹۵)

۱- تحرير القواعد المنطقيه «۱- ۹۹» (منطق - عربي)

از: قطب الدين محمد بن محمد بويهى رازى (۷۷۶ یا ۷۶۶ ق).

به جلد ۱ ص ۸۳ رجوع شود.

۲- حاشیه تحرير القواعد المنطقيه «۱۰۰- ۱۳۰» (منطق - عربي)

از: مير سيد شريف على بن محمد جرجانى، ۷۴۰- ۸۱۶ ق.

به جلد ۱ ص ۱۴۲ رجوع شود.

[الذريعه ۳۴-۶ - آستان قدس ۳۱۰-۱ - امام صادق قزوین ۹۱-۱ -

كشوف الظنون ۲-۱۰۶۳ - مشار عربي / ۲۸۰]

هر دو نستعلیق سده ۹ و ۱۰، کتاب اول از آخر ناقص است و اوائل آن نو نویس است.

کتاب دوم تصحیح شده و حواشی دارد.

۱۳۰ برگ، ۱۲ × ۲۰

(۲۰۱۵)

۱- غنيه الانام فى معرفه الساعات و الايام = من لا يحضره التقويم «۱- ۱۵»

(عربی)

از: محسن بن شاه مرتضى فيض كاشانى، ۱۰۰۷- ۱۰۹۱ ق.

رساله ای در سعد و نحس ایام و اوقات که به جهت افرادی که به وی مراجعه میکردند نگاشته و در آن از اخبار و روایات در این امر سود جسته است.، این رساله در یک مقدمه و دو مقاله و یک خاتمه تنظیم شده است: مقدمه؛ در اختلاف اهل شرع، روم، ایران و منجمان در بیان روز و ماه و سال. مقاله اول؛ در بیان آنچه از اهل بیت در اصول ایام وارد شده. مقاله دوم؛ در بیان مختصری از احکام نجوم. خاتمه؛ در ساعات استخاره.

چاپ شده.

[الذریعه ۱۶-۶۵ - کتابشناسی آثار فیض / ۲۰۷ - دانشگاه تهران ۳ / ۹۵۵ -

ملی تهران ۱۰-۲۶۴ - مجلس ۷ / ۲۷۴].

۲ - منتخب حدیقه الشیعه «۲۰ - ۶۱» (کلام - فارسی)

از: ؟.

گزیده و تلخیصی از مطالب «حدیقه الشیعه» منسوب به «مولی احمد بن محمد مقدس اردبیلی» (۹۳۳ ق) است که در یک دفتر گردآوری شده است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین و الصلاه و السّلام... اما بعد این متخبیست که از کتاب حدیقه الشیعه من مصنفات ملا احمد اردبیلی انتخاب کرده ام ملا سعد الدّین در شرح مقاصد...».

انجام موجود: «..روایتست زنی بود جنّی که هر روز نزد حضرت رسول (صله الله علیه و اله وسلم) بیامدی و مسایل شرعی یاد میگرفت و نزد جنیان رفته بدیشان تعلیم دادی چند روز گذشت که بخدمت رسول...».

هر دو بیتاریخ.

کتاب دوم از آخر ناقص است.

۶۱ برگ، ۱۵ × ۲۲

ص: ۱۳۳

۱ - دیوان فضولی «۱ - ۹۸» (منظومه - ترکی)

از: محمد بن سلیمان فضولی بغدادی (۹۶۳ ق.).

شامل غزلیات و رباعیات.

[نسخه‌های خطی فارسی ۲۴۶۷-۳ - سپهسالار ۲-۶۴۷ -

دانشگاه تهران ۹-۱۲۴۱ - مجلس ۱۴ / ۲۷۹].

آغاز: «حمد بیحد اول متکلم نطق آفرینه که سفینه امید سکان بحار.

۲ - دیوان نوایی = نوادر شباب «۹۹ - ۱۹۱» (منظومه - ترکی)

از: نظام الدین امیر علیشیر نوایی جغتایی، (۹۰۶ ق.).

چهار دیوان ترکی جغتایی متناسب با سن ناظم از نوایی در دست است که دیوان حاضر دومین آن دیوانها است: غرائب الصغر، نوادر الشباب، بدائع الوسط و فوائد الکبر.

[مجلس ۳۶-۴۳۹ - سپهسالار ۲-۵۳۸ - دانشگاه تهران ۱۰-۱۷۱۲ -

نسخه‌های خطی فارسی ۳-۲۴۵۹ مشار فارسی ۲ / ۲۲۶۷].

آغاز: «فصاحت دیوانی نینک غزل سرای لاری طبع.

کتاب اول بیتاریخ و تحریر سده ۱۳ و از آخر ناقص است.

کتاب دوم نستعلیق محمد مهدی نائینی در ۱۲۷۸

بخشی از کتاب دوم به اشتباه در کتاب اول صحافی شده است.

۱۹۱ برگ، ۱۷ × ۲۱

ص: ۱۳۴

۱ - دیوان محتشم کاشانی «۱ - ۶۲ و ۱۴۷ - ۱۷۲» (منظومه - فارسی)

از: کمال الدین محتشم کاشانی، ۹۱۳ - ۱۰۰۰ ق.

به جلد ۲ ص ۴۲۱ رجوع شود.

[الذریعه ۱۱۷-۱۵ - مجلس ۳۷-۵۳۰ - ملی تهران ۱-۴۴۳ -

نسخه‌های خطی فارسی ۳-۱۸۹۳ - مشار فارسی ۴/۴۱۱۹].

آغاز:

«ای گوهر نام تو تاج سر دیوانها ذکر تو بصد عنوان آرایش عنوانها»

۲ - سلسله الذهب «۶۲ - ۱۴۷» (منظومه - فارسی)

از: نور الدین عبدالرحمن بن احمد جامی، ۸۱۷ - ۸۹۸ ق.

به ج ۲ ص ۴۸۷ رجوع شود.

[نسخه‌های خطی فارسی ۴-۲۹۱۴ - مجلس ۳-۴۷۰ - دانشگاه تهران ۲-۲۳۵ -

الذریعه ۱۲-۲۱۶ - کشف الظنون ۲/۹۹۶].

آغاز:

«بشنو ای گوش بر فسانه عشق از صریر قلم ترانه عشق»

کتاب اول تحریر سده ۱۳ شامل بخش شبابیه، با یادداشتی از شعاع الملک مورخ ۱۳۵۰ مبنی بر اینکه این نسخه اشعاری را دارد که در نسخه چاپی نیست با مهر بیضوی «شعاع».

کتاب دوم، بیتاریخ و شامل دفتر دوم و سوم. و رساله ای منثور و ادیبانه از محتشم که اول و آخر آن ناقص است ضمیمه این نسخه است که به نظر محمد حسین شعاع الملک شبیه جلالیه محتشم است.

۱۷۲ برگ، ۱۵ × ۲۲

ص: ۱۳۵

۱ - خوارق المعصومین «۱ - ۱۳» (فارسی)

از: حسن علی بن میرزا جعفر علی بیات، قرن ۱۳

مؤلف در پانزدهم جمادی الاول ۱۲۶۶ ق در شهر کابل اقامت داشت به امر «امیر دولت محمد غازی» و «سید میر قبول شاه» متولّی مزار امامزادگان سید علی اصغر بن امام محمد باقر علیه السلام و «سید طیب صالح بن امام کاظم (علیه السلام)» و «سید جمال الله بن میران محی الدین» وی موظف به جمع آوری و نگارش معجزات و کراماتی شد که در این سه آستان واقع شده بود، وی در سال... ق موافق جمله «مظهر الطاف» این رساله را پایان رسانده است.

در آن از احسن الکبار یاد میکند.

آغاز: «فهرست صحیفه دانش و بینش و سرلوح دیباچه آفرینش... حمد و ثنای یگانه معبود».

انجام: «...خوارق بتاریخ پانزدهم شهر جمادی الثانی... روزه ماه دختری بنت نظر بیک هزاره ساکن مواضع کجورده مرده. چون دست راستش از لگد کوبی عوارضات زمانه...».

۲ - فضائل علی بن ابیطالب (علیه السلام) «۱۴ - ۳۳۰» (فارسی)

از: حسن.

کتابی مفصل در بیان فضائل و مناقب ماثور از پیامبر اکرم ۹ دربارہ امیرالمومنین که در باب دوم آن یکصد و سی و شش حدیث مروی از وی دربارہ علی (علیه السلام) آمده و ترجمه حدیث بصورت منظوم در بحرهای مختلف توسط ناظم سروده شده، کتاب ظاهراً در چندین باب تنظیم شده ولی نسخه در دست بسیار مغشوش است یکی از بابها نیز ترجمه منظوم آیاتی است که دربارہ علی (علیه السلام) نازل شده، در دیگر بابها نیز

ص: ۱۳۶

بخشهایی از کتابهای قدیمی کلامی به نظم ترجمه شده.

آغاز: «..باب دوم در بیان احادیثی که سید المرسلین ۹ در مناقب امیرالمومنین فرموده هذا الباب منسوب الی سید المجتبی.

بده ساقی از باده خوشگوار که چون شمش در سر آرد خمار»

انجام:

«..علی سرور مفخر اولیاست که زیب سرش افسر انما است

بزن دست بر دامن اهل بیت که تطهیر در شأن آل عباس»

هر دو تحریر سده ۱۳ و هر دو ناقص.

۳۳۰ برگ، ۱۸ × ۲۲

(۲۱۲۲)

۱ - جمع مختصر «۱ - ۳۸» (عروض - فارسی)

از: وحید تبریزی، (۹۴۲ ق).

مختصری است از منشآت وحید تبریزی در علم عروض.

[نسخه‌های خطی فارسی ۳-۲۱۵۶ - الذریعه ۳-۶۴ و ۵-۱۳۹ - ملی تبریز ۱-۳۳۴ -

مجلس ۱۰-۳۹۱ - دانشگاه تهران ۱۴ / ۳۸۲۹].

آغاز: «سپاس بقیاس واجب التّعظیمی را که به تشریف نطق انسانرا مشرف ساخت.

انجام: «..و هر کس که علم قافیه این مقدار بداند او را کفایت باشد و الله اعلم بالصواب و المرجع و المآب».

۲ - بدائع الافکار فی صنایع الاشعار «۳۹ - ۱۴۲» (عروض - فارسی)

از: کمال الدین حسین بن علی کاشفی واعظ بیهقی، (۹۱۰ ق).

رساله ای در عروض و قافیه که برای امیر سید حسین نگاشته شده و در یک مقدمه و

ص: ۱۳۷

دو باب و یک خاتمه تنظیم شده است.

مقدمه؛ در تعریف شعر و انواع و اقسام آن (۴ فصل).

باب اول؛ صنایع شعر.

[الذریعه ۳-۶۳ - نسخههای خطی فارسی ۳-۲۱۲۶ - فیلمهای دانشگاه/۲۰ -

دانشگاه تهران ۹/۹۱۱].

آغاز: «الحمد لمبدع البدائع والشکر لمنشیء الصنائع ثم الصلوات و التحایا اهدی المکرم البرایا چون جناب معلی...».

انجام:

«... دیده انصاف چو بینا بود در شمرد گرچه مینا بود

بر سر هر نامه که آصف نوشت قد رحم الله من انصف نوشت

وقفنا الله ... تمت»

هر دو بیتاریخ. در پایان نصایح و اندرزهایی از حکما در شش برگ آمده است.

۱۴۹ برگ، ۱۵ × ۲۲

(۲۱۳۳)

۱- الفیه «۱-۱۱» (فقه - عربی)

از: شمس الدین محمد بن مکی عاملی (شهید اول (۷۸۶ ق)).

به ج ۱ ص ۵۵ رجوع شود.

[الذریعه ۲-۲۹۶ - مجلس ۱۰-۲۸۰ و ۲۶-۳۸۴ - مرعشی ۱-۵۳ - مشار عربی / ۸۴].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین.....و بعد فهذه رساله وجیزه فی فرض الصلاه اجابه لألتماس.....».

۲- النفلیه «۱۱-۳۳» (فقه - عربی)

از: شمس الدین محمد بن مکی عاملی (شهید اول - (۷۸۶ ق)).

به جلد ۱ ص ۵۶۴ رجوع شود.

[الذریعه ۲۴-۲۶۷ - مجلس ۳۸-۵۴۰ - مرعشی ۱-۸۲ - الفبایی آستان قدس / ۵۸۶].

آغاز: «...الحمد لله الذي.... النشر لجمع الشتات و ارسل خير البشر بالبينات... اما بعد فاني لما وقفت على الحديثين المشهورين.

انجام: «...الحمد لله الذي قضى حاجتي و اعطاني مسألتي ثم يسجد سجدا الشكر... و آله اجمعين الطاهرين.

هر دو نسخ علی محمد شیرازی در ۱۲۸۸

رساله دوم تصحیح شده است.

۳۳ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۲۱۴۰)

۱ - دله مختاله = دلاله مختاله = دله مختار «۱ - ۴۱» (داستان - فارسی)

از: ؟.

داستان طنزی و عشقی زنی است که دختر خواجه جعفر بغدادی بوده و در زمان هارون الرشید می زیسته است، در این داستان حکایت‌های این زن با ابو نواس و دیگران ذکر شده است.

[مجلس ۳۷-۵۲۹ - مشار فارسی ۲-۲۱۸۶ (دله مختار) -

نسخه‌های خطی فارسی ۵-۳۶۹۶ - فهرستواره فارسی ۱/۴۰۹].

آغاز: «اما راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت کردند که در ایام هارون الرشید در بغداد مردی بود نام او جعفر بامر تجارت مشغول بودی در بغداد نام او مشهور بود و زنی اصیله جمیله...».

انجام: «..امیر بصره اسب خلعت برای علوی فرستاد و خلایق از مکر ایشان خلاص شدند».

ص: ۱۳۹

۲- داستان شجاعت علی (علیه السلام) و جنگ او با دیوان و شیران «۴۱ - ۹۶»

(داستان - فارسی)

از: ؟.

مجموعه افسانه هایی درباره جنگهای علی (علیه السلام) با شیران و دیوها است که در شهر ملک عسکری و بیشه فار واقع شده است.

آغاز: «چنین روایت کردند که روزی حضرت محمد المصطفی ۹ و سلم در مسجد نشسته بود و از هر طرف بیان حدیث میکرد که ناگاه دو شتر سوار بر در مسجد رسیدند و از شتر فرود آمدند و...».

انجام: «...یارب همه شیعیان و مؤمنان و دوستان حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) را جزای خیر کرامت فرمای یا اله العالمین و یا خیر الناصرین برحمتک یا ارحم الراحمین تحت».

کتاب اول نسخ ۱۲۳۳ و کتاب دوم نسخ ۱۲۳۵

۹۶ برگ، ۱۶ × ۲۱

(۲۱۴۷)

۱- دیوان ثنائی فراهانی (منظومه - فارسی)

از: ابوالقاسم بن میرزا بزرگ قائم مقام فراهانی، ۱۱۹۳ - ۱۲۵۱ ق.

مجموعه قصاید ثنائی که همراه مثنوی جلایر نامه در یک دفتر گردآوری شده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۲۷۴۱-۴ و ۱۸۵۱-۳ - الذریعه ۸۵۸-۹ -

مجلس ۳-۳۷۷ و ۸-۱۷۲ - فرهنگ سخنوران/۱۲۳].

آغاز:

«گر در دو جهان وصل دل و راحت جانست من وصل تو جویم که به از هر دو جهان است»

ص: ۱۴۰

انجام:

«... حسودش در بدر باغم قرین باد جهان تا هست هم خوار و حزین باد»

۲- منظومه عبرت نامه فتحعلیخان صبا (م) ۱۲۳۸ (منظومه - فارسی)

به فهرست منزوی ۱۸۵۱ و ۲۲۶۲ و ۳۰۰۰ رجوع شود.

کتاب اول تحریر ۱۲۳۸

کتاب دوم تحریر محمد رحیم طباطبائی نائینی در ۱۳۱۴

نسخه ای نفیس و پاکیزه است.

۱۰۳ برگ، ۱۳ × ۲۱

(۲۱۵۰)

۱- کبری فی المنطق «۱- ۱۴» (منطق - فارسی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی (۷۴۰-۸۱۶ ق).

به جلد ۲ ص ۵۹۷ رجوع شود.

[نسخه‌های خطی فارسی ۲-۱۵۰۴ - الذریعه ۱۷-۲۵۹ - مجلس ۱۷-۳۲۱ -

دانشگاه تهران ۱۳-۳۳۰۵، مشار فارسی].

۲- حاشیه تهذیب المنطق «۱۵- ۶۷» (منطق - عربی)

از: نجم الدین عبدالله بن حسین یزدی، (۹۸۱ ق).

به جلد ۱ ص ۱۴۵ رجوع شود.

[الذریعه ۶-۵۳ - امام صادق قزوین ۱-۸۸ - مرعشی ۱-۲۲۳ -

مشار عربی/۲۷۵ - کشف الظنون ۱/۵۱۵].

کتاب اول نستعلیق ۱۲۵۷ با مهر بیضوی «چون کعبه محمد است بنیاد علی است ۱۲۷۸».

کتاب دوم نستعلیق زین العابدین بن قربانعلی اشکوری در ۱۲۵۸

ص: ۱۴۱

هر دو حاشیه نویسی دارد و دومی تصحیح شده است.

۷۰ برگ، ۱۲ × ۲۱

(۲۱۵۱)

۱ - کتاب حقّ مَرّ «۱ - ۱۱۲» (اخلاق - فارسی)

از: احمد.

مؤلف در مقدمه در باب نفس اماره و محبت دنیا داد سخن رانده و گفته تمام بدبختیهای انسان از ریاست خواهی و دوست داشتن دنیا است و علت عقب افتادگی وی نیز همان و این حقیقتی تلخ و گزنده است (حقّ مَرّ) ولی چاره ای جز بیان آن نیست، پس این رساله را در بیان محاسن اخلاقی و رذایل نفسانی در بیست و پنج باب برشته تحریر در آورد.

آغاز: «شکر و حمد بیکران و ستایش بی پایان حق پروردگار... اگرچه طایر حمد و ثناء بر قصر تحمید و کنگره تمجید او سالها پرواز کند نتوانند...».

انجام: «... تا سعی داری دنبال نفس مرو و پی هوا مدو و فرمان نفس اماره مبر که ببلاهای بد گرفتار شوی

... من آنچه شرط بلاغ است با تو میگویم تو خواه از سخنم پند گیر و خواه ملال»

۲ - نصیحت نامه «۱۱۲ - ۱۱۹» (اخلاق - فارسی)

از: ؟.

مجموعه ای از وصایا و نصایح پیامبر اکرم به فاطمه زهرا (س) است که در یک دفتر جمع آوری شده است.

آغاز: «نقلست از حکیمی پرسیدند که دنیا را چگونه میطلبی گفت بسعی تمام

ص: ۱۴۲

میطلبم گفت آنچه میطلبی میآبی گفت: نه گفت: وای بر تو دنیا را که بچندین جدّ و جهد میطلبی نمیایی پس....».

انجام: «...اول بگزارند نماز پنجگانه و دیگر در فرمان شوهر بودند و دیگر تنهای خود را از حرام نگهداشته اند و دیگر بیرخصت شوهر کار نکرده اند و هر زنیکه چنین خصلتها داشته باشد بهشت برای ایشان واجب گردد.

کتاب اول نستعلیق محمد بن ابراهیم گنجه ای در ۱۲۴۸ در دار السلطنه تبریز.

کتاب دوم نستعلیق ۱۲۴۸

۱۱۹ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۲۱۶۸)

۱ - شرح العوامل از محسن بن محمد طاهر طالقانی قزوینی (سده ۱۲)

(نحو - عربی)

به جلد ۱ ص ۳۱۹ رجوع شود.

۲ - صمدیه شیخ بهائی (۲۱۰۳۱) (نحو - عربی)

به مجموعه دو کتابی ش ۲۰۹۳ در همین جلد رجوع شود.

کتاب اول نسخ ۱۲۲۵ حاشیه نویسی دارد.

کتاب دوم نسخ ۱۲۷۶

کتاب الفوائد الصمدیه (شرح صمدیه) چاپ سنگی ضمیمه این مجموعه است.

۱۴۱ برگ، ۱۷ × ۲۱

ص: ۱۴۳

۱ - علم الوضع (رساله فی....) « ۱ - ۱۰ » (عربی)

از: محمد شفیع مبارکباد امینی.

رساله ای کوتاه درباره علم وضع و وضع عام و خاص است، مؤلف از اهل سنت بوده و بنظر می رسد از فضلالی منطقه کردستان باشد.

آغاز: «الحمد لله العذی دلّ علی وجوب وجوده استحاله الدور و امتناع تأثیر الاثر اللّاحق فی موثر السّابق واعترف به بطلان التسلسل.... و بعد فنقول علم الوضع اصول باحته عن احوال اللفظ من حیث الوضع...».

انجام: «...و اللفظی هو لفظ واحد موضوع لمعینین مثلا- جزئین کزیدا و کلّین کالعین او مختلفین کالانسان علما و غیر علم و المترادف عکسه و هو لفظ متعدد لمعنی واحد جزئیا کعم و ابی حفص او کلّیا کلیث و اسد...».

۲ - بیان البیان « ۱۲ - ۱۸ » (بلاغت - عربی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه و فشرده در قواعد کلی و مبانی علم بیان که با مثال و نمونه نگاشته شده است.

آغاز: «الحمد لمن لیس ابتداء الهیته ایسا و الشکر لمن ایس انتهاء الوهیته لیسا.

انجام: «..و انت ترید المخاطب و غیره لکن المخاطب مراد من نفس اللفظ و غیره من سوقه و خارج الکلام تمت».

کتاب اول نسخ محمد شریف سنندجی بیتاریخ. حواشی بخط «جناب» و «ابن احمد» که ظاهراً هردو یک نفرند با تاریخ ۱۳۱۵ دارد.

کتاب دوم تحریر همان کاتب در ۱۲۲۳ در قریه اگری قاس من قریه قصبه ساوج بلاغ. حواشی با امضاء «عبدالحکیم» و «حق چلبی» و «عبدالرحیم زیارتی» و «میرزا جان» دارد.

۱۸ برگ، ۱۷ × ۲۲

ص: ۱۴۴

۱ - الوافیه « ۱ - ۵۹ » (اصول فقه - عربی)

از: عبدالله بن محمد تونی خراسانی (۱۰۷۱ ق).

به جلد یک ص ۵۷۷ رجوع شود.

[مرعشی ۱-۱۵۱ - امام صادق قزوین ۱-۳۸۷ - الذریعه ۲۵-۱۷ -

القبای آستان قدس / ۵۹۸].

۲ - شرح الوافیه « ۶۱ - ۲۳۸ » (اصول فقه - عربی)

از: سید صدر الدین محمد بن محمد باقر قمی رضوی، قرن ۱۲

شرح متوسط استدلالی بر «الوافیه» فاضل تونی (۱۰۷۱ ق) است که با عناوین «قوله - قوله» تنظیم شده است.

به جلد یک ص ۳۴۸ رجوع شود.

[الذریعه ۱۴-۱۶۶ - مجلس ۲۵-۳۶۴ - دایره المعارف اسلامی ۱ / ۱۵۶].

هر دو نستعلیق ۱۲۳۴

۲۳۸ برگ، ۱۵ × ۲۱

۱ - حاشیه شرح العقائد النسفیة « ۱ - ۱۲۴ » (کلام - عربی)

از: احمد بن موسی بن شمس الدین خیالی ایزنیقی، (۸۶۲ ق).

حاشیه ای متوسط بر «شرح العقاید» سعد الدین تفتازانی (۷۹۳ ق) که آن شرح بر «العقائد» نجم الدین عمر بن محمد نسفی

(۵۳۷ ق) است که در میان اهل سنت اهمیت بسیاری داشته و شروح و حواشی بسیاری دارد.

[آستان قدس ۱-۱۰۴ و ۱۱-۱۰۹ - کشف الظنون ۲ / ۱۱۴۵].

ص: ۱۴۵

آغاز: «قال الشارح التحرير بعد ما تيمّن بالتسميه الحمد لله اقول فى تعقيب التسميه بالتحديد.

انجام: «...قلت هذا الادّعا ممّا لا يفيد فى حق الانبياء و به يظهر أنّ هذا الوجه ايضاً يفيد تفضيلهم فقط و ان الفضل....».

۲ - حاشيه شرح هدايه الحكمه «۱۲۵ - ۲۰۵» (فلسفه - عربى)

از: مصلح الدين محمد بن صلاح لارى انصارى (۹۷۷ ق).

رساله اى مهم در تحشيه و تعليقه بر «شرح هدايه الحكمه» ميبدى كه بصورت «قوله - قوله» تنظيم شده است.

[كشوف الظنون ۲-۲۰۲۹ - آستان قدس ۱/ ۱۱۱].

آغاز: «الحمد لله الذى تخلّص بهدايه حكمته حواشى قلوبنا عن غواشى الرّيوب و الاوهام....».

كتاب اول نستعليق فيض الله بن محمد زمان (ساكن چهار دام) در ۱۱۱۱ ق. حواشى دارد و چند برگ آن نو نويس است.

كتاب دوم نسخ سده ۱۲ و حواشى فراوان دارد.

۲۰۵ برگ، ۱۶ × ۲۰

(۲۰۱۸)

۱ - روضه الشهداء «۱ - ۳۷۴» (تاريخ - فارسى)

از: حسين بن على كاشفى بيهقى واعظ (۹۱۰ ق).

به جلد ۲ ص ۴۴۹ رجوع شود.

[مجلس ۲۶-۲۳ - الذريعه ۱۱-۲۹۴ - مرعشى ۱۰-۱۴۸ - مشار فارسى ۲-۲۷۰۵ - مجلس ۶/ ۲۵۷].

ص: ۱۴۶

۲- کوزه نامه گلشنی «۳۷۴ - ۳۷۵» (منظومه - فارسی)

از: ؟.

مجموعه مواعظ پند در بی وفایی دنیا و روی نیاوردن به لذات دنیوی که در ضمن بیش از ۱۵۸ بیت آمده و در آن اندرزهایی از زبان کوزه ای که زمانی پادشاه قوی بنیه و قهاری بود و سپس از دنیا رفته و خاک شده و از آن خاک کوزه ای ساخته اند بیان شده است.

آغاز:

«یک شبی در گوشه میخانه ای کس نبود الا من و پیمانۀ ای

بود آن پیمانۀ صاحب راز من

مونس تنهایی و دمساز من...»

انجام:

«..زان ندا در دل صفایی یافتم

در دلم گشت و دوائی یافتم

چون برفت از جسم خاکی جان پاک

مدتی افتاد تن در زیر خاک»

کتاب اول، نستعلیق ۹۸۳ برگ اول ندارد.

کتاب دوم تحریر سده ۱۱ و از آخر ناقص است.

۳۷۵ برگ، ۱۵ × ۲۲

(۲۲۰۹)

۱- الحاوی فی علم التداوی = الحاوی الصغیر «۱ - ۳۱۳» (طب - عربی)

از: نجم الدین محمود بن الیاس شیرازی.

برخی مؤلف را به عنوان صائن الدین الیاس شیرازی یاد کرده اند؟

کتابی متوسط در اصول و قواعد پزشکی و ادویه و علل امراض که در پنج مقاله تنظیم شده است: مقاله الاولی؛ فی العلل الحادته من الراس الی القدم (۱۲۵ باب).

ص: ۱۴۷

المقاله الثانيه؛ في الحميات (٢٧ باب).

[كشف الظنون ١-٦٢٨ - الذريعه ٦-٢٣٦ - الفبايي آستان قدس/٢١٣ - مرعشي ١٦/٢٨٤].

آغاز: «الحمد لله الواحد الماجد السبوح خالق الجنّ و الانس ربّ الملائكه والروح...».

انجام: «..و كذلك اذا رايت الناقه تعرق عرقا كثيرا فاعلم انه يتناول من الغذاء اكثر مما يحتمل البدن و الطبيعه و تدبيره تقليل الغذاء و يتناول السکنجبین السفر جلی فانه نافع له هذا ما حضرنا من تدبير...معالجتهم و لله اعلم».

٢- الموجز في شرح القانون «٣١٤ - ٣٤٦» (طب - عربي)

از: ابن نفيس علاء الدين على بن ابى الحزم قرشي (٦٨٧ ق).

به جلد ١ ص ٥٥٣ رجوع شود.

کتاب اول تحرير سده ١١ با يادداشت تملک کاتب کتاب دوم.

کتاب دوم از آغاز نقص دارد (المبحث الثاني به بعد را دارد) نسخ محمد حسين بن محمد هاشم حسيني موسوي شيرازي در ١٣١٣ حسب خواهش ميرزا احمد طيب.

٣٤٦ برگ، ١٥ × ٢١

(٢٢٢٣)

١- خلاصه الحساب، بهاء الدين محمد بن حسين عاملی (شيخ بهائی)

«١ - ٢٥» (رياضيات - عربي)

به جلد ١ ص ٢١٩ رجوع شود.

٢- سی فصل، خواجه نصیر الدین طوسی «٣٥ - ٤٢» (نجوم - عربي)

به جلد ٢ ص ٤٩٥ رجوع شود.

ص: ١٤٨

هر دو نستعلیق محمد حسن بن میرزا امین حکیم باشی افشار،

کتاب اول در ۱۲۷۷ با مهر بیضوی کاتب،

و کتاب دوم در ۱۲۵۵ این نسخه از فصل ۲۱ را دارد.

(۲۲۳۳)

۱- معرب عوامل المائه «۱- ۵۲» (نحو - عربی)

از: اشق قاسم ازنیقی (۹۴۵ ق).

شرح متوسط و اعرابگذاری است بر رساله «عوامل المائه» عبدالقاهر بن عبدالرحمن جرجانی (۴۷۱ ق) که با ترکیب جملات رساله همراه است، مؤلف رساله به سرزمینهای عثمانی تعلق داشته است.

[کشف الظنون ۲ / ۱۱۷۹].

آغاز: «رضی فعل ماض معلوم باب علم، الله مرفوع لفظاً لانه فاعله تعالی، فعل ماض معلوم من باب التفاعل.

انجام: «...فهذه مأه عامل فلا يستغنی الصغیر و الکبیر و الرفیع و الوضیع و الشریف عن معرفه... و استعمالها».

۲- شرح التصریف «۵۳- ۱۶۰» (صرف - عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی، ۷۱۲-۷۹۳ ق.

به جلد ۱ ص ۲۹۴ رجوع شود.

[مجلس ۳۸-۴۸۳ - آستان قدس ۱۲-۱۴۰ - مرعشی ۱-۱۳۶ - امام صادق قزوینی ۱/۳۳۶].

هر دو تحریر سده دهم، در کتاب اول یادداشت خریداری نسخه به نیم قران در سال ۱۲۶۷ هست.

کتاب دوم از اول نقص دارد.

۱۶۰ برگ، ۱۴ × ۲۱

ص: ۱۴۹

(۲۲۳۹)

۱ - الفوائد الحائریه القدیمة، از محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی «۱ - ۶۵»

(اصول فقه - عربی)

به جلد ۱ ص ۴۱۴ رجوع شود.

۲ - الفوائد الحائریه الجدیده از محمد باقر بهبهانی «۶۶ - ۱۱۸»

(اصول فقه - عربی)

به مجموعه دو کتابی ش ۲۰۷۶ در همین جلد رجوع شود.

هر دو چاپ شده است.

هر دو تحریر محمد علی سجستانی در ۱۲۵۴ و ۱۲۵۵

۱۱۸ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۲۲۴۴)

۱ - شرح خطبه البیان «۱ - ۷» (منظومه - فارسی)

از: محمد علی بن عبدالحسین نور علیشاه طبسی اصفهانی (۱۲۱۲ ق).

گزارشی منظوم از «خطبه البیان» منسوب به امیرالمؤمنین (علیه السلام) است که به مشرب عرفا و صوفیه سروده شده است.

[الذریعه ۱۳-۲۱۸ - نسخههای خطی فارسی ۲-۱۲۳۳ -

مجلس ۳-۶۰۴ - ملک (شماره ۵۰۰۵)].

آغاز:

«بنام خداوند عزوجلّ که هم لا یزال است هم لم یزل

بگیرم ز نی راز جان خامه ای

نویسم بر اوراق دل نامه ای»

انجام:

«مركب ز تركيب گردو بسيط يكي گردد آن دم محاط و محيط

شود سرّ توحيد فاش و عيان

نماند كسي غير او در ميان»

۲- ديوان نور عيشاه = جنات الوصول (منظومه - فارسي)

از: محمد علي بن عبدالحسين نور عيشاه اصفهاني، ۱۲۱۲ ق.

به جلد ۲ ص ۲۰۴ رجوع شود.

[نسخه هاي خطي فارسي ۲-۱۲۳۲ و ۳-۲۵۸۷ - آستان قدس ۹-۲۱۷ -

الذريعه ۹-۱۲۳۱ - سپهسالار ۲-۶۹۵ - ملي تبريز ۱/۳۶۴].

انجام:

«..ناگه از روي مرحمت با من

گفت نور حزين خونين دل

كه دو عالم بچشم دشمن و دوست

پرتوي ز آفتاب طلعت اوست»

كتاب اول بيتاريخ.

كتاب دوم نستعليق ۱۲۴۶

۱۴۰ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۲۲۵۱)

۱- عوامل المائه = شرح العوامل «۲- ۲۵» (نحو - عربي)

عوامل از عبدالقاهر جرجاني (۴۷).

شرح از ؟.

[مجلس ۳۶-۲۳۰ - ۲۵-۱۸۷ - الذریعه ۱۵-۳۵۹ - مرعشی ۳-۱۷۸ - آستان قدس ۱۲/۲۵۳].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اُمّا بعد فانّ العوامل فی النّحو علی ما ألفه الشیخ الامام الهمام عبدالقاهر ابن عبدالرحمن جرجانی رحمه الله علیه مائه عامل»

ص: ۱۵۱

انجام: «...فإن الله أعلم فهذا مائه ولا يستغنى الكبير و الصغیر و الرفیع و الوضیع عن معرفتها و من حفظها تحصل البصیرة فی النحو»

۲- مراح الارواح «۲۶- ۶۵» (صرف - عربی)

از: احمد بن علی بن مسعود، قرن ۷

به جلد ۱ ص ۴۸۳ رجوع شود.

[مجلس ۳۸-۴۱۰ - امام صادق قزوینی ۱-۳۵۰ -

آستان قدس ۱۲-۴۳۰ - کشف الظنون ۲ / ۱۶۵۱].

کتاب اول نسخ ۱۲۲۴، حاشیه نویسی و مهر بیضوی «اتوکل علی الله عبده محمد باقر» دارد. کتاب دوم نسخ مصطفی بن محمد حسن در ۱۲۲۵ ساکن قریه مزنی یقین از توابع اردبیل.

۶۵ برگ، ۱۷ × ۲۰

(۲۲۶۰)

۱- حاشیه الفوائد الضیائیة «۱- ۱۴» (نحو - عربی)

از: عبدالغفور لاری (۹۱۲ ق).

حاشیه ای مفصل بر «الفوائد الضیائیة» عبدالرحمن جامی که خود حاشیه بر «الکافیة» ابن حاجب مصری (۶۴۶ ق) است که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده است.

به جلد ۱ این فهرست ص ۱۸۷ رجوع شود.

[مجلس ۲۵-۱۹۲ - مرعشی ۱۲-۱۹۵ - کشف الظنون ۲-۱۳۷۲ - آستان قدس ۱۲ / ۷۱].

ص: ۱۵۲

۲- ارجوزه فی المونث السماعی «۱۴۰-۱۴۱» (نحو - عربی)

از: عبدالله بیتوش (قرن ۱۳).

ارجوزه ای است کوتاه در بیان مونث سماعی که در سی و پنج بیت تنظیم و سروده شده است، نام سراینده در فراز ارجوزه بخط کاتب آمد و با رحمه الله دعا نموده و بنظر می رسد از علمای کردستان بوده است.

آغاز:

«الحمد لله وصلی الاله علی نبیه الذی اجتباہ

وبعد مهما رمت یا علامه اسماء تانیث بلا علامه...»

انجام:

«...واحفظ تحفظ منه بالکمال

واسلم من المرء والجدال

عود علی بدء له الحمد کذا

صلاته علی النبی المرتضی»

کتاب اول نسخ محمد شریف در ۱۲۷۷ برای محیی الدین بن حیدر چوری الاصل، در ایامی که نجفقلی خان در مریوان غارت شده در مسجد عنایت الله بیک.

کتاب دوم نسخ ۱۲۷۹

۱۴۱ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۲۲۷۲)

۱- حاشیه شرح ایساغوجی «۳-۶۲» (منطق - عربی)

از: احمد بن محمد بن خضر عمری حنفی = قول احمد (۷۸۵ ق).

حاشیه ای است متوسط بر شرح ایساغوجی «شمس الدین محمد بن حمزه فنّاری» (۸۳۴ ق) که آن خود نیز شرح بر «ایساغوجی» مفضل بن عمر ابهری (۶۶۲ ق) میباشد.

[كشف الظنون ۱-۲۰۷ - آستان قدس ۱۱-۴۶۲ - نمازی خوی / ۳۵۴].

ص: ۱۵۳

آغاز: «حمد آ لك اللهم على ما منحت به على من معارف الافاضل و شكر آ لك على ما مننت...».

انجام: «..الله تعالى من الواصلين الى اليقين لا من السامعين بالعايه منه الى...اليقين والله اعلم بالصواب».

۲ - حاشيه تحرير القواعد المنطقيه «۶۳ - ۱۵۸» (منطق - عربى)

از: مير سيد شريف على بن محمد جرجانى، ۷۴۰ - ۸۱۶ ق.

به جلد ۱ ص ۱۴۲ رجوع شود.

هر دو نستعليق ولى بن حسين على بن احمد در ۱۱۱۷ من جماعه قزاق ساكن كورستان فى خدمه مولانا ابوالقاسم افندى ملقب به كو كى.

هر دو حواشى دارد با مهر «بنده خدا جليل ۱۲۱۰».

۱۵۸ برگ، ۱۶ × ۲۲

(۲۲۷۶)

۱ - مقتل الحسين (عليه السلام) «۱ - ۱۵» (عربى)

از: ابو مخنف لوط بن يحيى الازدى.

كتابى معروف در مقتل حسين بن على (عليه السلام) و ياران باوفى وى در فاجعه كربلا- كه جزء كهنترين كتابهاى مقتل نگارى بشمار مى رود، بگفته علامه طهرانى برخى موضوعات ملحقه بدان جعلى و اضافى است كه مرحوم ميرزا حسين نوري در «اللؤلؤ و المرجان» به آن اشاره کرده است.

[الذريعه ۲۲-۲۷ - الفبايى آستان قدس / ۵۴۷].

آغاز: «هذا ما روى من الارجيز و الايات فى كتاب مقتل الحسين بن على بن ابيطالب (عليه السلام) مسند آ الى ابى مخنف لوط بن يحيى الازدى على الترتيب الذى ورد فى

ص: ۱۵۴

الكتاب المذكور.....

انجام: «...اما على روايه الكافي فرأس الحسين (عليه السلام) في النجف الاشرف على مشرفه الف الف صلاه و السلام...»

۲ - حاشیه معالم الاصول «۱۸ - ۹۷» (اصول فقه - عربی)

از: خلیفه سلطان حسین بن محمد مرعشی، ۱۰۰۱ - ۱۰۶۴ ق.

به جلد ۱ ص ۱۹۸ رجوع شود.

[الذریعه ۶-۲۰۶ - مرعشی ۲-۲۳۶ - امام صادق قزوین ۱-۱۰۳ -

مجلس ۲۶-۲۶۷ - مشار عربی ۲۹۷].

کتاب اول فقط اشعار مقتل ابی مخنف است، تحریر سده ۱۳ با مهر بیضوی «الواثق بالله الغنی مراد الموسوی».

کتاب دوم نسخ سید مراد بن اسدالله بن محمد تبریزی در ۱۲۴۱ در تبریز.

۹۷ برگ، ۱۲ × ۲۰

(۲۲۷۹)

۱ - الفوائد الصمدیه شیخ بهایی «۱ - ۵۲» (نحو - عربی)

به جلد ۱ ص ۴۱۷ رجوع شود.

۲ - مراخ الارواح، احمد بن مسعود بن علی «۵۳ - ۹۱» (صرف - عربی)

به جلد ۱ ص ۴۸۳ رجوع شود.

کتاب اول نسخ ۱۱۵۱

کتاب دوم نسخ ۱۲۱۳ با مهر بیضوی «الله محمد علی»

ص: ۱۵۵

۱ - شمسیه لندنیه «۲ - ۲۷» (منظومه - فارسی)

از: میرزا محمد باقر بواناتی، قرن ۱۳

منظومه ای در ۳۶۶ بیت در فضایل و مناقب رسول گرامی اسلام ۹ که در لندن بسال ۱۸۷۹ م/ ۱۲۹۸ ه ق سروده شده است. در فهرست سابق این کتابخانه به جای بواناتی «یونانی» چاپ شده است.

آغاز:

«شمس نواز مطلع جدید برآمد

شام سیه رو سپید چون قمر آمد

غرب ز انوار شرق لمعه سرا شد

شرق ز ازهار غرب مزدهر آمد...»

انجام:

«...ختم کن ای میرزا محمد باقر کابراهیم جان معطر از سفر آمد»

۲ - سدیره ناسوتیه «۲۸ - ۳۳» (منظومه - فارسی)

از: میرزا محمد باقر بواناتی، قرن ۱۳

منظومه ای در معارف و اخلاق که در ۱۲۴ بیت سروده شده و در تحریص به اخلاق نیکو و قرب به خداوند شخصیات و خلیقات انبیاء استناد شده است.

آغاز:

«کوری چشم حسود پر غمر

ایندرخت ما دهد روزی ثمر

آدم خاکی مسیح الله شود از رموز اصطفای اگه شود...»

انجام:

«...حیله افزایش و اسباب نزال کاین تکلف نیست خالی از دو حال

یا بشر کشتن سرور حق شود یا حماقت حکمت مطلق شود»

هر دو ظاهر به خط ناظم.

۳۵ برگ، ۱۴ × ۲۱

ص: ۱۵۶

۱ - لیلی و مجنون «۸ - ۷۲» (منظومه - فارسی)

از: ؟.

مثنوی مفصلی درباره حوادث و جریاناتی است که بر زندگی لیلی و مجنون گذشته است، مؤلف منظومه شناخته نشد. شیعه بوده و هنگام سرودن بیش از هفتاد سال داشته است.

آغاز:

«بنام خداوند فرد و کریم که لطفش عمیم است و ذاتش قدیم

کریمی که چون خوان احسان کشید

نکرد از کرم بنده را ناامید»

انجام:

«..در زیر سرش بجای بالشت

بنهاد غریب ناتوان خشت

نه همدم و همراهش بیالین جز کوزه شکسته سفالین»

۲ - جنگ محمد حنفیه با تمیم بن منذر «۷۳ - ۹۰» (منظومه - فارسی)

از: ؟.

شاید با منظومه سابق از یک شاعر باشد.

مثنوی ای متوسط در بیان حوادث جنگ محمد حنفیه با تمیم بن منذر و بیان رشادتها و شجاعتهای وی است که معلوم نیست اصل تاریخی دارد یا نه؟ در نسخه‌های خطی فارسی سه مثنوی در جنگهای محمد حنفیه معرفی کرده که با این رساله تطبیق نمیکند.

آغاز:

«بنام برازنده آفتاب نگارنده صورت از خاک و آب

خدایی که بر چرخ سیار کرد ز انجم فلک را پدیدار کرد...»

ص: ۱۵۷

انجام:

«..بگفت و برانگیخت مرکب چه دود در آمد به کافر بغل برگشود

به نیزه اباکبر ملعون بکشت

سواری نموده در آن روی داشت...»

هر دو تحریر سده ۱۳

کتاب دوم از آخر نقص دارد.

۹۱ برگ، ۱۶ × ۲۱

(۲۳۳۵)

۱- **مراه الحق «۱- ۱۰۶» (عرفان - فارسی)**

از: محمد جعفر بن صفرخان قراگوزلو همدانی کبوتر آهنگی (۱۲۳۹ ق).

به جلد ۲ این فهرست ص ۶۸۳ رجوع شود.

رساله ای متوسط در اخلاق و آداب سلوک صوفیان که در پانزده فصل گرد آمده است مؤلف در این رساله ابتدا عقاید خود را بیان و دامن خود را از عقاید انحرافی مبری داشته است و این رساله را در بیان عقاید خودشان در تصوف و تناسخ و حلول و وحدت وجود در سال ۱۲۳۶ نوشته است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۲/ - الذریعه ۲۰-۲۶۸ - مرعشی ۶/ ۳۱۲].

۲- **تلخیص تذکره الاولیاء «۱۰۶- ۱۳۱» (فارسی)**

از: ؟.

رساله ای کوتاه در تلخیص «تذکره الاولیاء» عطار نیشابوری است که مطالب کتاب بهمان ترتیب ولی بصورت گزیده و منتخب ذکر شده است، بنظر می رسد کاتب رساله خود منتخب کتاب باشد.

آغاز: «الحمد لله الجواد و نشهد ان محمد آ عبده و رسوله نبیه و صفیه ارسله بالهدی

ص: ۱۵۸

و سلم تسليمآ، چون از قران و احاديث گذشته هيچ سخن بالاتر از سخن مشايخ طريقت نيست و كلمات ايشان از عيان است نه از بيان....».

انجام: «... گفتم اما من گفتم و لعنت شد و تو گفتم و رحمت شد که آنشب منصور گفتم من از خود دور کردم اين نيت را و تو بخود بستی، پس از آن تو لعنت، و از آن من رحمت شد، تمت....».

کتاب اول نستعليق ۱۲۶۸

کتاب دوم نستعليق محسن بن چراغعلی سرابندی در ۱۲۶۸ با مهر بيضوی «محسن بن چراغعلی».

۱۳۱ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۲۳۴۰)

۱ - گلستان «۱ - ۹۸» (فارسی)

از: مصلح الدين بن مشرف الدين سعدی شیرازی (۶۹۳ ق).

به جلد ۲ ص ۶۳۵ رجوع شود.

۲ - قضا و قدر «۹۹ - ۱۰۰» (منظومه - فارسی)

از: محمد قمی سلیم تهرانی (۱۰۵۷ ق).

منظومه ای است در کلام و بیان دقایق و لطایف قضا و قدر و جبر و اختیار که در ۲۳۰ بیت تنظیم شده است.

[الذریعه ۱۷-۱۵۰ - نسخه‌های خطی فارسی ۴-۳۰۴۴ - دانشگاه تهران ۱۵-۴۲۴۴ -

مجلس ۸-۴۲۰ - ملی تبریز ۱/۳۷۶].

آغاز:

«شنیدم روزی از خونابه پوشی

چه گل از پاره تن خرقه پوشی

ص: ۱۵۹

در معنی بگوش خود کشیده شده همچون عصای خود جریده...»

انجام موجود:

«...در طبعم در آمد در شگفتی

بگفتم آنچه میبایست گفتن

از او من هم سخن بیتاب جستم ز گوهر سرگذشت آب جستم...»

کتاب اول نستعلیق محمد قلی نوری در ۱۲۴۰ ناقص.

کتاب دوم تحریر سده ۱۳ فقط ۱۰۶ بیت را دارد.

۱۰۰ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۲۳۴۶)

۱ - سته ضروریّه «۱ - ۵۹» (طب - فارسی)

از: حکیم ولی بن علی متطبّب گیلانی.

رساله ای مفصل در بیان اصول و مبانی پزشکی که به ابو الغازی برهان الدین نظام شاه تقدیم و در یک مقدمه و شش فصل و یک خاتمه تنظیم شده است:

مقدمه؛ در تعریف علم طب و اقسام آن.

فصل اول، در جنس هوای محیط (در چهار نسیم).....

[مرعشی ۱۴-۲۰۹ - نسخه‌های خطی فارسی ۱-۵۵۰ (آغاز برابر نمونه نیست)].

آغاز: «حمد بیحد و سپاس بی عدّ مر صانعی را که اشراح ارکان متضاده ابداع و انواع موالید بحسب قابلیت و استعداد نمود».

انجام: «...لایق آنست که استعمال چیزی دیگر را ننمایند و این جهت خط خطابر گفته و حرف حکما نگشته تمت».

۲ - صحت و مرض = روح و بدن «۱ - ۱۳» (عرفان - فارسی)

از: محمد بن سلیمان فضولی بغدادی (۹۶۳ ق) ۱

ص: ۱۶۰

گفتاری است در سفر روح از عالم لاهوت به عالم ناسوت که از تکوین روح و حلول آن در تن، سپس از قوای نفسانی، اعمال آنها و در پایان از عشق و عقل و وحدت عاشق و معشوق سخن میگوید، این رساله به نامهای مختلف آمده است.

دو نسخه دیگر از این رساله در مجموعه شماره ۱۸۹۹ و ۱۵۵۳ هست.

[الذریعه ۱۱-۲۶۵ و ۱۵-۱۲ - نسخههای خطی فارسی ۲-۷۹۵ -

دایره المعارف اسلامی ۱-۱۶۲ - مشار فارسی ۱/۳۰۲۲].

آغاز: «حمد بیحد احدی را سزااست که ریاض بدن را به آب روان صافی پرورده».

انجام: «..و عاقبت الامر خود را بخود رسانید و عاشقی و معشوقی از آن خلوت و حدت بیرون ماند، تمت».

هر دو نستعلیق ذوالفقار بن اردلان در بلده کرمانشاهان در ۱۲۵۲ ق.

رساله دوم در حاشیه رساله اول نوشته شده.

۵۹ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۲۳۴۷)

۱- شرح الاحادیث «۱- ۵۲» (کلام - عربی)

از: احمد بن زین الدین احسایی (۱۲۴۱ ق).

رساله ای است مختصر در شرح احادیثی که به قیام و خصوصیات و نحوه زندگی و طول عمر و معجزات حضرت ولی عصر پرداخته اند که از جمله آنها حدیث مفضل بن عمر از امام صادق علیه السلام درباره امام عصر ۷ میباشد، این رساله در ۲۱ ربیع الاول ۱۲۳۱ ق نگاشته شده است.

[الذریعه ۱۳/۶۴].

انجام: فدنی فتوّضاً و رائحه ذلك الماء كرائحه المنی و هو الذی خرت منه طينه الخلق فی بدءهم و یخمرها منه فی عودهم ذلك تقدیر العزیز الحکیم».

ص: ۱۶۱

۲- اجوبه الاسئله «۵۲- ۵۷» (كلام - عربى)

از: احمد بن زين الدين احسايى (۱۲۴۱ ق).

رساله اى مختصر در پاسخ سائلى كه از وى درباره كيفيت اجساد پيامبران و پوسيدن و يا نپوسيدن آنها پرسيده و طريق جمع برخى احاديث كه معانى متنافى با هم دارند و در اين باره صادر شده اند را سوال نموده است.

آغاز: «بسمله... اما بعد فيقول... انه قد بعث الى بعض العلماء الافاضل ائده الله بمسائل يرید جوابها على حال اشتغال البال ببواعث الدنيا... قال سلمه الله تعالى اما بعد فالباعث من تصديع جنابكم هو ان تمنوا على العبد الفقير.

انجام: «... قال امير المؤمنين (عليه السلام): صحبوا الدنيا بابدان ارواحها متعلقه بالمحل الاعلى يعنى توجهها اليه و هذا انشاء الله مما لا اشكال فيه الحمد لله».

هر دو نسخ خلف بن على حسيني.

رساله اول در ۱۱۲۳۷ و از آغاز نقص دارد و رساله دوم بيتاريخ.

۵۷ برگ، ۱۵ × ۲۰.

(۲۳۵۰)

۱- شرح الشافيه از فخر الدين جاربرى «۱- ۴» (صرف - عربى)

به جلد ۱ ص ۳۰۶ رجوع شود.

۲- شرح الشافيه از نظام الدين نيشابورى «۵- ۱۱۱» (صرف - عربى)

به جلد ۱ ص ۳۰۸ رجوع شود.

از كتاب اول فقط چهار برگ در اين مجموعه هست.

كتاب دوم نستعليق فرج الله بن سيد هاشم حسيني در ۱۲۵۵ حاشيه نويسى دارد.

۱۱۱ برگ، ۱۷ × ۲۱

ص: ۱۶۲

۱ - دستور الشعراء «۱ - ۵۸» (عروض - فارسی)

از: محمد امانی مازندرانی (۱۰۶۱ ق).

رساله ای است متوسط در علم عروض و قافیه که به نام «وزیر شمس الدین محمد تقی» نگاشته و در یک مقدمه و سه مقاله و یک خاتم تنظیم شده است:

مقدمه؛ در تعریف شعر.

مقاله اول؛ در بیان علم عروض.

مقاله دوم؛ در بیان علم قوافی.

مقاله سیم؛ در بیان صنایع و بدایع شعری.

خاتمه؛ در بیان سرقات شعری.

[الذریعه ۸-۱۶۰ - الفبایی آستان قدس / ۲۴۹].

آغاز: «ستایش وافر کاملی را که بارگاه سپهر نیلی چهر را بی هواداری چوب و طناب...».

انجام: «..و اقتباس و عقد و حلّ و تلمیح از جمله صنایع شعرند و از جمله سرقات نیستند والله اعلم».

۲ - گلعدار قدس «۵۸ - ۵۹» (عرفان - فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در بیان معانی اصطلاحات و واژه‌های خاص صوفیانه است که بروش صوفیه نگاشته شده است.

آغاز: «بسمله، رخ عبارتست از تجلی جمال الهی بصفه لطف مانند لطیف و رئوف و تواب و محیی و هادی و وهاب، زلف عبارتست از تجلی جلال الهی بصفه قهر مانند قابض و قهار و ممیت و...».

ص: ۱۶۳

انجام: «و ترسا بچه مرشد کاملی است که نسبت کامله او در ولادت معنوی بکاملی دیگر که متصف بصفه ترسایی و تجرد و انقطاع بوده باشد و آن کامل و این بکاملی دیگر تا سلسله منتهی شود بحضرت رسالت (صله الله علیه و اله وسلم) تمت».

کتاب اول نستعلیق ۱۲۴۱ رساله دوم بیتاریخ.

۵۹ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۲۳۸۹)

۱ - سوال و جواب «۱ - ۱۷» (فقه - فارسی)

از: حسین بن حسن یزدی (زنده ۱۲۳۵ ق).

مؤلف که از شاگردان سید محمد بن علی مجاهد طباطبایی (۱۲۴۲ ق) بوده برخی فتاوی وی را برای استفاده فارسی زبانان بصورت سوال و جواب در آورده و واجبات و محرمات وضو و غسل و تیمم و نماز روزه را در آن گنجانیده است.

آغاز: «و چون تصنیفی که فارسی زبانان منتفع شوند نبود لذا... اما سؤال اگر پرسند نواقض و موجبات وضو چند است جواب بگو که شش چیز است.

انجام: «دوازدهم خلطی است که از سینه کنده شود و بیاید بفضای دهن و عمد آ آن را فرو برد و... باعث بطلان روزه نمیشود بلکه باعث ثواب نداشتن روزه است».

۲ - تنبیه الغافلین «۱۷ - ۵۴» (کلام - فارسی)

از: حسین بن حسن یزدی (زنده ۱۲۳۵ ق).

مؤلف که در سال ۱۲۳۵ ق به شهر کرمان رفته بود در مدرسه ای که شاهزاده محمد ابراهیم خان احداث کرده بود اقامت نمود و به خواهش مومنین رساله ای در شش فصل و یک خاتمه در اصول دین نگاشت:

۱ - اثبات صانع. ۳ - صفات ثبوتیه و سلویه. ۴ - در نبوت و امامت. ۵ - عدل خدا. ۶ -

ص: ۱۶۴

معاد. خاتمه؛ در بهشت و جهنم و میزان و صراط و حوض کوثر.

آغاز: «الحمد لله الذي جعل المعرفة وسيلة للعباد و جعل العباده لنيل السعاده....».

انجام: «...پس لعن نمائید اول و ثانی و ثالث و رابع را که ثواب بسیار دارد الا لعنه الله على الظالمين الذين يصدون عن سبيل الله و يبغونها عوجاً و هم بالآخره هم كافرون فانا لله و انا اليه راجعون و انا اليه منقلبون».

هر دو نسخ مؤلف در ۱۲۳۵

۵۴ برگ، ۱۳ × ۱۹

(۲۳۹۱)

۱ - اجوبه امام کاظم (علیه السلام) «۹ - ۱۲» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در مناظره دو تن از دانشمندان عصر هارون الرشید که در مجلس وی از امام کاظم (علیه السلام) پرسیدند و وی به آنها پاسخ داد، در این رساله تعداد پرسشها دوازده فقره میباشد.

آغاز: «راویان اخبار چنین روایت آورده اند که در زمان سلطنت هارون الرشید عباسی دو کس از علما که مقربان او بودند و هارون مطیع و منقاد حکم ایشان بود».

انجام: «...که مطلب من آنست که بار دیگر مرا بمجلس خود طلب نکنی و جز این مطلب دیگر ندارم و برخواستند و بخانه خود تشریف بردند».

۲ - لذه النساء «۱۳ - ۲۰» (طب - فارسی)

از: (احتمالاً) ضیاء الدین نخشی بدیوانی دهلوی، (۷۵۰ ق).

رساله ای کوتاه در آداب مباشرت و طریقه و موانع آن و نیز شناسایی حالات و احساسات مرد و زن در این امر که در شش باب تنظیم شده است.

ص: ۱۶۵

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۵۹۱ (آغاز برابر نمونه نیست) -

مخطوطات دارالکتب قاهره ۲-۹۰ (آغاز برابر نمونه)].

آغاز: «حمد بیحد و ثنای بیعد مرشدان کردگاری را که هر یکی را زوج گردانیده است چنانچه در کلام مجید میفرماید.....

قبل از رساله اول دعاهایی است و رساله اول و دوم تحریر سده ۱۳ میباشند و بعد از رساله دوم هم حکایاتی هست لذا در فهرست سابق این کتابخانه این مجموعه شامل چهار رساله معرفی شده است.

۳۳ برگ، ۱۹ × ۲۰

(۲۳۹۵)

۱ - الشمسیه فی الحساب از نظام الدین حسن نیشابوری «۱ - ۵۹» (عربی)

به جلد ۱ ص ۳۵۵ رجوع شود.

۲ - خلاصه الحساب از شیخ بهاء الدین محمد عاملی «۶۲ - ۸۲» (عربی)

به جلد ۱ ص ۲۱۹ رجوع شود.

رساله اول تحریر ۱۰۲۲، با مهر بیضوی «عبد محمد ابراهیم بن عبدالرزاق» بر برگ اول.

رساله دوم نسخ عبدالله قائی در ۱۱۱۲ تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد.

۸۲ برگ، ۱۲ × ۱۹

(۲۴۰۱)

۱ - شرح دیباچه شرح التصریف «۱ - ۶۱» (صرف - عربی)

از: مسعود بن عرب بن حاجی بن عرب.

رساله ای کوتاه در شرح و توضیح مقدمه «شرح التصریف» سعد الدین تفتازانی

ص: ۱۶۶

(۷۹۳ق) که بخواهدش شاگردانش بویژه «محمد بن رمضان الولّادی» برشته نگارش در آمده است.

آغاز: «متو کلا بکرمه... و رسوله الذی هو للمؤمنین روؤف رحیم، فيقول المحتاج الى الله الملك القدير... لما كان صدر شرح الامام الفاضل الكامل ذروه المحققين... التمسست منى الاعزه من تلاميذى...».

انجام: «..و المراد بالتصريف هاهنا عين علم التصريف بالعين المهمله ثم الياء ثم النون فرد على هذه النسخه ذلك[.....] بلا خفاء والله اعلم تمت».

۲- شرح التصريف «۹- ۱۹۵» (صرف - عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳ق).

به جلد ۱ ص ۲۹۴ رجوع شود.

رساله اول نستعلیق ۱۰۴۱

کتاب دوم نسخ احمد بن علی اصفهانی در ۱۲۰۰ در محضر ملا محمد کریم افندی سعدانی.

۱۹۵ برگ، ۱۳ × ۲۲

(۲۴۱۱)

۱- حاشیه حاشیه تهذیب المنطق «۱- ۱۰۲» (منطق - عربی)

از: محمد محسن بن محمد طاهر قزوینی طالقانی، قرن ۱۲

حاشیه ای متوسط بر «حاشیه تهذیب المنطق» مولی عبدالله یزدی (۹۸۱ق) بر «تهذیب المنطق» سعد الدین تفتازانی (۷۹۳ق) است که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده و نگارش آن در دهه آخر شعبان ۱۱۳۲ق آغاز و در دهه نیمه رمضان همان سال پایان یافته است.

[الذریعه ۶-۶۲ - مرعشی ۶-۱۲۶ - مجلس ۳۸-۴۸۳ - آستان قدس ۱۱/۴۴۹].

ص: ۱۶۷

آغاز: «الحمد لله الذي خلق فسوى والذى قدر فهدي والذى صور فاحسن وانطق فاتقن...».

انجام: «...فجاء بحمد الله عمده فى هذا الفن و عده لمن يريد الوصول الى مقاصدهم فى هذا العلم و اسأل الله تعالى ان يرحمنا برحمته التى وسعت كل شىء و ان يجعلنا من الذين أنعم عليهم من...آله الطيبين الطاهرين.»

۲- اختلاجات اعضاء (رساله در...) «۱۰۵- ۱۰۶» (طب - فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در حکمت و علت جهیدن و اختلاج اعضاء بدن انسانی که مطابق عقیده حکما و اطباء پیشین نگاشته شده است.

آغاز: «فصل در بیان اختلاجات است و آن عبارت است از جستن اعضاء آدمی بناگهان و گویند که زیاده از سه مرتبه هرگاه جست باد است و این علم متعلق است بذی القرنین که آدمی را از شر و نفع و ضرر آگاه میگرداند...».

انجام: «..اگر مکرر این اعضا بجهد مقدمه فالج و لغوه و شکسته است.».

کتاب اول نستعلیق محمد بن رضا قلی در ۱۲۳۱ در طهران مدرسه میرزا صالح طهرانی. با مهر بیضوی «یا عزیز الله ادرکنی» در برگ اول.

رساله دوم تحریر سده ۱۳

۱۰۶ برگ، ۱۰ × ۲۱

(۲۴۱۴)

۱- حاشیه شرح مختصر التلخیص «۱- ۶۳» (بلاغت - عربی)

از: نظام الدین عثمان بن عبدالله خطایی (قرن ۱۰).

متن «تلخیص المفتاح» نگاشته خطیب دمشقی قزوین (۷۳۹ق) مورد توجه سعد

ص: ۱۶۸

الدین تفتازانی (۷۹۳ ق) واقع و شرح مطول و مختصری بدان نگاشت، حاشیه حاضر بر «مختصر المعانی» نوشته شده و بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده است.

[مرعشی ۱-۱۱۳ - کشف الظنون ۱-۴۷۶ - مجلس ۲۶-۵۱ - دایره المعارف اسلامی ۱/ ۸۵].

آغاز: «نحمدک اللهم علی ما اعطیتنا من سوابغ النعم و بوالغ الحکم و نصلی علی نبیک الهادی العرب و العجم علی وجه اکمل و اتم، قوله: نحمدک اثر الحمد علی الشکر...».

انجام: «... و الاولی ان یقابل المتروک بالمتروک الیه فیقال یتروک المعین الی غیر المعین او الخطاب».

۲ - فصوص الحکم «۶۴ - ۷۸» (فلسفه - عربی)

از: ابو نصر محمد بن محمد بن طرخان فارابی (۳۳۹ ق).

رساله ای کوتاه پیرامون ماهیت و وجود و اثبات واجب الوجود و ادراکات انسانی و غیره که با براهین فلسفی و بصورت «فص - فص» تنظیم شده است.

[آستان قدس ۱۱-۲۵۴ - مرعشی ۱۱-۳۴۰ - مجلس ۳۸-۵۶۶ - نمازی خوی / ۳۱۹].

انجام: «... و کل شیء هالک الا وجهه و له الحمد علی ما هدانا من سبيله و اولانا من تفضله، الحمد لله الذی وفق لاتمام هذا الكتاب و عصم من الزلل و الغوایه و الاضطراب... اولوا الایدی و الالباب».

کتاب اول نستعلیق محمد شفیع الموسوی در ۱۰۸۴ حواشی دارد با یادداشت تملک کمائی سنجرى در ۱۳۵۵

رساله دوم از آغاز نقص دارد، نسخ ۱۰۲۳ با یادداشتی از افصح المتکلمین.

در پایان نسخه رساله ای ناقص در منطق هست که قوله قوله دارد و حاشیه یا شرح است تحریر سده ۱۱

۱۱۸ برگ، ۱۰ × ۲۱

ص: ۱۶۹

۱ - ریاض الفتیان = شرح نصاب «۱ - ۱۰۶» (نفت - عربی به فارسی)

از: ابن حسام، نظام الدین بن کمال الدین هروی (زنده ۷۹۰ ق).

شرح متوسطی بر «نصاب الصبیان» ابو نصر فراهی هروی (۶۴۰ ق) است که در سال ۷۳۷ ق یا ۷۹۰ ق نگاشته شده است.

[الذریعه ۱۱-۳۳۳ - کشف الظنون ۲-۱۹۵۴ - نسخهای خطی فارسی ۳-۱۹۸۶ -

دانشگاه تهران ۱۳-۳۳۶۳ - مجلس ۲/۳۵۳].

آغاز: «سپاس بی قیاس مرقادری را که اساس حیاه ناس را بر علم و معرفت نهاد.

انجام: «..علیقه بفتح العین المهمله و کسر لام و قاف توبره که در سر ستور کنند و اشتریکه بفرستند تا خار بیاورد و جمعه
علائق فعیل بمعنی المفعول من العلق و العلق من باب علم یعنی در آویختی، تمت».

۲ - شرح العوامل «۱۰۶ - ۱۱۶» (نحو - عربی)

به مجموعه ش ۲۲۵۱، از دو کتابیها در همین جلد رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق حاجی محمد بن آقا باباجیلانی در ۱۲۲۵

کتاب دوم نستعلیق ۱۲۳۸ با مهر بیضوی «شعاع ۱۳۱۵» در برگ آخر.

۱۱۶ برگ، ۱۵ × ۲۱

۱ - ترجمه و شرح عوامل جرجانی «۱ - ۱۸» (نحو - فارسی)

از: عضد بن لطف الله.

ترجمه و شرح مختصری بر «شرح عوامل المائه» عبدالقاهر جرجانی (۴۷۱ ق) که بصورت مزجی نگاشته شده است.

ص: ۱۷۰

آغاز: «حمد و ثنایی بی عد مر رافع... و خافض... که عاملان درگاه الوهیت به یقین و بی شک و شبهه از قلوب قطع متعلقات بشریه گردانید».

انجام: «..بلکه میتوان گفت همه را می داند و کتب نحوی وی را آسان میشود تمام شد ترجمه».

۲- ترجمه تصریف «۱۸-۵۹» (صرف - فارسی)

از: محمد بن قاسم بن یوسف حسنی.

ترجمه متوسطی بر «العزی فی التصریف» عزالدین عبدالوهاب زنجانی است که برای استفاده طلاب مبتدی نگاشته شده است.

آغاز: «و به نستعین، لک یا ذالجلال و الاکرام افتتاح الکلام و الاتمام حمد آ لمن صرف قلوبنا بحق شکر نعمائه و انطق لساننا بیان».

کتاب اول نستعلیق سده ۱۱

کتاب دوم از انجام نقص دارد، تحریر سده ۱۱

۵۹ برگ، ۱۳ × ۱۹

(۲۴۳۷)

۱- جنگ «۱-۵۰» (فارسی)

از: ؟.

مجموعه متفرقی از اشعار و لغزها و مناقب و روضه خوانی که از کتابهای متعدد اقتباس شده و بدون ترتیب خاصی جمع آوری شده است.

آغاز:

«نوش دارو که پس از مرگ به سهراب رسید عقل داند که بدان زنده نگردد سهراب»

ص: ۱۷۱

انجام:

«گشتند عترتش چو اسیران زنگبار در شام و کوفه بسته بند بلا غریب»

۲- تعبیر الرؤیا لیوسف (علیه السلام) «۳۰-۳۳» (عربی)

از: ؟.

رساله ای مختصر در تعبیر خوابها و رویاها که از حضرت یوسف (علیه السلام) نقل شده و بدو منسوب شده است که در دوازده باب تنظیم شده است: ۱- فی رویه نور الله. ۲- فی رویه الذهب و الفضة. ۳- فی رویه الاثار. ۴- فی رویه العسل و السكر.... ۱۱- فی رویه الطيور. ۱۲- فی رویه الماء و السفینه.

آغاز: «بسمله ان هذه النسخه الشریفه تعبیر یوسف (علیه السلام) واقتصر العلماء رضی الله عنهم اجمعین باثنی عشر باباً لیكون سهلاً.

هر دو تحریر سده ۱۳

۵۰ برگ، ۱۵ × ۲۲

(۲۴۵۵)

۱- سراج المحتاج فی السیر و السلوک بلا اعوجاج «۴۳-۶۲»

(عرفان - فارسی)

از: فتح الله وفایی تستری (۱۳۰۴ ق).

مجموعه مکاتیب و نامه‌های عرفانی و معنوی است که بخواش یکی از دوستان سالک و رهرو طریق الهی و برای راهنمایی او نگاشته شده است، مؤلف در لابلای مطالب از اشعار مولوی و سرودهای خود سود جسته است.

[الذریعه ۱۲ / ۱۶۱].

ص: ۱۷۲

آغاز:

«ای دلا منزل فراتر برکن از این خاکدان غیر قرب دوست دیگر هرچه باشد خاک دان
گر بقا خواهی فنا باید شد اندر حسن دوست کاین فنا باشد بقائی به ز ملک جاودان»

انجام:

«..وفایی را بخود مگذار مگذار که هستم از خودی بیزار بیزار

بفضل خویشتن برگیر دستم ... از غیر خود بر خود شکستم»

۲- دیوان وفایی «۶۳-۹۰» (فارسی)

از: فتح الله بن حسن وفایی تستری، (۱۳۰۴ ق).

مجموعه قصائد... که در مناقب امامان و معصومین (علیهم السلام) و فضایل آن بزرگواران سروده شده است.

[الذریعه ۹-۱۲۷۴ - مجلس ۳۷-۱۵۷ و ۳-۶۷۸ - نسخههای خطی فارسی ۳/۲۶۰۳].

آغاز:

«روزگار از نکته گیسوی یارم عنبری شد گیتی از عکس رخس رشک نگارستان چین شد»

هر دو نسخ مجلد جواد کشمیری. کتاب اول در ۱۲۹۴ و کتاب دوم بیتاریخ (تحریر سده) ۱۳ از آخر ناقص.

کتاب اول برای چاپ سنگی آماده شده و در پایانش دو قطعه منظوم در ماده تاریخ چاپ کتاب در سال ۱۲۹۴ ق توسط محمد علی کشمیری (حامد) و حاجی عطاء الله صاحب مازندرانی هست.

و برگ یک تا چهل و دو این مجموعه نسخه چاپ سنگی انیس الموحدین نراقی است.

۹۰ برگ، ۱۴ × ۲۰

ص: ۱۷۳

۱ - قضا و قدر «۴ - ۸» (منظومه - فارسی)

از: محمد قلی سلیم تهرانی.

به مجموعه شماره [۲۳۴۰]... دو کتابیها در همین جلد مراجعه شود. و نیز به فهرست سابق این کتابخانه ص ۵۶۱ رجوع شود.

آغاز:

«نمک پرورد ملاح ملیحی چو کلک نغمه پردازان فصیحی

بوقت صلح آن را بود در کام

زبان از چرب و نرمی موم و مرهم»

انجام:

«.. که ایام پریشانی سرآمد

کدامین گوهر از دریا درآمد

بمن گفتند کای پاکیزه گوهر چه میگویی بگو یکبار دیگر»

۲ - یوسف و زلیخا «۹ - ۱۴۶» (منظومه - فارسی)

از: نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی، ۸۱۷ - ۸۹۸ ق.

به ج ۲ ص ۷۸۲ رجوع شود.

انجام:

«... نخست از غیر جانان دیده بر کند وزان پس نقد جان بر خاکش افکند

هزاران فیض بر جان و تنش باد

بجانان دیده جان روشنش باد»

کتاب اول تحریر سده ۱۳

کتاب دوم نستعلیق غلامرضا بن حاجی محمد لر در ۱۲۶۹

۱۴۶ برگ، ۱۶ × ۲۱

ص: ۱۷۴

(۲۴۹۸)

۱ - شرح الايساغوجي، حسام الدين كاتي « ۱ - ۵۰ » (منطق - عربي)

به ج ۱ ص ۲۸۷ رجوع شود.

۲ - كبرى في المنطق، مير سيد شريف جرجاني « ۵۲ - ۶۶ »

(منطق - فارسي)

به ج ۲ ص ۵۹۷ رجوع شود.

كتاب اول تحرير سده ۱۲

كتاب دوم نستعليق عبدالوهاب روضه خوان در ۱۲۷۳

۶۷ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۲۵۰۸)

۱ - عده الداعي و نجاح الساعي « ۱۲۶ - ۱ » (دعا - عربي)

از: جمال الدين احمد بن محمد بن فهد حلي (۸۴۱ ق).

به جلد ۱ ص ۳۷۶ رجوع شود.

۲ - اربعون سوره من التوراه = حديث قدسي « ۱۲۷ - ۱۳۸ » (عربي)

(منسوب به) اميرالمومنين على بن ابيطالب (عليه السلام).

چهل سوره در اخلاق و مواعظ كه از تورات انتخاب و چنانكه گفته اند توسط اميرالمؤمنين (عليه السلام) بعربي ترجمه شده است، اين احاديث از طريق ابن عباس روايت شده است.

به جلد ۱ اين فهرست ص ۲۰۵ رجوع شود.

[مجلس ۳۵-۱۹ و ۳۵ - مرعشي ۱-۷۰ (با نام حديث قدسي) -

الذريعه ۱-۲۷۸ - آستان قدس ۱۴/۶].

ص: ۱۷۵

آغاز: «هذه فائده جليله و موعظه بليغه و هي اربعون سوره منتخبه من التوراه التي كلم الله تعالى بها موسى بن عمران (عليه السلام) بلا ترجمان، السوره الاولى: عجبت لمن ايمن بالموت كيف يفرح...».

انجام: «..و جمع ماله لوارثه و كان اشد الناس عذاباً يوم القيامة زدناهم عذاباً فوق العذاب».

کتاب اول نسخ محمد بن عمران رضوی در سده (۱۰ و ۱۱) با یادداشت تملک محمد کاظم بن محمد حسین همدانی در ۱۰۷۱ در برگ آخر.

کتاب دوم تحریر سده ۱۱ و ۱۲

۱۳۸ برگ، ۱۴ × ۱۹

(۲۵۱۰)

۱- انیس الاطباء «۱- ۷۲» (طب - فارسی)

از: ابوالخیر محمد بن محمد فارسی.

به جلد ۲ ص ۵۶ رجوع شود.

نسخه حاضر فراز ابتدا چند برگ افتاده و تنها بخش ادویه مفرده را در بر دارد.

آغاز: «...ارنب بحری: حیوانی است دریائی کوچک صدفی شکل سرخ رنگ، اگر سر وی بسوزانند خاکستر وی نافع بود جهت داء الثعلب خاصه که با پیه خرس طلا کنند و اگر در چشم کشند آن خاکستر جلا دهد...».

انجام: «..یاقوت:....و خفقانرا سود دارد و دلرا قوت دهد. یشیب: سرد است و خشک اسهال خون را سود دارد....، تمام شد قسم ادویه از کتاب انیس الاطباء».

۲- قرابادین «۷۲- ۱۱۱» (طب - فارسی)

از: ؟.

ص: ۱۷۶

رساله ای کوتاه در مباحث و اصول پزشکی قدیم و بدون تقسیم بندی خاص دارای مباحث ذیل است:

اوزان مستعمله طبی - اقراص - نقوعات و مطبوخات - حبوب مسهله - اشربه - لعوقات - معاجین - مرییات مفرحات - روغنها - سمومات و خاتمه در منافع و مضار طعامها و شرابها و لباسها (در چند لمعه).

به جلد ۲ این فهرست ص ۵۸۹ رجوع شود.

آغاز: «گفتار در اقرابادین و ما يتعلق به؛ فصل: در اوزان مستعمله در طب، قیراط چهار شعیر است و دائق سه قیراط است و درهم چهار دائق است و مثقال درهمی است و نصف و سه حبه و حبه شعیره است....».

کتاب اول تحریر سده ۱۱ برگ اولس نو نویس است.

کتاب دوم از آخرش دو برگ افتاده، تحریر سده ۱۱

۱۱۱ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۲۵۱۴)

۱ - مخزن الاسرار «۱ - ۴۸» (منظومه - فارسی)

از: نظامی گنجوی.

به ج ۲ ص ۳۱۵ رجوع شود.

[نسخه های خطی فارسی ۴-۳۱۸۴ - مجلس ۸-۷۱ - دانشگاه تهران ۹-۸۸ - سپهسالار ۳/۲۸۸].

۲ - لطیفه غیبی «۴۹ - ۷۲» (عرفان - فارسی)

از: محمد بن محمد دارابی شیرازی (زنده ۱۰۳۸ ق).

رساله ای مختصر و دقیق در حل مشکلات و مبهمات اشعار حافظ شیرازی (۷۹۲ ق) و پاسخ از اشکالات و ایراداتی است که به حافظ وارد شده که در سه باب و یک

ص: ۱۷۷

خاتمه تنظیم شده است:

باب اول؛ در شرح اشعار غامضه

باب دوم؛ بیان مراد از شراب و معشوق و ساقی و غیره

باب سیم؛ دفع اشکال جبر از حافظ

خاتمه؛ در بعضی از تفاللات اشعار حافظ

[الذریعه ۱۸-۳۱۷ - دانشگاه تهران ۲-۴۲۹۰ - مجلی ۳۷-۷۸ و ۳-۳۵۷ -

نسخه‌های خطی فارسی ۲-۱۳۴۲ - مرعشی ۱۶ / ۳۴۱].

آغاز: «فصیحترین کلامی که فصحای بلاغت شعار و بلغای فصاحت دثار کتابت دیوان خود سازند حمد و ستایش و ثنا و ستایش جناب کبریائست».

انجام:

«دگر ز منزل جانان گذر مکن درویش که سیر معنوی و کنج خانقاهت بس»

کتاب اول تحریر سده ۱۲ آخرش افتادگی دارد.

کتاب دوم نستعلیق ۱۰۹۴ در قطعه دار القرار قندای .

۷۲ برگ، ۱۴ × ۱۹

(۲۵۱۸)

۱ - کشف الارواح = یوسف نامه «۳ - ۱۴۲» (عرفان - فارسی)

از: پیر جمال الدین محمد اردستانی (۸۷۹ ق).

رساله ای مفصل و منظوم در تفسیر و تاویل عرفانی داستان حضرت یوسف (علیه السلام) به شیوه و مشرب عرفانی که با فرازهایی شیوا به نثر آراسته شده است.

[الذریعه ۱۸-۱۰ - مرعشی ۱۰-۴۲ - نسخه‌های خطی فارسی منزوی ۱-۵۵ و ۴ / ۳۰۵۵].

آغاز:

«بنامت نامه را سر برگشایم که اندر کوی عشقت میسرایم

ص: ۱۷۸

از آن در وصف رویت میسرایم که تا قدرت باهل دل نمایم»

انجام:

«..درین روزی که شب در پی ندارد ملالت کی تواند سر برآرد

همه کام است جای باده در جام

نگنجد بس کلام اینجا و پیغام»

۲- شرح الواصلین «۱۴۳- ۲۶۲» (عرفان - فارسی)

از: پیر جمال الدین محمد اردستانی (۸۷۹ ق).

منظومه ای بلند همراه با قطعاتی از نثر عرفانی در مسائل مختلف معنوی و اخلاقی که با ذکر داستان و حدیث و آیات قرآنی همراه است، مطابق بیت ذیل این رساله در سال ۸۷۶ ق پایان یافته است:

هجرت آن دُرد نوش صاف کش بود اندر هشتصد و هفتاد و شش

[نسخه‌های خطی فارسی ۴-۲۹۶۵ - مجلس ۳-۵۴۱ و ۸-۲۲۶ - دانشگاه تهران ۱۴ / ۳۵۷۱].

آغاز موجود:

«...در میان آن دو گفתי با یکی که مهل کاید بجانم در شکی

باز میگفتی بزاری آن صبور که مرا مگذار با من ای غیور»

انجام:

«..مرآت دلبران و ملیحان است این کتاب گنج غریب و رنج جمالی مرتضاست

گر گوش و چشم و دل بزبان یآوری کنند صندوق و جسم و جان تو نگویی ز حق جداست»

هر دو تحریر سده ۱۳

کتاب دوم از آغاز ناقص دارد.

وصایا انوشیروان در سه صفحه تحریر سده ۱۳ ضمیمه این مجموعه است.

۲۶۴ برگ، ۱۴ × ۲۰

ص: ۱۷۹

۱ - مصابیح السنیّه و طب البریه «۱ - ۴۹» (طب - عربی)

از: شهاب احمد بن احمد بن سلامه قلیوبی مصری (۱۰۶۹ ق).

رساله ای متوسط در اصول و قواعد پزشکی قدیم و شناسایی امراض مختلف بدن که در یک مقدمه و ده باب و یک خاتمه تنظیم شده است: مقدمه؛ فی معرفه الطب و ما یتعلق به.

الباب الول؛ فی معرفه اصول الامراض (۴ فصل)....

[کشف الظنون ۲-۴۹۰ - بروکلما ۲-۴۹۲ - مخطوطات طب متحف العراقی ۲-۳۳۸ -

معجم المؤلفین ۱/۱۱۸].

آغاز: «الحمد لله الذی جعل انواع الانسان اکمل الانواع و میزه بالنطق و الادراک و الاختراع و جعل صحه بدنه و عقله سبباً لوجود الانتفاع».

انجام: «..و وجع الکبد و الطحال و قله شهوه الغذاء و ضعف الباه و یمیت القلب و یجلب الاوجاع و کل سوء و موت الفجاءه و یفتح کل شرّ و یوجب سخط الرب و ینسی الشهاده عند الموت تم الكتاب».

۲ - الدرر المنتخبه فی الادویه المجرّبه «۴۹ - ۹۵»

(طب و علوم غریبه - عربی)

از: ؟.

رساله ای متوسط در انواع ادویه و طلسمات و ادعیه و اسماء که در درمان امراض تجربه شده و مؤلف آنها را از پدرش فراگرفته و بنام ملک مظفر بن ملک منصور در دوازده باب تنظیم ساخته است:

الباب الاول؛ فی ادویه امراض الرأس و الوجه.

الباب الثانی؛ فی ادویه امراض الحلق و الصدر و الریه و القلب....

ص: ۱۸۰

آغاز: «..الحمد لله رب العالمين الذى فضل نوع الانسان بنطق اللسان و ائده بمفهوم المقص (كذا) و جعله طلسمآ ظاهرآ تاثيره فى هذا العالم موجود و سخر له ما بين السماء و الارض من كل شىء موجود...».

انجام: «... و كلما اكثر المسك كان احسن و... بقدر الفلفل و يجفف...فانه يأتى جيدآ و الله تعالى اعلم».

هر دو تحرير سده ۱۲ و ۱۳

۹۵ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۲۵۳۳)

۱- شرح نكت العبادات «۲- ۱۴۶» (فقه - عربى)

از: قاضى شمس الدين جعفر بن احمد بن عبدالسلام سناعى، (۵۷۳ق).

شرح مفصل كتاب «نكته» ظاهرآ نگاشته خود شارح كه بصورت مزجى ترتيب يافته و در آن با استفاده از كتاب و سنت و اجتهادات ائمه زيديه به استنباط احكام پرداخته شده است، اين كتاب در سال ۱۴۰۸ ق توسط مكتبه اليمن الكبرى با نام «الروضه البهيه فى المسائل المرضيه» بطبع رسیده است.

[مؤلفات الزيديه ۱۹۸ / ۲].

آغاز: «بسمله، الحمد لله على سوايغ نعمه و توأم منحه و قسمه و صلى الله على خير خلقه عترته و... اما بعد فان نعم الله سبحانه و ان فاتت.

انجام: «...من حاله قائم العين لم يستهلك فهو اولى و ذلك مما لا خلاف فيه بين علماء المسلمين تم الكتاب».

۲- العقيدة العدليه على مذهب الزيديه «۱۴۶- ۱۴۷» (كلام - عربى)

از: زين الدين على بن عبدالله كوفى.

ص: ۱۸۱

قصیده ای در ۳۸ بیت که در آن عقاید مهم زیدیه به نظم کشیده شده است، ناظم ظاهرآ از اعلام بزرگ زیدیه بوده چنانکه از وی، با القاب «القیه الورع الکامل عمده العباد الموحّدين و قاعده الزهاد المتعبدين» یاد شده است.

آغاز:

«اول مفروض علی العباد معرفه الله بلا تردد

ثم صفات نسبت الیه ونفی غیر جائز علیه»

انجام:

«..من الرجال ما به عمایه

فالحمد لله علی الهدایه

یحب اهل البیت من والاهم نجی غدآ و الشکک فی سواهم»

کتاب اول تحریر محمد بن علی بن سلیمان در ۱۰۲۵ این نسخه از طهارت تا احکام المرتدین را در بر دارد.

منظومه دوم تحریر سده ۱۱ مییاشد.

۱۴۷ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۲۵۴۲)

۱ - منتخب تحفه المحتاج «۵ - ۹۵» (فقه - عربی)

از: محمود بن عبدالمجید فوجی معادی.

رساله ای متوسطی در منتخب و برگزیده کتاب «تحفه المحتاج» نگاشته «احمد بن محمد هیثمی مکی (۹۷۴ ق) است که در چند فصل تنظیم شده است، این کتاب تمام ابواب فقهی را در بر دارد.

آغاز: «الحمد لله العلیم الوهاب و الصلاه و السلام علی النبی المبعوث بالحکمه و فصل الخطاب و علی آله و اتباعه المتّقین و الاصحاب...فهذه نبذه من مسائل کل باب و زبده من اقاویل کل کتاب انتخبها الحقییر...».

ص: ۱۸۲

انجام: «..فالذی یتجه ان الحکمین حیث اختلف تاریخهما[....].الما ان یرجح الثانی بشی نظیر ما مرّ فی البتین و ان لم یورثها كذلك فعارضتا نظیر ما مرّ فی البتین ایضاً».

۲- التعظیم و المنه فی ان ابوی النبی (صل الله علیه و اله وسلم) فی الجنه «۹۹ - ۱۰۱»

(کلام - عربی)

از: جلال الدین عبدالرحمن بن ابی بکر سیوطی، ۹۱۱ ق.

رساله ای کوتاه درباره والدین رسول اکرم ۹ و وضعیت اعتقادی آنها و جایگاه آنها از دیدگاه اهل تسنن است این رساله سومین اثر سیوطی در این باره و کوتاهترین آنها است.

[کشف الظنون ۱/ ۴۲۳].

آغاز: «الحمد لله و سلام علی عبادہ الذین اصطفی هذا ثالث مؤلف ألفته فی مسأله والدی رسول الله... فاقول».

انجام: «و لهذا سکت فی هذا الكتاب و فی سائر المؤلفات التي الفتها فی هذه المسأله عن التصريح بحکایه قول الفرقة الرابعه و اقتصرت علی حکایه الفرقة الثالثه».

کتاب اول نسخ محمد بن محمد شریف بانی الاصل (منسوب به شهر بانه کردستان در ۱۲۳۸ حاشیه نویسی دارد.

یک فرع فقهی از کتاب شرح العباب ابن حجر مکی تالیف شیخ احمد هیثمی در آغاز این نسخه است.

کتاب دوم تحریر عبدالرحمن توتشی در ۱۲۴۳ برای استادش مولانا احمد رودباری. در همین سال مقابله و تصحیح شده است.

۱۰۱ برگ، ۱۷ × ۲۲

ص: ۱۸۳

۱ - قانونچه «۳ - ۴۸» (طب - عربی)

از: محمود بن محمد چغمینی خوارزمی.

به جلد ۱ این فهرست ص ۴۲۴ رجوع شود.

[الذریعه ۱۷-۲۰ - مرعشی ۷-۷۵ - الفبایی آستان قدس/۴۴۱ - کشف الظنون ۲/].

۲ - شرح الفصول للبقرات «۵۱ - ۱۸۷» (طب - عربی)

از: علاء الدین ابوالحسن علی بن ابی الحزم قرشی - ابن نفیس (۶۸۷ ق).

شرح متوسط و معروفی بر «الفصول» بقراط حکیم یونانی است که بصورت «قال البقرات - الشرح» تنظیم و در بیان قواعد و اصول کلی پزشکی نگاشته شده است.

[مرعشی ۱۲-۲۷۲ - الذریعه ۱۳-۳۸۲ - الفبایی آستان قدس/۳۵۰ - کشف الظنون].

آغاز: «بسمله، انّ ما قد سلف من شروحا لهذا الكتاب فانّ نسخه تختلف بحسب اختلاف اغراض الطالبین و هذه النسخه انما تتبع فیها ما یراه...».

انجام: «و متی کان كذلك و جب ان یكون الاستفراغ بالقی و هو المراد بالاستفراغ الذی من فوق و من هنا فنختم الكتاب مستغیثین بالله وحده والله اعلم بالصواب».

هر دو کتاب تحریر ۱۲۴۳ کتاب اول حاشیه نویسی دارد.

۱۸۷ برگ، ۱۷ × ۲۲

۱ - ترجمه دعای کمیل «۳ - ۲۱» (دعا - عربی و فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ ق.

ترجمه دعای کمیل بروش سلیس و ساده است. احتمالا از یکی از کتب ادعیه علامه مجلسی اخذ و اقتباس و مستقلا در اینجا جای داده شده است.

ص: ۱۸۴

آغاز: «بسملة الحمد لله رب العالمين... اما بعد چنین گوید فقیر خاطی... که چون دعای مشهور بدعای کمیل از سایر دعاها بوفور فصاحت و کمال بلاغت و حسن مضامین ممتاز است و فضیلت بی شمار در...».

انجام: «... صلی الله علی رسولہ و الائمه المیامین من آلہ و سلم تسلیماً کثیراً و درود فرستاد خدا بر رسول خود و پیشوایان صاحب میمنت که آل اویند و سلام فرستاد سلام فراوان».

۲- ترجمه ادعیه سرّ القدسیّه «۲۱- ۸۳» (دعا - عربی و فارسی)

از: سید محمد بن محمد باقر حسینی (قرن ۱۲).

دعای سرّ که از طریق رسول اکرم ۹ مروی است دارای خواص بسیار زیادی است در این رساله ادعیه مزبور که بصورت (یا محمد - یا محمد) نقل شده به درخواست «ابوالمظفر شاه سلطان حسین صفوی» به فارسی ترجمه شده است.

آغاز: «بسملة الحمد لله الذی یجیب من دعی و یعلم السرّ و النجوى و الصلاه و السلام علی سادہ الوری... اما بعد چون فرمان قضا جریان نواب کامیاب سپهر رکاب مالک رقاب الامم... که ادعیه سرّ مبارکه مرویه از...».

انجام: «... پس بدرستی که هرگاه این دعا را بخواند ضرر نمی رساند به آن کید مکر کنندگان، تمت الادعیه السرّ القدسیّه».

هر دو بخط کمال علی راقم در ۱۳۰۶ و دومی حسب فرمایش میرزا مصطفی خان سرهنگک نوشته شده و در پایان آن دعای سمات با ترجمه و دعای علوی مصری آمده است.

۱۴۶ برگ، ۹ × ۱۵

ص: ۱۸۵

۱ - ترجمه منظوم عوامل « ۱ - ۵ » (نحو - فارسی)

از: ؟.

ترجمه منظوم «عوامل المائه» عبدالقاهر جرجانی (۴۷۱ ق) است که در چند بیت سروده شده است.

آغاز:

«دانکه در نحو امام جرجانی

این چنین گفته است تا دانی

عامل علم نحو صد باشد داند آنکس که باخبر باشد»

انجام موجود:

«بئس و ساء حبداً و نعم دوی آخر بمدح و اول ذم»

۲ - ارشاد العوام « ۱۰۶ - ۱۴۱ » (منظومه - فارسی)

از: عبدالواحد.

رساله ای منظوم که در آن کلیات مباحث عقاید شیعی، فقه و عبادات و معاملات و اخلاقیات بنظم کشیده شده است، این رساله در ایران بطبع رسیده است.

[الذریعه ۱ / ۱۵۵].

آغاز:

«سپاس و شکر بی حد کرانه بود لایق بمعبود یگانه

درود بشمار از حی داور محمد را سزد با آل اطهر»

انجام موجود:

«..اگر مظلوم ظالم را نبخشد

چگونه کردگار او را ببخشد

هر آنکس کرد ظالم را اعانت تو گویی کرد مظلومان اهانت»

هر دو تحریر سده ۱۲ و هر دو از آخر ناقص. بین رساله اول و دوم مطالبی فقهی و ادبی آمده

ص: ۱۸۶

و در پایان یکی از صفحات تاریخ ۱۱۹۹ دارد.

۱۴۱ برگ، ۱۱ × ۱۵

(۲۵۷۴)

۱- نان و حلوا «۱-۹» (منظومه - فارسی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ ق).

آغاز:

«ایها اللاهی عن العهد القدیم

ایها الساهی عن النهج القیوم»

انجام موجود:

«... گاه گاهم نیم نانی می دهد

گاه مشت استخوانی می دهد»

۲- تلگرافات تحریم تنباکو «۱۱-۲۲» (فارسی)

از: ؟.

مجموعه برخی اسناد و تلگرافات مربوط به حوادث تحریم تنباکو که در یک دفتر گردآوری شده است.

آغاز: «... و من جمله یکی از تعرضات مردم اینست که تنباکو و توتون بدست خارج مذهب ساخته میشود این خیال به کلی خارج از صحت است...».

انجام: «... و امیدواری و دعاگویی ذات اقدس همایونی اعلیحضرت شاهنشاه خلد لله ملکه گردید ان شاء الله به همت عاطفت ملوکانه دست خارجه بالمره از ایران کوتاه خواهد شد محمد حسن الحسینی».

هر دو بیتاریخ تحریر سده ۱۳ و ۱۴ و ناقص.

۲۲ برگ، ۱۱ × ۱۷

ص: ۱۸۷

۱ - آداب الصلاة = ترجمه الصلاة « ۱۸ - ۵۲ » (فقه - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی اصفهانی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ ق.

رساله فتوایی مختصری در آداب و شیوه خواندن نماز از طهارت تا پایان نماز و دعوات و اذکار همراه با ترجمه آنها که در پایانش نیز برخی احکام بانوان آمده است.

[الذریعه ۱-۲۱ - ۴-۱۱۳ - مرعشی ۱-۲۰۵ - مجلس ۲۵-۱۱ - کتابشناسی مجلسی / ۶۷].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اما بعد چنین گوید احقر عباد الله... که چون نماز عمدۀ ارکان ایمان است.

انجام: «... این مجملی است از احکام مختلفه مردان و زنان و احکام دیگر هست که در کتب مبسوطه مذکور است و الحمد لله اولاً و آخراً».

۲ - احکام نماز « ۵۳ - ۶۶ » (فقه - فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه که در آن تمام احکام واجب، مستحب و مکروهات و اجزا و ارکان و منافیات نماز بیان شده است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اما بعد چون نماز ستون دین است و افضل عبادتست و بهترین طاعاتست چنانچه در احادیث معتبره وارد شده است که... پس بنابراین بر هر مکلفی واجبست که نماز خود را بداند تا نماز تواند کرد...».

انجام: «... ۲۰ - مقدم داشتن السلام علیک ایها النبی و رحمه الله و برکاته... السلام علی محمد بن عبدالله خاتم النبیین».

رساله اول نستعلیق علی مراد بن ملا باقر هراتی در ۱۲۳۹

رساله دوم تحریر سده ۱۳

رساله ای در آداب و ادعیه و نماز ماه رمضان به فارسی و متفرقاتی از نظم و نثر فارسی

ص: ۱۸۸

ضمیمه این مجموعه است.

۷۸ برگ، ۱۰ × ۱۹

(۲۶۰۴)

۱ - حیاہ النفس فی حضرہ القدس «۱ - ۲۷» (کلام - عربی)

از: احمد بن زین الدین احسایی (۱۲۴۱ ق).

[الذریعه ۷-۱۲۴ - مرعشی ۲-۲۰۰ - القباہی آستان قدس / ۲۳۱ - عمومی مراغه / - مشار عربی / ۳۲۶].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... قد التمس منی بعض الاخوان الذین یجب طاعتهم ان اکتب لهم رساله فی بعض ما یجب علی المكلفین...».

انجام: «...و الرضا فی کل حال بقدره و قضائه فانه ولی کل خیر و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین».

۲ - کنز الذهب = شرح الرساله الذهبیه «۲۸ - ۷۶» (حدیث و طب - فارسی)

از: محمد بن حسن مدرس مشهدی خراسانی (۱۲۵۷ ق).

رساله ای متوسط در شرح «رساله الذهبیه» رساله طب منسوب به امام رضا (علیه السلام) که در آن متن عربی را آورده و بعد به ترجمه و شرح آن پرداخته است، این رساله موافق شعر زیر در سال ۱۲۳۷ ق پایان یافته است:

«پی سال تاریخش افکار گفت بشد گنج پنهان زر آشکار»

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۵۸۸ - الذریعه ۱۳-۳۶۴ و ۱۶-۳۴۰ -

دانشگاه تهران ۱۱-۲۱۰۷ - مجلس ۶-۴۰ - مرعشی ۱۰/۱۰۴].

آغاز: «حمد بیحد و ثنای بیعد سزاوار حکیمی است که انسان را از خزانه جود خلقت وجود پوشانید.

انجام: «...امید که بتابد بر این شرح کثیر الفتح پرتو التفات شمس الشموس و انیس

ص: ۱۸۹

النفوس و تاج الرؤس... این ذره به بها و غریق بحر خطا را در حال حیات بیثبات و بعد از چشیدن شربت ممت بدعای مغفرت و رفع درجات دستگیری نمایند».

هر دو نسخ محمد علی بن ملا نور علی شاهرودی در ۱۲۵۴ در مشهد مقدس مدرسه میرزا جعفر با مهر بیضوی «محمد حسن بن محمد علی ۱۲۱۰» در رساله اول. با علامت تصحیح.

۷۸ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۲۶۰۸)

۱ - تهذیب المنطق و الکلام «۱ - ۱۱» (منطق - عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی - ۷۹۳ ق.

رساله ای مشهور که از دو بخش منطق و کلام تشکیل و حواشی و شروح بسیاری بدان نگاشته شده است، این رساله در ۷۸۹ ق پایان رسیده است.

به جلد ۱ ص ۱۱۶ رجوع شود.

[مشار عربی/ ۲۳۰ - آستان قدس ۱-۲۶۸ - مرعشی ۲-۱۲۶ - کشف الظنون ۱/ ۵۱۵].

۲ - کبری فی المنطق «۱۲ - ۴۰» (منطق - فارسی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی، ۷۴۰ - ۸۱۶ ق.

به جلد ۲ ص ۵۹۷ رجوع شود.

هر دو تحریر سده ۱۳ با یادداشت تملک حسن بن ابراهیم اردکانی مورخ ۱۲۵۳ بر رساله اول و تملک ۱۳۰۹ در رساله دوم.

۴۰ برگ، ۱۱ × ۱۷

ص: ۱۹۰

۱ - رساله در تهذیب اخلاق «۱ - ۲۱» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در بیان اصول تهذیب و تزکیه نفس که بدون تقسیم بندی خاص و با استفاده از آیات و روایات فراهم شده است.

آغاز: «بسمله در بیان تهذیب اخلاق نفسانی و قتل نفس اماره شیطانی و متخلق شدن باخلاق رحمانی و مسافرت از جسمانی و متشبه شدن بملائکة روحانی کما قال تعالی والذین جاهدوا فینا لنهذبینهم سبلنا، الحدیث: موتوا قبل از تموتوا...».

انجام: «..پس نزول بلا نسبت بگنہکاران موجب هلاکت و عذاب و نسبت به بیگناهان باعث مزید ثواب و ایمان خواهد بود، ربنا افرغ علینا صبراً و ثبت اقدامنا وانصرنا علی القوم الکافرین».

۲ - اسرار عبادات (رساله در....) «۲۲ - ۵۷» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای متوسط در بیان اسرار و حقایق عبادات بروش اخلاقی و عرفانی که در سه قسمت نماز، روزه و جهاد نگاشته شده و از آیات و احادیث سود جسته شده است، مؤلف عبادات را به سه قسم بدنی، مالی (اقتصادی) و مشترک تقسیم و از میان آنها به بیان اسرار نماز (بطور مفصل) و روزه و جهاد پرداخته است.

آغاز: «بسمله، در بیان اسرار عبادات که غرض اصلی شارع از این تکلیفات است، بدانکه عبادت بر سه قسم است یا محض بدن یا محض مالی یا مشترک، اول: نماز و روزه، دویم: مثل خمس و زکاه، سیم: مثل حج و جهاد...».

انجام: بلی جماعتی که به حد بلوغ حقیقی که کمال عقل باشد رسیده باشند ظاهرآ این مراتب را بفهمند کما قال امیرالمؤمنین (علیه السلام) لو کشف الغطاء ما ازددت یقیناً

ص: ۱۹۱

بلغنا الله و ايامكم الى هذا المقام... و اياكم من اهل البصيره و ذوى الافهام».

هر دو بخط مؤلف در سده ۱۳ با این یادداشت از محمد رضا نائینی بر برگ اول: جزء فى الاخلاق هو اللؤلؤ المنتور يليق ان يكتب بالنور ۱۳۰۳ یا ۱۳۳۰

۵۹ برگ، ۱۰ × ۱۶

(۲۶۴۶)

۱ - حاشیه شرح العقائد النسفيه « ۱ - ۶۹ » (کلام - عربی)

از: احمد بن موسى از نيقى خيالى (۸۶۲ ق).

حاشیه ای متوسط بر «شرح العقاید النسفیه» سعد الدین تفتازانى (۷۹۳ ق) که خود شرح عقاید نجم الدین ابو حفص عمر بن محمد نسفی (۵۳۷ ق) است.

[آستان قدس ۱۱-۱۰۹-۱۱۰ - كشف الظنون ۲ / ۱۱۴۵].

آغاز: «بسمله اما بعد الحمد لمستأهله و الصلاه على سيد رسله محمد...اقول: قال الشارح النحرير عامله بلطفه الخطير بعد ما تيمّن بالتسميه الحمد لله الخ و فى تعقيب التسميه بالتحميد اقتداء باسلوب الكتاب...».

انجام: «...وقيل يستجاب دعاء الكافر فى امور الدنيا و لا يستجاب فى امور الآخره و به يحصل التوفيق بين الآيه و الحديث...».

۲ - الاربعين فى اصول الدين « ۷۳ - ۸۳ » (کلام - عربی)

از: فخر الدين محمد بن عمر رازى (فخر رازى)، ۵۴۴ - ۶۰۶ ق.

رساله ای متوسط و معروف در اصول و مبانی علم کلام از دیدگاه اهل سنت که در چهل مساله تنظیم شده است.

[كشف الظنون ۱ / ۶۱ - الفبايى آستان قدس / ۳۵].

آغاز: «المساله التاسعه عشر فى انّ الله تعالى مرثئى، الكلام فيه مرتب على فصول،

ص: ۱۹۲

الاول في المقدمتين اللتين يجب تقديمهما و هي اثنان...».

انجام: «...واعلم ان من تامل في هذه الكلمات على سبيل الانصاف علم قطعاً انه ليس للمعتزله في نفي الرؤيه شبهه...البتة والله الموفق».

هر دو بیتاریخ و رساله دوم فقط مسأله ۱۹ را دارد و تحریر سده ۱۳ میباشد و رساله اول حواشی دارد.

۸۵ برگ، ۱۱ × ۱۸

(۲۶۴۹)

۱- ارجوزه فی التوحید «۱- ۱۷» (کلام - عربی)

از: محمد کریم بن ابراهیم قاجاری کرمانی، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ ق.

منظومه ای در پیرامون ۴۰ بیت که در آن اصول و کلیات دین البته بر مشرب و مذاق شیخیه سروده شده است.

[فهرست کتب مشایخ شیخیه ۲-۱۷۰ - مرعشی ۱۹/۸۶].

آغاز:

«الحمد لله العظيم العالی ذی المجد و الاکرام و الجلال

رب تعالی شأنه الجلیل لیس له فی قدره عدیل»

انجام:

«..فهو هو اللوح الحفیظ الکامن عن درک ابصار العباد بائن

فلم یغادر من صغیره ولا کبیره الا وفيه فصلاً»

۲- التطبيق بین الانسان و العالم «۲۲ - ۴۴» (کلام - عربی)

از: محمد کریم بن ابراهیم قاجاری کرمانی، ۱۲۲۵ - ۱۲۲۸ ق.

رساله ای کوتاه که در پاسخ و پرسش «خسرو خان» که از وی درباره تطبیق بین عالم

ص: ۱۹۳

صغیر یعنی انسان و عالم کبیر یعنی جهان سوال کرده بود نگاشته شده و در آن بین این دو مقایسه شده و مطابق مشرب شیخیه پاسخ داده شده است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین...انه قد سألنی الاخ الصفی و الشفیق الوفی صاحب الاخلاق الحمیده و المکارم العدیده...و سؤاله عن التطبيق بین الانسان الصغیر و العالم الکبیر و.

انجام: «..واجمعهم عن الارض لبقیة هامده لا- حراک لها و لنختم الکلام هیهنا و ختامه مسک و فی ذلک فلیتنا فس المتنافسون».

(۲۶۵۸)

۱- آداب سخن گفتن و حرکت و غذا خوردن «۱- ۱۷» (اخلاق - فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه که در سه بیان: سخن گفتن، حرکت و سکون و غذا خوردن که از بیان کلمات بزرگان انتخاب و به همراه مواعظ و پندهای لقمان حکیم و بزرگمهر در یک دفتر گردآورده است.

آغاز: «بسمله در آداب سخن گفتن و حرکت و سکون و غذا خوردن حقیر از کتب حکما انتخاب کرده و در اینجا بمناسبت مینگارد و مراعات این آداب برای همه کس...بیان اول: در آداب سخن گفتن باید بسیار نگویند...».

انجام: «..و بهره زبان ذکر و بهره اعضا طاعت، گفتم عاقبت را چه بهتر، گفت: خشنودی خدا».

۲- نصیحت نامه «۱۹- ۳۳» (اخلاق - فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در نصایح و مواعظ که مؤلف برای فرزندان خود نوشته است.

ص: ۱۹۴

آغاز: «حمد بیحد و ستایش افزون از عدد سزاوار در گاه پروردگاریست جل جلاله که کشور پادشاهیش از ترک تاز سپاه فنا و زوال محروس و لشکر وهم و اندیشه از عبور حواشی سلطانیش نومید و مأیوس است...».

انجام:

«قرّ عینی من لقاء حجتک منعمی تمم علی نعمتک

کن در این پیرانه سربازم کزان

استجب لی دعوتی یا مستعان»

رساله اول نستعلیق سید محمد مهدی بن محمد حسین قاسانی در ۱۳۱۳ رساله دوم نسخ همان کاتب در ۱۳۱۱

۳۲ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۲۶۶۰)

۱ - فالنامه انبیاء ۷ «۳۱ - ۳۴» (فارسی)

از: ؟.

منظومه در چند بیت در فال کارها و پیشگوئی وقایع که به انبیاء (آدم، شیث، الیاس، نوح، لوط، دانیال، یونس، یوسف، هارون، زکریا، سلیمان، ابراهیم، یعقوب) نسبت داده شده است.

آغاز:

«فال نیک آمد و سعادت را

برگشادی در ارادت را

غایت هم سلامتی دارد بوطن می رسد بکام مراد»

انجام:

«...خور و فرخنده است این فالت چون ببندی زبان دشمن را»

ص: ۱۹۵

۲ - فالنامه حضرت امام صادق علیه السلام «۳۵ - ۱۲۲» (فارسی)

از: ؟.

به ج ۲ ص ۵۳۷ رجوع شود.

آغاز: «بسمله، از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام منقولست که این فالنامه را با اعتقاد پاک یک حمد و سه قل هو الله و سه صلوات و یکبار و عنده مفاتیح الغیب... ای سایل قال بدان و آگاه باشد که از حضرت امام جعفر منقولست...».

انجام: «و مقبول القول گردد که همه بسخن تو باشد چرا که... به دور طالع تو نیست اما بشرط آنکه بی دعا نباشی و دعا با تو باشد تا عمرت زیاد گردد بگو ان شاء الله».

هر دو تحریر سده ۱۳ رساله اول ناقص است. مجموعه ای از ادعیه و طلسمات و ختومات با ذکر آثار و خواص آنها در برگهای اولیه نسخه آمده است.

۱۲۳ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۲۶۶۵)

۱ - سی فصل از خواجه نصیر الدین طوسی «۱ - ۲۲» (نجوم - فارسی)

به جلد ۲ ص ۴۹۵ رجوع شود.

۲ - مدخل منظوم از عبدالجبار خجندی «۲۲ - ۲۴» (نجوم - فارسی)

به جلد ۲ ص ۶۸۲ رجوع شود.

رساله اول نستعلیق ۱۲۲۹ حاشیه نویسی دارد، رساله دوم نستعلیق سده ۱۳

۲۴ برگ، ۱۴ × ۱۸

(۲۶۷۲)

۱ - خلاصه الحساب از شیخ بهاء الدین عاملی «۱ - ۳۵» (ریاضیات - عربی)

به جلد ۱ ص ۲۱۹ رجوع شود.

ص: ۱۹۶

۲- النافع يوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر ار فاضل مقداد سیوری «۳۶- ۸۷» (کلام - عربی)

به جلد ۱ ص ۵۵۷ رجوع شود.

کتاب اول نسخ سلیمان بن حسین عاملی در ۱۲۴۳

کتاب دوم نسخ همان کاتب در ۱۲۴۴

در پایان فوائدی در بیان معرفت معتزله آمده است.

۹۱ برگ، ۱۴ × ۱۹

(۲۶۷۵)

۱- حاشیه شرح المختصر الاصول «۱- ۲۳» (اصول فقه - عربی)

از: میر سید شریف؟

حاشیه ای مختصر بر «شرح مختصر الاصول» قاضی عضد الدین ایجی که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده است، روی برگ اول بخط قدیم این رساله به میر سید شریف جرجانی نسبت داده شده است.

ص: ۱۹۷

به جلد ۱ این فهرست ص ۱۷۱ رجوع شود.

[مجلس ۲۵-۲۰۶ - مرعشی ۱۱ / ۲۱۵].

آغاز: «الحمد لله اردف التسميه بالتحميد في مفتاح الكلام اقتفاء لما ورد في الاخبار و اقتداء بطريقه الاخبار و اداء لبعض حقوق ما استغرقه من ضروب الاحسان التي من جملتها التوفيق لمثل هذا...».

۲ - حاشیه مختصر الاصول «۲۴ - ۷۵» (اصول فقه - عربی)

حاشیه ای مختصر بر «مختصر الاصول» ابن حاجب مصری (۶۴۶ ق) که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده است.

به جلد ۱ ص ۱۷۱ رجوع شود.

[كشف الظنون ۲-۱۸۵۴ - مرعشی ۱۱ / ۲۱۵].

آغاز: «قوله: مبادئ اللغه من لطف الله تعالى یعنی من لطف الله تعالى بعباده احداث الموضوعات اللغويه فانه ای فان الله تعالى الفاء لتفصيل ما قبلها...».

انجام: «...و لك ان تخص غير الشرط الشرعی بما عدا الاسباب و لا يلزم اهمال حالها لانها قد علمت هيهنا، تمت».

کتاب اول بیتاریخ، علامت تصحیح و حواشی دارد با مهر بیضوی «محمد جلیل». در سال ۱۱۸۸ در مدرسه حکیم از حاج حسن بهبهانی به دیگری منتقل شده.

رساله دوم نستعلیق ۱۰۰۶ یا ۱۰۶۰

۷۵ برگ، ۱۲ × ۱۹

(۲۶۸۱)

۱ - شرح عوامل المائه از عبدالقاهر جرجانی «۵ - ۲۲» (نحو - عربی)

به شماره ۲۲۵۱، از دو کتابیها در همین جلد رجوع شود.

۲ - صرف میر از میر سید شریف جرجانی «۲۳ - ۱۰۰» (صرف - فارسی)

به ج ۲ ص ۵۳۸ رجوع شود.

رساله اول نسخ ۱۲۳۷ رساله دوم تحریر سده ۱۳

۱۰۰ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۲۶۸۵)

۱ - حاشیه شرح القدیم للتجرید «۱ - ۸۸» (کلام - عربی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی ۷۴۰ - ۸۱۶ ق.

ص: ۱۹۸

به جلد ۱ ص ۱۶۵ رجوع شود.

[مرعشی ۱۱-۲۶۰ - دانشگاه تهران ۳ / ۲۳۱]

۲- الشفاء «۹۳-۲۳۳» (منطق و فلسفه - عربی)

از: ابو علی حسین بن عبدالله بن سینا (۴۲۷ ق).

به جلد ۱ ص ۳۵۴ رجوع شود.

کتاب اول ناقص و تحریر سده نهم.

کتاب دوم فقط بخش منطق است و ناقص.

۲۳۳ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۲۶۹۹)

۱- شرح تهذیب المنطق «۱-۶۴» (منطق - عربی)

شرح متوسط بر بخش منطق کتاب «تهذیب المنطق و الکلام» نگاشته سعد الدین تفتازانی که به سلغرشاه (گویا پادشاه جزیره هرمز بعد از سال ۸۴۰ ق) تقدیم شده است.

[مرعشی ۱۱-۲۵۵ - ملی تهران ۹ / ۴۲۰].

آغاز موجود: برهان المدققین... والدین مسعود التفتازانی اسکنه الله... یشتمل علی حقایق انظار المتقدمین و یحتوی علی دقایق افکار المتأخرین راعیت فیہ طریقتی العدل و الانصاف....».

انجام: «..و ذلك لان احتیاج المسائل الیه اشدّ حیث یطلب فیها التعین لانه هو المقصد الاقصى من العلم و المطلب الّا علی من الکتاب و لانه اثبت من البواقی لعله تطوّق الزوال الیه بخلافها».

ص: ۱۹۹

۲- شرح تهذیب المنطق «۶۵-۱۲۷» (منطق - عربی)

از: احمد بن یحیی بن محمد حفید تفتازانی - ۹۰۶ ق.

شرح مزجی متوسطی بر بخش منطق «تهذیب المنطق و الکلام» جد شارح سعد الدین تفتازانی (۷۹۳ ق) است که در ذیقعدہ ۸۸۲ ق پایان یافته است.

[کشف الظنون ۱-۱۵۶ - مرعشی ۱۱/۲۵۴].

آغاز: «...فاحتیج الی قانون الی قضیه کلیه مشتمله علی الفروع المستخرجه منها اکتساباً او تنبیها بالنظر الی الاذهان القاصره من حیث انها مشتمله علیها...».

انجام: «..فلما وقع لفظ المقاصد العلمیه خاتمه الکتاب فالمرجو من الله تعالی ان یلهم ما هو الحق و الصواب و یجعل فاتحه مقاصده رضاه و غایه مطالبنا لقاءه...».

کتاب اول نسخ ۹۵۲ اولش ناقص است. یادداشت تملک حیدرقلی بن نور محمد خان سردار کابلی در ج ۱ سال ۱۳۵۰ به خط او روی برگ دوم است. با مهر بیضوی «علی اکبر بن محمد تقی» روی برگ دوم.

کتاب دوم از آغاز ناقص و تحریر سده دهم میباشد. حواشی از مؤلف دارد. با مهر بیضوی «عبدالعزیز بن محمد شریف».

۱۲۸ برگ، ۱۰ × ۱۸

(۲۷۰۳)

۱- الجعفریه از نورالدین علی کرکی عاملی «۱- ۵۰» (فقه - عربی)

به جلد ۱ ص ۱۲۳ رجوع شود.

۲- الفیه از شهید اول محمد بن علی عاملی «۵۱- ۷۱» (فقه - عربی)

به جلد ۱ ص ۵۵ رجوع شود.

رساله اول نسخ ۹۶۶ با مهر بیضوی «تراب قدم محمد، سعید».

ص: ۲۰۰

رساله دوم نسخ سده دهم. تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد.

۷۱ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۲۷۰۴)

۱ - شرح العوامل المائه از عبدالقاهر جرجانی «۱ - ۵» (نحو - عربی)

به شماره ۲۲۵۱، از دو کتابها در همین جلد رجوع شود.

۲ - الکافیة از ابن حاجب مصری «۵ - ۸۷» (نحو - عربی)

به جلد ۱ ص ۴۳۹ رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق محمد امین بن محمد تقی شیرازی در ۱۱۲۵ با مهر بیضوی «یا امام علی النقی ادرکنی ۱۱۹۷» حاشیه نویسی دارد.

کتاب دوم، نستعلیق همان کاتب در ۱۱۲۶ حواشی دارد.

۸۷ برگ، ۱۰ × ۱۸

(۲۷۰۵)

۱ - حاشیه مطالع الانظار «۱ - ۲۶» (کلام - عربی)

از: ؟.

حاشیه ای کوتاه بر «مطالع الانظار» نگاشته شمس الدین محمود بن عبدالرحمن اصفهانی (۷۴۹ ق) که خود شرح «طوالع الانوار» قاضی بیضاوی بوده است، این حاشیه بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده است.

آغاز: «بسمله، قوله: بحسب متعلق الاراده لا باعتبار ان القدره عله تامه لتخصیص ذلك البعض لانه لو كان كذلك يلزم انتهاء القدره فی ذلك البعض بل السبب فی تخصیصه القدره...».

انجام: «..قوله: لم یبعد ان یكون للنفس فلتات ای فرص لا ان الغداء یزدر عند

ص: ۲۰۱

...قوله: فعيل اّمّا من النبوه و النباوه ما ارتفع من الارض».

۲ - حاشیه مطالع الانظار «۲۷ - ۴۱» (کلام - عربی)

از: مولانا افضل زاده.

[کشف الظنون ۱۱۱۷/۲].

آغاز: «..و لو اعتبر الجزء مع اغياره فهو عين الكل و الجزء مغاير للمجموع المأخوذ منه و من اغياره لا لنفسه و صاحب المواقف بان معناه انه لا هو بحسب الهويه...».

انجام: «..لا- يجوزون بحدوث تالیف ثان بین الجوهر من الباقین حال انعدام التالیف القائم بالجواهر الثلاثه - بانعدام احدها و الانصاف ان ما ذکرناه اولاً اقرب، تمت الحاشیه».

کتاب اول ظاهر آ تا قسم ثالث (فی کیفیات المختصه بالکلیات) را دارد. نستعلیق ۸۷۷. تصحیح شده، حاشیه نویسی دارد.

کتاب دوم اولش نقص دارد، مستعلیق ۹۲۱

۴۲ برگ، ۱۳ × ۱۷

(۲۷۰۶)

۱ - انوار الحکمه «۱ - ۹۲» (عربی)

از: محمد محسن بن شاه مرتضی فیض کاشانی، ۱۰۰۹ - ۱۰۹۱ ق.

مختصری نیکو از «عین الیقین» با اضافاتی در باب مسایل فلسفی که با عناوین «نور - نور» است به سال ۱۰۴۳ ق تالیف و در چهار کتاب تنظیم شده است: ۱ - کتاب العلم بالله تعالی. ۲ - کتاب العلم بالملائکه. ۳ - کتاب العلم بالکتب و الرسول. ۴ - کتاب العلم بالیوم الآخر..

[الذریعه ۲-۴۲۵ - مرعشی ۲۷-۳۴۲ - مشار - ملی تهران ۷-۱۱۹ -

سپهسالار ۳-۲۱۱ - مجلس ۱۰-۱۸۰ و ۱۴/۲۳].

ص: ۲۰۲

۲- قره العیون فی اعز الفنون «۹۵-۱۵۹» (عربی)

از: محمد محسن بن شاه مرتضی فیض کاشانی، ۱۰۰۹ - ۱۰۹۱ ق.

آغاز: «یا مبدع الارکان و الاصول و واهب النفوس و العقول یا مفیض القلوب و الارواح و حامل القصور و الاشباح.

کتاب اول نستعلیق محمد بن محمد مؤمن السمنانی در ۱۱۲۶ اولش نقص دارد. حواشی از مؤلف با امضاء «منه» دارد. در برگ ۹۲ یادداشت محمد خان بن عزیز الله طباطبائی سمنانی شاگرد فیض کاشانی به خط خود او مبنی بر اینکه این کتاب از روی نسخه ای که فیض برای او فرستاده نوشته شده.

کتاب دوم ظاهرآ تحریر همان کاتب است. در آغاز نسخه فهرست مفصل مقالات دوازده گانه آمده است. علامت تصحیح دارد.

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۵۸۲ رجوع شود.

۱۶۰ برگ، ۱۳ × ۱۹

(۲۷۲۱)

۱- اسرار الصلاه شهید ثانی تحریر ۹۷۹

۲- نهج المسترشدين علامه حلی تحریر ۹۷۹

این مجموعه در فهرست سابق این کتابخانه ص ۵۸۳ یاد شده است.

(۲۷۲۷)

۱- کبری فی المنطق از میر سید شریف جرجانی «۱- ۲۴» (منطق - فارسی)

به جلد ۲ ص ۵۹۷ رجوع شود.

ص: ۲۰۳

۲ - حاشیه تهذیب المنطق از ملا عبدالله یزدی «۲۵ - ۹۴»

به جلد ۱ ص ۱۴۵ رجوع شود.

رساله اول نسخ ۱۰۷۸ یا ۱۰۸۷، حواشی دارد.

کتاب دوم نستعلیق ۱۱۱۹ حواشی دارد.

۹۴ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۲۷۳۷)

۱ - الدرہ الثمنیہ = شرح نصاب «۱ - ۸۱» (لغت - عربی به فارسی)

از: علی اکبر بن محمد جعفر حسنی لغوی یزدی (زنده ۱۲۹۲ ق).

شرح جامع و دقیقی بر «نصاب الصبیان» ابو نصر فراهی (۶۴۰ ق) که به درخواست عده ای از علاقمندان بنگارش درآمده و در ۲۰ ذیحجه ۱۲۹۲ ق پایان یافته است.

[الذریعه ۸-۹۶ - مرعشی ۱۸ / ۷۹].

آغاز: «حمد بیحد و ثنای بیعد مرقداری را سزد که رتبه بنی نوع انسان را از سایر حیوانات برفزود و ایشان را ناطق و عالم بلغات نمود و صلوات زاکیات بلا نهایت مر مربی و معلمی که خلق را....».

انجام:

«..ناس و انس و اناس و آدمیان

پدر و مادر آدم و حوّا

اناس بضم حوّا بمدّ باد اندر جوار رحمت حق پدر و مادر و معلم ما

جوار مثلثه».

۲ - کلمات مشکله قرآنی «۹۹ - ۱۰۸» (لغت - فارسی)

از: ملا محمد جعفر.

ص: ۲۰۴

رساله ای کوتاه در بیان کلمات مشکل قرآنی و حل آنها بنحوی که مشکل برطرف شود که بترتیب سوره‌های قرآن نگاشته شده است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین...» و بعد چنین گوید خادم شرع انور محمد جعفر این رساله ایست در اصلاح کلمات قرآنی که بعضی بر بعضی مشتبه یا احتمال اشتباه می رود بترتیب سوره قرآنی از جهت حل اشکال آیه ایراد شد، سور حمد: مالک یوم الدین...».

انجام: «...سوره الناس: و فیهما کلمتان، الاولی: ملک الناس بفتح میم و کسر لام و کاف، الثانیه من الجنه بکسر جیم میباشد، تمت».

کتاب اول نسخ محمد حسن بن محمد حسن حسینی نائینی در ۱۳۰۰

کتاب دوم نستعلیق ۱۳۲۲

متفرقاتی شامل حدیث و غیره در چند برگ ضمیمه این نسخه است.

۱۱۶ برگ، ۱۱ × ۱۸

(۲۷۴۲)

۱ - دفتر ثبت اسامی و نمرات شاگردان مدرسه نظام کل قشون «۱-۲۰ و ۶۴-۹۰»

(فارسی)

۲ - جزوه درس اخلاق کلاس پنجم «۲۴ - ۶۳» (فارسی)

آغاز: مواد دروس اخلاق کلاس پنجم: ۱ - وظائف انسان نسبت به باری تعالی.....

هر دو تحریر سده ۱۴

۹۱ برگ، ۱۱ × ۱۸

ص: ۲۰۵

۱ - تحفه المسافر « ۳ - ۳۴ » (فارسی)

از: حسن بن عبدالرزاق قمی لاهیجی، ۱۰۴۵ - ۱۱۲۱ ق.

مختصری از کتاب «جمال الصالحین» خود مؤلف که درباره آداب سفر نوشته شده است.

[مرعشی ۱۶-۱۷۶ و ۱۹-۳۰۵ - ملک تهران ۵-۴۴۸ و ۵-۲۱۳ - آستان قدس ۱۵/۱۵۲].

آغاز: «حمد و ثنای بیمنتها خدای را که ابواب خیر دنیا و عقبی برای بندگان گشود و راههای مطالب هردو جهان بایشان نمود و منازل دنیا مراحل سفر آخرت گردانید تا در مدت این شب هجران...».

انجام: «..و همان وقت مستجاب گردد هرچه طلب کند و این از فضل خداست بر ما و شیعیان ما».

۲ - هدیه المسافر « ۳۵ - ۸۴ » (فارسی)

از: حسن بن عبدالرزاق قمی لاهیجی، ۱۰۴۵ - ۱۱۲۱ ق.

وظایف مسافر در مورد اقسام سفر و اقسام قصر و اتمام نماز و احکام متعلق به نماز و روزه که در چهار فصل بیان شده است.

[مرعشی ۱۹-۳۰۵ - دانشگاه تهران ۸-۲۵۴ - الذریعه ۲۵/۲۱۳].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین.... اما بعد چنین گوید... که این رساله موسوم به هدیه المسافر است در بیان اقسام سفر و ذکر احکام قصر و اتمام متعلق بصله و صیام نوشته میشود بتوفیق الهی برای جمعی که این مسائل را ندانند».

انجام: «..ظاهر اینست که بران چیزی نباشد نمازهای گذشته همه مجزیست والله اعلم ثم الراسخون فی العلم، این بود مقصود از این رساله والحمد لله».

هر دو نسخ علی قلی زنگنه در ۱۱۳۳ در قلعه قصبه سلومید خواف.

متفرقاتی شامل تقویم، دعا، طلسمات، ختومات و غیره در چند برگ ضمیمه این نسخه است. و این بخش شاید تحریر سده ۱۰ باشد.

۷۸ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۲۷۶۲)

۱ - مکاتبه هارون با حمزه خارجی «۱ - ۱۸» (عربی - فارسی)

از:؟.

مجموعه دو نامه و عهدنامه هارون الرشید خلیفه عباسی و حمزه خارجی یکی از سران گردنکش و شورشی به همدیگر است، نامه هارون توسط اسمعیل بن صبیح منشی هارون به سال ۱۹۳ ق نوشته شده و در ادامه رساله قضیه آماده شدن جنگ توسط این دو آمده است.

آغاز: «من عبدالله هارون امیرالمؤمنین الی حمزه بن عبدالله، سلام علیک و انی احمد الیک الله الذی لا اله الا هو و اسأله ان یصلی علی محمد عبده و رسوله...».

انجام: «...پس چون بنزدیکای نیشابور رسیدند خبر مرگ هارون شنیدند و دفن کردن او بطوس و بازگشتن سپاه به بغداد حمزه گفت و کفی الله المؤمنین علی القتال».

۲ - ترجمه قصیده عینیه حمیری «۱۹ - ۲۵» (عربی - فارسی)

از:؟.

ترجمه و توضیح مختصری بر «قصیده عینیه» سید حمیری معروف به قصیده لام عمرو که در ذیل هر بیت آمده است.

آغاز:

«لام عمرو باللوی مربع طامسه اعلامه یلقع

از برای مادر عمرو است در جای باریک ریگ زار منزلی برای بهار که کهنه شده

ص: ۲۰۷

است آثار آن و خالی است از مردم...».

انجام:

«..وبعدہ صلّوا علی المصطفی

وصفوه حیدره الاصلع

و بعد از آن درود بفرستید بر پیغمبر برگزیده و... او حیدر اصلع».

هر دو بیتاریخ.

۲۵ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۲۷۶۳)

۱- تشریح «۱- ۲۰» (طب - فارسی)

از: ؟.

گزارشی متوسط درباره امراض و معالجات بدن که به سبک معلمین دارالفنون طهران نوشته شده است.

آغاز: «بسمله هیچ علمی را نمیتوان بطور شایسته تحصیل نمود مگر آنکه در آن علم و حدّ آن علم و اصطلاحات مخصوصه را که در آن علم بکار میبرند و نظمی را که در تحصیل آن علم باید بکار برد دانسته باشند لهذا ما قبل از آنکه...».

۲- تشریح «۳۲- ۶۳» (طب - فارسی)

از: پولاک اطریشی، قرن ۱۳

به جلد ۲ ص ۱۷۲ رجوع شود.

هر دو تحریر سده ۱۴ و هر دو از پایان نقص دارد.

۷۸ برگ، ۱۱ × ۱۷

ص: ۲۰۸

۱ - حاشیه حاشیه تحریر القواعد المنطقیه « ۱ - ۱۰۳ » (منطق - عربی)

از: قره داوود، قرن ۹

به جلد ۱ ص ۱۴۷ رجوع شود.

۲ - الفیاضیه « ۱۰۳ - ۱۰۵ » (منطق - عربی)

از: سید ولی الدین.

کلمه «فیاض» در مقدمه کتاب «لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار» مورد توجه فضلا واقع و برای شرح مراد مؤلف توضیحاتی نوشته شده که فیاضیه نامیده شده اند و رساله حاضر یکی از آنها است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... و بعد فاعلم ان هذه من مقالات السيد ولی الدین: الفیاض الوهاب. جعل المرتضی المحشی الفیاض بمعنی الوهاب ماخوذاً من قولهم فاض الماء فیضاً...».

انجام: «هذا غایه التحقيق فی هذا المقام و نهایه التدقیق فی حل المرام و الله الهادی الی سبیل...».

هر دو بیتاریخ. شاید تحریر سده دهم باشد. چند برگ پایانی نونویس است. با مهر بیضوی «صراط علی حق نمسکه» بر برگ اول.

۱۰۵ برگ، ۱۲ × ۱۷

۱ - دیوان میرداماد « ۱ - ۵۶ » (فارسی)

از: محمد باقر حسینی استرآبادی - میرداماد (۱۰۴۰ ق).

دیوانی متوسط بالغ بر هزار و سیصد بیت در قصاید و غزلیات و رباعیات و قطعات

ص: ۲۰۹

عربی در نعت پیامبر و امیرالمومنین که گردآوری آن بدستور شاه صفی صفوی و توسط «میر احمد علوی» با مقدمه منثور از وی صورت گرفته است.

[الذریعه ۹-۷۶ - مرعشی ۹-۳۲۲ - الفبایی آستان قدس/۲۵۶ - مشار فارسی ۲/۲۳۷۷].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین حمد آلا یبلغه حمد الحامدین، و الصلاه علی رسوله الکریم افضل المرسلین و اله المکرمین الا کرمین اما بعد فرخندهترین وقتی از اوقات اشارت بندگان نواب سپهر رکاب فلک افلاک شاهنشاهی...».

انجام: «..و له ایضاً

جانم نثار راهت یا خیر شارع الدین خونم فدای خاکت یا سید النبیین»

۲ - مشرق الانوار «۵۶ - ۶۷» (منظومه - فارسی)

از: میرداماد محمد باقر بن محمد حسینی استرآبادی (۱۰۴۱ ق).

منظومه ای فارسی و متوسط که در پیروی از «مخزن الاسرار» نظامی گنجوی سروده شده است.

[الذریعه ۱۹-۲۹۶ - نسخههای خطی فارسی ۴-۳۲۰۳ - دانشگاه تهران ۹-۸۰۸ -

ملی تهران ۲-۱۹۶ - نشریه دانشگاه ۶/۱۱۶].

آغاز:

«بسم الله الرحمن الرحيم

فاتحه مصحف امید و بیم

نامه که آراسته چون جان بود

حمد خدا زینت عنوان بود...»

انجام:

«...نور خرد مشرق انوار باد

سایه او مخزن اسرار باد

گلشن اشراق از او تازه باد هر دو جهان زو پر آوازه باد»

هر دو نسخ ۱۳۰۰، اولی برای آقا سید محمد تقی نوشته شده.

کتاب اول حواشی از ناظم با امضاء «منه قدس سره» دارد و در برگ ۹ و ۵۶ ابیاتی از محمد

ص: ۲۱۰

اشرف حسینی که از اولاد ناظم است نوشته شده.

۶۷ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۲۷۹۶)

۱ - حاشیه شرح حکمه العین «۱ - ۲۱۱» (فلسفه - عربی)

از: ملا میرزا جان باغنوی شیرازی.

به جلد ۱ ص ۱۶۶ رجوع شود.

[مرعشی ۱۴-۱۴ - آستان قدس ۱۱-۱۰۷ (با نسبت به میرزا جان باغنوی) -

الذریعه ۶-۱۲۲ (با نسبت به شیروانی)].

۲ - (احتمالا) حاشیه شرح حکمه العین «۲۱۵ - ۳۱۸» (عربی)

از: ؟.

حاشیه ای مفصل بر یک کتاب فلسفی که احتمالا «شرح حکمه العین» میرک بخاری بوده و بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده است.

آغاز: «لما كان الجمیل متناول الخ تناول الجمیل للانعام و غیره تعلقه بهما و وقوعه بازائهما.

کتاب اول نستعلیق علی بن محمد بن حسن المسلم الخوارسکانی در ۱۰۱۹ تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد.

کتاب دوم نستعلیق عماد الدین بن یونس انصاری پنجهزاری به امر استادش حیدر علی اصفهانی. حواشی دارد احتمالا بخط حیدر علی مذکور. علامت تصحیح دارد.

۳۱۸ برگ، ۱۱ × ۱۸

ص: ۲۱۱

(۲۸۱۳)

۱ - مثنوی کریم خان قاجار «۱ - ۵۶» (فارسی)

از: محمد کریم بن ابراهیم قاجاری کرمانی.

به جلد ۲ ص ۶۵۴ رجوع شود.

۲ - مثنوی عرفانی «۲۶ - ۵۹» (فارسی)

از: محمد کریم بن ابراهیم قاجاری کرمانی.

مثنوی عرفانی و حکمی در تمثیل راکب و مرکوب به عقل و نفس است که در ۱۱۸ بیت به نظم کشیده شده است.

آغاز:

«بر خری بودم شبانگاهی سوار

او بظاهر من بیاطن رهسپار

ناگهان آمد بیادم این خبر پند گیرد مرد...از هر خبر»

انجام:

«..ناید از اشیاش رنگی در نظر

جز همان رنگی که دارد در نظر

پردهها باشد ز انواع کثیر

پرده عادات و طبع ناگزیر»

هر دو بیتاریخ. تحریر سده ۱۳

۶۲ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۲۸۲۸)

۱ - ادعیه «۱ - ۱۱۰» (عربی و فارسی)

از:؟.

مجموعه ای مشتمل بر ادعیه، اذکار ماثوره، نمازها، اوراد، طلسمات، حرزها، تعویذات و استخارات که جهت استفاده مشتاقان در یک دفتر گردآوری شده است.

ص: ۲۱۲

آغاز: «اللهم انى اسئلك ايماناً تباشر به قلبى و يقيناً صادقاً حتى اعلم انه لن يصيبنى الا ما كتبت لى و رضنى من العيش بما قسمت لى يا ارحم الراحمين، بعد از اذان و اقامه توجه بكن...».

انجام: «..از براى زياد شدن حافظه هر روز بعد از نماز صبح پيش از آنكه حرف زنى بگو يا حى يا قيوم فلا يفوت شيئاً علمه و لا يؤده چه باعث اين است كه حفظت زياد شود و نسيانت كم».

۲- وسيله النجاه «۱۱۰- ۱۳۱» (فقه - فارسى)

از: محمد ابراهيم بن ابى الحسن موسوى.

رساله اى مختصر در تلخيص و برگزيده «تحفه الابرار» حجه الاسلام شفتى اصفهانى كه براى استفاده مقلدين انتخاب شده است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمين و العاقبه للمتقين و... اما بعد چنين گويد اقل عباد الله... كه اين مختصرىست در بيان مسائل كه منتخب اين حقير است از رساله موسوم بتحفه الابرار از تصنيفات...».

انجام: «در مسأله خلاف است لکن ظاهر این است که موجب بطلان نماز نشود پس بعد از طهارت آن جزء فراموش شده را به عمل می آورد بعد از آن دو سجده سهو به عمل می آورد والسلام».

هر دو تحرير سده ۱۳ در پايان برگهاى شامل حرزها، وردها، طلسمات و تعويذات، ضميمه است.

۱۶۳ برگ، ۱۱ × ۱۵

ص: ۲۱۳

(۲۸۳۰)

۱ - کبری فی المنطق از میر سید شریف جرجانی «۱ - ۱۲» (منطق - فارسی)

به جلد ۲ ص ۵۹۷ رجوع شود.

۲ - الفوائد الصمدیه از شیخ بهاء الدین محمد عاملی «۱۳ - ۶۲»

(نحو - عربی)

کتاب اول نستعلیق ۱۲۴۸

کتاب دوم تحریر سده ۱۳

۶۲ برگ، ۱۱ × ۱۵

(۲۸۳۵)

۱ - شرح سی فصل «۱ - ۱۰۲» (نجوم - فارسی)

از: علی اکبر بن علی نواب شیرازی (بسمل) (۱۱۸۷ - ۱۲۶۳ ق).

به جلد ۲ ص ۵۱۷ رجوع شود.

۲ - بیست فصل = معرفت تقویم «۱۰۳ - ۱۲۹» (نجوم - فارسی)

از: محمد نصیر ابن میرزا عبدالله اصفهانی (۱۱۹۱ ق).

رساله ای در معرفت تقویم در یک مقدمه و بیست فصل و یک خاتمه که بنام کریم خان زند (۱۱۶۳ - ۱۱۹۳ ق) تالیف شده است.

به جلد ۲ ص ۷۰۶ رجوع شود.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۲۴۸ - الذریعه ۲۱-۲۵۲ -

الهیات تهران ۱-۳۲۳ - سپهسالار ۳/۲۷۳].

هر دو تحریر سده ۱۳

۱۳۱ برگ، ۱۱ × ۱۶

۱ - بیان موجودیه الواجب و الممكن (رساله فی...) « ۹ - ۱۳ » (فلسفه - عربی)

از: محمد مسیح بن اسمعیل فسوی (۱۱۳۰ ق).

رساله ای کوتاه در بیان موجودیه ممکنات و واجب تعالی که با استفاده از کتب فرق و طوائف حکما و صوفیه از جمله مشائین، معتزله، اشاعره و اشراقیون و صوفیه بدان پرداخته و ضمن نقد و تأیید اقوال مطروحه نظر خود را نیز بیان نموده است، مؤلف در میانه رساله از تالیف دیگرش «حاشیه تجرید» نام برده است.

آغاز: «من افادات المرحوم المبرور افضل المتأخرین و اکمل المتبحرین... احمد الله على وحدته واشكره على نعمته و اصلی علی محل کرامته و مستودع امامته محمد و علی و الهما المعصومین اعلم ایدک الله تعالی ان طریقہ اهل النظر...».

انجام: «..والفؤاد کل اولئک کان عنه مسئولاً عصمنا الله و ایاک من الزلزل و جعلنا من اهل التقوی و العمل بمحمد و اله الطاهرین المعصومین صلوات الله علیهم اجمعین».

۲ - الواردات القلبیه فی معرفه الربوبیه « ۲۶ - ۶۶ » (عرفان - عربی)

از: صدر الدین محمد بن ابراهیم شیرازی (۱۰۵۰ ق).

رساله ای متوسط در معارف عرفانی که با عناوین «فیض - فیض» تنظیم و در ذیقعه ۱۰۲۳ ق در قم پایان یافته است.

[الذریعه ۲۵-۱۰ - مرعشی ۲-۱۰۶ - الفبایی آستان قدس/۵۹۶ - مشار عربی/ ۴۱۴].

آغاز: «بعد الحمد لمبدع النفس و العقل و الصلاه علی النبی و الاهل یقول الفقیر الی رب العالمین...».

انجام: «..واستغفر الله لی و لک و لمن سعی و وعی و قبل الوصیه و اتقی».

کتاب اول نسخ ابوطالب بن محمد غلامعلی بدون تاریخ. یادداشت تملک محمد بن حاج عیسی کبه و جعفر بن احمد موسوی با مهر بیضوی (جعفر الموسوی) و مهر شش ضلعی

«قطب‌الدین محمد الحسینی ۱۱۳۵» روی برگ اول.

در نه برگ اول بخشهایی کوتاه و برگزیده از فصوص محیی‌الدین و شرح قیصری بر آن نوشته شده.

کتاب دوم نسخ همان کاتب در ۱۱۲۳ از روی نسخه‌ای که از روی نسخه مؤلف نوشته شده بود. بین دو کتاب مطالب متفرقه منقوله از عوارف المعارف سهروردی و اثولوجیا ارسطو و شرح فصوص قیصری و محاکمات و مباحثات ابن سینا و افاده از ملا صدرا (در سه صفحه) و سه رباعی از ملا صدرا در چند برگ هست.

۶۷ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۲۸۴۶)

۱- کیمیا «۱-۴۴» (فارسی)

از: کمال‌الدین سید حسین بن علی اخلاطی.

رساله‌ای کوتاه در صنعت اکسیر و کیمیا و بیان صفت تحصیل آن که در دو قسم تنظیم شده است، از مؤلف رساله‌های متعددی در کیمیا در دست است:

قسم اول، در حکایت و دلایل شرعی و روایات در... و اقاویل نقلی.

قسم دوم؛ در طریق حجج و براهین عقل بر صحت آن.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۶۳۳ - مجلس ۳۶-۹۸ - الذریعه ۱۸/۱۹۸].

آغاز: «حمد بیحد و ثنای بیعدد خدای را عز اسمه و توحیده که واهب عقل متضمن خیر و عدل است.

انجام: «..بلکه بهتر بیرون آید در طبع و مزاج و رنگ و لون اندرون و بیرون و شفافی و براقی و درخشندگی والله العالم بحقائق الامور».

ص: ۲۱۶

۲- کیمیای منظوم «۵۷-۵۹» (فارسی)

(ظاهرآ) از علی بن بقراطی یا مقراطی (زنده ۱۲۵۶ ق).

منظومه ای کوتاه در ۵۸ بیت که درباره کیفیت، اصول و قواعد علم کیمیا سروده و در سال ۱۲۵۶ ق نظم آن پایان یافته است.

آغاز:

«گر بجهان طالبی بر سخنی گوش کن تا که شود بر تو کشف صدق سخن آشکار

از ره ادراک و فهم گوش نمائی دمی بلکه خدا علم حق بر تو کند آشکار...»

انجام:

«..شکر خداوند حق کز کرم شاه دین قسمتم این علم شد از کرم هشت و چهار

در سنه بعد الف لطف علی شاملم

دو صد و پنجاه و شش نظم باین آب دار»

کتاب اول نستعلیق ۱۳۰۷ در ادامه این رساله فوائد و مطالب و دستور العملهای متعددی در کیمیا و اکسیر و اشعاری در این علم منسوب به شمس مغربی، شاه نعمت الله ولی، ابن ولد، حکیم، علی مقراطی و حضرت علی (علیه السلام) آمده.

کتاب دوم تحریر سده ۱۴

۷۵ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۲۸۴۸)

۱- حاشیه شرح المواقف «۱-۶۶» (کلام - عربی)

از: کمال الدین حسین بن عبدالحق الهی اردبیلی (۹۵۰ ق).

ص: ۲۱۷

حاشیه متوسطی بر شرح میر سید شریف جرجانی (۸۱۶ ق) بر «المواقف» قاضی عضد الدین ایجی (۷۵۶ ق) است که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده است.

[الذریعه ۱۳۷ / ۶].

آغاز: «قوله ضمن خطبه كتابه الاشاره الى مقاصد علم الكلام الى انواع مقاصده من اقصاها و هي مباحث الذات و الصفات و النبوه و ما يتفرع عليها و ادناها و هي مبناها كمباحث الممكنات فى الجواهر و...».

انجام: «..يؤيد ما ذكرنا انه يبحث عن هذه الامور فى الحكمه مع انها باحثه عن اخبار الموجودات».

۲ - حاشیه شرح الهدایه «۶۷ - ۲۱۲» (فلسفه - عربی)

از: کمال الدین حسین بن عبدالحق الهی اردبیلی (۹۵۰ ق).

حاشیه مفصلی بر «شرح هدایه الحكمه» نگاشته محمد بن مبارکشاه بخاری و بقول صاحب الذریعه تالیف کمال الدین حسین میدی (۹۱۱ ق) که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده است.

[الذریعه ۱۳۹ / ۶].

آغاز: «قوله القسم الثانى من الطبيعيات اراد بها الاجسام الطبيعیه ای القسم الثانى فى بيان التصورات و التصديقات المتعلقة بالاجسام الطبيعیه او فى بيان احوالها...».

هر دو تحریر سده دهم. کتاب اول خطبه را ندارد و کتاب دوم طبیعیات و الهیات است آخرش یک برگ نقص دارد. اولی حواشی با امضاء «منه» و دومى با امضاء «منه مدظله العالی» و «منه سلمه الله» دارد. روى برگ اول و دوم کتاب اول تملك شمس الدین علی بن شجاع الدین محمود حسینی رضوی و مهر مربع «محمد اسماعیل» و مهر بیضوی «عبدہ اسماعیل» ۱۱۶۲ هست.

۲۱۲ برگ.

ص: ۲۱۸

۱ - حلاوه العباد فی الاعیاد = اسرار الصلاه « ۱ - ۹۷ » (فارسی)

از: علی اکبر کرمانی.

رساله ای متوسط در ترجمه صلاه و اشاره به ظرائف و اسرار نماز که برای استفاده مؤمنین در ایام عید نگاشته و در ده مقدمه و چند مقصد و یک خاتمه تنظیم شده است.

آغاز: «زهی ستوده خدائیکه با آنکه قاطبه موجودات از علویات و سفلیات و مجردات و مادیات.

انجام: «..و در احتجاج است از حسین بن علی (علیه السلام) که فرمود از برای مروان بن حکم اما تو ای مروان پس من سب کننده تو و سب کننده پدر تو نیستم».

۲ - الفرائض « ۱۰۰ - ۱۰۸ » (فقه - عربی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در بیان احکام و فروع کتاب ارث که شرح متنی در این باره است که بصورت «قال - اقول» تنظیم شده و محتمل است از کتاب مفصلتری جدا شده باشد.

آغاز: «کتاب الفرائض و مقاصده ثلاثه الاول فی المقدمات المقصد الاول فی موانع الارث و هی ثلاثه الکفر و القتل و الرق المطلب الاول الکفر...».

هر دو بیتاریخ. کتاب اول از آخر نقص دارد و کتاب دوم تحریر سده ۱۲ مییاشد.

۱۰۸ برگ، ۱۲ × ۱۹

۱ - شرح «الهی هب لی کمال الانقطاع الیک...» « ۱ - ۲۳ » (فارسی)

از: محمد کاظم بن قاسم رشتی حائری (۱۲۵۹ ق).

رساله ای کوتاه در شرح فقره معروف «الهی هب لی کمال الانقطاع الیک...» که

ص: ۲۱۹

بدرخواست یکی از دوستانشان بر مبنای عقاید شیخیه نوشته شده است.

شاید اصل آن عربی و این رساله ترجمه آن باشد به فهرست سابق این کتابخانه ص ۵۹۶ رجوع شود.

[فهرست کتب مشایخ ۲ / ۹۱].

آغاز: «بدانکه از اشراق نور جمالش تمامی کائنات مستشرق و موجود و از ظهور کوبه سلطان جلالش جملگی ممکنات نیست و نابود....».

انجام: «..و ان کان عندک اعتذاره والسلام علی تابع الهدی.... عواقب الردی».

۲- اسرار للشهاده «۲۴-۵۹» (عربی)

از: سید کاظم بن قاسم رشتی حائری (۱۲۵۹ ق).

[الذریعه ۲ / ۴۶].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی خلقه و مظهر لطفه محمد و آله الطیبین الطاهرین و لعنه الله علی اعدائهم و ظالمیهم.... و بعد فیقول العبد الجانی و الاسیر الفانی...».

انجام: «..من عجائب الاسرار و غرائب الانوار مما لا تکاد یحتمله الجنان و بهذا القدر کفایه لاهل الدرایه و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و لعنه الله علی اعدائهم اجمعین».

کتاب اول تحریر سده ۱۳

کتاب دوم نستعلیق ۱۲۶۸

۵۹ برگ، ۱۱ × ۱۷

ص: ۲۲۰

۱ - حدائق السحر فی دقائق الشعر «۱ - ۹۰» (عروض - فارسی)

از: رشید الدین محمد بن محمد و طواط بلخی (۵۷۳ ق).

به شماره [...] از دو کتابیها در همین جلد مراجعه شود.

۲ - تذکره خطاطان «۹۳ - ۱۵۱» (فارسی)

از: ؟.

تذکره و زندگینامه تعدادی از خطاطان و خوشنویسان عصر صفوی است به توصیف و اختصار نگاشته شده و تاریخ ۱۰۱۰ ق در اوایل رساله دیده میشود. در ضمن زندگمی میر عماد قزوینی و رساله «آداب المشق» وی آورده شده است ۱۳۴ تا ۱۴۹

آغاز: «بدانکه اصل خط نقطه است هر گاه دو نقطه را یا سه نقطه را به هم پیوستی خط باشد یا فعی در تاریخ خود باسم علی بن هلال مشهور باین بواب ذکر کرده که جمع کتاب امم را از سکان شرق و غرب...».

انجام: «..و در آخر از مشهد به قزوین آمده از مولانا علیرضای مشهدی مشق و تعلیم میگرفت پس از آنکه شاه عباس بزرگ مشهد را تسخیر کرده به مشهد که وطن او بود عود نمود».

هر دو تحریر سده ۱۲

۱۵۱ برگ، ۱۱ × ۱۷

نام خطاطان ذیل در این تذکره آمده است:

ابن مقله، ابن بواب، یاقوت حموی، احمد رومی، میر یحیی صوفی، عبدالله صیرفی، حاجی محمد تبریزی، شیخ محمد بندگیر، شمس الدین مشرفی، عمر اقطع، مولانا معروف بغدادی، مولانا عبدالله طباخ، مولانا نعمه الله، مولانا شمس ثانی، مولانا میر محمد و امیر مجد الدین

ص: ۲۲۱

ابراهیم، مولانا محمود سیاوش شیرازی و مولانا محمد ثانی شیرازی، شمس الدین محمد ظهیر، مولانا روزبهان، میر عبدالقادر حسن، مولانا شمس الدین بایسنقری، میرزا بایسنقر، میرزا شاهرخ، نواب میرزا سلطان ابراهیم، میرزا سلطانعلی، مولانا عبدالحی، مولانا حافظ محمد قمی، مولانا شرفی، نظام الدین اردبیلی، مولانا صدر قمی، سید ولی قمی، مولانا شهره امیر دیلمی، مولانا محمد حسین باغ دشتی، مولانا حسین فخار شیرازی، منشی حسین قمی، میر نعمت الله تبریزی، علی بیگ، مولانا شیخ کمال سزواری، مولانا مقصود تبریزی، میر نظام اشرف ابرقویی، حاج محمد باقر اردوبادی، میرزا علی، مولانا علی بیگ تبریزی، مولانا علیرضا تبریزی، خسرو بیگ تبریزی، مولانا فضان الدین اصفهانی، خواجه عبدالحی استرآبادی،،،، مولانا ادیس، درویش عبدالله ملحی، خواجه میر منشی قمی، خواجه عتیق منشی، نواب میرزا عبدالباقی یزدی، مولانا ادهم ابهری، مولانا ابراهیم استرآبادی، مولانا سلطان محمود، مولانا اسمعیل، میر منصور استرآبادی، میر قاسم بن میر منصور استرآبادی، مولانا بهاء الدین حسین مشهدی، مولانا محمد قاسم مشهدی، خواجه اختیار منشی تبریزی، میرزا اشرف جهان، روح الله بن اشرف جهان، حسینعلی بیگ، خواجه میرک منشی کرمانی، میرزا کافی اذربایجانی، میرزا قاسم منشی استرآبادی، قاضی ابو بیگ اردوبادی، موسی بیگ، قاضی عبدالله خولی، خواجه مجد الدین ابراهیم شیرازی، میرزا احمد ولد میرزا عطاء الله اصفهانی، خواجه ملک محمد منشی هروی، میرزا محمد ولد علی بیگ، میرزا محمد حسین اصفهانی، میرزا حسین منشی اصفهانی، مولانا محمد امیر منشی اسکندر بیگ منشی، خواجه علاء الدین منصور، مولانا جعفر، مولانا نسیمی نیشابوری، مولانا سلطانعالی مشهدی، میر علی حسنی هروی، خواجه محمود بن اسحاق هروی، مولانا کمال الدین محمود رفیقی هروی، مولانا مجنون هروی، مولانا ادهم یزدی، شیخ عبدالله کاتب هروی، سلطان محمد خندان هروی، عبدی نیشابوری، مولانا محمود زرین قلم نیشابوری، مولانا قاسم، مولانا جمشید بن احمد رومی، میر عبدالوهاب مشهدی، میرزا احمد استاد مشهدی، مولانا حسینقلی، مولانا علیرضا، مالک دیلمی قزوینی، میر صدر الدین محمد قزوینی، مولانا

دوست محمد هروی، مولانا رستمعلی، مولانا مجبعلی ابراهیمی بن رستمعلی، حافظ بابا جان، میرزا محمود بن خواجه صاحب جراح میر صفی نیشابوری، میر محمد حسین، میر جلیل الله، میر محمود سبزواری، مولانا عبدالله شیرازی، حافظ کمال الدین حسین هروی، مولانا سلیم کاتب استر آبادی، شاه محمد مشهدی، مولانا محمد امیر مشهدی، مولانا عیشی هروی، مولانا عبدالهادی قزوینی، مولانا یاری هروی، سلطان ابراهیم بن بهرام میرزا صفوی، مولانا قاسم قانونی عراقی، میر معز الدین محمد کاشانی، مولانا محمد حسین تبریزی، مولانا بابا شاه اصفهانی، محمد رضا چرخ تاب مشهدی، مولانا محمد زمان کرمانی تبریزی، میر علاء الدین سیفی قزوینی حسینی، مولانا باقر گائینی، مولانا مالک قمی، مولانا حسین تبریزی، حکیم شمسی، مولانا شمس الدین محمد بسطامی، مولانا سلطان حسین باخرزی، مولانا محمد امیر عقیلی تبریزی، علیرضا تبریزی، نعمت الله مشهدی.

(۲۸۹۵)

۱- هزار صلوات «۱- ۸۸» (دعا - عربی)

از: محمد حسن آرنودی نائینی.

مجموعه هزار صلوات و نام مبارک رسول گرامی اسلام ۹ که در ۳۴ فصل تنظیم و برای قرائت آن در ایام هفته انشا شده است.

آغاز: «اللهم صل علی محمد و آل محمد سید المرسلین سید الموحدین سید المؤمنین سید المرابطين سید الموافقين سید المقاتلین سید المتطهرین...».

انجام: «..و صل ذلك بخیر الاخره و نعیمها یا ارحم الراحمین صلوات الله و صلوات ملائکة و انبیائه و رسله و جمیع خلقه علی محمد و آل محمد. والسلام علیه و رحمه الله و برکاته».

ص: ۲۲۳

۲- دعاء التوسل «۸۸-۹۱» (عربی)

دعایی کوتاه که در آن به نام مبارک ائمه هدی تمسک و توسل شده و این غیر از دعای توسل معروف کنونی است.

آغاز: «یا حی قبل کل حی یا حی بعد کل حی یا حی مع کل حی یا حی حین لا حی یا حی تبقی و یفنی کل حی یا حی لا اله الا انت یا حی یا کریم یا محیی الموتی یا قائم علی کل نفس بما کسبت....».

انجام: «..و اوصیائه و احبائه و انصاره و خلفاء المؤمنین و حججک البالغین من اهل بیت الرحمه المطهرین الزاهدین اجمعین صل علی محمد و ال محمد و افعل بی ما انت اهله یا ارحم الراحمین».

هر دو نسخ سده ۱۳ روی برگ اول تملک محمدرضا در ۱۳۱۲ در اصفهان هست.

۹۱ برگ، ۱۱ × ۱۵

(۲۹۰۳)

۱- الاعراب فی قواعد الاعراب «۱-۱۱» (نحو - عربی)

از: ابن هشام عبدالله بن یوسف انصاری.

انجام: «و کثیر من المتقدمین یسمون الزایده صله و بعضهم یسمیه مؤکداً و فی هذا القدر کفایه لمن تأمله و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً حمداً کثیراً».

۲- ارشاد الهادی «۱۱-۱۹» (نحو - عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی - ۷۹۳ ق.

آغاز: «الحمد لله الذی جعل بکلمته علم الاعراب مرفوع البناء منصوباً باللواء مجرور ذیل الشرف بنجم القضاء فوق السماء».

انجام: «مثل زید حسن وجهه و جاءنی الحسن وجهه و الثلاثه یجوز اضافتها الی المعمول مثل....».

ص: ۲۲۴

کتاب اول نسخ سلطان بن حسن جزائری در ۱۰۳۳ از آغاز نقص دارد.

کتاب دوم تحریر سده ۱۱، آخرش ناقص است.

۱۹ برگ، ۱۰ × ۱۷

(۲۹۱۱)

۱ - مشواق «۱ - ۲۰» (عرفان - فارسی)

از: محمد محسن بن شاه مرتضی فیض کاشانی، ۱۰۰۷ - ۱۰۹۱ ق.

رساله کوتاه در توجیه و تفسیر اصطلاحات صوفیانه و رفع ابهام و ایراد ظاهر بینان از اطلاق این اصطلاحات که در سه فصل تنظیم شده است: اول؛ در بیان سبب انشا اشعار در اشاره به معنی و حقایق. دوم؛ در بیان درجات و مراتب سخن و انواع و اصناف آن. سوم؛ در بیان سبب تعبیر از معانی حقایق به الفاظ متداوله مشهوره.

چاپ شده است.

[الذریعه ۲۱-۶۸ - دانشگاه تهران ۱۷-۶۶ - مجلس ۱۰-۸۷۱ -

سپهسالار ۵-۵۷۴ - ملک تهران ۹/۲۱].

آغاز: «نحمدک اللهم یا منتهی قلوب المشتاقین و نشکرک یا غایه آمال المحققین».

انجام:

«بترسا زاده ای دل ده به یکبار مجرد شود ز هر اقرار و انکار»

۲ - استعارات «۲۱ - ۳۰» (عرفان - فارسی)

از: ؟.

مؤلف در حل و توضیح کلمات و اصطلاحات دیوان حافظ که باعث اشتباه در نزد عوام شده بود این رساله را تالیف نمود و کلمات عرفانی را از دیدگاه آنان معنی کرده است.

ص: ۲۲۵

آغاز: «بدانکه اهل تحقیق الفاظ خط و خال و غیره در سلک نظم کشیده اند و هر یکی را مظهر معنی عظیم کرده اند و حقایق و دقایق را در این خلط نموده اند علی الخصوص اشارات و نکات....».

انجام: «..تجلی جمال مهر و محبت را گویند، وجود صفای عاشق و معشوق را گویند، وصال دریافتن اسرار و مراقبت را گویند، هجر بند اهتمام طلعت معشوق را گویند، تمت الاستعارات».

هر دو نستعلیق مجرم، نائینی در سده ۱۳

۳۱ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۲۹۱۵)

۱- نفی تشکیک ذاتیات (رساله فی....) «۱- ۵۹» (فلسفه - عربی)

از: ؟.

رساله ای است متوسط در تقریر دلایل بر نفی تشکیک ذاتیات بالنسبه الی ما هی ذاتی له که بنظر وی در کتابهای پیشینیان مهمل و متروک مانده است، مؤلف این رساله را در زمانی که به تدریس حاشیه جلالیه به شرح جدید تجرید اشتغال داشت به خواهش «میر غلام محمد» شاگردش نگاشته و در یک مقدمه و سه فصل و یک خاتمه تنظیم ساخته است.

آغاز: «نحمدک یا من تقدس ثبوته عن التشکیک. و نعوته عن الترتب و التفکیک. جلّ جنابک عن التکلیف فلا یعتریک تضعف و الاشداد. و علت ساحتک عن التکم...».

انجام: «..واقضاؤه لامر آخر غیر ما یقتضیه المطلق و هو[.....]لیس محذورآ و لنختم الکلام ههنا حامدآ لربّ العالمین مصلینا علی رسوله الامین و آله المعصومین قائلآ ربّ زدنی علماً و الحقنی بالصالحین»

ص: ۲۲۶

۲- اتولوجیا «۶۵-۱۶۹» (فلسفه - عربی)

از: ارسطاطالیس.

به جلد ۱ ص ۲۳ رجوع شود.

رساله اول تحریر سده ۱۱ با یادداشت تملک محمد ظهیرالدین ابوالقاسم مهدی در ۱۶۶ق.

رساله دوم نستعلیق مقیم بن ابراهیم دماوندی در سده ۱۱

۱۷۲ برگ، ۱۲ × ۱۷

(۲۹۲۰)

۱- شرح شواهد شرح عوامل «۱-۵» (نحو - فارسی)

از: نظام الدین بن احمد اردبیلی.

آغاز: «این ایضاح اییات شرع عوامل است که... الله لا یبقی علی الأيام ذوحید... یعنی قسم به خدا که باقی نمیماند بروزگار صاحب شاخهای گره گره که ثابتند...».

۲- صرف منظوم «۶-۷» (فارسی)

از: ؟.

منظومه مختصری در بیان اوزان اسم و فعل در صرف عربی که در ۴۰ بیت سروده شده است.

آغاز:

«صرف اللسان نحو ثنائیه اولی و عطف البیان الی نعت خاتم انبیائیه احری

کلمات عرب سه قسم بود نامشان فعل و حرف و اسم بود...»

انجام:

«...باشد آن صیغه را لقب معتل بر تو سازد مفصل این مجمل

حرف علت به جای فاء باشد لقب و... میباشد»

ص: ۲۲۷

(۲۹۳۵)

۱ - سی فصل «۱ - ۵۶» (کلام - فارسی)

از: محمد کریم بن ابراهیم قاجار کرمانی.

مؤلف گفته که میرزا محمد باقر اصفهانی قمی نامه ای نوشته و در آن راجع به عقاید شیخیه سی سؤال نموده، پس وی برای رفع شبهات وی و دیگران که سوالاتی برای وی فرستاده اند این رساله را نوشته و به آنها پاسخ داده است، وی برای سهولت و دسترسی به سوالات، ابتدا سوالات را به ترتیب در ابتدای رساله آورده و بعد به پاسخگویی آنها پرداخته است، این رساله در ۱۴ ربیع الثانی ۱۲۶۹ ق در روستای علی آباد کرمان پایان یافته است.

[فهرست کتب مشایخ ۲-۱۸۸ - الذریعه ۱۲ / ۲۹۱].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین...چنین گوید بنده...چون رسید نوشته از مخدوم مکرم و مطاع معظم جناب[.....]صاحب اثر....»

انجام: «..و بسیاری از این سؤالات را در سایر کتب نوشته ام اگر مفصل خواهید به آنها رجوع کنید مانند ارشاد و هدایت الطالبین و رساله چهار معامله سلوک و رسائل اخلاق و غیر آنها و به همین جا ختم مینمایم.»

۲ - آداب دلاکی «۶۱ - ۱۱۹» (فارسی)

از: محمد کریم بن ابراهیم قاجاری کرمانی.

مؤلف این رساله را به خواهش کربلایی رضا سلمانی که از وی در آداب و شیوه و متعلقات صنعت دلاکی رساله ای را خواسته بود نگاشته شده و در یک مقدمه و ۱۰

ص: ۲۲۸

باب تنظیم شده است: مقدمه؛ حمام و طرز ساختن آن. اول؛ در حمام رفتن - دوم؛ در ادعیه متعلقه بحمام - سوم؛ در زایل کردن مو - چهارم؛ در کیسه کشیدن - پنجم؛ در خضاب کردن - ششم؛ در حمامت و زالو انداختن - هفتم؛ در کشیدن دندان - هشتم؛ ناخن چیدن - نهم؛ در ختنه کردن - دهم؛ در شانه کردن و عطر بکار بردن.

[مرعشی ۸-۱۳۱ - فهرست کتب مشایخ ۲-۲۵۳ - (بدون نام خاص)].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین...چنین گوید کریم ابن ابراهیم که برادر روحانی کربلایی رضا شهیر بسلمانی مدتهای مدید بود که خواهش کرده بود از حقیر که رساله برای...».

انجام: «..لکن خواستم بعضی چیزها که مناسبتی به آن دارد و بکار مشتری و سایر مؤمنین می آید آنها هم در این رساله نوشته شود لهذا بعضی مطالب دیگر هم برشته تحریر درآمد پس به همین جا ختم میکنیم این رساله را».

رساله اول بیتاریخ. رساله دوم نستعلیق محمد رفیع نائینی در ۱۲۷۲

۱۶۱ برگ، ۹۸ × ۱۴

(۲۹۳۸)

۱ - معما «۱-۱۰۵» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای متوسط در شرح و توضیح اصطلاحات علم معما که با آوردن شاهد مثال از اسمها در قالب اشعار همراه است.

آغاز:

«...چون ز تاب مهر رویت زاهد خلوت نشین با خبر یکذره نبود چیست آه آتشین»

انجام: «هردم فکند در سر آن زلف چون...».

ص: ۲۲۹

۲- دستور معما = معمای منظوم «۱۰۵ - ۱۱۰» (فارسی)

از: نور الدین عبدالرحمن جامی، ۸۱۷ - ۸۹۸ ق.

از جامی چهار دستور معما در فهرست منزوی معرفی شده است، رساله حاضر دستور معمای شماره چهارم وی است که اصول معما در آن بر پایه سه اصل؛ تسهیلی، تحصیلی و تکمیلی بنا نهاده شده است، این رساله در سال ۸۹۰ ق مطابق با کلمه «فیض» پایان یافته است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۳-۲۱۸۵ - مجلس ۳-۱۳۲ - دانشگاه تهران ۱۳-۳۳۴۹ -

نشریه دانشگاه ۵/ ۱۵۰].

آغاز:

«چو از حمد و تحیت یافتی کام

بدان ای در معما طالب نام

که اعمال معمایی سه قسمست که هر یک گنج اسمار طلسمست...»

رساله اول از آغاز ناقص و نستعلیق عبدالکریم در سال ۹۷۹ در شهر ادرنه است.

رساله دوم از انجام ناقص و نستعلیق سده دهم است.

۱۱۰ برگ، ۹ × ۱۴

(۲۹۴۰)

۱- زینه المدایح «۱ - ۵۹» (تراجم - فارسی)

از: محمد صادق مروزی - هما - وقایع نگار، قرن ۱۳

تذکره ای کوتاه در جمع و گردآوری قصاید که در مدح «فتحعلی شاه قاجار» سروده شده است، در ابتدای هر قصیده ترجمه کوتاهی از ناظمین سروده‌ها نیز آورده شده است، این تذکره در یک آرایش و دو پیرایه و یک زیور در سال ۱۲۱۸ ق تنظیم شده است:

[الذریعه ۱۲-۹۵ - تاریخ تذکره‌های فارسی ۱-۶۸۷ -

القبایی آستان قدس / ۳۰۰ - آستان قدس ۹/ ۱۸۰].

آغاز: «زینت مدایح و زیب محامد حمد محمودیست جل ذکره که حمدش زینت زبان و بیانش زیب بنان است...».

انجام موجود:

«بر فراز تخت چون خورشید شاه تاج بخش در برش انجم صفت شهزادگان تاجدار»

۲- تذکره آتش زنه = تذکره منظوم رشحه «۶۰- ۸۵» (فارسی)

از: محمد باقر بن علی اصغر رشحه اصفهانی یزدی، ۱۲۰۳ - ۱۲۶۶ ق.

تذکره شعرای فارسی زبان عصر قاجار به نظم است که بدون توضیحی درباره افراد در سه بیت نام شهر و حالات افراد در لابلای مثنوی جمشید و نوروز بنظم آمده است، این شعرا عبارتند از: احمد بیگ اختر، انور ابراهیم خان، میرزا علی اکبر نطنزی، افسرده هندوستانی، میرزا احمد شیرازی، میرزا محمد علی ادیب (ری)، محمد حسین بیگ اختر (ولایت بار فروش)، آزاد، حاج سید محمد آتش (فریدن)، آقا محمد صادق انیس (اصفهان)، کلب حسین آشفته (ایروان)، میرزا محمد قلی الفت (ایل افشار)، میرزا ابوالحسن امید (نهاوند)، میرزا ابوالقاسم (شیراز)، میرزا محمد صادق آرام (یزد)، میرزا محمد علی بهار (داراب)، میرزا محمد رحیم بیدل (اصفهان)، میرزا عبدالباقی باقی (اصفهان)، میرزا زین العابدین بیخود (اصفهان)، آقا محمد حسین بیمار (شیراز)، میرزا داود بینوا (ولایت طوس)، رجعلی بیگ تسلی (شیراز)، مرتضی قلیخان پریشان (طایفه قراگوزلو)، محمد تقی خان تشنه مراغی (ایل شقاقی)، میرزا حسن تمنا (هرات)، میرزا زین العابدین ثاقب (کرمان)، میرزا علیرضا جلالی (بافق)، جواد (اصفهان)، حسن (نهاوند)، حاجی مهدی حجاب (شیراز)، میرزا حسن حسینی (یزد)، میرزا محمد علی حیران (یزد)، ملا غلامرضا حیران (یزد)، میرزا عبدالرسول حیران (رشت)، آقا سید ابوالقاسم حبیب (شیراز)، آقا

ص: ۲۳۱

محمد تقی حسرت (همدان)، میرزا ابوالحسن طباطبایی حریف (جندق)، حاج معصوم خاوری (کوزه کنان)، میرزا محمد هاشم خرم (اصفهان)، آقا عبدالمجید خرم (خراسان)، آقا محمد رضا خازن (یزد)، سلطان فتحعلی شاه خاقان (ری)، میرزا فضل الله خاوری (شیراز)، امیر محمود خان خاور، محمد علی میرزا قاجار دولت، آقا بزرگ دانش (اصفهان)، میرزا سید محمد سحاب (اصفهان)، آقا جانی سایل (فارس)، آقا محمد علی سهل (قزوین)، آقا محمد علی شیدا (اصفهان)، میرزا عبدالله شهاب (ترشیز)، هادی بیگ شایق (ساک)، حسینعلی بیگ شرر (بیگدل)، حسنعلی میرزای قاجار شکسته، میرزا حسن ظریف (اصفهان)، آقا بابا عارض (اصفهان)، میرزا محمد حسن کلانتر عالی (شیراز)، هلاکو میرزای قاجار عشق، صفری بیگ فردی (زند)، میرزا محمد فروغی (اصفهان)، میرزا ابوالحسن فردوسی (فارس)، میرزا سید یحیی فدائی (یزد)، میرزا حبیب الله قاآنی (شیراز)، آقا عبدالرحیم قضایی (یزد)، سید حسین مجمر (زواره)، منعم (شیراز)، میرزا محمد مطرز (زواره)، میرزا عبدالرزاق مفتون (تبریز)، شیخ محمد حسین مفتون (شیراز)، میرزا محمد مونس (اصفهان)، شیخ عبدالرحیم مایل (اصفهان)، آقا محمد حسین منظر (یزد)، مسکین، میرزا ابوالقاسم قائم مقام مجنون (فراهان)، سید حسن نیاز (اصفهان)، امان الله بیگ نظیر (زنکنه)، محمد باقر بیگ نشاطی، منت علی بیگ نوا (زند)، میرزا عبدالوهاب معتمد الدوله نشاط، میرزا شفیق ملقب به میرزا کوچک وصال (شیراز)، عبدالله بیگ تفرشی وفایی، آقا محمد وفایی (یزد)، میرزا محمد علی وامق (یزد)، آقا محمد صالح وامق (اصفهان)، واقف (خلخال)، آقا محمد کاظم واله (اصفهان)، میرزا محمد حسین وفا (فراهان)، شیخ عبدالوهاب همایون (فریدن)، میرزا ابوالحسن طباطبائی یغما (جندق).

[تاریخ تذکره‌های فارسی ۱-۳۷۲ - مشار فارسی ۱-۱۲۵۵ - فهرستواره فارسی ۳-۱۸۸۹ -

الذریعه ۱۹-۳۲۸ (با نام مثنوی نوروز و جمشید)].

ص: ۲۳۲

آغاز: «اختر احمد بیک:

اختر که ز شمع طبع وقاد پرتو ز زمین باسماں داد»

انجام:

«...عیار نقد اخلاص حرم جریان نشد ظاهر بهر یکسال روزی کعبه آتشیخانه بایستی»

هر دو بیتاریخ و تحریر سده ۱۳ رساله اول ظاهر آ از آخر ناقص است و رساله دوم داستان نوروز و جمشید و خطبه کتاب را ندارد.

۹۰ برگ، ۱۰ × ۱۴

(۲۹۴۴)

۱ - (احتمالاً) موعظه النفس «۱ - ۵۵» (اخلاق - فارسی)

از: محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی قمی (۱۰۹۸ قمی).

مؤلف کتابی در ترجمه «تنبیه الراقدین» نگاشته خود بفارسی دارد که در آنجا به موعظه و اندرز نفس خود پرداخته است که با مضامین این رساله بسیار تشابه دارد با توجه به اینکه رساله ملحقه بدین رساله «مباحثه النفس» هموست احتمالاً همان «موعظه النفس» میباشد.

[الذریعه ۲۳ / ۲۷۲].

انجام: «زیرا که اثبات دو فرع اثبات یکی است و چون اعتراف بیکی نمود بر ما لازم نیست که اثبات یکی نمایم بلکه بر او لازم است که دویم را اثبات کند».

۲ - مباحثه النفس «۵۵ - ۷۲» (اخلاق - فارسی)

از: محمد طاهر بن محمد حسین قمی شیرازی (۱۰۹۸ ق).

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اما بعد چون محتاج رحمت الله قادر محمد طاهر

ص: ۲۳۳

دید که اکثر اهل زمان در قافله‌گاه جهان رحل اقامت انداخته و از سفر پرخطر خویش فراموش ساخته اند....».

انجام:

«..غریق رحمت ایزد کسی باد که کاتب را به حمدی کند یاد

در آن وقتی که جمع آیند [.... مشرق و مغرب بود دستم بدامان علی بن ابی طالب»

هر دو نستعلیق محمد زمان بن محمد هاشم در ۱۱۰۴ رساله اول از آغاز نقص دارد.

۸۲ برگ، ۹ × ۱۴

(۲۹۴۶)

۱ - تحفه المسافرین «۱ - ۳۰» (اخلاق - عربی)

از: محمد محسن بن عنایه الله.

رساله ای مختصر در آداب و کیفیت و اعمال وارده در سفر که در یک مقدمه و شش باب و یک خاتمه تنظیم شده است. مقدمه؛ فیما نذکره من عزم الانسان و نیته فی سفره. باب الاول؛ فی بیان النیه و الوقت (۳ فصل). الثانی؛ فیما یعمل المسافر قبل الخروج (۵ فصل). الثالث؛ فیما یصحبه الانسان معه فی اسفاره (۳ فصل). الرابع؛ فی تعلیم المسافر و نصیحته و حمل السلاح (۷ فصل). الخامس؛.... السادس؛ فیما یعمل و یدعوا فی الطریق (۶ فصل).

آغاز: «الحمد لله الذی سلک بنا طریق ارادته و بعثنا فی [.....] محبته الذی جعل الحمد من غیر حاجته....»

ص: ۲۳۴

۲- الاعتقادات «۳۱- ۹۱» (عربی)

از: شیخ صدوق.

به جلد ۱ ص ۴۸ رجوع شود.

کتاب اول تا اوائل باب ششم را دارد و هردو تحریر سده ۱۱ میباشد.

۹۲ برگ، ۱۰ × ۱۴

(۲۹۵۷)

۱- الفصول المهمه فی معرفه الائمه «۲- ۴۷ و ۵۱- ۶۷» (حدیث - عربی)

از: نور الدین علی بن محمد بن صباغ مالکی مکی، (۸۵۵ ق).

این نسخه برگزیده ای از آن است.

به جلد ۱ ص ۴۰۳ رجوع شود.

[کشف الظنون ۲-۱۲۷۱ - الذریعه ۱۶-۲۴۶ - مرعشی ۹-۴۴ - الفبایی آستان قدس / ۴۳۰].

۲- مائه کلمه «۴۷- ۵۱» (حدیث - عربی)

از: ابوالفضل احمد بن طاهر (صاحب ابی عثمان الحافظ).

مجموع صد کلمه قصار و نورانی از امیرالمؤمنین (علیه السلام) که جامع مذکور جمع آوری کرده است با حدیث «لو کشف الغطاء...» آغاز و با حدیث «ان العاقل لا یطلق لسانه الا بعد مراجعه فکره و مفاحصه رایه» پایان یافته است.

آغاز: «قال الشيخ الزاهد محمد بن سليمان بن محمد بن الحسين... المكنی ابی نصر قال حدثنا ابوالقاسم عبدالواحد بن احمد الکرمانی قال حدثنا ابوبکر بن الحسين بن فرید قال ابوالفضل...».

انجام: «...ان العاقل لا یطلق لسانه الا بعد مراجعه فکره و مفاحصه رایه هذا اخر الکلمات و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم».

ص: ۲۳۵

(۲۹۵۸)

۱- ادعیه «۱- ۱۳ و ۱۷- ۳۶» (عربی - فارسی)

از: ؟.

مجموعه دهاعای فتحیه، شرح شأن نزول سی و سه آیه از کلام الله مجید، دعای حضرت مهدی (علیه السلام)، حرز امام موسی کاظم (علیه السلام)، آیات الشفاء فی القرآن، شرح دعای بازوبند، الدعاء الخمس و اسناده، کیفیت نماز شب نیمه شعبان، دعاء امیرالمومنین علمه الاویس القرن، دعاء قنوت الوتر، دعاء الخضر (علیه السلام)، حرز علوی مصری که در یک مجموعه گردآوری شده است.

آغاز: «اللهم افتح لنا ابواب خیرک و فضلک و رأفتک و رحمتک و رزقک بفضلک و کرمک یا ارحم الراحمین، و اذا لقوا الذین آمنوا قالوا امنا و اذا خلا بعضهم الی بعض...».

انجام: «..مرض و شده و بلاء و وباء و زلزله و کل عله و بلیه یا سبوح یا قدوس یا رب الملائکه و الروح».

۲- ترجمه منظوم مناجات عینیه «۱۳- ۱۷» (فارسی)

از: ؟.

ترجمه منشور و منظوم (هر دو بیت قصیده در یک رباعی) قصیده عینیه و یا مناجات عینیه علی (علیه السلام) که پس از دو بیت عربی ترجمه منشور و منظوم آن آمده است.

[الذریعه ۲۲-۲۳۸ - دانشگاه تهران ۱۱/۱۲۴].

ص: ۲۳۶

آغاز:

«لک الحمد یا ذالوجود و المجد و العلی تبارکت تعطی من تشاء و تمنع

تبارک بزرگوار بودن و موندلی پناهگاه و تقدیم لک برای تخصیص حمد به خدا چه حمد هر که هست بحقیقت حمد خداست...».

انجام:

«..یا رب چو شود روز قیامت ظاهر وز هر طرفی شود ملامت ظاهر

در روزه مصطفی برانگیز مرا کز حضرت او شود سلامت ظاهر»

کتاب اول از آغاز و انجام ناقص، تحریر جلال الحسینی و غیاث الدین بن جلال الدین در سده دهم. دعای خضر توسط حسن بن طی مقابله و تصحیح شده با تملک عبدالمحسن بن غیاث الدین و مهر مربع بزرگ «این کتاب از متملقات و جزو کتابخانه احقر فضل الله نوری است» در برگ آخر.

کتاب دوم نسخ و نستعلیق سده دهم.

۳۷ برگ، ۱۱ × ۱۵

(۲۹۶۲)

۱ - حاشیه تهذیب المنطق «۱ - ۱۰۰» (منطق - عربی)

از: نجم الدین عبدالله بن شهاب الدین یزدی، ۹۸۱ ق.

به جلد ۱ ص ۱۴۵ رجوع شود.

۲ - قلع الآثار «۱۰۲ - ۱۱۵» (فارسی)

از: محمود بن مسعود طیب.

رساله ای کوتاه در روشهای از بین بردن رنگها از جامهها و پاکیزه ساختن آنها و

ص: ۲۳۷

ازاله رنگها از پارچهها که با استفاده از آثار پیشینیان برشته تحریر درآورده است، این رساله که در ۵۹ باب (در الذریعه ۴۹ باب) تنظیم شده از کتاب یعقوب بن اسحاق کندی و دیگران اخذ و اقتباس شده است.

[الذریعه ۱۷-۱۶۶ - نسخههای خطی فارسی ۱-۴۴۶ - دانشگاه تهران ۱۳-۳۲۸۶ -

سپهسالار (شماره ۸۲۴)].

آغاز:

«شکر حق را که آب رحمت او محو آثار جرم عصیان کرد

عادلی کز کمال قدرت خویش قلع آثار ظلم عدوان کرد...»

انجام: «...در زیر او دور کنند سفید گردد و اگر سیاه کرده باشند زودتر به ترنج و اشنان باید شستن و با آب قلیاب و صابون بشوید و به گوگرد دود کند سفید گردد تمت.»

کتاب اول بدون تاریخ.

کتاب دوم نستعلیق ۱۰۶۱

۱۱۷ برگ، ۱۰ × ۱۵

(۲۹۶۵)

۱ - حاشیه المطول «۱ - ۱۲۸» (بلاغت - عربی)

از: ؟.

حاشیه ای بر کتاب «المطول» سعد الدین تفتازانی (۷۹۳ ق) که بصورت «قوله - قوله» تنظیم و در آن اقوال تفتازانی رد یا توضیح داده شده است.

[مرعشی ۱۶/۱۳].

آغاز: «لک اللهم الحمد و المنه و علی رسولک و آله و اصحابه الصلاه و التحیه افتتح کتابه بعد التیمن بالتسمیه بحمد الله سبحانه...».

ص: ۲۳۸

انجام: «...یجوزان یكون باعتبار انه لما تخصص التحرير به علم ان المطلوب بها هو الذكر و هو ليس مذکوراً صریحاً».

۲- شرح تشریح الافلاک «۱۳۰-۲۲۴» (نجوم - عربی)

از: فضل الله الثانی بن محمد شریف کاشانی (زنده ۱۰۷۲ ق).

رساله ای است مفصل در شرح کتاب «تشریح الافلاک» بهاء الدین عاملی (۱۰۳۰ ق) که در ایام صغر سنّ مؤلف بروز پنجشنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۰۷۲ ق بدنبال خوابی از شیخ بهایی برشته نگارش در آمده و روز ۲۵ رجب ۱۰۷۲ ق پایان یافته است.

آغاز: «المّنه لله الذی صیرنا من المتحیرین فی خلقه السماوات و الارضین و کرّمنا بالتفکر فی غرایب مبدعاته من العالمین و الصلاه علی خیر الوری سحیه محمد ۹ اکرم الاولین و الاخرین....».

انجام: «..و هی ای القبله الی خلاف جهه الظل قال هذا ما غفلت عنه عوائق الزمان و لم تتنبه له طوارق..... و الحمد لله رب العالمین و الصلاه علی خیر خلقه محمد و اله الطیبین الطاهرین».

کتاب اول تحریر موسی بن ابو محمد جهرمی در ۱۲۱۰ و کتاب دوم نستعلیق محمد کاظم بن ابو محمد جهرمی در ۱۲۱۳ در دارالسلطنه اصفهان مدرسه جلالیه در محله احمد آباد. حاشیه نویسی دارد و تصحیح شده».

۲۲۵ برگ، ۱۱ × ۱۵

(۲۹۸۳)

۱- برهان قاطع «۵-۲۹» (نفت - فارسی)

از: محمد حسین خلف تبریزی.

تاریخ تالیف ۱۰۶۲

ص: ۲۳۹

این نسخه فقط مقدمه کتاب را دارد.

به فهرست منزوی ۳-۱۹۲۲ رجوع شود.

آغاز: «فائده اول: بایاد دانست که بعضی از علما و مورخین در پارسی نامه چنین فرموده اند که پارس پسر پهلو پسر سام بن نوح است و او در عهد خود مالک آن مرز و بوم بوده...».

۲- مشارق «۳۱-۸۶» (فلسفه - فارسی)

از: ؟.

مؤلف در مقدمه گفته که برای رسیدن به سعادت دنیوی و اخروی باید از حکمت و برهان پیروی کرد و رسیدن بدان از طریق کلمات و اقوال حکما و علما میسر است بدین جهت وی اقوال و نظرات حکما مشائیه و اشراقیه را در این باب جمع آوری کرده و همراه اشعاری مناسب بدون ترتیب و تقسیمبندی خاص گرد آورده است. نام مؤلف توسط شخص بدخواهی پاک شده است.

آغاز: «خوبترین زورقی که عقلای حکمت پیشه را از گرداب فرات به ساحل نجات تواند رسانید و نیکوترین فلکی که محققان حقایق اندیشه را از لطمات ناسوت به آرامگاه لاهوت تواند کشانید...».

انجام: «و گویند جهل چون در کاری بود که موافق طبع بود دشوار زایل شود و هرچه ذمیمه است حوالت بطبعیت داده و هرچه حمید است حوالت بنفس ناطقه و عقل مدبره داده والسلام».

هر دو تحریر سده ۱۲ مطالب متفرقه ادبی و عرفانی در هامش نسخه نوشته شده.

۹۰ برگ، ۱۰ × ۱۷

ص: ۲۴۰

۱- شرح غزل حافظ «۱- ۱۰» (عرفان - فارسی)

از: جلال الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸ ق).

در گزارش غزلی از حافظ که با بیت ذیل آغاز شده است:

«در همه دیر مغان نیست چو من شیدایی خرقه جایی گرو و باده و دفتر جایی»

[نسخه‌های خطی فارسی ۲-۱۲۴۰ - الذریعه ۱۳-۳۷۶ -

دانشگاه تهران ۶-۲۲۵۰ - ادبیات تهران ۲-۵۶ و ۵۹].

آغاز: «دیر است تا به حکم و جوب اداء حقوق اخوت در شرع فتوت و دین مروت بر رقبه قلم سست قدم ادای معنی غزل از سخنان لسان الوقت ترجمان الزمان حافظ محمد شیرازی...».

انجام: «..بلکه به آنچه به ذوق خاص ناظم انساب بود اکتفا نمودم اندکی گفتم و بسیار دگر دانستم تمت».

۲- دیوان شوکت «۱۱- ۱۶۵» (فارسی)

از: محمد اسحاق شوکت بخاری (۱۱۰۷-۱۱۱۱ ق).

شامل غزلیات و رباعیات.

به جلد ۲ این فهرست ص ۴۰۳ رجوع شود.

آغاز:

«خدایا رنگ تاثیر کرامت کن فغانم را بموج اشک بلبل آب ده تیغ زبانم را»

ص: ۲۴۱

انجام:

«..بنشین بزمین به چرخ گردان منشین یعنی که بغیر خاکساران منشین

بزمی است جهان که آستانش صدر است بالا منشین از همه پایان بنشین»

رساله اول تحریر سده ۱۲ با مهرهای «ابراهیم علمی» و «علمی» و «یا الهی سید کونین حسین اوده دائم گشاده...۱۰۳۸» و «رب اجعلنی مسعود آکما سمتنی محمودآ» به برگ اول. چهارده بیت از دوانی در آخر رساله آمده است.

کتاب دوم نستعلیق ۱۱۸۲ در هامش صفحات حواشی در توضیح معانی ابیات هست.

۱۶۹ برگ، ۹ × ۱۶

(۲۹۹۳)

۱- شرح الایساغوجی از حسام الدین حسن کاتی «۱- ۲۹» (منطق - عربی)

به جلد ۱ ص ۲۸۷ رجوع شود.

۲- الفیه از شهید اول شمس الدین محمد بن مکی عاملی «۳۱- ۶۵»

(فقه - عربی)

به جلد ۱ ص ۵۵ رجوع شود.

هر دو نسخ سده ۱۲

۶۵ برگ، ۱۰ × ۱۵

ص: ۲۴۲

۱ - الصحیفه السجادیه «۱ - ۱۴۸» (دعا - عربی)

از: امام زین العابدین علی بن حسین السجاد (علیهم السلام).

به جلد ۱ ص ۳۶۲ رجوع شود.

۲ - ادعیه «۱۶۱ - ۲۰۴» (دعا - فارسی و عربی)

شامل دعا پس از زیارات ائمه، زیارت جامعه کبیره، ادعیه ایام هفته، ادعیه ایام رمضان، سوره انعام، مناجات عینیه علی (علیه السلام).

آغاز: «منقولست از ابن طاوس که این دعا را بعد از زیارت هر یک از ائمه معصومین صلوات الله علیهم اجمعین میباید خواند. بسم الله الرحمن الرحیم انّی زرت هذا الامام مقرّاً بامامته معتقدآ...».

انجام: «و صلّ علیه ما دعاک موحد و ناجاک اخیار ببابک رکع».

کتاب اول نسخ ۱۰۳۹ در پایان مناجات خمسہ عشر را دارد.

کتاب دوم نسخ سده ۱۱

۲۰۵ برگ، ۹ × ۱۶

۱ - جواهر الحکم «۳۵ - ۴۷» (کلام - عربی)

منظومه ای است پیرامون ۴۰۰ بیت که درباره توحید و مقامات اهل بیت و ائمه هدی (علیهم السلام) و معتقدات امامیه سروده شده است.

آغاز:

«و باسمه الذی جری به القلم

بدئت فی نظم جواهر الحکم

افتتح الثناء بالحمد علی

وليه مصلياً مهلاً»

ص: ٢٤٣

انجام:

«..فأنهم عَنَّا المبعَدونا

عَمَّا نقول متنزَّهونا

دع زخرف القول وما الغرام

فصفح عن ذكرى وقل سلام»

۲- الهاشميه «۱۹۹- ۲۰۸» (اخلاق - عربى)

از: محمد بن جعفر حسینی قزوینی.

رساله ای کوتاه در اخلاق و آداب اسلامی مأخوذه از کتابهای اخلاقی و آداب اسلامی که موقع تربیت و تعلیم فرزندش «هاشم» نگاشته و به نام وی منسوب نموده است.

آغاز: «الحمد لله الذى هدانا لهذا و ما كنا لنهتدى لولا ان هدانا الله والصلاه والسلام على مؤدب من فى العوالم... انه لما وهبني الله ولدآ بعد ان كنت اب البنات سمّيته بهاشم...».

انجام: «..و تتم هذه الرساله بحديث سئل حسين بن على (عليه السلام) ما اقبح شىء قال الفسق فى الشيخ، و الحده فى السلطان و الكذب فى ذى الحسب و البخل فى ذى الغنى و الحرص فى العالم تمت».

هر دو تحرير سده ۱۳ فوائد مطالب متفرقه در فضائل اميرمؤمنان در ادامه كتاب اول هست.

۲۰۵ برگ، ۹ × ۱۶

(۳۰۰۹)

۱- الجنه الواقيه از ابراهيم بن على كفعمى عاملى «۱۰- ۵۱» (دعا - عربى)

به جلد ۱ ص ۱۲۵ رجوع شود.

۲- خلاصه الاذكار از محسن بن شاه مرتضى فيض كاشانى «۵۸-۱۳۷»

(دعا - عربى)

ص: ۲۴۴

به جلد ۱ ص ۲۱۷ رجوع شود. در آنجا به اشتباه خلاصه الافکار چاپ شده است.

کتاب اول تحریر سده ۱۱ با مهر بیضوی «عبدہ محمد بن محمد سعید رضوی».

کتاب دوم نسخ محمد بن علی بن عبدالله بلادی بحرانی در ۱۱۳۹

۱۳۷ برگ، ۱۰ × ۱۶

(۳۰۱۶)

۱- ترجمه منظوم قصیده برده «۱- ۲۲» (عربی - فارسی)

از: محمد حافظ شرف (زنده ۸۱۰ ق).

ترجمه منظوم و آهنگ داری از قصیده معروف برده سروده «ابو عبدالله محمد بوصیری» (۶۹۵ ق) که در آن از تاریخ و نام خود یاد کرده است:

چون ز هجرت هشتصد و ده سال تازی رفته بود اتفاق افتاد نظم فارسی اندر رقم

بنده مداح رسولم شهرتم حافظ شرف نام من باشد محمد من محمد چاکرم

[نسخه‌های خطی فارسی ۴-۲۷۲۳ - دانشگاه تهران ۲-۲۳۶ - مخطوطات دارالکتب ۱/ ۸۸].

آغاز:

«امن تذکر جیران بذی سلم

مزجت دمعا جری من مقله بدم

ای زیاد صحبت یارانت اندر ذی سلم اشک چشم آمیخته با خون روان گشته بهم...»

انجام:

«تا بجنابند صبا اندر چمن شاخ درخت یا برانند اشتران رانند گانش بر نغم»

ص: ۲۴۵

۲- اخبار مولد نبی ۹ «۲۴-۳۷» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای کهنه در اخبار و روایات مربوط به ولادت پیامبر اکرم ۹ که در آن بیشتر به خلقت نوری رسول اکرم ۹ با استفاده روایات اهل سنت پرداخته شده است.

آغاز: «هذا ما ورد فی بیان المولد النبوی (علیه السلام) قد ورد ان الله تعالی قال کنت کتزا مخفیا لا اعرف فاحببت ان اعرف بتحقیق است باسناد درست که حضرت...».

انجام موجود: «...و میگریست زیرا که بر وی عظیم و سخت آمدی و آمنه خاتون در آن روزگار که حامله بود عجایبهای بسیار دیده بود از وی کرامتها یافت که تعجب میکرد و هیچ...».

رساله اول تحریر سده ۱۱ در ادامه این رساله مناجات منظوم امیر مؤمنان (علیه السلام) آمده. مهر بیضوی «یا قاضی الحاجات» دارد.

رساله دوم تحریر سده ۹ و ۱۰ و از پایان ناقص است.

۳۷ برگ، ۱۲ × ۱۶

(۳۰۲۴)

۱- قطع المقال فی نصره القول بالانفعال «۱-۷۰» (فقه - عربی)

از: محمد علی بن محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی، ۱۱۴۴ - ۱۲۱۶ ق.

رساله ای متوسط در اثبات انفعال آب قلیل در ملاقات با نجس که بدرخواست یکی از اساتیدش و بصورت استدلالی نوشته شده است.

[مرعشی ۱۱-۱۸۲ - الذریعه ۱۷/۱۵۸].

آغاز: «احمد علی نواله مصلیا علی احمده و آله و بعد فیقول المذنب القاهر...انه قد امرنی بعض الفضلاء ممن له حق التعليم علی».

انجام: «...و فی موثقه عمار فیمن وجد فی اناء له فأره الحکم بوجوب غسل کل ما

ص: ۲۴۶

اصاب ذلك الماء و اعاده الوضوء و الصلاه و حيث انتهى الكلام الى الصلاه فلنختم الرساله بالصلاه على ختم الرساله».

۲- الحدائق الناضره فى احكام العتره الطاهره «۷۲- ۱۵۳» (فقه - عربى)

از: يوسف بن احمد درازى بحراني (۱۱۸۶ ق).

به جلد ۱ ص ۲۰۳ رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق ۱۲۳۶

کتاب دوم بیتاریخ. فقط مقدمات دوازدهگانه حدائق را دارد.

۱۵۵ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۳۰۳۳)

۱- فوائد فى المعاملات «۱- ۹» (فقه - عربى)

از: ؟.

مجموعه چند فایده کوتاه در مباحث مربوط به معاملات که بصورت نیمه استدلالی نوشته شده، در این نسخه یازده فایده آمده است.

آغاز: «بسملة الحمد لله... و بعد فقد ترجح فى نظرى ان اكتب ما اشار اليه فكرى فى بعض ابواب الفقه على نحو الاختصار لثلا يذهب عنى بمرور الايام...».

انجام موجود: «..فائدة: ۱۱ بناء على عدم احتياج... فى التأثير الى الكاشف...».

۲- آگاه کننده عقلاء «۱۰- ۲۵» (اخلاق - فارسى)

از: محمد حسن نویسی.

رساله ای کوتاه در هشدارهایی به عقلا از حیث شناخت اطراف خود که در یک مقدمه و سه مقصد و یک خاتمه تنظیم شده است: مقدمه؛ مقصد اول؛ در شناختن

ص: ۲۴۷

عادل است خود را (در ۴ فصل) مقصد دوم؛ در شناختن غیر خود است (در ۶ فصل) مقصد سیم؛ در شناختن عادل است عمل خود را (در ۷ فصل) خاتمه؛.....

آغاز: «مقدمه شروع مینمایم بنام آن کسی که همیشه بود و است و بودهای غیر او از او پدید آمده است و از او یاری میجویم و او را ثنا میکنم....».

انجام: «...و از اینها عجیتر کسانی هستند که خود را سزاوار راهنمایی مردم می دانند و متوقعند که مردم پیروی آنها را در اخلاق دیانتی و خداپرستی کنند با اینکه اگر درست در عملیات خود تامل...».

هر دو ظاهرآ بخط مؤلف است و هر دو از آخر نقص دارد.

۲۵ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۳۰۳۷)

۱ - حاشیه مختصر المعانی «۱ - ۱۰۲» (بلاغت - عربی)

از: نظام الدین عثمان بن عبدالله خطابی (قرن ۱۰).

به جلد ۱ ص ۱۹۲ رجوع شود.

۲ - حاشیه مختصر المعانی «۱۰۳ - ۲۳۱» (بلاغت - عربی)

از: نجم الدین حسین بن شهاب الدین یزدی (۹۸۱ ق).

به جلد ۱ ص ۱۵۳ رجوع شود.

در آنجا تاریخ وفات ۹۹۸ نوشته شده؟.

هر دو نستعلیق محمد تقی بن شمس الدین ورکی مازندرانی در ۱۰۷۷ (دومی در مدرسه یوسف خواجه مشهد مقدس نوشته شده).

هر دو حواشی دارد و تصحیح شده.

۲۳۱ برگ، ۱۰ × ۱۷

ص: ۲۴۸

(۳۰۴۰)

۱ - فرهنگ فارسی (لغت فارسی به فارسی)

از: ؟ .

۲ - مثنوی (فارسی)

شامل صد بیت و کمی از شرح حال سراینده که در زمان ناصر الدین شاه می زیست.

انجام آن:

مبارک نام او آمد هویدا در الف و بلکه هفتاد و دو بالا

دوم نامش به رب گشتی موافق....

۳۷ برگ، ۱۰ × ۱۷

(۳۰۴۱)

۱ - کلید بهشت «۱ - ۴۹» (فلسفه - فارسی)

از: قاضی محمد سعید بن محمد مفید قمی، ۱۰۴۹ - پس از ۱۱۰۳ ق.

رساله ای کوتاه در مبدأ و معاد که در یک مقدمه و دو قسم تالیف و تنظیم شده است:

المقدم؛ القول بالاشتراک فی الوجود و معانی اسم الله بالاشتراک اللفظی.

القسم الاول؛ فی بیان المسائل الضروریه الواجبه تقدیمها فی صدر الرساله.

القسم الثانی؛ فی بیان الضروریه الاعتقادیه.

[الذریعه ۱۸-۱۳۲ - نسخهای خطی فارسی ۲-۹۸۲ - دانشگاه تهران ۳-۳۲۱ - مجلس ۱۲ / ۲۹].

آغاز: «لا اله الا الله، له الکبریاء و الاسماء الحسنی... خداوندا زبان را از لاف و بیان را از گراف... بدانکه این رساله بر دو قسم است، قسم اول مشتمل است بر جمیع مسایل ضروری از مبدأ و معاد...».

انجام: «و حاصل این کلام نیز علی الاجمال این است که میگویند در وراء این عالم آسمان و زمین و دریا و حیوان الی آخر معناه بالفارسیه هو هو و لا سواه، تمت».

۲- رساله در نفی اولویت ذاتی «۴۹-۵۰» (فلسفه - فارسی)

از: ؟.

تحریر سده ۱۲ در این نسخه رساله اول به ملا وجب علیا (مولی رجبعلی تبریزی) نسبت داده شده.

۵۰ برگ، ۸ × ۱۷

(۳۰۴۵)

۱- حاشیه شرح المطالع «۱-۴۸» (منطق - عربی)

از: ؟.

به جلد اول ص ۱۷۳ رجوع و با حاشیه میر سید شریف تطبیق شود که ظاهر آ غیر از آن است.

آغاز: «بسملة الفیاض الوهاب اعلم انّ الفیاض ههنا منقول عن معناه اللغوی و هو الكثير کثره مخصوصه.... الی معنی الوهاب اما بلا واسطه...».

انجام: «..آخر ما ينحل منحل الیه المقاصد ای آخر ما ینتهی الیه توقف مجموع تلك المقاصد لا آخر ما يتوقف کل واحد منها علیه فتامل، قوله: فی الحاشیه اشار بقوله تلك المقاصد ان تصور العامه خارج عنها یعنی ان تصور العامه الی التصدیق، تمت.».

۲- تشکیکات القواعد المنطقیه «۵۰-۹۳» (منطق - عربی)

از: عبدالله جیلانی (زنده پیش از ۱۰۹۷ ق).

مؤلف در مقدمه گفته این رساله را در پاسخ کسانی که به مطالب «القواعد المنطقیه» یا «الشمسیه» دبیران کاتبی (۶۷۵ ق) تشکیک کرده اند نوشته است، رساله با عنوان «تشکیک - الجواب» تنظیم شده است.

آغاز: «الحمد لله ذی الرحمه و الغفران لاهل الذنوب و العصیان و الصلاه علی

ص: ۲۵۰

رسوله الفارق بين الحق و البطلان.... و بعد يقول اقل الناس استحقاقاً للثواب و اكثرهم مستوجباً للعقاب.... هذه رساله محيطه بتشكيات في القواعد المنطقيه».

انجام: «و لا- يخفى ان هذا دليل لقطع ذلك الاحتمال فالحصر قطعي و انما يذكروه اعتماداً للتنبيه بهذا المعنى بادني تامل فتأمل».

كتاب اول نستعليق سلمان درويش بن محمود كلاردشتي در ۱۰۹۰ حواشي با امضاء «ح م سلمه الله» و «ع ف» و «ملا ميرزا سلمه الله» و «سلطان سلمه الله» و «استاد الانامي دام ظلّه» دارد. مهر بيضوي «هو الله الموفق المعين» دارد واقف نسخه مصباح نجم الممالك است. نسخه تصحيح شده است.

رساله دوم نستعليق ۱۰۹۷ تصحيح شده و حواشي دارد.

۹۳ برگ، ۱۰ × ۱۷

(۳۰۵۳)

۱ - الاحاديث القدسيه (مترجم) = الاربعون سوره «۱۷ - ۷۱» (حديث - عربي) (منسوب به) اميرالمومنين علي بن ابيطالب (عليه السلام).

به جلد ۱ ص ۲۰۵ رجوع شود.

[آستان قدس ۱۴-۶ - امام صادق قزوین ۱/ ۳۰۷].

آغاز: «بسملة الحمد لله.... و بعد فهده.... جليله و موعظه بليغه و هي اربعون سوره منتخبه من».

۲ - نزهة الكتاب و تحفه الاجاب «۸۰ - ۹۴ و ۹۵ - ۱۲۴» (فارسي)

از: حسن بن عبدالمومن مظفري خويي (قرن ۷).

کتابي ادبي است در چهار قسم که بنام «ابوالحرب يولوق ارسلان» (۷۰۴ ق) و پيش از سال ۶۸۴ ق تنظيم ساخته است: ۱ - صد آيه قرآن که ميتوان آنها را در نامها گنجانيد.

ص: ۲۵۱

۲ - صد حدیث نبوی ۳ - صد سخن کوتاه از بزرگان مذهب. ۴ - صد بیت عربی و فارسی شده آنها از مؤلف.

[الذریعه ۲۴-۱۲۲ دانشگاه تهران ۲-۲۹۲ - نسخه های خطی فارسی ۳-۲۱۲۲ -

کشف الظنون ۲/۱۹۴۵].

آغاز: «الحمد لله الذي تفضل على عباده بمواهب الانعام و ملاء معادن خواطر الفصحاء ببدایع جواهر الکلام و الصیلاه والسلام على خير الانام محمد المصطفى المبعوث لتبيين شرايع الاسلام و...».

انجام:

«تا گرد قطب گردد، بر روی چرخ فرقد عیش تو باد دائم، اقبال تو مخلص»

نسخه از برگ ۹۵ شروع و قسم سوم در برگ ۱۲۴ است و پایان و ادامه اش در برگ ۸۰ شروع و در ۹۴ پایان یافته است.

کتاب اول نسخ عبدالصمد در ۱۲۷۲ ترجمه فارسی احادیث در لابلای سطور نوشته شده.

کتاب دوم تحریر سده ۱۳

۱۲۵ برگ، ۱۰ × ۱۵

(۳۰۷۲)

۱ - رسائل فرقه بهائیه (فارسی - عربی)

از: ؟.

مجموعه چند رساله و نامه و مکتوبات فرقه ضاله بهائیت است.

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۶۱۳ رجوع شود.

آغاز: «لک الحمد یا الهی و اله الناس و مقصودی و مقصود العارفين و محبوبی و محبوب الموحدين و معبودی و معبود المقربين...».

ص: ۲۵۲

انجام: «..و الاركان بان يرى الفهم والعلم من الله و يراعى الفقراء بالمال و غيره و يطلب من الله.

تحریر سده ۱۳

۱۰۳ برگ، ۹ × ۱۲

(۳۰۷۳)

۱ - مخزن الفرائد فی اصول العقائد «۱ - ۲۸» (کلام - فارسی)

از: محمد حسین بن عبدالمحمد نائینی، قرن ۱۳

رساله ای کوتاه که مؤلف برای تدریس در «مدرسه مبارکه فاتحیه نائین» در ۲۶ درس نگاشته است.

آغاز: «بسمله، درس اول؛ در معنی مسلمان: س، مسلمان کیست؟ ج، مسلمان کسی است که اعتقاد به اصول دین اسلام داشته و عمل بفروع دین اسلام بکند...».

انجام: «..پس ما باید اعتقاد بتمام اینها داشته باشیم و بدانیم اعتقاد باینها از ضروریات مذهب ما میباشد.

۲ - فروع دین اسلام «۲۹ - ۶۶» (فقه - فارسی)

از: محمد حسین بن عبدالمحمد نائینی، قرن ۱۳

رساله ای کوتاه در فروع و احکام شرعی مبتلا به مکلفین که برای تدریس در «مدرسه مبارکه فاتحیه نائین» بصورت سوال و جواب در ضمن ۳۶ درس نگاشته شده است.

انجام: «زکاه آن یک گوساله است که داخل سال دویم شده باشد و هرگاه به چهل رسید زکاه آن یک گوساله است که...».

هر دو بیتاریخ. رساله دوم ناتمام.

۸۱ برگ، ۹ × ۱۱

ص: ۲۵۳

۱ - تشریح الافلاک «۱ - ۱۴» (نجوم - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی.

آغاز: «ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانه فبقنا عذاب النار...».

۲ - النجوم «۱۵ - ۶۷» (نجوم - عربی)

از: شیخ حنیف الدین (یا حفید الدین).

رساله ای است در اصول و قواعد علم نجوم و تقسیمات زمین بر اقالیم که برای شاه عباس اول تألیف و در یک مقدمه و دو مقاله تنظیم شده است:

المقدمه؛ فی بیان ما یجب العلم به قبل الشروع فی هذا العلم. مقاله الاول؛ فی بیان الافلاک و ما یتعلق بها (۶ باب). مقاله الثانيه؛ فی بیان هیئه الارض و قسمتها الی الاقالیم (۱۱ باب).

آغاز: «الحمد لله الذي انقادت لامره العقول و الافلاک و حارت فی بیداء عظمتہ...الفکر و الادراک...».

رساله اول نسخ عبداللطیف بن حسین بن محیی الدین بن عبداللطیف در ۱۰۹۲ تصحیح شده. تملک محمد حسین اصفهانی در ۱۳۳۸ و مهر بیضوی «محمد حسین بن محمد الموسوی» روی برگ اول هست.

رساله دوم تا اوائل باب هفتم از مقاله دوم را دارد. تحریر سده ۱۱

۶۷ برگ، ۹ × ۱۳

۱ - رسائل فرقه بهائیه (فارسی - عربی)

مجموعه چند رساله که اولی آنها بصورت سوال و جواب طرح شده است.

ص: ۲۵۴

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۶۱۴ رجوع شود.

آغاز: «سوال از عید اعظم، جواب: اول عید عصر سیزدهم ماه دوم از اشهر بیان است...».

تحریر سده ۱۳

۴۴ برگ، ۱۰ × ۱۳

(۳۰۸۹)

۱- ترجمه تنبیه الراقدین «۱- ۶۱» (اخلاق - فارسی)

از: محمد طاهر بن محمد حسین قمی شیرازی (۱۰۹۸ ق).

رساله ای در مواعظ نفس و ذکر مرگ و پند و اندرز با عنوان «فصل - فصل» و یک خاتمه و همراه رباعیاتی از مؤلف که توسط خود به فارسی ترجمه مزجی شده است.

[الذریعه ۴-۹۱ - نسخههای خطی فارسی ۲ / ۱۵۶۹].

آغاز موجود: و با زمره قدسیان هم پرواز گشته و بخطاب مستطاب ان اکرمکم عند الله اتقیکم سزاوار گشته بدانکه این دل بمنزله راکب است و بدن مرکب....».

انجام: «..توبه کنندگان باشیم نه عصیان کنندگان و نه اصرار داشتگان، ای ضامن جزاء نیکوکاران و به اصلاح آورنده عمل مفسدان».

۲- شیر و شکر «۶۱- ۶۷» (منظمه - فارسی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ ق).

یکی از چهار مثنوی فارسی ناظم است با دیباچه منثور و شش بخش اخلاقی و اندرز گونه: هشدار بگمراهان، پند به روان گمراه کننده، بدی دانشهای مرسوم، ستایش از دانشهای دین، آرزوی همنشینی با اهل حال و ذوق، توبه.

[الذریعه ۱۴-۲۷۹ - مشار فارسی ۳-۳۳۴۴ - نسخههای خطی فارسی ۴-۲۹۷۸ -

دانشگاه تهران ۱۴-۳۶۲۵ - سپهسالار ۵ / ۲۷۰].

ص: ۲۵۵

آغاز: «الحمد لله علی جزیل آلائه و اصلی علی اشرف انبیائه، اما بعد این شکسته بسته چند است... در میان عرب مشهور و معروفست...».

انجام:

«پیوسته خجسته پیامش کن مقبول خاص و عامش کن»

رساله اول نستعلیق محمد علی بن ابراهیم بن سلطان حسین جتو (یا) جشوقانی الاصل وزر نه المولد و الموطن در ۱۰۸۷ از اول نقص دارد.

رساله دوم تحریر سده ۱۱ پایان آن ننویس است.

۶۷ برگ، ۸ × ۱۲

(۳۰۹۱)

۱- دریچه اخلاق «۱-۳۷» (اخلاق - فارسی)

از: علی مخصوص - کاتب الخاقان.

[الذریعه ۸-۱۴۸ - مشار فارسی ۲/ ۲۱۱۷].

آغاز: «الحمد لله علی نعمه و آلائه و... بنده شرمنده علی مخصوص کاتب الخاقان... پنجاه سال از عمر خود را بخدمات فرهنگی بسر برده و اینک که پایان عمر است...».

انجام:

«..سمند بادپا از تک فرو ماند

شتربان همچنان آهسته می راند

ختمت مقاله الاولی بعون الله تبارک و تعالی».

۲- فلسفه مخصوص «۳۸-۴۴» (اخلاق - فارسی)

از: علی مخصوص - کاتب الخاقان.

مؤلف در این رساله کوتاه نظرات خاص خود را درباره مباحث اخلاقی برشته

نگارش درآورده و در رمضان ۱۳۵۳ ق از نگارش آن فارغ شده است.

[مشار فارسی ۲-۲۱۱۷ - الذریعه ۱۶ / ۳۰۹].

آغاز: «بسمه، سالهاست بواسطه فرط نسیان از تحریر و بیان از تقریر و دماغ از تعبیر بازمانده دچار بیتوفیقی و پایبند هوا دور از مراحل ترقی و تعالی و محروم از...».

انجام: «در دامن اسلام و نشو و نمای در ممالک اسلامی تازه از کلاس شروع سخن گوئیم و ... در بدیهیات نمائیم.

هر دو نستعلیق مؤلف در ۱۳۶۵ در پایان نامه ای از محمد کاظم حسینی تهرانی عصار آمده که شاید بخط خودش باشد.

۴۴ برگ، ۱۰ × ۱۸

(۳۰۹۳)

۱- الاثنی عشریه فی الحج «۱- ۳۹» (فقه - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ ق).

رساله ای مختصر و کوتاه در بیان احکام و اعمال حج که در تقسیمات دوازدهگانه بطور اجمالی آورده شده و در برخی موارد به ادله و اقوال فقها نیز اشاره شده است.

به ج ۱ ص ۲۲ رجوع شود.

[الذریعه ۱-۱۱۵ و ۱۱۷ - مجلس ۲۵-۸۹ - مرعشی ۱۲-۲۸۱ - کتابخانه مراغه / ۱۶۸].

۲- الاثنی عشریه فی الصوم «۳۹- ۸۴» (فقه - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ ق).

رساله ای مختصر در احکام روزه که در هشت فصل تنظیم شده است هر فصل دوازده حکم دارد و در انتها نیز دوازده امتیاز برای ماه مبارک رمضان با استفاده از

ص: ۲۵۷

کتاب و سنت شمرده شده است، این کتاب در آخر ماه شعبان ۱۰۱۹ ق تالیف شده است.

[الذریعه ۱-۱۱۳ - مجلس ۲۵-۸۹ و ۴-۶۰ - مرعشی ۱-۳۴ -

مشار عربی / ۱۸ - کتابخانه مراغه / ۱۶۷].

آغاز: «الحمد لله الذي جعل الصوم جنه من النار و الصلاة على اشرف الخلايق محمد و آله الاطهار...».

انجام: «۱۲ - ان ثواب تلاوه آیه واحده فيه كثواب ختم القرآن في غيره».

هر دو نسخ ۱۳۱۳

۸۴ برگ، ۴ × ۸

(۳۱۹۱)

۱ - مرکبات (رساله در...) «۲ - ۲۴» (طب - فارسی)

از: ؟.

رساله ای در مرکبات مستعمل که دارای فوائد و خواص بسیاری هستند و در چند باب تنظیم شده است: الاول؛ فی المفرحات. الثاني؛ فی المعاجین. الثالث؛ فی الجوارشات. الرابع؛ فی الاطریفلات. الخامس؛ فی المرییات.

آغاز: «بسمله الحمد لله...الباب الاول فی المفرحات بدانکه این رساله ایست دویم از مفتاح آخر که ذکر کرده خواهد شد مرکبات مستعمل در وی والله الموفق و به ثقتی و اعتمادی مفرح یا قوتی: خفقان و وسواس را...».

انجام: «..مربای شقاقل مجامعت را قوت دهد و باه را زیاده کند و نعوظ هرچه تمامتر آورد و در امر باه مفید است صفت آن بستاند شقاقل تازه و اگر تازه نباشد خشک را بخیساند یک شبانه روز و آب آن بریزد...».

ص: ۲۵۸

۲- مفردات معصومی = مفردات نامی = مفردات صحت «۲۹-۶۹»

(طب - فارسی)

از: محمد معصوم بن سید صفای حسینی ترمذی اصلاً و بکری مسکناً و نامی تخلصاً، ۹۴۴ - ۱۰۱۹ ق.

رساله ای در بیان امراض و دردهای بدن و بیان درمانها و ادویجات آنها که در ۲۶ باب تنظیم شده است: ۱ - در علاج امراض. ۲ - در علاج امراض چشم. ۳ - در علاج امراض گوش. ۴ - در علاج امراض بینی. ۷ - در علاج امراض دهان. ۱۰ - علاج امراض حلق. ۱۲ - علاج امراض درد دل. ۱۵ - علاج امراض جگر. ۱۸ - علاج امراض مقعد. ۲۲ - علاج امراض پشت سرین و دست و پا. ۲۶ - در فواید متفرقه.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۶۰۲ - الذریعه ۷-۲۰ و ۱۷-۶۴ - نشریه دانشگاه ۳/۳۶۲].

آغاز:

«بسمله حمد خداوند گو، کش بدر کبریا هست برابر به هم حشمت شاه و گدا

هر که بتحقیق دید جانب ذرات را نایش اندر نظر در دو جهان جز خدا...»

هر دو تحریر سده ۱۱ رساله اول کمی از باب آخر را ندارد. رساله دوم ناقص است.

۷۰ برگ، ۱۵ × ۲۴

(۳۱۹۳)

۱- قرآن کریم «۲-۳۰۲»

همین نسخه در جلد اول ص ۱۸ نیز یاد شده.

ص: ۲۵۹

از: ؟.

رساله ای است در فال گرفتن از قرآن بدین صورت که کسی میخواهد از قرآن فال گیرد باید سوره توحید و ده بار صلوات بر پیامبر را بخواند و سپس دعایی را قرائت و صفحه ای از قرآن را باز کند، هفت ورق بشمارد و در هفتمین سطر حرف اول هرچه باشد فال اوست و بصورت شعر و نثر آورده است.

آغاز:

«گر بخواهی فال مصحف بنگری

آنچه شرط است اندرو رو نگذری

برشمارم هر یکی را پیش تو تا نگردهد بد ازان اندیش تو...»

انجام: «...امام ناطق جعفر صادق علیه السلام و شیخ حسن بصری گوید این خداوند فال از دنیا بیرون نرود تا پیغمبر را ۷۱ در خواب ببیند و هر که پیغمبر را ۷۱ در خواب ببیند مراد دو جهانی او برآید ان شاء الله تعالی.»

قرآن مجید نسخ سال ۹۰۹ و رساله دوم نستعلیق ۹۰۹ قرآن مجید مذهب است.

۳۱۲ برگ، ۱۶ × ۲۵

(۳۲۰۷)

۱- الرواشح السماویه فی شرح الاحادیث الامامیه «۲-۵۳» (عربی)

از: محمد باقر بن محمد حسینی استرآبادی - میرداماد (۱۰۴۱ ق).

مؤلف قصد داشت شرحی بر احادیث «الکافی» ثقه الاسلام کلینی (۳۲۸ ق) بنویسد ابتدا توضیحی بر خطبه کافی نوشته و سپس ۳۹ راسحه که درباره مسایل درایه الحدیث، ترجمه برخی روایان و آخرین آنها درباره برخی مباحث اصول فقه است آورده و سپس به شرح برخی کتابها از جمله عقل و جهل و توحید پرداخته ولی ناتمام مانده است.

[آستان قدس ۱۴-۲۶۵ - الذریعه ۱۱-۲۵۷ - مشارع عربی / ۴۹۲].

ص: ۲۶۰

آغاز: «بسمله الحمد لله رب العالمين حمد آينبغى لكرم وجهه و يلىق بعزّ جلاله زنه عرشه و عدد علمه».

۲ - التعلیقہ السجادیہ «۵۴ - ۲۴۰» (حدیث - عربی)

از: مراد بن علیخان تفرشی، ۹۶۵ - ۱۰۵۱ ق.

شرح بر «من لا یحضره الفقیه» شیخ صدوق قمی (۳۸۱ ق) که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده و در دوشنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۰۴۴ ق پایان رسیده است.

به جلد ۱ این فهرست ص ۹۵ رجوع شود.

[الذریعه ۴-۲۲۳ - آستان قدس ۱۴-۱۵۱ - مرعشی ۱/ ۸۵].

کتاب اول نسخ سده ۱۲ در اصفهان. حاشیه از مؤلف با امضاء «منه» دارد. مهر مربع «افوض امری الی الله عبده احمد ۱۱۱۹» بر برگ اول است. تصحیح شده.

کتاب دوم نستعلیق جلال الدین محمد بن عماد الدین محمود لاهیجی در ۱۱۰۹ در اصفهان. حواشی از مؤلف با امضاء «منه رحمه الله» دارد. تصحیح شده و در دو برگ پایانی اسانید من لا یحضره با تعداد روایاتشان آمده. تملک با مهر بیضوی «محمد حسین الحسینی» در برگ آخر دارد.

۲۴۰ برگ، ۱۸ × ۲۴

(۳۲۲۹)

۱ - تخت الرمل «۱ - ۴۹» (فارسی)

از: ؟.

کتابی در رمل و اصول و قواعد و اشکال مختلف آن که در هفت اقلیم تنظیم شده است.

آغاز: «بسمله الحمد لله... و بعد هذه الرّمل من کتاب الاقلیدی جهت از جهان الرمل که آنرا تخت الرمل دانسته ایم مشتمل بر هفت اقلیم اول در قاعده سالیانه به

ص: ۲۶۱

طریق جمهور و استادان....».

انجام: «و این اشکال شانزدهگانه منسوبات خانه های خودند».

۲- مفتاح الکنوز «۴۹-۷۲» (رمل - فارسی)

از: ؟.

رساله ای در اصول و مبانی علم رمل که در دو ضابطه و هر کدام در چند باب تنظیم شده است.

ضابطه اول؛ در معرفت رمل (۶ باب).

ضابطه دوم؛ در احکام رمل (۶ باب).

ص: ۲۶۲

آغاز: «بسمله مصنف چنین میفرماید که این مختصر را در محروسه یزد تصنیف کرده نامش را مفتاح الکنوز نهاده پس بنابراین بر دو ضابطه قرار داده ضابطه اول در معرفت رمل بر ۶ باب...».

انجام: «در عناصر هر یکی غالب باشد در آن عمل باید کرد با بخورش تا تأثیر بخشد».

هر دو نستعلیق سده ۱۳

۷۲ برگ، ۱۷ × ۲۶

(۳۲۳۴)

۱- دیوان عراقی «۱- ۱۸۱» (فارسی)

از: فخر الدین ابراهیم بن بوذر جمهر عراقی، (۶۸۸ ق).

مقدمه ای مشتمل بر زندگی ناظم در ابتدا آمده است و شامل قصاید، غزلیات و رباعیات است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۳-۲۴۳۵ - مشار فارسی ۲-۲۳۴۹ - مجلس ۱۷-۳۵۵ -

سپهسالار ۳-۴۳۰ - نشریه دانشگاه ۴/۶۷۴].

آغاز: «بسمله حمد بیحد و مدح بیعد حضرت احدی و جناب صمدی را که به یک اشاره کن موجودات را...»

راه باریک است و شب تاریک و مرکب لنگ و پیرای سعادت رخ نمای و ای عنایت دستگیر...»

انجام:

«...زین سخنها خلاصه دانی چیست آنکه دور از تو من بدانم [.....] زیست

گرچه داری چو من هزار هزار

ختم گشت این سخن بدین گفتار»

۲- اصطلاحات صوفیان «۱۸۲ - ۱۹۰» (عرفان - فارسی)

از: فخر الدین ابراهیم عراقی (۶۸۸ ق).

رساله ای کوتاه در بیان معانی و مرادات صوفیان از بکار بردن اصطلاحات خاصه در اشعار و کتابهای مربوطه است.

این نسخه دیباچه را ندارد.

آغاز: «بسمله در اسامی معشوق و آنچه بدان متعلق است میل رجوع را گویند به اصل خود بیشعور و آگاهی از اصل مقصد همچون رجوع طبیعی چون جمادات و طبایع اربعه که بی اختیار مایل اصلند...».

انجام: «... و ارباب جاده طریق را ختم کار به شست و شو باشد تا از آن جمله قوله تعالی و ختامه مسک و فی ذلک فلیتنا فس المتنافسون باشند تم الرساله».

هر دو نستعلیق سده ۱۳ دیوان تصحیح شده. مهر بیضوی «شعاع» و «شعاع ۱۳۱۵» دارد تملک امین ... محمد هاشم حسینی ذهبی در پایان هست.

۱۹۰ برگ، ۱۲ × ۲۰ با جلدی نفیس.

ص: ۲۶۳

(۳۲۴۰)

۱ - کبری فی المنطق از میر سید شریف علی بن محمد جرجانی «۲ - ۱۶»

(منطق - فارسی)

به جلد ۲ ص ۵۹۷ رجوع شود.

۲ - سی فصل از خواجه نصیر الدین طوسی «۱۶ - ۳۶»

به جلد ۲ ص ۴۹۵ رجوع شود.

هر دو نستعلیق سده ۱۳ و هر دو حاشیه‌نویسی دارد و رساله دوم تصحیح شده است.

۳۶ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۳۲۴۱)

۱ - منتخب الذخائر «۱ - ۱۶۶» (فقه - فارسی)

از: علی بن محمد رشتی جیلانی (زنده ۱۲۲۸ ق).

رساله ای متوسط که گزیده و انتخاب کتاب دیگر مؤلف بنام «ذخائر النشأتین» است که به جهت بسط و گسترده‌گی در این رساله تلخیص و بصورت سوال و جواب و در اختیار مراجعه کنندگان قرار داده شده است.

آغاز: «بسمله الحمد لله... اما بعد پس چنین گوید اکمل العباد فی النقصان وانقصهم فی کمال الایمان».

انجام: «... از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که آن حضرت فرمود پیغمبر (صله الله علیه و اله وسلم) بر اسودین اخطار میکرد عرض کردم رحمک الله و ما الاسودان فرمود خرما و اب و به زیب یعنی مویز و آب سحر میکردند».

ص: ۲۶۴

۲ - وسیله التجاره = منتخب الذخائر «۱۶۷ - ۱۹۷» (فقه - فارسی)

از: علی بن محمد رشتی جیلانی (زنده ۱۲۲۸ ق).

رساله ای کوتاه در احکام تجارت و معاملات که برای استفاده مقلدین و مراجعه کنندگان بصورت سوال و جواب (۲۰ سوال) تنظیم و از کتاب بزرگ و مفصل مؤلف بنام «ذخائر النشأتین» تلخیص شده است.

نگارش رساله در اول ذیقعد ۱۲۲۸ ق پایان یافته است.

آغاز: «بسمله الحمد لله... اما بعد بر رای صواب نمای برادران ایمانی مخفی نماند که بعضی از اخلائی روحانی از نیکوکاران تجار از این اقل عباد الله... خواهش نمودند که رساله مبسوطه در تجارت...».

انجام: «.. التماس دعا از برادران دینی میکنم که مشغول مطالعه این مختصر باشند بدان عمل نمایند خدای تعالی این اقل را در دنیا و آخرت برکت محمد و... موفق بدارد».

رساله اول تحریر ۱۲۲۸ و رساله دوم تحریر سده ۱۳ مهر بیضوی «عبده علی اصغر» دارد.

۱۹۹ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۳۲۴۶)

۱ - حاشیه اثبات الواجب القديم «۱ - ۵۰» (کلام - عربی)

از: مولانا محمد حنفی تبریزی (قرباغی).

حاشیه متوسطی بر رساله «اثبات الواجب القديم» جلال الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸ ق) است که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده است، این رساله در سال ۹۲۶ ق پایان یافته است.

[الفبایی آستان قدس / ۱۸۳ - کشف الظنون ۱-۸۴۲ - مرعشی / ۶ / ۳۰۸].

آغاز: «بسمله الحمد لمن تقدس جنابه عن ان یکون شریعه لكلّ واردٍ و تنزه عن ان یطلع علیه الاّ واحد بعد واحد تحیرت العقول و الافهام فی کبریاء ذاته...».

ص: ۲۶۵

۲- حاشیه مختصر المعانی «۵۳-۹۲» (بلاغت - عربی)

از: نظام الین خطایی، قرن ۱۰

به جلد ۱ ص ۱۹۲ رجوع شود.

هر دو نستعلیق محمود بن صادق بن نور محمد حسنلو ساکن شروان من محال سعدان رود در قریه قراقبال. کتاب اول بیتاریخ و کتاب دوم در ۱۱۳۲ در خدمت استادی ملا اسماعیل آخوندی. کتاب اول حواشی با امضاء «محبی الدین» و «قاضی زاده» و «چلبی» و «شیخ زاده» و «گیلانی» و «عبدالرحمن کردی» و «مصلح الدین» با مهر بیضوی «صراط علی حق نمسکه» دارد و تصحیح شده.

کتاب دوم حواشی با امضاء «محمد امین» و «فیض الله» و «میرزا جان» و «حسن چلبی» و «گیلانی» و «خواجه ابوالقاسم» دارد. تصحیح شده.

۹۲ برگ، ۱۵ × ۲۰

کتاب اول از آخر و کتاب دوم از آغاز نقص دارد.

(۳۲۴۸)

۱- دیوان فرخی «۱-۱۱۷» (فارسی)

از: ابوالحسن علی بن جولوغ فرخی سیستانی (۴۲۹ ق).

[الذریعه ۹-۸۱۹ - نسخههای خطی فارسی ۳-۲۴۶۲ - ملی تهران ۲-۴۱۹ -

دانشگاه تهران ۱۵-۴۰۸۰ - مجلس ۳/۳۶۹].

آغاز: «بسمله

برآمد نلیگون ابری ز روی نلیگون دریا چو رای عاشقان گردان چو طبع بیدلان شیدا»

ص: ۲۶۶

۲- جنگ «۱۲۰-۱۴۱» (فارسی)

دفتری مشتمل بر اشعار و قصائد شاعران ذیل: میرزا - فتحعلی خان صبا - محبوب ترشیزی - شهاب ترشیزی - میرزا معصوم محیط - محمد تقی سپهر کاشانی - فضل الله خاوری - فاضل خان راوی - محمد رضا مونس بارفروشی - میرزا محمد تقی نوایی - میرزا عباس بساطی هزار جریبی - میرزا محمد تقی علی آبادی صاحب - محمود خان خاور - رضا قلیخان هدایت - میرزا ابوالقاسم قائم مقام - میرزا طاهر سیزواری - وصال شیرزای - میرزا صادق هما مروزی - سلمان ساوجی (قصیده بی نقطه) - قطران تبریزی - امیر معزی سمرقندی - عبدالواسع جبلی - جمال الدین اصفهانی - رشید الدین وطواط - حکیم سنایی - اسدی طوسی - عمادی غزنوی - هدایت دامغانی - رودکی سمرقندی - محمد مکنون کازرونی - یغما جندقی - سحاب نشاط اصفهانی - انیس اصفهانی - حسن قمی - منصف - صهبا قمی - آذر بیگدلی - شفایی - بحر - راوی گروسی - میرزا رحیم بیدل - محیط - طایر شیرازی - مسکین - نصرت طالشی - فکرت لاهیجی - ملا مجد ساروی - ذوقی - مجمر - قابل ایروانی - هلالی جغتایی - سید محمد ضیایی کازرونی - مسجدی - عنصری بخارایی - مکنون کازرونی - رونقی بخارایی - لسانی شیرازی - مشرف الدین - اهلی شیرازی - صاحب مازندرانی - میرزا ابوالقاسم همدانی - میرزا محمد حیرت.

هر دو تحریر سده ۱۳ کتاب اول از آخر نقص دارد. با مهر بیضوی «شعاع».

۱۴۲ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۳۲۵۵)

۱- انیس الموحدین «۱-۵۰» (کلام - فارسی)

از: مهدی بن ابی ذر نراقی کاشانی، (۱۲۰۹ ق).

رساله ای متوسط در مباحث کلامی و اعتقادی شیعی که در پنج باب تنظیم شده

ص: ۲۶۷

است: ۱- در اثبات صانع تعالی شانه (یک مقدمه و دو فصل) ۲- در نبوت (چهار فصل) ۳- در امامت (یک مقدمه و هفت فصل) ۴- در نبوت خاصه ۵- در معاد.

[الذریعه ۲-۴۶۶ - نسخههای خطی فارسی ۲-۸۹۵ - سپهسالار ۳-۲۲۰ -

مشار فارسی ۱-۵۹۵ - حقوق تهران / ۲۰]

۲- مرآت المحققین «۵۱ - ۶۵» (عرفان - فارسی)

از: محمود بن عبدالکریم شبستری، قرن ۸

رساله ای معروف در عرفان و معرفت نفس که در هفت باب تنظیم شده است:

۱- نفس طبیعی و نباتی و حیوانی و انسانی ۲- صور موجودات ۳- واجب و ممکن و ممتنع الوجود ۴- حکمت آفرینش ۵- مبدأ و معاد ۶- برابری آفاق و انفس

۷-

[الذریعه ۲۰-۲۸۴ - نسخههای خطی فارسی ۲-۸۴۲ -

کشف الظنون ۲-۱۶۴۹ - دانشگاه تهران ۱۲/۲۹۵۷].

آغاز: «بسمله حمد بیحد و ثنای بیعدد حضرت ذوالجلالی را که آثار قدرت او در عالم آفاق و انفس چون آفتاب جهانتاب در چشم اهل بصیرت تابان است...».

کتاب اول نسخ ۱۲۵۴ آغازش نقص دارد.

کتاب دوم نستعلیق سید زین العابدین بن ابراهیم طباطبائی در ۱۲۳۰

هر دو تصحیح شده است.

۶۵ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۳۲۶۸)

۱- سرگذشت فانفا «۱ - ۳۹» (داستان - فارسی)

از: ؟.

کتابی در داستان و سرگذشت شخصی بنام «فانفا» که از زبان فرانسه به فارسی ترجمه شده است.

آغاز: «در اواسط ماه دسامبر هزار و هشتصد و سیزده مسیحی شخص چون سرعت گامهای اسب خویش در جاده عبور مینمود که آن جاده از میان جنگل سیاه مابین (بریزاک) و (فریبورک) میگذرد سوار چنان....».

۲- از عقاب تزار به بیرق سرخ «۴۲ - ۵۵» (داستان - فارسی)

داستان سه جلدی در تاریخ انقلاب روسیه و حوادثی که در میانه سالهای ۱۸۹۴ - ۱۹۲۱ م در روسیه رخ می دهد که توسط «پیر کراسنف» نوشته شده و این ترجمه فارسی آن است.

تاریخ ترجمه ۱۳۰۹

آغاز: «مقدمه ای که مترجم آلمانی از کتاب اصلی که بزبان روسی است مینگارد بقرار ذیل است در اوایل اکتبر سال هزار نهصد و نوزده بود حملات سنگین متفقین در..... غرب و شروع....».

هر دو نستعلیق سده ۱۴ کتاب اول تا فصل هفتم و کتاب دوم مقدمه و قسمت اول را دارد.

و کتاب دوم نسخه اصل است و توسط مترجم تصحیح شده و خطخوردگی دارد.

۵۵ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۳۲۹۴)

۱- شرح الانموذج اثر جمال الدین محمد بن عبدالغنی اردبیلی «۱ - ۶۸» (نحو - عربی)

به جلد ۱ ص ۲۸۶ رجوع شود.

ص: ۲۶۹

۲- الخلاصه فی النحو = الفیه از ابن مالک محمد بن عبدالله طایی اندلسی «۶۹- ۱۲۰» (نحو - عربی)

به جلد ۱ ص ۵۳ رجوع شود.

کتاب اول نسخ عبدالله بن الله یار شبستری در ۱۲۴۴ از اول ناقص است. حاشیه نویسی دارد.

کتاب دوم نسخ همان کاتب در ۱۲۴۰

۱۲۰ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۳۳۰۴)

۱- صحیفه بین الحرمین المنزول من نقطه الاولی «۱- ۲۷» (عربی)

رساله ای در ادعیه و اذکار (باب هفتم در زیارت امام حسین در کربلا) که در هفت باب در هفت آیه تنظیم و از کتب فرقه ضاله بهائیه است.

آغاز: «بسمله ان هذا کتاب قد نزل علی الارض المقدسه بین الحرمین من لدن علی حمید ثم قد فصلت علی ید الذکر».

انجام: «..و لقد نزلنا الصحیفه بالحقّ لقوم يعدلون».

۲- الجزاء من نقطه الاولی «۲۸- ۱۴۵» (عربی)

از: ؟.

از کتابهای فرقه ضاله بهائیه است.

آغاز: «الحمد لله الذی خلق کلّ شیء بامرہ انا کلّ لله عابدون هو الذی فی قبضته ملکوت کلّ شیء».

انجام: «...انه هو العزیز المحبوب سبحانک اللهم انت تجری کلّ نفس بما کسبت و ان علیک کلّ یعرضون».

کتاب اول بیتاریخ.

ص: ۲۷۰

کتاب دوم نسخ ۱۳۲۱

۱۴۵ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۳۳۰۷)

۱- الحکمه العرشیه = العرشیه «۱- ۱۳» (فلسفه - عربی)

از: صدر الدین محمد بن ابراهیم شیرازی (۱۰۵۰ ق).

رساله ای مختصر و مشهور در اثبات مبدأ و معاد به روش حکمت متعالیه که در آن از روایات و آیات و اقوال بزرگان سود جسته شده و در دو «مشرق» تنظیم شده است:

المشرق الاول؛ فی العلم بالله تعالی و صفاته و اسمائه و آیاته (در چند قاعده).

المشرق الثانی؛ فی المعاد (در چند اشراق).

[الذریعه ۷-۵۸ - مجلس ۳۸-۶۰۲ - کتابخانه مراغه/۲۴۸ -

مرعشی ۱۷-۲۷۴ - ملی تهران ۱۰-۲۱۵ - مشار عربی / ۳۱۶].

آغاز: «الحمد لله الذی جعلنا ممن صدره للاسلام فهو علی نور من ربه».

۲- شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام «۱۴- ۱۶۰» (فلسفه و کلام - عربی)

از: عبدالرزاق بن علی بن حسین لاهیجی (۱۰۷۲ ق).

به جلد ۱ این فهرست ص ۳۵۷ رجوع شود.

هر دو ناتمام و تحریر محمد رحیم بن محمد بن محمد علی طالقانی در ۱۲۲۳ و ۱۲۲۵ کتاب اول از روی نسخه محمد شاهرودی نوشته شده. و در برگ ۱۳ و ۱۴ اشعاری از اقا جمال خوانساری و آقا حسین خوانساری و آقا رضی خوانساری و شیخ بهائی و خواجه نصیر طوسی و چند ماده تاریخ وفات علمای بزرگ هست.

هر دو کتاب حاشیه دارد و تصحیح شده.

کتاب دوم حواشی با امضاء «ع ب» و «میر صدر» و «سید المدققین» و «میرزا حسن بن

ص: ۲۷۱

الشارح» و «اسمعیل ره» و «عبدالله عفی عنه» و «میرزا نوری» و مهر بیضوی «یا من هو ارحم من کل رحیم دارد».

(۳۳۲۷)

۱ - الفوائد الحائریه القدیمة « ۱ - ۵۷ » (اصول فقه - عربی)

از: محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی (۱۲۰۶ ق).

به جلد ۱ ص ۴۱۴ رجوع شود.

۲ - جامع المقال فیما یتعلق باحوال الحدیث و الرجال « ۶۰ - ۱۰۴ »

(رجال - عربی)

از: فخر الدین بن محمد علی طریحی نجفی (۱۰۸۷ ق).

مجموعه اصطلاحات و مباحث رجالی و درایی و نیز نام روات مورد نظر در علم حدیث که بصورت الفبایی و در ضمن یک مقدمه و دوازده باب و یک خاتمه تنظیم و در روز یکشنبه هفتم جمادی الآخر ۱۰۵۳ ق پایان رسیده است.

[الذریعه ۵-۷۳ - مرعشی ۹-۵۴ - مجلس ۳۸-۶۱۳ - مشار عربی/۲۴۵ -

الفبایی آستان قدس / ۱۶۲].

هر دو نستعلیق ادریس بن حسین حسینی موسوی در ۱۱۸۸ در ایام تحصیل در کربلا.

کتاب اول از آغاز و کتاب دوم از انجام ناقص است. تصحیح شده.

۱۰۴ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۳۳۳۳)

۱ - علاج الاسقام = جراحی = مخزن الفوائد « ۲ - ۲۳۹ » (طب - فارسی)

از: محمد حسین بن احمد افشار، قرن ۱۳

ص: ۲۷۲

کتابی مفصل در اصول جراحی که با استفاده از تعلیمات دکتر پولاک نساوی مدرس مدرسه دارالفنون ترتیب و در دو جلد هر کدام در چند مقاله (ج اول در مقدمه و سه مقاله و جلد دوم در پنج مقاله) تنظیم شده است:

جلد اول: مقدمه؛ در تعریف عمومی این علم (جراحی).

مقاله اول؛ در بیان مجملی از حمیات و اورام وارده بر اعضای آن (۳ باب).

مقاله ثانی؛ در بیان جراحات وارده بر بدن انسان باقسام و اسباب (۳ باب).

مقاله ثالث؛ در تفرق اتصال مزمن و ناسوز و خلع مفاصل و فتق... (۸ باب).

جلد دوم: مقاله اول؛ در التصاقات و ماندن شیء خارجی و حبس دم با شیء مایع در بدن (۳ باب).

مقاله ثانی؛ در بیان اجتماع رطوبتی در کیسه حاصله از غشاء زجاجی و حصات مثانه (۲ باب).

مقاله ثالث؛ در تغییر جرم آلتی از آلات بدن و وجود آلتی غیر طبیعی (۴ باب).

مقاله رابع؛ در امراض عدد از زیاده و نقصان عضوی از اعضاء بدن (۲ باب).

مقاله خامس؛ در بیان بعضی از اعمال ید و طریقه قطع هر یک از اعضاء (۳ باب).

[مرعشی ۹-۲۰۷ - (جلد دوم با نام مخزن الفوائد)].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اما بعد چون حکیم حذاقت سیر و معلم فضیلت گستر دکتر پولاک نساوی معلم مدرسه دارالفنون و طبیب خاصه دربار معدلت مدار اعلیحضرت شاهنشاه اسلام و...».

انجام: «...نسخه دیگر آب آهک دو سیر خالص یا با شیر نیمگرم بنوشند از جهت رفع حموضت معده و جشاء حامض و خرقه البول و کثره سیلان ماده بسیار مفید».

۲ - کحالی (رساله در....) «۲۴۳ - ۲۸۹» (طب - فارسی)

از: ؟.

ص: ۲۷۳

رساله ای درباره کحالی (چشم پزشکی) که در یک مقدمه و دوازده باب تنظیم شده است: ۱ - تشریح عین. ۲ - طریق امتحان عین. ۳ - جراحات عین. ۴ - در اشیاء خارجی در عین. ۵ - در اورام عین. ۶ - اورام مرکبه بصر. ۷ - در قروحات قرنیه. ۸ - در تغییر هیئت و شکل عین. ۹ - التصاقات عین. ۱۰ - تغییر یافتن آلات عین. ۱۱ - در اشیاء تازه در عین ۱۲ - در امراض عصبانی. [مرعشی ۲۰۹/۹].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... این رساله ایست در کحالی و مشتملست بر مقدمه و دوازده باب اما مقدمه چون قوه باصره از برای انسانی از جمیع حواس خمسہ الزم و واجب است و...».

انجام: «..باید بکتاب قرابادین فرنگی رجوع نمایند که در آنجا هر نسخه بتفصیل نوشته شده و این کتابرا چون خواستیم که مختصر نوشته شود لهذا بذکر آنها نپرداخته و به همان نسخ مختصری که مسطور گشته اکتفا نمودیم».

کتاب اول نستعلیق محمد حسین بن حاج میرزا محمد در ۱۳۰۳ این نسخه جلد اول و دوم را دربردارد و در ادامه آن فرهنگی از لغات فرنگی و معادل فارسی آنها آمده است.

کتاب دوم نستعلیق عبدالحسین بن حسین در ۱۳۰۴ فهرست آن در پایان کتاب قبلی نوشته شده است.

۲۹۳ برگ، ۱۵ × ۲۲

(۳۳۵۴)

۱ - روضه الاذکار «۱ - ۱۶۵» (دعا - فارسی)

از: شرف الدین محمد بن محمد رضا مجذوب تبریزی (زنده ۱۰۸۱ ق).

کتابی مفصل در ادعیه و اذکار و اعمال ایام که در یک مقدمه و دوازده باب تنظیم شده است: مقدمه؛ در ترغیب بدعا. باب ۱؛ در اعمال شبانه روز. ۲ - در ایام هفته. ۳ - در

ص: ۲۷۴

اعمال مشهور و سنه. ۴ - بیان زیارات ائمه هدی (علیهم السلام). ۵ - اعمالی که دارای وقت نیستند. ۶ - در امن از مکائد سحره و ابالسه. ۷ - در بیان حفظ از محذورات. ۸ - آیاتی که باعث کفایت هستند. ۹ - بیان موجب حفظ قرآن و علوم دین. ۱۰ - در اسم اعظم. ۱۱ - فضایل قرآن. ۱۲ - دعای جوشن کبیر. خاتمه؛ در فواید متفرقه.

مؤلف از شاگردان ملا خلیل قزوینی بوده و تاریخ پایان تالیف این کتاب ۱۰۸۱ مییاشد.

[آستان قدس ۱۵-۲۲۲ - مرعشی ۳-۲۶۹ - مجلس ۳۸/۲۶۸].

آغاز موجود: «باب چهارم از کتاب روضه الاذکار در بیان زیارات ائمه اطهار علیهم السلام و آن مشتملست بر مقدمه و دوازده فصل و خاتمه چنین گوید جامع نسخه روضه الاذکار... که این باب اگرچه اشتمال دارد....».

۲ - اعمال سه ماهه «۱ - ۱۵۲» (دعا - فارسی)

از: دوست محمد بن عبدالرحیم حسینی.

به جلد ۲ ص ۴۳ رجوع شود.

آغاز: «شکر بیحد و ثنای بیعد بر آن معبودی را که عبادتش موجب فیروزی عابدان و طاعتش سبب...».

انجام: «..اسالک بحق هذه الأسماء إلا ما اعطيتني سؤلی و قضیت حوائجی یا کریم تمت».

هر دو نسخ سده ۱۲ کتاب اول از باب چهارم را دارد.

کتاب دوم در حاشیه کتاب اول نوشته شده است.

۱۶۵ برگ، ۱۵ × ۲۰

ص: ۲۷۵

۱ - عده الحصن الحصين من كلام سيد المرسلين « ۱ - ۷۳ » (دعا - عربی)

از: شمس الدین محمد بن محمد جزری دمشقی.

«الحصن الحصين من كلام سيد المرسلين» در ادعیه و اذکار و ختومات نگاشته مؤلف است که خود در این رساله به تلخیص و گزیده آن در ضمن ده باب پرداخته است.

[کشف الظنون ۱-۶۶۹ - مرعشی ۱۹ / ۷۱].

آغاز: «الحمد لله الذي جعل ذكره عده من الحصن الحصين و صلواته و سلامه على سيد الخلق محمد النبي الامي الامين.... و بعد فانه لما كان كتابي الحصن الحصين من كلام سيد المرسلين مما لم اسبق الي مثله...».

انجام: «اللهم انا نسألك العافيه في الدنيا و الاخره و ليكن ذلك اخر ما نعه من عده الحصن الحصين من كلام سيد المرسلين عليه الصلاه والسلام من رب العالمين».

۲ - تحفه الصلوات « ۷۴ - ۱۱۱ » (دعا - فارسی)

از: حسین بن علی واعظی کاشفی بیهقی (۹۱۰ ق).

کتابی متوسط در ادعیه و اذکار و صلوات که در یک مقدمه و هشت فصل و یک خاتمه تنظیم و در رمضان سال ۸۹۹ ق پایان یافته است.

نسخه حاضر حاوی بخشهایی از کتاب است: آداب صوری و معنوی در صلوات خواجه کائنات - چهل صلوات متنوعه - درود معظم من زبده الواصلین - الصلوات علی النبی - الخطبات للاعیاد.

[کشف الظنون ۱-۳۶۸ - مجلس ۳۵-۴۴۲ - الذریعه ۳-۴۴۷ - دانشگاه تهران ۱۷ / ۲۷۰].

آغاز: «آداب صوری و معنوی در صلوات خواجه کائنات و خلاصه موجودات علیه افضل الصلوات و اکمل التسلیمات آداب صوری بیطهارت صلوات نفرستد

هیچ مجلس از درود خالی نگذارد...».

انجام: «...اللهم صل على سيدنا محمد و على ال سيدنا محمد النبي الامي الطاهر الزكي صلاه تحل بها العقد و تفك بها الكرب و تقضى بها الادب».

کتاب اول نسخ سده ۱۳

کتاب دوم نسخ ۱۲۴۳

۱۱۲ برگ، ۱۱ × ۱۵

(۳۳۷۷)

۱ - شرح امثله «۱ - ۵۱» (صرف - عربی)

از: ؟.

شرح متوسطی است که بر «امثله» میر سید شریف جرجانی (۸۱۶ق) نگاشته شده است.

آغاز: الحمد لله... اما بعد بدانکه لفظ آوازیست که از دهن انسان بیرون بیاید و با او باشد بعض حروف هجا و این لفظ با چیزی از او فهمیده میشود یا نه اگر چیزی از او فهمیده شود آن لفظ را...».

انجام: «...هل نضرب صیغه متکلم مع الغیر است از فعل استفهام یعنی آیا می زنیم ما مردان یا زنان یا جمع مردان یا جمع زنان در زمان حال یا آینده».

۲ - صرف میر «۶۶ - ۹۹» (صرف - فارسی)

از: میر سید شریف جرجانی.

به جلد ۲ ص ۵۳۸ رجوع شود.

هر دو نستعلیق ۱۲۶۱

۱۰۱ برگ، ۱۱ × ۱۷

ص: ۲۷۷

(۳۳۸۱)

۱ - مدخل منظوم از عبدالجبار خجندی «۱ - ۱۲» (۱ پ - ۱۲ ر)

به جلد ۲ ص ۶۸۲ رجوع شود.

۲ - نصاب الصبیات از ابو نصر فراهی «۱۴ - ۴۷» (۱۴ پ - ۴۷ ر)

به جلد ۲ ص ۷۶۳ رجوع شود.

کتاب اول نسخ ۱۲۲۵

کتاب دوم نسخ ۱۲۲۴ با مهر بیضوی «عبدہ الراجی اللہ و یردی» در برگ آخر.

۴۷ برگ، ۱۲ × ۱۷

(۳۳۸۲)

۱ - الباب الحادی عشر از علامه حلّی «۱ - ۶» (کلام - عربی)

به جلد ۱ ص ۵۵۷ رجوع شود.

۲ - النافع لیوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر از فاضل مقداد «۷ - ۵۱»

(کلام - عربی)

به جلد ۱ ص ۵۵۷ رجوع شود.

[مشار عربی ۹۴۲ - مجلس ۹ / ۱۷۹].

رساله اول تحریر سده ۱۱ رساله دوم تحریر ۱۰۵۷

۵۱ برگ، ۱۰ × ۱۷

ص: ۲۷۸

۱ - شرح ثمره بطلمیوس «۱ - ۵۲» (نجوم - عربی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد طوسی (۶۷۲ ق).

«بطلمیوس» ستاره‌شناس یونانی رسایل متعددی درباره علم نجوم نگاشته بود و در پایان نتایج و فشرده آنها را بنام «ثمره» برای شاگردش «سورس» نگاشت، این کتاب که در عهد اسلامی ترجمه شده، توسط شارح حاضر به شرح کشیده شده و در ۹ جمادی الاول در سال ۶۷۰ ق بنام خواجه بهاء الدین محمد بن محمد جوینی (۶۷۸ ق) وزیر پایان یافته است.

[آستان قدس ۱۰-۲۱۴ - الذریعه ۱۳-۱۷۱ - مرعشی ۱۰/۳۹].

آغاز: «الحمد لله... چنین گوید مخدوم المولی المعظم... کتاب ثمره بطلمیوس را بفارسی ترجمه کرده اند و آنچه مشکل مینمود بقدر فهم خود به مقصود و مراد از آن اشارتی کرده شد انشاء الله موافق افتد و در آن...».

انجام: «..و اگر سیر نکند هم از آن اقلیم جز او و این است ثانی کلمات ثمره... در آخر کتاب آورده اند این عبارت».

۲ - گوهر مراد (۵۴ - ۸۸) (کلام - فارسی)

از: عبدالرزاق بن علی لاهیجی (۱۰۷۲ ق).

کتابی مفصل و معروف در کلام و عقاید دین با مذاق فلسفی و حکمی که برای شاه عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷ ق) نوشته و در یک مقدمه در رتبت انسان و شرافت الهی وی و سه مقاله در امهات مسایل الهی و حکمی و یک خاتمه در مباحث اخلاقی تنظیم شده است.

به جلد ۲ ص ۶۳۹ رجوع شود.

[الذریعه ۱۸-۲۵۰ - نسخههای خطی فارسی ۲-۸۳۴ - مشار فارسی ۴-۴۳۴۱ -

ملی ۱-۱۲ - مجلس ۷-۲۵۵ - دانشگاه تهران ۱۱/۲۱۵۵].

ص: ۲۷۹

کتاب اول نستعلیق ۱۰۹۵ علامت تصحیح دارد.

کتاب دوم ناقص و تحریر سده ۱۱

۸۸ برگ، ۱۲ × ۱۶

(۳۳۹۲)

۱ - زاد المسافرین از محمد مهدی بن علی نقی الشریف «۱ - ۹۱»

(طب - فارسی)

به جلد ۲ ص ۴۶۲ رجوع شود.

این نسخه چاپی ۱۲۷۶ می باشد.

۲ - خرقة «۹۲ - ۱۴۱» (طب - فارسی)

از: مرتضی قلی بن حسن شاملو.

دارای سی بخیه است. این نسخه هم چاپی ۱۲۷۶ می باشد.

به مجموعه ش ۳۸۱۳ از دو کتابیها در همین جلد رجوع شود.

۱۴۱ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۳۳۹۵)

۱ - الرفع و الدفع = دفع آفات و رفع بلیات «۱ - ۲۳» (دعا - فارسی)

از: محمد محسن بن شاه مرتضی فیض کاشانی (۱۰۹۱ ق).

رساله ای کوتاه در ادعیه و اذکار مربوط به دفع بلیات و آفات با استفاده از آثار ائمه هدی که در ۱۰ باب تنظیم شده است: ۱ - دفع امراض و علل رفع هر علتی. ۳ - در دفع اوجاع و علل اعضاء. ۴ - رفع علل مشوهه و مستکرهه. ۶ - در دفع و رفع شرور و بلا و دفع هر شری و بلیتی. ۸ - در رفع غموم و دفع غم و اندوه. ۹ - در دفع ضرر دواب

ص: ۲۸۰

و هوام. ۱۰ - در رفع آرایش جامه و غیر آن.

[الذریعه ۱۱-۲۴۵ - مرعشی ۱۱-۳۶۴ - دانشگاه تهران ۱۰-۱۶۹۳ - ملی تهران ۲/۳۱۷].

آغاز: «الحمد لله و سلامه على عباده الذين اصطفى الله خير ام ما يشركون بل الله خير اما بعد اين رساله ايست در دفع آفات و دفع بليات از خود و مال و زنان و اطفال به قرآن و دعا و...».

انجام: «...رفع زعفران از جامه بنوره و صابون و آب گرم بشويند پاک شود البته تمام شد رساله دفع و رفع امراض و علل ملا محسن فيض رحمه الله».

۲ - الجواهر المنثوره في الادعيه المنثوره «۲۳ - ۱۴۷» (دعا - عربي)

از: محمد عبدالحسيب بن احمد علوي حسيني عاملي (۱۱۲۱ ق).

رساله ای متوسط مشتمل بر ادعیه و اذکار وارده از ائمه هدی که برخی بسند متصل به آن حضرات و برخی بحذف سند بدون تقسیمبندی خاصی تحریر و نگاشته شده است. بسیاری از ادعیه را از طریق خط جدش میرداماد استرآبادی نوشته است، برخی جاها متن فارسی شده است.

[آستان قدس ۱۵-۱۷۷ - الذریعه ۵-۲۸۲ - مرعشی ۳/۳۲۱].

آغاز: «بسم الله الرحمن الرحيم و الأعتصام بالفعیال الحكيم العزيز العليم الحمد لله رب العالمين باری النسمات صانع الجبيلات فَعَالُ الهويات خَلَّاقُ البريات دارئ الكائنات فاعل الموجودات...».

انجام: «..و لا دعوت بهذا الدعاء قَطَّ طول عمرى على ظالم الا نصرنى الله عليه و لا دخلت على مريض فدعوت عنده بهذا الدعاء الا عوفى و لا دعوت به فى غم الا فرج الله عني و قضي حاجتي».

هر دو نسخ سده ۱۲ صفحات جدول زرین دارد. رساله اول تصحیح شده و حاشیهنویسی دارد. برخی حواشی با امضاء محمد شفیع الموسوی است.

۱۴۷ برگ، ۱۲ × ۱۷

ص: ۲۸۱

۱ - جنگ شامل اشعار و دو رساله (فارسی - ترکی)

مجموعه اشعار فارسی و ترکی که در یک دفتر گردآوری شده است: جامی، زمان، قصاب، سیدنا (مخمس)، حاجی ساعی، صائب، ناظم، شوکت، ناصر علی، وحشت، عمرخان، وحدت، خواجه عصمت، افضل، حافظ (مخمس) (رساله منثور در صفات زنان از سعید بن یوسف اصفهانی)، محی الدین، مسکین حسین بلخی، بیدل، مشفق (مخمس)، میرزا شاه کیک، رموزی، افغان، علی، عطار (معراجنامه نبوی (ص)، ظفر ملهم، میرزا عبدالقادر، ناظم، صمیم، مذهب، رفیع، صبوری، واقفی، جمشید، وصفی، سلمان، خواجه، حسن، طالب، کاتبی، مولوی جامی، حالی، اصلی، خرمی، حسینی، بابا صائب، ساعی، کلیم، طیب، عاشق، اصل، اشرف، شیدا، شاپور، مشرب، میرزا صادق (غزل)، سقا (مخمس)، نوری (مخمس)، مهزاد (مخمس)، جذبی (مخمس)، مشرب (الف نامه)، صالحی (مخمس)، بیدل (مخمس)، بلخی (مخمس)، خاکی (مخمس)، شبنم (مخمس)، نزهت (مخمس)، طالب (مخمس)، مسند (مخمس)، شوکت (مخمس)، کاملی (مخمس)، میر و صفی (مخمس)، اهلی (مخمس)، فیضی، فایض (مخمس)، هلالی (غزل)، محیی، عصمت (مخمس).

نستعلیق سده ۱۲ با مهر بیضوی «از محمد امید شفاعت دارد نوری» و مهر مدور «محمد حکیم بیگ ۱۲۶۲» و مهر بیضوی «حاجی سید بن حاج علی ۱۲۱۳». در میانه نسخه داستان رسیدن امیر تیمور به دخمه انبیاء به نثر آمده است.

۳۵۸ برگ، ۱۳ × ۱۹ با جلدی نفیس.

۱ - ترجمه دعاء صباح «۱ - ۱۰» (فارسی)

از: قطب الدین محمد حسینی نیریزی (۱۱۷۳ ق).

ص: ۲۸۲

مترجم و شارح که خود از اکابر عرفای ذهبیه است اصل دعا را از روی نسخه خط کوفی در سال ۱۱۳۰ ق که در نزد امیر ابراهیم قزوینی بوده با نسخه دیگری در سال ۱۱۵۹ ق تصحیح کرده و ترجمه تحت اللفظی منشور و منظوم در پی هر فقره آورده است.

[مرعشی ۱۱-۱۰۹- الذریعه ۱۳/ ۲۵۵].

آغاز:

«ای صبح بحمد تو دل افروز شده

از فیض تو روشن شده تا روز شده

دلهای محبان تو هر شام و سحر

از نور ستایش تو فیروز شده...»

انجام:

«..یارب تو بفضل خویش این مسکین را این بنده معروف بقطب الدین را

محشورش کن به مصطفی و آلش

مصحوبش کن کتاب علیین را»

۲- ادعیه «۱۱ - ۵۵» (دعا - عربی)

از: ؟.

شامل دعا‌های یستشیر، احتجاب، جوشن کبیر، سمات و عشرات.

رساله اول تحریر سده ۱۳ دوم نسخ ۱۲۵۰

۵۵ برگ، ۱۲ × ۲۱

(۳۴۰۷)

۱- تفسیر آیه الکرسی «۱ - ۱۴۳» (تفسیر - عربی)

از: محمد کاظم بن محمد قاسم حسینی رشتی (۱۲۵۹ ق).

مؤلف در مقدمه گفته که در بیست سالگی که عازم سفر حج بودم بذهنم خطور کرد که تفسیر و شرحی معنوی و باطنی با تاویلات بر آیه الکرسی بنگارم چرا که دیگر تفاسیر در ظاهر و قشر آن آیات کریمه است و کسی تفسیر باطنی و با تاویلات بر آن ننوشته است.

[مرعشی ۳-۲۷۱ - الذریعه ۴-۳۳۱ - مشار عربی / ۱۹۷ -

دایره المعارف اسلامی ۱-۵۷ - فهرست مشایخ شیخیه / ۳۳۱].

آغاز: «الحمد لله الذي اجلى افئده العارفين بتجليات ظهوره و انار قلوب السالكين لاشراقات نوره».

۲- شرح العرشیه «۱۴۴ - ۲۷۴» (فلسفه - عربی)

از: احمد بن زین الدین احسائی شیخ احسائی (۱۲۴۲ ق).

شرح عرشیه ملاصدرا است. چاپ شده.

آغاز: «الحمد لله... اما بعد فيقول العبد المسكين... ان جناب المحترم الممجد والمعظم المسدد الآخوند الملا مشهد بن مرحوم المبرور العلي ملا حسين على شبستري...».

هر دو نستعلیق رجبعلی اصفهانی در ۱۲۶۵

۲۷۶ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۳۴۳۲)

۱- کشف الاسرار «۱ - ۷۳» (علوم غریبه - فارسی)

از: علی بن حسین واعظی بیهقی.

کتابی متوسط در شرح «اسرار قاسمی» نگاشته کمال الدین حسین بن علی بیهقی (؟۹۱۰ ق) پدر شارح که در پنج مقصد در علوم خفیه: کیمیا، لیمیا، همیا، سیمیا و ریمیا

ص: ۲۸۴

تنظیم شده است.

نسخه حاضر اصل دوم و سوم و چهارم و خاتمه مقصد اول و بیشتر مقصد دوم را دربر دارد.

[مشار فارسی ۴-۴۰۷۴ - الذریعه ۱۸ / ۱۲].

۲- تحفه خانی «۷۴ - ۸۶» (علوم غریبه - فارسی)

از: صفی الدین علی بن حسین کاشفی بیهقی، (۹۳۹ ق)

رساله ای متوسط در علوم غریبه که به سال ۹۲۹ ق به خواست «درمیش خان» حاکم هرات از روی «اسرار قاسمی» پدرش در ضمن دوازده باب نگاشته شده است.

نسخه حاضر مقدمه اول را بطور کامل و مقدمه دوم را تا باب نهم در بر دارد و برگ اول افتاده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۶۱۶ - میکرو فیلم دانشگاه ۱-۵۸۰ - مجلس ۳۶ / ۱۱۴].

آغاز موجود:

این درج دُر از جواهر پنهانی

شد جمع پی نثار شاه ثانی

موری بر جَم پای ملخ برد و صفی این تحفه برد بیزم در میش خانی...»

هر دو تحریر سده ۱۱ و هر دو ناقص.

۸۶ برگ، ۱۲ × ۱۹

(۳۴۳۳)

۱- اللمه دمشقیه «۱ - ۱۲۹» (فقه - عربی)

از: شهید اول محمد بن مکی عاملی.

به مجموعه شماره ۲۹۴۷ از سه کتابیها رجوع شود.

ص: ۲۸۵

۲- الجعفریه «۱۳۰- ۲۰۷» (فقه - عربی)

از: نورالدین حسین بن علی کرکی عاملی.

به جلد اول این فهرست ص ۱۲۳ رجوع شود.

کتاب اول نسخ عبدالوهاب بن محمد بن عبدالوهاب در ۱۰۵۴ حاشیه نویسی دارد و تصحیح شده.

کتاب دوم نسخ ۱۰۲۳ تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد.

۲۰۷ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۳۴۴۲)

۱- مضماری دانش = فرس نامه «۱- ۷۶» (فارسی)

از: نظام الدین احمد بن صدرا گیلانی (زنده ۱۰۶۷ ق)

به جلد دوم این فهرست ص ۶۹۷ رجوع شود.

کتابی متوسط و معروف در بیطاری و اسبشناسی که در یک مقدمه و سه مرحله و یک خاتمه تنظیم و بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷ ق) در رجب ۱۰۶۷ ق نگاشته شده است:

مقدمه؛ در آغاز آفرینش اسب و رام شدن او. مرحله اول؛ ذکر محامد و ذمائم اسب. مرحله دوم؛ در آداب تربیت اسب. مرحله سیم؛ در معالجات اسب. خاتمه در اسبان....شاه.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۴۵۴ - الذریعه ۱۶-۱۷۰ - مجلس ۱۴-۳۳۱ -

دانشگاه تهران ۱۰-۱۸۴۴ - کتابخانه مراغه/ ۱۸۴].

آغاز: «سپاس بقیاس خداوند جهانرا که ابلق لیل و نهار چندانکه خیابان ازل و ابد در نور دد، از ساحت عزّتش نشان نیابد».

انجام: «اللهم احفظنی بما حفظت به کتابک المنزل علی قلب نبیک المرسل اللهم انک قلت و قولک الحق انا نحن نزلنا الذکر و انا له لحافظون».

ص: ۲۸۶

۲- باز نامه «۹۳-۱۰۹» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در معرفت و شناخت جانوران شکاری بویژه باز شکاری که در آن بدون تقسیم بندی خاصی با این عناوین به بررسی و بیان امراض و معالجات آن پرداخته شده است:

علامت بازها، صفات شاهین، دانستن طعمه ایشان، آموختن و بکار آوردن جانوران، علامت کح و علاج آن، علت حرق و علاج آن، علت ماکله و علاج آن، پریدن جانور و باز بدست آوردن آن، در معرفت بیماری جانور و معالجه آن.

آغاز: «در معرفت جانوران شکاری چون باز و نیمی و جره [.....] هر چهار از یک ذاتند بهترین ایشان باز است».

انجام: «...پیش وی اندازی تا خود بکشد و بخورد گوشت که میهدم باید که بروغن زیت آلوده باشد اما درین باب گوشت سگ بچه و خوک سخت مفید است والله اعلم».

کتاب اول نستعلیق ۱۰۸۶ با مهر بیضوی «بر محمد امید شفاعت دارد باقر ۱۰۷۳» کتاب دوم تحریر سده ۱۲

۱۳۰ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۳۴۴۳)

۱- جدول لگاریتم «۲-۳۵» (ریاضیات - فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در باب جداول و محاسبات لگاریتم که با اصطلاحات و بیان قدیم نگاشته شده است.

آغاز: «الحمد لله... در باب جدول لگاریتمهای اعداد صحیح لگاریتمهای اعدادی واقعند مابین ۱، ۱۰، ۱۰۰ و هکذا در حالتی که غیر منطبق باشند نمیتوان رسم کرد در جدول...».

ص: ۲۸۷

۲- مثلثات «۸۹-۱۲۵» (ریاضیات - فارسی)

از: میرزا علی اکبر.

باب اول؛ در اعمال مثلثات به اعداد مثلثات مشابه.

باب دوم؛ در اعمال مثلثات به اعداد مقیاس و زوایا کلیه.

باب سیم؛ در اعمال مثلثات به اعداد جیب و ظل و جیب تمام و لگاریتم.

آغاز: «این کتاب مختصری است در علم مثلثات از تصانیف... و مشتمل است بر سه باب و مثلثات علمی است که استعمال میشود بجهت تعیین ابعاد مجهوله. باب اول در اعمال مثلثات...».

کتاب اول تحریر سده ۱۳ کتاب دوم نستعلیق محمد میرزا بن شاهزاده محمود میراز بن فتحعلیشاه قاجار در ۱۲۷۶ یا ۱۲۶۷

۱۲۷ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۳۴۴۴)

۱- اسرار الغیب «۱-۹۰» (علوم غریبه - فارسی)

از: علی بن مراد بن محمد حسین درانی کرمانی، قرن ۱۳

رساله ای در علم ماسه (پیشگویی امور ناشناخته و مغیبات) که مؤلف در یکی از سرزمینهای هند از یکی از عرفا و مرتاضهای شیعه بنام ملا هارون الدین معروف به «آخوند صاحب» فرا گرفته و در خدمت شاهزاده ابراهیم خان قاجار حاکم کرمان به امر ماسه بندی مشغول بوده و بخواهش وی این رساله را در اصول و قواعد و مبانی این علم بدون تقسیم بندی خاصی برشته تحریر درآورده است.

آغاز: «حمد بیحد و کران و ثنای بیعدد و پایان واجب الوجودیرا سزاست که جمیع اسرار کنت کنزاً مخفیاً در آینه قدرتش پیداست».

ص: ۲۸۸

۲ - علم ماسه «رساله در...» (۹۱ - ۱۰۴) (علوم غریبه - فارسی)

از:؟.

رساله ای کوتاه در اصول و قواعد علم ماسه بندی (پیشگویی امور ناشناخته و مگیات) که در یک مقدمه و دو باب تنظیم شده است:

مقدمه؛ در اموری که واجب است مقدم داشتن آنها. باب اول؛ در چند فصل. باب دوم؛ در احکام است (در چند فصل).

آغاز: «الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد این مختصری است در علم ماسه بطور کلی که بیرون می آید از او جزئیات آن علم و از آن میفهمد شخص قاعدههای کلی...».

انجام: «...در آن احتمال بداء بود و از این جهت این علوم نفعش کم شده است در این جا کلام ختم مینمایم و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و لعنه الله علی اعدائهم اجمعین، تمت.».

کتاب اول بیتاریخ. کتاب دوم نستعلیق ۱۲۷۹

۱۰۵ برگ، ۱۱ × ۱۸

(۳۴۴۸)

۱ - دستور الشعراء «۱ - ۷۱» (بدیع - فارسی)

از: محمد امانی مازندرانی (۱۰۶۱)

به مجموعه [...] از دو کتابیها در همین جلد مراجعه شود.

۲ - دستور معما «۷۲ - ۱۵۱» (معما - فارسی)

از: میر حسین بن محمد حسینی نیشابوری (۹۰۴ ق)

رساله ای متوسط در معما که بنام امیر علیشیر نوایی (۹۰۶ ق) تألیف و در چهار

ص: ۲۸۹

بخش: تسهیلی، تحصیلی، تکمیلی و تزییلی تنظیم شده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۳-۲۱۸۶ - الذریعه ۸-۱۶۸ - کشف الظنون ۲-۱۷۴۲ (معمیات) - مجلس ۳-۱۳۶ - دانشگاه تهران ۱۳/۳۴۴۰].

آغاز:

«بنام آنکه از تألیف و ترکیب

معمای جهانرا داد ترتیب

گشائید از معما نام اما شد از نامش گشاده هر معما...»

انجام: «...چنانکه در اسم زهیر:

ز بهر رسیدن بعزّ و شرف چون این نامه را خامه خوش خرام

بیاراست اول از آن نام به که باشد بر او نیز ختم کلام

کتاب اول نستعلیق علی بنّا بن محمد حسین معمار کرمانی در ۱۲۷۸ کتاب دوم نستعلیق همان کاتب در ۱۲۷۹

۱۵۲ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۳۴۷۲)

۱ - شرح حال سید حسن رئیس الاطباء شیرازی «۱ - ۱۳» (منظومه - فارسی)

از: سید علاء الدین حسین حسینی منصوری، ۱۳۰۴ - زنده ۱۳۵۲ ق

مقاله کوتاهی است در نسب نامه منظوم مؤلف و شرح حال و اشعار پدرش میرزا سید حسن رئیس الاطباء فسایی شیرازی (۱۲۶۰ - ۱۳۲۶ ق) متخلص به «کئیب» و نیز شرح حال مختصر و مقداری از اشعار خود که به جهت درج در مجله ارمغان فرستاده شده است.

آغاز:

«منت ایزد را که از دریای جود

آدمی را شد گهر بخش وجود

خیمه زد از مهر در آب و گلش

پرتو افکن گشت بر جان و دلش»

ص: ۲۹۰

انجام:

«اشعار در اوراق که مهر آئین است زینت ده هر بزم و پراز تزئین است

گفتم بخرد ز کیست اشعار بگفت

کز خامه میرزا علاء الدین است»

۲ - جنگ اشعار «۶۳/۱۴» (فارسی)

از: ؟.

مجموعه اشعار که از دواوین شعرا انتخاب و بدون نام شعرا بدنبال هم آورده شده است.

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۶۳۲ رجوع شود.

آغاز:

«هر دو با سلطان شود او همنشین بر درش شستن بود حیف و غمین

دست بوسش چون رسید از پادشاه

گر گزیند بوس پا باشد گناه»

انجام:

«گر سر ببری به تیغ تیزم از کوی وفات برنخیزم

ور زانکه کنند ریز ریزم من مهره مهر تو نریزم»

کتاب اول نستعلیق مؤلف در ۱۳۵۳ (خرداد ۱۳۱۲) با مهر بیضوی «علاء الدین حسین الحسینی».

کتاب دوم تحریر سده ۱۳ اول و آخرش ناقص است.

۶۳ برگ، ۱۳ × ۲۱

(۳۴۷۳)

۱ - شرح کافیه = شرح گییابی «۱ - ۱۵۰» (نحو - فارسی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی (۸۱۶ق)

ص: ۲۹۱

شرح فارسی بر کتاب «الکافی» ابن حاجب مصری (۶۴۶ق) است شارح آن را در ایامی که در مدرسه درس آن را میخواند بعلت تهیدستی در برابر غذای روزانه برای پسر گیایزی نوشته است و بدان جهت شرح گیایی معروف شده است.

[آستان قدس ۱۲-۲۱۹ - مجلس ۲۶-۳۸۰ و ۱۰-۱۸۰ - کشف الظنون ۲-۱۳۷۰ -

نسخه‌های خطی فارسی ۳-۲۰۶۶ - مشار فارسی ۳/۳۲۴۵].

آغاز: «الکلمه لفظ وضع لمعنی مفرد، معنی کلمه در اصل لغه یکسخن است و معنی وی در اصطلاح نحوی لفظی است که نهاده شده باشد از برای معنی که مفرد است...».

انجام: «..زیرا که لازم آید که در وسط کلمه بود ازو نشاید که لازم آنکه اعراب فعل جاری بر حرفی شود که کلمه دیگر است حقیقتاً».

۲- [....ه فی النحو] «۱۵۴ - ۱۹۰» (عربی)

از: ؟.

حاشیه متوسطی بر کتابی نحوی است که به صورت «قوله - اقول» تنظیم شده است.

مؤلف متن کتابی به نام شرح مفصل دارد.

آغاز: «قوله: اعلم ان معرفه هذا الحد، اقول: حد الشئ ما یبین ماهیته، قوله: موقوفه علی معرفه اللفظ لان معرفه المركب موقوفه علی معرفه اجزائه...».

کتاب اول نستعلیق محمد کاظم بن عماد الدین حسینی طالقانی با مهر مربع «ز محمد امید شفاعت دارد کاظم» و «والکاظمین الغیظ و العافین عن الناس».

کتاب دوم تحریر سده ۱۱ تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد.

۱۹۰ برگ، ۱۲ × ۲۰

ص: ۲۹۲

(۳۴۸۳)

۱ - حاشیه شرح الایساغوجی از محی الدین عبدالحمید تالجبی «۱ - ۴۸»

(منطق - عربی)

به جلد چهارم این فهرست شماره ۳۲۹۸ رجوع شود.

۲ - خلاصه الحساب از بهاء الدین محمد عاملی «۴۹ - ۹۸» (عربی)

به جلد ۱ ص ۲۱۹ رجوع شود.

کتاب اول تحریر سده ۱۳ تصحیح شده.

کتاب دوم نسخ ۱۲۶۵ تصحیح شده و حاشیه نویسی با امضاء «جواد» دارد با مهر مربع «از بنی امید شفاعت دارد اسماعیل». در دو برگ پایانی اشعار و فواید آمده است.

۱۰۱ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۳۴۸۸)

۱ - الفصول المهمه فی اصول الائمه «۱ - ۲۲۵» (حدیث - عربی)

از: محمد بن حسن بن حرّ عاملی (۱۱۰۴ ق).

کتابی مفصّل در قواعد و اصول کلیه در اصول عقاید، اصول فقه و طب و نوادر که در یک مقدمه و هزار باب تنظیم شده است.

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۶۳۳ رجوع شود.

[الذریعه ۱۶-۲۴۵ - مشار عربی / ۶۷۰ - امام صادق قزوین ۱-۱۸۹ -

القبای، آستان قدس / ۴۳۰].

آغاز: «الحمد لله الذی عرفنا نبذه من الاصول الکلیه و فتح لنا ابواب العلم بالاحکام الجزئیه...».

ص: ۲۹۳

۲- زاد السالك = سلوكيه = زاد السالكين «۲۲۶- ۲۲۹» (عرفان - فارسی)

از: محمد محسن بن شاه مرتضی فیض کاشانی (۱۰۹۰ ق).

رساله ای کوتاه در اصول و قواعد سیر و سلوک الی الله که در ضمن ۲۵ امر و فصل در میانه سالهای ۱۰۳۰ - ۱۰۴۰ ق نوشته شده است.

[مشار فارسی ۲-۲۷۳۷ - الذریعه ۱۲-۲ - نسخهای خطی فارسی ۲-۱۱۸۵ -

دانشگاه تهران ۱۰-۱۷۴۵ - سپهسالار ۵/۱۱۶].

آغاز: «الحمد لله و سلامه علی عباده الذین اصطفی این رساله ایست موسوم بزاد السالك در جواب سوال یکی از برادران روحانی نوشته شده که از کیفیت سلوک راه حق پرسیده بودند...».

کتاب اول تحریر سده ۱۳ آخرش نقص دارد.

کتاب دوم نسخ ۱۲۹۹

۲۲۹ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۳۴۹۰)

۱- مقالات (طب - فارسی)

از: ؟.

رساله ای متوسط در معرفت و شناسایی امراض اعضای بدن و بیان معالجات و درمان آنها که در یک مقدمه و دوازده باب و یک خاتمه تنظیم شده است: مقدمه؛ باب ۱ - در معرفت ادویه. ۲ - در معالجات امراض دماغی. ۳ - در امراض عینی. ۴ - در امراض اعضاء وجه. ۵ - در اعضاء تنفس. ۶ - در آلات غذا. ۷ - در آلات نقص. ۸ - در اعضاء تناسل. ۹ - در اعضاء اطراف. ۱۰ - در امراض جلد. ۱۱ - در اورام و ثبور. ۱۲ - در حمیات. خاتمه؛ در دستور چوب چینی و قرابادین.

آغاز: «شکر بیحد و قیاس حکیمی را سزد جل عظمته که زمام حلّ و عقد کاینات در

ص: ۲۹۴

قبضه قدره کن فیکون اوست و رشته صحت و مرض موجودات در ید حکمت بیچون اوست...».

۲ - کفایه منصورى (طب - فارسى)

کتاب اول تاریخ ۱۰۹۸ دارد و از انجام ناقص است.

کتاب دوم فقط باب سوم و شانزدهم است.

۸۴ برگ، ۱۳ × ۲۳

(۳۴۹۸)

۱ - قهوه خانه سورت «۱ - ۱۴» (داستان - فارسى)

از: آقاخان عبدالحسین بردسیری کرمانی، قرن ۱۴

رساله ای کوتاه در بیان داستانی که در قهوهخانه شهر «سورت» از ولایت گجرات هندوستان اتفاق افتاده است، مؤلف که بگفته خود از اصفهان رانده شده به هند رفته و به همراه برخی در مناظراتی که در این مکان واقع شده از اسلام و شیعه در برابر مسیحیت و برهمنی و بودایی دفاع کرده است.

[کتابخانه مراغه/۱۱۴ - فهرستواره فارسی ۱-۴۵۵ - مشار فارسی ۳-۳۹۷۱ -

ملک تهران ۹-۲۱۵ - وزیری یزد ۵/ ۱۵۸۰].

آغاز: «قهوه خانه ای در شهر سورت بود که بعدازظهر بسیاری از غربا در آنجا جمع میشدند، روزی یکی از دانشوران ایران که عمر خود را در کلام و اصول عقاید...».

انجام: «...سخن میرزا جواد اینجا تمام شد».

۲ - داستان فکاهی «۱۵ - ۲۵» (فارسى)

ترجمه و اقتباس حسن شاه آبادی.

ص: ۲۹۵

کتاب اول نستعلیق ۱۳۳۵

کتاب دوم بیتاریخ.

۲۵ برگ، ۱۸ × ۲۲

(۳۵۲۴)

۱ - شرح مقدمه المفاتیح «۱ - ۵» (اصول فقه - عربی)

از: محمد باقر بن محمد اکمل وحید بهبهانی (۱۲۰۶ ق).

به جلد چهارم این فهرست بخش دوم مجموعه شماره ۵۹۲ مراجعه شود.

۲ - مفاتیح الشرایع «۷ - ۲۴۲» (فقه - عربی)

از: محمد بن مرتضی فیض کاشانی (۱۰۹۱ ق).

به جلد ۱ ص ۵۱۵ رجوع شود.

رساله اول تحریر محمد حسن بن محمد حسین حسینی در ۱۲۲۲

کتاب دوم نسخ محمد محسن بن ملا محراب قزوینی در ۱۱۰۳ حواشی با امضاء «عهد» دارد فائده ای در فقه و فائده ای از فتوحات مکیه در پایان نسخه هست.

۲۴۲ برگ، ۱۷ × ۲۴

(۳۵۲۸)

۱ - المجالس «۱ - ۱۲۱» (مواظ - فارسی)

احتمالا از علی اکبر بن محمد حسین نهاوندی (۱۳۶۹ ق).

مجموعه ای است از منابر و مواظ در پنجاه و چهار مجلس در موضوعات اعتقادی و عبادی است و در آخر به مصائب خاندان نبوت صلوات الله علیهم اجمعین پرداخته است. مؤلف در این کتاب از بسیاری از کتب چون انوار نعمانیه، بحار، کافی و

ص: ۲۹۶

جز آن نقل میکند و در بعضی موارد ادامه مجالس را به کتاب «انوار المجالس حسین بن عبدالله شهبازی» ارجاع می دهد. احتمالاً این کتاب برای آموزش منبر نوشته شده است.

آغاز: «بسم الله الرحمن الرحيم قل يا ايها الكافرون لا اعبد ما تعبدون و لا انتم عابدون ما اعبد و لا انا عابد ما عبدتم و لا انتم عابدون ما اعبد لكم دينكم ولى دين.»

انجام موجود: از این بیانات ثابت شده که سعادات و متاع دنیویّه و خیرات آن موصوف است به این عیوب عظیمه و نقصانات کامله و سعادات آخرت میرا است از آنها.

۲- مفرح القلوب و مفرج الكرب «۱۲۲- ۱۴۸» (متفرقه - عربی)

از: علی اکبر بن محمد حسین النهاوندی (۱۳۶۱ ق).

مطالب متفرقه ای است در اعتقادات، احادیث، ادب و قصص که مؤلف در طی مطالعه کتب مختلف فکر گردآوری آنها به ذهنش خطور کرده است و پس از بازگشت به موطن خود نهاوند به نگارش آن پرداخته است.

[الذریعه ۲۱ / ۳۶۰].

آغاز: «بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصّلاه والسّلام على خير برّيته محمد و آله الطّاهرين و لعنه الله على اعدائهم اجمعين من الآن الى قيام يوم الدين.»

انجام موجود: قیل المراد بالامانه الطّاعه الّتی تعمّ الطّبیعیّه و الاختیاریّه و بعرضها استدعائها الّتی یعمّ طلب الفعل من المختار و اراده صدوره من غیره و بحملها الخیانه فیها و الامتناع عن.

هر دو بیتاریخ و بینام کاتب. و هر دو ناتمام. با مهر بیضوی «هو العلی الاکبر» در کتاب اول.

۱۴۸ برگ، ۱۸ × ۲۳

ص: ۲۹۷

۱ - ترجمه حاشیه ملا عبدالله « ۱ - ۵۵ » (منطق - فارسی)

از: مولی عنایت الله هندی.

به جلد ۲ ص ۵۰۷ رجوع شود.

آغاز: حمد در لغت وصفی است بر جمیل اختیاری به جهت تعظیم و تبجیل نه طریق سخریه و استهزاء و در اصطلاح فعلی است که دالّ باشد بر تعظیم منعم از آن حیث که منعم است.

۲ - شرح شواهد سیوطی « ۵۶ - ۱۱۷ » (فارسی)

اشعاری را که سیوطی در شرح خود بر الفیه به عنوان شاهد آورده است را در سه مرحله لغت، معنی و شاهد بررسی میکند.

آغاز: احمدك اللهم انك صيرتني من طالب العلم و اسألک ان [.....] عمله والصيلاه الكثير على خير خلقه محمد و آله... اما بعد قوله

الام على لو و ان كنت عالماً - باذنا ب لو لم تفتني اوائله.

هر دو بیتاریخ و از انجام ناقص. تصحیح شده.

۱۱۷ برگ، ۱۷ × ۲۱

۱ - العقیده الوحیده از اسماعیل فدائی کزازی « ۱ - ۱۰ » (کلام - عربی)

به جلد ۱ ص ۳۸۰ رجوع شود.

۲ - ترجمه العقیده الوحیده « ۱۵ - ۶۱ » (کلام - عربی)

آغاز: حمد مخصوص آن چنان کسی است که وجود صنع او بر وجود وی دلالت میکند.

ص: ۲۹۸

۳ - ملا اسماعیل یاد شده منظومه درباره شکوک نماز دارد و ترجمه آن در این مجموعه هست.

هر سه بیتاریخ.

۶۱ برگ، ۲۱ × ۳۴

(۳۵۹۶)

۱ - منابر «۱ - ۱۶۰» (مواعظ - فارسی)

از: ؟.

مجموعه ای از منابر و مجالس در معارف دینی و فضائل و مناقب حضرت رسول اکرم و خاندان مطهر هدایت و امامت میباشد.

۲ - مجالس «۱۶۱ - ۲۰۷» (فارسی)

از: ؟.

مجموعه ده مجلس روضه و ذکر مصیبت اهل بیت علیهم الصلاه والسلام از آغاز حرکت ایشان به سوی کربلا تا ورود به شام میباشد.

کتاب اول از آغاز نقص دارد. نستعلیق ۱۲۴۵

کتاب دوم از انجام ناقص است. بدون تاریخ.

۲۰۷ برگ، ۲۰ × ۳۰

(۳۶۰۳)

۱ - جواهر التفسیر لتحفه الامیر «۱ - ۱۵۷» (تفسیر - فارسی)

از: حسین بن علی کاشفی بیهقی (۹۱۰ ق).

این نسخه فقط تفسیر سوره فاتحه را دارد.

به جلد ۲ ص ۲۶۸ رجوع شود.

ص: ۲۹۹

۲ - منتهی المطلب فی تحقیق المذهب «۱۵۸ - ۴۳۴» (فقه - عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهر (علامه حلّی) (۷۲۶ ق).

مسائل فقهی را به طور مشروح بیان کرده و در هر مسأله آراء و اقوال مخالفین را می آورد و بررسی میکند.

[الذریعه ۲۳-۱۱، مرعشی ۱۲-۴۸، الفبایی آستان قدس ۵۵۸].

کتاب اول ناقص و بدون تاریخ.

کتاب دوم طهارت و حج تا بیع را دارد و اول و آخر آن نقص دارد. طهارت تحریر سده دهم و بقیه نسخ محمد علی بن ابوالحسن النائینی در ۱۲۴۱

۴۳۴ برگ، ۲۰ × ۲۹

(۳۶۱۹)

۱ - فقه فارسی = رساله عملیه «۱ - ۱۲۹» (فارسی)

از: محمد جعفر بن محمد صفی آباده ای اصفهانی (ق ۱۳).

رساله ای است با عناوین «مسأله - مسأله» با اشاره مختصر به ادله فتاوی خود. نام مؤلف در برگ [....آمده است.

آغاز: مسأله اگر کسی تمام نماز خود را پیش از دخول وقت نماید نماز او باطل است بالنصوص و الاجماع و اگر عمدآ نماز خود را قبل از دخول وقت شروع نماید و قبل از فراغ از نماز وقت داخل شود اقرب بطلان نماز است.

انجام: سبب تلف مشتری است و از کتمان شهادت قوت به هم می رساند این احتمال در عبارت مرحوم متطرّق است لکن مع ذلک در تضمین کاتم شهادت کمال اشکال را دارد [....] بلکه اقوی عدم ضمانت است.

ص: ۳۰۰

۲- جامع عباسی «۱۳۰- ۲۸۹» (فقه - فارسی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (شیخ بهائی) (۱۰۳۱ ق).

به جلد ۲ ص ۱۸۹ رجوع شود.

هر دو بیتاریخ.

کتاب دوم از آغاز نقص دارد.

۲۸۹ برگ، ۱۹ × ۳۱

(۳۶۲۷)

۱- کفایه المقتصد (= المعتقد) = کفایه الاحکام «۱- ۱۸۵» (فقه - عربی)

از: محمد باقر بن محمد مومن (محقق سبزواری) (۱۰۹۰ ق).

به جلد ۱ ص ۴۴۹ رجوع شود.

۲- المصایح = مصابیح الاحکام «۱۸۶- ۳۹۱» (فقه - عربی)

از: سید محمد مهدی بن مرتضی (سید بحر العلوم) (۱۲۱۲ ق).

فقه استدلالی است در چند جلد با عناوین «مصباح - مصباح».

بخشی از آن چاپ شده است.

[الذریعه ۲۱-۸۱، مرعشی ۱۸-۱۷۹، الفبایی آستان قدس ۵۲۱].

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين وعترته الطاهرين و بعد الفقه لغه الفهم و اصطلاحاً العلم بالاحكام الشرعيه عن ادلتها والمراد بالشرعيه ما له تعلق بالشرع و لو على سبيل الوضع.

انجام: لو مات قبل التمكن فقد قطع الاصحاب بسقوط القضاء عنه تمسكاً بالاصل و سقوط الاداء و هو مشكل الاطلاق لاطلاق النص فلا يجوز التعويل معه على الاصل والقضاء قد يجب مع عدم وجوب الاداء لانه فرض مستأنف الا انه لا خروج عما عليه الاصحاب.

ص: ۳۰۱

هر دو تحریر سده ۱۳ کتاب اول ناقص و کتاب دوم طهارت و صلاه تا حج را دارد و ناقص است.

۳۹۱ برگ، ۲۰ × ۳۰

(۲۶۳۱)

۱ - العقیده الوحیده = الارجوزه الوحیده «۴ - ۱۱۲» (کلام - عربی)

از: اسماعیل بن هادی فدائی کزازی (۱۲۶۳ ق).

به جلد ۱ ص ۳۸۰ رجوع شود.

۲ - منظومه الشک و السهو و الخلل و الجبران «۱۱۳ - ۱۱۹» (فقه - عربی)

از: اسماعیل بن هادی فدائی کزازی (۱۲۶۳ ق).

منظومه ای است در شک و سهو نماز. که در آخر «العقیده الوحیده» آورده است.

ترجمه فارسی آن در شماره ۳۵۷۷ (از مجموعه‌های دو کتابی) در همین جلد یاد شد.

آغاز:

احمد من لا شک فی جلاله واثنی علی الاحمد ثم آله

انجام:

ولنقتصر بذاک فی المقام

فالحمد لله علی اختتام

ثم الصّلاه للنّبی ختم الرسل

وآله مختتمی الکمال کلّ

هر دو بیتاریخ.

۱۱۹ برگ، ۲۰ × ۲۹

ص: ۳۰۲

۱ - مثنوی معنوی « ۱ - ۴۲۷ » (فارسی)

از: جلال الدین محمد بن بهاء الدین بلخی (ملای رومی) (۶۷۲ ق).

به جلد دوم این فهرست ص ۶۵۴ رجوع شود.

آغاز: بسم الله و بالله التوفیق نسألك الرفیق یا نعم الرفیق هذا کتاب... و هذا اصول الدین فی کشف الاسرار و الیقین و هو فقه الاکبر و شرع الازهر و برهان الاظهر...

بشنو از نی چون حکایت میکند

از جدائیه شکایت میکند

انجام:

آب جان را ریز اندر بحر جان

تا شوی دریای بیحد و کران

قصه کوتاه کن که رفتم در حجاب

ختم شد والله اعلم بالصواب

۲ - لطیفه غیبیه = ترجمه لسان الغیب « ۴۴۹ - ۴۶۷ » (عرفان - فارسی)

از: محمد بن محمد دارابی (ق ۱۱).

پاسخ به خرددهگیریهایی است که پیرامون شعر حافظ شیرازی و دیوان وی گرفته اند. این کتاب در یک مقدمه و سه باب و خاتمه مرتب گشته است.

[الذریعه ۱۸-۳۱۷، ۱۸-۳۲۶ - مرعشی ۱۶-۳۴۱، الفبایی آستان قدس ۴۸۳، مجلس ۳۷ / ۷۸].

آغاز: فصیحترین کلامی که فصحای بلاغت شعار و بلغای فصاحت دثار کتابه دیوان خود سازند حمد و ستایش و ثنا و نیایش جناب کبریائی است که حضرت خاتم النبیین که نبی امی آن بارگاه است... اما بعد بر منتجعان صاحب انصاف و مستوران خالی از.

انجام: و بعضی اصطلاحات به طریق سؤال و جواب در گلشن راز مسطور است.

کتاب اول نستعلیق امام قلی بن بایزید مروی در ۹۹۰ یا ۹۹۵ در قصبه سنگر شهباز. با سرلوح زرین و جدول زر در صفحات. و شرح حال یکی از منسوبان ملای رومی و فهرست مثنوی.

ص: ۳۰۳

کتاب دوم، ناقص و بیتاریخ، تحریر سده ۱۱

اصطلاحات صوفیه در یک برگ احتمالاً از عبدالرزاق کاشی در این نسخه است.

۴۶۷ برگ، ۱۷ × ۲۷

(۳۶۵۱)

۱ - التحفه السنیه فی شرح النخبه المحسنیه «۱ - ۱۰۴» (فقه - عربی)

از: سید عبدالله بن نورالدین بن نعمت الله جزائری (۱۱۷۳ ق).

شرح مزجی مفصلی است بر رساله «النخبه» فیض کاشانی، این شرح که بنا به درخواست یکی از دوستان مؤلف نوشته شده چنان که خود در مقدمه میگوید - فیض به مقاصد خود اعلم است - بیشتر ناظر به کتابهای خود فیض است.

[الذریعه ۳-۴۴۲، مرعشی ۲-۸، الفبایی آستان قدس ۱۱۴].

آغاز: اللهم انا نحمدك حمدآ يكون لنا وسيله اليك و ذريعه للزلفى لديك.

۲ - شرح الوافيه = الحاشيه على الوافيه «۱۰۵ - ۱۶۴» (اصول فقه - عربی)

از: سید محمد مهدی بن مرتضی (سید بحر العلوم) (۱۲۱۲ ق).

حاشیه مختصری است بر مبحث حقیقت و مجاز «وافیه الاصول عبدالله بن محمد بشروئی تونی» (۱۰۷۱).

به جلد ۱ ص ۳۴۸ رجوع شود.

[الذریعه ۶-۲۳۰، مرعشی ۲-۲۵۷، مجلس ۳۶/۲۴۸].

کتاب اول بیتاریخ. از آخر نقص دارد.

کتاب دوم نستعلیق حسن بن میرزا کوچک حسینی اصفهانی در ۱۲۸۵

۱۶۴ برگ، ۲۱ × ۳۰

ص: ۳۰۴

۱ - منشآت «۱ - ۱۳» (فارسی - ترکی)

از: ؟.

نامه‌های دولتی و دوستی برای کشورهای عثمانی (که نامه نیز ترکی است)، ممالک فرانسه و ایتالیا و انگزیر و هندوستان و نامه‌هایی برای شخصیتها چون میرزا ابوالقاسم (صاحب قوانین) در اطلاع سفر فتحعلی شاه قاجار به دارالایمان قم، عریضه محمد ولی میرزا والی خراسان پس از شکست افغانه توسط عباس میرزا و چند نامه دیگر در این مجموعه گرد آمده است.

آغاز: زهی خداوند توانا که ناتوان بنده ای را رتبه گیتی خدایی دادی، و به کار خویش فرومانده ای را قدرت فرمان روائی، بیهیچ طاعتی جهانم در قید اطاعت آوردی، و بیهیچ خدمتی هرگونه نعمتم میسر کردی.

انجام: که هر یک از چاکران فدوی که درجات بروج ارادت را حاوی دقایق کاروانی ساخته، و حصن متین عقیده را از مقام و مسکن خاطرات خلاف پرداخته باشد، شخص اعتبارش را در حدود حکمرانی تمکین و تشریف افتخارش را به طراز فرمان روائی تزیین بخشیم.

۲ - تجزیه الامصار و تجزیه الاعصار = تاریخ و صاف «۱۶ - ۵۸»

(تاریخ - فارسی)

از: شهاب الدین عبدالله بن فضل الله یزدی (۷۳۰ ق).

به جلد ۲ ص ۱۰۵ رجوع شود.

کتاب اول بیتاریخ.

کتاب دوم قطعه از جلد پنجم است و تاریخ و نام کاتب ندارد.

۵۵ برگ، ۲۱ × ۳۰

ص: ۳۰۵

۱ - شرح هدايه الحكمة « ۱ - ۹۶ » (فلسفه - عربی)

از: کمال الدین میر حسین بن معین الدین میبدی (ق ۱۰).

به جلد ۱ ص ۳۵۱ رجوع شود.

۲ - آداب البحث و المناظره « ۹۷ - ۱۰۲ » (عربی)

از: میر فخرالدین محمد بن حسین حسینی استرآبادی (ق ۱۰).

مختصری است در آداب مناظره دارای مثالهای تطبیقی در نیمه دوم رساله.

[الذریعه ۱-۳۱، مرعشی ۷-۸۷، الفبایی آستان قدس ۱۲].

آغاز: الحمد لله الحكيم الوهّاب والّصّلاه والسّلام على محمد خير من نطق بالصّواب و على المتأدّبين بالآداب من الآل و الاصحاب...اعلم أنّ المناظره بوجه العقل الى كلام المتخاصمين اظهار للصّواب.

انجام: الطلاق موقوف على النكاح و النكاح موقوف على رضا الطرفين....

کتاب اول تحرير ۹۷۹

کتاب دوم نستعلیق علی حسن مازندرانی در مشهد مقدس، بدون تاریخ.

۱۰۲ برگ، ۱۳ × ۲۱

۱ - شواهد الربوبیه فی المناهج السلوکیه « ۱ - ۱۰۰ » (فلسفه - عربی)

از: صدرالدین محمد بن ابراهیم شیرازی (ملا صدرا) (۱۰۵۰ ق).

به جلد ۱ ص ۳۵۸ رجوع شود.

آغاز: الحمد لله الذي تجلّى لقلوب العارفين باسرار المبدأ والمعاد و جعل نور معرفته نتیجه لایجاد الارواح و الاجساد.

ص: ۳۰۶

۲- اختیارات المهمات = اختیارات مسیر قم «۱۰۱-۱۰۲»

(منظومه - نجوم - فارسی)

از: نصیر الدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲ ق).

منظومه ای است در ۳۶ بیت و برای هر برج سه بیت، کاشفی صاحب «لوايح القمر» ۹۱۰ ق در اختیارات نجوم = لوايح القمر، این کتاب را از خواجه دانسته است و این غیر از اختیارات النجوم = تقویم منثور اوست.

[الذریعه ۱-۳۶۹، نسخههای خطی منزوی ۱/۲۲۳].

آغاز:

چون در آید از قضای کردگار لم یزل جرم مه در خانه مریخ یعنی در حمل

نیک باشد هم سفر هم دیدن روی امیر

انجام:

هم قبا و هم کلاه هم کمر هم پیرهن هرچه داری در بدن جمله ببخشیدن به من

تمت.

کتاب اول نستعلیق محمد مهدی حسینی بدون تاریخ. با مهر بیضوی «عبدہ محمد مهدی بن نصر الله الحسینی». تصحیح شده.

کتاب دوم بیتاریخ.

۱۰۲ برگ، ۱۱ × ۲۱

(۳۷۱۴)

۱- حاشیه تهذیب المنطق «۱-۴۴» (منطق - عربی)

از: نجم الدین عبدالله بن حسین یزدی (ملا عبدالله) (۹۸۱ ق).

به جلد ۱ ص ۱۴۵ رجوع شود.

ص: ۳۰۷

۲- العزی فی التصریف = التصریف «۴۵- ۵۹» (صرف - عربی)

از: عزالدین ابراهیم بن عبدالوهاب زنجانی (۶۵۵ ق).

به جلد ۱ ص ۳۸۰ رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق ۱۲۴۴ از آغاز نقص دارد.

کتاب دوم نسخ سید رضا بن محمد حسین تهرانی در ۱۲۴۹ با مهر مربع «الراجی زین العابدین حسینی».

۵۹ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۳۷۲۴)

۱- حاشیه علی شرح التجرید «۱- ۱۰۹» (کلام - عربی)

از: ؟.

حاشیه ای بر شرح تجرید است با عناوین «قوله - قوله»... از حواشی دیگر این شرح و نیز از کتب دیگر مصنف از جمله «شرح اشارات» او و از ابن سینا و معتزله بسیار یاد کرده است.

آغاز موجود: نعم يجوز ان يدلّ دليل من الخارج على امتناع القديم الممكن و لا كلام فيه فجعل كلام هو لاء مبتياً على تلك الدعوى كما هو ظاهر كلام هذا المحقق فاسد هذا.

انجام: قوله كان ممنوعاً اي يكون حينئذ المقدمه القائله بان العلم بالعلم يستلزم العلم بالمعلول ممنوعه و حينئذ فلا اشكال في علم الواجب اذ بناء الاشكال عليها او المراد منع كون ذلك اي العلم التفصيلي هو مرادهم فلا يرد اشكال عليهم.

۲- حاشیه علی شرح التجرید «۱۱۲- ۱۸۱» (کلام - عربی)

از: ؟.

ص: ۳۰۸

حاشیه ای است بر شرح تجرید با عناوین «قوله - قوله» از محقق خفّری و شرح المواقف یاد کرده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصيلاه والسّلام على خير خلقه محمّد و آله اجمعين و بعد... في اثبات الصّانع اقول اي صانع العالم على انّ اللّام للعهد او للعرض او لآئه المتبادر عند الاطلاق.

انجام: و يمكن ارجاع ضمير هو الى القائه اي القاء الكلام بمعنى فعله و ايجاده هو معنى التكلم فيكون فائده قوله الثابت بالشرع انّ معنى التكلم الثابت بالشرع ليس الا المعنى اللغوي فتدبر لكن مراد المحشى هو الاوّل كما سيظهر احدهما... كما لا يخفى على من له ذوق سليم.

کتاب اول نسخ محمد ابراهيم اردکان در ۱۲۲۵ از آغاز نقص دارد.

کتاب دوم نسخ ۱۲۲۸ شاید بخط همان کاتب.

۱۸۱ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۳۷۳۳)

۱ - جواهر الاسرار في معارج الاسفار «۱ - ۱۳» (عربی)

از: الواح بهائیان.

[نسخه‌های خطی منزوی ۱۷۴۱ / ۲].

۲ - بیان «۱۹ - ۴۵» (فارسی)

از: سید علی محمد بن سید محمد رضا بزّاز شیرازی.

«بیان» فارسی را در ماکو نوشته و تفسیری است از «بیان» عربی او.

[نسخه‌های خطی منزوی ۱۷۳۵-۲، دانشگاه ۱۵-۴۱۳۵، مجلس ۱۷ / ۱۶۵].

هر دو بدون تاریخ.

۴۵ برگ، ۱۸ × ۲۲

ص: ۳۰۹

۱ - منتخب الصرف «۱ - ۳۶» (صرف - فارسی)

از: عباس بن محمود اعظم السلطنه.

مختصری است در صرف عربی تهیه شده از کتابهای موجود صرفی، مؤلف در مقدمه غرض خود از نوشتن این رساله را سهل نمودن تعلیم ذکر کرده است. این رساله در الذریعه و نسخههای خطی فارسی منزوی یاد نشده است.

آغاز: الصِّرف فی اللّغه تغییر مطلق و فی الاصطلاح تغییر خاص ای تحویل لکلمه من بنیه الی اخری لغرض معنوی او لفظی اما غرض معنوی مثل این که.....

انجام: اما مهموز العین از باب چهارم زئر یزئر چنانکه در باب سیم زئر یزئر ذکر شد.

۲ - مفتاح الصرف «۳۷ - ۴۶» (فارسی)

از: عباس ابن محمود اعظم السلطنه.

اشعار باب تصریف «الفیه» ابن مالک را ترجمه به فارسی کرده اما نثر شیوا و روانی ندارد. این رساله هم در الذریعه و نسخههای خطی فارسی منزوی یاد نشده است.

آغاز:..... یعنی و چیزی که بوده باشد غیر از حرف و شبه حرف به تصریف سزاوار است یعنی حرف و اسم غیر متمکن صرف نمیشود اما اسم و فعل صرف میشوند.

انجام: و باز صلوات و سلام باد بر اولاد آن کسی که این صفت دارد در روز قیامت صورت و دستهای آنها نورانی است و عزیز هستند.....

هر دو نستعلیق مؤلف در ۱۳۲۳ با مهر بیضوی «اعظم السلطنه» و «وثوق العلماء».

۴۶ برگ، ۱۷ × ۲۲

ص: ۳۱۰

۱ - کشف الاسرار «۱ - ۳۸» (رمل - فارسی)

از: حیدر بن محمد اصفهانی (تبریزی).

مختصری است در علم رمل که مؤلف بعد از چهل سال تلاش و زحمت در دوازده باب تألیف و تنظیم کرده است.

[الذریعه ۱۸-۱۳ (با آغازی متفاوت و نام پدر احمد)، مرعشی ۱۴-۱۲۷، مجلس ۳۶-۶۴ (با آغازی مشابه اما نام مؤلف کاملاً متفاوت)].

آغاز: حمد و سپاس نامتناهی سزاوار احدی است که به واسطه ظهور خود عقل کل را که مبدء عالم غیب و شهادت است از نور خود خلق فرموده که اول ما خلق الله العقل.

۲ - کنز الاحباب «۳۸ - ۱۵۷» (رمل - فارسی)

از: زین العابدین بن قاسم رمال اصفهانی (ق ۱۰).

رساله مفصلی است در رمل ترتیب یافته در دو مقدمه و دو مقاله و هر مقاله در هشت باب.

[مجلس ۳۶-۹۴، مرعشی ۱۴-۲۱۸، الفبایی آستان قدس ۴۷۱].

آغاز: حمد مر احدی را عزّ شأنه که زبان هر فردی از افراد کاینات در تحریر و تقریر صفات و توصیف ذات او قاصر و متکاسر است و شکر نامحصور صمدی را عظمت شأنه.

هر دو بینام کاتب و بیتاریخ و از انجام ناقص.

۱۵۷ برگ، ۱۸ × ۲۲

ص: ۳۱۱

۱ - عقد الفريد في نظم التجويد « ۲ - ۹ » (تجوید - عربی)

از: محمد بن محمود سمرقندی (ق ۶).

به جلد چهارم بخش دوم مجموعه ش ۱۴۶۴ رجوع شود.

آغاز:

استبح لله الكريم مبسلا

واهدي تحياتي الى اشرف الملا

محمد الهادي الرسول وآله

وانظم في التجويد عقدا مفضلا

انجام:

بجاه النبي المصطفى معدن الصفا سريع الوفا ما حي الجفا صاحب العلا

محمد الهادي عليه الصلاة وال- سلام وكل الآل والصحب كمالا

۲ - المقدمه الجزريه « ۱۱ - ۲۰ » (تجوید - عربی)

از: ابو الخير محمد بن محمد جزري شافعي (۸۳۳ ق).

به جلد چهارم بخش دوم مجموعه پنج کتابی ش ۲۳۷۸ رجوع شود.

آغاز:

يقول راجي عفو رب سامع محمد ابن الجزري الشافعي

الحمد لله وصلى الله على نبيه ومصطفيه

انجام:

على النبي المصطفى وآله وصحبه وتابعي منواله

ابیاتها قاف وزای فی العدد من یتقن التجوید یظفر بالرشد

رساله اول نسخ محمد علاقمند در ۱۳۱۰ یا ۱۳۰۱ ترجمه برخی ابیات در ذیل آن آمده.

رساله دوم نسخ ۱۳۱۰ در بین سطور توضیحاتی آمده.

۲۰ برگ، ۱۸ × ۲۳

ص: ۳۱۲

۱- من لا يحضره الطبيب «۲- ۹۲» (طب - فارسی)

از: محمد بن زکریا رازی (۳۱۱ ق).

سی و هفت باب است دارای فصول در نسخه‌های پزشکی که در هر جا و هر وقت میتوان تهیه کرد و در سفر نیز میتوان با خود برد به ترتیب امراض که از سر شروع شده و به پا ختم میشود و بعضی از بابها در علاجهای کلی است.

[مرعشی ۱۸ / ۷۰].

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلاه على سيد المرسلين محمد وآله اجمعين قال... ان رجلا جليلا فاضلا يريد للخير للناس و يتحرى صلاح احوالهم احب ان يعمل له مقاله وجيزه في علاج الامراض.

انجام: و اما اذا كان مع الحميات علل آخر كالسعال والاورام في الكبد وغيرها من الاعضاء فليؤخذ علاجها مما ذكرنا اولاً و يمزج من هذا والله اعلم بالصواب و اذا قد اتينا على غرضنا في هذا الكتاب.

۲- رونوشت وقف نامه «۹۴- ۱۰۳» (فارسی)

از: ؟.

این کتاب فهرست موقوفات جد میرزا ابراهیم ظهیر الدوله در دوره صفوی است که اصل منحصر به فرد آن نزد غلام رضا بزرگزاد بوده که آن را به چاپ رسانده است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و ما توفيقى ألما بالله عليه توكلت و هو ربّ العرش العظيم الحمد لله الحنان المنان الولي القديم الواجب الوجود القوى الغنى الحليم الذى وفق بلطفه الواقفين.

انجام: قبله عالميان و خدايان جهان پادشاه عصر و زمان عايد گردد. فمن بدله بعد ما سمعه...الفعال لما يريد.

رساله اول برای چاپ سنگی نوشته شده است. رساله دوم چاپی است چاپ داد - اصفهان.

ص: ۳۱۳

۱ - الوجیزه «۱ - ۱۹» (رجال - عربی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (علامه مجلسی) (۱۱۱۱ ق).

به جلد ۱ ص ۵۸۱ رجوع شود.

۲ - منهاج الوصول الى علم الاصول «۲۰ - ۵۴» (اصول فقه - عربی)

از: ناصرالدین عبدالله بن عمر بیضاوی (۶۸۵ ق).

قواعد اصول فقه را به طور بسیار مختصر در یک مقدمه و هفت کتاب نوشته است.

[کشف الظنون ۲-۱۸۷۸، مرعشی ۲-۱۱۵، مجلس ۲۵-۱۵۷، الذریعه ۲۳/۱۷۸].

آغاز: تقدّس من تمجد بالعظمه والجلال و تنزه من تفرد بالقدم والكمال.

انجام: الثالثه انما يجوز في الفروع و قد اختلف في الاصول و لنا فيه نظر و لیکن هذا آخر كلامنا.

رساله اول نستعلیق ۱۲۰۶ در اصفهان. از آغاز نقص دارد.

رساله دوم نسخ ۱۳۰۷

۵۴ برگ، ۱۵ × ۲۰

۱ - الجبر و التفویض «۱ - ۷» (فلسفه - عربی)

از: صدرالدین محمد بن ابراهیم شیرازی (ملا صدرا) (۱۰۵۰ ق).

در این رساله کوتاه اقوال مختلف فلاسفه را پیرامون افعال عباد و اینکه آیا مختارند یا مجبور با ادلهشان بیان کرده و در پایان عقیده خودش را می آورد.

[الذریعه ۵-۸۵، مرعشی ۱۲-۳۲۷، الفبایی آستان قدس ۱۶۳].

آغاز: سبحان من تنزه عن الفحشاء و لا یجری فی ملکه الا ما یشاء.

انجام: فهذا ما سنخ لنا في مسأله خلق الاعمال ممّا الهمنى الله تعالى... و كل حزب بما لديهم فرحون و يابى الله الا ان يتم نوره و لو كره الكافرون.

۲ - حاشيه شرح التجريد الجديد « ۸ - ۳۹ » (كلام - عربى)

از: مير فخر الدين محمد بن حسين حسيني سماكى (ق ۱۰).

حاشيه نسبتا مفصلى است با عناوين «قوله - قوله» بر بخش الهيات شرح تجريد قوشجى.

[كشوف الظنون ۱-۳۵۰ - آستان قدس ۱/ ۹۹].

آغاز: الحمد لله الغفور الرحيم والصيلاه والسيلام على حبيبه المبعوث بالخلق العظيم محمّد الباقر لعلوم الاولين والاخرين و آله الطيبين و صحبه الاكرمين و بعد... هذه تعليقات متعلقه بالمقصد الاقصى.

رساله اول تحرير سده ۱۱

رساله دوم از پايان نقص دارد. بدون تاريخ و نام كاتب.

۳۹ برگ، ۱۲ × ۲۱

(۳۸۱۲)

۱ - رساله صيغ عقود و نكاح « ۱ - ۳ » (فقه - فارسى)

از: محمد باقر بن محمد تقى مجلسى (۱۱۱۱ ق).

به جلد چهارم بخش دوم شماره [...] مراجعه شود.

آغاز: قال الشيخ الفاضل الفقيه الفهامة العلامة ايده الله... الحمد لله الذى احلّ النكاح و ندب اليه و حرّم الزنا و السيفاح و توعد عليه والصلاه على سيد المرسلين و خاتم النبيين اما بعد غرض از تحرير اين رساله و جيزه آن است.

ص: ۳۱۵

۲- جواهر الكلمات فى العقود و الايقاعات « ۳ - ۶۰ » (فقه - عربى)

از: مفلح بن حسن صيمرى (ق ۹).

صيغ عقود و ايقاعات را در يك مقدمه و دو باب گرد آورده و به نقل الذريعه از شيخ سليمان ماحوزى اين كتاب در جمادى الاولى ۸۷۰ انجام يافته است.

[الذريعه ۵-۲۷۹، مرعى ۱-۱۵۳، الفبايى آستان قدس ۱۷۷].

آغاز: الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمّد و آله الطاهرين و بعد فقد التمس منى بعض الاخوان الاعزّه.... ان اجمع له صيغ العقود و الايقاعات.

انجام: و يستحبّ للمزور استقبال الزائر و مصافحته و اعتناقه و تقييل موضع السّيجود من كلّ منهما ولو قبيل يده كان جايزا خصوصاً العلماء و ذريه رسول الله ۹ و يتحفه بما حضر من طعام و شراب و فاكهه و طيب و ادناه شرب الماء و الوضوء و صلاه ركعتين عنده و التانىس بالحديث و التوديع اذا خرج.

رساله اول تحرير سده ۱۱ و ۱۲ رساله دوم نسخ سعد بن نعمه حويزى در ۱۱۰۰

۶۰ برگ، ۱۳ × ۱۹

(۳۸۱۳)

۱- خرقة بخيه « ۱ - ۴۱ » (طب - فارسى)

از: مرتضى قلى بن حسن خان شاملو (ق ۱۱).

صفات معجونهاى مختلف مؤثر را بيان کرده است و سى بخيه در دستورات پزشكى مربوط به دستگاہ تناسلى زنان و مردان و آنچه براى مزيد قوه باه مفيد ميباشد. اين كتاب به نام شاه سليمان صفوى تأليف شده است.

ش ۳۸۱۳ در فهرست سابق اين كتابخانه حاشيه مختصر نافع محقق مورخ ۹۵۵ ميباشد كه گویا مفقود است و اين نسخه بجای آن گذاشته شده.

[مرعى ۱۱-۲۶۶، الفبايى آستان قدس ۲۲۲، الذريعه ۷/۱۴۹].

ص: ۳۱۶

انجام:

مژده که این خرقه به پایان رسید خرقه پیران به جوانان رسید...

۲- خواص الاشیاء «۴۱-۴۹» (طب - فارسی)

از: ابو علی؟.

در خواص طبی داروهای مختلف است. گفته میشود اصل کتاب را مؤلف به یونانی نوشته است و این کتاب ترجمه ای است که زکریای رازی انجام داده است. در الذریعه ۷-۲۷۱ کتاب دیگری با همین عنوان از شاه قلی سلطان استاجلو گزارش شده است.

[مرعشی ۱۴-۸۶، مجلس ۳۸ / ۴۶۵].

آغاز: اگر موی سر آدمی را بسوزانند و بر زخم سگ گزیده بندند به شود.

انجام: اگر بر صاحب یرقان بندند به غایت نافع بود و اگر سحق کند و به سوختگی آتش..... کند فایده.

رساله اول بیتاریخ است و از آغاز نقص دارد.

رساله دوم نستعلیق ۱۱۲۸ میباشد. با فائده ای شامل نسخه معجون لقمان حکیم که برای عبدالجبار پادشاه (یا پاشا) ساخته.

۴۹ برگ، ۱۲ × ۱۹

(۳۸۱۴)

۱- تهذیب الوصول الی علم الاصول از علامه حلی ره «۳- ۱۵۰»

(اصول فقه - عربی)

به جلد ۱ ص ۱۱۶ رجوع شود.

ص: ۳۱۷

۲- زبده الاصول از شیخ بهایی ره «۱۵۱- ۲۱۷» (اصول فقه - عربی)

به جلد ۱ ص ۲۶۹ رجوع شود.

کتاب اول نسخ محمد باقر در ۱۰۲۶ با مهر بیضوی «الراجی محمد ابراهیم بن جمال الدین».

کتاب دوم نسخ همان کاتب در همان سال. با مهر گرد «عبدالله محمد باقر».

۲۱۸ برگ، ۱۳ × ۱۸

(۳۸۴۲)

۱- العبره لمن اعتبر «۱- ۳۳» (تاریخ - فارسی)

از: ؟.

تاریخچه مختصری است در وقایع و فتنههایی که در قضیه شیخیه پیش آمده و شرح کشته شدن گروهی از آنان.

تاریخ تالیف ۱۳۱۵

۲- جزوه شیمی «۳۵- ۵۴» (فارسی)

از: ؟.

رساله کوتاهی است در ذکر معادلات و فرمولهای برخی عناصر و سپس فصلهایی در کریستال معرفه الأرض و پراکنده و احجار. (شیمی جدید)

هر دو کتاب بینام کاتب و تاریخ کتابت و هردو از اول و آخر ناقص.

۵۴ برگ، ۱۸ × ۲۳

(۳۸۵۵)

۱- ترجمه «سرور الخاطر» = رساله علمیه «۱- ۲۲» (فقه - فارسی)

از: محمد علی واعظ تبریزی (مسأله دان تبریزی).

ص: ۳۱۸

مؤلف مطالبی را از رساله علمیه شیخ حسن کاشف الغطاء برگزیده و به شکل سؤال و جواب درآورده است. خود سؤال را طرح میکند و جواب آن را از رساله «سرور الخاطر» پیدا نموده و ترجمه میکند. این ترجمه در زمان خود شیخ حسن کاشف الغطاء انجام پذیرفته و مترجم از ایشان به «سلمه الله تعالی» یاد میکند.

[الذریعه ۱۱/۲۱۴].

آغاز: الحمد لله باری التَّسْم و مخرج نور الوجود من ظلمه العدم و خالق اللوح والقلم و معلّم الانسان ما لم يعلم و صلّى الله على محمّد المبعوث لسائر الامم و آله سادات العرب و العجم.

انجام: اگر کسی ملاحظه کند با حلال یا حرام و انزال شود قضا و کفّاره لازم است یا نه و اگر عادت به انزال ندارد چون است جواب اگر عادتش انزال شدن باشد یا بداند که انزال میشود اگرچه عادت او هم نباشد قضا و کفّاره واجب است و در غیر صورتین قضا واجب است و احوط کفّاره است.

۲ - چهار مقاله «۲۹ - ۳۹» (فارسی)

از: ابوالحسن احمد بن عمر نظامی عروضی سمرقندی (ق ۶ ه . ق).

به جلد ۲ ص ۲۷۵ رجوع شود.

این کتاب به کوشش محمد قزوینی در لیدن به سال ۱۳۲۷ ش و سپس به کوشش محمد معین در تهران، چاپ شده است.

[الذریعه ۵-۳۱۵، مجلس ۲-۱۶۱، نسخههای خطی منزوی ۱/۶۵۸].

آغاز: حمد و شکر و سپاس مر آن پادشاهی را که عالم عود و معاد را به توسط ملائکه کزوبی روحانی در وجود آورد و عالم کون و فساد را به توسط آن عالم هست گردانید.....

رساله اول شامل صلاه و صوم است. نسخ رسول بن حاج عبدالله در ۱۲۵۶

ص: ۳۱۹

رساله دوم بخشی از کتاب است نستعلیق ۱۳۳۷

۳۹ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۳۸۵۷)

۱ - کتابچه اسامی شاگردان مدرسه ادب «۱ - ۵» (فارسی)

از: ؟.

صورت اسامی شاگردان مدرسه ادب در سال ۱۳۲۳ ه. ق میباشد.

آغاز: صورت اسامی شاگردان مدرسه مبارکه ادب با رعایت نسب و منزل و ورود و درجات و شهریه و تحصیل از قرار ذیل است.

۲ - اوصاف الاشراف «۷ - ۲۴» (اخلاق - فارسی)

از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲ ق).

آغاز: سپاس بقیاس بار خدائی را که به سبب آن که هیچ عقل را قوت اطلاع بر حقیقت او نیست.

انجام: فنا به این معنی هم نباشد و هرچه در نطق آید و هرچه در وهم آید و هرچه عقل بدان رسد جمله منتفی گردد الیه یرجع الامر کله این است آنچه در این مختصر خواستیم که ایراد کنیم و اینجا سخن منقطع شود.

رساله اول نستعلیق ۱۳۲۳

رساله دوم بیتاریخ. تحریر سده ۱۴

۲۴ برگ، ۱۸ × ۲۲

ص: ۳۲۰

۱ - ترجمه توحید مفضل « ۱ - ۵۶ » (فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۱ ق).

به جلد چهارم بخش اول شماره ۷۶۷ از مجموعه‌های چهار کتابی مراجعه شود.

۲ - آداب سلوک حاکم با رعیت « ۵۷ - ۷۵ » (فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۱ ق).

ابتدا به ترجمه حدیث عهدنامه مالک اشتر و سپس چند حدیث دیگر در باب چگونگی رفتار حاکمان با رعیت را پرداخته است و آن را در دو فصل مرتب کرده است.

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۶۴۴ رجوع شود.

[الذریعه ۱۲-۲۲۷، بیست و پنج رساله فارسی ۱۳۳].

آغاز: الحمد لله رب العالمين والسّلام على عباده الّذين اصطفى محمّد و آله خير الوری بعد... برای تنبیه ارباب غفلت و اصلاح اصحاب دولت که صلاح همکنان منوط به صلاح ایشان است.

انجام: هر که برادر مؤمن را زنی دهد که مونس او گردد و از صحبت او راحت یابد حق تعالی حورالعین بهشت را جفت [.... گرداند.

رساله اول تحریر محمد جعفر بن ابوالحسن. بیتاریخ.

رساله دوم بدون تاریخ.

۷۵ برگ، ۱۵ × ۲۰

ص: ۳۲۱

۱ - مواعظ الله = حدیث قدسی « ۱ - ۸ » (حدیث قدسی - عربی)

از: ؟.

از احادیث قدسی است که مؤلف این رساله آنها را از کتاب «ارشاد القلوب» دیلمی نقل کرده است. و آن چهل حدیث است که با خطاب «یا احمد - یا محمد» صلوات الله علیه و آله آغاز شده است.

آغاز: ما رواه ابو محمّد الحسین بن ابی الحسن بن محمد الدیلمی رحمت الله علیه فی آخر کتابه المسمی... هذا ما سألت رسول الله صلی الله علیه و آله عن ربّه ليله المعراج و منه سمع فقال یا ربّ ای الاعمال افضل فقال الله تعالی.

انجام: الحدیث الاربعون من احادیث القدسیه لا اله الا الله حصنی و من دخل حصنی امن من عذابی لا مطلقا بل مع شروطها و انا من شروطها.

۲ - الاحادیث القدسیه = چهل سوره « ۸ - ۱۸ » (حدیث - عربی)

از: ؟.

به جلد چهارم بخش دوم شماره ۴۸۰ از مجموعههای چند کتابی مراجعه شود.

آغاز: هذه فائده جلیله و موعظه بلیغه و هی اربعون سوره منتخبه من التوریه.

هر دو بینام کاتب و بیتاریخ. دوّمی تحریر سده ۱۳

۱۸ برگ، ۱۴ × ۲۰

۱ - کتابچه اسامی مدرسه شرف مظفری « ۱ - ۴ » (فارسی)

از: ؟.

صورت اسامی شاگردان، پدرانشان، میزان شهریه پرداختی و تاریخ ورود و مسکن

ص: ۳۲۲

آنان، شاگردان مجانی در پنج اتاق و نیز اسامی اثاثیه و اجزاء دیگر مدرسه در سال ۱۳۲۳ ه. ق است.

آغاز: صورت اسامی شاگردان و پدر هر یک و منبع شهریه و تاریخ ورود و مسکن ایشان شهر رمضان ۱۳۲۳ حسین خان پسر جناب ناصر السلطان.

انجام: آن چه در پرگرام جدید چاپ شده است در کلاسها مجری و مستعمل است یکی دو فقره را چون در این ماه قدری در ضیق وقت میباشد ان شاء الله بعد از این ماه مستعمل خواهد شد.

۲- شرح ایساغوجی «۷-۱۴» (منطق - عربی)

از: حسام الدین حسن کاتی (۷۰۶ق).

به جلد ۱ ص ۲۸۷ رجوع شود.

رساله اول تحریر ۱۳۲۳ (ظ).

رساله دوم بیتاریخ و از پایان نقص دارد. با مهر مربع «مهدی بن محمد باقر الحسینی ۱۲۰۲».

۱۴ برگ، ۱۲ × ۱۹

(۳۸۸۹)

۱- وصایای لقمان بن فرزندش «۱-۸» (فارسی)

از: ؟.

مجموعه ای از پنندهای لقمان در آداب معاشرت و احوال مختلف میباشد.

آغاز: الحمد لله رب العالمین والستیلام علی سید الانبیاء والمرسلین محمد و آله اجمعین اما بعد در اخبار آمده است که لقمان حکیم پسر خود را وصیت میکرد به این کلمات.....

انجام: طعام تنها مخور که بدترین خلق باشی آب بسیار در میان طعام مخور. سخن بسیار است در خانه [.... کس است یک حرف بس است.

ص: ۳۲۳

۲- تحفه الوزراء = تحفه الملوك = چهل باب «۸-۱۵» (فارسی)

چهل باب در پند و اندرز اخلاقی است و هر باب دارای چهار نصیحت از گفته‌های فرزندگان و نوشته‌های پیشینیان. به جلد ۲ این فهرست ص ۱۲۸ رجوع شود.

[الذریعه ۳-۴۷۰، نسخه‌های خطی منزوی ۲-۱۵۶۲، مرعشی ۳-۱۹۸، کشف الظنون ۱/۳۷۶].

آغاز: رساله ای است در نصایح... در آن که چهار چیز پادشاهی را نگاه دارد رعایت و محافظت دین وزیر امین با تمکین نگه داشتن عزم و نگه داشتن جزم.

انجام:

دوم مکر کردن سیم چیست بغی

کران دین و دانش بود در خطر

گرت هست مردی و هوش و خرد از این هر سه خصلت حذر کن حذر

رساله اول بیتاریخ.

رساله دوم نستعلیق سید اسحاق بن اسماعیل حسینی در ۱۳۱۰ و حکایاتی در نسخه هست.

۲۴ برگ، ۱۳ × ۱۹

(۳۸۹۳)

۱- ترجمه الصلاة «۱-۳۵» (فقه - فارسی)

از: محمد بن مرتضی فیض کاشانی (۱۰۹۱ ق).

به همین جلد بخش دوم شماره [...] از مجموعه‌های سه کتابی رساله دوم مراجعه شود.

آغاز:

هر که نه گویا به تو خاموش به

هر چه نه یاد تو فراموش به

ص: ۳۲۴

۲- ترجمه طب الرضا (عليه الصلاه والسلام) = ترجمه ذهبیه «۳۷ - ۵۶»

(فارسی)

از: ؟.

ترجمه ای است از رساله ای که حضرت امام رضا علیه الصلاه والسلام به مأمون نوشته اند این رساله ترجمه هایی چند دارد.
به جلد ۲ این فهرست ص ۱۴۸ رجوع شود.

[نسخه‌های خطی منزوی ۱-۵۰۱، دانشگاه ۱۵-۴۱۹۲، ملک فارسی ۱۳۴].

آغاز: بر ضمایر آگاه دل‌های ارباب هوش پوشیده نیست که زهت طلبان ریاض معانی را شکفته چمنی به این طراوت مشام آرا
و تمام فیض گلشنی به این شادمانی زهت پیرا نبوده....

انجام: پس باید که بدین منوال طریقه صحت نگاهداری و نفس خود را در مرض نیندازی.

رساله اول نستعلیق ۱۰۹۳ رساله دوم نستعلیق محمد ولی آقا بزرگ در ۱۳۲۴ روایت نوروز از حضرت صادق ضمیمه رساله اول
است با سرلوح و جدول زرین.

۵۶ برگ، ۱۱ × ۲۰

(۳۹۰۸)

۱- حق الیقین فی معرفه رب العالمین «۱ - ۱۹» (عرفان - فارسی)

از: محمود شبستری (۷۳۰ ق).

در همین جلد به شماره [...] از مجموعه‌های سه کتابی مراجعه شود.

آغاز: ای پیداتر از هر پیدایی و ای آشکارتر از هر هویدایی.

۲- شرح المعما «۲۸ - ۳۲» (عربی)

از: ؟.

ص: ۳۲۵

شرح معمایی است که به حضرت امیر (علیه السلام) نسبت داده اند. شارح در مقدمه میگوید اگر چه این مطلب را در جای قابل اعتمادی ندیده و نشنیده ام اما چون برخی که غث را از ثمین باز نمیشناختند در آن سخن گفته بودند عجالتا به حل آن در فرصتی کوتاه همت کردم. مؤلف در این شرح از روایات استفاده برده است.

آغاز: الحمد لله باعث... والصلیٰ واله والصلیٰ الهی نبیہ المبعوث باظهر المعجزات و ابهر الدلائل و علی آله... اما بعد فهذه اجابه لما اقتضاه بعض اذکباء الاکابر من اخواننا.

انجام: امسک هذا یعنی لا تفشه لغير اهله و کن به ضنینا الا عن اهله هذا ما اقتضاه الحال الحاضر و مادرّ به الفکر الحاسر و النظر القاصر مع ضیق المجال.

رساله اول بیتاریخ.

رساله دوم تحریر محمد باقر بن محمد کاظم قائینی خراسانی در ۱۲۶۴

یک مثنوی، و یک الهی نامه عربی، و خطبه درّه التوحید حضرت علی (علیه السلام)، و چند حدیث از حضرت موسی و حضرت داود، و کیمیا، و طالع نامه، و مطلبی از کشکول شیخ بهائی و خواص آیه و الالهکم اله واحد ضمیمه این مجموعه است.

۳۸ برگ، ۱۱ × ۱۸

(۳۹۱۴)

۱- اصول خط = آداب مشق «۱- ۱۷» (فارسی)

از: عبدالله ابن محمود صیرفی تبریزی (۷۴۲ ق).

روش نوشتن خط و مخصوصا قواعدی که ابن مقله در نوشتن خط ثلث به کار میبرده در یک مقدمه و دو باب و یک خاتمه در این رساله بیان شده است. مقدمه در سه فصل فضیلت و شرف این علم، مداد ساختن، قلم تراشیدن و ابواب وضع خط و اصول خط از الف تا یاء و خاتمه در قلم گرفتن است.

[الذریعه ۹-۶۲۴، مرعشی ۵-۲۱۸، نسخه‌های خطی منزوی ۳-۱۹۰۳ و ۱۹۰۵].

ص: ۳۲۶

آغاز: شکر و سپاس فراوان و ثنا و ستایش بیپایان کاملی را که از نقطه نیستی دایره هستی را مکمل گردانید و به قلم قدرت نقش چندین هزار خط بر سطح لوح وجود هر یکی را صفتی و هیئتی بنگارید.

انجام: و این مقدار که در این مختصر گفته شد ضبط کردن و به عمل آوردن کافی است.

۲- دو تلگراف در قضیه تنباکو «۱۸-۲۵» (فارسی)

از: ؟.

صورت یک تلگراف از سوی علما به شاه و جواب وی به ایشان که در قضیه اعطای امتیاز تنباکو به انگلیسیها مراسله شده است.

آغاز: نصر من الله و فتح قریب عریضه مله الاسلام.... و استدعای ملت اسلام و خواهش ایشان از جناب مستطاب حجه الاسلام والمسلمین.

انجام: از کجا بداند که همان تنباکوی هشت قرانی برای او ابتیاع شده.

رساله اول بیتاریخ.

رساله دوم نستعلیق ۱۳۰۹ از انجام نقص دارد.

۱۵ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۳۹۱۵)

۱- رجعت = چهارده حدیث «۲-۱۷» (عقائد - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۱ ق).

به جلد چهارم شماره [.... از مجموعههای چهار کتابی مراجعه شود.

آغاز: الحمد لله رب العالمین والصّلاه علی اشرف الانبیاء والمرسلین محمد و عترته المعصومین اما بعد چون بر کافه ارباب فطنت و ذکاء و عامه [.....] بصیرت و اعتلا ظاهر و هویداست که ادای شکر نعمت.

ص: ۳۲۷

۲- شرح دعای کلید محبت «۱۸-۲۸» (دعا - فارسی)

از: ؟.

چند دعا برای ایجاد محبت آورده است که از جمله آنها «دعای چهل کلید» است که منسوب به فاطمه زهرا سلام الله علیها نموده که چهل آیه قرآنی است که روز جمعه بعد از غسل آن را اگر بخوانند و به آب بدمند و به خورد هر کس دهند محبت در قلب او ایجاد میشود و اگر میان زن و شوهر اختلافی باشد برطرف میگردد.

آغاز: شرح دعای کلید جهت محبت روایت است از طنطنه خاتون که روز جمعه داخل شدم بر خاتون خودم فاطمه زهرا علیها سلام دیدم به دست مبارک خود ظرفی آب گرفته دعا میخواند و می دمدم....

انجام: بحق الاسم الاعظم ان تقضی لنا حاجاتنا برحمتک یا ارحم الراحمین بحق همه انبیاء خود بحق همه اولیاء خود و به حق همه اصفیاء خود به حق تمام مخلوقات خود این بنده روسیاه را ناامید مکن.

رساله اول از انجام نقص دارد. هردو بیتاریخ و بینام کاتب.

۲۸ برگ، ۱۰ × ۱۶

(۳۹۲۰)

۱- دستور نامهنگاری = ترسل «۱-۱۹» (فارسی)

از: شرف الدین علی بن شیخ حاجی یزدی معمائی (ق ۹ ه. ق).

روش نامهنگاری را در دو باب بیان کرده که باب اول دارای دو مقصد و چند فصل میباشد.

[نسخههای خطی، منزوی ۲/۳/۲۱۰۲].

آغاز: بعد از سپاس و ستایش دانایی توانا تبارک و تعالی که فرستادن رسولان با کتابهای مشتمل بر احوال و اوضاع این جهان و آن جهان از برای سعادت و سلامت دنیوی و اخروی بندگان.

ص: ۳۲۸

۲- الفصوص فی الحکمه «۲۰- ۳۳» (فلسفه - عربی)

از: ابو نصر محمد بن محمد بن طرخان فارابی (۳۳۹ ق).

رساله ای است با عناوین «فصّ - فصّ»، پیرامون ماهیت و وجود و اثبات واجب الوجود و ادراکات انسانی و روح وی و جز اینها.

این رساله به ابن سینا نیز نسبت داده شده است.

[الذریعه ۱۶-۲۳۵، دانشگاه ۱۱-۲۵۹۴، مرعشی ۱۱-۳۴۰، مشار، عربی ۶۶۷].

آغاز: ربّ تَمّم الامور الموجوده التي قبلنا لكلّ منها ماهیة و هوّیه و لیست ماهیته هوّیته و لا داخله فی هوّیته ولو كانت ماهیة الانسان هوّیته لكان تصورک ماهیه الانسان تصوّر هوّیته.

انجام: فهو المعشوق الاوّل فلذلک هو آخر کل غایه... و کل شیء هالک الا وجهه.

رساله اول بیتاریخ و از انجام ناقص. با کتیبه ای زرین.

رساله دوم نسخ علی بن محمد بن منصور بن اسماعیل در ۸۹۳ تصحیح شده.

۳۳ برگ، ۹ × ۱۶

(۳۹۲۹)

۱- اوراق پراکنده «۱- ۵۹» (فارسی - عربی)

از: ؟.

اوراق پراکنده ای است منقول از کتابهای مختلف: چند برگ از مهج الدعوات، یک برگ از کتابی از سید علی همدانی، اشعاری از برخی شاعران، مطلبی از تفسیر فخر رازی در حدوث عالم، مطلبی در سیر و سلوک و غیره.

۲- شرح غزلی از شیخ عطار «۶۰- ۷۳» (فارسی)

از: ؟.

ص: ۳۲۹

شرح مختصری است بر یکی از غزل‌های عطار نیشابوری با این مطلع:

ای روی در کشیده به بازار آمده

خلقی بدین طلسم گرفتار آمده

غیر تو هرچه هست سراب و نمایش است کاینجا نه اندک است نه بسیار آمده

در این شرح از گلشن راز اشعاری نقل کرده، و از محی الدین عربی و اوحدی مراغه ای نیز مطالبی آورده است.

آغاز موجود: و موجب معرفت و پیدایی و منصّه جمال و جلال است که مقصود اوّلی است که فاحیبت ان اعراف و از این حیثه ظاهریّه وجود را وجه الله گویند به سبب مواجهه ممکنات فاینما تولّو فثمّ وجه الله.

انجام موجود:

اوّل تو و آخر تو ظاهر تو و باطن تو مستور ز هر چشمی در عین هویدایی

می رود بی روی پوش این آفتاب

فرط نور اوست رویش را نقاب

هر دو بیتاریخ و دومی اول و آخرش نقص دارد

۷۲ برگ، ۹ × ۱۶

(۳۹۳۳)

۱ - مناقب ائمه اطهار: «۱ - ۱۰۰» (عربی)

از: حسن بن حیدر (شاید).

احادیثی در فضائل و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام و بعضی از سخنان و خطبه‌های ایشان را از کتابهای ذیل نقل کرده است: مناقب ابن شهر آشوب، تفسیر صافی، تفسیر قمی، کشف الغمّه، معراج النبوه ملا معین، بحار الانوار.

آغاز: هو الذی خلق من الماء بشرا فجعله نسبا و صهرا و کان ربّک قدیرا. عن

ص: ۳۳۰

المجمع عن ابن سيرين نزلت في النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عليه السلام) زوج فاطمه عليا فهو ابن عمه و زوج ابنته فكان نسبا و صهرا.

۲- روضه الاسرار «۱۰۰- ۱۴۱» (منظومه - فارسی)

از: محمد علی سروش شمس الشعراء اصفهانی (ق ۱۴ ه . ق).

هزار بیت در قالب مثنوی است در ذکر مصیبت جانگداز کربلا- که شاعر در پنجاه سالگی سروده است و در پایان آن ناصرالدین شاه (۱۳۱۳ ق) را ستایش کرده است.

[الذریعه ۱۱-۲۸۸، دانشگاه ۱۱-۲۱۰۴، نسخه‌های خطی منزوی ۴/۲۸۴۳].

آغاز:

دارم اندر دست خونین خامه ای

تا که بنویسم مصیبت نامه ای

انجام:

حشمت و جاه سلیمانیش ده رتبت و کام دو جهانیش ده

کین جواهر سفته ام در عهد او

کام و لب آلوده ام از شهد او

هر دو بدون تاریخ. چند حکایت در پایان نسخه آمده.

۱۶۰ برگ، ۱۰ × ۱۵

(۳۹۴۲)

۱- تهذیب المنطق از تفتازانی «۱- ۹» (منطق - عربی)

به جلد ۱ ص ۱۱۶ رجوع شود.

۲- ترجمه حاشیه ملا عبدالله از مولی عنایت الله هندی «۱۰- ۱۹۲»

(منطق - فارسی)

به جلد ۲ ص ۵۰۶ و ۵۰۷ رجوع شود.

ص: ۳۳۱

هر دو تحریر ۱۰۴۰ در مشهد.

۱۹۲ برگ، ۸ × ۱۹

(۴۰۰۰)

۱ - شرح الانموذج از اردبیلی «۲ - ۸۸» (نحو - عربی)

به جلد ۱ ص ۲۸۶ رجوع شود.

۲ - فوائد الصمدیه از شیخ بهایی ره «۸۹ - ۱۴۹» (نحو - عربی)

به جلد ۱ ص ۴۱۷ رجوع شود.

کتاب اول نسخ ۱۲۵۰

کتاب دوم بدون تاریخ.

۱۴۹ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۴۰۰۱)

۱ - جنگ شعر «۲ - ۱۰۲» (فارسی)

از: ؟.

مجموعه شعر فارسی است از غزلیات و قصاید امیر معزی، ملک الشعراء، نوری ابیوردی، مصاحب، لامعی جرجانی، جمال الدین عبدالرزاق، سنایی غزنوی، بخشی از مثنوی معنوی، مهجور شیرازی و اشعاری در مدح معصومین:.

آغاز:

ای پادشاه حسن تو را چاکر آفتاب داری دو رخ یکیش مه و دیگر آفتاب

خَطّ کَشیده دایره... به ماه

خالت نهاده نقطه مشکین بر آفتاب

ص: ۳۳۲

انجام:

آن خال که بر گوش تو مأوی دارد هندو بچه ای است با تو نجوی دارد

گوید شه زنگبار با خیل سپاه

می آید با.... تو دعوی دارد

۲- دیوان انوری «۱۰۳-۱۸۸» (فارسی)

از: اوحد الدین علی بن اسحاق انوری ابیوردی (ق ششم).

به جلد ۲ ص ۳۸۶ و شماره ۱۲۳۴ از مجموعه‌های دو کتابی در همین جلد رجوع شود.

آغاز:

باز این چه جوانی و جمالی است جهان را وین حال که نو گشت زمین را و زمان را

مقدار شب از روز فزون بود بدل شد ناقص همه این را شد و زاید همه آن را

هر دو بیتاریخ.

کتاب دوم تا حرف دال را دارد. غزلی از قاتنی «خیزید یک دو ساغر صهبا بیاورید...» در این نسخه هست.

۱۸۹ برگ، ۱۸ × ۲۱

(۴۰۰۲)

۱- علائم آخر الزمان «۱-۴۳» (فارسی)

از: رضا؟.

در علامتهای آخر الزمان و ظهور حضرت صاحب عجل الله تعالی فرجه الشریف از امتلاء ظلم و خسوف ثلاثه و خروج دجال و مشخصات وی، نزول

ص: ۳۳۳

عیسی (علیه السلام) و جز آن میباشد و از کتابهای «کمال الدین و تمام النعمه» ابن بابویه «مجمع البیان» طبرسی و «علامات الساعه» و جز آن یاد کرده است. مؤلف در میانه کتاب به نام خود چنین اشاره کرده است: «به نظر این سمینه رضا».

۲- تحفه الابرار «۴۵-۶۷» (تجوید - فارسی)

از: مصطفی بن ابراهیم قاری تبریزی (حدود ۱۰۸۰ ق).

رساله ای است در یک مقدمه و دو باب و یک خاتمه که در تلخیص رساله بزرگتر خود مؤلف به نام «تحفه القراء» است. مطالب آن شامل فضیلت قراءت، مخارج حروف، مستحبات قراءت و چند فائده است. وی این رساله را هنگام بازگشت از حرمین شریفین در اصفهان و رمضان سال ۱۰۶۷ نگاشته است. این تجوید بر اساس قرائت حفص از عاصم میباشد.

[الذریعه ۳-۴۰۷، مرعشی ۵-۳۳۴، نسخه‌های خطی منزوی ۱-۸۰، الفبایی آستان قدس ۱۱۰].

آغاز: شکر و سپاس و ستایش بی‌قیاس مرقادری و حکیم را سزد و شاید که به مقتضای قدرت کامله و اقتضای حکمه بالغه ارسال رسل و انزال کتب بر ما ضعیفان و گنهکاران نمود.

کتاب اول نستعلیق ۱۲۳۱ از آغاز نقص دارد.

کتاب دوم بدون تاریخ. از انجام نقص دارد.

۶۷ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۴۰۰۳)

۱- شرح الفوائد الحکمیة «۲-۴۲» (فلسفه - عربی)

از: احمد بن زین الدین احسائی (۱۲۴۱ ق).

به جلد ۱ ص ۳۲۲ رجوع شود.

ص: ۳۳۴

از: ؟.

رساله ای در مسائل فلسفی و کلامی است با عناوین «... فی الاشاره» و به مسائلی چون تكون الموجودات، وحده الطینه، خلق المشیه بنفسها و خلق الامکان بها، سر التکلیف و جز آن میپردازد.

آغاز: فی الاشاره الی بیان کیفیتہ تکوّن الموجودات و تنزلاتها و بیان ما يلحق اکوانها من عوارض مراتبها اعلم انّ الله سبحانه خلق الاشياء لا من شيء ای لا من مادّه كانت معه غير مکوّنه و الا لكانت مخلوقه من حصص قديمه.

انجام: فمثله کمثل الکل ان تحمل عليه يلهث فهي تتألم بوجود عددها لمنافاته لاصلها الّذی بنیت عليه... فالمکلف المرکب منهما متألم ابدًا و من غلب فيه فطره الله حتى انحصر استمدادها من حبّها متنعم ابدًا.

هر دو نسخ سید حسین بن عبدالکریم طباطبائی نائینی متخلص به «ناظر» در ۱۲۶۳

۵۶ برگ، ۱۶ × ۲۲

(۴۰۱۷)

۱- بناء الافعال «۱ - ۳۴» (صرف - عربی)

از: ملا عبدالله دتفزی (ق ۹ ه . ق).

اوزان افعال را به اختصار آورده است. این کتاب در سال ۱۳۶۹ ق در «مجموع مهمات المتون» در مصر چاپ شده است.

آغاز: الحمد لله ربّ العالمين والصّلاه والسّلام على نبيّه محمّد و آله و اصحابه اجمعين اعلم انّ ابواب التصريف خمس و ثلاثون بابا سته منها للثلاثي المجرّد الباب الاوّل منه فعل يفعل موزونه نصر ينصر.

انجام: يكون حكمها ايضا كحكم طوى للمبالغه نحو طوى و نحو طويان.

ص: ۳۳۵

۲- الهی نامه «۳۵ - ۴۱» (عرفان - فارسی)

از: خواجه عبدالله انصاری.

[مجموعه رسائل فارسی خواجه عبدالله انصاری به کوشش مولایی ۲-۶۴۳، رساله ۱۶].

آغاز: الحمد لله رب العالمين والعاقبه للمتقين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله و صحبه اجمعين و سلم تسليمآ دل از جان پرسید که اول این کار چیست و آخر چیست و ثمره چیست.

انجام: اصل این کار بینشانی است، مایه این بازار مفلسی است.....منتهای کار هیچ کسی است.

هر دو بیتاریخ. با سرلوح و جدول زرین در صفحات. فائده ای در توحید در انجام آن هست.

۴۹ برگ، ۱۰ × ۱۶

(۴۰۱۹)

۱- شجره الهیه «۱ - ۹۷» (کلام - فارسی)

از: رفیع الدین محمد بن حیدر حسینی طباطبائی نائینی (۱۰۸۲ یا ۱۰۹۹ ق).

به جلد ۲ ص ۵۰۰ رجوع شود.

[الذریعه ۹-۳۷۷، دانشگاه ۱۱-۲۱۲۷، الهیات ۱-۲۵۴، نسخه‌های خطی، منزوی ۲/۹۶۲].

انجام: و امر ممکن الوجود که مخبر صادق به آن اخبار نماید مصدق به شود و وجود جنت و نار مصدق به باشد.

۲- ترجمه الباب الحادی عشر «۹۷ - ۹۹» (کلام - فارسی)

از: ؟.

ترجمه «الباب الحادی عشر» علامه حلی است.

[الذریعه ۴/۸۳].

ص: ۳۳۶

آغاز: بعد از تقدیم مراسم محامد الهی و تعظیم و درود نامتناهی بر حضرت رسالت پناهی صلی الله علیه و آله نموده می آید که چون فتنه و فساد و مستتبعات ظلم و بی داد در حوالی خراسان منتظم گشت.

انجام موجود: او را وجود ضرورت باشد یعنی با لذات اقتضای وجود کند آن را واجب الوجود خوانند.... چون این مقدمه معلوم شد میگوئیم که در وجود موجود شک نداریم اگر آن موجود واجب است یعنی او از ذات اوست فهو المطلوب و اگر آن موجود ممکن است پس وجود او از غیر او.

کتاب اول نستعلیق محمد علی کاشانی در ۱۰۸۳ در جهان آباد. اولش ناقص است.

کتاب دوم بیتاریخ و از انجام نقص دارد.

۹۹ برگ، ۱۰ × ۱۵

(۴۰۲۶)

۱ - جامع الاحادیث از جعفر بن احمد بن علی قمی «۱ - ۱۲» (حدیث - عربی)

شامل احادیثی به ترتیب الفبا.

۲ - العروس از همان مؤلف «۱۳ - ۱۴» (حدیث - عربی)

شامل احادیثی درباره فضیلت و اعمال شب و روز جمعه.

هر دو در ضمن مجموعه ای مکرر چاپ شده است.

[به ذریعه ۵-۳۱ رجوع شود].

هر دو نستعلیق میرزا علی اکبر مرندی در ماه رمضان ۱۳۴۸ ق در نجف اشرف از روی نسخه ای که مرحوم اردوبادی از روی نسخه مرحوم میرزا محمد بن علی طهرانی صاحب مستدرک البحار استنساخ کرده بود نوشته شده.

۱۴ برگ، ۱۶ × ۲۰

ص: ۳۳۷

۱- دیوان «۱-۷۰» (فارسی)

از: قاسم کرمانی.

دو دفتر از مثنویهای شاعر است معاصر با ناصرالدین شاه بوده است. مثنویها در موضوعات بسیار مختلفی هم چون شرح آیات مبارکه، ساقینامه و حکایت و صفت دام کبوتر سروده شده است. در مراجع یافت نشد. و عنوان و اسم از ابتدای نسخه اخذ شد.

آغاز:

بنام خداوند... آفرین حکیم نخ و تار و پود آفرین

خدائی که در کارخانه قدم همی بافت از تار و پود عدم

انجام:

به مستی تو پنداشتی آدمی الا تا نمردی به خود آدمی

۲- دیوان گوهر «۷۱-۱۶۲» (فارسی)

از: محمد باقر خان (ق ۱۲).

در آن مدح ائمه اطهار و علی (علیه السلام) بویژه در یک ترجیع بند و نیز مدح ناصرالدین شاه مشاهده میشود. تخلص وی «گوهر» است.

[الذریعه ۹-۹۳۶، نسخه‌های خطی، منزوی ۳/۲۵۰۴].

آغاز:

دیدم ستاره سرمست آن سرو راستا را بر روی مه کشیده از ابروان کمان را

در لعل خود نهفته یک چشمه آب کوثر بر نسترن نهاده یک دسته ضیمران را

ص: ۳۳۸

انجام:

عارفی خواهم کند فهم سخن هست جز ذات خدایی لا وطن

غیر معشوق حقیقی نیست شیء کل شی هالک الا وجه حی

کتاب اول نستعلیق ۱۳۱۴ - ۱۳۱۵ شمسی در کرمان.

کتاب دوم ناقص و بیتاریخ.

۱۶۲ برگ، ۲۰ × ۳۱

(۴۰۵۳)

۱- روح الارواح و روض الارتیاح «۶۷-۷۴» (حدیث و فقه - عربی)

از: حسن الجابری (الحائری) عظیم آبادی.

رساله ای است مرتب شده در یک مقدمه و چند مقام در فضیلت روزه و آداب و ثوابهایی که بر آن مترتب میشود.

آغاز: الحمد لله الذی من علینا بالصیام فی کل عام فزکانا بهذا الانعام عن دنائس الانعام.....لما کان الصوم من اجل العبادات.

انجام: و قال الفاضل الخراسانی فی الذخیره بعد ایراد روایات الطرفین و لعل الاقرب فی تأویل هذه الاخبار ان تحمل علی صوره لا یحصل الظن.

۲- رساله عملیه «۱۱۳-۱۸۳» (فقه - فارسی)

از: ؟.

احکام شرعی مکلفان و مقلدان را در عناوین «فصل - فصل» به بیان ساده به نگارش در آورده است.

آغاز: پس منحصر شد راهی که به آن پی به تکالیف و احکام الهیه توان برد به کتاب الهی و اخبار و احادیث اهل بیت (علیهم السلام) که حجج الهی اند.

ص: ۳۳۹

انجام: و آنچه مذکور شد که باید جواب مطابق سلام باشد در آن چهار صیغه مذکوره آن مختص به نماز است و اما در غیر نماز واجب نیست که مثل آن گوید....

هر دو بیتاریخ و ناقص.

از برگ اول تا ۶۷ شامل بخشی از طوفان البكاء، حکایت، طب، مسائل فقهی، عربی و فارسی میباشد.

۱۸۳ برگ، ۱۶ × ۲۳

(۴۰۶۵)

۱ - حل مشکلات الاشارات و التنبيهات از خواجه نصیر طوسی «۱۱ - ۵۰»

(فلسفه - عربی)

به جلد ۱ ص ۲۱۰ رجوع شود.

۲ - حاشیه تهذیب المنطق از ملا عبدالله یزدی «۵۳ - ۸۹» (منطق - عربی)

به جلد ۱ ص ۱۴۵ رجوع شود.

هر دو ناقص و بدون تاریخ.

۸۹ برگ، ۱۷ × ۲۳

(۴۰۷۳)

۱ - سفرنامه جناب معاون عربستان «۱ - ۷۳» (فارسی)

از:؟.

سفرنامه یکی از مقامات دوره قاجاری در خوزستان است.

بخش دوم این سفرنامه است که در این نسخه قبل از بخش اول قرار گرفته است.

آغاز: به نام ایزدی. در این مدتی که در شوشتر توقف داشتیم چه بودن حکومت در

ص: ۳۴۰

آن شهر و چه زمانی که خودمان بودیم به هیچ وجه من الوجوه عارضی که شکوه نماید.

انجام: لدی الورود رختخوابی انداخته و در بستر افتادم پس از ده پانزده روز ناتوانی به صحت مبدل و بنای باقی سفرنامه از محمره به این طرف شروع نمودم....

۲ - سفرنامه جناب معاون عربستان «۱۸۵ - ۷۴» (فارسی)

از: ؟.

بخش اول سفرنامه است که در این نسخه بعد از بخش دوم قرار گرفته است.

آغاز: ...ولی در هشت سال قبل یک همراهی از طرف بنده به ارباب علی عسکر شده بود و خودش هم در طهران نبود دامادش از این همراهی مطلع بود.

انجام: ان شاء الله ممکن بشود به وظیفه خودم عمل نموده و خدمتی از برای وطن یا ملت و یا خود بنمایم اگر از دست برآید، بیت:

بر سر آنم که گر ز دست برآید دست به کاری زرم که غصه سرآید

این نسخه مجموعه نیست بلکه یک کتاب است که باید در جلد دوم معرفی میشد.

بدون تاریخ. از آغاز افتادگی دارد. قلم خوردگی دارد.

۱۸۵ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۴۰۷۵)

۱ - جامع الزیارات عباسی «۱ - ۵۹» (عربی - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد سبزواری (محقق سبزواری) (۱۰۹۰ ق).

مجموعه از زیارات خاندان عصمت و طهارت علیهم الصلاه والسلام را در نه فصل و به نام شاه عباس دوم صفوی گرد آورده است.

[الذریعه ۵ / ۵۷].

ص: ۳۴۱

آغاز: الحمد لله... اما بعد چون همگی همت خواطر قدسی مظاهر ملکوت ناظر نواب اشرف اقدس ارفع همایون اعلی شاهی.

انجام: امید که مؤمنان توفیق عمل به آنچه مندرج است در آن بیابند و از ثواب آن قسطی وافی و سهمی کافی به روزگار فرخنده آثار نواب اشرف... فی نهایت الاحتیاط من نسخ متعدده.

۲ - کتاب دعا «۶۰ - ۱۳۱» (دعا، عربی - فارسی)

از: ؟.

مجموعه ای از زیارات و ادعیه با تحریرهای مختلف است.

آغاز: زیاره مضجعه (مفجعه) در زیارات جناب سید الشهداء...۷.

انجام: و عقد اللسان به مشک و زعفران کند و این صورت را در زیر خاک پنهان کند.

کتاب اول تحریر احمد الحسینی در ۱۲۳۱

ترجمه فارسی دعاها در زیر سطور نوشته است.

کتاب دوم بیتاریخ.

۱۳۱ برگ، ۱۳ × ۲۲

(۴۰۷۸)

۱ - سبحة الابرار «۱ - ۹۱» (منظومه - فارسی)

از: عبدالرحمان بن احمد جامی (۸۹۸ ق).

به جلد ۲ ص ۴۷۳ رجوع شود.

ص: ۳۴۲

۲- شیخ صنعان و ترسا «۹۲-۱۵۴» (منظومه - فارسی)

از: محمد وحدت کلکته ای (ق ۱۳).

مثنوی عشقی و عرفانی در وزن «فرهاد و شیرین» وحشی بافقی در حدود دو هزار و هشت صد بیت است.

[الذریعه ۹-۱۲۶۲، ۱۵-۹۰، ۱۷-۹۶، نسخهای خطی منزوی ۴/۲۹۷۸].

آغاز موجود:

به رخ آن جلوه‌گاه حسن جاوید

چو این از عاشق دلداده بشنید

یقین دانست کان شیدای عاشق

بود در گفتگوی خویش صادق

انجام:

چو آوردند یوسف را به بازار ز هر سود گرم شد بیع خریدار

ز سودای رخ مهر و وفا کیش شد از انجم هجوم مشتری بیش

هر دو ناقص و بدون تاریخ.

۱۵۴ برگ، ۱۳ × ۲۱

(۴۰۹۰)

۱- المتوسطات بین الهندسه و الهیئه = تحریر المتوسطات «۱- ۱۶» (عربی)

از: نصیر الدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲ ق).

بنابر نظر علامه آقا بزرگ ره این رساله باید بخشی از «تحریر کرمانالوس» باشد نه کتابی مستقل.

[الذریعه ۱۹-۷۲ و ۳/۳۸۹].

آغاز: اقول بعد حمد الله و الثناء علیه بما یلیق به والصلاحه علی محمد و آله انی کنت ارید ان احزر الکتب الموسومه بالمتوسطات اعنی الکتب التي من شأنها ان يتوسط فی الترتیب التعليمی.

از: ؟.

مجموعه ای از انشاءات با عناوین «خطاب - جواب» با استفاده از ابیات و مصراعهایی از شعر فارسی است.

هر دو بیتاریخ. کتاب اول از آغاز و کتاب دوم از آغاز و انجام نقص دارد. کتاب اول تصحیح شده و حواشی از ملا محمد باقر دارد. چند قصیده و غزل از عشقی و بخشی از کتاب ثواب الاعمال صدوق و چند حدیث از اربعین حدیث در این نسخه هست.

۹۳ برگ، ۱۲ × ۲۰

(۴۰۹۳)

۱ - معجزات النبی صلی الله علیه و آله «۱ - ۸۶» (فارسی)

از: ؟.

معجزات بسیاری از وجود مبارک حضرت ختمی مرتبت را در ابواب بسیار که در نسخه حاضر تا بیست و شش می رسد. از کتابهای ابن شهر آشوب و راوندی و ابن طاوس و دیگران نقل کرده است. در قسمت پایانی این نسخه در بحث معراج نگارنده خود را مترجم عنوان کرده و ادامه بحث معراج را به مجلدات دیگر ارجاع داده است.

آغاز: اگر ساکت میشدی همه را از ذراع این گوسفند میخوردند پس به این نحوه نفر ده نفر میطلبید تا همه صحابه سیر شدند.

انجام: دو کشتی از تجار حاضر بود سوار شدند و به جانب حبشه روانه شدند و چون کفار قریش از رفتن ایشان [...] شدند به غیر ابن مسعود که به زودی معاودت نمود.

ص: ۳۴۴

۲- منشآت «۸۷-۱۶۲» (فارسی)

از: ؟.

عرایض، دیباچهها، مراسلات، نامه‌های دوستانه و مضامین مختلفی است که در احوال دیگر قلمی شده است. از منشآت با عنوان مرحوم میرزا و میرزا محمد صادق نیز نقل کرده است.

آغاز: محفل عالی و شوق گلشن راز مجلس متعالی پیوسته در اراست لیکن بحمد الله الملك الاکبر.

انجام:

ای از رخ تو پیدا انوار پادشاهی در طینت تو پنهان صد حکمت الهی

ای پیش از آن که در قلم آید ثنای تو واجب بر اهل مشرق و مغرب دعای تو

هر دو ناقص و بیتاریخ. بخشی از داستان پادشاه و فرزند هندی در این نسخه هست. با مهر بیضوی «محمد صادق بن محمد علی الطباطبائی» و نیز «عبده محمد صادق طباطبائی».

۱۷۲ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۴۰۹۹)

۱- روح، جسم و موت «۱-۳۴» (فلسفه و عرفان - عربی)

از: ؟.

پرسشهایی است با عنوان «مسأله» از روح و جسم و موت و کیفیات آنها. در ابتدای نسخه از خواجه شهید طوسی نام برده است. در پاسخها صبغه فلسفی عرفانی دیده میشود، از روایات خاندان طهارت و عصمت علیهم الصلاه والسلام نیز بهره برده است.

آغاز: رب تقربنا الیک [...] الی بابک مستغیثین من فضلک مستمدین من لطفک بایراد ما هو جواب من کفر و ظلم و فسق بالمنع من حشر الاجساد.

ص: ۳۴۵

انجام: والعقل ما به يعلم حقائق الاشياء كالتوحيد والعدل والنبوه والامامه و احوال المعاد و حشر الاجساد و اخاویف یوم یناد المناد و انه تعالی لبالمرصاد و بصیر بالعباد.

۲ - فصوص الحکم «۳۵ - ۴۵» (فلسفه - عربی)

از: ابو نصر محمد بن محمد بن طرخان فارابی (۳۳۹ ق).

به شماره [...] در همین جلد در مجموعه‌های دو کتابی مراجعه شود.

آغاز: الامور التي قبلنا لكل منها مهيه و هويه.

انجام: و كل شيء هالك الا وجهه و له الحمد....

این مجموعه همان است که با شماره (۶۳۵) در فهرست سابق این کتابخانه ۴۶۵ یاد شده است و اکنون به جایش تذکره الاثمه گذاشته شده است و ظاهرآ اعتقادات صدوق هم در این مجموعه هست.

کتاب اول بیتاریخ.

کتاب دوم نستعلیق ۱۰۰۳

۴۵ برگ، ۱۲ × ۲۰

(۴۱۰۱)

۱ - حاشیه ارشاد الاذهان «۱ - ۱۱۳» (فقه - عربی)

از: علی بن حسین بن عبدالعالی عاملی (محقق کرکی) (۹۴۰ ق).

حاشیه استدلالی است بر کتاب «ارشاد الاذهان» علامه حلی با عناوین «قوله - قوله» از شهید اول با عنوان «شیخنا» یاد کرده است و از «دروس» وی بسیار نقل میکند.

[الذریعه ۱۵ / ۶].

آغاز موجود: والمراد بالتخليل ايصال الماء الى.... لا غسل ما بين الشعر فان ذلك واجب قطعاً.

ص: ۳۴۶

انجام: لولا- وجوب تنزیل اللفاظ علی مفتضیات المعانی المستفاد منها بحکم الوضع لاختلّ الحال فی معظم الابواب من المعاملات کالبيع و الاجار هو غیر ذلك.

۲- حاشیه شرائع الاسلام «۱۱۴ - ۲۳۶» (فقه - عربی)

از: علی بن حسین بن عبدالعالی عاملی (۹۴۰ ق).

آغاز: الحمد لله... فهذه فوائد مهمه علقتها علی کتاب شرائع الاسلام و يستعان بها علی تحریر مسائلها و تحقیق مطالبها.

هر دو نسخ مراد بن سید عرب در ۱۰۱۲

کتاب اول از آغاز ناقص است.

۲۳۶ برگ، ۱۳ × ۲۰

(۴۱۰۳)

۱- حاشیه مطالع الأنظار «۱ - ۷۷» (منطق - عربی)

از: ؟.

شمس الدین محمود اصفهانی شرحی بر «طوالع الانوار» قاضی بیضاوی نوشته است و یکی از فضلاء حاشیه ای بر آن نگاشته که مؤلف این کتاب تصریح کرده که این حاشیه ای بر آن حاشیه است. این حاشیه با عنوان «قوله - قوله» است.

آغاز: الحمد لله الذي اطلع من مطالع البراهین لوامع انوار الیقین و ازاح بها ظلم الشکوک و الاوهام عن آفاق نفوس المستعدين والصلاه والسلام علی الهادی [.... الحق المبین....

۲- حاشیه تهذیب المنطق «۷۸ - ۱۰۱» (منطق - عربی)

از: نجم الدین عبدالله بن حسین یزدی (۹۸۱ ق).

به جلد ۱ ص ۱۴۵ رجوع شود.

ص: ۳۴۷

هر دو بدون تاریخ. کتاب اول از انجام و کتاب دوم از آغاز و انجام ناقص است. در کتاب اول آغازش به اشتباه در برگ ۷۲ قرار گرفته است.

۱۰۱ برگ، ۹ × ۱۹

(۴۱۱۶)

۱- انتخاب «۱-۴» (فارسی)

منسوب به بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۱ ق).

به شماره (۲۰۰۰) در همین جلد در مجموعه‌های دو کتابی رجوع شود.

آغاز: انتخاب رساله شیخ بهاء الدین محمد عاملی در بیان مذاهب اهل تصوف که چند گروهند و هر گروهی چه عقیده دارند.

انجام: مادامی که شاکر و راضی باشند دنیا به وجود این طایفه برقرار است.

۲- فرهنگ ترکی - عربی و فارسی «۱۱-۱۲۷» (ترکی - عربی - فارسی)

از: ؟.

لغتهای ترکی را به ترتیب حروف الفبا آ آورده و سپس معنای عربی آن را ذکر کرده است و هرگاه خواسته معنای فارسی بیاورد با حرف «ف» آورده است.

آغاز: فصل الهمزه المفتوحه مع التاء: آتا، اب ج آباء (ابی یغزو و امی تحدث) و والد... و جد پدر پدر و مادر.

هر دو بیتاریخ. رساله دوم از آغاز ناقص.

مطالبی راجع به چند نماز در نسخه هست.

۱۲۷ برگ، ۱۱ × ۱۹

ص: ۳۴۸

۱ - شرح هدایه الحکمه «۱ - ۵۶» (فلسفه - عربی)

از: کمال الدین حسین بن معین الدین علی میدی (ق ۱۰).

به جلد ۱ ص ۳۵۱ رجوع شود.

۲ - حاشیه حاشیه تحریر القواعد المنطقیه «۱۲۷ - ۱۵۴» (منطق - عربی)

از: احمد ابیوردی.

حاشیه است با عناوین «قوله - قوله» بر حاشیه مرتضی شریف بر «تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الشمسیه» قطب الدین رازی (۷۶۶ ق) که بر گفته‌های مرتضی ره فراوان ایراد کرده است.

[مرعشی ۱۲۳/۱۱].

آغاز: بسمله و بعد فهذه هذیانات الفها تراب اقدم الفقراء.....

هر دو بیتاریخ. کاتب کتاب دوم جبریل بن مرتضی حسینی.

هر دو ناقص. با مهر شش گوشه «قال انی عبدالله».

۱۵۴ برگ، ۹ × ۱۶

۱ - چهل منزل «۱ - ۳۰» (منظومه - فارسی)

از: ؟.

مثنویهای عرفانی است در بیان چهل منزل و هفت مقام در سیر الی الله تعالی.

آغاز موجود:

که جز حق نیست حق را هیچ درخور سخن کوتاه شد والله اکبر

غنی است از دو عالم هوش می دار

یقین این نکته را تو گوش می دار

انجام:

اجابت کن دعای بینوایی از انعام تو یابد او شفایی

تویی مقصود در دنیا و عقبی به مقصودم رسان ای شاه معطی

۲- بلب نامه «۳۰ - ۶۰» (منظومه - فارسی)

از: فرید الدین محمد بن ابراهیم کدکنی نیشابوری (عطار نیشابوری) (۶۲۷ یا ۶۵۹ق).

آغاز:

قلم بردار راز دل بیان کن

سرآغازش به نام غیب دان کن

خداوندی که جز وی کس نیابد که تا بر بندگان روزی فزاید

انجام:

اگر با من به کرد من کنی کار

بماند تا قیامت کار من زار

تو آن کن کز خداوندیت آید که از ما جز خطا و سهو ناید

کتاب اول بدون تاریخ. از آغاز نقص دارد.

کتاب دوم نستعلیق جمعه ۱۴ رمضان ۹۷۸

۶۰ برگ، ۱۱ × ۱۵

(۴۱۳۵)

۱- زبده الدعوات «۱ - ۳۸» (دعا - عربی - فارسی)

از: ابوالحسن محمد بن یوسف عسکری بخرانی (ق ۱۱).

به جلد ۲ ص ۴۶۸ رجوع شود.

آغاز: یا حییب صفوه المتقین...اما بعد چون به مؤدای آیه اذا سألک عبادی عنی فانی قریب اشتغال به دعوات از اشرف قربات و اعظم عبادات بود.

ص: ۳۵۰

از: ؟.

مجموعه مثنویهایی است به سبک و روش مولوی در حکایات و مواعظ.

و با توجه به برخی ابیات احتمالاً سراینده شیعه است. در برخی ابیات نیز از شخصی به عنوان «کازم بن قاسم» یاد و ستایش کرده است. مصراع معروف مولوی در ابتدای دفتر دوم «مدتی این مثنوی تاخیر شد» با اندکی تغییر استفاده شده است.

باید دید که آیا سید کاظم رشتی مقصود است یا غیر از او.

آغاز:

آتش از شوق جمالت در تب است

روز [....] از درد هجرانت شب است

سوز عشق توست اندر جان برق آتش شوق بود در غرب و شرق

انجام:

پرده ناموس و شهوات و غضب

پرده آلات و اسباب و سبب

مجملاً هر چت که باشد غیر حق

پرده است و هست بر چشمت طبق

هر دو بدون تاریخ. کتاب اول از انجام نقص دارد

۱۹۹ برگ، ۹ × ۱۵

(۴۱۳۹)

۱- العزی فی التصریف از ابراهیم زنجانی «۱-۱۱» (صرف - عربی)

به جلد ۱ ص ۳۸۰ رجوع شود.

۲- حاشیه بر حاشیه ملا عبدالله از میرزا رضا تجلی «۱۲۶-۲۱۶»

(منطق - فارسی)

به جلد ۲ ص ۲۷۷ رجوع شود.

ص: ۳۵۱

کتاب اول بی تاریخ. با سرلوح زرین و جدول زر در صفحات.

کتاب دوم نسخ اسماعیل بن حاج شریف در ۱۲۳۸

دفترچه خاطرات یک مدیر کتابخانه و بخشی از رساله احجار که بخش دیگر آن در نسخه ش ۴۱۳۸ از مجموعه‌های چهار کتابی میباشد ضمیمه این نسخه است.

۲۱۶ برگ، ۱۱ × ۱۶

(۴۱۴۲)

۱ - مشکل گشا «۴ - ۴۷» (دعا - علوم غریبه - فارسی)

از: ؟.

مجموعه ای از اعمال و اوراد و ادعیه که برای گشایش و رفع بلا و مشکلات جمع آوری شده است.

آغاز: به جهت حصول ولد اگر کسی را فرزند نشود چون به این طلسم غسل کند و با خود دارد ان شاء الله حاصل گردد.

انجام: و باید که در وقت نوشتن... و دعوات، این اسم اعظم را بوی خوش به کار برد و بخور بسوزاند و خلوت و لباس پاک پوشد و بیشتر اوقات صائم باشد و نقش این است:....

۲ - اوراد و اذکار «۷۶ - ۸۴» (فارسی)

از: ؟.

رساله کوتاهی است در یک مقدمه و دو فصل در بیان دو قسم از اوراد که به جهت یکی از فرزندان مؤلف نوشته است.

آغاز: الحمد لله... اما بعد چون مقتضای عبودیت حقیقی اشتغال قلب و قالب عبید است به عبادت معبود به استحقاق و توجه ظاهر و باطن به طاعت مقصود.

ص: ۳۵۲

انجام: و سطوت ظهور نور النور تزلزل در ارکان حواس او نینداخته صولت وقوع آن واقعه اش چون وحشت زدگان خاموش
نساخته قبل از سؤال به اعتبار سایر احوال به بیان عقاید حقه اسلامی اشتغال نماید.

رساله اول بیتاریخ. رساله دوم نستعلیق عبدالعظیم بن محسن تویرکانی در ۱۲۵۸

قصیده فارسی در مدح حضرت رضا (علیه السلام)، دعا، بخشی از رساله «انصاف» فیض کاشانی، دو برگ از شرح قواعد
فاضل هندی، مورخ ۱۲۰۱ و خطبه ای از حضرت علی (علیه السلام) و سؤال و جوابی از مظنون الاسلام ضمیمه این نسخه
است.

۸۴ برگ، ۱۰ × ۱۹

(۴۱۴۸)

۱- جنگ شعر و دعا «۱- ۱۳۹» (فارسی - عربی)

از:؟

شامل مجموعه اشعار از جوهری، میرزا خرم، میرزا نصیر طیب، قصیده سید حمیری با ترجمه فارسی، احادیث با ترجمه به نظم
فارسی، نوحها و مدایح از سید بقا، یک برگ فقرنامه و نیز ادعیه جهت وفور نعمت و دفع بلا یا و علوم غریبه.

آغاز: دعایی که پیش از شروع نمودن به نماز شب باید خوانده شود این است: الهی غارت نجوم سماء ک.

انجام:

دوش دل خوش بود از غمخانه ای

چون دل دیوانه در ویرانه ای

جستم از ابنای عالم عزلتی

کردم از اغیار خالی خلوتی

ص: ۳۵۳

۲- لوامع انوار الكشف و الشهود على قلوب ارباب الذوق و الجود = شرح خمريه «۱۴۰ - ۱۵۲» (عرفان - فارسی)

از: نورالدین عبدالرحمان بن احمد جامی (۸۹۸ ق).

شرحی است در یک دیباچه بلند و چندین «لامعه» بر قصیده خمريه میمیه ابن فارض عمر بن ابوالحسن مصری (۶۳۲ ق). جامی آن را در ماه صفر ۸۷۵ قمری به انجام رسانده است.

به جلد ۲ این فهرست ص ۶۴۷ رجوع شود.

[الذریعه ۱۴-۴، مرعشی ۲-۳۶۷، کشف الظنون ۲-۱۳۳۸، نسخهای خطی منزوی ۲/۱۳۴۸].

هر دو بیتاریخ و کتاب دوم ناقص.

۱۵۲ برگ، ۱۰ × ۲۱

(۴۱۵۴)

۱- رساله دائره «۲۱ - ۲۸» (ریاضیات - عربی)

از: ابوالفتح عمر بن ابراهیم خیام.

بجتهای هندسی مؤلف در شکل دایره است.

آغاز: نرید ان نقسم ربع دائره آب من دائره....

انجام: و هذا الرجل لعمری کان من متعالی الطبقة فی الرياضیات.

۲- شیر دره «۳۰ - ۱۲۰» (داستان - فارسی)

از: ؟.

داستانی افسانه وار است. شخصیت اول آن فردی با نام «بابا» است.

از اسلام و مسیح به عنوان اشخاص نام میبرد. عنوان «شیر دره» بر بالای یکی از برگها «۶۹» نوشته شده است.

ص: ۳۵۴

آغاز: آمد در چادر سنجلان که دستاقیان را بده به عوض پیل بکشم داد به او بردشان، در اردو و طبل رزم زدند. روز دیگر سنجلان آمد به میدان.

انجام: نسیم دوباره به صورت دایه آمد در حرم هیکلان شب فرستاد با جوجه خورش آمد فردا عقاب وار رفت در بیابان هفده اردو دید.

رساله اول نسخ میرزا عباس یزدی محصل دارالفنون در ۱۳۳۷

کتاب دوم بیتاریخ و ظاهر آ ناقص.

سفرنامه سال ۱۳۰۰ ق و چند برگ در بلاغت فارسی و اصول فقه عربی و غزوه احزاب در چند مجلس، و طبیعیات و تاریخ اروپا و متفرقات دیگر ضمیمه این نسخه است.

(۴۱۶۴)

۱ - شهاب و التهاب «۶۲ - ۸۵» (فارسی)

از: ؟.

در ذکر فضائل اهل بیت علیهم السلام و نیز مطاعن مخالفان و خلفای ثلاثه خصوصاً عثمان در عناوین «التهاب» و «شهاب» است.

آغاز:... در کتاب انساب النواصب منقول است که روزی جمعی از مخالفان جهت امتحان نمودن خدمت حضرت صادق علیه السلام آمدند.

انجام: وقتی که وارد مجلس ابن زیاد شدند فخر میکردند و میگفتند جایزه ما را بده که ما اسب بر بدن پسر پیغمبر تاختیم الا لعنه الله علی القوم الظالمین.

۲ - شرح حال میرزا سیف الدین خان وزیر خارجه «۱۷۰ - ۱۸۴» (فارسی)

از: ؟.

شرح حال وزیر خارجه ایران در تاریخ ۱۸۷۵ میلادی مصادف با ۱۲۸۸ قمری میباشد که در چهار مجلس به صورت داستان نگاشته شده است.

ص: ۳۵۵

آغاز: این حکایت را به طرز طیاتر فرنگستان در چهار مجلس نوشتم که برادران وطن ما در آینده بخوانند.

انجام: مشیر الدوله - تعظیم نموده بیرون می رود میرزا محمد رئیس هم با وزیر می رود. پرده می افتد مجلس تمام میشود.

هر دو بیتاریخ.

بخشی از قصه قاضی و دزد، چند داستان ناقص دیگر از جمله «عشق کشنده»، جزوه درسی در تاریخ طبیعی. بخشی از شرح اصول کافی باب پانزدهم، حکایات طهران جدید، چند برگ تفسیر، حکایاتی از زبان طوطی و غیره ضمیمه این نسخه است.

۳۲۱ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۴۱۶۸)

۱ - سفر یونان «۱ - ۷۲» (سفرنامه - فارسی)

از: ؟.

قسمتی از سفرنامه مؤلف و مشاهدات وی در یونان است که به فارسی ترجمه شده است.

آغاز: روز سیم ماه ژوئن شش ساعت به ظهر مانده مشغول آب دادن گلهای خود بودم در حالی که خیالم از تمام جهات منصرف بود.

۲ - کتابی در اخلاق «۷۳ - ۲۷۶» (اخلاق - فارسی)

از: ؟.

کتابی است اخلاقی با عناوین ینوع، ساقیه، ثمره که گویا هر کدام به فصلهایی بخش میشوند. از روایات و حکایات بسیار استفاده کرده است. قصه بوذاسف را نیز دارد.

ص: ۳۵۶

آغاز: قصه هفتم به سند معتبر از حضرت امام محمد باقر صلوات الله علیه منقول است که زن زناکاری در میان بنی اسرائیل بود. انجام: و باید دانست که توکل نه این معنی دارد که در خانه را بر روی خود ببندی و در خانه بنشین و دست از کار و کسب برداری.

هر دو بدون تاریخ. کتاب اول از انجام و کتاب دوم از آغاز و انجام نقص دارد.

۲۷۶ برگ، ۱۶ × ۲۳

(۴۱۷۳)

۱- تاریخ اسلام و ایران (فارسی)

از: ؟.

احتمالاً یکی از دستنوشته‌های دانشجویان است که تاریخ اسلام و ورود آن به ایران و ایران اسلامی را بررسی کرده است. آغاز: عربستان شبه جزیره ای است که از جنوب به خلیج عدن و تنگه باب المندب و اقیانوس هند و از شرق به بحر عمان. انجام: اشرف افغان در این موقع با کمال درایت و زیرکی کارها را انجام داد و قبل از هر چیز مدعیان خود را از قبیل الیاس که یکی از دوستان محمود بود.

۲- داستان = مینا فرشته محزون «۱۲۱-۲۰۴» (فارسی)

از: محسن هدایتی.

یک داستان بلند ایرانی است. در ابتدای هر بخش دو بیت شعر ذکر کرده است.

آغاز: بهار است. طبیعت کهن جوانی از سر گرفته و پرنیان سبز رنگ خویش را از نو به روی خاک تیره کشیده.

انجام: شاید روزی پروردگار متعال گناهان گذشته وی را به عبادات حال و

ص: ۳۵۷

آینده اش بخشوده و در روز رستاخیر بنده صالح و متقی یزدانی باشد.

کتاب اول بیتاریخ.

کتاب دوم نستعلیق مؤلف در تیرماه ۱۳۱۹ یک جزوه ناقص طبعی همراه با شکلها ضمیمه این نسخه است.

۲۲۰ برگ، ۲۰ × ۲۷

(۴۱۷۵)

۱ - مصباح الشریعه چاپ سنگی

۵ صفحه آخر خطی است.

۲ - منظومه خلاصه المقال (یا زبده المقال) عربی در علم درایه الحدیث

از: عبدالرحیم بن الحسین الحائری.

ناظم قبل از بلوغ این منظومه (که در علم درایه الحدیث و گرفته شده از وجیزه شیخ بهایی در علم درایه است) را ساخته.

آغاز:

نشکر بعد الحمد خلف البسمله

لله ذی المواهب المتصله

انجام:

هذا تمام ما اردنا نذکره

فحمد الاله ثم نشکره

نسخه اصل است بدون تاریخ و برخی از ابیات خط خورده و بیت دیگری جایگزین آن شده است مثلاً اول این طور بوده

وهذه المنظومه اللئالی موسومه بزبده المقال

سپس این بیت خط خورده و بجای آن آمده.

سميتها خلاصه المقال والله عونى وهو اتكالى

این مجموعه در فهرست سابق این کتابخانه تحت شماره ۱۳۹۱ یاد شده است.

۱ - مصباح الشریعه تحریر سده ۱۱ و ۱۲

انجامش افتادگی دارد.

۲ - کشاورزی نامه

عنوانهای موجود: باب ششم در معرفت نشاندن درخت تاک و درخت زیتون.

فصل اول در آنچه تعلق به درخت تاک دارد.

معرفت زمینی که صالح تاک نشانده بود.

معرفت وقت تاک نشاندن.

معرفت تاکی که به جهت غرس خواهند برید.

معرفت عمق حفره تاک.

معرفت اموری که در تاک نشاندن رعایت باید کرد.

معرفت نقل کردن تاک از موضعی به موضع دیگر.

معرفت حیلہ که به آن انگور بی دانه شود.

معرفت حیلہ که به آن از یک تاک سه نوع انگور بیرون آید.

معرفت حیلہ که به آن انگور خاصیت دیگر و بوی دیگر دهد.

معرفت حیلہ که به آن انگور بیشتر رسد یا دیرتر.

معرفت بریدن فضول تاک.

فصل دوم در آنچه تعلق به درخت زیتون دارد.

باب هشتم در معرفت پیوند کردن اشجار.

باب نهم در معرفت میوه چیدن و نگاه داشتن.

ص: ۳۵۹

باب دهم در معرفت زراعت بقول و آنچه بان تعلق است.

باب یازدهم در معرفت حیوانات موزیه و آنچه به آن تعلق دارد.

شاید تحریر قبل از سده دهم باشد.

اول و وسط و آخر ناقص است.

همان است که در فهرست منزوی ۴۴۸ به نام کشاورزی نامه یا فلاح نامه یاد شده است.

(۴۱۸۴)

۱ - حاشیه تهذیب المنطق

از: ملا عبدالله. نسخ محمد یوسف بن محمد رحیم طارمی در ۱۲۳۴

۲ - کبری منطق

از: میر سید شریف تحریر سده ۱۳

(۴۱۸۵)

۱ - بیست باب در معرفت تقویم تحریر ۱۲۴۱

۲ - تحفه نظامیه (فارسی)

از: عبدالقادر رویانی مشتمل بر ۴۰ فصل. ۲۵ برگ جیبی تحریر سده ۱۳

آغاز: حمد بیحد و شکر بیعد مر خالق احد را.

انجام: فصل چهلیم در اختیارات روزها... و اگر ناظر به زهره بود... جامه نو بریدن پوشیدن.

شاید پایانش ناتمام و نانوشته مانده باشد.

ص: ۳۶۰

(۴۱۹۰)

۱ - جامع الاخبار چاپ ۱۲۸۷

۲ - جنگ حدیث و صیغ نکاح و متفرقات تحریر سده ۱۳ (فارسی و عربی)

در پایان یادداشتی است از محمد باقر بن عبدالمجید دیزجی مورخ ۱۳۶۳ حاکی از اینکه این جنگ را از آغاز تا انجام مطالعه کرده است.

(۴۱۹۳)

۱ - بخشی از یک مقتل فارسی. ناقص. تحریر سده ۱۳

۲ - رساله حسنیه تحریر ۱۲۳۷

در هامش این نسخه دعاهایی با خواص آن یاد شده است.

ص: ۳۶۱

بخش دوم

مجموعه‌های شامل سه کتاب و رساله

ص: ۳۶۳

۱ - الدر الغیبیه «برگ ۲ - ۵۸» (اعتقادات - عربی)

از: محمد بن مقیم بار فروشی مازندرانی (قرن ۱۳ هـ).

در غیبت حضرت صاحب الزمان (علیه السلام) و علامتهای قیامت و نفخ صور و بعضی از اسرار آن حضرت، از آیات کریمه و احادیث شریفه استفاده شده. کتاب دارای سی «در» است که هر کدام از آنها به آیتی از قرآن شروع شده و ضمن تفسیر آن آیه مطالب مربوط را می آورد. این کتاب به سال ۱۲۶۰ تألیف شده است.

[مرعشی ۲۲۳/۹].

آغاز: الحمد لله رب العالمین كثيرا على كل حال.... و بعد فيقول الفقير الى الله الغنى محمد... اقتضت استعدادات المسترشدين تحرير هافى و ريقات فاقول و على الله التوكل و به الاعتصام در محیط.....

انجام: و لكل وجهه عند الموحد و الآن زمان... الناس بالمسجد بعد الجماعه ثم استهلال الهلال و ان انتفت الحاجه لتمام الثلثين و ثبوت الغره يوم الشروع فى الرساله.

۲ - شرح زیاره رجبیه «۶۱ - ۷۹» (دعا - عربی)

از: محمد بن مقیم بار فروشی (قرن ۱۳ هـ).

شرح مختصری است بر زیارت رجبیه که بیشتر مسائل ادبی و روایی را مطرح کرده است و از کتاب «اللوامع على شرح اللمعه» خود نام برده و به آن ارجاع داده است.

آغاز: لا بد من رسم مقدمات. الاولى الباء للتبرك و الملايسه او التسبب و الاستعانه

ص: ۳۶۵

و لكل وجهه هو مولیها. الثانيه ان الاسم من السمه و هي العلاقه و اسم الشئ ما يعرف به.....

انجام: و لا ملل خبر لا محذوف من مللت منه مللا..... و رحمه الله و برکاته و تحياته حتى العود الى حضرتکم.

۳- لمعان «۸۰-۱۲۶» (فقه - فارسی)

از: محمد بن مقيم بار فروشی مازندرانی (ق ۱۳).

شرح استدلالی مفصلی است بر کتاب شرح لمعه شهید ثانی با عناوین «لمعان - لمعان» و گرفته شده از شرح عربی خود با عنوان «اللوامع فی شرح الروضه البهيه».

[مرعشی ۱۹ / ۳۲].

آغاز: الحمد لله... و بعد چنین گوید... این چند کلمه ای است مسمات به... از مسائل لوامع شرح مزجی به شرح لمعه به ترتیب او از اول دیباچه تا هر جا که توفیق الهی شامل حال این فقیر....

انجام: و این باب در سدر است باطنه فيه الرحمه و ظاهره من قبله العذاب و سدر حجابی است مضروب بین الفریقین مسمی است به اعراف رجال يعرفون كلا بسيماهم و نادوا اصحاب الجنة ان سلام عليكم لم يدخلوها و هم يطعمون الآيات.

کتاب اول نستعلیق نجم الدین بن محمد جواد واعظ عراقی کرهرودی در ۱۳۳۶ برای سید احمد فرزند حاج آقا محسن عراقی.

کتاب دوم نسخ ۱۳۳۶

کتاب سوم نستعلیق غلام حسین بن آقا شمس العلماء عراقی در ۱۳۳۶ برای سید احمد فرزند حاج آقا محسن عراقی. این نسخه فقط شرح مقدمه و مسائل اصول دین را دارد.

۱۲۶ برگ، ۱۸ × ۲۲

ص: ۳۶۶

۱ - شرح مقاصد الطالبین فی علم اصول الدین « ۱ - ۱۷۰ » (کلام - عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۱ ق).

مباحث علم کلام را بر اساس اعتقادات اهل سنت در شش مقصد ترتیب داده است و بنا به گفته کشف الظنون این کتاب به سال ۷۸۴ در سمرقند به اتمام رسیده است. کتاب بسیار معروفی است که دانشمندان شروح و حواشی زیادی بر آن نگاشته اند.

[کشف الظنون ۲-۱۷۸۰، مرعشی ۲-۳۰۹، مجلس ۲۶-۴۲۱، مشار عربی ۵۶۳].

آغاز: بسمله...البحث المتعلق بذات الله تعالى و تنزيهاته و صفاته و ما يجوز عليه و ما لا يجوز عليه و افعاله و...و اسمائه فلذا جعل المقصد سبعة فصول يشتمل الاول منها....

انجام: من مات فقد قامت قيامته و قوله الجمع من الاعراب.... عن الساعه فقد اشار الى اصغرهم ان نفس هذا لا يدركه....حتى يقوم عليكم ساعتكم و انما الكلام في القيامة الكبرى التي...حشر الكل....ان اربعة من الانبياء في...الاحياء الخصر و الياس في الارض و عيسى و ادريس في السماء.

۲ - مسأله الوحده الوجود « ۱۷۱ - ۱۷۲ » (عرفان - عربی)

از: ؟.

رساله بسیار کوتاهی است شامل یک سوال از مسأله وحدت وجود که سائل جواب آن را از شیخ حسن الفتال خواسته است.

آغاز: بسمله....سبحان من تستر بسبحات ذاته و ظهر للمسبح بتسبيحاته تقدس عن التنزيه و تعزز عن طرفي التأويل و التشبيه....و بعد ايها العالم العامل الفاضل الفاضل العاقل الكامل....

انجام: ببيان الكلام الواقع في المقام ليحصل المرام طلبا للاجر الجزيل و الذكر الجميل و الله يقول الحق و يهدي السبيل نعم المولى و نعم الوكيل.

ص: ۳۶۷

۳ - نامه = رساله «۱۷۲ - ۱۷۴» (عربی)

رساله کوتاهی است در ذکر تشرف عبدالرحمن جامی به حج با هدیه ای از سوی شاه.

آغاز: الحمد لله الذی هدانا لهذا سبعا من المثانی و القرآن العظیم و هدانا بکتابه الکریم... و بعد فان حجاج بیت الله الحرام و زوار روضه النبی (علیه السلام) [....ی آله [على اختلاف طبقاتهم....

انجام: ان یرسلوا الینا الرسل و الرسائل لیكون لازدیاد المحبه و تضاعف الموده.... خلد الله تعالی ظلکم الظلیل علی مفارق المسلمین....

کتاب اول مقصد خامس را دارد با یادداشت تملک میرزا محمد ارباب قمی.

کتاب اول و دوم تاریخ ندارد.

کتاب سوم تحریر ۸۷۷ می باشد و شاید این تاریخ کتابت نباشد.

کتاب اول و سوم تصحیح شده.

۱۷۴ برگ، ۱۴ × ۲۲

(۲۹۶)

۱ - حاشیه حاشیه تهذیب المنطق «۲ - ۲۴» (منطق - عربی)

از: شیخ اسحاق حویزی.

حاشیه ای است بر حاشیه تهذیب المنطق ملا عبدالله یزدی (۹۸۱ ق) که با عناوین «قوله - قوله» نوشته شده و تا مبحث قیاس را دارد.

[الذریعه ۶۰ / ۶].

آغاز: قوله افتتح بحمد الله اه الظاهر انه ظرف لغو متعلق بافتتح و الباء صله و قوله ابتداء و اقتداء تعلیل للافتتاح دون التسمیه....

ص: ۳۶۸

۲ - حاشیه تهذیب المنطق (منطق - عربی)

از: ملا عبدالله یزدی.

به جلد ۱ ص ۱۴۵ رجوع شود.

۳ - حاشیه بر حاشیه ملا عبدالله (منطق - فارسی)

از: میرزا علی رضا تجلی.

به جلد ۲ ص ۲۷۷ رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق ۱۲۶۰ تصحیح شده، حواشی با امضاء «منه» دارد با یادداشت تملک ابوالقاسم در ۱۳۰۴

کتاب دوم نسخ ۱۲۳۹ حواشی با امضاء «منه» دارد تصحیح شده. با یادداشت تملک ابوالقاسم در ۱۳۰۴

کتاب سوم نستعلیق ۱۲۶۱ تصحیح شده، با همان یادداشت تملک.

(۴۸۹)

۱ - اصول الدین «۱ - ۲۷» (اعتقادات - عربی)

شاید از آقا محمد علی کرمانشاهی.

دارای مقدمه و چند فصل است. احتمال داده شده از آقا محمد علی کرمانشاهی باشد چرا که از علامه مجلسی به عنوان خالی المفضل در کتاب یاد میکند.

آغاز: مقدمه المعروف بین الاصحاب ان المعارف التي يحصل بها الايمان و هي اصول الدين خمسة و بیان ذلك علی وجه الاجمال و ذکر بعض ما يتعلق بها علی ما ذکره بعض الاعدام.....

انجام: قال الزاهد هو الذی لیس له بیت یخرب فیغمّ لخرابه... و یتخذ المسجد بیتا والعلم مصباحا و الزهد... قریباً و جلیساً.

ص: ۳۶۹

۲- انیس الطلاب «۲۹ - ۹۰» (عربی)

از: محمد جعفر بن محمد علی بن محمد باقر بهبهانی حائری کرمانشاهی (۱۲۵۴ ق).

فوائد متفرقه ای است در فقه و اصول که مؤلف از کتابهای مختلف جمع آوری نموده است و جلد اول دارای صد فائده است که در ربیع الثانی ۱۲۱۵ تألیف آن به پایان رسیده و جلد دوم آن شامل پنجاه فائده میباشد و در اواخر ذی حجه ۱۲۳۵ به پایان رسیده است.

[الذریعه ۲-۴۵۹، مرعشی ۱۲-۲۱، مجلس ۳۶/۲۶۶].

آغاز: الفائده السابعة فی بیان حل بعض الايات و بعض الاخبار و بعض الادعيه المنتخبه عن کتاب مشکلات العلوم و فیها عده فصول فصل فی الايات منها قوله تعالى....

انجام: الخامس تقدير السبق و هو المال المخرج السادس جعل السبق للسابق منهما و لو جعله للمسبق لم يصح السابع تساويهما فی عدد الرشق و الاصابه و صفتها فلو تفاوتتا لم يصح والتفصيل فی الكتب الفقهيه.

۳- اللّمعه الدمشقیه فی فقه الامامیه «۹۲ - ۱۰۹» (فقه - عربی)

از: محمد بن مکی عاملی شهید اول (۷۸۶ ق).

متن مختصر متین و زیبایی است از کتاب طهارت تا دیات.

[الذریعه ۱۸-۳۵۲، مجلس ۲۵-۲۲۵، مرعشی ۳/۵۷].

آغاز: کتاب الطهاره و هی لغه النظافه و شرعا استعمال طهور مشروط بالثیه.

کتاب اول بیتاریخ. ترجمه برخی لغات عربی ضمیمه آن است. با مهر بیضوی «شفیعی فی الآخره محمد و عترته الطاهره».

کتاب دوم نستعلیق ۱۲۴۹ در کرمانشاه. برگها در صحافی مقدم و مؤخر شده و لذا تاریخ

ص: ۳۷۰

کتابت در برگ ۷۲ آمده. این نسخه بخشی از جلد دوم یا سوم کتاب است.

کتاب سوم طهارت تا صیام است و تاریخ کتابت ندارد.

۱۰۹ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۴۹۰)

۱ - التنبیہات العلیہ علی وظائف الصلاه القلبیہ = اسرار الصلاه «۱ - ۲۵»

(عربی)

از: زین الدین بن علی بن احمد عاملی (شهید ثانی) (۹۶۶ ق).

رساله مشهوری است در اسرار نماز و رموز و دقائق آن که در روز شنبه نهم ذی حجه سال ۹۵۱ ه. ق تألیف آن به پایان رسیده است.

[الذریعه ۲-۴۸، مرعشی ۱-۴۴، مشار عربی، ۲۲۱، مجلس ۳۷/۶۵].

۲ - منازل السائرین «۲۷ - ۴۲» (عرفان - عربی)

از: خواجه عبدالله بن محمد بن اسماعیل انصاری هروی (۴۸۱ ق).

یک صد منزل و مقام را از منزلهایی که سالکین طریق حقّ از آنها باید بگذرند تا به حقّ برسند، در این کتاب بیان شده است. دارای فصول و ابوابی است، در هر عنوانی اول آیه ای می آورد پس از آن آنچه که به نظرش می رسد میگوید.

[کشف الظنون ۲-۱۸۲۸، مرعشی ۵/۹۴].

آغاز: الحمد لله الواحد الاحد القیوم الصمد اللطیف القریب.

انجام: و قد اجبت فی سالف الزّمان سائلا سألنی من توحید الصوفیه بهذه القوافی الثلاث:.....

ص: ۳۷۱

۳- فصوص الحکم «۴۳- ۹۴» (عرفان - عربی)

از: محی الدین (ابن عربی) (۶۳۸ ق).

بیست و هفت «فصّ» است در عرفان که بنا به گفته مؤلف، آنها را در دهه آخر ماه محرم سال ۶۲۷ ه. ق به او داده اند و دستور فرموده اند بر مردم بخوانند.

[کشف الظنون ۲-۱۲۶۱، مرعشی ۶/ ۳۳۱].

آغاز: الحمد لله منزل الحکم علی قلوب... و بیده ۹ و سلم کتاب فقال لی هذا کتاب فصوص الحکم خذه واخرج به علی الناس ینتفعون به فقلت السمع و الطاعه....

هر سه کتاب نستعلیق ۱۲۵۰

۹۴ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۵۰۴)

۱- شرح بدایه الدرايه = الرعايه فی شرح... «۱- ۴۴» (درايه - عربی)

از: زین الدین بن علی عاملی (شهید ثانی) (۹۶۶ ق).

شرح مزجی مختصری است بر متنی که خود شهید در درایه حدیث به نام بدایه الدرايه نوشته است.

[الذریعه ۳-۵۸، مرعشی ۱-۱۴۳، مجلس ۲۶-۱۱۲، مشار عربی ۱۱۹].

آغاز: نحمدک اللهم علی حسن توفیق البدایه فی علم الدرايه و الروایه.

۲- خلاصه الاقوال «۴۷- ۱۳۶» (رجال - عربی)

از: علامه حلی ره.

به جلد ۱ ص ۲۱۸ رجوع شود.

ص: ۳۷۲

۳- الوجیزه «۱۳۷-۱۶۱» (رجال - عربی)

از: علامه مجلسی ره.

به جلد ۱ ص ۵۸۱ رجوع شود.

هر سه نسخ اسدالله بن عبدالله در ۱۲۵۴ - ۱۲۵۶

۱۶۱ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۵۳۳)

۱- التعریفات «۱-۴۴» (عربی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی (۸۱۶ق).

فرهنگی است به ترتیب حروف از الف تا یاء. برای واژهها و اصطلاحاتی که در علوم مختلف اسلامی به کار برده میشود.

[الذریعه ۴-۲۱۶، مرعشی ۹-۳۰۵، مجلس ۲۶-۳۱، مشار عربی ۱۹۱].

آغاز: الحمد لله حق حمده و الصلاه على خير خلقه محمد و آله و بعد فهذه تعريفات جمعتها و اصطلاحات اخذتها من كتب القوم و رتبها على حروف الهجاء من الالف....

انجام: و يوم الجمع وقت اللقاء و الوصول الى عين الجمع اليونسيه و هو ابن يونس بن عبدالرحمن قالوا الله تعالى على العرش يحمله الملائكة.

۲- شرح مقامات حریری «۴۵-۹۱» (ادبیات - عربی)

از: ابو البقاء عبدالله بن حسین بن عبدالله العکبری (۶۱۶).

شارح چون «مقامات حریری» ابو محمد قاسم بن علی حریری (۵۱۶ق) را کتاب مورد اعتنای علمای ادب میبند که در عین حال برای عوام دارای غوامضی است این شرح را که تفسیر بعضی از الفاظ آن است مینگارد.

[کشف الظنون ۲-۱۷۸۷، آستان قدس ۷/۶۳۶].

ص: ۳۷۳

آغاز: قال الشيخ الامام العالم الفقيه الأديب النحوي محبّ الدين ابو البقاء عبدالله... و بعد فأتى لما رايت المقامات الحريريه مشحونه بالالفاظ اللغويه و هي احد الكتب التي....

۳ - لغات تاريخ و صاف «۹۳ - ۱۱۰» (فارسی)

از: ؟.

چون زبان و ادب نوشتاری حاکم بر متن «تجزیه الامصار و ترجیه الاعصار = تاریخ و صاف». که از جمله متون سخت زبان پارسی است معلق بود مؤلف که نامش در کتاب نیامده برخی از آن را معنی کرده است.

آغاز: اخلاص: یعنی پاک، آفاق: کناره‌های جهان، جوهر: دانه قیمتی، بسیط: غیر مرکب، جلد:.

کتاب اول نستعلیق ۱۲۳۶ حواشی از کشف الالفاظ لاری و ابن ملک و غیره دارد.

کتاب دوم نستعلیق فرج الله کربلائی حسین هرزندی در ۱۲۵۳

کتاب سوم بیتاریخ با مهر مربع «یا علی الاعلی».

۱۱۰ برگ، ۱۶ × ۲۲

(۵۵۱)

۱ - شرح شواهد قطر الندی «۲ - ۲۱» (ادبیات - عربی)

از: نظام الدین بن احمد اردبیلی (نزدیک ۱۱۵۰ ق).

ترجمه و شرح مختصری است بر شواهد شعری کتاب معروف «شرح قطر الندی» ابن هشام نحوی که به شرح شواهد اعرجی که به قول خودش دارای اطناب بوده است نیز توجه داشته است.

[الذریعه ۱۳-۳۳۹، مرعشی ۱۷-۷، الفبایی آستان قدس ۳۴۵].

ص: ۳۷۴

آغاز: چنین گوید اقل اطلبه نظام الدین غفر الله له و لوالديه که چون ملا جعفر قائینی اعرج (اعرجی) شواهد شرح قطر ابن هشام را به نیت اطناب و تطویل نوشته این حقیر....

۲- التّطريف على شرح التصريف «۲۴-۶۸» (صرف - عربی)

از: شمس الدین محمد بن علی حلبی (ابن هلال نحوی) (۹۳۳ ق).

حاشیه مختصری است به عنوان «قوله - قوله» بر شرح سعد الدین تفتازانی بر «التصريف» زنجانی.

به جلد ۱ این فهرست ص ۹۴ رجوع شود.

[کشف الظنون ۲-۱۱۳۹، مرعشی ۲/۹۷].

آغاز: نحمد الله على ان وفقنا صرف الهمه نحو المعاني و البيان و ادغم في ضمائرنا معرفه الضروب و الاوزان.

۳- شرح شواهد سیوطی «۷۰-۱۲۵» (ادبیات - فارسی)

از: نظام الدین بن احمد اردبیلی (نزدیک ۱۱۵۰ ق).

شرحی است بر ابیاتی که سیوطی در «البهجه المرضیه فی شرح الالفیه» به عنوان استشهاد آورده است. وی در این شرح از شواهد عینی بهره برده است.

[الذریعه ۱۳-۳۳۸، مرعشی ۷-۲۲۴، مجلس ۲۶/۴۲۰].

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلاه والسلام على خير خلقه محمد و آله اجمعين اما بعد.... که این کلمات چندی است که نوشته میشود در توضیح ابیاتی که در شرح سیوطی است....

کتاب اول نستعلیق ۱۲۴۶

کتاب دوم نستعلیق محمد هادی بن ملا... در ۱۲۴۷ روی برگ اول به جای حلبی در نام مؤلف

ص: ۳۷۵

چلیپی و یا محمد بن عمر چلیپی آمده. با مهری مربع «وقف مدرسه و حسینیه مرحوم حاجی سید حسین لاریجانی ۱۳۰۸».

کتاب سوم نستعلیق ۱۲۶۷ یا همان مهر یاد شده.

۱۲۵ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۵۶۶)

۱ - الفوائد فی فضل الذریه النبویه العلویه = فضائل السادات «۲ - ۱۶»

(حدیث - عربی)

از: محمد اسماعیل بن محمد حسین خواجهی مازندرانی (۱۱۷۳ ق).

دارای چند فصل است در فضل سادات و وجوب بزرگداشت آنان با نقل روایات و احادیث به مناسبت موضوعات. مطالب هر فصل با عناوین «فائده - فائده» بیان شده است.

[مرعشی ۱۱۶/۱۸].

آغاز: الحمد لله الذی صیرّ قلوبنا مصفّاه بموده الذین جعل مودّتهم اجرا للرساله...فائده يجب تعظیم الذریه النبویه العلویه و مودّتهم لقوله تعالی قل لا اسئلكم علیه اجرا....

انجام: اللهم اجعلنی بفضلک من العالمین واحشرنا مع ائمتی الطاهرین صلواتک و تحیاتک علیهم اجمعین بحقک علیهم و بحقهم علیک رب العالمین والصلاه علی اشرف المرسلین محمد و اهل بیته الطاهرین.

۲ - الاربعون حدیثا «۱۷ - ۱۴۱» (حدیث - عربی)

از: محمد اسماعیل بن محمد حسین خواجهی مازندرانی (۱۱۷۳ ق).

چهل حدیث فقهی درباره مسائل مختلف میت، نماز، طهارت و زکات و غیره را

ص: ۳۷۶

همراه با شرح و توضیح و نقل قول از فقها ذکر کرده و نظر خود را استدلالی با عنوان «اقول» بیان میکند.

[الذریعه ۱/ ۴۱۱].

آغاز: الحمد لله العلی العظیم الوهاب الکریم... و بعد فانی قد علقت فیما مضی من ایام عمری بتوفیق الله و تأییده و الهامه و تسدیده علی جمل من احادیث المرویه عن الصادقین صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین...

۳- صلاه الجمعه «۱۴۲- ۱۶۹» (فقه - عربی)

از: محمد اسماعیل بن محمد حسین خواجویی مازندرانی (۱۱۷۳ ق).

در حرمت نماز جمعه و نفی عینیت آن در زمان غیبت و ردّ بر «الشهاب الثاقب» فیض کاشانی با عناوین «قال - قال» و به صورت شرح بر رساله او.

[الذریعه ۱۵-۶۴، مرعشی ۸/ ۲۲۲].

آغاز: الحمد لله الذی جعل الصلاه ذریعه للتقرب و معراجا للمومنین...انی لما رایت الایات و الروایات التی استدلوا بها علی عینیّه و جوب الجمعه فی زمن الغیبه....

کتاب اول نسخ ۱۲۳۸

کتاب دوم نسخ ابن علیخان در ۱۲۳۹ در اصفهان.

کتاب سوم بدون تاریخ.

۱۶۹ برگ، ۱۵ × ۲۲

(۵۷۱)

۱- حاشیه علی حاشیه الشریف علی تحریر القواعد المنطقیه «۲- ۱۴»

(منطق - عربی)

از: ابو شحمه.

ص: ۳۷۷

حاشیه ای است با عناوین «قوله - قوله» بر حاشیه میر سید شریف جرجانی (۸۱۶ق) بر تحریر القواعد المنطقیه. نام مؤلف در آخر کتاب ذکر شده است.

آغاز: و به نستیعین قوله فی کثیر من النسخ یرید انّ وجود لفظه ثلاث فی کثیر من النسخ و ان کان موهماً لوقوعها من المصنف لکن الصواب بخلافه....

انجام: فی قوله للشعار باختيار ان المراد من المعانی معانی الالفاظ المستعمله فی المنطق مطلقاً كما يدل علیه قوله و کذا الحال فی سائر العلوم و هذا هو المناسب بحال من جعل مباحث الالفاظ من المقدمه.

۲ - حاشیه علی حاشیه الشریف علی تحریر القواعد المنطقیه «۱۴ - ۴۱»

(منطق - عربی)

از: جلال الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۷ق).

حاشیه علامه دوانی بر حاشیه تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الشمسیه میر سید شریف جرجانی (۸۱۶ق) است. این حاشیه فقط بر اوائل شرح شمسیه است.

[کشف الظنون ۲-۱۰۶۳، آستان قدس ۱/ ۲۹۴].

آغاز: و علیه التکلان قال المصنف و رتبه علی مقدمه اه الترتیب فی اللغه جعل کل شی فی مرتبه و هو بحسب الظاهر لا یقتضی ان یتعدی الیه بعلی....

انجام: من الكتاب الذی هو الالفاظ فکیف یصحّ تفسیرها بما یتوقف علیه الشروع و هو المعانی و الثانی ان المراد بالمقدمه ای ما یلیق و ینبغی ان یراد بالمقدمه هیهنا ای فی هذا الكتاب ما یتوقف علیه الشروع.

۳ - حاشیه تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الشمسیه «۴۳ - ۱۶۷»

(منطق - عربی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی (۸۱۶ق).

ص: ۳۷۸

به جلد ۱ ص ۱۴۲ رجوع شود.

[کشف الظنون ۲-۱۰۶۳، آستان قدس ۱-۳۱۰، مرعشی ۱۱/۱۲۷].

هر سه کتاب بدون نام کاتب و تاریخ کتابت.

کتاب سوم تصحیح شده و حواشی دارد.

۱۶۷ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۵۷۶)

۱- کواکب الاعراب «۶-۸۶» (نحو - عربی)

از: سید موسی بن عزیز الله موسوی حسینی جزائری (ق ۱۳ ه. ق).

قواعد لازم نحو را با اختصار به جهت برادرش «مرتضی» نگاشته و در نجف اشرف پشت حرم مطهر منزل قاضی به روز چهارشنبه ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۵۳ به پایان برده است. این کتاب مشتمل بر یک مقدمه و سه باب است. المقدمه: فی تعریف النحو و موضوعه، الباب الاول: فی الکلمه، دارای سه مقصد، الباب الثانی: فی الکلام، الباب الثالث: فی الفوائد الّتی یحسن للمعربین معرفته.

[مرعشی ۱۱-۵۳-۵۴].

آغاز: الحمد لله الذی رفع السماوات بلا عمد و نصبت فیها الکواکب بلا و تد و خفض الأرضین علی وجه ماء جمده.

انجام: و لا یرج عنها الا بدخول الجار علیه نحو قبل و بعد و لدن و عند و الحمد لله... تعالی.

۲- منظومه فی المنطق «۸۷-۱۲۲» (منطق - عربی)

از: ؟.

«تهذیب المنطق» سعد الدین مسعود تفتازانی (۷۹۲ ق) را به نظم کشیده است:

ص: ۳۷۹

چنانکه خود اشاره میکند:

ان انظم رساله التهذيب للفاضل المحقق الاریب

حاز فنون الفضل سعد الدین فی فن میزان اولی الیقین

آغاز:

الحمد لله الذی ربّانا من بعد ما انشأنا قوّانا

علی محمد و آله الصلاه من کل من صلی الی الغداه

انجام:

او فی القیاس بقیاسه الی

مطلوبه فخلف وضع حصلا

ان نسبه ذی صرفه مغایره کما اتحادیتها المصادره

۳- رساله در جفر «۱۲۶-۱۲۹» (فارسی)

رساله کوتاهی است در بیان ضوابط و اصول استخراج مطالب از طریق جفر جامع.

آغاز: بدان که قاعده استخراج جفر جامع طریق پانزده خانه از قرار مذکور است اول سؤال را عدد گرفته بطریق ابجد کبیر بعد جمع حروف را اعداد گرفته....

کتاب اول و دوم نسخ عبدالحمید الجاپلاقی در ۱۳۳

کتاب سوم بیتاریخ.

۱۲۹ برگ، ۱۳ × ۲۲

(۵۷۹)

۱- جنات النعیم فی احوال سیدنا الشریف عبدالعظیم (علیه السلام) «۲- ۹۸»

(تراجم و حدیث - عربی)

از: محمد اسماعیل بن محمد هادی فدایی کزازی (۱۲۶۳).

در احوال حضرت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام) و احادیث منقول از او. این کتاب در

ص: ۳۸۰

هشت «فردوس» مرتب شده است تاریخ تالیف ۱۲۳۰

و از روی همین نسخه در کنگره بزرگداشت حضرت عبدالعظیم ۷ بچاپ رسید.

[الذریعه ۵ / ۱۵۲].

آغاز: الحمد لله الملهم للصواب بالمنعم بالثواب جنات تجرى من تحتها الأنهار لها ثمانية ابواب فيها قاصرات الطرف.

۲ - الفيوضات القدسيه في ضمن الرساله المجلسيه « ۱۱۱ - ۲۲۷ »

(فقه - عربی)

از: محمد اسماعیل بن محمد هادی فدایی کزازی (۱۲۶۳).

شرح نسبتاً مفصلی است از «رساله شکیات» علامه مجلسی با عناوین «يقول الناقل» رساله علامه مجلسی (۱۱۱۱ ق) به فارسی است و مصنف گفته است چون در این موضوع رساله ای چنین مختصر و مفید نیافتم آن را شرح کردم.

[الذریعه ۱۶ / ۴۱۰].

آغاز: الحمد لله المنعم المفضل بالایمان و الايقان المتقدس فی جبروت جلاله عن الخطا و الغفله و السهو و النسيان المتعالی فی عظمه کبريائه عن وسائل العقول و الاوهام.....

انجام: و عدم اعاده الفقيه للصلاه و عدم اعادتها الا من خمسه مما مرّ الاشاره اليها غير مره في مباحث السالفه الثاني ان التعارض حينئذٍ من باب تعارض العموم و الاطلاق اللغويين و لا ريب انّ الاوّل هو الأقوى و الله العالم...رب العالمين.

۳ - رساله صلوات النبي (صل الله عليه واله وسلم) « ۲۲۹ - ۲۴۲ » (اعتقادات - فارسی)

از: محمد اسماعیل بن محمد هادی فدایی کزازی (۱۲۶۳).

میر محمد حسین بن میر عبدالباقی خاتون آبادی رساله ای در وجوب ذکر صلوات

ص: ۳۸۱

نزد ذکر حضرت رسول و ائمه طاهرين صلوات الله عليهم اجمعين دارد و مصنف رساله حاضر را در رد آن نگاشته است. تاريخ
تأليف ۱۲۱۹

آغاز: الحمد لله الذي جعلنا... چون از جمله مهمات مطالب شرعيه و ضروريات مسایل فرعيه که نهایت احتياج و اهتمام بر او
ميباشد و فايده اش اهم و نفعش اعم است....

انجام: ليکن سزاوار نيست احدی از مسلمانان را که در نزد شنيدن اسم سامی و نامی ان بزرگوار و حال آن که امید شفاعت
از آن حضرت داشته باشند بالمره ترک صلوات و سلام و تحيه و ثنا را بر آن سيد انبيا... سهل شمارد.

کتاب اول و دوم نستعليق محمد کریم بن محمد رحيم در ۱۲۳۰

کتاب سوم نستعليق ۱۲۲۲

در صحافی کتاب اول، برخی اوراق جابجا شده است. و چند حديث با کتاب دوم ضميمه است.

۲۴۲ برگ، ۱۵ × ۲۰

(۵۸۳)

۱- القواعد و الفوائد «۱- ۱۵۵» (فقه و اصول - عربي)

از: محمد بن مکی عاملی (شهيد اول) (۷۸۶ ق).

به مجموعه دو کتابی شماره [.... در همین جلد مراجعه شود.

۲- الأربعون حديثا «۱۵۶- ۱۸۳» (حديث - عربي)

از: محمد بن مکی عاملی (شهيد اول) (۷۸۶ ق).

شهيد اول دو اربعين دارد و این کتاب اربعين دوم اوست از وصایای حضرت رسول اکرم به اميرالمومنين صلوات الله عليهما که
در يک مجلس انجام گرفته است.

[الذريعه ۱-۴۲۸، مجلس ۳۵ / ۲۱].

ص: ۳۸۲

۳- وجوب صلوه الجمعه عینا «۱۸۴ - ۱۸۹» (فقه - عربی)

از: ؟.

رساله مختصری است در وجوب عینی نماز جمعه.

آغاز: اعلم ایدک الله تعالی انه يدل على وجوب الجمعه عینا مطلقا کتاب الله تعالی حیث امر فیہ المؤمنین بالسعی الی ذکر الله و ترک البیع بعد النداء للصلاه یوم الجمعه....

انجام: من تحقق ما ذکرنا علم انه لا يجوز العدول عن مقتضى ظواهر الكتاب و السنّه بمثل هذه الدعوى فلیتق الله ربه و لا ینسی حسابہ و اذا لم یکن فی مسأله دلیل اصلا سوی دعوی الاجماع فلا علیه ان یقول علیه كما اشرت الیه.

کتاب اول تحریر سده ۸ و ۹ و سوم بیتاریخ. تحریر سده ۱۱ و ۱۲ در پایان کتاب دوم آمده و کتب العبد المحتاج الی کرم الله تعالی محمدی (کذا) فی سادس شهر ربیع الاول سنه اثین و سبعین و سبعمائہ (باید دقت و بررسی شود).

و چند برگ از کتاب اول نو نویس است.

۱۸۹ برگ، ۱۴ × ۱۸

(۵۸۹)

۱- شرح بدایه الدرايه «۱ - ۴۷» (درايه - عربی)

از: زین الدین بن علی عاملی (۹۶۶ ق).

تاریخ تالیف ۹۵۹

به مجموعه سه کتابی شماره [.... در همین جلد مراجعه شود.

۲- شرح مختصر الهیئه = شرح سی فصل «۵۰ - ۱۷۶» (هیأت - عربی)

از: محمد علی بن حسن.

ص: ۳۸۳

خواجه نصیر طوسی کتابی مختصر در «هیأت» به نام «سی فصل» به زبان عربی دارد که خود وی آن را بعداً به فارسی برگردانده است و این کتاب شرحی است بر «عربی» آن. وی ابتدا فرازی از متن را آورده سپس بطور نسبتاً مفصل به شرح آن میپردازد و از «شرح اشارات» و «شرح تذکره» محقق طوسی و از فاضل عبدالعلی بسیار نام میبرد.

آغاز: الحمد لله الذی جعل الشمس ضیاء و القمر نورا و زین بحکمته السماء الدنیا بزینة الکواکب و نور وجه الغبراء بانوار النجوم الثواقب.

انجام: و لثو فی کھفهم ثلثمائه سنین و ازداد و اتسعا مع انه ما وقع فی التوریه لیس الا ثلثمائه سنین... و اما القرآن العظیم فانما ينزل علی لسان العرب لیس الا السنه القمریه... المعبر عند اليهود و السنه الشمسیه... فحلّه... علی بن ابیطالب (علیه السلام)... و علی اولاده الطاهرین.

۳- رساله جبر و اختیار «۱۷۹-۱۹۴» (کلام - عربی)

احتمالا از: سید قوام قزوینی.

رساله کوتاهی است در جبر و اختیار مشتمل بر ده مقدمه و دو مقصد.

مؤلف حاشیه بر الشواهد الربوبیه ملا صدرا دارد.

[مجلس ۳۸ / ۴۹۷].

آغاز: الحمد لله المنزه عن اوھام المفرطین و المفرطین... فی ان نسبه الخالق الفعال الی کل واحد من الاشیاء و جمیعها واحده من حیث انه خالق و انها مخلوقه لماتری....

انجام: فالاول تفویض الرب فعله علی العبد و الثانی تفویضه نفس العبد المملوکه علیہ و الثالث فعل العبد كذلك علیہ بل تفویض المالیکیه و الملک و القدره فی الجملة علیہ و قد ظهرت محالیہ کلها علی المتوسط فضلا علی المتامل المتدبر....

کتاب اول نستعلیق محمد حسین اصفهانی ابن سیف الله در ۱۰۸۶ تصحیح شده.

کتاب دوم بدون تاریخ. تصحیح شده، حواشی با امضاء «منه» دارد.

ص: ۳۸۴

کتاب سوم بدون تاریخ. (تحریر سده ۱۳).

۱۹۴ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۶۵۶)

۱ - معارج الفهم فی شرح النظم «۲- ۱۴۴» (کلام - عربی)

از: جمال الدین حسن بن یوسف حلّی (علامه حلّی) (۷۲۶ ق).

مؤلف اول کتاب «نظم البراهین فی اصول الدین را در هفت باب نگاشته سپس به شرح آن پرداخته است و این شرح با عناوین «قال - قال» نگاشته شده است.

[الذریعه ۲۴-۲۰۰ و ۲۱-۱۸۳، مکتبه علامه الحلّی ص ۱۸۸].

آغاز: الحمد لله على ما اولانا من التوفيق و هداانا الى سواء الطريق و ميزنا بالعقل عن سائر المخلوقات السفليه.

انجام: اقول ذهب ابو هاشم الى ان التوبه واجب بالعقل ان كانت عن فعل المعصيه الكبيره لانها دافعه للضرر الذى هو العقاب و دفع الضرر واجب بالتوبه...فهذا اخر ما اوردناه فى هذه المقدمه.

۲ - ترجمه الفصول النصیریّه «۱۴۵ - ۱۴۹» (کلام - عربی)

از: مولی رکن الدین محمد بن علی جرجانی (ق ۵۸).

ترجمه کتاب «فصول نصیریّه» خواجه نصیر الدین طوسی که توسط محمد جرجانی که از شاگردان علامه حلّی است از فارسی به عربی ترجمه شده است. فصول نصیریّه در اصول عقاید شیعی است و در چهار فصل (۱ - توحید، ۲ - عدل، ۳ - نبوت،

۴ - معاد) و هر فصل با عنوانهای: اصل، هدایه و تبصره نگاشته شده.

و فارسی و عربی آن چاپ شده.

[الذریعه ۴-۱۲۲، نسخههای خطی منزوی ۲ / ۸۲۵].

ص: ۳۸۵

آغاز: اما بعد حمد الله الواجب و جوده للفائض فضله و جوده الذي منه بدء الخلق وعوده و الصلاه على محمد بحر العلم و طوده و آله.

۳ - مناهج اليقين في اصول الدين « ۲۵۲ - ۳۳۳ » (كلام - عربي)

از: جمال الدين حسن بن يوسف حلّي (علامه حلّي) (۷۲۶ ق).

علامه حلّي اعتقادات شيعی را همراه استدلال عقلي و نقلی در يك مقدمه و چند «منهج» نگاشته و تاريخ اتمام آن نهم ربیع الآخر سال ۶۸۰ ميباشد.

این کتاب توسط انتشارات اسوه چاپ مصحح و منقح شده است.

[الذريعه ۲۲-۳۵۲، مكتبه العلامة الحلّي ص ۱۹۱، ملك ۱ / ۷۴۰].

آغاز: رب وفق و زدني علما واختم بالحسنى الحمد لله منشئ الفطر و خالق البشر و مميزهم بقوتى العمل و النظر.

کتاب اول نسخ ۷۵۵ با نسخه اصل که بخط مؤلف بوده مقابله شده است. با مهر بيضوى «عبدہ الراجى محمد تقى».

کتاب دوم در سال ۷۶۷ مقابله شده است.

کتاب سوم جز در چند برگ اول تحرير سده هشتم است.

۳۳۳ برگ، ۱۳ × ۱۹

(۷۶۰)

۱ - قاطع النزاع في تحقيق مسائل الرضاع « ۲ - ۳۵ » (فقه - عربي)

از: محمد على بن محمد باقر هزار جريبى اصفهانى (۱۲۴۵ ق).

شامل مسائل «رضاع» در يك مقدمه و چهار فصل و يك خاتمه.

فروع رضاع را که کمتر ديگران بحث کرده اند آورده است و اين کتاب را در نجف اشرف تأليف نموده است.

[الذريعه ۱۷-۸، مرعى ۱۲ / ۸].

ص: ۳۸۶

آغاز: الحمد لله العذی فضلنا علی سائر الانام بالهدایه الی شرائع الاسلام و ارشدنا الی مدارک الاحکام و اوضح لنا مسالک الافهام الی تحریر مسائل الحلال و الحرام.

۲- الکواکب الضیائیه فی شرح الزبده البهائیه «۳۹- ۲۰۳»

(اصول فقه - عربی)

از: سید یوسف بن محمد حسینی قائنی (نزدیک ۱۲۶۰ ق).

شرح استدلالی مزجی مفصلی بر رساله «زبده الاصول» شیخ بهائی «۱۰۳۱ ق»، که در دو جلد نگاشته و جلد اول آن در ربیع الآخر ۱۲۳۲ به پایان رسیده است.

اما آیا نسخه حاضر شرح زبده الاصول است با کتاب دیگر باید بررسی شود زیرا سرآغاز آن راجع به ارث است؟.

[الذریعه ۱۸-۱۸۰، مرعشی ۱۵/۳۱۶].

آغاز: الحمد لله علی نعمه الجسام...هذه کلمات یسیره فی بیان احکام الموارث علی ما وافق مذهب اهل بیت:..... علی ما بان لی.

انجام: فی کل الامور من اللغویات و العرفیات و العادیات و غیرها فیکون البقاء مضمونا فیندرج فی عموم ظن المجتهد و لا دلیل علی بطلانه.

۳- التنبیحات العلیه علی وظائف الصلاه القلبیه «۲۰۴- ۲۲۳» (عربی)

از: زین الدین بن علی بن احمد عاملی (۹۶۶ ق).

به شماره [.... از مجموعههای سه کتابی در همین جلد مراجعه شود.

کتاب اول نسخ ۱۲۴۴

کتاب دوم بدون تاریخ.

کتاب سوم نسخ محمد بن ملا ابوطالب شوشتری (یا شیرازی) در ۱۲۴۳ یا ۱۲۴۲

۲۲۷ برگ، ۱۵ × ۲۱

ص: ۳۸۷

۱ - رساله در اعمال قوم لوط « ۲ - ۴ » (فارسی)

از: ؟.

رساله مختصری است در رفتار قوم منحط حضرت لوط پیامبر (صله الله علیه و اله وسلم).

آغاز: و لوطاً اذ قال لقومه انکم لتاتون الفاحشه ما سبقکم بها من احد من العالمین الانبیاء و لوطاً اتیناه حکما و علما و نجیناه من القریه الّتی کانت تعمل الخبائث.

۲ - رساله در تعجیل ممدوح « ۴ - ۶ » (اخلاق - فارسی)

از: ؟.

شانزده مورد از مواردی را که عجله کردن و شتاب در آنها مذموم نیست و بلکه ممدوح است را به طور مختصر بیان کرده است.

آغاز: از صفات ذمیمه که خداوند در قرآن برای انسان ذکر کرده عجله و شتاب زدگی است نهج ایاک و العجله فی الامور قبل اوانها و التساقط فیها عند امکانه.

انجام: هر کدام از اسب افتادند حضرت را صدا زدند او هم رفت سر همه را به دامن گرفت اما وقتی خود ان غریب از اسب افتاد یک نفر نبود سر او را از روی خاک بردارد به دست مبارک خاکهای گرم کربلا را جمع کرد سر خود را بر روی خاک گذاشت.

۳ - معاصی کبیره « ۷ - ۵ » (اخلاق - فارسی)

از: محمد علی بن محمد باقر (؟).

رساله ای است در یک مقدمه و سه مقصد و یک خاتمه. مؤلف معاصی کبیره را در صد مورد بررسی کرده سپس در خاتمه به بحث درباره توبه نصوص میپردازد.

آغاز: الحمد لله رب العالمین والصلاه والسّلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین اما بعد چنین گوید.... مقصد اول در بیان معنی کبیره و صغیره، مقصد ثانی در بیان

تعداد کبائر.

انجام: به این نحو استغفار کند استغفر الله الذى لا اله الا هو الحى القيوم بديع السموات و الارض ذوالجلال و الاكرام و اسأله ان يصلى على محمد و آل محمد و ان يتوب على.

هیچ کدام تاریخ کتابت و نام کاتب ندارد. تحریر سده ۱۴ می باشد.

۵۵ برگ، ۱۶ × ۲۱

(۸۰۳)

۱- اجوبه مسائل الشيخ احمد القطيفى «۲- ۳۱» (عربی)

از: احمد بن زین الدین احسائی.

پاسخ ده پرسش کلامی و اعتقادی است که شیخ احمد بن صالح بن سالم بن طوق قطیفی پرسیده و مؤلف با استدلال به آنها پاسخ گوید.

[فهرست مشایخ ۲-۲۱، مرعشی ۱۲/۲۴۵].

آغاز: الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين الطيبين اما بعد...اقول اعلم ان المشيئه اول خلق خلقه الله تعالى بنفسه.

انجام: سبحان من لا تفنى خزائنه و لا ينقص فضله و لا يقل عطائه لا اله الا هو و اليه المصير.

۲- شرح دعاء السمات «۳۲- ۶۶» (دعا - عربی)

از: سید کاظم بن قاسم حسینی رشتی (۱۲۵۹ ق).

به جلد چهارم مجموعه شماره [۷۷۳]...له سوم مراجعه شود.

ص: ۳۸۹

۳- اجوبه المسائل (عربی)

از: سید کاظم بن قاسم حسینی رشتی (۱۲۵۹ ق).

به جلد چهارم مجموعه شماره [.... رساله دوم مراجعه شود.

آغاز: الحمد لله رب العالمين و صَلَّى اللهُ على خير خلقه و مظهر لطفه محمد و آله الطيبين الطاهرين اما بعد... ان بعض العلماء الاعلام و الفضلاء الكرام لا زال محروساً بعنايه الملك العلام.

کتاب اول و دوم نسخ زین العابدین مشهور به خداداد بن غلامعلی در ۱۲۴۷

کتاب سوم بیتاریخ و از آخر تاقص.

واقف نسخه: سید فضل الله بنافتی مازندرانی.

۷۱ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۸۳۱)

۱- محضر الشهود فی رد الیهود «۱- ۶۹» (فارسی)

از: حاجی بابا بن محمد اسماعیل قزوینی (زنده در ۱۲۱۱).

به جلد ۲ ص ۶۷۷ رجوع شود.

[الذریعه ۲۰-۱۵۲، نسخهای خطی منزوی ۲-۹۸۶، الفبایی آستان قدس ۵۰۱].

آغاز: الحمد لله الذی هدانا سوآء السبیل... بر ارباب اولوا الالباب دانش و اصحاب بصیرت و بینش مخفی نماند که والد فقیر از سلسله بنی اسرائیل و در میان ایشان از افاضل و اعیان بود.

انجام: خلقت الجنه لمن اطاعنی ولو کان عبد احبشیاً و خلقت النار لمن عصانی ولو کان سید اقرشیا و آیه وافی هدایه انّ اکرمکم عند الله اتقیکم لکن این فقرات به جهت رفع استهزاء عوام نوشته شد و به اینجا ختم میکنیم این رساله را.

ص: ۳۹۰

۲- رد الیهود «۷۰-۷۶» (فارسی)

از: حاجی بابا بن محمد اسماعیل قزوینی (؟).

ردی است بر یهود در قولشان بر متابعت از تورات و حضرت موسی علی نبینا و آله وعلیه السلام با استفاده از کتب خود ایشان.

[الذریعه ۲۰-۱۵۲، نسخههای فارسی منزوی ۲/۹۴۸].

آغاز: بر ارباب اولوالالباب مخفی نماند که جماعت بنی اسرائیل را داعیه این است که ما به شریعت تورات و به فرموده حضرت موسی عمل مینمائیم حال ما در تکذیب ایشان و در بطلان افعال ایشان دلیلی چند می آوریم.

۳- انیس الموحدین «۷۹-۱۲۹» (کلام - فارسی)

از: محمد مهدی بن ابی ذر نراقی (۱۲۰۹ ق).

اصول اعتقادات شیعه را در پنج باب و باب پنجم را که در امامت است هفت فصل است.

مکرر چاپ شده است.

[الذریعه ۲-۴۶۷، نسخههای فارسی منزوی ۲-۸۹۵، مجلس ۳۸-۴۵۵، الفبایی آستان قدی ۷۵].

هر سه تحریر حسین بن سید ابراهیم موسوی مراغی در ۱۲۹۷ - ۱۲۹۸

کتاب سوم در ۱۲۹۸ توسط موسی طهرانی تصحیح شده.

۱۲۹ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۸۳۷)

۱- شرح التصریف «۲-۸۲» (طرف - عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳ ق).

به جلد ۱ ص ۳۷۳ رجوع شود.

ص: ۳۹۱

۲- طب «۸۲-۸۴» (طب - فارسی)

از: ؟.

درمان بیماریهای معروف و مبتلا به است که به اختصار نگاشته شده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصّلاه والسّلام على سيدنا محمد وآله اجمعين اما بعد بدانکه این مختصری است که حکمای پیشینیان آزموده و کرده اند... هر که را سرفه کهنه بود استخوان کبوتر را با قلی و جگر گوسفند نیک بریان کند و بساید و به روز پیش از طعام بخورد دفع شود.

۳- راحه الانسان «۸۴-۸۸» (فارسی)

از: شیخ ابو طاهر ابراهیم بن محمد غزنوی.

ابراهیم غزنوی این کتاب را به نام سلطان محمد خدابنده نوشته و چلبی مینویسد که برای مأمون نگاشته شده است و در الذریعه آمده که کتابی بدین نام در پزشکی در هامش «تحفه حکیم مؤمن» چاپ شده است.

[الذریعه ۱۰-۵۵، کشف الظنون ۱-۸۳۰، نسخهای خطی، منزوی ۱/۵۴۳].

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصّلاه والسلام على خير خلقه وآله اجمعين اما بعد چنین آورده اند که در خلافت پادشاهی سلطان محمد خدابنده جمع علما و حکماء...لقمان حکیم گوید که هر چیز که بسیار خوری معده ات تباه شود و ضعف دل و کرم جگر و درد شکم.

انجام: اگر کسی مغز سر زاغ را بر پنبه گرفته در جراحت نهد و در حال پیکان بیرون آید اگر کسی را دندان درد کند عاقر قرحا را در زیر زند آن نهد نافع بود.

کتاب اول نستعلیق حاجی میرزا جعفر محمد علی در ۱۲۴۴

کتاب دوم بیتاریخ.

کتاب سوم نستعلیق ۱۲۴۵

ص: ۳۹۲

با مهر مربع «وقف مدرسه و حسینیه مرحوم حاجی سید حسین لاریجانی فی شهر رجب ۱۳۰۸».

۸۸ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۸۴۲)

۱- شرح العوامل «۱- ۲۹» (نحو - عربی)

همان است که در جامع المقدمات چاپ شده.

۲- الفوائد الصمدیه «۳۳- ۸۵» (۳۲ پ - ۸۵ ر)

از: شیخ بهایی ره.

به جلد ۱ ص ۴۱۷ رجوع شود.

۳- العوامل فی النحو «۸۶- ۱۳۲» (۸۶ پ - ۱۳۲ ر)

از: ملا محسن.

به جلد ۱ ص ۳۱۹ رجوع شود.

کتاب اول نسخ محمد باقر بن حاج حسینعلی در چهارشنبه ۲۷ محرم ۱۲۴۸

کتاب دوم بیتاریخ، با مهر بیضوی «المتوکل علی الله علی عبده».

کتاب سوم نسخ علی بن محمد رضا مرندی در ۱۲۴۵

(۸۸۶)

۱- حلّ الطلسم فی کشف السرّ المبهم «۱- ۵» (عربی)

از: سید ابوالعباس قمی.

رساله مختصری است در علم کیمیا. مؤلف از «جلد کی»، «مجریطی»، و «سید

ص: ۳۹۳

حسین خلّاطی» مطالبی نقل کرده است.

[الذریعه ۷ / ۷۰].

آغاز: الحمد لله الذی خلق الارواح بالاجساد و یفرقها عند الموت لحکمه اراد و... یوم المعاد و صلّی الله علی سیدنا محمّد شفیع العباد و علی آله السّاده الامجاد.

انجام: اعلم ایّها الملك أنّ هذا الاکسیر بعد التضعیف أنّ الدرهم منه یملأ ما بین الخافقین و ضرب له مثل الرّجل الذی یلعب بالشّطرنج مع الملك فمّنّا الملك فتمنّی علیه ان تضاعف له رقمه الشّطرنج من الدراهم ای تضاعف له عدد البیوت فاستصغر الملك ذلك اولاً فلماً ضاعف له نفدت خزائنه و لم یبلغ هذه الدرجه الا بالتجرید و المجاهده.

۲- الاکسیر «۵- ۸» (کیما - عربی)

از: شیخ ایدمر بن علی جلدکی (ق ۵۸).

در چگونگی ترکیب و اسرار حجر مکرم مطالبی آورده است. مؤلف در این کتاب به «التقریب فی اسرار التریب» خود ارجاع داده است.

آغاز: اعلم أنّ... حق و ما سواه باطل و هو سر مکتوم لم یکتبه احد من الحکماء فی کتبهم الا باقلام مرموزه خوفاً من اذکیاء ابناء الزمان و کتموه و بعدوه.

انجام: ان شئت ان یطرح منه درهماً علی عشره من القمر... ثم یطرح واحد علی عشرين من القمر.

۳- علم النقاط ؟ «۹- ۱۶» (فارسی)

از: عبدالجلیل بن صدرالدین چشتی الربادی.

مطالبی را درباره اسرار نقاط و حروف بیان کرده و احادیثی در این رابطه از ائمه اطهار: آورده است و به مناسبت‌هایی که پیش آمده اشعار فارسی ذکر میکند.

ص: ۳۹۴

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعدّ احدی را که از نقاط تعینات منزّه و از دایره نفی ذات میراست و درود نامحدود نثار پیغمبری که نقطه دایره کاینات است.

انجام: و مجموع عالم به نظر کاشفان یک نقطه کلاً نیست زیر حرف باء که بالایش الف احدیه است عزیز من نقطه عرفیه را مناسبت به نقطه ذاتی برای آن است که در او کثرت را گنجایش کمتر است و به معنای وحدت قریبتر است.

هر سه رساله بدون تاریخ و رساله سوم از انجام ناقص است.

۱۶ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۹۰۲)

۱- صرف میر «۱-۴۶» (۱ پ- ۴۶ ر)

از: میر سید شریف جرجانی.

به جلد ۲ ص ۵۳۸ رجوع شود.

۲- شرح العوامل فی النحو «۴۶-۷۰» (۴۶ پ- ۷۰ پ)

همان است که در جامع المقدمات چاپ شده.

۳- العزی فی التصریف «۷۲-۸۵» (۷۲ ر- ۸۵ پ)

از: زنجانی.

به جلد ۱ ص ۳۸۰ رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق ۱۲۵۶ مکتب میرزا عبدالمطلب، تصحیح شده، حواشی با امضاء «منه» دارد.

کتاب دوم نستعلیق جمعه بیست و هشتم صفر ۱۲۵۶

کتاب سوم نستعلیق سه شنبه نهم ربیع الثانی ۱۲۵۶

۸۵ برگ، ۱۵ × ۲۱

ص: ۳۹۵

۱ - المعاد الجسماني «۲ - ۱۸» (فلسفه - عربی)

از: صدرالدین محمد بن ابراهیم شیرازی (ملا صدرا) (۱۰۵۰ ق).

مؤلف در این رساله با ادله عقلی و فلسفی به اثبات معاد کالبد برزخی میپردازد که نوعی معاد جسمانی است و تفصیل آن در اسفار وی آمده است.

[کتابشناسی جامع ملا صدرا، ۲۹۲، مرعشی ۳۲۶/۱۲].

آغاز: الحمد لمن منه البدایه و الیه الاعاده.

۲ - تفسیر سوره الاخلاص «۱۹ - ۲۳» (تفسیر - عربی)

از: حسین بن عبدالله بن سینا (شیخ الرئيس) (۴۲۷ ق).

تفسیر فلسفی کوتاهی است از سوره «قل هو الله احد».

[الذریعه ۴-۳۳۵، مرعشی ۲۴۳/۱].

آغاز: و للشیخ الرئيس تفسیر سوره الاخلاص قد ختمنا کلامه بختام المسک بتفسیر کلامه تعالی جل اسمه بسم الله الرحمن الرحیم قل هو الله احد الهو المطلق هو الذی لا یكون هویته موقوفه علی غیره.

این نسخه نیاز به بررسی بیشتر دارد.

۳ - شرح حدیث «هل رأیت رجلا» «۲۴ - ۲۶» (عربی)

از: ملا علی بن جمشید نوری (۱۲۴۶ ق).

شرح حدیثی است منقول از حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) که شخصی از حضرت پرسید «هل رأیت رجلا...» این حدیث با اشارات فلسفی شرح و تأویل شده است.

[مرعشی ۲۲۴/۱۰].

آغاز: سئل ۷: هل رأیت رجلا قال ۷ و الی الآن اسئل عنه فقلت له من انت قال الطین....

کتاب اول نستعلیق محمد بن المهدی التبریزی در ۱۲۶۸

کتاب دوم و سوم نستعلیق سید حسن حسینی برغانی در ۱۳۲۴

۲۶ برگ، ۱۲ × ۱۹

(۹۱۰)

۱ - کلمات التسمیه = شرح بسم الله «۲ - ۳» (عربی)

کلمات آیه مبارکه «بسم الله الرحمن الرحيم» را در سه مقاله شرح و توضیح ادبی کرده است.

آغاز: اعلم انّ الكلمات فی التسمیه یقع فی مقالات الاولى فی الباء و متعلّقها وهی... و المصاحبه نحو دخلت علیه بالخیر.

انجام: لا یخفی علیک استفاده الوجهین من قوله علیه الرحمه الثانی محافظه رؤس الآیه حیث انّ کلّ آیه من الحمد قبل آخرها یاء مکسور ما قبلها و هذا الوجه مبنی علی انّ التسمیه جزء من السور كما هو الاظهر فی النظر و لهذه المسأله مقام الآخر لا یناسب ایراده فی هذا المختصر.

۲ - ترکیب الفاتحه «۵ - ۶» (عربی)

از: ابو علی بن محمد (سید عقیف الدین عماد الاسلام سید النحاه).

سوره مبارکه «الفاتحه» را ترکیب کرده است.

آغاز: قال الشیخ السید عقیف الدین عماد الاسلام... الباء حرف جرّ لالصاق و الاسم مجرور بالباء یتعلّق بمحذوف تقدیره بدأت بسم الله الرحمن الرحيم و ابتداء بسم الله.

ص: ۳۹۷

۳- البهجه المرضيه في شرح الالفية «۷- ۱۶۷» (نحو - عربي)

از: جلال الدين عبدالرحمن بن ابي بكر سيوطي (۹۱۰ ق).

به جلد ۱ ص ۷۴ رجوع شود.

کتاب اول بدون تاريخ. فوائد ادبي ضميمه آن است.

کتاب دوم بدون تاريخ.

کتاب سوم نسخ محمد حسين بن علي عسکر در ۱۲۴۸ ترکیب بسم الله و قل هو الله و احمدك اللهم علي نعمك ضميمه آن است با مهر مربع «محمد حسين بن علي عسکر».

(۹۲۵)

۱- مشکاه الانوار «۱- ۱۷» (حديث - عربي)

مشهورترین نصوص اثبات امامت ائمه هدی: را مختصراً در این رساله گرد آورده است.

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۴۸۸ رجوع شود در آنجا حاشیه شیخ بهائی بر نسبه ارتفاع اعظم الجبال الى الارض شرح چغینی هم در این مجموعه یاد شده و بنابراین مجموعه شامل چهار ساله است نه سه رساله.

آغاز: بسمله، حمد له، هذه فصول في النصوص على الائمة عليهم السلام و هي كثيرة و لكن من اشهرها... قال رسول الله صلى الله عليه و آله ان الله اطلع الى الارض اطلاعه فاخترني منها نبياً ثم اطلع ثانياه فاختر منها علياً.

انجام: ستمهم لي قال اولهم علي بن ابيطالب و بعده الحسن و بعده الحسين... و بعده الخلف الحجّه القائم المهدي اصطفانا الله و آتانا ما لم يؤت احدآ من العالمين.

۲- مناظرات «۱۸- ۲۸» (عربي)

مجموعه ای است از مناظرات ابن هشام و بهلول از اصحاب امام صادق با

ص: ۳۹۸

مخالفین در اثبات ولایت ائمه هدی: احتمالاً این رساله همان است که در «الذریعه» آن را منقول از شیخ مفید دانسته است.

[الذریعه ۲۲ / ۳۰۵].

آغاز: بسمله، قال الشيخ رحمه الله و حدثني ابو الفضل جعفر بن... قال دخلت على هارون الرشيد في بعض الايام فوقف بين يديه و انا متكى على سيفي اذ دخل عليه شاب قد وجب عليه حدّ.

انجام: قال فضحك محمد بن سليمان و امر فطردوا الصبيان عنه ثم قال لا اله الا الله لقد رزق الله آل ابي طالب لبّ كلّ ذى لبّ.

۳ - حکایات الاربعه عشر «۳۰ - ۴۳» (عربی)

روایاتی است از عامه و خاصه که در فضل امیرالمومنین علی (علیه السلام) و ولایت او صادر شده است.

همان ۱۴ حکایتی است که ضمیمه اربعین شیخ منتخب الدین در قم با استفاده از همین نسخه و نسخه‌های دیگر چاپ شده است.

آغاز:

ما نيط حبّ عليّ في خناق فتّى

الّا له شهرت بالنعمة النعم

و لا له قدم زلّ الزمان به

الّا له اثبتت من بعدها قدم

انجام: فقال انا ابن ابي القاسم بن ريان قاضى صور فبدأت فاقسمت عليه بالله يمينا مكرّرة مؤكّده مغلّظه محرّجه الّا صدق فيما أسأل عنه فقال نعم هو ذاك فبدأهم وحدّتهم بمثل ما حدّتهم فعبجوا من ذلك واستطرفوه و هذا آخر الكتاب.

کتاب اول بیتاریخ. در پایانش آمده: تم الجزء الاول من کتاب مشکاه الانوار.

کتاب دوم بدون تاریخ.

کتاب سوم نسخ سیفور در ۱۰۶۰

۴۳ برگ، ۱۰ × ۱۷

ص: ۳۹۹

۱ - گنجینه نشاط «۱ - ۱۵۵» (منشآت - فارسی)

از: عبدالوهاب معتمد الدوله نشاط اصفهانی (۱۲۴۴ ق).

به جلد ۲ ص ۶۳۸ رجوع شود.

[الذریعه ۱۸-۲۴۸، نسخههای خطی منزوی ۳-۱۸۹۵، مجلس ۳۶/۴۵۶].

آغاز: نشاط هو معتمد الدوله العلیّه العالیه ملک البراعه و الیراعه مالک السیماحه و الصّیّناعه کنز الرّاجین و کھف المحتاجین قدوه الاصحاب امام الکتاب منشئ الممالک و سالک المسالک.

انجام:

هر روز گرفتار گناه دگرم هر شب به در تو عذرخواه دگرم

یارب ز پناه خود مران یا بنما

جز در گه خویشان پناه دگرم

۲ - منشآت = انشاء الدرر «۱۵۷ - ۲۸۴» (فارسی)

از: میرزا مهدی خان منشی استرآبادی (ق ۱۳).

مجموع نامها و قبالهجات و دیباچه بعضی از کتابهایی است که استرآبادی انشاء نموده است.

[الذریعه ۲۳-۴۰، مرعشی ۱۱-۱۹۴، مجلس ۲۶/۱۰۶].

آغاز: حَبْذا این بیاض دل آرا که تذور رنگین پر و بالی است از جلد نگارین شهپر پر نقش و نگار گشوده و طاووس پر خط و خالی که وقت صفحه گشائی از اوراق رنگین.

انجام:

فلک را غیر از اینش نیست کاری

که یاری را جدا سازد ز یاری

چنان دور افکند کز بعد یکچند

بنام نامه ای گردند خورسند

ص: ۴۰۰

۳- دیوان نور علی شاه «۱۵۷- ۲۱۹ در حاشیه» (فارسی)

از: محمد علی بن فضل علی طبسی اصفهانی (۱۲۱۲ ق).

حدود هزار و پانصد بیت غزلیات است به ترتیب حروف قافیهها با تخلص «نور علی».

[الذریعه ۹-۱۲۳۱، مرعشی ۲۰/۱۲۴، نسخه‌های خطی منزوی ۳/۲۵۸۷].

آغاز:

ای نام خوشت جوهر شمشیر زبانها پیوسته از این سلسله زنجیر بیانها

روز ازل از بهر نثار قدم تو

مخزون شده در مخزن دل گنج روانها

انجام:

چو بودم من حجاب اندر میانه

برفتم از میان من تا تو باشی

به صورت من چو مینا و توئی می

به معنی هم می و مینا تو باشی

کتاب اول و دوم نستعلیق محمدرضی ولد حاج میرزا خلیل در ۱۲۷۵ در گیلان. در پایان کتاب اول شرح حال کوتاهی از مؤلف و نامه میرزا اسماعیل خان شیرازی در جواب حاکم شیراز، و در کتاب دوم مهر مربع «الواثق بالله الجلیل محمد رضی بن محمد خلیل» هست.

کتاب سوم شاید از همان کاتب باشد، از انجام نقص دارد.

۱۲۹ برگ، ۱۶ × ۲۹

(۱۰۰۲)

۱- حاشیه فرائد الاصول «۱- ۸۹» (اصول فقه - عربی)

از: نور الدین بن محمد نهاوندی (ق ۱۴) ساکن تهران از شاگردان میرزای آشتیانی.

حاشیه ای است به عنوان «قوله - قوله» بر کتاب «فرائد الاصول» = (رسائل) شیخ مرتضی انصاری (۱۲۸۱ هـ). همانطور که مؤلف آن تصریح کرده این مطالب از تقریرات درس شیخ عبدالنبی نوری (۱۳۴۴ هـ) است.

ص: ۴۰۱

در بعضی صفحات حاشیه ای به نقل از استاد دیگرش شیخ مرتضی آشتیانی آورده است.

آغاز: الحمد لله ربّ العالمین...فهذه درر قد علقتها على رسائل الشيخ المرتضى الانصارى اعلى الله مقامه و رفع فى الخلد اعلامه مستفيداً مطالبها من الاستاذ الماهر و التحرير الكامل الشيخ عبدالنبي النورى ادام الله افاضاته العالیه.

۲ - حاشیه فرائد الاصول «۸۹ - ۹۵» (اصول فقه - عربی)

از: نورالدین بن محمد نهاوندی (ق ۱۴).

حاشیه ای است به عنوان «قوله - قوله» بر کتاب «فرائد الاصول» شیخ مرتضی انصارى (۱۲۸۱ هـ). همانطور که مؤلف در اول رساله تصریح کرده این مطالب تقریرات درس میرزا حسن آشتیانی است.

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین...فيقول المحتاج الى ربّه الغنى نورالدین بن محمد النهاوندی انه لما كان كتاب المشهور بفرائد الاصول...اردت ان اكتب فى توضیح مرامه بعض ما قرّره الاستاذ الماهر حاوى الفروع و الاصول جامع المعقول و المنقول.

انجام: قوله فانّ المجمع عليه لا ريب فيه اى الريب الذى فى الشاذ لا مطلق الريب.

۳ - الحاشیه على الفصول «۹۷ - ۲۴۰» (اصول فقه - عربی)

از: نورالدین بن محمد نهاوندی (ق ۱۴).

حاشیه ای است به عنوان «قوله - قوله» بر کتاب «الفصول الغرویّه فى الاصول الفقهيّه» شیخ محمد حسین اصفهانی (۱۲۵۵ هـ). همانطور که مؤلف در اول نسخه تصریح کرده این مطالب تقریرات درس شیخ عبدالنبی نوری (۱۳۴۴ هـ) است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم والحمد لله ربّ العالمین والصلاه على نبیه و آله

ص: ۴۰۲

اجمعین. اعلم أنه قد رتب الكتاب على مقدمه و مقالات و خاتمه امّا المقالات ففى المسائل و اما الخاتمه ففى التعادل و التراجيح.

انجام: قوله و اما فى مقابل العمل بالاصول كما فى القسم الاول. الحمد لله رب العالمين على ما وفقنا لاتمام هذه الرساله و قد فرغت فى تحريرها فى ليله السادس و العشرين من شهر ربيع الثانى من شهور سنه عشر و ثلثمائه.

هر سه كتاب تحرير مؤلف است كتاب اول در ۱۳۰۹ و كتاب دوم ۱۳۱۲ و كتاب سوم ۱۳۱۰ كتاب اول براءت و تعادل و تراجيح و كتاب دوم تعادل و تراجيح كتاب سوم تعادل و تراجيح و... را دارد.

۲۴۰ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۱۰۳۳)

۱ - مفرده عبدالله بن الكثير بروايه الشاطبي «۱ - ۲۰»

(علوم قرآن - عربى و فارسى)

از: ؟.

درباره شيوه قرائت عبدالله بن كثير مكى و به روايت شاطبي و اختلاف بين روايت احمد بزى و محمد قبل.

قسمت اول كتاب عربى و قسمت دوم فارسى است.

[به فهرست نسخهاى خطى فارسى منزوى ۱-۱۰۱ رجوع شود. آستان قدس ۱۷۶/۶].

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين. الحمد لله تعالى على آلائه العظام واصلّى على نبيّه محمد سيّد الانام و على آله و اصحابه مؤيدى الاسلام و بعد فقد التمس منى بعض اصحابى ممن يشرف بحفظ كلام ربّ العزّه....

ص: ۴۰۳

۲- کبری فی المنطق «۲۳-۳۰» (منطق - فارسی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی (۸۱۶).

به جلد ۲ ص ۵۹۷ رجوع شود.

[الذریعه ۱۷-۲۵۹، مرعشی ۲-۱۲۵، آستان قدس ۱/۳۴۹].

۳- شرح قطر الندی و بلّ الصدی «۳۱-۱۰۸» (نحو - عربی)

از: جمال الدین عبدالله بن یوسف انصاری (ابن هشام) (۷۶۱).

به جلد ۱ ص ۳۲۶ رجوع شود.

[کشف الظنون ۲-۱۳۵۲، مرعشی ۱-۶۴، مشار، عربی ص ۵۵۹، مجلس ۲۵/۲۴۸].

رساله اول بیتاریخ، در آغاز و انجام آن فوئدی در قرائت هست.

رساله دوم نسخ ۱۲۳۹

کتاب سوم تا باب تعجب را دارد. بدون تاریخ. اشعاری از شیخ بهائی در پایان آن هست:

مضی الزمان فقم یا غلام و املاً جام - لعلنا نتلافی سوائف الایام.

۱۰۸ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۱۰۳۴)

۱- محبت نامه «۱-۲» (شعر - فارسی)

از: ؟.

آغاز:

ای زلف تو هر خم کمندی چشمت به کرشمه چشم بندی

مخرام بدین صفت مبادا کز چشم بدت رسد گزندی

انجام:

اندر طلبت به جان بگردم وانگه به ضرورتی ازین.....

بنشینم و صبر پیش گیرم دنباله کار خویش گیرم

ص: ۴۰۴

۲- لیلی و مجنون «۳- ۴۵» (شعر - فارسی)

اشعاری به سبک لیلی و مجنون نظامی است.

[رجوع کنید مجلس ۳۷-۵۴۷-۵۴۸].

آغاز:

بر جسر گذشتگان سخن ساز از نور قلم بر آر آواز

کز بَرّ عرب به قدر و جاهی

بوده است بزرگوار شاهی

انجام:

از بس که کشیده ناله و آه

گشتند ملازمانش آگاه

بردند به خانه اش بنا کام شد مرغ رسیده باز در دام

۳- دیوان حافظ (منتخبی از اشعار) «۴۵- ۹۰» (فارسی)

از: شمس الدین محمد حافظ شیرازی (۷۹۱ هـ)

ق.

منتخبی از اشعار معروف حافظ را برگزیده و اشعاری از شاعران دیگر را هم به آن افزوده است.

[الذریعه ۹-۲۲۲، مجلس ۷-۱۲۴، مشار - فارسی ۱/۱۵۱۴].

آغاز:

سحر با باد میگفتم حدیث آرزومندی خطاب آمد که واثق شو به الطاف خداوندی

انجام:

روز و شب عمر تو با صد شتاب

میگذرد آن بخور و این بخواب

روز چنان میگذرد شب چنین کی شوی آماده روز پسین

منظومه اول و دوم بدون تاریخ. و سوم نستعلیق یک شنبه غره محرم ۱۲۰۴

۹۰ برگ، ۱۳ × ۲۱

(۱۰۴۸)

اشاره

ص: ۴۰۵

۱ - تفسیر سوره الحديد «۱ - ۷۵» (تفسیر - عربی)

از: محمد بن ابراهیم شیرازی (ملا صدرا) (۱۰۵۰ هـ).

[الذریعه ۴-۳۳۷، مجلس ۲۵-۱۰۲، مشار، عربی ص ۲۰۲].

۲ - رساله وجودیه «۷۶ - ۷۸» (فلسفه - فارسی)

از: ؟.

مطالب این رساله در دفاع از نظریه ابن عربی درباره وجود است که مؤلف آن را از «فتوحات» نقل کرده سپس به شرح و توجیه آنها پرداخته است. مؤلف بر تألیفات و مبانی ابن عربی تسلط دارد. از شرح تجلیات شیخ شرف الدین اسماعیل و کتاب الهواء ابن عربی و کتاب المعرفه ابن عربی نقل کرده است.

آغاز: الحمد لله الذى منّ على من منّ من عباده بتفهيم مراد كمله اوليائه بكلماتهم فى ذاته و صفاته...بدان اى برادر دینی وفقك الله للسداد و فهمك مراد خالص العباد....

۳ - کلمات «۷۹ - ۸۹» (فلسفه - عربی)

از: ؟.

آغاز: کلمه بها يتبين ان للانسان نفوساً عديدة و ان بعضها يختص بالخواص. روى فى الكافى عن اميرالمؤمنين (عليه السلام) ان للانبياء و هم السابقون خمسة ارواح....

انجام: و يتعرض لفتحات ايام دهره الآتية من قبل الله لعلّ الله يأتى له بالفتح اوامر من عنده و يقضى الله امرا كان مفعولا فان الله.....

رساله اول نسخ ۱۱۸۷، رساله دوم و سوم بیتاریخ. با این عبارت در حاشیه برگ اول رساله دوم: وجود الحق هو الحق تعالى شأنه و تقدست اسماؤه كما قال الشيخ الشبستری فى الفارسیه: من و تو عارض ذات وجودیم - مشبکهای مرآت وجودیم. لمحزّره... النوری عفی عنه.

۸۹ برگ، ۱۴ × ۲۳

ص: ۴۰۶

۱ - آداب المتعلمین « ۱ - ۲۴ » (اخلاق - عربی)

رساله مختصری است در آداب تعلیم و تعلّم که بر اساس روایات و حکایات اهل سنّت نگارش یافته است. فصول و مطالب آن شبیه آداب المتعلمین معروف میباشد ولی روایات و حکایات آن از اهل سنّت آورده شده و از هارون الرشید با عبارت «رحمه الله علیه» یاد شده بعضی از فصول آن عبارتند از: «فصل فی التوکل... فصل فی النیه... فصل فی تعظیم العلم... فصل فی وقت التحصیل».

[به فهرست سابق این کتابخانه ص ۴۹۷ رجوع شود].

۲ - حاشیه شرح رساله وضعیه « ۲۵ - ۴۷ » (عربی)

حاشیه ای است با عناوین «قوله - قوله» بر کتاب شرح عصام بر رساله وضعیه عضدیه.

آغاز: للایماء الخ یعنی ان هذه موضوعه للایماء الی الحاضره فی الخارج واستعمل ههنا مجازا للایماء...

۳ - شرح رساله وضعیه « ۴۷ - ۱۱۳ » (عربی)

از: عصام الدین ابراهیم بن محمد بن عربشاه اسفراینی (۹۴۳).

شرح مزجی است بر کتاب «رساله الوضعیه العضدیه» عضد الدین ایجی (۷۵۶).

[آستان قدس ۱۲ / ۱۵۸].

آغاز: الحمد لله والصلاه... هذه للایماء الی المعانی المرتبه الموجوده فی التعقل فقط علی تقدیر تقدم الیدیاجه علی الرساله او فيه و فی التلفظ او فیهما و فی الكتابه.

رساله اول بدون تاریخ. رساله دوم و سوم نستعلیق محمود در ۱۲۴۱

۱۱۳ برگ، ۱۵ × ۲۱

ص: ۴۰۷

۱ - حاشیه تحریر القواعد المنطقیه «۱ - ۷۹» (منطق - عربی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی (۸۱۶ ق).

به جلد ۱ ص ۱۷۶ رجوع شود.

[کشف الظنون ۲-۱۰۶۳، مرعشی ۱۱-۱۲۷، الفبایی رضوی ۱۹۸].

۲ - قره العیون فی اعزّ الفنون «۷۹ - ۱۲۱» (کلام - عربی)

از: محمد بن مرتضی کاشانی (فیض کاشانی) (۱۰۹۱ ق).

کتابی است در اعتقادات که مؤلف آن را در دوازده مقاله که شصت کلمه است نگاشته است و در «۱۰۸۸ ق» به پایان برده است.

[الذریعه ۱۷-۷۵، الفبایی رضوی ۴۴۴].

آغاز: هذا فهرست ما تضمنته هذا الكتاب المستطاب في المقالات الاثني عشر...بسمله. يا مبدع الاركان و الاصول و واهب النفوس و العقول.

۳ - ترجمه العقائد «۱۲۲ - ۱۳۰» (فارسی)

از: محمد بن مرتضی کاشانی (فیض کاشانی) (۱۰۹۱ ق).

رساله مختصری است در بیان اعتقادات حقه شیعه، استفاده شده از قرآن کریم و روایات اهل بیت. این رساله دارای هشت در می باشد مانند درهای بهشت.

[الذریعه ۴-۱۱۷، مرعشی ۱۱-۳۶۷، مجلس ۲/۲۵].

آغاز: حمد بیحد و سپاس بیعدد خداوند جهان آرای دلگشایی که صوامع قدس آسمان را مزین ساخت به ملائکه مقربین و مساجد انس....

انجام:

...گر تو ز شراب می شوی مست

ما را ساقی رباید از دست

رساله اول و دوم بدون تاریخ. رساله سوم نستعلیق ۱۲۹۰ با مهر بیضوی «عبدہ الراجی مراد علی».

۱۳۰ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۱۱۳۵)

۱ - شرح بیست باب «۱ - ۱۶۲» (تقویم - فارسی)

از: ملا مظفر بن محمد قاسم منجم گنابادی (قرن ۱۱).

شرح مزجی مختصری است بر رساله «بیست باب» نظام الدین عبدالعلی بیرجندی (۹۳۴ ه. ق) که قواعد تقویم نگاری را در بیست باب آورده است. این شرح به نام شاه عباس صفوی در سال ۱۰۰۵ ه. ق موافق جمله «استکمل الکتاب» تألیف شده است.

[الذریعه ۱۳-۱۳۱، مرعشی ۱۸-۱۱۷، الفبائی آستان قدس ص ۳۲۷].

آغاز: حمد و ثنای بی ریب و ریا قدیری را سزاست که کلک صنعت اوراق افلاک را بر مقتضای انا زینا السماء الدنیا بزینة الکواکب.

انجام: در معرفت اختیارات اینجا کافی است و زیاده ازین به تطویل مفضی است والله خیر الواقفین... هی استکمل الکتاب ۱۰۰۵ و الحمد لله.

۲ - المجلی «۱۶۴ - ۱۷۸» (نجوم - فارسی)

قسمتی از کتابی است در فلکیات که مطالب آن با عناوین «جلوه - جلوه» ذکر شده است.

[آستان قدس ۸ / ۳۳۱].

آغاز: المجلی الثانی و فیه صور الصوره الاولى جلوه در مجلی اولی به وضوح پیوسته که بروج دوازده است و سیارات هفت و ثوابت بسیار و هر برجی منقسم است به سی درجه و هر درجه به شصت دقیقه.

انجام: الصوره الزابعه من المجلی الثانی بعون الله تعالى.

ص: ۴۰۹

۳ - طالع نامه «۱۸۰ - ۱۹۹» (فارسی)

این کتاب در سی و چهار باب میباشد. باب اول: در استخراج درجه طالع سال عالم، باب دوم: در احکام کلیات عالم، باب سوم: در معرفت احکام جزئیات، باب چهارم: بدانکه اگر صاحب طالع در طالع،....باب سی و چهارم: بدانکه دیگر صاحب دور باشند.

آغاز: بدانکه این مختصری است در احکام تاریخ سال عالم و فصول و احوال نیکی و بدی و عوارضات که حادث میشود از راحت و رنج اصناف خلایق را.....

انجام:...سال پنجم صاحب پنجم و سال ششم صاحب ششم و سال هفتم صاحب هفتم و سال هشتم باز نوبت به صاحب طالع رسد تا آخر عمر بدین ترتیب بود و الله.

هر سه رساله نستعلیق ۱۰۸۷ با مهر بیضوی «محمد رضا ۱۱۲۴» در اول نسخه و فائده ای در اهمیت کتاب شرح بیست باب از شیخ بهائی.

۱۹۹ برگ، ۱۳ × ۲۳

(۱۱۳۶)

۱ - مجموعه الصنایع «۱ - ۴۸» (فارسی)

از: ؟.

در این رساله که مشتمل بر چهل باب میباشد یک صد و شصت صنعت در ۱۶۰ فصل کوتاه، از صنایع گوهر سازی، جواهر تراشی، کیمیاگری، رنگ آمیزی و بعضی از شعبدهها و نیرنگها، گزارش داده شده است. این رساله به چند نفر نسبت داده شده که از جمله آنها: میر یحیی، فیلسوف مغربی، زین العابدین از روزگار اورنگ زیب. و گفته شده که در هند چاپ شده است.

[مرعشی ۱۳-۱۰۴، عامری تامه ص.... الذریعه ۲۰-۸۸، دائره المعارف بزرگ ۱/۲۲۴].

آغاز موجود: امیدوار است که صاحب کمالان و هنر پروران به همت عالی اهداء

ص: ۴۱۰

فرمایند و اگر حرفی که در آن قصور باشد اطلاع یابند ذیل عفو و کرامت بر آن پوشانند...

انجام: عیارها درست است و تماشای غریب و عجیب است هر یک از کار استادی در این مجموعه الصنایع جمع آمد و هنرهای غریب و صنایع عجیب چنانکه عقل در آن حیران بماند.

۲- تحفه الغرائب فی التشریح والعجایب «۴۹- ۱۰۶» (فارسی)

از: محمد بن ایوب حاسب طبری آملی.

ترجمه ای است از کتابی در علوم غریبه و پزشکی، این ترجمه در ۲۷ باب است مقداری از بابها با نسخه دانشگاه تهران فرق دارد و پس و پیش میباشد. نسخه مجلس در ۳۴ باب میباشد.

[دانشگاه ۸-۴۹، منزوی ۱-۴۰۳، مجلس ۳۸/۴۶۲].

آغاز: الحمد لله... اما بعد بدانکه این کتاب از عجایب و غرایبهای دنیاست و به بیست و هفت باب نهاده اند هر بابی در عجایبی از عجایبات....

انجام: و هر چشمه رودی شود و همی شود بر کنار تا بلغار و با دیگر رودها یار شود و نیز در دریای طبرستان.

۳- شعبده بازی «۱۰۶- ۱۰۹» (فارسی)

بیان برخی شعبده بازیها است.

آغاز: خشخاش را سه روز شیر بنه و به موی دم اسب سوراخ کن چون خشک شود به حال اول رود و سوراخ داشته باشد....

انجام: هر جا که رود ویرانه ببیند و هرچه در آنجا باشد او همه را ببیند به قدرت پروردگار....

ص: ۴۱۱

رساله اول و سوم از آغاز ناقص و بدون تاریخ. رساله دوم نستعلیق ۱۰۵۷

۱۰۹ برگ، ۱۲ × ۲۳

(۱۱۴۶)

۱ - حاشیه الفوائد الضیائیة = حاشیه شرح جامی «۱ - ۱۲۱» (نحو - عربی)

از: سید نعمت الله بن عبدالله موسوی جزائری (۱۱۱۲).

به جلد ۱ ص ۱۸۹ رجوع شود.

[الذریعه ۶-۵۶، مرعشی ۱۹-۹۵، مجلس ۲۵/۴۵۳].

۲ - ترجمه و ترکیب عوامل جرجانی «۱۲۴ - ۱۵۰» (نحو - فارسی)

از: ولی بن علی اصغر (ق ۱۳).

آغاز: الحمد لله الذی.... علی طلب العلم عباده للعالمین و زین بنوره قلوب العابدین فشکر نعمه علیهم....

انجام: توبوا جمع مذکر است از امر حاضر. یا علی مدد یا محمد یا علی ادر کنی.

افعال عموم نزد ارباب عقول - کون است و ثبوت است و وجود است و حصول.

۳ - شرح عوامل ملا حسن «۱۵۳ - ۱۹۳» (نحو - عربی)

از: یحیی بن محمد علی مازندرانی (قرن ۱۳).

شرح مزجی مختصری است بر «عوامل ملا محسن» در نحو.

آغاز: الحمد لله الذی رفع بعلم العربیه درجات الطالبین و نصب به الاداب للعلماء المتأدیین و خفض به رؤوس المشککین فی الكتاب المبین....

انجام: لارشاد الانس و الجان و آله الذین لم یعرضوا طرفه عین عن عباده الرحمن صلوات الله علیه و علیهم ما دامت الشمس و القمر بحسبان.

ص: ۴۱۲

رساله اول نستعلیق محمد علی بن سید مؤمن نهیکلایی در ۱۲۵۹ در مدرسه حاج کاظم بیگ بابل.

رساله دوم بدون تاریخ.

رساله سوم نستعلیق سید مؤمن در ۱۲۵۸

۱۹۳ برگ، ۱۶ × ۲۱

(۱۱۶۲)

۱- دلیل العوام «۱- ۶۳» (عقائد - فارسی)

از: محمد حسن بن ابراهیم.

اعتقادات شیعه را به اختصار آورده است و بحث امامت را تفصیل داده است.

آغاز: بسمله، حمد له و بعد چون مدتی قبل از این، این خادم الشریعه المطهره رساله عملیه به جهت اهل ایمان...

انجام: لکن بر سیل اختصار در حالت استعجال و تشویش بال و ضعف دائمی به سرحد کمال والله المبدء و المعاد و صلی الله علی محمد و آله الاطهار و حشرنا معهم....

۲- دلیل العوام «۶۴- ۱۰۵» (فقه - فارسی)

از: محمد حسن بن ابراهیم (قرن ۱۳).

رساله عملیه ای است شامل طهارت و صلاه و صوم، که از رساله کبیر خود تلخیص نموده و در مواقع مختلف به رساله کبیرش ارجاع می دهد.

آغاز: بسمله، حمدله. و بعد این رساله مختصری است از رساله کبیر در طهارت و صلاه و صوم....

انجام: و با عجز از آن سه روز روزه و در باقی اقسام کفاره بلکه در بقیه مسائل صوم در مقام حاجت رجوع به رساله کبیر نماید.

ص: ۴۱۳

۳- دلیل العوام «۱۰۸ - ۱۱۵» (فقه - فارسی)

از: محمد حسن بن ابراهیم (قرن ۱۳).

در مورد نماز و احکام آن است.

آغاز: بسمله، حمدله.

کتاب دوم از دلیل العوام کتاب الصلاه است و در آن مقدمه و دوازده باب است....

انجام: جماعتی از اصحاب در آخر وقت نماز ظهر و اول وقت نماز عصر و آخر وقت آن به چند قول و تعرض آن اقوال غیر مناسب است به رساله عملیه.

هر سه نسخ مؤلف در ۱۲۷۱ با مهر بیضوی «ذلک فضل الله ۱۳۲۵» بر اول نسخه.

۱۱۵ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۱۱۸۶)

۱- تعریب الكبرى فی المنطق = الغره فی المنطق «۱ - ۳۸» (منطق - عربی)

از: محمد بن میر سید شریف حسینی.

ترجمه «کبری» در منطق میر سید شریف جرجانی است و رساله درّه المنطق از همین مترجم است.

[الذریعه ۱۶-۳۳، مرعشی ۱۰/۱۰۹].

آغاز: منطق کل منطق ینشر محامده خلیق و ذکر ممداحه حقیق و بسط موائد یلیق تصور ذاته محال و ان کان للتصدیق....

انجام: و ان کانت مانعه الجمع کان الحال عکس ذلک لجواز اجتماعهما صدقا وعلیک...الامثله.

۲- کاشف الحقائق «۴۱ - ۶۹» (منطق - عربی)

از: نجم الدین خضر بن محمد بن علی الرازی الحبلرودی.

ص: ۴۱۴

شرحی است مزجی بر دره المنطق استادش محمد بن میر سید شریف حسینی که به نام قطب الدین محمد بن تاج الدین حاجی خلیفه نگاشته شده است .

تاریخ تالیف ۸۲۳

[الذریعه ۱۶ / ۳۳].

آغاز: الحمد لله الذى عجز عن ادراك ربوبيته العقول و الافهام و تحير فى بيدااء الوهيته الخواص و العوام....

انجام: مع ان الانسان لا يخلو عن السهو و النسيان و رفع البصر و طغيان القلم موضوعان.

۳ - جامع الدقايق «۷۳ - ۱۵۵» (منطق - عربى)

از: نجم الدين خضر بن محمد بن هادى الرازى الحلبرودى.

شرحی است مزجی و مفصل بر الغره فى المنطق استادش محمد بن میر سید شریف حسینی.

این رساله را در ۸۲۴ بعد از تالیف کاشف الحقائق نگاشته است و از کتاب دیگر خود به نام قوانین در پایان این رساله یاد کرده است.

[الذریعه ۵ / ۵۲].

آغاز: نحمدك يا من لا يتصور بكنه ذاته و لا يعلم حقيقه صفاته غلب على بصائر العقول بنوره فتحيرت....

انجام: و من اراد تحقيق المقام و تفصيل الاقسام فليرجع الى كتابنا القوانين يطلع عليه بعون الملك العلام.

رساله اول نستعليق محمد كمال بن محمد الانصارى الاشهنى (كذا) بدون تاريخ.

رساله دوم نسخ احمد بن محمد بن عبدالله در ۸۹۳

رساله سوم نسخ همان کاتب در همان سال در مسجد قلاع المؤمنین من بلده لار.

۱۵۵ برگ، ۱۲ × ۲۰

ص: ۴۱۵

۱ - التوحید «۱ - ۲۷» (حدیث - عربی)

از: محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق) (۳۸۱ هـ).

به جلد ۱ ص ۱۰۹ رجوع شود.

[الذریعه ۴-۴۸۲، مرعشی ۶-۳۱۴، مشار عربی ۲۴۴].

۲ - علم معانی بیان «۲۷۱ - ۲۷۸» (عربی)

از آغاز و انجام ناقص است و شاید قطعه ای از یک کتاب باشد.

آغاز موجود: ای کیف تتقون یوم القیامه ان بقیتم علی الکفر یوما یجعل الولدان شیئاً نسب الفعل الی الزمان و هو لله حقیقه و هذا کنایه عن شدته....

انجام:....یوجب تصوره ایما کان فلو سلّم فذکره فی هذا المقام توطئه.

۳ - شرح اعتقادات شیخ صدوق «۲۷۹ - ۲۹۴» (عربی)

از: ؟.

شارح قبلاً شرحی به فارسی بر اعتقادات نوشته بود سپس این شرح عربی را نگاشته.

آغاز: نحمدک اللهم والحمد من الآئک و نشکرک والشکر من نعمائک حمدا....عرشک الحمید و کرسیک الرفیع و شکرآ یملأ سماواتک و ارضک....

انجام: من وجوه الاول ان وجوب الوجود اما ان یكون شیئاً لازماً لمهیه تلك المهیه هی التی وجوب الوجود.

هر سه بدون تاریخ و نام کاتب. کتاب اول از انجام و کتاب دوم از آغاز و انجام و کتاب سوم از انجام ناقص است. با مهر بیضوی «احمد بن اسماعیل الحسنی» بر کتاب دوم.

۲۹۴ برگ، ۱۴ × ۱۹

ص: ۴۱۶

۱ - شرح ایساغوجی «۲ - ۱۶» (منطق - عربی)

از: حسام الدین کاتی (۷۶۰).

به جلد ۱ ص ۲۸۷ رجوع شود.

[الذریعه ۱۳-۱۱۶، کشف الظنون ۱-۲۰۶، مشار - عربی ص ۱۰۶].

۲ - حاشیه شرح ایساغوجی کاتی «۱۸ - ۶۴» (منطق - عربی)

از: محیی الدین التالچی (?).

حاشیه است از محیی الدین التالچی بر شرح حسام الدین حسن کاتی (۷۶۰) بر ایساغوجی اثیر الدین ابهری (۶۶۰ هـ . ق) با عناوین «قال - اقول».

[آستان قدس ۱/۲۹۳].

آغاز: بسمله. حمدله. قال الحمد لله الواجب وجوده اقول افتتح كتابه بالحمد بعد الابتداء بالتسميه لأن اداء الواجب من شكر نعمائه واجب. الحمد هو الوصف بالجميل على وجه التبجيل.

انجام: والغرض من المغالطه تغليط الخصم و دفعه. تم الكتاب بعون الملك الوهاب....

۳ - الفوائد البرهانية = حاشیه شرح ایساغوجی ۶۵ - ۱۰۹» (منطق - عربی)

از: برهان الدین بن کمال الدین.

حاشیه ای است بر شرح شمس الدین فناری (۸۳۴ هـ . ق) بر رساله «الایساغوجی» اثیر الدین ابهری است. تألیف این حاشیه گویا در ماه جمادی الثانی ۸۷۶ هـ . ق به پایان رسیده است.

[مرعشی ۱۷-۱۵۶، کشف الظنون ۱/۲۰۷].

ص: ۴۱۷

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم. الحمد لله الذي زين الأذهان بالكتاب بالتصوّر والتصديق.....

انجام: اعّم من الوضع ای الايجاب و من الدفع ای السلب. و الله اعلم بالصواب.

کتاب اول نسخ محمد بن علی بن محمد در ۱۰۹۶ در قریه آرموده مدرسه مولانا ابراهیم. در پایانش برخی اشعار و احادیث یادداشت شده است.

کتاب دوم نسخ همان کاتب در ۱۰۹۶

کتاب سوم نسخ فتح الله بن سلیمان بدون تاریخ.

۱۰۹ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۱۲۳۸)

۱- ترجمه رساله اصول دین سید کاظم بن محمد قاسم الحسینی رشتی (۱۲۵۹ هـ) «۱- ۷۴» (فارسی)

مختصری است در اصول دین در پنج باب.

[الذریعه ۲-۱۹۲، مرعشی ۳/۱۳۲].

آغاز: سپاس و ستایش بقیاس خداوندی را سزاست که شهباز بلند پرواز عقل هر چند در هوای وسیع فضای معرفت ذاتش پرواز کند.

انجام:..واجب است بر بندگان شکر حق تعالی بر نعمتهایش و حمد بر کرم و آلا-یش و رضا در هر حالی به تقدیرش و قضایش. پس به درستی که او تعالی ولی هر چیزی است و صلی الله.....

۲- ترجمه سیر و سلوک سید کاظم رشتی «۷۵- ۱۰۶» (عرفان - فارسی)

از: ملا حسین بن علی خسروشاهی تبریزی (پس از ۱۲۸۱ هـ).

ترجمه رساله «سیر و سلوک» استادش سید کاظم رشتی است که به دستور او بدون

ص: ۴۱۸

تغییر ترجمه کرده جز در چند جا که به عنوان «مترجم گوید» مطالبی بر آن افزوده است. این کتاب در تاریخ ۱۲۳۸ در قریه سراوان رشت به اتمام رسیده است و ترجمه آن ۱۲۴۲ ه. ق صورت پذیرفته است.

[الذریعه ۱۲-۲۸۳، مرعشی ۸-۱۲۸، فهرست کتب شیخ احمد احسائی و دیگر مشایخ ۲/۱۱۷].

آغاز: سپاس بیقیاس و ثنای بی انتها مر خداوند کریمی را سزاست که ذرات ممکنات را از فیض بیمنت‌های خود از مستوره عدم به معموره وجود آورده و از کرامت بیکرانه خود.....

انجام:.... اخذ کن تو حق را و اعراض نما از اهل باطل و باش محسن که پروردگار با زمره محسنین است.

۳- ترجمه سوال و جواب سید کاظم رشتی «۱۰۶-۱۷۱» (فارسی)

از: محمد رضی بن محمد رضا.

ترجمه مجموعه ای از سؤال و جوابهای سید کاظم رشتی در فقه و عقائد است.

شرح حال شیخ احمد احسائی هم در این کتاب هست.

[فهرست کتب احسائی و مشایخ ص ۱۱۰-۱۱۷].

آغاز: بعد از حمد و ستایش خداوندی که رحمت جمیلش متحیرین را دلیل و رأفت جزیلش طالبین را هادی سبیل است.

انجام:.... تأمل کن به حسن سریرت و صافی طویت خود تا امر را واضح و عیان مشاهده کنی

وهب انی اقول الصبح لیل - ايعمی الناظرون عن الضیاء؟.

رساله اول نستعلیق عبدالله خوانساری در ۱۲۶۲

رساله دوم بدون نام کاتب و تاریخ.

رساله سوم نستعلیق همان عبدالله خوانساری در ۱۲۶۲ در اصفهان.

۱۷۱ برگ، ۱۶ × ۲۲

ص: ۴۱۹

(۱۲۶۷)

۱ - ادعیه «۱ - ۳» (دعا - عربی)

شامل دعای مجیر و سمات و....

۲ - رساله ای در امامت «۴ - ۲۵» (فارسی)

شامل فضائل و مناقب امیرمؤمنان (علیه السلام).

۳ - معراج نامه «۲۵ - ۳۶» (فارسی)

مختصری است در بیان معراج حضرت رسول (صله الله علیه و اله وسلم).

هر سه بدون تاریخ.

۳۶ برگ، ۱۵ × ۲۲

(۱۳۰۵)

۱ - جامع الفوائد «۱ - ۵۲» (طب - فارسی)

از: یوسف بن محمد بن یوسف یوسفی هروی (قرن ۱۰).

هروی، نخست ۲۸۹ رباعی در علائم و درمان بیماری سروده و «علاج الامراض» نامیده بود، پس از آن به اشاره یکی از فضیلتی نامدار آن رباعیها را در این کتاب گزارش داده و به پنج مقاله تقسیم کرده و در ۱۸ رمضان ۹۱۷ به انجام رسانیده است.

[الذریعه ۵-۶۸، مرعشی ۵/ ۲۳۵].

آغاز: حمد نامحدود حکیمی را که به قانون حکمت و کامل الصناعه رحمت دافع انواع امراض....

انجام:...نیم کوفته ماش... و مرغ جوان و کشنیزتر با قاتق خورند.

ص: ۴۲۰

۲ - طب = قرابادین شفائی «۵۳ - ۱۳۴» (طب - فارسی)

از: سید مظفر بن محمد حسینی الشفایبی (سده دهم).

مؤلف در مقدمه کتاب گفته که این رساله منتخبی است از کتب مورد اعتماد در طب از متقدمین و متأخرین.

[به فهرست منزوی ۱-۴۶۱ رجوع شود].

آغاز: الحمد لله الحكيم العليم والصلاحه على من اوتى الحكمة والكتاب الكريم و هو يشفي السقيم و انه لعلی خلق عظیم.....

انجام: مساوی یکدیگر نرم صلایه کرده به آب گل خمیر کنند و ببندند نافع خواهد بود.

۳ - تشریح الابدان = تشریح منصورى «۱۳۶ - ۱۶۸» (طب - فارسی)

از: منصور بن محمد بن احمد (ق ۹).

رساله ای است در طب که مؤلف آن را در مقدمه ای در تعریف اعضا و بخشهای مختلف آن و در پنج مقاله: عظام، اعصاب، عضلات، ورید و شریانها و نیز خاتمه ای در عضوهای ترکیبی و چگونگی تولد جنین به نام امیرزاده پیر محمد بهادر به پایان برده است.

[الذریعه ۴-۱۸۴، الفبایی آستان قدس ۱۲۶، مرعشی ۱۲/۱۴۴].

آغاز: شکر و سپاس پادشاهی را سزد و حمد و ثنای خالقی را رسد که در خلقت انسان دقایق حکمتش بیپایان است و حقایق قدرتش بیرون از حد و بیان است.....

انجام:....در این سخن ارادت فاعل مختار است و اظهار قدرت شامله که مندرج است در تحت حکمت بالغه و هو یخرج الحی من المیت و یخرج المیت من الحی یفعل الله ما یشاء بقدرته و یحکم ما یرید مشیته.

هر سه رساله نستعلیق ۱۲۸۹ بدون نام کاتب.

۱۶۸ برگ، ۱۸ × ۲۲

ص: ۴۲۱

۱ - جامع الاسرار در بیان معجزات ائمه اطهار: «۱ - ۱۰۹» (فارسی)

شامل معجزات امامان:.

این نسخه بدون خطبه است و در کتابخانه آیه الله گلپایگانی نسخه ای از این کتاب با خطبه هست.

[فهرستواره کتابهای فارسی منزوی ۳ / ۱۶۰۲].

آغاز: بدانید ای طالبان راه نجات و تابع طریق جنّات حضرت محمد مصطفی و علی مرتضی.

انجام: رفتم جوانی را در نهایت کمال و جمال دیدم زنبیلی در پیش خود نهاده و تلاوت قرآن مینماید.

۲ - ترجمه الصلاة «۱۱۰ - ۱۱۵» (فقه - فارسی)

از: ملا محسن فیض کاشانی (۱۰۹۱).

مکرر چاپ شده است.

[مرعشی ۵-۵، الذریعه ۴ / ۱۱۴].

۳ - مباحثه النفس «۱۱۵ - ۱۱۸» (اخلاق - فارسی)

از: مولی محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی قمی (۱۰۹۸ ه. ق).

پندها و اندرزهایی است که خطاب به «نفس اماره» شده و او را از سرکشی باز می دارد و به مراقبت و مخالفت به هوا و هوس میگمارد.

[مرعشی ۲ / ۱۳۱].

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم.... چون این محتاج اله قادر محمد طاهر دید که اکثر اهل زمان در قافلهگاه جهان رحل اقامت انداخته.

ص: ۴۲۲

انجام: چون آهنگ رفتن کند جان پاک....چه بر تخت مردن چه بر روی خاک.

هر سه بیتاریخ. رساله اول تحریر سده ۱۳

۱۱۸ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۱۳۱۵)

۱- رساله در قرانات «۱- ۲۱» (نجوم - فارسی)

آغاز: بدانکه به قول اکثر اصحاب قرانات را اثری عظیم است و مؤثرترین قرانها قران علوین است یعنی قرآن مشتری و زحل.

انجام: جدول خطوط کواکب در بروج دوازدهگانه.

۲- اصول معرفت تقویم «۲۲- ۳۰» (فارسی)

از: محمد کریم خان.

رساله ای است در معرفت انواع تقویمهای فارسی، جلالی و عربی و در معرفت کواکب سیارههای هفتگانه. و در سال ۱۱۸۲ ه.

یا ۱۰۸۲ تألیف شده است.

به فهرست سابق این کتابخانه ۵۰۸ رجوع شود.

آغاز: رساله مختصری در اصول معرفت تقویمی که حال استخراج میشود و معمول به منجمین است به اسهل عبارتی که در این

زمان است.....

انجام: و هر کس را بر معرفت تقویم بیش از این حاجت افتد رجوع در شرح بیست باب بیرجندی نماید که مطلب حاصل

میشود.

۳- شرح سی فصل «۳۰- ۴۳» (فارسی)

شرحی است موجز بر کتاب «سی فصل» خواجه نصیر طوسی ره که مؤلف چنانچه در اول کتاب اشاره کرده به خواهش

دوستان بعضی مضمورات آن را در سی فصل

ص: ۴۲۳

نوشته است.

[الذریعه ۱۳-۳۱۱، نسخه‌های خطی منزوی ۱-۳۱۹، مجلس ۱/۱۰۶].

آغاز: الحمد لله علی نعمائه والشکر علی آلائه... اما بعد چون از تقدیر باری عزّ اسمه و واسطه تأثیر اجرام علوی و تربیت ابوین و تعلیم استادان....

انجام: و بر این قیاس باید کرد و ما در این مختصر بدین قدر اختصار کردیم.

هر سه رساله بیتاریخ و نام کاتب.

۴۳ برگ، ۱۶ × ۲۱

(۱۳۳۲)

۱- شرح عقاید نسفی «۱- ۱۴۲» (کلام - عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳).

این شرح در شعبان ۷۶۸ ه. ق به پایان رسیده است.

به ج ۱ ص ۳۱۸ رجوع شود.

[مرعشی ۳-۱۸۷، آستان قدس ۱/ ۱۵۱].

۲- حاشیه بر شرح عقائد نسفی (کلام - عربی)

از: محمد مرعشی ساچقلی زاده.

با نسخه ای که در مجموعه دو کتابی ش ۱۳۷۸ یاد شد برابر است.

[کشف الظنون ۲/ ۱۱۴۷].

۳- رساله در شرح «سبحانک اللهم و بحمدک...» «۱۴۳- ۱۴۴» (عربی)

رساله ای بسیار مختصر در شرح عبارت «سبحانک اللهم و بحمدک و تبارک اسمک و تعالی جدک و لا اله غیرک...» که پس از تکبیره الاحرام گفته میشود، میباشد.

ص: ۴۲۴

آغاز: سبحان من تنزه عن الفحشاء.....واعلم ان قرائه الثناء فى الصلاه بعد تكبيره الافتتاح سنّه و هو سبحانك اللهم.....

انجام: قال الملائكه اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمد آ عبده و رسوله.

کتاب اول نسخ یس بن ابراهیم بن خلیل الاب الطاهری در ۱۰۴۷ در مدرسه شهیدیه ماردین.

کتاب دوم تحریر ۱۰۴۷

کتاب سوم بدون تاریخ.

کتاب اول حواشی دارد و در آخر کتاب اسم «شیخ ابراهیم الشهیر بعرب امام» در حاشیه با خط درشت دیده میشود و حاشیه ای کوتاه با «تقریر مولانا توقیع نور الله مرقدہ» آمده است.

۱۴۴ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۱۳۳۳)

۱ - بیست باب در معرفت اسطرلاب «۱ - ۲۴» (فارسی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲).

به جلد ۲ ص ۸۲ رجوع شود.

[الذریعه ۳-۱۸۷، فهرست مرعشی ۲ / ۲۹۱].

۲ - معرفه التقاویم = سی فصل «۲۷ - ۳۴» (عربی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲).

این کتاب در تقویم و مانند «سی فصل» فارسی خواجه نصیر است. قواعد استخراج تقویم را به اختصار در این سی فصل گرد آورده است.

[الذریعه ۱۲-۲۹۱، فهرست مرعشی ۲۰ / ۱۳۹].

آغاز: هذا مختصر فی معرفه التقاویم مشتمل علی ثلاثین فصلا، الفصل الاوّل فی حساب الجمل و هو علی ترتیب ابجد هوّز.....

ص: ۴۲۵

۳- مطلع الانوار «۳۵-۱۳۰» (نجوم - فارسی)

از: محمد باقر بن زین العابدین یزدی (قرن ۱۱).

رساله ای در تعیین سمت قبله که به نام شاه صفی صفوی (۱۰۵۲ هـ) در یک مقدمه و سی باب و یک خاتمه تألیف کرده است.

[الذریعه ۲۱-۱۵۱، نسخه‌های خطی منزوی ۱/ ۳۵۰].

آغاز: حمدی فروزان از میزان عقول و حواس و سپاس برون از مقیاس اندازه و قیاس.

انجام: در ذکر جدول عمل استخراج سموت قبله بلاد که از زیج جدید تحقیق کرده ایم. همراه دو جدول.

رساله اول نسخ محمد نصیر در ۱۰۹۱

رساله دوم از انجام نقص دارد.

رساله سوم نستعلیق سده ۱۱ با مهر بیضوی «صراط علی حقّ نمسکه» و «المذنب شمس الدین بن محمد».

۱۳۰ برگ، ۱۳ × ۱۹

(۱۳۴۱)

۱- انوار العقول من اشعار خلیفه الرسول = دیوان امیر المؤمنین «۱- ۹۹»

(عربی)

اشعار و ابیاتی است در موضوعات مختلف که به امام علی (علیه السلام) نسبت داده شده است این دیوان همان اشعار «انوار العقول فی اشعار وصی الرسول» قطب الدین کیدری را در بر دارد بدون ترجمه و توضیح است.

به جلد اول این فهرست ص ۶۲ رجوع شود.

[مرعشی ۲-۱۱۱، الذریعه ۲/ ۴۳۱].

ص: ۴۲۶

آغاز: قال امیرالمؤمنین و وارث علوم النبیین و خلیفه خاتم المرسلین و قائد الغزّ المحجلین علی بن ابی طالب....

الناس من جهة التمثال اکفاء

ابوهم آدم و الام حواء

انجام:

فیه المعانی و فیه الفضل مجتمعا کفضل صاحبه زوج البتول علی

تمت الرساله المسماة بأنوار العقول من اشعار خلیفه الرسول امیرالمؤمنین الذی نزلت فی.... و خصائصه آیات کلام رب العالمین.

۲- قصیده برده «۱۰۰-۱۱۱» (عربی و فارسی)

از: شرف الدین محمد بوسیری (۶۹۴).

«الکواکب الدرّیه فی مدح خیر البرّیه» که معروف به «قصیده برده» است از شرف الدین محمد بن بن سعید بوسیری (۶۹۴ هـ) میباشد که دارای ۱۶۲ بیت در مدح پیامبر اسلام است.

گویند بوسیری مبتلا به مرضی شده این اشعار را نظم نمود و حضرت را در خواب دید که دستی بر وی کشید و از مرضش شفا یافت.

این نسخه متن عربی با ترجمه زیر سطور به نظم است.

در متن کتاب از کتاب تفسیر منسوب به اما حسن عسکری (علیه السلام) و شیخ مفید و سید مرتضی و شیخ طوسی سی نام برده است.

[الذریعه ۱۸-۱۷۹، مرعشی ۲/۳۰۵].

آغاز:

امن تذکر جیران بذی سلم مزجت دمعا جری من مقله بدم

ص: ۴۲۷

ای زیاد صحبت یارانت اندر ذی سلم اشک چشم آمیختی با خون روان کردی بهم

انجام:

هر که این بیتم بخواند از سر صدق و صفا با محمد در بهشتش شاد گردان دم بدم

۳- قصیده الفرزدق «۱۱۲-۱۱۴» (عربی)

قصیده معروفی است که در مدح و معرفی امام سجاد (علیه السلام) در جواب تجاهل هشام، سروده است و در این نسخه ۳۳ بیت است.

[الذریعد ۱۷-۱۲۳، معجم المؤلفین ۱۳/۱۵۲].

رساله اول نسخ عبدالحکیم بن عبدالرحیم بیدگلی در ۱۲۵۹

رساله دوم نسخ ۱۲۵۹

رساله سوم بیتاریخ و بدون نام کاتب.

۱۱۴ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۱۳۷۷)

۱- دعاء جوشن کبیر «۱-۲۹» (عربی - فارسی)

آغاز موجود: که هزار و یک نام بزرگوار خود را نزد تو فرستادم که پیش از این به هیچ پیغمبری نفرستادم....

انجام:... این هزار و یک نام بیش از آن است که به صفت راست آید مختصر شد والله اعلم بالصواب. هذا الدعاء المسمى بالجوشن. بسملة. اللهم انى استلک... تا آخر دعا.

ص: ۴۲۸

۲- شرح دعای صباح و سمات «۳۰- ۹۱» (دعا - عربی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۱ ه. ق).

شرح دعای صباح و سمات است که از «بحار الانوار» نقل شده. این شرح بیشتر بر تفسیر لغوی تکیه دارد.

[بحار الانوار ۸۷-۳۳۹-۳۵۵].

آغاز: من کتاب بحار الانوار... قال السيد ابن الباقي رحمه الله في كتاب مصباحه المسمى بالاختيار.

انجام:...فاخذنا منه بعض فوائد و لكونه من الادعيه المشهوره و قد اشتمل على الفاظ غريبه تحتاج الى الشرح و البيان والله المستعان.

۳- ترجمه و شرح دعای صباح «۹۲- ۱۵۹» (فارسی)

از: محمد هادی بن محمد صالح مازندرانی (۱۱۲۰ ه. ق).

آغاز: اللهم يا من دلج لسان الصباح... خداوندا ای آنکه بیرون کرده زبان سپیده دم را به گفتار روشنایی آن و خلاصه معنی آنکه....

انجام:....بیامرز گناهان مرا ای آمرزنده گناهان و پوشان عیبهای مرا ای پوشاننده عیبها ای سختگیر به عقوبت، ای آمرزگار ای مهربان، ای مهربان.

رساله اول و دوم بیتاریخ.

رساله سوم نسخ ۱۱۰۸ در قریه نجف آباد.

۱۵۹ برگ، ۱۱ × ۱۸

(۱۳۹۳)

۱- رساله در قافیه «۱- ۱۵» (فارسی)

از:؟.

ص: ۴۲۹

۲- رساله در عروض «۶-۱۸» (فارسی)

از: ؟.

۳- رساله در میراث «۱۸-۲۳» (فارسی)

از: ؟.

آغاز: بدان که میراث در اصطلاح فقها عبارت است از حقی یا مالی که....

انجام: و شهید در روضه اخوه را کلاله میگوید.... چون که کلاله ثقیل و سنگین است.

هر سه بیتاریخ و بینام کاتب.

۲۳ برگ، ۱۱ × ۱۹

(۱۴۰۱)

۱- نجوم «۱-۴۱» (نجوم - عربی)

از: ؟.

کتابی است در نجوم با عناوین «قال - اقول» در هفت فصل.

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۵۱۴ رجوع شود.

آغاز موجود: اول الاجسام الطبیعیه و هی جواهر یمکن ان نفرض فیها الابعاد الثلثه الطول و العرض و العمق قسمان بسائط و هی التی لا ینقسم الی....

انجام:.... و هذه السنه القمریه ناقصه عن السنه الشمسیه بعشره ایام و عشرين ساعه و نصف ساعه و.... بالتقریب و ذلك ایام السنه الشمسیه ثلثمأه و خمسه و ستون یوما و خمس ساعات و ست و اربعون دقیقه.....

ص: ۴۳۰

۲- الرسالة العلائیه فی المسائل الحسابیه «۴۲- ۶۱» (عربی)

از: ؟.

رساله مختصری است در اعمال ضرب و تقسیم و مساحت که مؤلف بنا به اشاره استادش محمد بن محمد الفریرمدی آن را در یک مقدمه و دو مقاله و خاتمه به رشته تحریر کشیده است. مقاله اول دارای دو باب است. باب اول در اعمال صحاح، باب دوم در اعمال کسور، مقاله دوم هم شامل دو باب است:

باب اول در مساحت سطوح، باب دوم در مساحت اجسام.

آغاز: رب یسّر و زدنا علما....و بعد فلما اتصلت بخدمه الصاحب الاعظم و الدستور المعظم.....أما المقدمه فتقول العدد ما يقع فی الحد....

انجام:....و اذا زید علیها خمسها و در همان و هو ثلاثه و ثلث حصلت عشره.

۳- شرح سی فصل «۶۲- ۱۰۲» (عربی)

از: عبدالواحد بن محمد.

شرحی مزجی است بر رساله «سی فصل» خواجه نصیر الدین طوسی در قواعد تقویم.

آغاز: سبحان من زین الرفیع بالانجم الزهراء و بین بها طرق الهدایه فی...الذی نثرها کغرر الدرر علی ادیم الخضراء و نظمها فی سلک المدارات علی بسیط السماء....

رساله اول نستعلیق علی بن عادل بن علی در ۸۴۱

رساله دوم و سوم بیتاریخ و ظاهراً تحریر همان کاتب باشد.

رساله سوم تا فصل ۲۷ را دارد و رساله اول هم ناقص است.

۱۰۲ برگ، ۱۴ × ۱۷

ص: ۴۳۱

۱ - تفسیر سوره مریم «۳ - ۱۴» (عربی)

شاید یک قطعه از یکی از تفاسیر باشد.

آغاز: کهیص. هذا و امثاله من فواتح السور کلمات و حروف قد خص الله بفهمه و معانیه النبى و الوصى و اولادهما المعصومین صلوات الله علیهم....

انجام:....للانبياء مائه و اربعه و عشرون عددا و مخالفی قومهم لا تعدو لا تحصی او تسمع لهم ركزا الصوت الخفی.

۲ - رساله فی القرعه «۵۵ - ۶۳» (عربی)

احادیث و اخبار جواز عمل به قرعه را از کتابهای: الکافی، تهذیب الاحکام، امان الاخطار ابن طاووس و کتاب الابواب الدامغه ابن بشر احمد بن ابراهیم بن احمد قمی نقل کرده است.

[ر. ک: الذریعه ۱۷-۷۶-۷۷ و امان الاخطار].

آغاز: اعلم یا اخی ان....امر عظیم و خطب جلیل لا یکاد یعرف سزه و....لأنه سر من اسرار الالهیه.....

انجام:....فصار معدوله فانشاه و رباه فاخذ علی (علیه السلام) بخلق رسول الله صلی الله علیه و اله و هدیة و سیرته و کان اول من آمن به و صدقه.

۳ - البشاره = رساله فی الاستخاره «۶۳ - ۹۴» (عربی)

از: احمد بن صالح بحرانی (۱۱۲۴ ق).

مؤلف در این رساله با استفاده از روایات گونه‌های استخاره را در چند اشاره و باب و خاتمه فراهم کرده است.

[الذریعه ۳ / ۱۱۳].

ص: ۴۳۲

آغاز: الحمد لله الذي ما حار من استخاره ولا- ندم من استشاره...اعلموا يا اخوان الحقيقه و خلان الطريقه ان الاستخاره امر مندوب اليه.....

انجام:....قال مشاوره ذوى الراى و اتباعهم عنه عن عده من اصحابنا عن على بن اسباط عن عبدالملك بن سلمه.....

هر سه رساله بيتاريخ. رساله دوم تحرير سده ۱۱

رساله سوم از آخر ناقص است و مطالب متفرقه اى هم در نسخه يادداشت شده است.

واقف حاج محمد حسين برهان.

۹۴ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۱۴۵۴)

۱- المقامات «۱- ۱۶» (ادبيات - عربى)

از: ابوالقاسم محمد بن على حريرى (۵۱۶ق).

به جلد ۱ ص ۵۲۶ رجوع شود.

[كشوف الظنون ۲-۱۷۸۷، مجلس ۲۵-۱۹۱، الفبايى آستان قدس ۵۴۶، عربى ص ۸۸۷].

۲- شرح حديث منافات قتل و مرگ و خواب «۱۷- ۸۰» (فارسى)

رساله اى است در بيان فرق ميان قتل و مرگ و خواب كه عياشى در حديثى به نقل از امام باقر عليه السلام آورده است. اين رساله بنا به درخواست حاجى محمد ولى ميرزا نوشته شده است. عنوان كتاب با توجه به موضوع حديث انتخاب شد.

آغاز: حمد له....چون همواره خاطر خطير و ضمير منير عنايت....سر كار نواب مستطاب فلک جناب اشرف والا حاجى محمد ولى ميرزا.....

انجام:.....چنان كه در حال خلسهها و مكاشفه هايبى كه از براى صاحبان.

ص: ۴۳۳

۳- رساله در طب «۹۲-۱۰۰» (فارسی)

رساله ای است در تهیه نسخه ای از داروجات به نقل از میرزا اسدالله بروجردی.

آغاز: در تدبیر... این اجزا را با هم سلايه کند در آب ریخته....

رساله اول نسخ سده ۱۳ رساله دوم و سوم ناقص و بیتاریخ.

برخی اشعار از جمله از میرزا محمد ساوجی در نسخه نوشته شده است.

۱۰۰ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۱۴۶۰)

۱- الادویه القلبیه «۱-۳۲» (طب - فارسی)

از: عبدالله بن حسین بن سینا (ابن سینا) (۴۲۸ ق).

رساله ای است طبی و فلسفی در چند فصل که به درخواست شریف ابی الحسین علی بن الحسین حسینی نگاشته شده است.

[الذریعه ۱-۴۰۳، مرعشی ۱۳-۱۴۵، فهرست الفبایی رضوی ۳۵].

آغاز: يستخلص الحمد لولئى النعمه على موهبه العقل و نرغب اليه فى المزيد من سوابغ الفضل....

۲- رساله فى الصلاه الجمعه «۳۴-۷۱» (فقه - عربی)

از: زین الدین بن علی عاملی (شهید ثانی) (۹۶۶ ق).

رساله ای است در نماز جمعه در زمان غیبت که شهید بر وجوب عینی آن استدلال میکنند. او این رساله را در ۹۶۲ به پایان برده است.

[الذریعه ۱۵-۷۱، کشف الحجب و الأستار ص ۲۶۹].

آغاز: الحمد لله الذى شرف يوم الجمعة على سائر الاوقات و فضل صلاتها على سائر الصلوات....

ص: ۴۳۴

انجام:....و طلب الحق الذي هو ضالّه المؤمن و اتباعه حيث وجده و الاعتماد في ذلك كله هو على الله تعالى.

۳ - رساله في الحثّ على صلاة الجمعة «۷۲ - ۷۳» (فقه - عربی)

مقاله کوتاهی است در فضایل نماز جمعه و تشویق به آن.

آغاز: مقاله في الحثّ على صلاة الجمعة ارسلتها الى المؤمنين بالتماس بعض الاصحاب....

رساله اول نسخ مير محمد حسين حسینی پشت مشهدی کاشانی یا محمد بن میر محمد حسین... در ۱۲۸۳

رساله دوم بیتاریخ.

رساله سوم بیتاریخ و ناقص.

۷۳ برگ، ۱۱ × ۱۸

(۱۴۷۴)

۱ - کفایه مجاهدیه «۱ - ۱۰۶» (طب - فارسی)

از: منصور بن محمد بن احمد شیرازی.

به جلد ۲ ص ۶۲۷ رجوع شود.

[الذریعه ۱۸-۹۸، مرعشی ۷-۲۴۳، فهرست الفبایی رضوی ۴۶۷].

۲ - قرابادین شفائی «۱۰۷ - ۲۱۷» (طب - فارسی)

از: سید مظفر بن محمد حسینی شفائی (۹۶۳ هـ).

به شماره [...] در بخش دوم همین جلد مراجعه شود.

آغاز: الحمد لله الحليم الحكيم والصلاه على من اوتى الحكمة والكتاب الكريم و

ص: ۴۳۵

هو یشفی بلطفه السقیم و انه لعلی خلق عظیم....در مدتی ترکیبی چند که در معالجات امراض از آن گریزی نبود.....

۳- رساله قلع آثار «۲۱۷- ۲۱۹» (فارسی)

رساله ای است در پاک کردن البسه از آثار و آلودگی.

[ر. ک: نسخه‌های خطی فارسی منزوی ۱/ ۴۴۶].

آغاز: چون جامعه سفید به روغن چراغ بیالاید به آهک و صابون بشویند پاک شود.....

انجام:...و الحمر و هو قعر الیهود و بین القبر و هو معروف و العبیر و هو غفران و بین. (این عبارت شاید غلط داشته باشد)

کتاب اول ناقص و بدون تاریخ.

کتاب دوم نستعلیق ۱۰۷۳

رساله سوم از انجام ناقص و بیتاریخ با مهر مربع «العبد المذنب حبیب الله الحسینی».

برخی فوائد طبی نیز در این نسخه یادداشت شده.

۲۱۹ برگ، ۱۰ × ۱۷

(۱۵۰۰)

۱- طب فارسی ناقص «۱- ۵۶» (فارسی)

از: ؟.

۲- بیاض شامل مطالب متفرقه «۵۶» (فارسی)

از: ؟.

ص: ۴۳۶

۳- بیاض شامل مطالب متفرقه فقهی و طبی و غیره «۵۶-۹۴» (فارسی)

از: ؟.

کتاب اول نستعلیق ۱۲۵۶

رساله دوم و سوم بیتاریخ و نام کاتب.

۹۴ برگ، ۹ × ۱۷

(۱۵۲۶)

۱- کتابچه دخل و خرج قلعه «۱-۶۰» (فارسی)

از: ؟.

صورت دخل و خرج است که احتمالاً مربوط است به ساختن یک قلعه و کوره‌های آجرپزی و کار عمه و غیر آن.

آغاز: [.....] دوشنبه ۲۴ شهر ربیع الاول ۱۲۸۳ عمل کوره لول قلعه لاهیجان از این قرار است که.... نوشته میشود. مخارج کوره آجر از این قرار است....

انجام:.... و فرمول یعنی قاعده کلیه اعمالی که بیان شد از قرار تفصیل است.

در وسط این کتابچه شرحی در ساختن قلعه موجود است و در پایان نیز نامه‌هایی از کسان مختلف درباره همان قلعه که تا برگ ۶۰ ادامه دارد.

۲- تاریخ حکمای عالم و پادشاهان عجم «۳۰-۳۹» (فارسی)

از: ؟.

مختصری در تاریخ حکیمان از لقمان و فیثاغورث و... و نیز پادشاهان ایران که به قلمی شیوا نگاشته شده است.

آغاز: این طایفه جلیل الشان به دیده بصیرت اسرار آفرینش را مشاهده فرموده بر وحدت آفریدگار و سرکار واقف گشته خود را به هدایت دیگری محتاج ندانستند و

ص: ۴۳۷

مقلد دینی نگشتند....

انجام:.....سزاوار بزرگی به فروتنی است که خدای تعالی او را عزیز گردانیده [....] او را بر عالمیان دراز کرده ذکر پادشاهی بهمن بن اسفندیار.

۳- سفرنامه آذربایجان «۶۱-۱۰۸» (فارسی)

از: محمد میرزا سرهنگ مهندس.

مختصری است در تاریخ و جغرافیای ایالت آذربایجان که مؤلف طی سفری در کلیه مناطق آن، آن را نگاشته است.

آغاز: چون از جلوس سلطنت سرکار اعلیحضرت ظل الهی ولی نعمت کل ممالک ایران صانها الله عن الآفات و الحدثان به خیال ترقی این دولت.....

انجام:....نزدیک به آن جای است در یک امتداد این شش قریه تقریباً واقع گردیده اند.

رساله اول و دوم بدون تاریخ.

رساله سوم نستعلیق جمعه ۱۸ صفر ۱۲۸۴ در دارالفنون تهران.

رساله دوم از آخر ناقص است و پایان رساله سوم مطلبی در ذکر اقالیم سبعه نوشته شده.

۱۳۶ برگ، ۱۷ × ۲۰

(۱۵۵۳)

۱- روح و بدن «۹-۲۵» (فلسفه - فارسی)

از: محمد بن سلیمان فضولی بغدادی.

به شماره ۲۳۴۶ از مجموعه‌های دو کتابی در همین جلد رجوع شود.

[الذریعه ۱۱-۲۶۵، مرعشی ۱۸-۱۳۹، گنجینه بهارستان ۱-۵۰۹-۵۲۴].

آغاز: حمد بیحد احدی را سزاست که ریاض بدن را به آب روان پرورده و حسن

ص: ۴۳۸

را مظهر عشق و عشق را زیور حسن کرده....

انجام:....نه دیده عقل را بر او نگاهی و نه حواس و طبایع را در او راهی جبروت و لاهوت دید به منزل اصلی پیوسته و از قید راهزنان رسته و عاقبت الامر خود را به خود رسانید معشوقی و عاشقی در آن خلوت بیرون ماند.

۲ - منشآت «۲۶ - ۶۳» (فارسی)

از: ؟.

مجموعه ای از منشآت است که با عناوین «فدایت شوم» و «سرورا» و غیره نگاشته شده است.

۳ - منشآت (فارسی)

از: ؟.

مجموعه ای است از منشآت منتخب از میرزا مهدی استرآبادی و نیز شیوه نگارش نامه به کسان و مقام مختلف و چند توبه نامه و عقد نامه.

هر سه رساله بدون تاریخ و نام کاتب.

رساله سوم از آغاز نقص دارد.

در پایان فوایدی شامل برخی نصایح عبید زاکانی و برخی از دیباچه قبالهها و یک نامه ذکر شده است.

۱۳۱ برگ، ۹ × ۲۰

(۱۶۷۹)

۱ - مختار نامه = روضه المجاهدین «۱ - ۲۰۳» (تاریخ - فارسی)

از: عطاء الله بن حسام الواعظ هروی (۸۹۱ یا ۹۸۱ ق).

مثنوی است در داستان مختار ثقفی و انتقام از خاندان اموی. نثر و نظم آن جداگانه

ص: ۴۳۹

روایت شده انجام آن در شهر هرات به سال ۹۸۱ (مشار) و یا ۸۹۱ (دانش پژوه) یاد شده است.

[الذریعه ۱۱-۳۰۳، فهرستواره منزوی ۱-۴۱۶ و ۳-۱۷۶۲، مشار فارسی ۲/۲۹۵۳].

آغاز: حمد له... اما بعد از تمهید اساس سپاس قادر مختار و پس از تشهید شاهی سید ابرار و تقریر منقبت شاه دلدل سوار و تحریر معدلت و مدحت پادشاه عدالت شعار چنین گوید.....

انجام:.... خلافت ولید پلید عنید بدتر از یزید محاربات محمد بن ابراهیم و شهادت او و یارانش رحمه الله علیهم اجمعین و لعنه الله علی اعدائهم....

۲ - دوازده بند محتشم «۲۰۷ - ۲۰۸» (فارسی)

از: کمال الدین محتشم کاشانی (۹۹۹ ه. ق).

برادر محتشم کاشانی به نام عبدالغنی در سفر مکه در گذشته بود و شاعر بیتابی و نوحه‌سرایبی میکرد. از وی خواسته شد که مرثیه ای درباره رویداد کربلا بسراید. وی این دوازده بند بسیار شیوا را سرود. بعدها دیگران از او پیروی کرده اند. ضمن دیوان او و نیز جداگانه از آن چاپ شده است.

[الذریعه ۸-۲۸۳، مشترک پاکستان ۳-۱۴۶۱، دائره المعارف بزرگ اسلامی ۱/۱۰۸].

آغاز:

باز این چه شورش است که در خلق عالم است باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است

انجام:

... با دشمنان دین نتوان کرد آنچه تو با مصطفی و حیدر و اولاد کرده ای

ص: ۴۴۰

۳- محرق القلوب «۲۰۸-۳۸۹» (مقتل - فارسی)

از: مهدی بن ابوذر نراقی (۱۲۰۹ ه. ق.).

به جلد ۲ ص ۶۷۶ رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق ۱۲۶۶ و در پایانش دعایی برای روز عاشورا هست.

رساله دوم بدون تاریخ.

کتاب سوم نستعلیق حاج رفیع بن حاج مقیم رشتی صعلابی در ۱۲۶۶

۳۹۰ برگ، ۲۱ × ۳۴

(۱۷۲۲)

۱- کبری در منطق «۲-۱۹» (فارسی)

از: میر سید شریف جرجانی.

به جلد ۲ ص ۵۹۷ رجوع شود.

۲- صغری در منطق «۱۹-۲۲» (فارسی)

از: میر سید شریف جرجانی

چند نسخه دیگر از این رساله در مجموعهها هست.

۳- شرح الایساغوجی «۲۳-۵۱» (عربی)

از: حسام الدین حسن کاشی.

به جلد ۱ ص ۲۸۷ رجوع شود.

رساله اول و دوم بیتاریخ و نام کاتب، رساله اول (تحریر سده ۱۱)

رساله سوم نستعلیق ۱۰۸۵

۵۱ برگ، ۱۰ × ۲۳

(۱۷۳۲)

۱ - اللعه الدمشقیه فی فقه الامامیه « ۲ - ۷۹ » (فقه - عربی)

از: محمد بن مکی عاملی (شهید اول) (۷۸۶ ق).

به شماره ۴۸۹ در بخش دوم همین جلد مراجعه شود.

۲ - الجعفریه « ۸۱ - ۱۱۰ » (فقه - عربی)

از: نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی (۹۴۰ ق).

به جلد ۱ ص ۱۲۳ رجوع شود.

[الذریعه ۵-۱۱۰، مرعشی ۱-۵۳، مجلس ۲۵/۱۲۹].

۳ - التنبیهاث العلیه علی وظائف الصلاه القلبیه = اسرار الصلاه « ۱۱۱ - ۱۵۳ »

(عربی)

از: زین الدین علی بن احمد (شهید ثانی) (۹۶۶ ق).

به شماره [.... در بخش دوم همین جلد مراجعه شود.

کتاب اول و دوم نسخ محمد فاضل بن محمد مؤمن الجیلانی در شنبه ۱۲ ربیع الاول ۱۱۲۵ در خوسف قاین (یا تاین) و شنبه ۶ شوال ۱۱۲۷ در مشهد مقدس. با مهر بیضوی «محمد ۹ فاضل انبیا بود» و «عبده سید کاظم الحسینی».

کتاب سوم بیتاریخ.

۱۵۲ برگ، ۱۲ × ۲۴

(۱۷۹۶)

۱ - قیامت نامه « ۱ - ۵۲ » (شعر - ترکی)

از: عبدالفتاح مراغی (اشراق مراغی) (۱۱۷۵ ق).

ص: ۴۴۲

مثنوی سوزناکی است در رحلت پیامبر اسلام و شهادت امام حسین (علیه السلام) و شهدای کربلا.

[فرهنگ سخنوران ص ۴۳، الفبائی آستان قدس ص ۲۶۴، الذریعه ۱۷/۲۲۳].

آغاز:

بونه بهار دوکیم عندلیب قان آغلار کلی شراره توکر لاله سی جگر داغلار

انجام:

اگر چه مفلس و عورم جگر ده یوق آهیم محبت شه مردانده توشه راهیم

۲- مصیبت نامه «۵۲-۷۴» (فارسی)

از: ؟.

مثنوی است در مصائب امام حسین (علیه السلام) و شهدای مظلوم کربلا.

آغاز:

ذکر ملال مصیبت ز طارم اخضر

نموده رایت ماتم به اکبر و اصغر

۳- دیوان مقبل «۷۷-۱۵۶» (فارسی)

آغاز:

نمود باز هلال مه عزای حسین

به خاک تیره نشست آسمان برای حسین

انجام:

...نداشتم چو بر حضرت تو روی سفید عطا نمود به من رحمت تو موی سفید

چو مو سفید شدم...از میان بروم هزار شکر که آخر به...جان بروم

ص: ۴۴۳

هر سه بیتاریخ و بینام کاتب.

۱۵۶ برگ، ۱۵ × ۲۵

(۱۸۲۹)

۱ - تفسیر سوره الزلزال «۱ - ۱۵» (تفسیر - عربی)

از: محمد بن ابراهیم شیرازی (ملا صدرا) (۱۰۵۰ ق).

[الذریعه ۴-۳۳۸، مرعشی ۳-۱۴۱، کتابشناسی جامع ملا صدرا ص ۷۱].

آغاز: اللهم اهدنی من عندک فهما جدیدا و علمنی من لدنک علما مزیدا.

۲ - تفسیر سوره الواقعه «۱۷ - ۷۰» (تفسیر - عربی)

از: محمد بن ابراهیم شیرازی (ملا صدرا) (۱۰۵۰ ق).

[الذریعه ۴-۳۴۳، مجلس ۹-۱۴۹، کتابشناسی جامع ملا صدرا ص ۶۰].

آغاز: الحمد لله الذی انزل کلاما الهیاً و کتاباً سماویاً فیہ مجامع العلوم و الحکم....

۳ - اجوبه المسائل العویصه «۷۲ - ۹۰» (فلسفه - عربی)

از: محمد بن ابراهیم شیرازی (ملا صدرا) (۱۰۵۰ ق).

پاسخ ملا صدرا به پنج سؤال فلسفی مظفر حسین کاشانی درباره «نفس» می‌باشد. مسأله‌ها عبارتند از: ۱ - درباره علم نفس به نیروهای خود، ۲ - نیروها و اعضای بدن که تابع مزاج هستند چگونه میتوان آنها را مسخر و خادم نفس دانست، ۳ - تحولات شگفت‌انگیز اجسام نباتی و حیوانی را چگونه میتوان از تأثیرات نفوس حیوانی و نباتی دانست، ۴ - تبدیل طبیعت در نطفه به بقاء قوه فاعلی دلیل آن است که منطبع در ماده نیست، ۵ - بقاء نفوس انسانی جدا از ماده، مستلزم آن است که اکمل از نفس کلی و نفوس فلکی باشد.

[مجلس ۱۰-۱۶۸۷، کتابشناسی جامع ملا صدرا ص ۱۱۹].

ص: ۴۴۴

آغاز: یا رب کل عقل و نفس و غایه کل حیاہ و حرکتہ و حس....

انجام: والسلام علی من اتبع الهدی و نهی النفس عن الهوی.

هر سه بیتاریخ. در پایان دو برگ من کلمات بعض الاکابر هست.

۹۲ برگ، ۱۳ × ۲۳

(۱۸۶۲)

۱ - تمهید القواعد الاصولیه و العربیه (عربی)

از: زین الدین بن علی عاملی (شهید ثانی) (۹۶۶ ق).

به جلد ۱ ص ۱۰۵ رجوع شود.

۲ - کشف الفوائد من کتاب تمهید القواعد «۱۳۶ - ۱۵۵» (عربی)

از: زین الدین بن علی عاملی (۹۶۶ ق).

فهرست جامعی است برای کتاب تمهید القواعد.

[الذریعه ۱۶-۳۸۱، ۱۸-۵۲، مجلس ۲۶ / ۲۰].

آغاز: حمد له.... اما بعد فلما کان کشف الفوائد من کتاب تمهید القواعد الذی الفتہ عسیراً لتفرقها....

۳ - کتاب فقه «۱۵۵ - ۱۵۶» (فقه - عربی)

از: ؟.

شرحی است بر یکی از کتب فقهی با عناوین «قوله - قوله».

آغاز: الحمد لله الحمد هو الثناء علی الجمیل من نعمه و غيرها و قيل بل علی الجمیل الاختیاری یرج عنه المدح کالثناء علی حسن الصوره....

هر سه بیتاریخ (تحریر سده ۱۳).

ص: ۴۴۵

در پایان روایتی از شیخ کلینی و فرعی از ذکری شهید اول یاد شده.

۱۵۷ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۱۸۶۹)

۱- تشریح الأفلاک «۱- ۱۲» (نجوم - عربی)

از: شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۱ ق).

این کتاب در یک مقدمه و پنج فصل و یک خاتمه تنظیم یافته و از کتابهای درسی هیأت بوده است لذا حواشی و شرحهای زیادی بر آن نگاشته اند.

[الذریعه ۴-۱۸۵، دائره المعارف بزرگ منزوی ۱-۵۵، مشار عربی ۱۸۵].

آغاز: ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانه.....

۲- معرفت تقویم «۱۳- ۲۳» (نجوم - فارسی)

از: عبدالقادر بن حسن رویانی لاهیجی (۹۲۵ ق).

مختصری است در شناخت تقویم در یک مقدمه و دو باب و یک خاتمه: مقدمه در علامات تقویم، باب اول علامت هائی که تعلق به حروف جمل دارد در چهار فصل؛ باب دوم علامت هائی که به حروف جمل اسامی کواکب تعلق دارد در دو فصل، و خاتمه در آنچه که مدار احکام بدان باشد در هفت فصل.

[مرعشی ۲-۲۹۱، دائره المعارف بزرگ منزوی ۱-۲۳۴، نسخههای خطی، منزوی ۱/۲۶۸].

آغاز: الحمد لله العلی والصلاه علی النبی الامی اما بعد این مختصری است در معرفت تقویم خالی از اطناب.

انجام: و طریقه محترقه و خالی از سیر خاصه که به نحس متصل شود هیچ کاری را نشاید.

ص: ۴۴۶

۳- نصاب الصبیان «۲۳-۸۳» (لغت - فارسی)

از: ابو نصر مسعود بن ابی بکر فراهی (۶۴۰ ق).

فرهنگی منظوم است که از آغاز سده هفت تا چهارده در ایران و هند و عثمانی، برای آموزش زبان عربی به کار رفته است. شمار بیت‌های آن در نسخه‌ها مختلف است از دویست بیت تا ۵۲۴ بیت آمده است.

به جلد ۲ ص ۷۶۳ رجوع شود.

[الذریعه ۲۴-۱۶۳، نسخه‌های خطی منزوی ۳-۲۰۳۹، مجلس ۳۸/۵۷۲].

آغاز:

حمد له... اما بعد چنین گوید ابو نصر فراهی کتاب من بخوان گر علم خواهی

کتاب اول و دوم بدون تاریخ.

کتاب سوم نسخ احمد النحیف در ۱۲۶۲

۸۳ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۱۸۷۴)

۱- شرح شواهد «الموشح فی شرح الکافی» «۱-۸۶» (نحو - عربی)

از: عیسی بن احمد شیروانی.

[کشف الظنون ۲/۱۳۷۱].

آغاز: الحمد لله الذی جعل النحو مرقاتا منصوبه الی دقائق البیان و ذریعه ثابتة الی ادراک حقائق نظم القرآن.

انجام:... لا-ان احوال الزمان لا- تدوم لقوله تعالی و تلك الايام نداولها بین الناس. انه حذف النون الخفیفه من لا تهین لالتقاء الساکنین و بقى ما قبلها على ما كان عليه من الفتح.

ص: ۴۴۷

۲- حاشیه شرح التصریف «۸۶- ۱۲۹» (صرف - عربی)

[رجوع کنید به کشف الظنون ۲ / ۱۱۳۹].

آغاز:...فهذه حواش علی مواضع من شرح التصریف العزّی للعلامه التفتازانی...ارجو ان یعم نفعها و یعظم وقعها انه هو المأمول.

انجام:...و لَمَّا ثَبِتَ ان النوع الاول من الفعل حاله له لفاعله صح تفسیر النوع بالحاله التي علیها الفاعل.

۳- رساله تحریم مصّ الدخان «۱۳۰- ۱۳۱» (فقه - عربی)

رساله کوتاهی است که مؤلف در آن با استفاده از آیات و روایات قائل به حرمت کشیدن تنباکو شده است و آن را از موارد بارز اسراف در مال و جان دانسته است که نه موجب رفع تشنگی و گرسنگی است و نه درمان دردی از دردهاست.

آغاز: الحمد لله الذی حرم الخبائث و احل الطيبات و جعل الثواب اضعافا للحسنات و العقاب مماثلا للسيئات...اما بعد فان المشتكى من زمان..... الدنيا فيه بالخبائث...من جملتها مصّ الدخان.

انجام:....و ما لنا لا نتبع الحقّ الصريح مخافه لومه لائم اللهم انفع اهل الحق والسنه بالحق الحقيق بالقبول و اردع....

هر سه نسخه محمد رحیم بن محمود بانه ای، رساله اول در مدرسه دار الاحسان سنندج در ۱۲۷۱ و رساله سوم در بانه و رساله دوم در ۱۲۷۱

۱۳۱ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۱۸۸۶)

۱- خلاصه الحساب «۱- ۳۲» (عربی)

از: شیخ بهائی.

به جلد ۱ ص ۲۱۹ رجوع شود.

ص: ۴۴۸

۲- تشریح الافلاک «۳۲-۴۲» (عربی)

از: شیخ بهائی.

به شماره ۱۸۶۹ در بخش دوم همین جلد رجوع شود.

۳- زبده الاصول «۴۳-۷۳» (عربی)

از: شیخ بهائی.

به جلد ۱ ص ۲۶۹ رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق ۱۱۸۴

کتاب دوم و سوم بدون تاریخ (شاید ۱۱۸۴).

۷۳ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۱۹۳۲)

۱- دیوان فروغی «۱-۲۵» (فارسی)

از: میرزا عباس فروغی بسطامی (۱۲۷۴ ق).

غزلهای لطیف و روان او است که اغلب در وصف معشوق یا در بیان حالات و سوز و گدازهای عاشقانه سروده شده دیوان او چند بار چاپ شده است.

[ذریعه ۹-۸۲۷، نسخه‌های خطی منزوی ۳-۲۴۶۵، فرهنگ سخنوران ص ۴۴۵].

آغاز:

کی رفته ای ز دل که تمنا کنم تو را کی بوده ای نهفته که پیدا کنم تو را

غیبت نکرده ای که شوم طالب حضور

پنهان نگشته ای که هویدا کنم تو را...

ص: ۴۴۹

۲ - قصیده «۲۹ - ۳۱» (فارسی)

از: حاجی محمد رحیم (کریم) خان کرمانی.

قصیده ای است در ۷۹ بیت در پند و موعظه اخلاقی و گسستن بندهای نفسانی که پر پرواز را بسته است.

آغاز:

خیز که تا وا رهیم زین قفس آسمان بال فشان برجهیم در هوس آشیان

۳ - دیوان طایر شیرازی «۳۳ - ۳۷» (فارسی)

از: میرزا حسن خان بن عبدالرحیم خان (۱۲۴۷ ق).

[الذریعه ۹-۶۳۵، فرهنگ سخنوران ۳۵۴، نسخه‌های خطی منزوی ۳/۲۴۱۳].

آغاز:

ماه من ار برافکند از رخ خود نقاب را حسن و جمال او برد روتق آفتاب را

کتاب اول بیتاریخ (تحریر سده ۱۴)، غزلیات از الف تا شین را دارد.

کتاب دوم تحریر ۱۴۱۳

کتاب سوم بیتاریخ و از آخر ناقص، تحریر سده ۱۴

۳۷ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۱۹۴۱)

۱ - مرآت العاشقین «۱ - ۵۳» (فارسی)

از: رضا قلی میرزا مجنون علی شاه (مجنون مراغه ای) (قرن چهاردهم ق).

مثنوی است در بیان روح انسانی و چگونگی ورود آن به کشور بدن و صفات آن از قبیل محبت و عشق و مرضهای آن.

[فرهنگ سخنوران ۵۱۳، الذریعه ۹-۹۶۸، نسخه‌های خطی، منزوی ۳/۲۵۱۳].

ص: ۴۵۰

آغاز:

ای ز نام تو نامها نامی نامی از نام توست هر نامی

انجام:

...ختم کردم به اسم احمد و آل

احمدی نامه را مده تو زوال

کرد مجنون چو نامه را مختوم

در قائل شنید ار هر بوم

۲ - سلسله نامه «۵۴ - ۵۵» (فارسی)

از: رضا قلی میرزا مجنون علی شاه مراغه ای (ق ۱۴) (مجنون مراغه ای).

مدح نامه ای است در مدح مرشدش و ذکر اسامی شیوخ طریقت.

[فرهنگ سخنوران ۵۱۳، نسخه های خطی منزوی ۲۵۱۳/۳].

آغاز:

طوطی طبعم گشوده بال و پر تا به نظم سلسله ریزد گهر

انجام:

...از جمیع اولیا خواهم مدد

تا که مجنون را شمارند از عدد

۳ - مجموعه اشعار «۵۶ - ۸۵» (فارسی)

از: رضا قلی میرزا مجنون علی شاه مراغه ای (قرن ۱۴ هـ).

مجموعه ای است از اشعار مجنون مراغه ای.

آغاز: الهی به عزت آنها که رخس همت در ساحت میدان قناعت تاخته و نقد حیات خود را در تحصیل اسباب تجرد و ترک

لوازم تعلق باخته.

کتاب اول نستعلیق سید اسد الله بن هادی موسوی در ۱۳۱۹ در مراغه و کتاب دوم و سوم نستعلیق ۱۳۲۱ در اول و وسط این نسخه مطالبی از معصوم علیشاه و نور علی شاه و میر فتاح ذکر شده. با این یادداشت در کتاب اول و دوم: این نسخه به سعی و اهتمام ظفر الدوله

ص: ۴۵۱

امیر تومان رئیس قراولان دربار مظفر الدین شاه در سال ۱۳۲۱ به اتمام رسیده است.

۸۵ برگ، ۱۶ × ۲۲

(۱۹۴۵)

۱ - مثنوی ولد = ولد نامه «۱-۱۰۵» (فارسی)

از: بهاء الدین محمد بن جلال الدین محمد بلخی (۷۱۲ق).

در شرح حال و مقامات پدرش «مولوی» و مشایخ طریقت خود است که بر وزن حدیقه سنایی سروده است و در ضمن شامل مطالب بسیار در عرفان و تصوف است و در غره ربیع الاول ۶۹۰ آغاز و در چهارم جمادی الاخره به پایان رسانده است.

[ذریعه ۹-۱۲۷۹، فرهنگ سخنوران ص ۲۷۴، دیوان سلطان ولد (مقدمه ص هفت)

مشترک پاکستان ۷/ ۳۷۴].

آغاز: سبب انشاء مثنوی ولدی در بیان اسرار احدی آن بود که حضرت والد و استاد و شیخم.

انجام:

نی نوازش کنم دیگر نه عتاب لب ببندم چو شد تمام کتاب

۲ - اسرار انوار = رباب نامه «۱۰۷-۲۰۱» (مثنوی - فارسی)

از: بهاء الدین محمد بن جلال الدین محمد بلخی (۷۱۲ق).

مثنوی است که پس از ولد نامه به خواهش بزرگی از اهل دل به نظم درآورده است و بر وزن مثنوی معنوی پدرش «مولوی» است. صاحب الذریعه رباب نامه را بخشی از ولد نامه دانسته است.

[الذریعه ۱۰-۶۷، فرهنگ سخنوران ص ۲۷۴، دیوان سلطان ولد مقدمه هفت].

آغاز: سبب تألیف این مثنوی معنوی به عنوان اسرار انوار آن بود که بزرگی از اهل دل...

ص: ۴۵۲

بشنوید از ناله و بانگ ریاب

نکته‌های عشق در هر گونه باب

انجام:

شد تمام از داد داور این کتاب

بس کنم والله اعلم بالصواب

۳- ریاب نامه «۲۰۳-۲۹۱» (فارسی)

از: بهاء الدین محمد بن جلال محمد بلخی (۷۱۲ق).

صاحب ذریعه ریاب نامه را بخشی از ولد نامه دانسته است.

برای شناخت این مجموعه به مقدمه مرحوم همایی بر ولد نامه چاپی مراجعه شود و این کتاب در فهرست سابق این کتابخانه در ص ۵۳۱ یاد شده است.

[الذریعه ۱۰-۶۷، فرهنگ سخنوران ص ۲۷۴، دیوان سلطان ولد مقدمه ص هفت].

آغاز: حق سبحانه و تعالی اساس قرآن مجید را که کلام اوست بر این ترتیب نهاد که موعظه...

میکنم با نام حق آغاز باز

نکته‌های نادره پر راز باز

انجام:

...تا رسد هر کس به مقصود خودش تا بود سالم از آفات روش

زین دعا بهتر نباشد خود دعا

چون شود مقبول یابندان عطا

شد سوم دفتر به فضل حق تمام

تا رود رهرو در این ره والسلام

هر سه نستعلیق منور علی شاه ایازی در ۱۳۳۲ برای آیت الله زاده مازندرانی.

کتاب سوم بخشی از آن است.

۲۹۱ برگ، ۱۶ × ۲۳

ص: ۴۵۳

١ - كتاب في حيله رفع الاثقال «١ - ٥٣» (عربي)

از: ايرن بن كسطينيوس.

دارای سه مقاله است:

المقاله الاولى؛ القوى الخمس التي يحرك بها الثقل المعلوم بالقوه المعلومه.

المقاله الثانيه؛ العلل التي تجرى بها الاثقال العظيمه بقوه اليسيره.

المقاله الثالثه؛ في حيل ينقع بها في تسهيل ما تقدم وجوده واستعماله.

[نسخه‌های خطی فارسی ١-١٥٨ (مقاله دوم این رساله در ضمن رساله شماره ١٣٧٠ نسخه‌های خطی منزوی یاد شده است).]

آغاز: «المقاله الاولى... نريد ان يحرك الثقل المعلوم بالقوه المعلومه بتراكيب فلک ذات استاره فيعمل شكلا ثابتاً شبيهاً بالصندوق و ليكن في حيطانه الطوال المتوازيه مجاور متوازيه...».

انجام: «...الاثني الحفر الذي نريد فيكون قد حفرنا... و هو ما اردنا ان نعمل....والحمد لله رب العالمين والصلاه والسلام على سيدنا محمد النبي و اله الطاهرين».

٢ - برهان على جمع المربعات المتواليه «٥٣ - ٥٥» (رياضيات - عربي)

از: ابو حاتم مظفر بن اسماعيل اسفزاری.

آغاز: «برهان على جمع المربعات المتواليه... الطريقه المعروفه المنسوبه الى القدماء في جمع المربعات انهم قالوا اذا اردت ان تجمع عدده ما من مربعات الاعداد المتواليه من الواحد الى اى غايه...».

انجام: «...و يصير ضرب المجموع في ثلثي العمود مع ثلث الواحد كما قد امر به القدماء و هذا تشجير سهل عند النظر اليه تفهم جميع ما ذكرناه...على سيدنا محمد النبي و آله الطاهرين».

۳- برهان مساحه المثلث «۵۵ - ۵۶» (ریاضیات - عربی)

از: ؟.

در پی این رساله سه فائده ریاضی در یک برگ با این عناوین هست:

۱ - طریقه الحسابی.

۲ - استخراج قطر الدائره.

۳ - فی ساحه جبل او شخص (در سه وجه).

آغاز: «برهان مساحه المثلث مثلث ادح مفروض قسمنا زاویتی دح بنصفین.

همه این مجموعه به خط کاتبی که ظاهراً شیعه بوده و در سده ۶ و ۷ نوشته است و یادداشتی از الحسین بن محمد بن الحسن بن الفخر الحسینی در سال ۶۳۲ در برگ اول آن است با مهر بیضوی «عبدہ زین العابدین الشریف الخادم ۱۱۶۶» در برگ اول.

علامت تصحیح دارد.

۵۷ برگ، ۱۷ × ۲۴

(۲۰۶۴)

۱- تنبیهات المنجمین «۱ - ۱۱۷» (نجوم - فارسی)

از: مظفر بن محمد قاسم گنابادی.

به جلد ۲ ص ۱۸۰ رجوع شود.

[الذریعه ۴-۴۵۲ - مرعشی ۱۵-۸۵ - فهرستواره فارسی ۴-۲۸۹۳ - نسخهای خطی فارسی ۱-۲۷۵ - مشار فارسی ۱/۱۴۳۳].

۲- احکام طالع سال عالم = احکام تقویم = فصول چهارگانه «۱۱۸ - ۱۲۱»

(نجوم - فارسی)

از: عبدالله فرهاد گرجی.

ص: ۴۵۵

رساله ای کوتاه در ترجمه قول ابو معشر بلخی که در آن احکام طالع سال عالم از بروج دوازدهگانه در چهار فصل از سال آمده است.

[فهرستواره فارسی ۴-۲۷۷۱ - الذریعه ۱۶-۲۴۰ - نسخه های خطی فارسی ۱-۲۰۹ و ۳۳۱].

آغاز: «الحمد لله رب العالمين والصلاه والسلام... اما بعد بدانکه این احکام از قول ابی معشر است و از حال بروجات دوازدهگانه که خبر میدهد در وقت تحویل آفتاب...».

انجام: «...فصل زمستان متوسط و نقصان اهل قلم از طرف سلاطین و حبوبات نیکو و وافر بود و در آخر سال اراجیف بسیار بود و رعیه در امن و امان باشد و جمعیت کارها و فرح حال خاطرها پیدا شود... در عوام الناس و مقاصد و مهمات برآورده شود.

۳- زایچه «۱۲۴-۱۲۸» (نجوم - فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در ذکر زایچه یکی از شاهان و حکمرانان - میباشد که با توجه به مبانی و اصول نجومی توسط عضد الدوله میر فتح الله شیرازی (ظاهر آ قرن) ۱۰ استخراج و محاسبه شده است.

آغاز: «ذکر زایچه سعادت ارقام... در سالی که قدوه علمای روزگار... مشرف شده بمراتب رفیع و مدارج عالی خلقت امتیاز یافت.....»

انجام: «..اگر بنظر انصاف دیده شود ظاهر گردد که در حالت خدادانی و ایزدشناسی و در جلالت قدر و منزلت و رفعت صوری و معنوی... صاحب طالع را... صورت و معنی تهنیت مینمایند تمت.»

هر سه رساله تحریر سده ۱۲ میان رساله اول و دوم چهار ثمره از خوارزمی نقل شده و در پی رساله دوم مطلبی از تاریخ الکبری در ذکر زایچه مسعود جلال الدین اکبر شاه پادشاه هند

ص: ۴۵۶

آمده و در دنبال رساله سوم طالع جلوس حضرت شاهنشاهی توسط ابو الحامی غزنوی و نیز مطلبی از انوار نعمانیه جزائری آمده است.

۱۲۸ برگ، ۱۵ × ۲۲

(۲۰۶۵)

۱ - قره العیون فی اعز الفنون «۱ - ۶۱» (کلام - عربی)

از: محسن بن شاه مرتضی فیض کاشانی - ۱۰۹۱ ق.

این اثر در دوازده مقاله و هر مقاله در پنج حکمه در مسائل اعتقادی تدوین شده است؛ این رساله در سال ۱۰۸۸ ق موافق با جمله «مکنونه الکلمات» پایان یافته است.

[الذریعه ۱۷-۷۵ - کتابشناسی آثار فیض / ۲۱۴ - مرعشی ۲-۱۳۰ - مشار - مجلس ۷-۲۱۴ - سپهسالار ۵/۴۰۳].

۲ - اوصاف الاشراف «۶۱ - ۷۴» (اخلاق - فارسی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد طوسی، ۵۹۷ - ۶۷۲ ق.

رساله ای در سلوک معنوی که در پنج باب (هر باب در شش فصل) تنظیم شده است.
مکرر چاپ شده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۲-۱۰۵۷ - الذریعه ۲-۴۷۷ - دانشگاه تهران ۹-۱۲۳۴ -

مجلس ۱۰-۹۸۰ - سپهسالار ۳/۲۲۴].

آغاز: «سپاس بقیاس بار خدایی را که بسبب آنکه هیچ عقل را قوت اطلاع بر حقیقت او نیست...».

انجام: «...این است آنچه خواستیم که در این مختصر ایراد کنیم و اینجا سخن منقطع شد والسلام علی من اتبع الهدی».

ص: ۴۵۷

۳- الکلمات المکنونه «۷۵-۱۴۶» (عربی و فارسی)

از: محسن بن شاه مرتضی فیض کاشانی - ۱۰۹۱ ق.

این کتاب که مکرر چاپ شده است در بردارنده یکصد حکمه در معارف اعتقادی و اصول اخلاقی و آداب دینی است، مؤلف از دید فلسفی آمیخته به عرفان مسایل را طرح نموده و به احادیثی استناد نموده که بنظر برخی بزرگان در کتب حدیث مشایخ روایت وجود ندارد، این کتاب در سال ۱۰۵۷ ق پایان یافته و مؤلف تلخیصی از آن را در سال ۱۰۸۹ ق با نام «الکلمات المخزونه» ارائه داده است.

[الذریعه ۱۱۹-۱۸ - مرعشی ۲۰۹-۱۵ - دانشگاه تهران ۸۹۹-۹ - ۸۹۹-۹]

کتابشناسی آثار فیض / ۲۲۰ - مجلس ۱۶ / ۳۷۳].

هر سه کتاب نستعلیق میرزا احمد بن ابوالحسن الشریف در ۱۲۸۴

با مهر بیضوی «شعاع ۱۳۱۱» و مربع احمد بن ابوالحسن الشریف ۱۲۷۴» بر برگ اول و آخر.

فهرست مقالات و کلمات هم در پایان کتاب اول هست.

۱۴۶ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۲۰۸۷)

۱- منتهی السؤل فی شرح الفصول «۱-۱۱۶» (کلام - عربی)

از: ظهیر الدین علی بن یوسف بن عبدالجلیل نیلی، قرن ۸

شرح کتاب «الفصول» خواجه نصیر طوسی (۶۷۲ ق) که بصورت «قوله - قوله» تنظیم و تمام متن را در بر دارد.

[الذریعه ۱۰-۲۳ - مرعشی ۲۳۷-۶ - الفبایی آستان قدس / ۵۵۸].

آغاز: «الحمد لله مبدع نظام الاصول و مخترع ترتیب الفصول بحکمه تبهر العقول ساطع الانوار الباهره و خالق النفوس الطاهره.... و بعد فهذا کتاب منتهی السؤل فی شرح الفصول صنفها...».

ص: ۴۵۸

انجام: «..و المسؤل من الله العظيم شانہ العزیز سلطانه الواضح برهانه ان يجعلنا ممن شكر عمله و غفر زلله و جعل الى الجنه منقلبه انه لا يخيب من سألہ و لا يخسر من امله و الحمد لله وحده.

۲- دليل على ان القرآن معجز = اعجاز القرآن «۱۱۷- ۱۲۵» (عربی)

از: ذوالکفل بن فتح الله، پیش از قرن ۱۰

رساله ای کوتاه در بیان کیفیت و چگونگی معجزه بودن قرآن شریف که بدرخواست سائلی برشته تحریر درآمده است.

آغاز: «الحمد لله المذی هدانا بانوار العقل و ایدنا بوحی الرسل...و بعد فيقول العبد الراجی الى عفو الله ذوالکفل بن فتح الله فقد استرشد في كيفية ان...»

انجام: «..فيستغنى عن التقليد فان ماوراء عباد ان قريه و نختم هذه الفائده المنيفه و النكته اللطيفه بالحمد لله وحده والصلاه والسلام على خير خلقه و مظهر لطفه محمد و آله الطاهرين المعصومين و سلم تسليماً كثيراً كثيراً.

۳- ترجمه الفصول النصيريه «۱۲۸- ۱۸۹» (کلام - عربی)

از: رکن الدين محمد بن علی جرجانی - زنده ۷۲۸ ق.

ترجمه کتاب «الفصول النصيريه» خواجه نصير الدين طوسی (۶۷۲ ق) که در چهار فصل تنظيم شده است:

الفصل الاول؛ في التوحيد. الفصل الثاني؛ في العدل. الفصل الثالث؛ في النبوه. الفصل الرابع؛ في المعاد.

چاپ شده است.

[الذريعه ۴-۱۲۲ - مرعشی ۳-۷۴ - نمازی خوی / ۳۶۸ -

التراث العربی ۲-۳۲ - فاضل خوانساری / ۱ / ۱۱۱].

ص: ۴۵۹

آغاز: «اما بعد حمد الله الواجب وجوده الفاضل على سائر القوابل جوده.

کتاب اول و دوم نسخ احمد بن عبدالحسين الحلّی در ۹۵۵ و هر دو علامت تصحیح دارد با مهر مربع «الواثق بالله الغنی عبده محمد علی» در کتاب اول.

کتاب سوم نسخ عز الدین بن شمسازندرانى در ۹۵۶ در بلده مبارکه کلکنده (کلکته).

۱۹۰ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۲۱۲۵)

۱- گلستان «۱-۹۶» (فارسی)

از: مصلح الدین سعدی شیرازی (۶۱۹ ق).

به جلد ۲ ص ۶۳۵ رجوع شود.

[مرعشی ۷-۳- الذریعه ۱۸-۲۲۰- مجلس ۲۶-۲۵۷- مشار فارسی ۴-۴۱۱۶ و ۴۲۸۳ -

نسخه‌های خطی فارسی ۵/۳۶۰۲].

۲- شرح چکامه فارسی «۹۷-۱۲۴» (فارسی)

از: لطفعلی بن محمد کاظم بن لطفعلی تبریزی شیرازی دانش، ۱۲۶۸ - ۱۳۵۰ ق.

مؤلف که یکی منشیان «امیر عبدالله بن علیرضا بن رستمخان» بوده بدرخواست وی چکامه ای فارسی سرود و خود آن را شرح نمود بعدها آن مورد توجه منشیان و ادیبان واقع و شروح و حواشی بدان نگاشته شد.

آغاز:

«ای در بن بودت شده اندیشه تباه نیافته دانش مهین سوی تو راه

گفتم سخنی مگر ز رازت دانم با این همه فرهنگ نگشتم آگاه...»

انجام: «...ای خدای پاینده هم از تو خواهنده ام که این حروف را در جملت مصنفات نیاری و مرا در شمارش مصنفان نداری و..... گاهت پناهم که هدف اعتراض انامم نفرمائی فانک انت الکافی الکریم».

ص: ۴۶۰

۳- شرح رباعی دیباچه چکامه «۱۲۵ - ۱۳۰» (فارسی)

از: علی اصغر یزدی.

دیباچه چکامه اثر بدیع و ادیبانه میرزا لطفعلی بن محمد کاظم دانش «۱۳۵۰ ق» پس از انتشار مورد توجه برخی واقع و شروح و تعلیقاتی بدان نگاشته شد، شارح توضیحات رباعی واقع در ابتدای دیباچه چکامه را که یکی از افاضل شرح نموده نپسندیده و خود شرح دوباره ای بدان زده است، بیت اول رباعی عبارتش از.

ای در بن بودت شده اندیشه تباه نیافته دانش مهین سوی تو راه

آغاز: «الحمد لله الّذی شرح صدورنا لفهم اسرار المعانی و البیان... اما بعد چنین گوید العبد الاحقر... که چون چندی بمطالعه دیباچه شرح چکامه پارسی مشغول...».

انجام: «...و پیش از این هر کس خواهد... از کتب قوم رجوع نماید چون دستور و معیار و رساله سیفی و جمع مختصر، و حقیر این مختصر را بر لفظ مختصر ختم نمود والله تعالی هو ولی التوفیق نعم المولی و نعم النصیر».

کتاب اول نستعلیق میرزا آقاخان در ۱۲۹۸ یادداشتی از علی بن حسین کاتب الخاقان و عمو زاده کاتب این نسخه به تاریخ ۱۳۳۸ در برگ آخر آن هست.

کتاب دوم تنها دیباچه شرح مزبور را دارد و تمام ابیات چکامه در پایان نسخه آمده، و روی برگ ۹۷ یادداشتی بخط مؤلف حاکی از تصحیح و مقابله با نسخه اصل در سال ۱۲۹۸ دیده میشود.

کتاب سوم نستعلیق هدایت الله بن فتح الله در ۱۲۹۷ در طهران.

۱۳۰ برگ، ۱۶ × ۲۲

(۲۱۸۶)

۱- الرساله المحمدیه فی احکام المیراث الابدیه «۱ - ۸۱» (فقه - عربی)

از: یوسف بن احمد بن ابراهیم بحرانی - ۱۱۸۶ ق.

ص: ۴۶۱

رساله ای است در احکام ارث همراه اشاره به ادله که بنام برادرش محمد بن احمد بحرانی در سلخ رمضان ۱۱۵۵ ق در شیراز و در یک مقدمه و شش فصل و یک خاتمه نگاشته شده است.

[الذریعه ۱۱-۲۲۴ - مرعشی ۵-۶۷ - الفبایی آستان قدس / ۲۸۰ -

دایره المعارف اسلامی / ۱ / ۱۲۱].

آغاز موجود: «...أما المقدمة ففيها مباحث الأول موجبات الارث على ما ذكره اصحابنا و عضدته اخبارنا اما نسب او سبب...».

انجام: «...والله سبحانه أسأل ان يوفقني للعلم والعمل بجملة احكامه و ان...الخلل و الخطل في معرفه حلاله و حرامه و ان يجعل ما...قلمی في جملة المسائل و الرسائل ذخرآ لی فی يوم لا تغنی فيه الوسائل».

۲ - كشف القناع «۸۲ - ۱۴۴» (فقه - عربي)

از: يوسف بن احمد بن ابراهيم بحرانی - ۱۱۸۶ ق.

نام کامل کتاب «كشف القناع عن صريح الدليل في الرد على من قال في الرضاع بالتنزيل» میباشد در آن نظر میرداماد استر آبادی (۱۰۴۱ ق) در باب رضاع رد شده است، این رساله که در شیراز نگاشته شده در ۲۰ شوال ۱۱۴۹ ق پایان یافته و در یک مقدمه و سه باب است.

[الذریعه ۱۸ / ۵۳].

آغاز: «نحمدك يا من وفقنا للارتضاع من لبان العلوم بما اشتدت عليه قوى النفوس منّا...».

انجام: «..و كتب محرّر الرّساله بيده الدّائره الفقير الى جود ربّه العميم يوسف بن احمد بن ابراهيم الدرّازي البحراني بتاريخ شهر شوال بالتوفيق و الاقبال من السنه التاسعه والاربعين بعد المائه و الالف...حامدآ مصليًا مستغفرآ».

ص: ۴۶۲

۳- النافع يوم المحشر في شرح الباب الحادي عشر «١٤٦- ١٩١»

(كلام - عربي)

از: مقداد بن عبدالله سيوري حلي - ٨٢٦ ق.

به جلد ١ ص ٥٥٧ رجوع شود.

[الذريعه ٢٤-١٨ - مرعشي ٢١ / ١].

هر سه كتاب نسخ اسماعيل بن ابراهيم حسيني شيرازي در ١٢٢٩

كتاب اول علامت تصحيح دارد و مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبين ابوالقاسم بن محمد حسين» در برگ آخر آن هست.

كتاب سوم هم حاشيه نويسي و علامت تصحيح دارد.

كتاب دوم به درخواست ابوالقاسم بن محمد حسين شيرازي استنساخ شده است.

١٤٦ برگ، ١٢ × ٢١

(٢٢٠٥)

١- شرح الشرائع = البيع «١- ١٠٦» (فقه - عربي)

از: محمد هادي بن محمد امين طهراني - ١٣٢١ ق.

شرح استدلالی بر باب بيع «شرايع الاسلام» محقق حلي (٦٧٦ ق) است.

چاپ شده است.

[به ذريعه ٣-١٩٣ رجوع شود].

آغاز: «الحمد لله رب العالمين.... و بعد فيقول المسكين المستكين محمّد هادي بن محمّد امين حشرهما الله تعالى مع الائمة المعصومين سلام الله عليهم اجمعين ان هذه جمله ممّا خطر بالبال في كشف الغطاء عما...».

ص: ٤٦٣

۲- ذخائر النبوه = الخيارات «۱۰۷- ۲۳۷» (فقه - عربی)

از: محمد هادی بن محمد امین طهرانی - ۱۳۲۱ ق.

بخش خيارات آن است.

بصورت سربی در سال ۱۳۲۵ ق بطبع رسیده است و چاپ جدید هم دارد.

[الذریعه ۸/۱۰].

آغاز: «الحمد لله الذي هدانا الى مسالك شرائع الاسلام و نور مداركه بجواهر الكلام و احكم لنا القواعد نهايه الاحكام بجامع المقاصد و كشف اللثام... اما بعد فيقول المسكين المستكين... ان النواميس الالهيه من اطوار...».

۳- اجوبه المسائل الفقهيه = رساله في الحق و الحكم «۲۳۸- ۲۴۵» (فقه - عربی)

از: محمد هادی بن محمد امین طهرانی - ۱۳۲۱ ق.

رساله ای است کوتاه در بیان فرق حق و حکم.

[به ذریعه ج ۷ رجوع شود].

آغاز: «الحمد لله الذي احبى ما اندرست من اعلام الدين بالعلماء المجددين فنصب في كل زمان من يقلع اساس المبدعين... اما بعد فيقول المسكين المستكين... انه قد سئلني بعض الافاضل عن طائفه من المسائل...».

هر سه نسخه محمود بروجردی در ۱۳۱۶ کتاب اول و دوم تصحیح شده است.

۲۳۸ برگ، ۱۶ × ۲۲

(۲۲۱۳)

۱- الغصب «۱- ۲۵» (فقه - عربی)

از: حسن بن جعفر بن خضر کاشف الغطا - ۱۲۶۲ ق.

ص: ۴۶۴

رساله ای است کوتاه و استدلالی در مقوله غضب که با استفاده از آیات و روایات و اقوال و آراء فقها نگاشته شده و بگفته صاحب الذریعه این رساله جزئی از کتاب معروف مؤلف موسوم به «انوار الفقاهه» نیست.

[الذریعه ۱۶ / ۵۷].

آغاز: «بسمله و بعد فیقول الاحقر حسن بن شیخ جعفر هذا کتاب الغضب نسأل الله تمامه و فیہ امور احدها دلّ الكتاب والسنة و الاجماع بقسمیه علی تحریم الغضب و ترتب الضمان علیه فی الجملة...».

انجام: «...ثم ان هذه الشركه هل هي شركه واقعيه او ظاهريه الظاهر أنّها في الممتزج واقعيه و في غيره من المختلط ظاهريه فلو امكن اليه...الشركه من حينها مع احتمال انفساخهما من اصلها.

۲- السلاح الماضي في احكام القاضى «۲۵- ۱۳۴» (فقه - عربى)

از: حسن بن جعفر بن خضر كاشف الغطاء - ۱۲۶۲ ق.

رساله ای متوسط در احكام و فروع كتاب القضاء و شهادات که با توجه به آیات و روایات و اقوال فقها نگاشته شده است.

[الذریعه ۱۲-۲۰۹ - الفبايى آستان قدس / ۳۱۰ - مرعى (شماره ۷۶۷۵)].

آغاز القضاء: «الحمد لله الذى علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم... و بعد فيقول الاحقر حسن بن الشيخ جعفر هذه رساله وجيزه في احكام القضاء ينتفع بها المبتدى و المنتهى بحول الله تعالى وقوته و سميته بالسلاح الماضى...».

۳- الموارث «۱۳۷- ۱۸۶» (فقه - عربى)

از: حسن بن جعفر بن خضر كاشف الغطاء.

رساله ای است در احكام و فروع و مسائل ميراث که بصورت استدلالی و با

ص: ۴۶۵

توجه به آیات و روایات و اقوال فقها برشته تحریر درآمده است.

در جلد اول ذریعه فرموده اند شاید از اجزاء انوار الفقاهه باشد.

آغاز: «بسمله و بعد فیقول الحقیق الاحقر حسن ابن الشیخ جعفر انّ الامثل فی نوع الانسان بل کل مکلف من انس و جان خروج الملک عند بعد موته من ملک عین او منفعه او حق او بضع لعدم...».

انجام: «..و الّا عملت فی فریضه مع الفریضتین فاعملت فی فریضه الثانی مع الاوّل و کذا لو فرض موت اربع او ما زاد فان العمل واحد».

هر سه بیتاریخ و بینام کاتب. در پایان نسخه تاریخ ۱۲۹۴ دیده میشود.

۱۸۶ برگ، ۱۵ × ۲۲

(۲۲۵۰)

۱- جلالیه «۱-۳۹» (فارسی)

از: محتم کاشانی، ۹۱۳-۱۰۰۰ ق.

دیوان چهارم از کلیات محتم کاشانی است که درباره مسائل عشقی به نظم و نثر تحریر و در سال ۹۸۰ ق نگارش آن خاتمه یافته است، ناظم این رساله را بنام «شاطر جلال» که در سال ۹۷۰ ق از اصفهان بکاشان رفته بود جلالیه نامیده است. و به یاد او ۶۴ (= جلال) غزل در ستایش سروده است.

به جلد دوم این فهرست ص ۴۲۱ رجوع شود.

[الذریعه ۵-۱۲۶ - مجلس ۳۷-۵۳۱ - ملی تهران ۱-۴۴۳ -

نسخه‌های خطی فارسی ۳-۱۸۹۲ و ۴/۲۷۴۱].

آغاز: «بر ضمیر آینه نظیر عاشقان صاحب حال و خاطر... پذیر صاحب مذاقان...».

انجام:

«..پس این کلام بدین وجه اگر به دل ننشیند به هیچ وجه نباشد گنه ز جانب قائل»

ص: ۴۶۶

۲- نقل عشاق «۴۰-۹۵» (فارسی)

از: محتشم کاشانی، ۹۱۳-۱۰۰۰ ق.

دیوان پنجم محتشم که در سی و یک سالگی سال ۹۴۴ ق به صورت نظم و نثر در ۱۶۰۰ بیت سروده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۴-۳۲۸۴ - الذریعه ۲۴-۲۹۳ - مجلس ۳۶ / ۳۸۰].

آغاز: «نیاز نامحدود نثار معشوقی که در هواداری خورشید جمالش کمند رؤیت ارنی نگویان...».

۳- دیوان محتشم کاشانی «۹۸-۲۸۵» (فارسی)

از: محتشم کاشانی، ۹۱۳-۱۰۰۰ ق.

به جلد ۲ ص ۴۲۱ رجوع شود.

[مجلس ۲-۲۴۶ - الذریعه ۹-۹۷۲ - ملی تهران ۱-۱۶۶ - نسخه‌های خطی فارسی ۳ / ۲۵۱۴].

آغاز:

«نفیر مرغ سحر خوان چو شد بلند صدا پرید زاغ شب از روی بیضه بیضاء»

انجام:

«..افسوس محتشم که ره نطق بست و ماند در کان طبع نادره درّهای مخزنی»

کتاب اول نستعلیق ۱۲۴۱ به خواهش میرزا اسدالله.

کتاب دوم و سوم تحریر سده ۱۳ برخی صفحات نونویس است و برگ اول کتاب اول توسط یاور شمس الدین حقی نونویس شده است.

۲۸۵ برگ، ۱۴ × ۲۱

ص: ۴۶۷

۱ - الاربعون حدیثنا « ۱ - ۱۲۵ » (حدیث - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسینی عاملی - ۱۰۳۱ ق.

به جلد ۱ ص ۳۰ رجوع شود.

۲ - منیه المرید فی آداب المفید و المستفید « ۱۲۶ - ۱۷۳ » (اخلاق - عربی)

از: زین الدین بن علی بن احمد عاملی، ۹۱۱ - ۹۶۶ ق.

به جلد ۱ ص ۵۴۹ رجوع شود.

[مجلس ۲۵-۱۶۶ و ۴-۴۰۹ - الذریعه ۲۳-۲۰۹ - مرعشی ۲-۴۷ - الفبایی آستان قدس / ۵۶۸].

۳ - شرح التوحید « ۱۷۴ - ۲۷۵ » (حدیث - عربی)

از: محمد سعید بن محمد مفید قمی - ۱۱۳۰ ق.

شرح مفصلی است بر کتاب «التوحید» شیخ صدوق (۳۸۱ ق) است که به روش عرفانی و حکمی نگاشته و در چهار جلد تنظیم شده است.

چاپ شده.

به جلد ۱ این فهرست ص ۲۹۵ رجوع شود.

[الذریعه ۱۳-۱۵۳ - مجلس ۲۵-۱۶۵ و ۱۲-۱۷۲ - مرعشی ۱-۳۹ - الفبایی آستان قدس / ۳۳۰].

آغاز: «سبحانک و حنانیک یا سبوح یا قدوس و فقنا اللهم کی نسبحک کثیراً و نذکرک کثیراً انک کنت بنا بصیراً و ارنا اللهم حقائق الأشياء كما هي حتى یحمدک کلنا بجمله محامدک کلها...».

انجام: «..یستشهد بحدوث الاشياء علی ازلیته و بما و سمها به من العجز علی قدرته و بما اضطرّها الیه من الفناء علی دوامه هذه الفقرات الثلث مبتنیه علی قاعده شریفه مقتبسه من انوارهم...».

ص: ۴۶۸

کتاب اول نسخ محمد شریف بن محمد هاشم بن محمد مؤمن بن ولی محمود در رمضان ۱۰۲۱ یا ۱۱۲۱ حاشیه نویسی فراوان دارد.

کتاب دوم نستعلیق حسن بن محمد در صفر ۱۲۲۷

کتاب سوم که جلد اول این شرح است تحریر سده ۱۳ و از آخر ناقص میباشد.

۲۷۵ برگ، ۱۶ × ۲۰

(۲۲۷۷)

۱- شرح حال ادباء و علماء استرآباد «۱- ۴۹» (تراجم - فارسی)

از: محمد صالح بن محمد تقی بن اسمعیل استرآبادی، ۱۲۴۸ - زنده ۱۳۱۳ ق.

رساله ای است در شرح حال ۱۰۰ تن از علما و ادبای شهر استرآباد که در سال ۱۲۹۴ ق به درخواست و نام ناصرالدین شاه تالیف شده است، مؤلف زندگینامه خود را در پایان رساله آورده. این رساله در ضمن مجموعه «استرآباد نامه» بچاپ رسیده است.

[فهرستواره ۳-۱۹۲۲ - استرآباد نامه / ۱۰۵ - ۲۱۳].

آغاز: «بهترین گلها و نیکوترین شکوفهها که تماشاگران گلستان و بوستان وجود از شاخسار معرفت و علم بقدر مقدور اجتناء نمایند...».

انجام:

«جاوید باد دولت شهزاده تا خدا گوید کنون قیامت کبری بر آورم»

۲- کتابچه نیشابور «۵۰- ۱۰۶» (جغرافیا - فارسی)

این رساله و رساله بعد در «بیان جغرافیا و تعداد نفوس» نیشابور و دره جز که به دستور ناصرالدین شاه و حکم تلگرافی سپهسالار اعظم اقدام و اطلاعات آن توسط حاکم شهر در سال ۱۲۹۶ ق تهیه و به مرکز ارسال شده است، این اطلاعات شامل تعداد نفوس، وضعیت مزارع، آب و هوا و وضعیت معیشت روستاهای نیشابور

ص: ۴۶۹

و دره جز را در بر میگیرد.

آغاز: «کتابچه خانواری و نفوس ولایت نیشابور که حسب الامر اقدس شهرداری روحی و ارواح العالمین فداه و موافق حکم تلگرافی جناب مستطاب... خانوار، ۲۹۰۰ نفوس ۱۱۱۱۰

۳ - کتابچه ولایت درّه جز «۱۰۷ - ۱۲۵» (جغرافیا - فارسی)

این رساله و رساله قبل ظاهرآ با رساله ای درباره تربت حیدریه توأم بوده که در این نسخه فقط دو سطر از آن موجود است. آغاز:.....

انجام: قریه سید آباد در قبله رادکان یک فرسخ دورتر واقع است در معبر راه قوچان و عشق آباد اتفاق افتاده است پنجاه و هفت خانوار میباشد.

هر سه بیتاریخ و تحریر سده ۱۳

۱۲۵ برگ، ۱۷ × ۲۳

(۲۳۱۶)

۱ - الفوائد الصمدیه «۱ - ۴۴» (نحو - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی - ۱۰۳۱ ق.

به جلد ۱ ص ۴۱۷ رجوع شود.

۲ - عوامل المائه «۴۶ - ۷۶» (نحو - عربی)

از: محسن بن محمد طاهر طالقانی قزوینی، قرن ۱۲

به جلد ۱ ص ۳۸۵ رجوع شود.

[مجلس ۲۵-۴۵۲ - الذریعه ۱۵-۳۵۹ - مرعشی ۲-۲۸۵ - مشار عربی ۶۴۱/ -

امام صادق قزوین ۱/ ۱۸۵].

ص: ۴۷۰

۳- شرح ثماناً بعد ما جاوزت الاثنین «۷۷- ۸۰» (نحو - عربی)

از: محمد محسن بن محمد طاهر طالقانی قزوینی، قرن ۱۲

رساله ای مختصر در شرح ابیات مشهوری که در تمیز اسماء عدد آمده و بصورت «قوله - قوله» نگاشته شده است.

[الذریعه ۱۳ / ۱۷۰].

آغاز: «قال الفتاق الى الله القادر... الحمد لله رب العالمین... قوله: ثماناً مفعول مقدم علی فمّیز...».

انجام: «..و اما البواقی من... و غیره فیطلب فی غیر هذا الكتاب لانه لا یلیق به الاطناب».

کتاب اول نسخ محمد علی بن میرزا محمد ابراهیم اصفهانی در ۱۲۰۱ برای محمد تقی کجوری. تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد.

کتاب دوم نسخ همان کاتب در ۱۲۱۷، تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد.

رساله سوم نستعلیق ۱۲۱۷

۸۱ برگ، ۱۳ × ۲۱

(۲۳۲۲)

۱- اصل الاصول = شاخ نبات «۱- ۳» (عقائد - فارسی)

از: محمد جعفر بن سیف الدین استرآبادی، ۱۲۶۳

مؤلف کتابی در اصول دین و معتقدات امامیه بزبان عربی نگاشت و آن را «اصل الاصول» نامید، سپس آن را بزبان فارسی ترجمه کرده و «شاخ نبات» نامیده و به آن نیز «اصل الاصول» گفته میشود.

[نسخهای خطی فارسی ۲-۸۷۸ - الذریعه ۲-۱۶۷ و ۱۳-۳ -

ملی تهران ۲-۲۰۹ - مرعشی ۱۰/۲۳۳].

ص: ۴۷۱

آغاز: «الحمد لله على نواله والسلام على رسوله و آله اما بعد چنین گوید خادم بساتین مذهب جعفری از مذاهب شرع محمدی... که ابن رساله ایست مسماه باصل الاصول که چون شاخ نبات است...».

انجام: «..بعد از پاک شدن از گناهان یا عفو از آن بشفاعت پیغمبر یا امام یا یکی از مؤمنان از جهنم بیرون می آورد باعراف یا بهشت میبرد نجانا الله من عذاب القبر و البرزخ و المحشر و النار».

۲ - فصل الفصول کبیر «۸۰ - ۱۱۷» (عقائد - فارسی)

از: سیف الدین علی بن محمد جعفر استرآبادی، ۱۲۴۲ - ۱۳۱۵ ق.

شرحی است بر «اصل الاصول صغیر» پدرش محمد جعفر استرآبادی (۱۲۶۳ ق) است که بصورت «اصل - شرح» تنظیم شده است، این رساله شب هفدهم صفر ۱۲۵۸ ق پایان یافته است.

ص ۳ تا ۷۹ نسخه چاپی الفلک المشحون محمد جعفر استر آبادی است.

[الذریعه ۱۶-۲۳۳ - نسخههای خطی فارسی ۲-۹۷۷ - مرعشی ۱۰-۲۶۱ - نشریه دانشگاه ۶/۴۴۴].

آغاز: «الحمد لله الذی اصل اصول الدین والمذهب لیستنفذ عباده من لجج الجهاله و فرع فروع الدین و المذهب لیخرجهم من بحیره حیره الضلاله... اما بعد میگوید مستهدی بسوی خداوند هادی...».

انجام: «...فی یوم الساعه من خطر عظیم لانا نکون محتاجون بلطفک و کرمک».

۳ - هدایه الولاية «۱۲۰ - ۱۲۸» (حدیث - فارسی)

از: محمد جعفر بن سیف الدین استرآبادی - ۱۲۶۳ ق.

رساله ای کوتاه در ترجمه و شرح مختصر چهل حدیث از رسول گرامی اسلام «ص» است که در منقبت و فضیلت امیرالمومنین «ع» وارد شده که بدرخواست

شخصی بنام حاج عبدالله نگاشته و در نوروز سال ۱۲۴۰ ق از تالیف آن فارغ شده است.

[الذریعه ۲۵-۲۰۰ - مرعشی ۱۰-۳۶۹ - مجلس ۳۸/۵۲۶].

ص: ۴۷۲

آغاز: «الحمد لله على نواله والصلاه والسلام على آله اما بعد پس میگوید... که اخ اعز روحانی موفق بتوفیق سبحانی حاج بیت الله الحرام حاج عبدالله سلمه الله...».

انجام: «...الی غیر ذلك من الاخبار و الفقرات، الحمد لله جعلنا من...وقفنا لجمع هذه الاخبار فی مشهده».

در فهرست سابق این کتابخانه شماره ۲۳۲۲ زاد المعاد با سرلوح زرین بوده که فعلا مفقود و به جای آن این مجموعه قرار داده شده است.

کتاب اول نسخ ۱۲۶۰

کتاب دوم نسخ سده ۱۳

کتاب سوم نستعلیق محمد علی کاشانی در ۱۲۶۱

نسخه وقف بر اولاد مؤلف است.

۱۲۸ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۲۳۳۹)

۱- هیئت فارسی = فتحیه «۱- ۲۱» (نجوم - فارسی)

از: علاء الدین علی بن محمد قوشچی - ۸۷۹ ق.

به جلد ۲ ص ۷۸۱ رجوع شود.

[الذریعه ۱۶-۹۴ و ۲۵-۲۵۸ - نسخه‌های خطی فارسی ۱-۳۷۰ -

مشار فارسی ۵-۵۵۴۴ - آستان قدس ۱۰/۷۸].

ص: ۴۷۳

۲ - بیست باب در اسطرلاب «۲۴ - ۳۸» (فارسی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد طوسی، ۵۹۷ - ۶۷۲ ق.

به جلد ۲ ص ۸۲ رجوع شود.

[الذریعه ۳-۱۸۷ - مجلس ۱۵-۴۴ و ۲۵-۳۴۸ -

نسخه‌های خطی فارسی ۱-۲۴۳ - مشار فارسی ۱/ ۸۴۱].

۳ - خلاصه الحساب «۳۹ - ۶۰» (عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی - ۱۰۳۱ ق.

به جلد ۱ ص ۲۱۹ رجوع شود.

[الذریعه ۷-۲۲۴ - مشار عربی/۳۳۴ - دایره المعارف اسلامی ۱-۹۸ -

امام صادق قزوین ۱/ ۳۷۵].

رساله اول نسخ ۱۱۹۵

رساله دوم و سوم تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد و نسخ سده ۱۲ می‌باشد.

۶۱ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۲۳۷۱)

۱ - شرح الانموذج «۱ - ۹۷» (نحو - عربی)

از: محمد بن عبدالغنی اردبیلی.

به جلد ۱ ص ۲۸۶ رجوع شود.

۲ - عوامل المائه «۹۸ - ۱۵۶» (نحو - عربی)

از: محمد محسن طالقانی قزوینی.

به جلد ۱ ص ۳۸۵ رجوع شود.

۳- کبری فی المنطق «۱۵۷- ۱۸۰» (منطق - فارسی)

از: میر سید شریف جرجانی.

به جلد ۲ ص ۵۹۷ رجوع شود.

کتاب اول نسخ محمد بن عبدالصمد اردبیلی در ۱۲۳۲

کتاب دوم نسخ محمد تقی بن محمد در ۱۲۸۰

کتاب سوم نستعلیق شکر الله اردبیلی در ۱۲۸۴

۱۸۰ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۲۳۹۴)

۱- شرح الانموذج «۱- ۷۴» (نحو - عربی)

از: محمد بن عبدالغنی اردبیلی.

به جلد ۱ ث ۲۸۶ رجوع شود.

۲- شرح التصریف «۷۶- ۱۳۹» (صرف - عربی)

از: سعد الدین تفتازانی.

به جلد ۱ ص ۲۹۴ رجوع شود.

۳- الکافیة «۱۴۱- ۱۷۱» (نحو - عربی)

از: ابن حاجب مصری.

به جلد ۱ ص ۴۳۹ رجوع شود.

کتاب اول نسخ سده ۱۳ از آخر ناقص است.

کتاب دوم نسخ سده ۱۳

کتاب سوم نسخ ۱۲۳۹ با مهر بیضوی «ابراهیم الحسینی» در برگ آخر.

۱۷۱ برگ، ۱۵ × ۲۰

ص: ۴۷۵

۱ - سرور العباد «۱ - ۳۸» (فقه - فارسی)

از: مرتضی بن محمد امین انصاری دزفولی، - ۱۲۱۴ - ۱۲۸۱ ق.

رساله عملیه در بیان مسائل فقهی که بصورت مسأله - مسأله ذکر و در یک مقدمه و یک خاتمه تنظیم و توسط حاج محمد علی یزدی گردآوری شده است.

[الذریعه ۱۲ / ۱۷۵].

آغاز: «الحمد لله الواحد الاحد الصمد والصلاه علی رسوله و آله البرره الامجد و بعد بر ضمیر مسترشدان طریق دین مبین و سالکین شریعت سید المرسلین و طالبین سرور رحمه للعالمین مینگارد که این وجیزه برخی از سؤالات...».

انجام: «..و اگر معترف باشد به آنکه گناه کرده و حرام است در آن حال بمیرد او را از ایمان بیرون میبرد و از اسلام بیرون نمیرد و عذابش سبک خواهد بود و قد ختم بالخیر».

۲ - صیغ العقود و الايقاعات «۳۸ - ۸۱» (فقه - فارسی)

از: محمد یوسف حائری استرآبادی - ۱۲۸۷ ق.

رساله ای است در بیان صیغهای عقود و ایقاعات که بر منهج مألوف بین علما نگاشته و به رؤیت شیخ مرتضی انصاری (۱۲۸۱ ق) رسانده و موافق فتاوی وی و در یک مقدمه و بیست و سه مقصد و یک خاتمه تنظیم نموده است.

[الذریعه ۱۵-۱۱۰ - مرعشی ۱۳ / ۱۵۹].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... و بعد چنین گوید احقر عباد الله منقطع از نیل ایادی... که این جمله ایست در بیان صیغ عقود و ایقاعات...».

انجام: «..و من زاده زاده الله علوآ و رفعه متعنا الله و جمیع المسلمین بتوفیق الطاعات محمد و آله خیر السادات».

ص: ۴۷۶

۳- رضاع «۸۱-۹۰» (فقه - فارسی)

از: محمد یوسف حائری استرآبادی، - ؟ ۱۲۸۷ ق.

رساله ای است در احکام رضاع برابر با فتاوی شیخ مرتضی انصاری تدوین و در سه فصل و یک خاتمه تنظیم شده است.

[الذریعه ۱۱-۱۹۳ - الفبایی آستان قدس / ۲۸۳ - مرعشی ۱۳ / ۱۵۹].

آغاز: «الحمد لله... اما بعد چنین گوید افقر العباد الی ربّه... این چند کلمه ایست سودمند در بیان مسائل رضاع و احکام آن از رای شریف سرکار شریعتمدار اعلم العلماء المجتهدين العظام و افقه الفقهاء الراشدین...».

کتاب اول نسخ علی اکبر موسوی در ۱۲۹۷ در هامش آن فتاوی میرزای شیرازی با امضاء «میرزا» هست.

کتاب دوم نسخ ۱۲۷۹

کتاب سوم تحریر سده ۱۳ و از انجام ناقص است.

۹۰ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۲۴۲۶)

اشاره

شامل چهار جزوه درسی که به یکی از فارغ التحصیلهای مدارس قدیم تعلق دارد

۱ - تاریخ. ۲ - جغرافیا. ۳ - معرفه النفس. ۴ - اخلاق.

تحریر مؤلف در سده ۱۴ میباشد.

از آغاز افتادگی دارد.

۳۶۵ برگ، ۱۷ × ۲۱

ص: ۴۷۷

۱ - سرگذشت اشرف خان حاکم عربستان «۱ - ۲۴» (داستان - فارسی)

از: میرزا آقا تبریزی، قرن ۱۳

تأثر و نمایشنامه داستانگونه ای در بیان جریان حسابرسی ایام حکومت سه ساله اشرف خان حاکم عربستان که در سال ۱۲۳۲ ق به تهران احضار و به مسائل مالی وی رسیدگی شد، این داستان در چهار مجلس تنظیم شده است.

[فهرستواره فارسی ۱-۳۳۵ - نسخه‌های خطی فارسی ۵/۳۶۸۷].

آغاز: «سرگذشت اشرف خان حاکم عربستان در ایام توقف او در طهران که در ۱۲۳۲ ق به پایتخت احضار میشود و حساب سه ساله ولایت را پرداخته مفاصا میگردد و بعد از زحمات زیاد دوباره ...».

انجام: «هر کس پرسید بگوئید نقل و مکان میکنیم به امامزاده حسن و چهار روز آنجا هستیم و بعد خواهیم رفت به همین تدبیر اشرفخان سوار شد و از طهران جانی بدر برد تمام شد حکایت اول».

۲ - سرگذشت حکومت زمان خان بروجردی «۲۴ - ۴۹» (داستان - فارسی)

از: میرزا آقا تبریزی، قرن ۱۳

تأثر و نمایشنامه مختصری درباره روش حکومتداری زمان خان حاکم بروجرد در سال ۱۳۳۶ ق که به طنز و هجو نگاشته شده و در چهار مجلس تنظیم شده است.

[فهرستواره فارسی ۱/۳۴۹].

آغاز: «طریقه حکومت زمان خان بروجردی و سرگذشت آن ایام در ضمن چهار مجلس تمام میشود بعون الله تعالی فهرست اسامی اعضای مجلس: زمان خان حاکم، فرخ بیگ فراشباهی او، میرزا جهانگیرخان ندیم و لهله او...».

انجام: «فراشباهی چای میخورد و پیشکشها را برمی دارد و خرامان خرامان از

ص: ۴۷۸

حجره حاجی رجب بیچاره خداحافظی میکند می‌رود، تمام شد.... بازی حاجی رجب تاجر».

۳- سرگذشت شاه قلی میرزا در کرمانشاهان «۴۹-۷۱» (داستان - فارسی)

از: میرزا آقا تبریزی، قرن ۱۳

نمایشنامه ای کوتاه در بیان سرگذشت شاه قلی میرزا و وقایع ایام او که در جریان سفر به کربلا چند روزی در کرمانشاهان نزد شاه مراد میرزا حاکم آنجا اقامت نموده است این تئاتر در چهار مجلس تنظیم در آن از فساد و نابسامانی حاکمان انتقاد شده است.

آغاز: «حکایت کربلا رفتن شاه قلی میرزا و سرگذشت ایام توقف چند روزه در... اسامی اعضای مجلس: شاه مراد میرزا حاکم کرمانشاهان، شاه قلی میرزا برادر بزرگ او و زائر، ایرج میرزا پسر حاکم، نامور خان...».

انجام: «...همینکه اسبابها بمن رسید سوار میشوم میرانم یکسر به قصر شیرین چند روز در آنجا هستم تا قدری خرجی بمن برسانید به همین تدبیرات شاهزاده را بیرون میکنند از این ورطه خلاص میشود بیچاره جانی بدر میبرد و می‌رود».

هر سه بدون تاریخ و تحریر سده ۱۳

۷۱ برگ، ۱۴ × ۲۱

(۲۴۸۵)

۱- حاشیه اثبات الواجب (القدیم) «۱- ۷۸» (کلام - عربی)

از: میرزا جان حبیب الله باغنوی شیرازی،

۹۹۴ ق.

حاشیه ای است بر «اثبات الواجب (قدیم)» جلال الدین دوانی (۹۰۸ ق) (یا حاشیه بر حاشیه آن) که بصورت «قوله - اقول» تنظیم شده است.

[مرعشی ۳۰۸-۶ - ۱۳۵/۱۳ - آستان قدس ۱-۷۴ - کشف الظنون ۱/۸۴۲].

ص: ۴۷۹

آغاز: «بسمله، قوله: منهم من زعم ان جميع براهين هذا المطلب بتوقف على ابطال الدور [...] فما ذكره رحمه الله اشاره الى الرد على القائل الغير المفارق قوله ولو كان في ابطال الدور اي ابطال الدور...».

انجام: «..بصورتها المطلقة له في الماهية... و هكذا هذا آخر ما قصدنا ايراده في حاشيه الرساله...والحمد لله على الاتمام و على رسوله افضل الصلاه والسلام ما دامت الارض والسماء...بدوام طلوع الشمس على صفحات الايام».

۲ - حاشيه اثبات الواجب «۷۹ - ۱۲۶» (كلام - عربى)

از: محمد حنفى تبريزى، - ۹۰۰ ق.

حاشيه اى بر «اثبات الواجب» جلال الدين دوانى (۹۰۸ ق) كه بصورت «قوله - قوله» تنظيم و براى يکى از امرا نگاشته شده است.

[كشف الظنون ۱-۸۴۲ - مرعى ۶-۳۰۸ - آستان قدس ۱۱-۳۲۰ و ۳۲۵].

آغاز: «الحمد لمن تقدس جنبه عن ان يكون شريعته لكل وارد و تنزه عن ان يطلع عليه الا واحد بعد واحد...».

انجام: «..قوله: واعلم انه... الشيخ و غيره آه يعنى انهم لم [...] على الاستلزام لم يدعوا التقديم فلا يكون ما ذكره المتأخرون من التقدم تاماً نقلاً عن القدماء كما انه ليس تمام... لا بالدليل و بالبديهه هذا آخر ما قصدت ايراده».

۳ - اثبات الواجب (التقديم) «۱۲۸ - ۱۶۴» (كلام - عربى)

از: جلال الدين محمد بن اسعد دوانى، - ۹۰۸ ق.

رساله اى است معروف در اثبات واجب تعالى بروش حکمى از طريق ابطال دور و تسلسل و براهين حکمى ديگر كه مورد توجه بزرگان واقع و حواشى متعددى بدان نگاشته شده است، اين كتاب كه پيش از دو «اثبات الواجب» ديگر دوانى تاليف شده به

ص: ۴۸۰

اثبات الواجب قدیم مشهور است و نگارش آن با اسم سلطان ابوالفتح بایزید خان بن مراد خان (۸۸۶ ق) صورت گرفته است.

[مرعشی ۳۰۸-۶ - الذریعه ۱-۱۰۶ - آستان قدس ۱-۳۳ - کشف الظنون ۱/۸۴۲].

آغاز: «سبحانک سبحانک ما اعظم شأنک و اظهر برهانک انت الشاهد فی العین لا یشاهدک العین...».

انجام: «...و لکن هدایه ربّی یحقّق الحق و یبطل الباطل».

کتاب اول نستعلیق میراز جان (سده دهم) در شهر قیصریه.

کتاب دوم نستعلیق عثمان بن رمضان الطرسوسی در ۱۰۸۲

کتاب سوم نسخ محمود بن علیشاه در ۹۲۹ در شهر تبریز.

هر سه حاشیههایی از قاسم «محبی الدین» محمد چلپی، عبدالرحمن، مصلح الدین لاری، احمد منجلی، فناری و رسول دارد.

قسمت پایین نسخه رطوبت دیده.

۱۶۴ برگ، ۱۳ × ۲۰

(۲۵۰۷)

۱ - حاشیه عین الحکمه «۱ - ۶» (فلسفه - فارسی)

از: مولانا محمد علی، قرن ۱۱

«عین الحکمه» نگاشته میر قوام الدین محمد رازی (قرن ۱۱) که از تلامذه مولی رجبعلی تبریزی (۱۰۶۵ ق) بوده در حکمت و فلسفه و بفارسی است، تعلیقات حاضر بر بخشهایی از آن کتاب نوشته شده و در صفحه دوم، جمع آوری کننده تصریح کرده که مولانا محمد علی از کبار تلامذه میر قوام الدین بوده است و بعد از وفات وی جمع آوری شده است.

تعلیقات با عنوان «در بیان آنکه...» آغاز شده است.

ص: ۴۸۱

در فهرست سابق این کتابخانه ص ۸۷ این مجموعه به عنوان تعلیقات معرفی شده بود.

آغاز: «بسمله، در بیان آنکه موجود بما هو موجود لیس الّا موجود نه وحدت لازم ذات اوست و نه کثرت میفرماید رضی الله تعالی عنه، خلاصه دلیل آنکه وحدت و کثرت متقابلانند و متقابلان از آن جهت که متقابلانند...».

انجام: «از این صورت قیاسی برهانی بر این مؤلف میشود کل ما يتصف بالغیبه والحضور فهو جسم ولا شیء من العقل و المعقول بجسم فلا شیء مما يتصف بالغیبه والحضور بعقل و معقول و بیان مقدمه صغری شد انتهى بعون الله تعالی».

۲- فوائد فلسفی «۶-۱۷» (فلسفه - فارسی)

از: ؟.

مجموعه شش فائده و تحقیق فلسفی است که با عنوان «اعلم یا بنی ارشدک الله...» آغاز شده و مباحث مهمی است که گویا استادی به شاگردش القا کرده است، در لابلای رساله از حکمه العین میر قوام محمد رازی (قرن ۱۱) و میر ابوالقاسم فندرسکی (۱۰۵۰ ق) نام برده شده است.

آغاز: «بسمله اعلم یا بنی ارشدک الله تعالی الی طریق السداد والصواب که عقل مدرک است با لذات و این ثابت شده است به برهان در موضع خودش...».

انجام: «ای فرزند لکن... حمل کن نوع عرض را بر اشخاص عرض و جنس عرض را بر انواع عرض آنجا نتواند بود مقول تشکیک بهمان دلیل مذکور که ذات و ذاتی مقول بتشکیک، تواند بود فتبصر ان شاء الله».

۳- جواب فلسفی «۱۷-۱۸» (فلسفه - فارسی)

از: میر ابوالقاسم بن میرزا بیک فندرسکی استرآبادی، - ۱۰۵۰ ق.

ص: ۴۸۲

ملا مظفر حسین کاشی از اعیان حکماء سده یازدهم از میر فندرسکی سوالی درباره ذاتی و تشکیک و عدم او بر آنچه ذاتی است او را، پرسیده بود که در این رساله پاسخ میر بدان آمده است.

آغاز: «بسمله، آنچه فرموده بودی در ذاتی و تشکیک و عدم تشکیک او بر آنچه ذاتی است او را آنچه معتقد ضعیف است این است که نشاید که ذاتی مقول بتشکیک باشد...».

انجام: «و بالجمله هر چه بجز حضرت رب العزه است از موجودات عینی او را از ترکیب چاره نباشد. تم کلام العارف الحکیم».

هر سه نستعلیق سده ۱۱ بدون تاریخ و نام کاتب.

۱۸ برگ، ۱۴ × ۲۰

(۲۵۲۲)

۱- اخلاق محسنی «۱- ۴۰» (اخلاق - فارسی)

از: کمال الدین حسین بن علی البیهقی کاشفی واعظی.

به جلد ۲ ص ۲۴ رجوع شود.

۲- حق الیقین فی معرفه رب العالمین «۴۱- ۵۹» (عرفان - فارسی)

از: محمود بن عبدالکریم شبستری، ۷۸۷- ۷۲۰ ق.

مکرر چاپ شده است.

[الذریعه ۷-۴۲ - نسخههای خطی فارسی ۲-۱۱۲۹ - دانشگاه تهران ۱۰/۱۷۷۹].

آغاز: «ای پیداتر از هر پیدایی و ای آشکارتتر از هر هویدائی».

انجام: «...منه بدأ و الیه یعود و هو الاول و الآخر و الظاهر و الباطن و هو بکل شیء علیم».

ص: ۴۸۳

۳- اوصاف الاشراف «۶۲- ۸۰» (اخلاق - فارسی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد طوسی، ۵۹۷ - ۶۷۲ ق.

به شماره [...] در مجموعه‌های سه کتابی در همین جلد رجوع شود.

کتاب اول از باب ۳۶ تا اواخر باب چهل را دارد نستعلیق سده ۱۳

کتاب دوم و سوم نیز نستعلیق سده ۱۳

۸۰ برگ، ۱۶ × ۲۲

(۲۵۲۸)

۱- حاشیه شرح الملخص فی الهیئه «۱- ۶۱» (عربی)

شاید حاشیه بر رساله دوم همین مجموعه باشد.

آغاز: «قوله: علم للواجب الوجود ای الذات الذی وجوده مقتضی ذاته و التعبير منه بهذه الصفه لما انها منشأ سائر الصفات علی ما قیل و لم یرد بالواجب الوجود...».

۲- شرح الملخص فی الهیئه «۶۲- ۱۳۸» (نجوم - عربی)

از: مولانا حسن الزیبادی.

شرحی است بر کتاب «الملخص فی الهیئه» نگاشته محمود بن محمد بن عمر چغمینی که بصورت مزجی نگاشته شده، در پایان نسبت به محشی را چنین آورده است: «تمت النسخه الشریفه المنسوبه الی مولانا حسن الزیبادی (یا الزیبادی) بید احقر العباد شریف».

آغاز: «الحمد هو الثناء باللسان علی الجمیل، لله علم للواجب الوجود... افضاله...».

انجام: «... و لذا قال صاحب التلخیص: الفریضه قد تكون واحده و قد تكون متعدده الحمد لولیه و الصلاه علی سیدنا محمد و آله و صحبه».

ص: ۴۸۴

۳- حاشیه شرح العقائد النسفیة «۱۳۸ - ۱۶۴» (کلام - عربی)

از: احمد بن موسی خیالی، - زنده ۸۶۲ ق.

حاشیه ای کوتاه بر شرح سعد الدین تفتازانی (۷۹۳ ق) بر «العقائد النسفیة» نجم الدین عمر بن محمد نسفی (۵۳۷ ق) که بصورت «قال - اقول» نوشته و در اواخر رمضان ۸۶۲ ق پایان یافته است.

[کشف الظنون ۲-۱۱۴۵ - آستان قدس ۱/۱۰۴].

آغاز: «بسمله، قال الشارح التحریر عامله الله بلطفه الخاطر بعد ما تیمن بالتسمیه، الحمد لله اقول فی تعقیب التسمیه بالتحمید اقتداء باسلوب الكتاب الحمید و عمل بما شاع بل وقع علیه الاجماع و امتثال...».

انجام: «..قلت هذا الادعاء مما لا يقبل فی حق الانبياء يؤتیه من یشاء والله ذوالفضل العظیم».

هر سه تحریر سده ۱۱ کتاب اول از آغاز و کتاب سوم از انجام ناقص است.

کتاب سوم حواشی از عبدالحکیم سیالکوتی و یوسف دارد.

و نسخه توسط یوسف مردوخی مدرس استکتاب شده است.

۱۶۴ برگ، ۱۶ × ۲۰

(۲۵۳۷)

۱- زاد السالکین فی تهذیب الاربعین «۳۶ - ۸۳» (اخلاق - عربی)

از: نوروز علی بن محمد تبریزی قزوینی، - زنده ۱۰۵۶ ق.

مؤلف در مقدمه گفته چون کتاب «اربعین» ابو حامد غزالی در اخلاقیات اثری ممتاز بود ولی بجهت اشتغال بر احادیث عامه مناسب بود رساله ای در اخلاق مشتمل بر احادیث مروی از ائمه هدی که از آن اقتباس شده تالیف نمایم، پس آن را تلخیص و در چهار قسم و هر کدام در چند فصل تنظیم نمود:

ص: ۴۸۵

القسم الاول؛ فى جمل اصول الدين (- ١ اصل و خاتمه).

[الفبايى آستان قدس / ٢٩٣ - الذريعه ٣ / ١٢].

آغاز: «الحمد لله الذى هداانا من الملكات حبه و الهما من التحقيقات لبه و ارشدنا الى الطريق القديم الاماميه... فيقول اقل الطالبين بل تراب اقدامهم... كتاب الاربعين المنسوب الى صاحب الاحياء و الكيمياء ابى حامد...».

انجام: «.. و هذا اليوم يوم جديد قد امهلنى الله فيه ولو توفانى لكنت اشتهى ان يرجعنى الله الى الدنيا يوماً و احدآ لا- عمل صالحاً...».

٢- اسرار الشهاده «٨٤ - ٩٦» (عربى)

از: سيد كاظم بن قاسم رشتى حائرى، - ١٢٥٩ ق.

رساله اى كوتاه در بيان اسرار شهادت امام حسين (عليه السلام) و يارانش در فاجعه كربلا كه بدرخواست مولى عبدالوهاب قزوینی بنگارش در آورده است.

[الذريعه ٢-٤٦ - الفبايى آستان قدس / ٤٧ - نمازى خوى / ٤٢٠ -

فهرست كتب مشايخ / ٣٣٢ - دايره المعارف اسلامى / ١ / ١٧].

آغاز: «الحمد لله رب العالمين و صلى الله على خير خلقه و مظهر لطفه محمد و آله الطاهرين... فيقول العبد الجانى...».

انجام: «فیتنعم بذلك من [...] الرتبة الاولى لمثل هذا فليعمل العاملون و لا حول و لا قوة الا بالله العلى العظيم».

٣- مصباح الشريعة و مفتاح الحقيقه «٩٦ - ١١٦» (حديث - عربى)

(منسوب به) امام جعفر بن محمد الصادق عليه السلام.

به جلد ١ ص ٤٩٤ رجوع شود.

هر سه كتاب نستعليق سده ١٣ ميباشد و كتاب اول از آخر ناقص است.

در آغاز نسخه مجالس روضه و مقتل براى اهل منبر در ٣٥ برگ نوشته شده.

ص: ٤٨٦

در پایان نسخه آثار و فوائد قرائت سی و سه آیه از قرآن مجید از روایت ابی بن کعب و نامه امیرمؤمنان (علیه السلام) به معاویه نوشته شده.

۱۱۹ برگ، ۱۷ × ۲۱

(۲۵۳۹)

۱- صغری «۱-۸» (منطق - فارسی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی، ۷۴۰ - ۸۱۶ ق.

رساله ای کوتاه در منطق که در مقابل رساله بلند «کبری»، «صغری» نامیده میشود، پسرش سید شمس الدین این دو را ترجمه عبری کرده و صغری را «غزه» و کبری را «دره» نام نهاده است.

[الذریعه ۱۵-۴۲ - آستان قدس ۱-۳۴۵ - نسخههای خطی فارسی ۲-۱۵۰۳ - مشار فارسی ۳/۳۳۹۷].

آغاز: «بسمله، هر چه در ذهن آید اگر خالی از حکم باشد آن را تصور خوانند...».

۲- شرح الایساغوجی «۹-۴۳» (منطق - عربی)

از: حسام الدین حسن کاتی، - ۷۶۰ ق.

به جلد ۱ ص ۲۸۷ رجوع شود.

۳- حاشیه تهذیب المنطق «۴۷-۱۳۳» (منطق - عربی)

از: نجم الدین عبدالله بن حسین یزدی، - ۹۸۱ ق.

به جلد ۱ ص ۱۴۵ رجوع شود.

کتاب اول بیتاریخ.

کتاب دوم و سوم تحریر ۱۰۹۵

کتاب سوم تصحیح شده حواشی دارد.

۱۳۳ برگ، ۱۰ × ۲۱

ص: ۴۸۷

۱ - داستان دختر ملک روم و سؤالهای او «۱ - ۱۳» (داستان - فارسی)

از: ؟.

داستان کوتاه درباره سؤالاتی که دختر ملک روم (یا چین) پس از مرگ پدر و به تخت نشستن مطرح نموده و به پاسخ دهنده آن وعده ازدواج خود را داده بود در این میان جوانی بنام عبدالعظیم از ترکستان پاسخهای وی را داده و پس از آن به وطن خود مراجعه نموده است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اما راویان اخبار و ناقلان و طوطیان شکر شیرین گفتار چنین روایت کرده اند که چون پادشاه روم فوت شد وی را پسری نبود و دختری داشت عاقل و بالغ بود بر تخت پدر نشست...».

انجام:

«مرد باید نکند میل طمع تا همه عمر وجودش سلامت باشد...»

۲ - ارجوزه فی المجربّات «۱۵ - ۱۶» (طب - عربی)

از: ابو علی حسین بن عبدالله بن سینا، ۳۷۰ - ۴۲۸ ق.

منظومه در بیان دستورات طبی که خود تجربه کرده و نیز آثار و خواص رؤیت برخی ستارهها و کواکب و بیان اینکه دیدن فلان کواکب و ستاره چه تاثیر و خاصیتی بر جای میگذارد.

۶۵ بیت است.

[مجلس ۳۶-۴۸ - فهرست مهدوی / ۲۷ - مخطوطات الطب الاسلامی / ۵۷].

آغاز:

«ابدأ باسم الله فی نظم الحسن

اذکر ما جرّبت فی طول الزمن

ما هو بالطبع و بالخواص لكل عام و لكل خاص»

ص: ۴۸۸

۳- الادویه القلبیه «۱۷- ۲۳» (طب - عربی)

از: ؟. شاید از ابن سینا باشد.

رساله ای است مختصر شامل ادویه و داروهایی که برای تقویت قلب و رفع امراض آن تجویز شده که بصورت تهجی در دو بخش ادویه مفرده و ادویه مرکب تنظیم شده است.

آغاز: «...العين عنبر؛ حار يابس في الثانية مع متانه و لزوجه و خاصيه شديده في التقويه».

انجام: «..فهو ما اختصرنا من الكلام في الادويه القلبيه على اقصى ما يمكن من الاختصار...حسبنا و نعم الوكيل».

کتاب اول نستعلیق ۱۲۴۴

کتاب دوم تحریر سده ۱۳ و از انجام ناقص.

کتاب سوم نستعلیق احمد بن عبدالوهاب حسینی کاشانی در ۱۲۸۵ در دارالسلطنه اصفهان.

۲۵ برگ، ۱۰ × ۱۶

(۲۵۹۱)

۱- تحرير القواعد المنطقيه «۱- ۶۱» (منطق - عربی)

از: قطب الدين محمد بن محمد رازی، - ۷۶۶ ق.

به جلد ۱ ص ۸۳ رجوع شود.

۲- حاشیه حاشیه تحرير القواعد المنطقيه «۶۲- ۸۸» (منطق - عربی)

از: ابو شیخ.

حاشیه ای است بر «حاشیه شرح الشمسیه» میر سید شریف جرجانی (۸۱۶ ق) که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده است.

ص: ۴۸۹

آغاز: «...قوله في كثير من النسخ يريد ان وجود لفظه ثلاث في كثير من النسخ و ان كان موهماً لوقوعها من المصنف لكن الصواب لخلافه...».

انجام: «..قوله و لما ثبت ان لهذا النوع اشاره الى ان التقدم لما اعتبر بالنسبه الى نوعهما لا الى اشخاصهما».

۳ - حاشیه حاشیه الشمسیه «۸۸ - ۱۳۵» (منطق - عربی)

از: شیخ احمد بردعی.

حاشیه ای است بر «حاشیه الشمسیه» (یا شرح شمسیه) که بصورت «قوله - اقول» و «قلت - قلت» تنظیم شده است، نام محشی با خط کهنه روی برگ اول نوشته شده است.

آغاز: «بسمله و اما المقالات فتلاث الخ فان قيل لم لا يجوز ان يكون الثلاث الثانی زایده دون الثلاث الاول قلت لان المقام الاجمال و التفصیل فلا بد ان يحمل الکلام اولاً ثم یفصل ثانیاً...».

انجام: «..الاشاره و ان معرفه وجودهما غیر نافع فی الامثله المذكوره فافهم فانه دقیق غایه الدقه والله اعلم بالصواب».

هر سه تحریر سده نهم و دهم. کتاب اول و دوم از آغاز و انجام ناقص است و هر دو تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد.

۱۳۵ برگ، ۱۲ × ۱۷

(۳۵۹۳)

۱ - رمل (رساله در...) «۱ - ۲۵» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در احکام خانهای رمل که بصورت «فصل - فصل» تنظیم شده است.

ص: ۴۹۰

آغاز: «بسمله، بدانکه هرگاه بخواهی رمل بکشی بایست هوا بد نباشد و شخص جنب نباشد و دعای عنده مفاتیح الغیب را بخواند و سه قل هو الله بخواند و صلوات بفرستد اول صبح تا ظهر...».

انجام: «..و در دوازدهم خبر از غایب و در سیزدهم به دست آوردن مال و در چهاردهم سفر با تعب و پانزدهم و شانزدهم عاقبت بخیر بود، تمام شد.».

۲- رمل (رساله در...) «۲۶ - ۶۳» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در احکام خانه‌های رمل که مطابق روش رمالان تنظیم شده است.

آغاز: «بسمله، الحیان:

چه در طالع برآید شکل لحيان

بنیکی رخ نماید هم تن و جان

سفر را نیک و غایب دیر آید ز گمگشته مجویی باز ناید»

انجام: «..پانزدهم دلیل است بر تردد خاطر از قبل دوستان اگر سعدین باشد - شانزدهم موکد کرده باشند که بسیار بسیار خوب است.».

۳- رمل منظوم «۶۶ - ۷۲» (فارسی)

از: ؟.

منظومه ای در اصول و قواعد رمل که در ۱۷۲ بیت سروده شده است.

آغاز:

«ای سخن گوی عالم قدسی زیر پایت ز عرش تا کرسی

هرچه خوانی درین نگارستان یاد گیر و بگوی با خلقان»

انجام:

«..عدد او به خانه هشتم ۳۰۶ و آن نه بیش و نه کم

چون به پنجم نمايـدت ديـدار جز كه شـنـبه مزاج او مشـمار»

ص: ۴۹۱

کتاب اول و دوم نستعلیق ۱۲۷۶ و کتاب سوم بیتاریخ.

در پایان نسخه فوائد رمل و در آغاز نسخه سه صفحه جدولهای رملی هست.

۸۰ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۲۵۹۶)

۱- ایمان عطایی «۲- ۴۵» (فقه - فارسی)

از: محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی قمی، ۱۰۹۸ ق.

رساله ای کوتاه در اصول و معتقدات امامیه که بدنبال آن مسائلی از احکام نماز و شکایات و سهویات آن آمده است.

[مرعشی ۷ / ۳۱۳].

آغاز: «...و دلایل و عبارات آسان ساخت که طالبان یقین و ایمان باندک تاملی فهم معانی توانند نمود و آن را بایمان عطایی موسوم گردانید...».

انجام: «..اگر پرسند که آیا دو سجده سهو بر وی لازم است یا نه بگو که احتیاط آنست که دو سجده سهو در موضعی که لازم میشود ترک ننماید الحمد لله رب العالمین».

۲- ترجمه الصلاة = احکام نماز «۴۵ - ۵۸» (فقه - فارسی)

از: محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی قمی،

- ۱۰۹۸ ق.

[مرعشی ۱۱ / ۱۱۴].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... ای جوینده طریق طاعت و ای طالب اسرار عبادات بدان و آگاه باش...».

انجام: «..و معنی السلام علينا و عباد الله الصالحین سلامتی باد ما را و بندگان صالح را».

ص: ۴۹۲

۳- مباحثه النفس «۵۸-۷۸» (اخلاق - فارسی)

از: محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی قمی،

- ۱۰۹۸ ق.

رساله ای کوتاه در مواعظ و پسند و اندرز و بیان بی وفایی دنیا و ضرورت اعراض از آن و روی آوردن به آخرت که برای تذکره نفس خود و برادران دینی برشته نگارش درآمده است.

[الذریعه ۱۹-۴۰ - مرعشی ۲-۱۳۱ - الفبایی آستان قدس / ۴۹۰ - نسخه‌های خطی فارسی ۲-۱۶۷۶ - مجلس ۱۰/۵۱۰].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اما بعد چون این محتاج برحمت اله قادر «محمد طاهر» دید که اکثر اهل بیان در قافله‌گاه جهان رحل اقامت انداخته اند...».

انجام:

«یارب تو ز خود پرستیم فارغ ساز در بوته اخلاص دلم را بگداز

از بال و پرم رشته غفلت بردار

شاید که کنم به اوج مه‌ت پرواز»

هر سه کتاب نسخ سید حسن بن احمد حسینی سده ۱۲ و ۱۳

رساله اول از آغاز افتادگی دارد.

۷۸ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۲۶۱۰)

۱- اقسام حمیات (رساله در...) «۱-۸» (طب - فارسی)

رساله ای کوتاه در اقسام و معالجات و درمان تب که در چند فصل تنظیم شده است:

فصل اول؛... فصل دویم؛ در بیان تب دموی. فصل سیم؛ در بیان تب بلغمی. فصل چهارم؛ در بیان تب سوداوی و علامات آن. خاتمه؛ در ذکر نسخه‌ها که در اثنا عرض معالجات اسامی آنها ذکر شد.

آغاز: «.. اما قانون علاج این تب آن است که اگر صاحب کوفت جوان و شراب خواره و فراغت کن باشد...».

انجام: «و در وقت احتیاج به قدر یک مغز کوچک فندق داده باشد که نافع است ان شاء الله، تمت».

۲- آبستنی و باه «۹-۲۱» (طب - فارسی)

از: مظفر بن محمد حسینی شفایی اصفهانی کاشانی، قرن ۱۱

رساله ای مختصر در بیان مباحث و ویژگیهای قوه باه که به نام وزیر اعتماد الدوله قاضی جهان نگاشته و در یک مقدمه و سه مقاله تنظیم شده است: مقدمه؛ در بیان اینکه امر باه ضروریست.

مقاله اولی؛ در تشریح اعضای تناسل (سه باب).

مقاله ثانیه؛ در امر باه و آنچه متعلق به آن است (سه باب).

مقاله ثلثه؛ در... و آنچه متعلق به آن است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۴۶۰ - سپهسالار ۱/۳].

آغاز: «حمد ببعده خالقی را سزاست که خلقت انسان کامل را بحکمت بالغه از توده خاک آفریده...».

۳- تحفه شاهی = ترجمه براء الساعه «۶۵-۸۲» (طب - فارسی)

از: احمد بن محمد حسین شریف طبیب تنکابنی، - زنده ۱۲۹۷ ق.

رساله ای کوتاه در ترجمه «براء الساعه» نگاشته محمد بن زکریا رازی (۳۱۰ ق) که بنام فتحعلی شاه قاجار تالیف شده و خود مؤلف علاوه بر بیست و سه باب کتاب، هفت باب نیز اضافه و در سی باب تنظیم ساخته است:

۱ - در دردسر. ۲ - در درد شقیقه. ۵ - در درد چشم. ۷ - در تدبیر کردن دندان بدون کلبتین. ۱۳ - در قولنج. ۱۸ - در.....

۲۱ - در خارش دست و پا.....

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۴۸۸ - الذریعه ۳-۸۳ و ۴-۸۳ -

مشار فارسی ۱-۱۲۷۷ - سپهسالار ۳-۴۰۰ - مجلس ۳۵/۱۴۵].

ص: ۴۹۴

آغاز: حمد بیحد و ستایش لا یحصی و لا تعد نثار بارگاه و ایثار پیشگاه حکیمی است جلت قدرته که طبع نوع انسان را از چهار طبع مختلف الطبعی باقتضای حکمت شامله و قدرت کامله الفت ترکیب داده...».

انجام: «باب بیست و دوم؛ در علاج سوختگی آتش است باید دانست که تا ممکن است نباید گذاشت...»

کتاب اول تحریر سده ۱۳ و از آغاز ناقص است.

کتاب دوم نستعلیق ۱۲۶۶ فوائد طبی بسیار در پایان آن هست.

کتاب سوم تحریر سده ۱۳ و تا باب ۲۱ را دارد و در این نسخه مطالبی فقهی و طبی از جمله از تحفه المؤمنین و ادعیه و طلسمات هست.

۱۷۱ برگ، ۱۲ × ۱۷

(۲۶۱۴)

۱- خوابنامه «۱-۳۹» (فارسی)

رساله ای است در تعبیر خوابها که در شصت فصل تنظیم شده است: ۱- در فصل و سال. ۵- در بیان دریاها و رودها. ۱۰- در غسل و تیمم. ۲۱- در دیدن زر و جواهر و مروارید. ۳۵- در سخن گفتن با سیاح و بهائم. ۴۰- در دیدن آلات گاو و گوساله. ۴۵- در دیدن گرگ و روباه و شغال. ۵۰- در دیدن دیو و پری و جادویان. ۶۰- در دیدن غواص و غیره.

آغاز: «...باب اول فصل و سال، بدانکه خواب در وقت برآمدن آفتاب نرسیدن تا آفتاب نرسیدن تا آفتاب تمام فرو نشود در وقت فریضه گذاردن...».

انجام: «...و بیست و هفتم و بیست و هشتم ماه در[.....]محروم است و بیست و نهم و سی ام ماه صحیح است زود تاثیر میکند...»

ص: ۴۹۵

۲- نوروز نامه «۴۰-۴۱» (نجوم - فارسی)

رساله ای است در احکام مربوط به نوروز متناسب با ایام و روزهای هفته از شنبه تا جمعه و خواص و آثار آن که مطابق پیشگوئیهای منجمین نگاشته شده است.

آغاز: «بسمله فی احکام نوروزنامه، اگر روز شنبه نوروز آید خداوند سال را...دلیل کند که حال مردمان باطل بود غم و اندوه بسیار بود میان سلطان و رعیت خلاف پدید آید...».

انجام: «..و باران بسیار باشد تابستان باد سخت گرم دارد، میانه...کار دنیوی و اخروی بخیر انجامد ان شاء الله».

۳- اختیارات الایام (صغیر) «۴۱-۵۳» (نجوم - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی اصفهانی (علامه مجلسی)، ۱۰۳۷-۱۱۱۰ ق.

به جلد ۲ ص ۱۸ رجوع شود.

[الذریعه ۱-۳۶۷-امام صادق قزوین ۱-۲۴-مجلس ۱۴-۵۴ و ۳۶-۱۸۹-]

کتابشناسی مجلسی / ۷۸ - دانشگاه تهران / ۸ / ۵۱۸].

آغاز: «اما بعد چنین گوید احقر عباد الله یعنی محمد باقر بن محمد تقی عفی الله عن جرائمها که این رساله ایست...».

انجام: «..هر سال که در ماه ذیحجه ماه بگیرد مرد بزرگی در مغرب بمیرد و مرد فاسق فاجر دعوی پادشاهی کند».

کتاب نستعلیق محمد یوسف بن عباسعلی در ۱۲۶۹ در مدرسه چمار سنان. برگ اول آن افتاده.

کتاب دوم و سوم تحریر سده ۱۳

در ادامه احکام کسوف و خسوف منسوب به امام صادق علیه السلام که از طریق قطب راوندی نقل شده آمده است.

ص: ۴۹۶

۱ - آداب و آثار دعاء سیفی «۱ - ۳۳» (دعا - فارسی)

جمع آورنده و کاتب رساله مینویسد چون دعای سیفی (حرز یمانی) بسیار آثار و خواص خارق العاده دارد من در صدد تهیه نسخه صحیحی از آن برآمدم ولی همه دارای اختلافات بسیار با هم بودند تا اینکه به نسخه ای که بخط شیخ بهایی بود دست یافتم و آن را با شرح و آثار و خواص و شأن نزول در اینجا آوردم.

آغاز: «بسم الله الحمد لله رب العالمین، اما بعد بشرف عرض برادران دینی خود مینگارم این بنده خاکسار و این ذره بيمقدار... که در مدت مدیدی و عهد بعیدی طالب و جویای نسخه مبارک سیفی بودم...».

انجام: «...فقل حسبى الله لا اله الا هو عليه توكلت و ورب العرش العظيم».

۲ - مشکاه الانوار «۱۱۵ - ۱۸۳» (فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی اصفهانی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ ق.

به جلد ۲ این فهرست ص ۶۹۱ رجوع شود.

[الذریعه ۲۱-۵۴ - مرعشی ۱-۲۱۷ - مشار فارسی ۴ / ۴۷۶۷].

۳ - منشات «۲۰۵ - ۲۱۲» (فارسی)

از: ریحان الله بن جعفر علوی بروجردی دارابی، - ۱۳۲۸ ق.

مؤلف مینویسد چون شیوه پسندیده علمای پیشین نامه نگاری بیکدیگر بوده و ترک آن را خیانت شمرده اند پس بخواهش آقا سید روح الله رساله ای در مجموع منشات و مکاتیب جمع آوری و در یک مقدمه و هشت انشاء تنظیم نمودم:

مقدمه؛ در ذکر احادیث و کلماتی در فضیلت مکاتبه و مراسله....

آغاز: «احلی تنمیقه صدر من مصدر الخله و الوداد و اجلی تعلیقه شرق من شرق

الالفه و الاتّحاد حمد الملك الرثوف».

انجام: «..حتى ياذن الله لى و هو خير الحاكمين و اما التفصيل فلما كنت تمنيت التشریف بتقبيل العتبات العالیات...».

کتاب اول نستعلیق محمد حسین سده ۱۳ میان این رساله و رساله بعد دعاها و اذکار فراوان با ترجمه و بترجمه به اندازه یک کتاب دعا هست.

کتاب دوم برگ اولش افتاده تحریر سده ۱۳ میباشد. در ادامه این رساله هم مطالبی شامل رمل و طلسمات در چند برگ آمده است.

کتاب سوم فقط مقدمه و انشاء اول را دارد و تحریر سده ۱۳ میباشد و در ادامه این کتاب هم دعاهایی و احادیثی از جمله حدیث عقل و جهل کافی با ترجمه نوشته شده است.

۲۶۱ برگ، ۱۱ × ۱۸

(۲۶۷۷)

۱- دعاء صنمی قریش «۱-۴» (عربی)

در این نسخه ترجمه فارسی هم دارد.

آغاز: «اللهم صل على محمد و آل محمد اللهم العن صنمی قریش و جبتیهما و طاغوتیهما الذین خالفا امرک... بار خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد بار خدایا لعن کن بر دوبت قریش و دوبت که ایشان را بود...».

انجام: «..یستغیث منه اهل النار آمین رب العالمین بحق محمد و عترته الطاهرین یقول هذا الکلمات... که بفریاد آیند از عذاب ایشان اهل دوزخ بار خدایا قبول کن ای پروردگار عالم و آدم بحق محمد و عترت او که پا کند».

۲- منظومه فی اصول الخمسه = عقائد منظوم «۴-۶» (عربی)

از: ؟.

ص: ۴۹۸

منظومه ای است در بیان اصول و معتقدات امامیه که در ۲۲ بیت سروده شده است.

آغاز:

«اشهد لله تعالی انه ليس له ثان ولا مثل له

و واجب الوجود باقٍ ابدی و قادر علی الجمیع سرمدی»

انجام:

«و كل ما جاءوا به حق يقين

تصدیقه حتم علی المكلفین

صلی علیهم ربهم وسلما ما سبّح الاملاك اوغيث هما»

۳- صحیفه الرضا (علیه السلام) «۶- ۲۷» (حدیث - عربی)

شامل حدود ۲۲۵ تا ۲۴۰ حدیث که به امام رضا (علیه السلام) منسوب است. صحیفه حاضر از طریق امین الاسلام فضل بن حسن طبرسی صاحب مجمع البیان روایت شده و در فهارس بنامهای مسند الرضا، الرضویات و صحیفه اهل البیت خوانده شده است.

[آستان قدس ۱۴-۳۳۶ - مستدرک الوسایل ۳-۳۴۴ -

مجلس ۳۵-۳۱۲ - مرعشی ۱-۱۷۳ - مشار عربی / ۵۸۷].

آغاز: «اخبرنا الشيخ الامام الاجل العالم الزاهد امين الدين ثقه الاسلام امير الرؤساء ابو علي الفضل بن الحسن الطبرسي اطال الله بقاءه في يوم الخميس...».

رساله اول نستعلیق سده دهم.

رساله دوم نسخ سده دهم.

رساله سوم نسخ ۹۸۹ با مهر مربع «لا اله الا انت عبده ابوالقاسم بن محمد حسین» بر برگ اول.

۳۰ برگ، ۱۲ × ۱۸

ص: ۴۹۹

۱ - ترجمه الصلاة «۱ - ۲۶» (فارسی)

از: محسن بن شاه مرتضی فیض کاشانی، ۱۰۰۹ - ۱۰۹۱ ق.

ترجمه و توضیح مختصری در ارکان و واجبات نماز (از اذان تا سلام) که در ضمن هشت در تنظیم شده است و در سال ۱۰۴۳ ق پایان رسیده است.

در فهرست سابق این کتابخانه ص ۵۸۰ این رساله از ملا محمد طاهر قمی دانسته شده است.

[الذریعه ۴-۱۱۴ - مرعشی ۵-۵ - دانشگاه تهران ۹-۱۱۸۷ -

مشار فارسی ۲-۱۲۹۷ - مجلس ۱۰/۵۷۸].

آغاز:

«هر که نه گویا بتو خاموش به

هر چه نه یاد تو فراموش به»

۲ - ایمان عطایی «۲۶ - ۵۸» (کلام - فارسی)

از: محمد طاهر بن محمد حسین قمی شیرازی،

- ۱۰۹۸ ق.

به شماره [....] در همین جلد در بخش مجموعههای سه کتابی مراجعه شود.

۳ - شکوک الصلاة «۵۸ - ۸۳» (فقه - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی اصفهانی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ ق.

رساله ای کوتاه در احکام شک و سهو در نمازهای واجبه که در یک مقدمه و پنج فصل و یک خاتمه تنظیم شده است.

[الذریعه ۱۴-۲۱۶ - مشار فارسی ۲-۲۵۳۷ - مرعشی ۱-۲۰۶ - مجلس ۲۶-۴۲۹ و ۱۷/۷۴].

آغاز: «الحمد لله الذی ازاح ظلمات الشبهات و الشکوک و الاوهام عن مناهج المسائل و الاحکام بشریعه سید الانام.

رساله اول نسخ محمد رحيم در ۱۱۱۲

رساله دوم و سوم تحرير سده ۱۳ و رساله سوم از انجام ناقص است.

۸۸ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۲۷۰۷)

۱- اثبات الواجب «۱- ۴۸» (کلام - عربی)

از: شمس الدين محمد بن احمد خفري، - ۹۵۷ ق.

[الذريعه ۱-۱۰۶ - مرعشي ۱۳-۲۷۹ - الفبايي آستان قدس / ۱۸].

آغاز: «الحمد لله رب العالمين... اما بعد فيقول اجوح خلق الله اليه... هذه رساله في اثبات الواجب الوجود بالذات و صفاته بالدلائل التي تقررت عندي قطعيتها...».

انجام: «..و لما كان مبحث العلم و توابعه بحرآ عميقآ لا ساحل له اقتصر على ما ذكر والحمد لله على افضاله».

۲- الزوراء «۴۸- ۵۲» (فلسفه - عربی)

از: جلال الدين محمد بن اسعد دواني، - ۹۰۸ ق.

آغاز: «الحمد لذاته لوليه بذاته والصلاه منه على مرتبه الجامعه لجميع صفاته و بعد فهذه نبذه من الحقائق بل زبده من الدقائق...».

۳- شرح الزوراء «۵۳- ۶۴» (فلسفه - عربی)

از: جلال الدين محمد بن اسعد دواني، - ۹۰۸ ق.

رساله اول نسخ جعفر بن حاج صادق در ۱۰۵۹ اين نسخه توسط علم الهدی فرزند فيض كاشانی در ۱۰۵۹ با نسخه ای مغلوط، مقابله شده و يادداشت آن بخط خود او در برگ ۴۸ هست.

ص: ۵۰۱

رساله دوم نسخ همان کاتب در همان سال و از انجام ناقص است.

رساله سوم در ۱۰۵۹ توسط همان کاتب به درخواست علم الهدی فرزند فیض کاشانی نوشته شده است.

۶۵ برگ، ۱۳ × ۱۹

(۲۷۱۲)

۱ - الحجه على الذهاب الى تكفير ابي طالب « ۱ - ۴۲ » (کلام - عربی)

از: شمس الدین ابو علی فخار بن معدّ موسوی (۶۳۰ ق).

[الذریعه ۶-۲۶۱ - الفبایی آستان قدس / ۲۱۵ - مشار عربی / ۳۰۴].

آغاز: «الحمد لله الذي تظاهرت آلاؤه و حسن الى خلقه بلاؤه».

انجام: «فانه جزيل الحباء كثير العطاء فله الحمد على السراء والضراء والشده والرخاء، تمت».

۲ - نزهه الناظر و تنبيه الخاطر « ۴۳ - ۷۸ » (حدیث - عربی)

از: حسین بن محمد بن حسین حلوانی، (سده پنجم).

رساله ای کوتاه و کهن در احادیث و کلمات اهل بیت معصومین (علیهم السلام) که بدون ذکر اسناد گردآوری شده است.

چاپ شده است.

[الذریعه ۲۴ / ۱۲۷].

آغاز: «الحمد لله رب العالمين حمد العارفين به العالمين و... اما بعد فقد سطرت لك امتعنى الله بك من اقوال الائمة من اهل

البيت: الموجزه و الفاظهم المعجزه و حكمهم الباهره و مواعظهم الزاهره...».

ص: ۵۰۲

۳ - مصادقه الاخوان (حدیث - عربی)

از: علی بن بابویه قمی.

هر سه تحریر سده ۱۲ روی برگ اول کتاب اول مهر بیضوی «عبده زین العابدین» ۱۱۴۱ هـ است. این نسخه از روی نسخه مرحوم علامه مجلسی که بر برگ اول آن اجازه خود را تا مؤلف نوشته بود نوشته شده است.

کتاب دوم علامت تصحیح دارد.

(۲۷۶۰)

۱ - جوامع العلاج «۱ - ۱۳۳» (طب - فارسی)

از: محمد کریم بن ابراهیم قاجار کرمانی، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ ق.

مؤلف پس از نگارش کتابهای «حقائق الطب» و «دقائق العلاج» بجهت دوری از خلق منزوی شده و در قریه ای ساکن شد و این رساله را در معالجات کلیه که اختصاصی به مرض خاص نداشته است برشته تحریر درآورد، این رساله در یک مقدمه و بیست باب تنظیم شده است: ۱ - در بیان امور چند که تقدیم آن واجبست. ۳ - در شروط اسهال. ۶ - در آنچه متعلق است به سوداء. ۱۰ - در تنقیه اخلاط ثلاثه. ۱۲ - در ادرار. ۱۶ - در تقویت اعضاء رئیسه. ۲۰ - در تغذیه مرضی.

این نسخه در فهرست سابق این کتابخانه ص ۱۲۳ به گونه ای دیگر معرفی شده است.

به آنجا هم رجوع شود.

[الذریعه ۵-۲۵۱ - مرعشی ۳/۳۲].

آغاز: «الحمد لله... اما بعد چنین گوید بنده ائیم... که چون فارغ شدم از تصنیف کتاب حقائق الطب در نظریات طب و کتاب دقائق العلاج در عملیات آن و بیرون رفتم از بلد بقریه از قریهها بجهت تفرج...».

ص: ۵۰۳

انجام: «...و اگر خواهی بتفصیل اینها را و معالجات جزئیه را رجوع کن بکتاب دقائق العلاج که بحول الله و قوته کتابیست که کم است عدیل و بدیل آن پس اینجاست آخر کتاب».

۲- چوب چینی «۱۴۴-۱۴۸» (طب - فارسی)

از: عماد الدین محمود بن سراج الدین مسعود شیرازی، قرن ۱۰

رساله ای در خواص و اثار چوب چینی که در سال ۹۵۴ ق بنام (پادشاه سلیمان الزمانی) از دستور یکی از پزشکان فرنگ نگاشته شده است.

[الذریعه ۵-۳۱۰ - نسخههای خطی فارسی ۱-۴۱۵ - دانشگاه تهران ۱۵-۴۱۵۷ - رضوی ۳/۲۶۰].

آغاز: «...فصل در شرایط خوردن چوب چینی است، اما شروط منقسم است بدو قسم یکی آنکه متعلق است به نفس این بیخ، دویم آنکه متعلق است باستعمال آن...».

۳- ارجوزه فی المجربات من الاحکام النجومیه والقواعد الطبییه «۱۵۲-۱۵۵»

(طب - فارسی)

از: ابو علی حسین بن عبدالله بن سینا، ۳۷۰ - ۴۲۸ ق.

به شماره [...] از مجموعههای سه کتابی در همین جلد مراجعه شود.

[الذریعه ۱/۴۹۵].

آغاز:

«ابدأ بسم الله فی نظم حسن

اذکر ما جربت فی طول الزمن

ما هو بالطبع و بالخواص لكل عام و لكل خاص»

انجام:

«..والحمد لله علی الاتمام

حمد آ کثیر آ عدد الايام

وصلوات الله ذى الجلال على النبي المصطفى وآل»

ص: ٥٠٤

کتاب اول نستعلیق محمد حسن در ۱۳۰۲ در مدرسه شیخ عبدالحسین طهران.

کتاب دوم از آغاز و انجام ناقص است نستعلیق سده ۱۳

کتاب سوم نستعلیق ۱۳۰۲ در طهران.

۱۵۷ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۲۷۸۴)

۱- قرابادین شفایی «۱- ۹۹» (طب - فارسی)

از: مظفر بن محمد حسینی شفایی کاشانی اصفهانی، قرن ۱۱

رساله ای است در ذکر ادویه و مورد بکار بستن آنها که به ترتیب حروف تهجی به همراه یک دیباچه نگارش یافته است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۵۸۰- الذریعه ۱۷-۶۱- دانشگاه تهران ۸-۷۰-]

مجلس ۱۰-۸۷۶- ملی تهران ۲/ ۲۷۰].

آغاز: «الحمد لله العليم الحكيم والصلاه على من ارانى بحكمته الكتاب الكريم... پوشیده نماند که حقیر فقیر مظفر ابن محمد الحسینی الشفائی که در مدت مدید ترکیبی چند در معالجات از کتب مؤلفه منقول علیها از حکمای متقدمین و...».

انجام: «...از هر یک ۳۰ معجون سازند بعد از ۴۰ روز شربتی بنوشند که کثیر الفائده است والله عليم بالصواب».

۲- تعلیم الابدان «۱۰۰- ۱۱۰» (طب - فارسی)

رساله ای است کوتاه که در بیان و معرفت بیماریهای بدن نگاشته شده است.

آغاز: «در بیان بیماریها که چه نوع ظهوری یابد و شخص را مریض گرداند چون شهری است که سه دروازه دارد...».

انجام: «..و سن کهن آن است که در این بالیدن بزرگی تمام شود و انتهای این سن تا چهل و پنج سالست و مزاج او گرم ولی خشک است و طبیعت آتش دارد».

ص: ۵۰۵

۳- شفائیه در معالجه حمیات «۱۱۱- ۱۲۷» (طب - فارسی)

رساله ای است در معرفی و معالجات اقسام تبها که در یک مقدمه و دو مقاله و یک خاتمه تنظیم شده است:

مقدمه؛ در معنی طب و تعریف و تقسیم حمیات. مقاله اول؛ مشتمل بر دو باب (معالجات بر وجه کلی و معالجه حمی یوم) مقاله دوم؛ مشتمل بر پنج باب (حمی دموی و صفراوی و بلغمی و سودایی) خاتمه؛ در دو بخش (معرفت در... و مرکبات مستعمل در حمیات و ادویه مفرده).

آغاز: «حمد بیحد و عنایت حکیمی که بقدرت کامل الصناعه... و بر آل ابرار آن حضرت ایشان که هادی کلیات و جزئیات معالجات است...».

انجام: «مجموع را در یک کاسه آب طبخ کرده و از کرباس گذرانیده... فلوس هفت مثقال ترنجبین ده مثقال ضم نموده باید داد».

هر سه نستعلیق حبیب الله بن یوسف زنجانی در ۱۳۰۲

۱۲۷ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۲۸۱۵)

۱- الخلاصه فی النحو = الفیه «۱- ۶۵» (نحو - عربی)

از: ابن مالک اندلسی.

به جلد ۱ ص ۵۳ رجوع شود.

۲- تهذیب المنطق «۶۷- ۷۴» (منطق - عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی.

به جلد ۱ ص ۱۱۶ رجوع شود.

ص: ۵۰۶

۳- الاجرومیه «۷۵- ۸۷» (نحو - عربی)

از: ابن اجروم.

به جلد ۱ ص ۲۴ رجوع شود.

کتاب اول نسخ سید علی حسینی در ۱۱۲۰ یا ۱۱۰۲

کتاب دوم و سوم نسخ سده ۱۱

۷۸ برگ، ۱۰ × ۱۸

(۲۸۱۷)

۱- حاشیه تهذیب المنطق (منطق - عربی)

از: نجم الدین عبدالله بن حسین یزدی، - ۹۸۱ ق.

به جلد ۱ ص ۱۴۵ رجوع شود.

۲- حل ضابطه الاشکال الاربعه «۶۸- ۷۶» (منطق - عربی)

از: نجم الدین عبدالله بن شهاب الدین یزدی، - ۹۸۱ ق.

حاشیه ای بر بخشی از تهذیب المنطق تفتازانی درباره ضابطه اشکال اربعه که مستقل از حاشیه معروف نوشته شده است. در فهرست آستان قدس آن را بنقل از عماد الکتاب فهرستی منحصر بفرد دانسته و بواسطه نام بهابادی مؤلف (که صحیح هم است نه شهابادی) آن را به ملا عبدالله یزدی نسبت نداده است.

[آستان قدس ۱/ ۲۹۲].

آغاز: «حمد آلا له هو بالحمد حقیق اذ ارشدنا الی...الدقیق و بعد فیقول الواثق بفصل ربه الهادی عبدالله بن قاضی البهابادی هذا ما احزّر فی حل الضابطه المشهوره...».

انجام: «...و ذلك فضل الله يؤتیه من یشاء والحمد لله الذی هدانا لهذا و ما كنا لنهتدی لولا ان هدانا الله».

ص: ۵۰۷

۳- حاشیه حاشیه تهذیب المنطق «۷۷-۸۰» (منطق - فارسی)

از: علیرضا بن کمال الدین حسین شیرازی اردکانی - تجلی، - ۱۰۸۵ ق.

به جلد ۲ ص ۲۷۷ رجوع شود.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱۴۹۵-۲ - الذریعه ۶-۶۱ - مشار فارسی ۱۷۰۸-۲ -

سپهسالار ۱۷۳-۴ - دانشگاه تهران ۱۳/۳۱۵۷].

کتاب اول نسخ سید محمد بن عبدالکریم در ۱۲۷۴ تصحیح شده و حواشی دارد.

کتاب دوم تحریر سده ۱۳

کتاب سوم فقط سه برگ از آن است، تحریر سده ۱۳

۸۰ برگ، ۱۱ × ۱۷

(۲۸۲۹)

۱- کشف الاسرار «۱-۳۳» (رمل - فارسی)

از: عبدالله.

رساله ای است در اصول و معرفت خانه‌های رمل که در دوازده باب تنظیم شده است: ۱- در شرافت این علم. ۴- در سرّ نقطه و مراکز و خانه‌ها. ۶- در طول و عرض و عمق و دانستن قبالان ثلاثه. ۸- در دانستن هر شکل که عرض دارد. ۱۰- در میزان العمل و قواعد و احکام. ۱۲- در انقلاب رمل.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین والصلاه والسلام علی اشرف الانبیاء والمرسلین محمد و آله اجمعین الی یوم الدین اما بعد بر ضمائر ارباب دانش و اصحاب بینش مخفی و مستور نماند که...».

انجام: «...و همین قاعده پیش رود والله اعلم بالصواب و.... گردد اصل کتاب ذکر کردیم در مبحث بیرون آوردن هم ذکر شده»

ص: ۵۰۸

۲- عمل رمل (رساله در...) «۳۸-۶۴» (فارسی)

از: سرخاب.

مؤلف بنا بگفته خود چهل سال در این رشته کار کرده و تمام راهها و قواعد را آزموده و تجربه کرده تا اینکه از مجموعه تجاربش رساله حاضر را در احکام دوازده خانه برای استفاده بهتر مشتاقان بتحریر درآورده است.

آغاز: «حمد موفور احدیرا عزّ شانه که زبان هر فردی از افراد کاینات در تقریر ذات و صفات او قاصر است...».

انجام: «..و از خاک که تمام شود باز...باید گرفت از هر عدد هر نقطه که تمام شد همان عدد از نقطه دیگر باید گرفت اختیار کردم تمت».

۳- رمل (رساله در...) «۷۱-۱۸۱» (فارسی)

از: محمد صادق بن علی یار بن رحیم خوئی.

رساله ای است در اصول و قواعد علم رمل که برای استفاده سهل و آسان مراجعه کنندگان و علاقمندان برمل تالیف و بصورت «فصل - فصل» تنظیم شده است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین...اما بعد چنین گوید محمد صادق بن علی یار بن رحیم خوئی غفر الله لهم که در علم رمل نسخه‌های بسیار دیدم که قلب علیل را شافی نبود و عملش مطابق عمل نه فلهدا این افقر عباد الله...».

انجام: «..و اگر خاک هشتم است هشت سال وعده حصول مقصود بسائل بدهد».

رساله اول نسخ محمد بن سبز علی اصفهانی در ۱۲۶۱

رساله دوم نسخ ۱۲۵۷ هر دو تصحیح شده است.

رساله سوم نسخ سده ۱۳

برخی از قواعد نجومی و نیز رمل در چند برگ ضمیمه این مجموعه است.

۲۰۵ برگ، ۱۰ × ۱۵

ص: ۵۰۹

(۲۸۳۶)

۱ - هیت فارسی «۱ - ۴۷» (نجوم - فارسی)

از: علاء الدین علی بن محمد قوشچی، - ۸۷۸ ق.

به جلد ۲ ص ۷۸۱ رجوع شود.

۲ - بیست باب = معرفت تقویم «۴۹ - ۶۱» (نجوم - فارسی)

از: نظام الدین عبدالعلی بن محمد بیرجندی، - ۹۳۴ ق.

آغاز: «اما بعد این مختصریست در معرفت تقویم تام مشتمل بر بیست باب، باب اول در معرفت حساب جمل...».

۳ - سی فصل «۷۱ - ۸۲» (نجوم - فارسی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد طوسی، ۵۹۷ - ۶۷۲ ق.

به جلد ۲ ص ۴۹۵ رجوع شود.

کتاب اول تحریر الله قلی بن پیغمبر قلی در سده ۱۳ در مدرسه ملا محمد باقر سیزواری.

کتاب دوم تا باب دهم را دارد، نستعلیق سده ۱۳

کتاب سوم تا فصل ۱۸ را دارد، نستعلیق سده ۱۳

۸۲ برگ، ۱۱ × ۱۶

(۲۸۵۳)

۱ - احادیث قدسیه = چهل سوره «۱ - ۲۶» (عربی)

به جلد ۱ ص ۲۰۵ رجوع شود.

ص: ۵۱۰

۲- محلول الصیغه = صیغ مشکله «۱۵۶ - ۱۶۳» (صرف - فارسی)

رساله ای کوتاه در بیان صیغ مشکله در علم صرف و راه حل آنها که بصورت تهجی و الفبایی برای استفاده طلاب نوشته شده است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اما بعد این رساله ای است مرتب من حروف تهجی و موسوم شده به محلول الصیغه بعضی از صیغهای مشکله فی مابین الانام در این رساله حل کرده شد...».

۳- الصوم «۱۶۳ - ۱۸۰» (فقه - عربی)

رساله ای متوسط و فتوایی در احکام و فروع صیام که بدون پرداختن به ادله و اقوال برای استفاده مقلدین نگاشته شده است. آغاز: «...الحمد لله رب العالمین... کتاب الصوم و فیه مباحث الاول الصوم شرعاً امساک مخصوص یاتی بیان و یجب فیه النیه و یبطل بترکها ولو سهواً او جهلاً و یکفی فی صوم شهر رمضان...».

کتاب اول نسخ محمد حسن برزانی در ۱۲۵۳

کتاب دوم و سوم هرد و از آخر ناقص است و تحریر سده ۱۳

مطالب فراوان شامل دعا و حدیث و طلسمات در بیش از صد برگ ضمیمه این نسخه است.

۱۸۰ برگ، ۱۱ × ۱۸

(۲۸۶۲)

۱- سموم و ادویه زیانکار (رساله در...) «۱ - ۱۹» (طب - فارسی)

رساله ای کوتاه در بیان سمومات و دواهای مضر و حیوانات گزنده و تریاکات و نیز راههای استفاده برخی سموم و زهرها که جهت صحت بدن تجویز میشود و نیز علاج و درمان اشخاصی که سموم زهردار استعمال کرده اند.

ص: ۵۱۱

آغاز: «بسمله در بیان سموم و ادویه زیانکار و حیوانات ذات سم...بدانکه سم آن چیزی است که چون به وجهی از وجوه وارد بر بدن شود فاسد سازد و مزاج...».

انجام: «..و در شاخ تازه و برگ و غنچه و گل باریک هم تریاقی نیکوست جهت سموم و[.....]پوست بیخ...جهه ضرر اکثر...و استرخاء مفید آید والله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب تمت».

۲- امانات الهی (رساله در...) «۲۱-۲۶» (معارف - فارسی)

از: ؟.

مؤلف در ابتدا از امانتهای الهی که از طرف خداوند متعال به انسان سپرده شده صحبت نمود و در مقام توضیح و مثال قوای روحی و نفسانی انسانی «قوه عقلانی، قوه خواب، قوه شهوانیه، قوه غضبیه، صفات نفس، گریه و خنده، قوه ناطقه، قوه متحرکه را توضیح داده و خواننده را از معصیت باز می دارد و تشویق به ادای امانت و رسید بمقام خلیفه الهی مینماید.

این رساله در فهرست سابق این کتابخانه ص ۵۹۴ به عنوان رساله در قوای نفس معرفی شده.

آغاز: «حمد واحدیرا که منزهست از غیر...بدانکه این مختصریست در مراتب...».

انجام: «..به این واسطه انسانرا خلیفه الله خوانند چون در این امانت داری...بیرون آید خلیفه...و اگر چنانچه..... گردد لعنت الله را هدف بود والسلام».

۳- تشریح الافلاک «۲۶-۳۹» (نجوم - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی، - ۱۰۳۰ ق.

هر سه کتاب نستعلیق محمد مسیح بن محمد مؤمن همدانی. کتاب اول در ۱۰۹۶ و کتاب دوم بی تاریخ در اصفهان و کتاب سوم در ۱۱۰۰ در اصفهان.

ص: ۵۱۲

کتاب سوم مقابله و تصحیح شده و نگارش حواشی آن در ۱۱۰۰ به پایان رسیده.

مطالب متفرقه طبی و نجومی ضمیمه نسخه است.

۴۶ برگ، ۱۲ × ۱۹

(۲۹۱۳)

۱- اسطرلاب «۱-۳۳» (فارسی)

از: قاسم علی قائمی.

رساله ای مختصر در بیان معرفت و اصول و قواعد اسطرلاب که بگفته مؤلف از استادش «محمد حسین بن مولانا شمس الدین محمد باقر یزدی» فرا گرفته است، این رساله در یک مقدمه و دوازده باب و یک خاتمه تنظیم شده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۲۳۰ - سپهسالار ۳-۱۳۰ - نشریه دانشگاه ۵/۱۹۹].

آغاز: «سپاس و ستایش مرصان قدیم و قادر حکیم را که زمین و آسمان به صنایع و بدایع و عجایب و غرایب مصنوع اوست و اختلاف زمین و آسمان دلیل وحدانیت اوست...».

انجام: «..همین قدر کافی است در امتحان اسطرلاب والله اعلم بالصواب».

۲- طرق بدست آوردن قبله (رساله در...) «۳۵-۵۰» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در روشهای بدست آوردن قبله از طریق محاسبات نجومی و ریاضی است که در آن سه طریقه بلند و کوتاه بیان شده است.

آغاز موجود: «..و بعضی علماء هند از جانب شرق گرفته اند تا بعد در جهت حرکت اولی باشد...».

انجام: «...و طرف دیگر را که به طرف مقیاس گذشته و به محیط منتهی شده مواجه مکه معظمه دانند والله اعلم بالصواب».

ص: ۵۱۳

۳- طریق بدست آوردن قبله «۵۰-۵۱» (فارسی)

از: ؟.

کتاب اول نسخ ۱۰۷۴

کتاب دوم و سوم تحریر سده ۱۱

کتاب دوم حاشیه با امضاء «منه» دارد.

۵۱ برگ، ۱۰ × ۱۷

(۲۹۱۹)

۱- تجوید (رساله در...) «۱-۴۶» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در اصول و قواعد تجوید قرآن که در یک مقدمه در بیان وجوب تجوید و باطل شدن نمازها در صورت ندانستن تجوید و چند باب (هر کدام در چند فصل) تنظیم شده است: ۱- در بیان مخارج حروف (مقدمه و دو فصل) ۲- در قواعد تفخیم و ترقیق. ۳- در ادغام و اظهار. ۴- در بیان مد و قصر.

۵- در بیان وقف و وصل. ۶- در استعاذه و بسمله.

آغاز: «...حدیث دویم نیز شیخ بزرگوار مذکور در همان کتاب از حضرت امام حسین (علیه السلام) روایت نموده که فرمودند که هر کس بخواند آیتی از کتاب خدای عزوجل در نماز خود ایستاده نوشته میشود...».

۲- رساله عملیه «۴۶-۶۷» (فقه - فارسی)

از: ؟.

مجموعه احکام و فروع نماز و روزه که بصورت فتوایی برای استفاده مقلدین نوشته شده و در ابتدا عقاید و اصول دین نیز آورده شده است.

ص: ۵۱۴

در بالای برگ اول رساله آن را به آخوند ملا کاظم خراسانی نسبت داده که با سال تحریر درست در نمی آید.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اما بعد... اصول دین واجب است بر هر عاقلی و بالغی که بدلیل عقل نباید دانست که خالق است که جمیع عالم را آفریده...».

انجام: «..و اگر امر بعکس باشد افطار جایز است و اگر مساوی باشد مخیر است لکن احتمال صحت روزه در کمال قوت است.».

۳- رضاعیه «۶۷-۹۴» (فقه - فارسی)

از: محمد تقی بن مقصود علی مجلسی اصفهانی، - ۱۰۷۰ ق.

رساله ای کوتاه در بیان احکام رضاع که بقول مؤلف جهت احتراز از افراط و تفریط و پیمودن راه مستقیم و تعدیل نگاشته شده است.

[الذریعه ۱۱-۱۹۰ - مرعشی ۱-۸۴ - الفبایی آستان قدس / ۲۸۳].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... چنین گوید اجوح المرئیین الی رحمه الله... که چون در این عصر افراط و تفریط بسیار در امر رضاع واقع شده در میان طلبه، این رساله نوشته تا آنچه وسط...».

انجام: «..زن من در دوشید شیر خود را در طاس آب خوری آن را آشاماند بکنیز من بقصد آنکه مرا از کنیز محروم کند حضرت فرمود که بدرد آور پشت زن را بتازیانه، تمت.».

رساله اول تحریر سده ۱۳ و از آغاز ناقص است.

رساله دوم نستعلیق ۱۲۵۸ و رساله سوم نستعلیق ۱۲۳۹

۹۴ برگ، رقعی.

ص: ۵۱۵

۱ - جامع الفوائد «۲- ۶۷» (طب - فارسی)

از: یوسف بن محمد بن یوسف یوسفی هروی،

۹۵۰ ق.

مؤلف پس از تألیف «علاج الامراض» این رساله را در بیان نشانهها و علاج و درمان امراض نگاشته است، وی ابتدا امراض را نام برده و پس از آن با عنوان «صفت» داروهایی را تعیین و بدان تجویز کرده و همان درمان را با یک رباعی با عنوان «رباعیه» بیان نموده است، این رساله در ۱۸ رمضان ۹۱۷ ق به پایان رسیده است .

به جلد ۲ این فهرست ص ۱۹۰ رجوع شود.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۵۱۳ - الذریعه ۵-۶۸ - کشف الظنون ۱-۵۶۷ -

مشار فارسی ۲-۱۵۰۱ - سپهسالار ۴-۱۷ - دانشگاه تهران ۹/۱۴۴۱].

۲ - ترجمه براء الساعه «۶۹- ۷۴» (طب - فارسی)

ترجمه «براء الساعه» ابوبکر محمد بن زکریا رازی (۳۲۰ ق) است و غیر از دیگر ترجمه‌های شناخته شده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱-۴۹۶ - ۴۹۷ - ملک تهران (شماره ۴-۴۵۳۵) -

دانشگاه تهران ۸/۵۹۳].

آغاز: «چنین گوید محمد بن زکریای رازی طبیب که در وقتی از اوقات در مجلس ابوالقاسم بن عبدالله حاضر بودم که در خدمت او بعضی از معالجات طبی گذشت و در...».

انجام: «..خارش عظیم علاج آن بگیرد آب بسیار و یک کف نمک بر آن ریزد و یکساعت دست و پا را در میان آب گذاشته در ساعت برطرف شود والسلام».

ص: ۵۱۶

۳- منظومه در موانع حمل «۷۴-۷۵» (طب - فارسی)

از: شهاب.

ناظم خود را شهاب معرفی کرده «شنو از شهاب شکسته قلم...» بنقل از حکما برای حمل زنان شش مانع شمرده و سپس برای رفع هر کدام درمان و معالجه ای معرفی کرده است، این منظومه در ۴۹ بیت سروده شده است.

آغاز:

«مغز جوز و مصطکی و زعفران هر سه بر هم کوب و معجونی بر آر

بامدادانش همی خور با نبات

قوت باه از یکی گردد هزار...»

انجام:

«..درم...نیم از شکر عقیمه خورد بامدادش اگر

دو هفته نماید تداوم چنین

امیدات جنبد بیطنش جنین»

کتاب اول تحریر ۱۲۲۰

دوم و سوم بدون تاریخ. تحریر سده ۱۳

کتاب اول حواشی دارد و فوایدی در طب (طریقه تنقیه کردن، در خواب دیدن، نسخه اختلاجات) و نسخه‌های طبی در چند برگ در این نسخه هست.

۹۰ برگ، ۱۱ × ۱۵

(۲۹۳۰)

۱- احکام نماز «۱-۹۱» (فقه - فارسی)

از: ؟.

رساله ای است در احکام نماز و فروع آن که ظاهراً به یکی از بزرگان قاجار تعلق دارد، در هامش بسیاری از صفحات

نظرات سید اسمعیل صدر و شیخ (ظاهر آ شیخ انصاری) بخط جدید آمده است.

ص: ۵۱۷

آغاز: «بدانکه نماز منقسم میشود بواجب و مستحب و اول منقسم میشود به شش قسم اول یومیّه. دوّم جمعه. سیّم عیدین. چهارم آیات. پنجم طواف. ششم آنچه به نذر و عهد و نحو آن لازم میشود..».

۲- سلطانیه «۱۹-۱۰۱» (طب - فارسی)

از: سید محمد باقر (احتمالاً سید محمد باقر بن محمد نقی شفتی اصفهانی).

مجموعه ای از احکام واجبات نماز و طهارت و شک و سهوهای نماز که به خواهش فتحعلی شاه قاجار نوشته شده است. کاتب عنوان رساله را چنین آورده «رساله سلطانیه من کلام حاجی سید محمد باقر سلمه الله تعالی».

آغاز: احمد الله الاول و الاخر و طیب التّحیّه و الصّیّلاه علی الذّکر الدّاعی الیه و خلیفته علی... اما بعد بدانکه این اجمالی است از تفصیل احکام واجبه و مستحبّه طهارت و صلاه...».

انجام: «...و در مختصر به همین قدر از واجب و مستحب و احکام ضروریه کفایت است خداوند حسن ظنّ و پرهیزکاری از خطا و زلل [.....] روزی کند».

۳- سؤال و جواب «۱۰۱-۱۲۵» (فقه - فارسی)

از: سید محمد باقر بن محمد نقی شفتی اصفهانی، - ۱۲۶۰ ق.

به جلد ۲ ص ۴۸۹ رجوع شود.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین...سؤال ادخال حشفه در فرج زن با عدم انزال منشاء وجوب غسل بر طرفین میباشد یا نه و هرگاه به مجرد ملاقات عضوین انزال شود آیا بر...».

کتاب اول تحریر ۱۳۴۷ کاتب حواشی علی اکبر بن میرزا حسین صراف است.

کتاب دوم تحریر سده ۱۳

ص: ۵۱۸

کتاب سوم نستعلیق ۱۲۵۶ در ادامه این رساله زیارت و ارث آمده است.

۱۳۲ برگ، ۱۰ × ۱۵

(۲۹۳۳)

۱- شرح عوامل المائه «۳- ۱۶» (نحو - عربی)

از: فاضل هندی، بهاء الدین محمد بن تاج الدین اصفهانی، ۱۰۶۲ - ۱۱۳۷ ق.

شرح «عوامل المائه» عبدالقاهر جرجانی (۴۷۱ ق) است.

[آستان قدس ۱۲/۱۹۴].

۲- عوامل المائه «۱۷- ۲۰» (نحو - عربی)

از: عبدالقاهر بن عبدالرحمن جرجانی، - ۴۷۷ ق.

۳- اختیارات الایام (کبیر) «۴۳- ۱۲۴» (نجوم - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی اصفهانی، (علامه مجلسی) ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ ق.

به جلد ۲ ص ۱۸ رجوع شود.

کتاب اول نسخ ۱۲۴۱

کتاب دوم نسخ ۱۲۴۷

کتاب سوم از آغاز و انجام ناقص و تحریر سده ۱۳

طالع نامه منظوم و ختومات متفرقه در چند برگ ضمیمه این نسخه است.

۱۲۵ برگ، ۱۰ × ۱۴

ص: ۵۱۹

۱ - اللمعه دمشقيه «۴ - ۱۲۶» (فقه - عربي)

از: شهيد اول، ابو عبدالله محمد بن مكي عاملی،.

آغاز: «الله احمد استتماماً لنعمته والحمد لفضله».

انجام: «..و لیکن هذا اخر اللمعه و لم تذكر فيها سوى المهم و هو المشهور بين الاصحاب و الباعث عليه اقتضاء بعض الطلاب نفعه الله و ايانا به والحمد لله وحده».

۲ - سفرنامه حج «۱۲۷ - ۱۳۷» (فارسی)

از: محمد بن اسمعیل قیری شیرازی، - زنده ۱۲۴۷ ق.

مؤلف که مقلد سید محمد باقر (ظاهر آشتی اصفهانی) بوده پس از خواندن سوره عم و تداوم آن به سال ۱۲۴۷ ق مشرف به مکه شده و شش ماه بعد بازگشته است، گزارش بسیار کوتاه بیان شده و در پایان ۱۶ صفحه نقشه از مکانهای مقدس... و مدینه را بخط خود کشیده و مشخص نموده است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... و بعد مخفی نماند که چون... در وقت مطالعه تفسیر سوره مبارکه عم يتساءلون عن النبء العظيم در تفسیر صافی فیض رحمه الله علیه در آخر سوره خاصیت...».

انجام: «..تا باعث معرفت کافه ناس شده باشد خلاصه مدت ذهاب و ایاب حقیر شش ماه تمام شد از خروج شیراز الی دخول شیراز با وجود مشرف شدن به مدینه طیبه و سیزده یوم در آن جا بود. الحمد لله رب العالمین».

۳ - حفظ الصحه منظوم «۱۳۹ - ۱۴۰» (طب - فارسی)

از: ابو علی حسین بن عبدالله بن سینا، - ۴۲۸ ق.

منظومه ای در ۱۸ بیت که برای حفظ صحت و سلامتی و دوری از امراض سرده شده است.

آغاز:

«هر که در صبح انگبین نوشد

خسته گردد بنشتر حجام

هر که بسیار گل همی بوید هم وی باشد از صداع و زکام...»

انجام:

«..بهر قوت لعاب گندم آب تا توانی بناشتا آشام

بوعلی نظم در حکمت سفت حکما را ز جان شده است غلام»

کتاب اول نسخ محمد بن اسماعیل الشهیر به قیری شیرازی در ۱۲۴۴ با مهر بیضوی «عبدہ الذلیل محمد بن اسماعیل ۱۲۴۱» و تاریخ تملک ۱۲۴۴ ق و مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبدہ محمد».

کتاب دوم نستعلیق مؤلف.

کتاب سوم تحریر سده ۱۳

۱۴۰ برگ، ۱۱ × ۱۶

(۲۹۴۸)

۱- النافع یوم الحشر فی شرح باب الحادی عشر «۱- ۶۷» (سلام - عربی)

از: فاضل مقداد بن عبدالله سیوری حلّی.

به جلد ۱ ص ۵۵۷ رجوع شود.

۲- صیغ عقد النکاح والطلاق «۶۷- ۷۹» (فقه - عربی)

از: محمد جعفر بن سیف الدین شریعتمدار استرآبادی، (۱۲۶۳).

رساله ای کوتاه که برای یکی از دوستان نوشته شده و در آن انواع صیغهای رایج و مرسوم شرعی در نکاح و طلاق و الفاظ ملفوظه آنها بیان شده است.

[الذریعه ۱۵-۱۱۲ - مرعشی ۴-۳۴۳ - مجلس ۳۸ / ۵۸۴].

آغاز: «الحمد لله رب العالمين... اما بعد فيقول... هذه رساله في بيان صيغ عقد النكاح والطلاق جمعتهما على وجه بلغنا من علمائنا و مشايخنا زادهم الله قدرآ و عددآ اجابه...».

انجام: «..لا يمكن لنا الرجوع ابدآ و نتزوج الحور العين متنعمين نعيماً سرمدآ بحق اشرف الأنبياء والمرسلين محمد و اله عليهم الف صلاه و سلام الى يوم اللّدين».

۳- صيغ العقود و الايقاعات «۷۹- ۸۷» (فقه - عربي)

از: محمد جعفر بن سيف الدين شريعتمدار استر آبادي، (۱۲۶۳).

رساله ای در بیان مطلق صیغهایی که برای عقود و ایقاعات همانند معاملات، نکاح و طلاق و التزام ذمه و ابراء ذمه اجرا و انشا میشود.

به شماره ۱۷ در همین جلد در مجموعههای دو کتابی رجوع شود.

[الذریعه ۱۵-۱۰۹ - مرعشی ۴-۳۴۳ - دانشگاه تهران ۱۳-۱۳۴۷ -

مشار عربي / ۵۹۵ - مجلس ۲۶ / ۲۳۶].

آغاز: «الحمد لله على نواله والصفه لاه والسّلام على رسوله و اله اما بعد فهذه رساله عن العبد العاصي الغريق في البحر العصيان... في بيان صيغ العقود والايقاعات المتمكن من الاتيان بها على الوجه...».

کتاب اول نستعلیق محمد حسین بن عبدالنبی ورامینی در ۱۲۴۳

کتاب دوم نسخ ۱۲۴۸

کتاب سوم تحریر سده ۱۳ و از آخر ناقص است.

۸۷ برگ، ۱۱ × ۱۶

ص: ۵۲۲

۱ - رساله عملیه «۲ - ۴۰» (فقه - فارسی)

از: مطابق با فتاوی علی بن جعفر کاشف الغطاء نجفی، - ۱۲۵۳

مجموعه فتاوی فقهی و احکام شرعی شیخ علی بن جعفر کاشف الغطاء نجفی که بدرخواست سید محمد قاری تبریزی توسط محمد علی بن مقصود علی گردآوری و شاید هم بفارسی ترجمه شده باشد. این رساله در سه مطلب تنظیم شده است: اول؛ در اصول عقاید (۵ فصل). دوم؛ در بعضی احکام تقلید (۷ فصل). سیم؛ در احکام طهارت و صلاه.

آغاز: «حمد بیحد و ستایش بیعدّ منعمی را لایق و سزاوارست که وجود ذاتش از هر موجودی از موجودات ظاهر و عیانست و صلوات و درود بیشمار بر خاتم پیغمبران و...».

انجام: «...و همچنین عکس این صورت و احوط جمع میان قصر و اتمام است در این هر دو صورت والحمد لله علی اتمامها».

۲ - سؤال و جواب = رساله عملیه «۴۱ - ۵۸» (فقه - فارسی)

مطابق با فتاوی علی بن جعفر بن خضر جناجی کاشف الغطاء، (۱۲۵۳).

مجموعه سؤالهای فقهی و شرعی است که سید محمد قاری تبریزی از وی نموده و او بصورت کوتاه و فتوایی پاسخ داده و همو ظاهراً پس از ترجمه بفارسی جمع آوری نموده است.

آغاز: «سؤال و جواب جناب شیخعلی سلمه الله ابن شیخ جعفر رحمه الله که جناب آقا سید محمد قاری تبریزی از ایشان سؤال کرده به طریق انتخاب و اختصار، غسله حمام نجس است یا نه، پاکست...».

انجام: «...باید اخذ کرده باشد خصوص مسائل را و اگر اخذ نکرده باشد تقلید نیست. باید تقلید حیّ بکند».

۳- اختیارات الایام (صغیر) «۵۸-۸۰» (نجوم - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی اصفهانی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ ق.

به جلد ۲ ص ۱۸ رجوع شود.

هر سه نسخه سده ۱۳ در آخر رساله سوم مطالبی در چند برگ یادداشت شده است.

۸۶ برگ، ۱۱ × ۱۶

(۲۹۵۲)

۱- سلیم جواهری «۱-۸۳» (داستان - فارسی)

از: ؟.

داستان شخصی بنام «سلیم جوهری» (یا جواهری یا جواهر فروش) با حجاج بن یوسف ثقفی که در آن داستان خود را به او گفته است، نام این کتاب که مؤلفش شناخته نیست به صورتهای مختلف در فهرس آمده است.

[مشار فارسی ۳-۳۰۶۳ - فهرستواره فارسی ۱-۴۲۳ - نسخه‌های خطی فارسی ۵-۳۶۶۶ -

ملی تبریز ۲-۸۳۴ - وزیر یزد ۴/۱۳۲۱].

آغاز: «اما راویان اخبار و ناقلان آثار و طوطیان شکر شکن شیرین گفتار چنین روایت کرده اند از کتاب جامع الحکایت که در زمان مروان حکم علیه العنه والعذاب آن ملعون را وزیر بود...».

انجام: «...دوستانی هستند به فکر یکدیگر باشند و دو روزه عمر خود را بعبث ضایع نکنند این بود قصد سلیم جواهری هزار رحمت بر خواننده و نویسنده و شنونده امین یا رب العالمین».

۲- داستان هارون الرشید و ابوالقاسم بصری «۸۴-۱۰۷» (داستان - فارسی)

از: ؟.

ص: ۵۲۴

داستان واگذاری هارون ولایت بصره را به ابوالقاسم بصری و رشک بردن حاکم بصره، فرمان یافتن ابوالقاسم و زندانی شدن وی در بصره و خوشگذرانی اش با دختر حاکم تا رسیدن به هارون و بازگویی داستان. در فهرس مختلف به نامهای گوناگون آمده است.

[فهرستواره فارسی ۴۰۲/۱ - مشترک پاکستان ۶-۱۰۸۳ و ۱۱۰۶ -

نسخههای خطی فارسی ۵-۳۶۶۶ و ۳۶۸۳ و ۳۷۱۱ - سپهسالار ۵/۶۵۳].

آغاز: «اما راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت میکنند که در شهر بغداد پادشاهی بود هارون الرشید نام و او را وزیر دانائی بود نامش فضل ربیع، از قضا روزی هارون...».

انجام: «...او را بر تخت حکومت نشاندند و از ایشان فرزند چند ماند و حکایت از ایشان یادگاری ماند تا خواننده و نویسنده و حاضران مجلس را خدای عزوجل به مراد برساند».

۳- دلالة محتاله «۱۰۷-۱۳۶» (داستان - فارسی)

به شماره ۲۱۴۰ در همین جلد در بخش مجموعههای دو کتابی رجوع شود.

آغاز: «راویان اخبار و ناقلان آثار چنین آورده اند که در زمان خلیفه بغداد منجمی خوب بود که آنچه از نجوم و احوال دنیا بود میدانست از قضا روزی مردی و زنی در پیش آن منجم آمدند و...».

کتاب اول نستعلیق محمد تقی کرمانی در ۱۲۳۱ در دارالامان کرمان.

کتاب دوم و سوم تحریر سده ۱۳

۱۳۶ برگ، ۱۱ × ۱۵

ص: ۵۲۵

۱ - مجادله النفس «۲۰ - ۶۲» (اخلاق - فارسی)

از: شیخ علی نوری، - زنده ۱۲۶۹ ق.

رساله ای کوتاه در مواعظ و پندهای اخلاقی و جدال و مناظره با نفس اماره درباره آینده انسان و شقاوت و سعادت او که با عناوینی چون «ای نفس - ای نفس» نگاشته شده است.

آغاز: «الحمد لله القاهر فوق عباده... المدبّر لصور اجسام السفلیه و العلویّه و الصلاه علی انبیائه المرسلین...».

انجام: «..و لا تفرق بینی و بینهم طرفه عین فی الدنیا و آخره... بحق محمد و علی و فاطمه و الحسن و الحسین و الائمه من ذریه الحسین:».

۲ - زکاه فطره «۶۳ - ۶۹» (فقه - فارسی)

احتمالاً از شیخ علی نوری، - زنده ۱۲۶۹ ق.

وجیزه ای کوتاه در احکام زکاه فطره در پایان ماه رمضان که بصورت فتوایی نوشته شده است، در میانه رساله به سال نگارش که ۱۲۶۹ ق است اشاره کرده است.

آغاز: «قد افلح من تزکی و ذکر اسم ربّه فصلی قیل تزکی ای اذی زکاه الفطره و صلّی صلاه العید».

انجام: «..و نماز عید در زمان حضور امام (علیه السلام) واجب و در غیبت مستحب و به جماعت کردن نیز مستحب، اگر نباشد به تنهایی و علامه مجلسی واجب میدانند به جماعت خواندن را».

۳ - الوصیه «۷۱ - ۷۷» (عربی)

از: شیخ علی نوری، - زنده ۱۲۶۹ ق.

مجموعه اعتقادات مؤلف است که بصورت شهادتنامه ذکر شده که مطابق با عقاید امامیه است.

آغاز: «الحمد لله الملك العلام الذي اختار لنفسه البقاء و الدوام و لمخلوقه الموت و الفناء...».

انجام: «..و طلائك من جهنم و سعاداء خلقك و المتمسكين بولايه الائمه بحقك و بحق محمّد و على و فاطمه و الحسن و الحسين و الائمه من ذريه الحسين (عليه السلام)».

هر سه احتمالاً تحریر مؤلف است.

چند برگ قبل از رساله اول و چند برگ بعد از رساله سوم شامل احادیث و مطالب اخلاقی و فقهی غیره میباشد.

۱۰۸ برگ، ۱۱ × ۱۵

(۲۹۸۸)

۱ - حفظ الصحه «۱ - ۲۳» (طب - فارسی)

از: نورالدین محمد طیب.

رساله ای در حفظ صحت بدن انسانی که به یکی از صدراعظمهای فتحعلی شاه تقدیم و در یک مقدمه و هشت فصل و یک خاتمه تنظیم شده است: مقدمه؛ تعریف طب و غایت و فایده آن و موضوع آن. فصل ۱ - در استنشاق هوا. ۲ - در تغذیه غذا. ۳ - در شرب آب. ۴ - در دفع فضولات. ۵ - در خواب و استراحت. ۶ - در استفراغ و احتباس. ۷ - در جماع. ۸ - در استحمام. خاتمه - در بیان مضرات بدن.

آغاز: «حمدی که ورای عقول عقلاست و ثنائی که بیرون از بیان و لسان فصحااست مر حضرت قادریرا سزاست که اسباب و علامات صحت و فساد به قانون حکمت او منوط است...».

انجام: «..و گویند بعضی زهرها در هند هست که چون بر جامه ریزند و جامه را خلعت دهند به مجرّد پوشیدن هلاک شوند».

ص: ۵۲۷

۲- تحفه الملوك = تحفه الوزراء «۲۷-۳۰» (اخلاق - فارسی)

از: جلال الدین محمد اصفهانی.

رساله ای کوتاه در مواعظ و اندرزهای پیشینیان و حکما که در چهل باب و هر کدام در چهار بند تنظیم شده است، نسخههای این رساله بینام و بنامهای گوناگون و سرآغازهای مختلف و بنام نگارندگان مختلف در دست هست.

به جلد دوم این فهرست ص ۱۲۸ رجوع شود.

[مشار فارسی ۱-۱۲۱۸ - نسخههای خطی فارسی ۲-۱۵۶۲ - الذریعه ۳-۴۷۰ -

کشف الظنون ۱-۳۷۶ - دانشگاه تهران ۱۵/۴۲۴۴].

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اما بعد این رساله ایست مشتمل بر آنکه حکما از کتب قدما اختیار کرده اند و فوائد بسیار در ضمن هر حرفی مرقوم و معلوم میشود از هر رمزی...».

انجام: «..باب ۴۰ در آنکه چهار چیز اصل سعادت دو جهانی است و مرادات جاودانیست فرمان بردن خدا و رسول، خشنود بودن پدر و مادر، در خدمت علما بدون، شفقت بر خلق خدا جل جلاله».

۳- فرهاد و شیرین «۴۳-۸۱» (فارسی)

از: وحشی بافقی.

به جلد ۲ ص ۵۷۴ رجوع شود.

آغاز:

«الهی سینه ای ده آتش افروز

در آن سینه دلی آن دل همه سوز...»

انجام:

«..اگر چه صد نوا بیرون دهد چنگک چو نیکو بنگری باشد یک آهنگ»

کتاب اول نستعلیق ۱۲۴۹

ص: ۵۲۸

کتاب دوم نستعلیق ۱۲۵۹

کتاب سوم نستعلیق ۱۲۵۷

۸۳ برگ، ۱۰ × ۱۶

(۲۹۹۹)

۱ - مقباس المصایح «۲ - ۳۸» (دعا - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی اصفهانی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ ق.

این نسخه منتخبی از این کتاب است.

به جلد ۲ ص ۷۱۵ رجوع شود.

۲ - الجنه الواقیه و الجنه الباقیه «۴۰ - ۱۲۹» (دعا - فارسی)

از: ابراهیم بن علی کفعمی.

به جلد ۱ ص ۱۲۵ رجوع شود.

آغاز: «الحمد لله الذي جعل الدعاء سلماً يرتقى به الى اعلى مراتب المكارم...».

انجام: «..کتاب الفردوس، کتاب الجواهر، کتاب العده، کتاب التتمه. الحمد لله ذی الطول و الانعام الموفق للافتتاح و الاختتام و منه الاعانه فی کل المقاصد و حلّ المرام».

۳ - الحرز الیمانی «۱۳۴ - ۱۵۷» (دعا - عربی - فارسی)

آغاز: «الحمد لله سامع الدعاء دافع البلاء والصلاه والسلام على سيد الانبياء و اشرف اهل الارض... و بعد بدان ايدك الله تعالى که از جمله شرایط حرز مبارک یمانی بعد تصحیح و اجازه استاد ماهر و اتصال...».

انجام: «..پس از آن صد نوبت بخواند و افوض امری الى الله ان الله بصیر بالعباد و ده

ص: ۵۲۹

بار صلوات فرستد بر محمد و آله و بعد از آن اعتصامات را بخواند».

کتاب اول نسخ محمد تقی بدون تاریخ.

کتاب دوم تحریر علی بن حاج بهرام در ۱۲۵۰

کتاب سوم نسخ محمد تقی بن علی (ساکن سهل بن علی) در ۱۲۷۳

با مهر بیضوی «عبده محمد تقی بن علی» روی برگ اول رساله دوم و مهر بیضوی «صراط علی حق نمسکه» بر برگ آخر آن.

۱۵۷ برگ، ۱۰ × ۱۵

(۳۰۰۶)

۱ - حاشیه حاشیه التهذیب = التنبیهات «۱ - ۱۰۵» (منطق - عربی)

از: حسین بن حسن حسینی خلخالی حنفی، - ۱۰۱۴ ق.

جلال الدین دوانی (۹۰۸ ق) حاشیه ای بر «تهذیب المنطق» تفتازانی (۷۹۳ ق) نگاشت که «العجاله» نیز نامیده میشود، حاشیه حاضر که «التنبیهات» نیز نامیده میشود بر آن رساله نگاشته شده است.

[الذریعه ۶-۵۹ - الفبایی آستان قدس / ۱۸۸ - ۱۸۹].

آغاز: «نحمدك يا من نور قلوب العارفين بانوار المعارف الالهيه و نشكرک يا من زين صدور العالمين بانواع العلوم اليقينييه و نصلی علی الرسول الذی ارسلته هادياً الى السعاده السرمدیه...».

انجام: «...ثم وضع النسبه بين كل اثنين من تلك البسائط من سائر المربعات المشترکه بين سائر الجداول الطولييه و العرضيه علی هذه الهيئه (جدول)».

۲ - شرح آداب البحث «۱۰۶ - ۱۲۲» (منطق - عربی)

از: محمد صفی تبریزی، - ۹۰۰ ق.

ص: ۵۳۰

شرح مزجی مختصری بر «آداب البحث» عضد الدین ایجی (۷۵۶ ق) است که فقط به شرح و حل مشکلات پرداخته و از رد و ایراد و استدلال پرهیز کرده است.

در فهرست سابق این کتابخانه ص ۶۰۶ این رساله به عنوان «الحنفیه فی شرح الرساله العضدیه» معرفی شده است.

[کشف الظنون ۱-۴۱ - مرعشی ۱۲/۱۹۴].

آغاز: «لک الحمد جعل الله تعالى مخاطباً تنبهاً على القرب و لاین اللائق بحال الحامد ان يلاحظ المحمود اولاً حاضرآ و مشاهدآ ثم يحمدہ...».

انجام: «..و ايضاً اللزوم معتبر في مطلق الدليل المتناول لهما فكيف يكون العقلي ملزوماً و النقلی غير ملزوم و بالجمله الفرق ليس على ما ينبغي و لنختم الكلام على هذا القدر».

۳ - حاشیه شرح آداب البحث «۱۲۲ - ۱۵۶» (منطق - عربی)

از: ابوالفتح محمد بن ابی سعید اردبیلی،

- ۹۵۰ ق.

شروح مختلفی بر «آداب البحث» عضد الدین ایجی نوشته شده است، حاشیه حاضر که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده بر یکی از شروح آن رساله نگاشته شده است، در فهرست مرعشی شارح «کمال الدین مسعود شیرانی رومی» و در فهرست آستان قدس رضوی شارح «محمد حنفی تبریزی» معرفی شده است.

در فهرست سابق این کتابخانه این کتاب حاشیه کتاب قبلی دانسته شده است.

[مرعشی ۱۲-۱۹۴ و ۶-۲۵۹ - آستان قدس ۱/ ۲۸۰].

آغاز: «الحمد لله على افهام الخطاب والصلاح على رسوله المبعوث لظاهر الصواب و على آله و اصحابه و المتأدبين بخير الآداب...».

انجام: «..لما كانت مضبوطة معتمدآ عليها عندی التزمت الاشارة اليها في مواضعها ليعتمد عليها المحصلون و يميزها الطالبون ان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون».

ص: ۵۳۱

هر سه نسخه نسخ یوسف بن احمد شاهوی (شاهویی) رساله اول در ۱۰۵۷ در بلده زوراء بغداد و رساله دوم بدون تاریخ و رساله سوم در ۱۰۵۷ در شهر «آمد».

رساله اول و دوم حاشیه از مؤلف با امضاء «منه عفی عنه» و «منه رحمه الله» دارد. رساله اول و سوم تصحیح شده است. رساله سوم حواشی با امضاء قزوینی یا فزونی، غباری، عبدالرحمن، چلیپی، ابیوردی، ابن موسی، و مرعشی دارد و مهر بیضوی «محمد حسین الحسینی الحسنی ۱۲۲۴» در رساله هست.

۱۵۶ برگ، ۱۰ × ۱۵

(۳۰۰۸)

۱ - معنی الف «۱ - ۳» (عرفان - فارسی)

از: ؟.

رساله ای بر روش و طریقه حروفیه که در آن معانی حرف «الف» بیان شده است.

آغاز: «بسمله بدان ای طالب علم یقین که الف اشارتست باسم ذات حضرت حق... و جل ذکره همچنانکه حضرت عزت محیط جمیع اشیاست...».

انجام: «...تفسیر میکنند بعضی مفسران حروف مقطعه را با اسماء صفات، پس الف محیط باشد با اسماء و صفات عدمیه و قهریه و با اسماء صفات وجودیه و لطفیه تمت».

۲ - رساله عرفانی «۹ - ۳۳» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای متوسط در سیر و سلوک و اخلاق عرفانی که در یازده فصل تنظیم شده است: ۱ - در مراتب نفوس. ۲ - مراتب آفرینش. ۳ - افاق و نفس. ۴ - در مبدأ و معاد.

۵ - در صراط و میزان. ۶ - در بهشت و دوزخ. ۷ - در رمز آدم و ابلیس. ۸ - مراتب انسان. ۹ - حدود و حکمت. ۱۰ - علت و معلول. ۱۱ - در تهذیب اخلاق.

ص: ۵۳۲

آغاز: «بسمله، فصل اول در مراتب نفوس قال الله تعالى سنريهم آياتنا في الآفاق وفي انفسهم و دیگر گفت و في الارض آيات للموقنين و پیغامبر گفت عليه الصلاه والسلام...».

انجام: «..دیگر بدان ای برادر عزیز که مرتضی رضی الله عنه میفرماید لا تطرحوا الدر فی افواه الکلاب ای برادر این سخنان را از نامحرم نگاه دار تا برخوردار شوی...».

۳- رساله عرفانی «۳۵ - ۹۰» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای در مبحث عرفانی و ارائه طریقه سیر و سلوک که در چند باب تنظیم شده است:

باب اول؛ در بیان مبدأ موجودات (در چند فصل).

باب دوم؛ در بیان معاش خلق (در ۱۷ فصل).

باب سیم؛ (در نسخه به اشتباه چهارم)؛ در بیان معاد نفوس (در ۴ فصل).

باب چهارم (در نسخه پنجم)؛ در بیان سلوک طوایف مختلفه.

آغاز: «...باب اول در بیان مبدأ موجودات و آن مشتمل بر [.... فصل است. فصل اول در بیان فطرت ارواح و مراتب آن قال الله تعالی لقد خلقنا الانسان..».

انجام: «...تا به مشاوره او در ممالک بدن تصرف کند پس پادشاه را از وزیر عالم عادل منصف ممیز پاک اعتقاد متدین...».

رساله دوم خاتمه را ندارد. رساله سوم از اول و آخر ناقص است و هر سه رساله نستعلیق سده دهم است.

فصلی درباره حدیث کنت کنزاً مخفياً و نیز رساله ای ناقص که آغاز موجودش این است: «الباب الثانی فی بیان مرتبه احدیه الجمعیه» ضمیمه این مجموعه میباشد.

۹۱ برگ، ۱۰ × ۱۵

ص: ۵۳۳

۱ - نصاب الصبیان « ۱ - ۱۵ » (لغت - فارسی)

از: ابو نصر فراهی، - ۶۴۰ ق.

به جلد ۲ ص ۷۶۳ رجوع شود.

انجام:

«باد عمرت همیشه در دولت

دولت باد بر دوام و بقا»

۲ - حدائق الحقائق « ۱۶ - ۵۰ » (بدیع - فارسی)

از: شرف الدین حسن بن محمد رامی تبریزی،

- ۷۹۵ ق.

رساله ای در اصول بلاغت بنام سلطان اویس ایلکانی (۷۵۷ - ۷۷۶ ق) در دو بخش است:

۱ - در اصطلاحات متقدمان (در ۵۰ باب).

۲ - در اصطلاحات عروضی سرایندگان متاخر (در ۱۰ باب).

[نسخه‌های خطی فارسی ۳-۲۱۳۳ - الذریعه ۶-۲۸۴ - کشف الظنون ۱-۶۷۲

(بنام حقایق الحدایق) - مجلس ۱۰ / ۱۵۱۸].

آغاز: «بسمله بعد از حمد بیحد و صلوات بیعد چنین گوید افضل الشعراء شرف بن محمد بن الرامی احسن الله عواقبه که مدتی مدید و عهدتی بعید در سخن پروری و ثنا گستری...».

انجام:

«..سزای تاج و تخت از مادر دهر معزالدین اویس بن حسن باد

همیشه تا بود افلاک و انجم

معزالدین اویس بن حسن باد»

۳- جمع مختصر «۵۱-۱۰۱» (عروض - فارسی)

از: وحید تیریزی، - ۹۴۲ ق.

رساله ای متوسط در علم عروض و قافیه که برای برادر زاده اش که «بدایع الصنایع» را نیز بنام او ساخته است تالیف کرده در سال ۱۹۵۹ ق در مسکو بطبع رسیده است.

در فهرست سابق این کتابخانه این کتاب به عنوان «مختصر منشآت» معرفی شده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۳-۲۱۵۶ - الذریعه ۵-۱۳۹ - ملی تبریز ۱-۳۳۴ -

مجلس ۱۰-۳۹۱ - دانشگاه تهران ۱۴/۳۸۲۹].

آغاز: «بسمله سپاس بقیاس واجب التّعظیمی را که بتشریف نطق انسانرا مشرف ساخت و کلام موزون و علم اوزان موهبت فرمود و صلوات نامیات بر محمد و اولاد و عترت او باد اما بعد بدانکه این مختصریست از منشآت...».

انجام: «...و هر کس که علم قافیه این مقدار بداند او را کفایت باشد والله اعلم».

کتاب اول نستعلیق عبدالحیّ بن مولانا عبدالاول بن مولانا عبدالمجید در ۹۰۳ و از اول ناقص است و تصحیح شده است.

کتاب دوم نستعلیق عبدالرحیم بن معروف بن علی الوادی در ۸۴۷ در بلده هرات. در برگ ۵۰ پانزده بیت از مولانا حیرتی هست.

کتاب سوم نستعلیق بابا خورشید بن بابا حاجی احمد بن بابا حاجی کولبوش معروف به طالب خان در ۸۵۳ علامت تصحیح دارد.

۱۰۱ برگ، ۱۲ × ۱۶

(۳۰۲۳)

۱- المبسوط فی القراءات السبع و المضبوط من اضاءه الطبع «۱- ۶۵»

(قراءت - عربی)

از: ابوالقاسم محمد بن محمود همدانی سمرقندی، - ۷۸۰ ق.

ص: ۵۳۵

کتابی در شرح و تکمیل «شاطبیه» قاسم بن فیره شاطبی (۵۹۰ ق) که در سه کتاب تنظیم و بزبانهای فارسی و عربی تحریر شده است (کتاب اول فارسی و دوم و سوم عربی): کتاب اثاول؛ اصول قراآت - کتاب ثانی؛ التسخیر علی طریق التشجیر. کتاب ثالث؛ اصول قراآت مجدول. پس از آن مؤلف در دو قسم فرش را شروع کرده: اول؛ قسم کثیر الوقوع از فرش. دوم؛ فرش تمام سور قرآنی از اول تا آخر.

[کشاف الفهارس ۱-۴۰۵ - کشف الظنون ۲-۱۵۸۲ - الذریعه ۱۹-۵۵ -

مجلس ۳-۳۰-۳۵ - ملک تهران ۱/۱۳۶].

آغاز: «...القسم الثانی فی الاصول المجدوله، باب التعوذ و البسمله: الاصل [....لفظ التعوذ اعوذ بالله من الشیطان الرجیم و جازان یزاد علی ذلک كما جاء فی الروایات...].»

انجام: «... سورة الاخلاص الی الناس، کفوآ.... مذهبه نقل الحركه الی الفاء كما ذکر تمت.»

۲ - طیه النشر فی القراآت العشر «۶۸ - ۱۳۲» (قراآت - عربی)

از: شمس الدین محمد بن محمد جزری دمشقی، ۷۵۱ - ۸۳۳ ق.

منظومه ای است حدود هزار و نود بیت که در آن وجوه قراآت دهگانه گزارش شده و در واقع کار شاطبی در «حرز الامانی و وجه التهانی» تکمیل شده است، این رساله در شعبان ۷۹۹ ق در روم عثمانی پایان رسیده است.

[کشاف الفهارس ۱-۳۵۳ - کشف الظنون ۲-۱۱۱۸ - ملی تبریز ۳-۹۵۴ -

مجلس ۱۱-۶ - الهیات مشهد ۱/۴۳۸].

آغاز:

«قال محمد هو ابن الجزری یا ذالجلال ارحمه واستر واغفر

الحمد لله علی ما یسرہ من نشر منقول حروف العشره...»

ص: ۵۳۶

انجام:

«روایه بشرطها المعبر وقاله محمد بن الجزری

یرحمه بفضلہ الرحمان فظنه من جوده [...]»

۳- المقدمة الجزیه «۱۳۳- ۱۳۸» (قراءت - عربی)

از: شمس الدین محمد بن محمد جزری دمشقی، ۷۵۱-۸۳۳ ق.

منظومه ای است در اصول قرائت حدود ۱۱۰ بیت که شروح متعددی بدان نگاشته شده است، بگفته ناظم قاری قرآن باید قبل از قراءت این منظومه را حفظ کرده و بکار گیرد.

[کشاف الفهارس ۱-۴۲۴ - کشف الظنون ۲-۱۷۹۹ - دانشگاه تهران ۱۵-۴۱۶۸ -

مجلس ۱۰-۱۳۰۸ - ملی تهران ۲/۴۶۳].

آغاز:

«يقول راجی عفو ربّ محمد بن الجزری الشافعی

الحمد لله و صلّى الله على نبيّه ومصطفاه»

انجام:

«..والحمد لله لها ختام ثم الصلاة بعده السلام»

کتاب اول از آغاز ناقص است و شامل قسم دوم و سوم و چهارم از کتاب سوم و فرش (هر دو قسم) میباشد این نسخه بیتاریخ و نسخ سده نهم است. مهر بیضوی «عبده محمد هادی الحسینی» دارد. تصحیح شده است.

کتاب دوم نسخ منصور بن احمد بن عثمان ملقب به جلال الحافظ در ذیحجه ۸۰۸

کتاب سوم نسخ عبدالقادر در ۸۵۸ با مهری با تاریخ ۹۹۶ و یادداشتی از احمد بن جلال الدین محمد اصفهانی در ۹۴۸ در برگ اول و تملک محمد حسین شهشهانی.

۱۳۸ برگ، ۱۳ × ۱۸

ص: ۵۳۷

(۳۰۶۰)

۱ - حساب فارسی «۱۳ - ۴۴» (ریاضیات - فارسی)

از: علاء الدین علی بن محمد قوشچی.

به جلد ۲ ص ۲۸۹ رجوع شود.

۲ - خلاصه الحساب «۴۵ - ۷۵» (عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی.

به جلد ۱ ص ۲۱۹ رجوع شود.

۳ - نصاب الصبیان «۸۳ - ۱۰۵» (لغت - فارسی)

از: ابو نصر فراهی.

به جلد ۲ ص ۷۶۳ رجوع شود.

هر سه تحریر سده ۱۳ و هر سه تصحیح شده است.

در ادامه رساله دوم چند صفحه از یک رساله در حساب به زبان فارسی هست که این عبارت در آن هست: باب دهم در بیان مسائل متفرقه به طرق مختلفه که تیز میکند ذهن طالب را.

۱۲۴ برگ، ۱۰ × ۱۵

(۳۱۰۵)

۱ - کَشکول شیخ بهائی (عربی)

فقط ۸ برگ از آن هست.

۲ - بحار الانوار علامه مجلسی «۹ - ۲۲۶» (حدیث - عربی)

منتخبی از کتاب احتجاج بحار است.

ص: ۵۳۸

۳- بحار الانوار جلد دهم «۲۲۸ - ۲۵۰» (حدیث - عربی)

فقط چند برگ از آن هست.

هر سه تحریر سده ۱۳

کتاب دوم علامت تصحیح دارد.

۲۵۰ برگ، ۲۰ × ۳۰

(۳۱۵۱)

۱- رادّ شبهات کفار «۱ - ۶۳» (کلام - فارسی)

از: محمد علی بن محمد باقر اصفهانی بهبهانی، ۱۱۴۴ - ۱۲۱۶ ق.

این کتاب را در رد عقاید نصاری و یهود و اثبات عقاید اسلام نگاشت و در یکشنبه ۸ شوال ۱۲۱۵ ق به پایان رسید این کتاب دارای چند مقدمه و سه بخش و یک خاتمه است.

و چند سال قبل در قم چاپ شده است.

[الذریعه ۱۵-۱۹۸ - مرعشی ۴ / ۲۶۷].

آغاز: «احمد علی نواله مصلیا علی احمده...».

۲- فهرست مقام الفضل «۶۴ - ۸۱» (فارسی)

از: محمد علی بن محمد باقر اصفهانی بهبهانی، ۱۱۴۴ - ۱۲۱۶ ق.

فهرستی است برای مطالب کتاب «مقام الفضل» که خود مؤلف آن را به درخواست عمده ای بنام هدایت خان گیلانی حاکم رشت در سال ۱۱۹۲ ق نگاشته است.

[الذریعه ۱۶ / ۳۸۵].

آغاز: احمد علی نواله مصلیاً علی احمده و صبحه و اله اما بعد چنین گوید مذنب قاصر...».

ص: ۵۳۹

۳ - مقام الفضل «۸۲ - ۲۹۷» (فارسی)

از: محمد علی بن محمد باقر بهبهانی اصفهانی، ۱۱۴۴ - ۱۲۱۶ ق.

کتابی مفصل در حل مشکلات و عویصات فقهی و غیر فقهی که بصورت مسأله - مسأله تنظیم و در ضمن آن ۱۲۰۰ سؤال و مشکل پاسخ داده شده است، این کتاب را بنام هدایت خان بیگلر بیگی رشت و گیلان (در زمانی که مؤلف در رشت اقامت داشت) نگاشته و در شعبان ۱۱۹۲ ق پایان رسیده است و مکرر چاپ شده است.

[الذریعه ۲۲-۱۴ - مرعشی ۸-۱۷۷ - الفبایی آستان قدس / ۵۴۶].

هر سه نسخه علی بن آقاجانی شیرازی کرمانشاهی. و کتاب سوم در تاریخ ۱۲۱۵ به خواهش میرزا علی نقی بن میرزا محمد علی شیرازی. با مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده احمد ۱۲۲۴».

۲۹۸ برگ، ۲۰ × ۲۹

(۳۲۳۱)

۱ - قراپادین شفایی «۳ - ۸۵» (طب - فارسی)

از: مظفر بن محمد حسینی شفایی اصفهانی (کاشانی)، قرن ۱۱

به شماره [...] در همین جلد از مجموعه‌های دو کتابی مراجعه شود.

۲ - مفردات طبیی «۸۶ - ۱۰۰» (طب - فارسی)

از: ؟.

رساله ای کوتاه در معرفی ادویه، میوهجات، غذاها که بصورت واژه واژه و به ترتیب حروف تهجی تنظیم شده است.

آغاز: «بسمله باب الالف ابریشم.... یکدرم برای... دل و محکمی. اجاص فارسی آلو...».

ص: ۵۴۰

۳- فوائد الاخيار = فوائد يوسفی «۱۱۶-۱۲۸» (طب - فارسی)

از: يوسف بن محمد بن يوسف يوسفی هروی، - ۹۵۰ ق.

منظومه ای در حدود ۲۸۰ بیت که در بیان فواید و دستورات طبی برای سلامتی بدن سروده و بصورت حروف الفبایی و با عناوین «قطعه - قطعه» تنظیم شده است، این منظومه طبی در سال ۹۱۳ ق موافق با جمله «فوائد الاخيار» پایان رسیده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱/ ۵۷۵ - الذریعه ۱۶-۳۶۳ - مشار فارسی ۳-۳۷۹۸ -

دانشگاه تهران ۹-۱۴۴۱ - سپهسالار ۵/ ۳۸۱].

آغاز:

بدان چونکه گفתי سپاس و درود

که در فن طب است این قطعه‌ها

«فواید» شدش نام و هر حرف ازوست ز دریای حکمت در بی بها...»

انجام:

«..سه درم صبر زرد و نصف نبات

سای و...نگاه دار ز نم

که برد هر گهش کشی در چشم جرب چشم و خارش...هم»

هر سه تحریر سده ۱۱ و رساله اول سلخ رمضان سنه سوم جلوس عالمگیر شاه غازی.

رساله اول از انجام و رساله دوم از آغاز ناقص است.

با مهر بیضوی «شعاع ۱۳۱۵ در برگ اول و آخر کتاب سوم و برگ اول کتاب اول. در ادامه رساله اول و سوم فوائد طبی و طریق ساختن ادویه و پادزهر نوشته شده است.

۱۳۵ برگ، ۱۵ × ۲۱

ص: ۵۴۱

۱ - لطائف «۱ - ۶۴» (عرفان - فارسی)

از: سید حسین حسینی ساوجی (متخلص به «محت») زنده در ۱۲۴۲

کتابی است در عقاید و مباحث عرفانی ذوقی که در دو دفتر تنظیم و نگارش اولیه آن در غره شعبان ۱۲۴۲ ق آغاز شده است: دفتر اول؛ در آفرینش نور خواجه کائنات و خلاصه موجودات و خلقت آدم... و کیفیت ولادت و بعثت سرور عالم و نص خلافت و امامت تا زمان غیبت. دفتر دوم؛ در بیان ایمان و معنی آن و تصدیق بدان و احوال.....

تاریخ تالیف ۱۲۴۲ و در دیباچه آن از ملا محمد باقر یاد میشود.

آغاز: «بسمله الحمد لله المتفرد بالعرز والكمال و المتوحد بالعظمه والجلال و المتقدس بالحسن والجمال...».

انجام:

«..اگر مری جانی بترک جسم بکوش که جان فزودن...جسم فرسایی»

۲ - مسلک المکارم فی طریق محاسن اخلاق العالم = طریق المکارم فی طریق محاسن اخلاق العالم «۶۵ - ۷۴» (اخلاق - فارسی)

از: سید حسین حسینی ساوجی.

رساله ای در بیان مکارم و سجایای اخلاقی و ترغیب به کسب آنها که در یک مقدمه و یک مقاله و یک خاتمه تنظیم و در سال ۱۲۴۲ ق تالیف شده است:

مقدمه؛ در بیان خلقت انسان و اینکه آدم عالم صغیر است.

مقاله؛ محاسن اصول اخلاق.

آغاز: «بسمله ستایش و سپاس برون از تصور و قیاس شایسته خداوند جهانبخش جهان و مبرای منزله از حد و جهت...».

ص: ۵۴۲

انجام: «..فجمع بين المؤلفات و فرّق بين المختلفات اظهاراً لاتقان صنعه و کمال کرمه باعطاء کل شیءٍ ما يستحقه اللهم اغنني بحلالک عن حرامک و بطاعتک عن معصیتک و بفضلک عمّن سواک».

۳ - مجمع البلاغه «۷۵ - ۱۰۶» (کلام - فارسی)

از: سید حسین حسینی ساوجی.

رساله ای است در امامت و مناقب ائمه و مثالب نواصب و دشمنان که در دیباچه آن از فتحعلی شاه قاجار و میرزا فریدون مستوفی الممالک و شیخ احمد احسائی (با عنوانهای بلند) و شیخ علی احسائی فرزندش یاد شده و در سال ۱۲۴۲ ق تالیف شده است.

آغاز: «بسملة الحمد لله الناظم لشريعة الدين بوجود العلماء الاخيار والحافظ لمله الاسلام باهتمام فضلاء الامصار والاعصار...».

انجام: «...طریق اقتصار و اختصار گزیده و در تفصیلش به اجمال کوشیده».

هر سه نستعلیق شکسته مؤلف در ۱۲۴۲ رساله اول و سوم و شاید دوم. حواشی و اضافات و تصحیح از مؤلف دارد. خط خوردگی هم دارد.

۱۰۶ برگ، ۱۶ × ۲۱

(۳۲۶۶)

۱ - اعتقادات «۱ - ۱۲۲» (کلام - فارسی)

از: علی اکبر ساوجی، - زنده ۱۲۲۵ ق.

رساله ای متوسط در عقاید و کلام شیعی که در سه مقام و هر کدام در چند فصل تنظیم شده است:

مقام اول؛ توحید. مقام دوم؛ نبوت (۴ رکن). مقام سیم؛ امامت (۱۲ اصل).

ص: ۵۴۳

اصل چهارم از امامت در حدیث منزلت، اصل پنجم در آیه تطهیر، اصل هشتم در ذکر احادیث مصرحه به امامت ائمه اثنا عشر.

آغاز: «...رکن چهارم در عصمت نبی و بعضی دیگر از شرایط. بدانکه عصمت عبارتست از حالتی که بعنایت ربّانی در شخص متحقق میشود که به سبب آن حالت با وجود قدرت متنفی میگردد داعی و میل بدی و گناه...».

انجام: «..وجودش مبدأ جمیع موجودات و قدرتش اصل همه قدرتهاست، تصرف در مخلوقات خود از تغییر و تبدیل و ایجاد و ابقاء و افنا و غیر اینها چرا مستبعد باشد آنما امره اذا... و الیه ترجعون الحمد لله».

۲- آداب عباسی = ترجمه مفتاح الفلاح «۱۲۳ - ۱۸۵» (دعا - فارسی)

از: صدر الدین محمد بن محبّ علی تبریزی، قرن ۱۱

به شماره ۲۰۰۱ از همین جلد در مجموعه‌های دو کتابی مراجعه شود.

آغاز: «بسمله تقدیس و تسبیح پادشاه قادری را که خلص عبادش بمفتاح فلاح قد افلح المومنون...».

انجام: «..تا آخر عمر از شر شیطان نگاه دارد و مسلط گردان ما را برو و مراد دارین ما را از خزینه کرم وجود روا کن و ما را بغیر خود محتاج [.... و درد ما را خود دوا کن]».

۳- کنز الرموز = کنز النصایح = کنوز الرموز «۱۸۶ - ۲۲۶» (اخلاق - فارسی)

رساله ای متوسط در اخلاق و مواعظ که در هشت فصل و یک خاتمه تنظیم شده است:

۱- بیان حکمای عادل که ده چیز حفظ را نگهدارد. ۲- بیان آنکه ده چیز موجب بهجت است. ۳- بیان آنکه هشت چیز زود پیر کند. ۴- در آنکه ده چیز عمر را زیاد کند.

ص: ۵۴۴

۵- در آنکه ده چیز غم آورد. ۶- در آنکه ده چیز حشمت و رفعت آورد. ۷- ده چیز شخص را صحیح البدن کند. ۸- نوزده چیز فراموشی آورد.

در ادامه داستانها و قصص مختلف آمده است. در برخی نسخهها ده فصل آمده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۲-۱۶۶۵ - الذریعه ۱۸-۱۵۶ (کنز الرموز) -

مشار فارسی ۴-۴۱۵۸ (کنوز الرموز) - مجلس ۹/۱۱۵].

آغاز: «بسمله الحمد لله... اما بعد این رساله ایست مشتمل بر هشت فصل و خاتمه و مسمی بکنز الرموز. فصل اول در بیان اینکه حکمای عادل گفته اند که ده چیز است که حفظ را نگاه دارد اول حلاوت حلال خوردن...».

رساله اول نسخ مؤلف در ۱۲۲۵ از آغاز ناقص است و بخشی از کتاب میباشد. علامت تصحیح دارد.

کتاب دوم نستعلیق ابوطالب بن محمد حسین در ۱۲۴۷ ساکن قریه سقانلیق.

رساله سوم نسخ سده ۱۳

۲۲۶ برگ، ۱۶ × ۲۱

(۳۲۸۵)

۱- مشرق الشمسین و اکسیر السعادتین «۴-۱۱۳» (فقه - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی، - ۱۰۳۱ ق.

مکرر چاپ شده است.

آغاز: «بسمله الحمد لله الذی هدانا بانوار کتابه المبین و وفّقنا لاقتفاء سنه نبینا محمد سید الاولین».

ص: ۵۴۵

۲- الحدیقه الهلالیه «۱۲۰- ۱۳۰» (دعا - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی، - ۱۰۳۱ ق.

شرحی بر «صحیفه سجادیه» امام ساجدین علی بن حسین (علیه السلام) که بخش هلالیه آن شرح دعای رؤیت هلال از صحیفه است در قزوین شروع و در جمادی الثانی ۱۰۰۳ ق در شهر کاظمین پایان رسیده است.

چاپ شده است.

[آستان قدس ۱۵-۱۷۹ - مرعشی ۱۱-۲۳۷ - الذریعه ۶-۳۹۱ - مشار عربی / ۳۰۹].

۳- النهجه المرضیه للحضره الرضویه «۱۳۰- ۱۳۲» (فقه - عربی)

از: ابو محمد بایزید بن عنایت الله.

مؤلف در مقدمه گفته «که چون مساله سلام در نماز بسیار مورد اختلاف فقها واقع شده و فتاوی خیلی با هم مبانیت دارد و معرکه آراء شده من آن را در مشهد مقدس و به برکت امام هشتم استخراج والحمد لله منقح و در سه مقصد تنظیم نمودم»

المقصد الاول؛ فی وجوب التسلیم واستجاباه فی الجمله....

آغاز: «بسمله نحمدک و نشکرک اللهم علی ما کرمتنا بالتفضیل تکریمآ و نصلی و نسلّم علی نبیک کما امرتنا...».

کتاب اول نسخ محمد تقی بن محمد رضا رازی شب جمعه غره رجب ۱۰۲۸ با یادداشت تملک کاتب در ۱۰۲۸ بر برگ چهارم. حواشی از مؤلف با امضاء «منه دام ظلّه العالی» دارد و در برگ اول تا چهارم فوائدی نقل شده است و در ادامه این کتاب فوائدی از جمله بخشی از کتاب حلیه الارواح (عرفان - عربی) نوشته شده است.

کتاب دوم نستعلیق محمد شریف بن محمد صالح قمی در ۱۰۰۶

کتاب سوم که فقط مقصد اول را دارد تحریر سده ۱۱ در ادامه نسخه مطالب فقهی یادداشت شده است.

۱۴۲ برگ، ۱۲ × ۲۵

ص: ۵۴۶

(۳۳۰۳)

۱ - حاشیه الفوائد الضیائیه « ۳ - ۶ » (نحو - عربی)

از: سید نعمه الله بن عبدالله جزایری تستری، ۱۰۵۰ - ۱۱۱۲ ق.

به جلد ۱ ص ۱۸۷ رجوع شود.

[آستان قدس ۷۳ / ۱۲].

۲ - الشرح الصغیر « ۸ - ۲۳ » (فقه - عربی)

از: سید علی بن محمد علی طباطبایی حائری، (صاحب ریاض) ۱۱۶۱ - ۱۲۳۱ ق.

۳ - حاشیه المطول « ۲۴ - ۱۰۲ » (بلاغت - عربی)

از: محیی الدین حسن بن محمد چلبی فناری، - ۸۶۶ ق.

حاشیه است بر کتاب «المطول» سعد الدین تفتازانی است که بصورت «قوله - قوله» تنظیم شده است.

[مرعشی ۴۰-۹ - مجلس ۷-۱۰۲ و ۲۵-۴۴۰ - کشف الظنون ۱-۳۲۴ - مشار عربی / ۲۹۶].

آغاز: «بسمله قوله الحمد لله الذی الهمنا حقائق المعانی و دقائق البیان الاقرب الی الفهم انّ المراد بالافهام فی هذا المقام معناه اللغوی و هو الاعلام مطلقاً...».

هر سه تحریر سده ۱۳ و اول و دوم فقط چند برگ از آن دو کتاب است و کتاب سوم هم از انجام ناقص است.

۱۰۶ برگ، ۱۶ × ۲۲

(۳۳۰۵)

۱ - الفوائد الصمدیه « ۱ - ۲۹ » (نحو - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی، - ۱۰۳۱ ق.

به جلد ۱ ص ۴۱۷ رجوع شود.

ص: ۵۴۷

۲ - حاشیه الفوائد الصمدیه = الحاشیه الحسینیه «۳۰ - ۱۲۷» (نحو - عربی)

از: محمد حسین بن حسینعلی لاهیجی.

حاشیه ای است بر «الفوائد الصمدیه» شیخ بهاء الدین عاملی (۱۰۳۱ ق) که به صورت «قوله - قوله» تنظیم و در کربلائی معلی تالیف شده و از این جهت حاشیه حسینیته خوانده شده است.

آغاز: «بسمله الحمد لله الذی جعلنا من زمره اولی الالباب و اوجد لتحصیل اموراتنا الاسباب...».

انجام: «..واحشرنا مع محمد و عترته الطاهرين فی الدنيا و الاخره و احینا بحیاتهم واجعلنا فی زمرتهم صلواتک و سلامک علیهم انک اهل التقوی و المغفره و الحمد لله کما هو اهله».

۳ - کبری فی المنطق «۱۳۰ - ۱۴۴» (منطق - فارسی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی.

به جلد ۲ ص ۵۹۷ رجوع شود.

کتاب اول و سوم تحریر محمد هادی بن محمد بن اسماعیل در ۱۲۰۷

کتاب دوم نستعلیق ۱۲۷۴ در بلده مازندران.

۱۴۴ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۳۳۲۳)

۱ - تجرید الاعتقاد «۱۰ - ۱۸» (کلام - عربی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد طوسی،

- ۶۷۲ ق.

متن مختصر و مشهوری است در مباحث علم کلام از دیدگاه امامیه که مورد توجه بسیاری واقع و حواشی و شروح بسیاری بدان نوشته شده است، این رساله در شش

ص: ۵۴۸

مقصد تنظیم شده است: ۱- الامور العامه. ۲- فی الجواهر و الاعراض. ۳- فی اثبات الصانع. ۴- فی النبوه. ۵- فی الامامه. ۶- فی المعاد و الوعد و الوعيد.

[الذریعه ۳-۳۵۲ - مرعشی ۵-۱۴۱ - مجلس ۳۷-۳۸۸ - مشار عربی / ۱۶۲].

آغاز: «بسمله: المقصد الثالث: فی اثبات الصانع و صفاته و آثاره و فیه فصول، الاول فی وجوده، الموجود ان كان واجباً فهو المطلوب و الا استلزمه لاستحاله الدور و التسلسل...».

۲- التوحیدیه «۲۲- ۲۴» (کلام - عربی)

از: فضل الله استر آبادی.

رساله ای است در اثبات توحید باری تعالی که با استفاده از «لا اله الا الله» نگاشته و به برخی شبهات پاسخ داده شده است، این رساله در سه باب تنظیم شده است:

۱- فی ترکیبها. ۲- کلام مع بعض الافاضل. ۳- ما قاله الفاضل التفتازانی.

[مرعشی ۷-۳۰۳ - الذریعه ۴/۴۸۸].

آغاز: «الحمد لله الواحد.... بالتحميد والصلاه على النبي الداعي الى التوحيد و على آله و اصحابه الذين...».
انجام: «..لانّ المبدل منه في حكم السقوط فيصير التقدير لو كان فيهما الا الله لفسدتا و فساد ظاهر للمتأمل».

۳- حاشیه شرح الجدید للتجريد «۲۶- ۱۷۵» (کلام - عربی)

از: شمس الدين محمد بن احمد خفري، -؟ ۹۴۲ ق.

به جلد ۱ ص ۱۶۴ رجوع شود.

کتاب اول فقط بخش الهیات را دارد. نسخ ۱۰۱۱ و در ادامه آن «فصّ و احب الوجود مبدء کلّ فيض» که بخشی از يك کتاب میباشد هست.

ص: ۵۴۹

کتاب دوم نستعلیق سده ۱۱ و حواشی از سید رضا تبریزی مورّخ... و از دیگران دارد.

کتاب سوم از انجام ناقص است. تحریر سده ۱۱ حواشی دارد.

۱۷۵ برگ، ۱۱ × ۲۰

(۳۳۲۵)

۱ - الفوائد الحائریة القدیمة « ۱ - ۵۶ » (فقه و اصول - عربی)

از: محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی، - ۱۲۰۶ ق.

سی و شش فائده اصولی و فقهی است که بصورت استدلالی نوشته شده است.

به جلد ۱ ص ۴۱۴ رجوع شود.

[الذریعه ۱۶-۳۳۰ - مجلس ۲۵-۵۹ - سپهسالار ۱-۵۹۸ - مشار عربی / ۶۸۲ - مرعشی ۲ / ۶۰].

۲ - حاشیه معالم الاصول « ۵۷ - ۱۴۸ » (اصول فقه - عربی)

از: محمد بن حسن مدقق شیروانی، - ۱۰۹۸ ق.

به جلد ۱ ص ۱۹۹ رجوع شود.

۳ - الوافیة « ۱۴۹ - ۲۰۳ » (اصول فقه - عربی)

از: عبدالله بشروئی تونی خراسانی، (۱۰۷۱).

به جلد ۱ ص ۵۷۷ رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق ۱۲۲۸

کتاب دوم نستعلیق سید محسن بن مقیم الحسینی التنکابنی در ۱۲۲۷

کتاب سوم نستعلیق همان کاتب در ۱۲۲۹

هر سه کتاب تصحیح شده و کتاب سوم حواشی از مؤلف دارد.

۲۰۳ برگ، ۱۵ × ۲۱

۱ - تحفه حاتمی « ۱ - ۳۴ » (نجوم - فارسی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی.

به جلد ۲ ص ۱۱۰ رجوع شود.

۲ - الصفحیه « ۳۶ - ۴۴ » (نجوم)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی.

۳ - بیست باب « ۴۶ - ۸۳ » (نجوم - فارسی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد طوسی.

به جلد ۲ ص ۸۲ رجوع شود.

کتاب اول نسخ ۱۱۳۱ تصحیح شده. با مهر مربع «الراجی محمد صادق الحسینی» در برگ آخر.

کتاب دوم نسخ سده ۱۲ با یادداشت تملک محمد نقی حسینی خلیفه در ۱۱۱۷ روی برگ اول.

کتاب سوم نسخ ۱۱۱۷ با یادداشت تملک همان محمد نقی در همان سال. تصحیح شده، حاشیه نویسی دارد. با مهر مربع «الراجی محمد صادق الحسینی» در برگ آخر.

۸۳ برگ، ۱۱ × ۱۷

۱ - آداب المتعلمین « ۱ - ۷ » (عربی)

منسوب به خواجه نصیر الدین محمد بن محمد طوسی، - ۶۷۲ ق.

آغاز: «الحمد لله على آلائه واشكره على نعمائه والصلاه على سيد انبيائه و خير اوصيائه...».

ص: ۵۵۱

۲- النافع يوم الحشر في شرح باب الحادي عشر « ۸ - ۴۲ » (كلام - عربي)

از: فاضل مقداد بن عبدالله سيوري حلي، - ۸۳۴ ق.

به جلد ۱ ص ۵۵۷ رجوع شود.

۳- شرح مقدمه الادب = «شرح التصرفات...» « ۴۳ - ۷۶ » (نحو - عربي)

از: محمد عصمه الله بن نعمه الله بخاري.

مؤلف در مقدمه گفته که چون «مقدمه الادب» جار الله زمخشری (۵۳۸ ق) را مطالعه کردم پس برای حل مشکلات و توضیح معضلات چهارم و پنجم کتاب که تصرفات اسم و فعل است. این رساله را نگاشتم. این شرح مزجی است.

[کشف الظنون ۲-۱۷۹۸ (نام شرح نیامده است)].

آغاز: «حمدآ لمن فتح ابواب العلوم على.... الابواب و نصبهم على رؤسنا... فلما وفقت لطالعه كتاب التصرفات بعون قاضى الحاجات اردت ان اكتب..».

انجام: «..ليكون له محلا عن الاعراب و اما افراد المميز المعدود فلانه لما صار منصوباً صار... باعتبار افراده ليكون.... قليلا مع ان المقصود هو بيان للجنس، تمت».

کتاب اول و دوم نستعلیق سده ۱۱ با مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده ابوطالب» در کتاب دوم.

کتاب سوم نستعلیق عبدالواحد بن ملا عبدالباقي در سده دهم و یازدهم. علامت تصحیح دارد.

۷۶ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۳۴۱۰)

۱- صرف « ۱ - ۱۶ » (صرف - عربي)

از: ؟.

رساله ای متوسط در بیان اوزان صرفی که در ۳۵ باب تنظیم شده است.

ص: ۵۵۲

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۶۰۰ رجوع شود در آنجا نسخه ای دیگر از این کتاب یاد شده که گویا مفقود است و فعلاً در کتابخانه نیست.

آغاز: «بسمله و به نستعین اعلم ان ابواب التصریف خمسہ و ثلاثون باباً ستہ منها للثلاثی المجرد باب اول فَعَلْ يَفْعَلُ موزونہ نَصَرَ يَنْصُرُ و علامتہ ان یکون عین فعلہ مفتوحاً...».

۲- داستان عبدالله بن سلام = هزار مسأله «۱۷-۵۸» (فارسی)

به شماره ۲۵۹۰ از مجموعهها در جلد چهارم این فهرست مراجعه شود.

آغاز موجود: «...مسأله: خبر کن ما را که خدای تعالی آسمانها را از چه چیز آفریده است و از هر آسمانی تا آسمانی دیگر چند سال راه است و نام هر آسمانی چیست و ساکنان هر آسمانی کیستند و...».

۳- خزان و بهار «۵۹-۱۲۸» (اخلاق - فارسی)

از: قاضی کاشف الدین محمد کاشف شیرازی.

به جلد ۲ ص ۳۰۴ رجوع شود.

کتاب اول از انجام و کتاب دوم از آغاز نقص دارد و هر دو تحریر سده ۱۳ میباشد.

کتاب سوم از آغاز نقص دارد. نستعلیق میر علی بن فتح علی موسوی طالشی در قریه عسلوطنی (یا مسلوطنی) در ۱۲۵۶

۱۲۸ برگ، ۱۶ × ۲۰

(۳۴۲۱)

۱- داستان عقل و عشق «۱-۸» (فارسی)

از: ؟.

رساله ای است در بیان برخی معارف و حکم که در قالب داستان پادشاهی بنام عقل

ص: ۵۵۳

و پادشاهی دیگر بنام عشق و برخورد آن دو نوشته شده است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین...چنین گوید مخترع این حکایت و مبتدع این روایت که در یونان زمین پادشاهی بود عقل نام...».

انجام: «..و یکی از فرزندان او این داستانست که نوباوه بوستانست و بیان و تذکره دوستان زمانست».

۲- داستان قضا و قدر «۸-۲۰» (فارسی)

از: ؟.

داستان و حکایتی در عصر سلیمان نبی (علیه السلام) درباره اعتقاد مرغان تحت امر آن حضرت به قضا و قدر الهی که توسط جبرئیل به پیامبر گفته شده است.

آغاز: «روایت کند از حسن بصری رحمه الله علیه و او روایت میکند از پیغمبر (صله الله علیه و اله وسلم) که حضرت رسالت (صله الله علیه و اله وسلم)».

انجام: «..و ایشان به معجزات سلیمان (علیه السلام) اقرار آوردند و این حکایت نزد خواجه کاینات گفته اند. صد هزار رحمت رب العالمین بر مردم نیک اعتقاد باد آمین یا رب العالمین».

۳- داستان پادشاه و دختر فغفور (فارسی)

از: ؟.

مجموعه سؤالاتی است که پادشاهی از دختر فغفور بعمل آورده و از او پاسخ شنیده است.

آغاز: «راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت کرده اند که در روزگار ما تقدم پادشاهی بود که به مال و خدم و حشم.... نداشت و به داد و عدل و شفقت آراسته بود..».

ص: ۵۵۴

انجام: «..صد هزار رحمت خدا بر نویسنده و خواننده و شنونده و جمع کننده و صاحب این کتاب باد و بدان مسلمان که گوید آمین یا رب العالمین برحمتک یا ارحم الراحمین».

کتاب اول نستعلیق محمد اکمل بن افضل بن کمال الدین در ۱۰۸۰ با مهر بیضوی «عبدالوهاب الحسینی ۱۲۹۴» بر برگ اول.

کتاب دوم و سوم تحریر سده ۱۱ و ۱۲ با همان مهر بر برگ اول کتاب سوم.

حکایت لواحه و قاضی و برخی حکایت‌های دیگر هم در این مجموعه هست.

۴۱ برگ، ۱۳ × ۱۹

(۳۴۲۵)

۱ - اثبات الواجب «۱ - ۳۶» (کلام - عربی)

از: شمس الدین محمد بن احمد خفزی، - ۹۴۲ ق.

به شماره ۲۷۰۷ در همین جلد در مجموعه‌های سه کتابی مراجعه شود.

۲ - الهیئه و الکلام (رساله فی...) «۳۶ - ۴۵» (نجوم - عربی)

از: شمس الدین محمد بن احمد خفزی، - ۹۴۲ ق.

رساله ای است در علم هیئت و کلام که به جهت اهمیت آن دو در شناخت خداوند متعال در دو مقاله و یک خاتمه تحریر و نگاشته شده است: مقاله اول؛ فی علم الهیئه. الثانيه؛ فی الهیات الکلام. خاتمه؛ توابع علم الهیئه من طرق تحصیل سمت القبله.

مؤلف در دیباچه بنام خود اشاره کرده است.

آغاز: «تبارک الله سبحانه ما اعظم شأنه و اجل سلطانه هو قیوم الارض و السماء و له الامر...».

انجام: «..یحتاج الی رصد الخسوفات و لا حازه الی ذکره. و لیکن هذا آخر ما

ص: ۵۵۵

قصدت ایراده فی هذا المختصر والحمد لله علی نواله والصلاه والسلام علی محمد وآله اجمعین».

۳- مصارع المصارع «۴۶-۱۴۲» (فلسفه - عربی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد طوسی، - ۶۷۲ ق.

محمد بن عبدالکریم شهرستانی (۵۴۸ ق) کتابی بنام «المصارعات» نگاشته و در آن به ردّ و نقد عقاید ابن سینا در مسائل فلسفی پرداخته است، خواجه در این کتاب، کتاب شهرستانی را مور بررسی و نقد متقابل قرار داده و به ایرادات وی پاسخ داده است.

[الذریعه ۲۱-۹۸ - مرعشس ۱-۳۱ - الفبایی آستان قدس / ۵۲۳].

آغاز: «الحمد لله حمد الشاکرین... فانی لشغلی بالعلوم العقلیه و المعارف الیقینیه کنت اوقات فراغی انظر فی کتب علمائها...».

هر سه تحریر سده ۱۱ و ۱۲ رساله اول تصحیح شده. و رساله سوم از انجام ناقص و بسیار مغلوط است.

۱۴۲ برگ، ۱۳ × ۲۰

(۳۴۳۴)

۱- تجوید منظوم «۸-۱» (تجوید - فارسی)

از: رضا علی بن عبدالغفور شیرازی نجفی.

منظومه ای است در اصول قرائت و تجوید حدود ۱۷۰ بیت که در ۱۸ فصل تنظیم شده است.

[نسخه‌های خطی فارسی ۱/ ۷۹ - دارالکتب قاهره ۱/ ۲۲۹].

آغاز: «الحمد لله الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین نذیرا و جعل القرآن لنا

ص: ۵۵۶

آن خدایی راز جان و دل ثنا خوان آدمم کز یکی حرفش ز کن در ملک امکان آدمم...»

انجام:

«..هست در حمد نام از شیطان

هفت موضع کن احتراز از آن

دلل و هرب کیوم و کنع هم کنس با طل بعل میدان»

۲- التجوید «۹- ۲۹» (عربی)

از: ؟.

رساله ای است در اصول و قواعد تجوید و قرائت که در هفت فصل و یک خاتمه تنظیم شده است:

۱- الاستعاذه. ۲- فی البسمله. ۳- فی بیان النون الساکنه و التثوین. ۴- ۵- فی بیان مخارج الحروف. ۶- فی بیان صفات الحروف. ۷- فی بیان خاتمه؛ فی اللحن.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین و العاقبه للمتقین... و بعد فهذه رساله تتعلق بتجوید القرآن منتخبه من كتب مبسوطه فی هذا الفن مفیده للطالبین و الله تعالی هو الموفق والمعین...».

انجام: «..الرابع فی سوره یوسف عند قوله تعالی اعرض عن هذا. والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله و صحبه اجمعین الطیبین الطاهرین».

۳- غایه الوضوح «۳۰- ۴۴» (تجوید - فارسی)

از: ؟.

رساله ای است در اصول و قواعد تجوید و قرائت که در یک مقدمه و چهارده باب تنظیم شده است:

ص: ۵۵۷

مقدمه؛ تعریف تجوید. ۱ - در استعاذه. ۲ - در بسمله. ۳ - در قرائت سوره فاتحه. ۴ - در احکام میم جمع. ۵ - در رموز قراء
سبعه. ۶ - در مخارج حروف. ۷ - در بیان ده صفت... حروف تهجی. ۸ - در صفات ذاتی حروف. ۹ - برخی صفات عرضی
حروف. ۱۰ - صفات ذاتی هر حرف. ۱۱ - در کنائها. ۱۲ - در مدّ و قصر....

آغاز:

«بنام آنکه حیّ لا ینام است

ازو چیزی که میدانند نام است

از اول تا باخر ذاتش آگه خودش از اول و آخر منزّه...»

کتاب اول نسخ سده ۱۳

کتاب دوم نسخ ۱۳۰۵

کتاب سوم تا باب دوازدهم را دارد تحریر سده ۱۳

۴۴ برگ، ۱۳ × ۱۹

(۳۴۹۵)

۱ - تحریر اکرنا و دوسیوس «۱ - ۲۱» (ریاضیات - عربی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد طوسی، - ۶۷۲ ق.

به شماره ۲۸۲۵ در جلد چهارم این فهرست مراجعه شود.

[فهرست دانشگاه تهران ۳ / ۸۴۸].

۲ - تحریر المناظر «۲۲ - ۳۲» (ریاضیات - عربی)

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد طوسی، - ۶۷۲ ق.

به شماره ۲۸۲۵ در جلد چهارم مراجعه شود.

[فهرست دانشگاه تهران ۳ / ۸۴۸].

آغاز: «کتاب تحریر المناظر الاقلیدس و هو اربعه و ستون شکلا.....»

۳ - تحریر الکره المتحرکه = تحریر اکرطولوقس «۳۳ - ۳۶»

(ریاضیات - عربی)

از: خواجه نصیر الدین طوسی، - ۶۷۲ ق.

اصل کتاب «الکره المتحرکه» تالیف «اوطولوقس» مهندس یونانی بوده که ثابت بن قره (۲۸۸ ق) آن را اصلاح نموده است. این رساله در یک مقدمه که شامل دوازده شکل است تنظیم شده است.

[دانشگاه تهران ۳-۸۴۸ - الذریعه ۳-۳۸۲ - آستان قدس ۱۰-۹۴ - مرعشی ۹/۱۱].

آغاز: «بسمله الصدر النقطه التي تحرك حركة معتدله هي التي يسير في الزمان متساويه...».

انجام: «...فاذن كل واحده من دائرتين...عظيمه و ذلك ما اردناه، تمت».

کتاب اول فقط مقاله دوم و سوم را در بردارد، هر سه کتاب نسخه سده هشتم.

تاریخ مطالعه ۸۸۸ در پایان نسخه هست.

کتاب اول حواشی از محمد باقر مد ظلله العالی و کتاب دوم حواشی و علامت تصحیح دارد با مهر بیضوی «عبد محمد کاظم» در کتاب اول و دوم.

۳۶ برگ، ۱۲ × ۲۲

(۳۵۰۰)

۱ - شرح ناسخ کتاب جدید «۱ - ۶۴» (کلام - فارسی)

از: محمد یوسف بن عبدالحمید، قرن ۱۳

مؤلف رساله ای موجز و عربی بنام «ناسخ کتاب جدید» در رد کتابها و عقاید سید علی محمد باب شیرازی نوشت ولی بعد به جهت بهره بیشتر مردم آن را ترجمه و شرح نمود که رساله حاضر است و در آن بسیاری از مفاسد و انحرافات بایه را مطرح کرده است. این کتاب پس از سال ۱۲۶۳ ق که سال شهادت «محمد تقی برغانی»

ص: ۵۵۹

موسوم به شهید سوم است نگاشته شده است، مؤلف نام برخی از بایبها را که با آنها مناظره و محکوم نموده در برگ ۴۹ آورده و لعنت کرده است.

آغاز: «بسمله، از اینکه غرض از نگارش ناسخ کتاب جدید فهمیدن عوام بود نظر باستغناء خواص و این بدون شرح و تفسیر کلماتش غیر ممکن بود و موجب نقض غرض و مقصود بود...».

۲- ذخیره المعاد لیوم الميعاد «۶۵- ۹۹» (کلام - فارسی)

از: محمد یوسف بن عبدالحمید، قرن ۱۳

رساله ای است در بیان پاره ای از معارف الهی و حقایق ربانی که از روایات و سیره اهل بیت نبوی (علیهم السلام) اخذ شده است، مباحث که بدون تقسیمبندی خاصی است در اثبات ولایت و امامت، عدم غلو در عقاید، نبوت خاصه و عامه، اخذ علوم و حقایق از اهل بیت و غیره است. در لابلا از حاجی سبزواری و شیخ جعفر شوشتی نام برده شده است.

آغاز: «الحمد لله العلی الاعلی و العاقبه لمن خاف مقام ربه و نهی النفس عن الهوی و النار لمن اجحد ربه و اتبع الهوی فضل و غوی...».

۳- شرح حدیث علوی «۱۰۰- ۱۰۸» (حدیث - فارسی)

از: محمد یوسف بن عبدالحمید، قرن ۱۳

رساله ای است در شرح و ترجمه حدیثی مروی از علی بن ابیطالب (علیه السلام) که از طریق «طارق بن شهاب» روایت شده و به خاطر خواهش «حاج ابراهیم بن کاظم واعظ» نوشته شده است، آغاز روایت چنین است: «انه قال یا طارق الامام کلمه الله و حجه الله و وجه الله و نور الله و حجاب الله و آیه الله...».

آغاز: «الحمد لله كما هو اهله والصلاه على من هو حبيبه و نبيه و على من هو عينه و

ص: ۵۶۰

ولئيه و على آله الذين هم و لاه امره و حججه اما بعد چنين سرايد الكن عباد حضرت يزدان مجيد...».

انجام: «...عجبا لمن يدعى السلوك في العقل و هو لا- يعرف العقل و جنوده... و لقد ضل في الجهل... و لم يعرف الجهل و جنوده».

کتاب اول و دوم از انجام ناقص و بدون تاريخ کتابت است.

کتاب سوم نستعلیق ۱۳۱۹ میاشد.

۱۰۸ برگ، ۱۷ × ۲۲

(۳۶۱۰)

۱ - مختلف الشيعه في احكام الشريعه « ۱ - ۳۲۶ » (فقه - عربي)

از: حسن بن يوسف بن مطهر (علامه حلی) (۷۲۶ ق).

به جلد ۱ ص ۴۷۹ رجوع شود.

۲ - منظومه في مخارج الحروف « ۳۲۶ » (تجوید - عربي)

از: محمد کاظم شیرازی قاری.

رساله بسیار کوتاهی است در بیست و پنج بیت که مخارج حروف عربی را به صورت نظم بیان کرده است.

آغاز:

الحمد لله الكريم الباقي

كرما من غير استحقاق

فضلنا بالنطق واللسان و العلم و الحججه و البرهان

۳ - الاعتقادات = سير و سلوك « ۳۲۶ - ۳۳۲ » (عربي)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (علامه مجلسی) (۱۱۱۱ ق).

ص: ۵۶۱

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين الحمد لله الذي سهل لنا سلوك شرائع الدين.

کتاب اول طهارت تا حج را دارد، نسخ عابد بن رضا جهرمی در ۱۲۲۲

کتاب دوم نسخ محمد تقی.

کتاب سوم از انجام نقص دارد.

۳۳۲ برگ، ۲۱ × ۳۱

(۳۶۲۰)

۱- شرح التصريف «۲- ۲۹» (صرف - عربی)

از: تفتازانی.

به جلد ۱ ص ۲۹۴ رجوع شود.

۲- شرح الشافيه «۳۴- ۱۱۱» (صرف - عربی)

از: جار بردی.

به جلد ۱ ص ۳۰۸ رجوع شود.

۳- الكفايه في الاعراب «۱۱۶- ۱۴۸» (نحو - عربی)

از: ضياء الدين مكی.

به جلد ۱ ص ۴۵۰ رجوع شود.

کتاب اول نسخ ۱۲۹۸

کتاب دوم تحرير ۱۰۸۴ شرح باء بسم الله و ذکر قنوت امير مؤمنان (عليه السلام) در ادامه اين رساله هست.

کتاب سوم نسخ سعد بن حسن در ۱۰۸۴

ص: ۵۶۲

(۳۶۴۸)

۱ - مفاتیح الاصول « ۱ - ۱۴۶ » (اصول فقه - عربی)

از: سید مجاهد.

به جلد ۱ ص ۵۱۴ رجوع شود.

۲ - المقلاد « ۱۴۷ - ۱۶۹ » (اصول فقه - عربی)

از: سید مجاهد ره.

این رساله شامل بحث حجیت مظنه است که در کتاب مفاتیح او نبوده و برای تکمیل آن نگاشته است.

[الذریعه ۲۲-۱۱۸ - مجلس ۲۵ / ۴۲۱].

آغاز: اذا علم المجتهد بحکم من الاحکام الشرعیه الفرعیه....

۳ - تهذیب الاحکام « ۱۷۰ - ۳۱۴ »

از: شیخ طوسی ره.

به جلد ۱ ص ۱۱۳ رجوع شود.

کتاب اول بحث عام و خاص تا پایان نسخ را دارد بدون تاریخ و نام کاتب.

کتاب دوم بدون تاریخ.

کتاب سوم حج تا قضا را دارد. نسخ محمد بن علی همدانی در ۱۰۸۴

(۳۸۱۹)

۱ - تذکره الأئمه « ۱ - ۴۵ » (فارسی)

از: محمد باقر لاهیجی.

به جلد ۲ ص ۱۳۱ رجوع شود.

ص: ۵۶۳

۲ - کلیله و دمنه «۴۷ - ۹۸» (فارسی)

از: نصر الله منشی.

به جلد ۲ ص ۶۲۹ رجوع شود.

۳ - نصاب الملوك «۹۸ - ۹۹» (فارسی)

آغاز: الحمد لله اما بعد این رساله ای است مشتمل بر مواعظ سلاطین عجم.

کتاب اول نستعلیق ۱۳۱۸ دارای سر لوح زرین و جدول زرین در صفحات.

کتاب دوم نستعلیق محمد کاشانی در ۱۳۱۸ با سر لوح زرین و جدول زرین در صفحات.

کتاب سوم بدون تاریخ و با سر لوح زرین و جدول زرین در صفحات.

۹۹ برگ، ۱۳ × ۲۱

(۳۸۲۷)

۱ - حاشیه انوار التنزیل «۱ - ۴۴» (تفسیر - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (شیخ بهائی) (۱۰۳۱ ق).

حاشیه ای است با عناوین «قوله - قوله» بر تفسیر «انوار التنزیل» قاضی بیضاوی. این حاشیه بر مقدمه کتاب و تفسیر سوره‌های فاتحه و بقره تا آیه ۲۳ نوشته شده و ناتمام مانده است.

به جلد ۱ ص ۱۳۸ رجوع شود.

[الذریعه ۶-۴۴، مرعشی ۸-۲۰۷، مجلس ۲۵/۲۹۶].

۲ - اجوبه مسائل الشيخ صالح الجزائري = جوابات المسائل الجزائریه «۴۵ - ۵۵»

(فقه - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۱ ق).

ص: ۵۶۴

چند پرسش فقهی و اعتقادی و تفسیری است که شیخ صالح بن حسن جزائری تقدیم داشته و شیخ بهایی به آنها جواب داده است. بنابر آنچه در برخی از نسخهها دیده شده پایان این رساله در ربیع الثانی ۱۰۱۴ بوده است.

و در مجله فقل اهل البیت قم چاپ شده است.

[الذریعه ۵-۲۱۸، مرعشی ۵/۸۶].

آغاز: «الحمد لله وحده و صَلَّى اللهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَبَعْدُ...سؤال ما يقول سلطان العلماء و رئيس الفقهاء يجوز ان يحكم الشارع بنجاسه شيء ثم لا يوجب التطهير عنه.

انجام: الثقة بالله وحده هذا فرع لطيف والهدى يلوح هو انَّ الطمأنينه بعد السجدين و كذا جلسة الاستراحة كالبرزخ بين الزكعه الاولى و الثانيه و ليس شيء منهما جزءاً من شيء منهما.

۳- اجوبه المسائل «۵۵-۶۳» (عربی)

چند پرسش در افضلیت پیامبر صلوات الله علیه و آله بر قرآن، افضلیت در میان ائمه، عصمت پیامبر صلوات الله علیه و آله و پاسخ آنها در این رساله نوشته شده است. در الذریعه و سایر فهرستها دیده نشد.

آغاز: بعد عرض العبودیة و الاخلاص لدى مولانا و سیدنا و شیخنا و قدوتنا...نقل عن بعض اهل الخلاف انَّ كلام الله القرآن بل حرفاً منه افضل من النبى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ لَمْ يَذْكَرْ دَلِيلًا وَ لَمْ يَعْرِفِ الصَّوَابَ فِيهِ.

انجام: ولو تمت الدلالة للزم افضليته علماء الامه ايضا.... ما ذكر في الاثمه والله اعلم بحقيقه الحال و حقيقه المقال و منكم الافاده تطلب و في حسن بيانكم رغب و المأمول من شيخنا تحرير الجواب و تقدير الخطاب على ابلغ وجه.

هر سه بیتاریخ. در پایان رساله اول نوشته شده: این حاشیه به خط شیخ بهائی است.

ص: ۵۶۵

در رساله سوم سؤالها از شیخ بهائی شده است، اما جوابها در این نسخه نیست.

۶۴ برگ، ۱۴ × ۲۲

(۳۸۴۰)

۱ - ترجمه الصلاة «۱ - ۱۵» (فقه - فارسی)

از: فیض کاشانی.

۲ - شکایات نماز = شکوک الصلاة «۱۵ - ۳۳» (فقه - فارسی)

از: علامه مجلسی ره.

۳ - رساله رضاع = رضاعیه «۳۴ - ۴۸» (فقه - فارسی)

از: مجلسی اول ره.

هر سه رساله در مجموعهها به ترتیب در شماره ۱۳۰۸ و ۲۹۹ و ۱۴۲۰ معرفی شد.

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۶۴۲ رجوع شود آنجا این مجموعه شامل شش رساله دانسته شده.

کتاب اول بیتاریخ.

کتاب دوم و سوم نسخ عبدالله بن غلامرضا خوسفی در ۱۱۲۵

سه رساله دیگر:

۴ - فوائدی به صورت جدول در اوزان از میرزا قاضی، ۵ - و شکایات علی بن عبدالعالی محقق ثانی و احادیثی از خاندان طهارت: ۶ - با حاشیه ای از کتاب صلاح الایمان فی محاربه النفس و الشیطان از محمد کاظم سبزواری در چند سطر و عمل میرزا قاضی در دراهم به صورت جدول و استخاره از قرآن ضمیمه این مجموعه است.

ص: ۵۶۶

۱ - رساله در نصایح زناشویی «۷ - ۱۳» (اخلاق - فارسی)

از: احتشام الدوله.

رساله کوتاهی است در نصیحت به زن و شوهر برای ایجاد مهر و محبت و الفت در میان ایشان.

به فهرست سابق این کتابخانه ص ۶۴۳ رجوع شود آنجا این مجموعه به گونه ای دیگر معرفی شده است.

آغاز: بعد از حمد خدا و ذکر صفات محمد و آل محمد صلوات الله علیهم اجمعین در شب یلدا که حدود و پایانش ناپیدا [.....] مشغول [....] خواستم مونس برای تنهائی بهتر از کتاب.

انجام: اغلب مردان را دیده ایم که در ظاهر چاره نداشته اند بلی بلی گفته اند و تصدیق و تعریف حرکات و سکانات خانم را کرده اند ماشاء الله ماشاء الله به فلک رفته و اسفند خواسته دود کند در تعریف خانم اشعار مناسب خوانده اند.

۲ - مختصری در علم هندسه «۲۶ - ۲۸» (فارسی)

از: ؟.

مختصری از مسائل هندسه را در چند بخش تعاریف و قضایا در هفتاد و نه بند بیان نموده است.

آغاز: مختصری است در علم هندسه: ۱ - هر چیز که به یکی از حواس خمسسه محسوس شود آن را جسم نامند.

۳ - شعر ملی «۲۸ - ۳۳» (فارسی)

از: ؟.

مسمّطی است در ذکر وقایع جهانی در دوره پس از جنگ جهانی اول.

ص: ۵۶۷

آغاز:

مسلم است تو را ای یگانه گوهر راد مقام مردمی و رتبه نکو بنیاد

انجام:

نمیجنبید به سال و ماه و هفته

تمرگیده به خواب مرگ رفته

نجنبید بلکه غلطد در گه حمل

شکسته بسته هم چون مهره رمل

هر سه بیتاریخ. چهل و هشت مسأله ریاضی. اعداد لاتینی، نامه ای ادبی، چند شعر فارسی مورخ ۱۳۱۶ شعر از شکوهی تفرشی. بخشی از مثنوی ایر نامه به نقل از چاپ اسلامبول در ۱۳۱۷، لغات فرانسوی کتاب شارل دوازدهم و معنی فارسی آنها ضمیمه این مجموعه است.

۱۳۲ برگ، ۱۸ × ۲۱

(۳۹۶۴)

۱- اختیارات ایام (صغیر) «۱-۴» (نجوم - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد مجلسی (۱۱۱۱ ق).

به جلد ۲ ص ۱۸ رجوع شود.

۲- صیغ عقود نکاح «۵-۱۱» (فقه - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۱ ق).

آغاز: الحمد لله العذی احلّ النکاح و ندب الیه و حرّم الزّنا و السّیفاح و توعّد علیه والصّیلاه علی سید المرسلین و خاتم النبیین محمّد و اهل بیته المطّهّرين المعصومین اما بعد غرض از تحریر این رساله وجیزه.

انجام: وکیل مرد میگوید قبلت علی الشّروط المذکوره بهتر خواهد بود و اگر طرفین خود صیغه گویند زوجتک نفسی متعه میگوید و ضمیرهای غایب را به عنوان تکلم خواهند گفت و شقوق دیگر ظاهر است.

ص: ۵۶۸

۳- تحفه الالفاظ «۱۱- ۵۷» (لغت عربی به فارسی)

از: ؟.

فرهنگ عربی به فارسی است در سی و دو مطلب: مطلب ۱ و ۲: پراکندهها، ۳ تا ۳۰ به ترتیب حروف تهجی، مطلب ۳۱: الفاظ متفرقه بسیط، مطلب ۳۲: مرکبها و اصطلاحات.

[نسخه‌های خطی، منزوی ۳-۱۹۶۷، دانشگاه ۱۲-۲۵۸۹، نشریه دانشگاه ۵/۴۳۰].

آغاز: سپاس و منت پروردگاری را که از همت قلم او رفعات سماوات بی عمده عمود مسطح آمد و صفحات صحن او از قطرات ژاله درخشان مزین گشت.

انجام: .

هر سه بیتاریخ.

رساله اول از آغاز ناقص،

و رساله سوم تا مطلب ۲۱ را دارد.

۵۷ برگ، ۱۱ × ۲۰

(۴۰۰۹)

۱- الفقه «۱- ۲۵» (فقه - عربی)

از: حسین بن محمد بن احمد العصفوری الدرازی (۱۲۱۶ ق).

فقه استدلالی مختصری است با عناوین «فصل - فصل» در باب صلاه. احتمال دارد کتاب «ذریعه الهداه فی بیان معنی الفاظ الصلاه» مؤلف باشد.

آغاز موجود: فصل فی شرطیه الوقت حیث ان الصلاه الیومیة موقته باوقات معلومه کما هو المعلوم.

انجام: عن ابی عبدالله ۷ فی قوله اما انافا صلی معهم [...].... هذا کله توسعه من الشارع فی الصلاه معهم للحرص علی حصول تلك الفضيله و الخروج بحسانتهم التقديریه و الا فلا حسنات لهم و لنقطع جری القلم.

ص: ۵۶۹

۲- سؤال و جواب «۲۵-۲۶» (فقه - عربی)

از: حسین بن محمد بن احمد العصفوری الدرازی (۱۲۱۶ ق).

نه سؤال فقهی است که فرزند مؤلف «احمد بن حسین» پرسیده و وی با عناوین «قال سلمه الله تعالى - الجواب» به آن پاسخ گفته است.

آغاز: اللهم نحمدك... قال سلمه الله تعالى ما قولك في ذبيحه.... كقبله البحرين مثلا- رأسها شمالا و رجليها جنوبا كهيئه الذبح..... هل هي حلال ام حرام.

۳- رساله عمليه «۲۶-۸۲» (فقه - عربی)

از: نعمه الله حسين؟.

فقه فتوایی و استدلالی مختصری است با عناوین «مسأله - مسأله» با استفاده از روایات.

آغاز: الحمد لله العدى فقهننا فى امور الدين و جعل الصلاه قربانا لعباده المتقين والصلاه على من ارسله لتمهيد قواعد الدين و شفعه فى الامه بل فى الانبياء والمرسلين و على آله مصاييح غياهب الظلام.

رساله اول و سوم ببتاریخ و رساله اول از آغاز و رساله سوم از انجام نقص دارد.

رساله دوم نسخ ۱۲۲۰

۸۲ برگ، ۱۵ × ۱۹

(۴۰۲۴)

۱- الجمل و العقود «۱-۲۱» (فقه - عربی)

از: محمد بن حسن طوسی (شیخ طوسی) (۴۶۰ ق).

رساله فتوایی مختصری است در ابواب فقه از طهارت تا امر به معروف و نهی از منکر به درخواست ابن البراج (چنان که در حاشیه بعضی از نسخ قدیمه آمده) تألیف

ص: ۵۷۰

شده است.

مکرر چاپ شده است.

[الذریعه ۵-۱۴۵ - مرعشی ۶ / ۲۱۰].

آغاز: الحمد لله حق حمده... اما بعد فانا مجيب الى ما سأله الشيخ الفاضل اطال الله بقاءه من املاء مختصر يشتمل على ذكر كتب العبادات و ذكر عقود ابوابها.

۲ - اثبات الصانع «۲۲ - ۲۶» (فلسفه - عربی)

از: میرزا علی اکبر مرندی (۱۳۷۳ ش).

بحث اثبات صانع در پنج مقاله است.

آغاز: لا ريب في ان الحادث يحتاج في وجوده الى مؤثر فهذا المؤثر المحتاج اليه اما ان يكون قديما او حادثا....

انجام: و لكن خالقه قد اوجد فيه الدماغ و جعله مستعدا بالتدرج للتعقل و الشعور و الادراك بعد ما يسقط من... الله كل ذلك ليتم الحجة على وحدانيته و صنعه و قدرته.

۳ - حاشیه شرح مختصر الاصول حاجبی «۳۳ - ۹۵» (اصول فقه - عربی)

از: حسین بن جمال الدین خوانساری (۱۰۹۸ ق).

این نسخه ابتداء و انتهاء ندارد اما بر روی برگ اول به «آقا جمال خوانساری» نسبت داده شده که شاید صحیح آن «حسین بن آقا جمال» باشد.

[للذریعه ۶-۱۳۰ - مجلس ۲۶ / ۴۳].

هر سه بدون تاریخ. کتاب اول و سوم از آغاز و انجام ناقص است.

۹۵ برگ، ۱۲ × ۱۹

ص: ۵۷۱

۱ - حکایت ولایت نمودن حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) و چند حکایت دیگر «۲ - ۲۳» (فارسی)

از: ؟.

دیگر حکایات این نسخه عبارتند از: حضرت آدم و حوا در بهشت، مرد درویش، مرد بخیل، پادشاه محب اهل بیت: و دختر، صفت آخر الزمان و صفت عصای موسی علی نبینا و آله و علیه السلام. در پایان ذکری از «مجلس» به میان آورده است.

آغاز: امّیا راویان اخبار و ناقلان آثار و طوطیای شکر شکن شیرین گفتار چنین روایت کرده اند که روزی آن گلدسته باغ سرّ... و آن معجز نمای یس و هل اتی و آن سرّ جود کرامت و آن افضل کلّ امامت.

انجام:

کجا بودم اکنون فتادم کجا

عنان سخن شد ز.... رها

به چنگ آورم بار دیگر...

بفرمان حیّ الذی لا یموت

۲ - تاریخ ایران «۲۵ - ۲۲۱» (فارسی)

از: ؟.

تاریخ پیشدادیان و کیان ایران زمین است. از مثنوی هایی شبیه «شاهنامه» یاری گرفته است و عبارات عربی نسبتاً فراوان و در برخی مواضع، آیات مبارکه قرآن مجید به چشم میخورد. از ابن مقفع، ابو علی مسکویه و کتابش «آداب العرب و الفرس» یاد کرده است.

۳ - طوفان البكاء «۱۲۲ - ۱۹۸» (مقتل - فارسی)

از: محمد ابراهیم بن محمد باقر جوهری (۱۲۵۳ ق).

ص: ۵۷۲

به جلد ۲ ص ۵۵۶ رجوع شود.

رساله اول و دوم بیتاریخ و رساله سوم نستعلیق ۱۲۶۹

رساله دوم از آغاز و انجام و رساله سوم از آغاز نقص دارد.

۱۹۸ برگ، ۲۱ × ۳۴

(۴۰۵۷)

۱- تاریخ جنگ شرق اقصی «۱- ۴۶» (فارسی)

از: حسین بن محمد علی انصاری - اصفهانی (ثمر) (ق ۱۴).

قسمتی از تاریخ جنگ بین روسیه و ژاپن در قرن گذشته است که با پیروزی قوای ژاپنی به پایان رسید. مترجم این کتاب را به دستور میرزا فضل الله خان لواء الملک رئیس قشون اصفهان در سال ۱۳۲۸ ق ترجمه کرده است.

[مرعشی ۳۰۱/۲۰].

آغاز: در اوایل ماه ژوئیه با وجود فتوحات جزئیة ساخلو و اقدامات مجدانه فرمانده قلعه وضع... ظاهر آ رو به نومیدی می رود.

انجام: صورت کشتیهای مضمحل و نابود شده از این قرار است: بوردنیو، اسکندر سیم، کیناز سوارف ارل....

۲- تاریخ طبرستان «۴۸- ۸۳» (فارسی)

از: محمد بن حسین بن اسفندیار آملی طبری (اولیاء) (ق ۷).

رویدادهای طبرستان از بنیاد آن تا روزگار خود. مؤلف معاصر رستم بن اردشیر از ملوک طبرستان بوده است بدان پرداخته است و تا تاریخ سال ۷۵۰ را دارد.

[الذریعه ۲۶۲-۳ و ۴۸-۱۰، فهرستواره فارسی ۲/۸۸۴].

آغاز: حمد و ثنا و مدح بیمنتها آفریدگاری را سزاست که واهب ارواح و خالق اشباح است مبدعی که هر ذره از موجودات آیتی است.

ص: ۵۷۳

۳- تاریخ ایران باستان و اسکندر «۸۴-۱۳۷» (فارسی)

از: ؟.

در تاریخ باستان است از ذکر ملوک و جنگهای ایشان همراه با ذکر فتوحات اسکندر و جانشینان وی. از مروج الذهب و تاریخ ملکم انگلیسی نام برده است.

هر سه بدون تاریخ.

کتاب دوم از انجام و کتاب سوم از آغاز و انجام ناقص.

کتاب اول مقدمه و فهرست مطالب دارد.

۱۳۷ برگ، ۱۷ × ۲۳

(۴۰۶۷)

۱- الصحیفه السجادیه «۱-۴۱» (دعا - عربی)

از: امام زین العابدین علی بن الحسین ۸

به جلد ۱ ص ۳۶۲ رجوع شود.

۲- حاشیه المختصر «۴۲-۷۲» (بلاغت - عربی)

از: نظام الدین عثمان بن عبدالله خطابی (ق ۱۰).

به جلد ۱ ص ۱۹۲ رجوع شود.

۳- الفخریه فی معرفه النیه «۸۱-۹۱» (فقه - عربی)

از: فخر الدین محمد بن حسن بن مطهر حلی (فخر المحققین).

آغاز: الحمد لله... علی نبینا سید المرسلین و ارشادنا الی دین المهتدین و تکلیفنا بالاحکام الشریعه لتحصیل السعاده الاخرویه....

هر سه بیتاریخ.

ص: ۵۷۴

رساله سوم نسخ علی بن شمس الدین مدرس.

کتاب اول و دوم ناقص است.

۹۱ برگ، ۱۴ × ۲۲

(۴۰۷۴)

۱ - وسیله النجات «۱ - ۱۳» (فقه - فارسی)

از: سیف الدوله سلطان محمد بن فتحعلی شاه.

مؤلف این رساله را که در آداب نماز به مذهب شافعیه است به جهت شیعیانی نوشته است که در میان اهل سنت زندگی میکنند و باید تقیه کنند.

آغاز: حمد آله ثم حمد آله ابلغ حمد و اجله و صلاه و سلاماً علی من [...] بالهدی و دین الحق... در هنگام سیاحت مدتها با اهل جماعت به سر میبردم.

انجام: و اگر مایع متنجس آب باشد به زیاد کردنش به حدی که تغییر در رنگ و طعم و بویش باقی نماند پاک می شود به شرطی که بعد از زیاد شدن کمتر از دو... نباشد اگر کمتر باشد پاک نمیشود.

۲ - دیوان باقر «۱۳ - ۱۲۳» (فارسی)

قصاید، غزلیات، مجویات و رباعیات شاعر است.

آغاز:

بودند جمعی در عجم از حد هرمان تا هری از شور و شوق و شرم پاک، از عقل [...] بری

از راه و رسم و رای.... و خلق و خودد را بر ایشان منزلت صد بار و سگ را برتری

ص: ۵۷۵

۳- دیوان سلطان قاجار «۱۲۴-۱۴۸» (فارسی)

از: سیف الدوله سلطان محمد بن فتحعلی شاه (زنده در ۱۲۹۲ ق).

غزلیات او با تخلص «سلطان» است.

[الذریعه ۹-۴۵۹، نسخه‌های خطی منزوی ۳/۲۳۵۵].

آغاز:

خواند کجا به چهر و خط مشک و ماه را چشمی که فرق کرده سفید و سیاه را

انجام:

سلطان و ز باده توبه هیات بر باده ز توبه پرده پوشیم

رساله اول نستعلیق ۱۲۸۸

رساله دوم و سوم بدون تاریخ.

رساله سوم از انجام ناقص است.

۱۴۸ برگ، ۱۴ × ۲۲

(۴۰۷۶)

۱- یوسف و زلیخا «۱-۲۵» (فارسی)

از: نورالدین عبدالرحمان بن احمد جامی (۸۹۸ ق).

به جلد ۲ ص ۷۸۲ رجوع شود.

۲- مقالات «۲۶-۵۸» (فارسی)

از: ؟.

در شعر و شاعری و نجوم و منجمی است با عناوین «مقاله» با حکایات فراوان از شاهان و دانشمندان و نیز اشعاری از خود مؤلف و دیگران.

ص: ۵۷۶

انجام: مقصود از تحریر این رسالت و تقریر این مقالات اظهار فضل نیست و اذکار خدمتی نی، بلکه ارشاد مبتدیست و احما د خداوند... به بقاء هر دو شادمانه نه مدتی بلکه جاودانه.

۳- تاریخ ادبیات ایران «۷۵-۹۲» (فارسی)

از: ؟.

جزوه درسی یکی از دانشجویان ادبیات فارسی است.

آغاز: مؤسس این سلسله طاهر بن حسین... که در ۱۵۹ هجری متولد گردید و در سنه ۲۰۷ وفات یافت ظاهر آ اصلا ایرانی بود.

انجام: چون فتنه رافع بن لیث در خراسان به پا شد و مأمون با پدرش هارون به خراسان آمد.

کتاب اول بیتاریخ و از آغاز و انجام ناقص.

کتاب دوم نستعلیق عبدالحسین از روی نسخه شاهزاده محمد باقر میرزا در ۱۳۳۷، و از آغاز نقص دارد و شامل دو مقاله است.

کتاب سوم بیتاریخ. طاهریان تا سامانیان را دارد.

۹۳ برگ، ۱۸ × ۲۲

(۴۰۸۲)

۱- الوافیة فی شرح الکافیة «۱- ۲۴» (نحو - عربی)

از: رکن الدین سید حسن بن محمد بن شرفشاه استرآبادی (۷۱۷ ق).

به جلد ۱ ص ۵۷۹ رجوع شود.

۲- حاشیه بر کتابی در اصول فقه «۲۵- ۵۰» (عربی)

از: ؟.

ص: ۵۷۷

حاشیه ای است با عناوین «قوله - اقول» بر مبحث اجتهاد و حجیت علم و ظن.

آغاز موجود: قوله الاجتهاد لغه المشقه اقول الاجتهاد افتعال من الجهد و هو بفتح الجیم و [...]...[...].

۳ - معالم الاصول «۵۱ - ۱۰۸» (اصول فقه - عربی)

از: حسن بن زین الدین عاملی (۱۰۱۱ ق).

به جلد ۱ ص ۵۰۶ رجوع شود.

هر سه ناقص و بدون تاریخ.

کتاب اول نستعلیق نصیر الدین مجد... ابن نصر الله رضی استرآبادی (کذا).

کتاب سوم حاشیه از ابوالقاسم حسینی دارد.

۱۰۸ برگ، ۱۵ × ۲۱

(۴۰۸۹)

۱ - جنگ «۱ - ۶۲» (فارسی و عربی)

از: ؟.

شامل اشعاری از مولوی و برخی روایات ائمه: و چند حکایت است.

و نیز شامل اشعاری از یک مسیحی به زبان اردو احتمالاً.

آغاز:

ای امید ناامیدان کوی تو هر دو عالم را اشارت سوی تو

ای شب افروزو سحرخیزان راه

همچو شب دارم دل و نامه سیاه

انجام: صاحب فتوحات میگوید: ظالم آن است که پیوسته در خواب غفلت باشد و مقتصد آن که گاهش بیدار گردد و شایق

آن است که همیشه بیدار باشد....

ص: ۵۷۸

۲- رجال «۷۳-۱۰۳» (عربی)

از: ؟.

بخشی از یک کتاب رجالی که به ترتیب الفبا تنظیم شده و به کتابهای رجال نیز اشاره کرده است

با توجه به عبارت موجود در اول و آخر آن با خلاصه علامه و رجال کبیر و رجال اردبیلی مقایسه شد که با هیچکدام مطابق نبود گرچه عبارت آخر نسخه عین عبارت خلاصه علامه است.

آغاز: احمد بن الحرث روی عنه المفضل بن عمر... احمد بن الحرث بن ابی؟ صالح عامی و لم اجده فی... و لا غیره.

انجام: احمد بن بشیر البرقی و احمد بن الحسین بن سعید روی عنهما احمد بن محمد بن یحیی ضعیفان ذکر ذلک ابن باویه ثم قاله الشیخ الطوسی.

۳- جنگ شعر «۱۰۴-۱۳۷» (فارسی)

از: علی بن نصیر بن هارون بن ابی القاسم حسینی تبریزی (قاسمی).

مثنویها و غزلها در اخلاق و صفات پسندیده و ساقی نامه احتمالا از خود مؤلف و ناصر البخاری، ناصر الظهیری و اوحدی کرمانی است. نام شاعر و مؤلف در منابع یافت نشد.

آغاز: بر جمیع اصحاب بزرگواری که کارسازان شریعت مصطفوی و صاحب رازان طریقت نبوی و نجوم بروج هدایت و در دروج ولایت بوده اند رضوان الله.

انجام:

این نقش بر آب مینگارد آن لحظه که خم همی زند جوش

می آئینه جمال ساقی است در جام جم جلال باقی است

هر سه ناقص و بیتاریخ.

ص: ۵۷۹

کتاب دوم حواشی با امضاء «منه» دارد و تصحیح شده و قلم خوردگی دارد.

۱۳۷ برگ، ۱۳ × ۲۱

(۴۰۹۴)

۱ - ترجمه مهج الدعوات «۱ - ۷۲» (دعا - فارسی)

از: ؟.

روایتهای کتاب «مهج الدعوات و منهج العنايات» رضی الدین ابن طاوس را ترجمه تحت اللفظی کرده است و دعاها بدون ترجمه است. این نسخه حاضر چون ابتدا و انتها ندارد معلوم نیست کدام یک از ترجمه‌های آن است.

[الذریعه ۴-۱۴۰، مرعشی ۷/۲۰۱].

آغاز:...انس بن مالک از حضرت رسول (صله الله علیه و اله وسلم) روایت کرد که جبرئیل (علیه السلام) فضایل بسیار از دعای قدح یاد کرد.

انجام:...از آن جمله دعای معروف به علوی مصری. روایت است از محمد بن علی علوی الحسینی که او در مصر ساکن بود...ربّ من ذاالذی دعاک فلم تجبه و من ذاالذی سألك فلم تعطه....

۲ - دیوان سالم «۷۳ - ۹۸» (فارسی)

غزلیات شاعر با تخلص «سالم» است. او شیعی است و اشعاری درباره انتظار فرج و ظهور حضرت صاحب عجل الله تعالی فرجه الشریف دارد.

[الذریعه ۹/۴۲۱].

آغاز:

مال بی اندازه داری و نداری نام نیک چون بمیری شاه اگر باشی نگویندت فلان

ص: ۵۸۰

نیکی از خواهی به مردم نیکویی کن نیکویی از نمی دانی برو احسنتم احسنتم بخوان

انجام:

آرزوی راحت از دل میکنم شبها برون همچو آن خوابی که می آید به چشم پاسبان

بس که از غیرت نهفتم آه حسرت در جگر بند بندم شد چو موسیقار لبریز فغان

۳- الحاشیه علی انوار التنزیل «۹۹- ۱۰۶» (تفسیر - عربی)

از: بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۱ ق).

به جلد ۱ ص ۱۳۸ رجوع شود.

آغاز: الحمد لله الذی جعل نسخه عالم الامکان شرحا لآیات قدرته و تفسیرآ و صیر نقوش صحیفه الاکوان بیانا لبینات وحدته.

هر سه بدون تاریخ.

کتاب اول از آغاز و انجام و کتاب سوم از انجام ناقص است.

۱۰۶ برگ، ۱۱ × ۲۰

(۴۰۹۶)

۱- حدیث «۳۴- ۵۳» (حدیث - ترکی)

از: ؟.

حدیث هایی است با عناوین «یا موسی» و «یا علی» که به ترکی نوشته شده است و ترجمه به فارسی زیر سطور دارد.

ص: ۵۸۱

۲- شاهنامه رضا خانی «۸۰-۱۰۲» (فارسی)

از: ؟.

اشعاری است در قالب مثنوی به سبک شاهنامه حکیم فردوسی در بیان احوالات ارتش ایران و جنگهای آن در دوره رضاخانی.

آغاز:

وز این سواهالی باندرز من

مجدد نمودند یک انجمن

گرفتیم پیمان به سوگند نام که همواره باشند یار نظام

انجام:

شریف ای بنی آدم پر ملال به امید حق از گذشته منال

خدایا رضا خان ایران مدار

هماره بماناد فرمانگذار!!؟

۳- دیوان ایرج میرزا «۱۱۷-۱۹۶» (فارسی)

از: جلال الممالک بن غلام حسین (۱۳۴۴ ق).

بخشی از دیوان و مثنویات او است.

کتاب اول از آغاز و انجام ناقص و بدون تاریخ است. در ادامه آن چند برگ از انموزج (یا شرح آن) و شرح محاکمات هست.

ترجمه فارسی زیر سطور ترکی نوشته شده است.

کتاب دوم نسخ علی محمد صحاف در ۱۳۴۴ در ادامه نامه ای به مؤسسه خاور (رمضانی ظ) در بیان اعمال نیک پادشاهان باستان هست.

کتاب سوم اول و آخرش ناقص و بدون تاریخ.

۱۹۶ برگ، ۱۴ × ۲۰

ص: ۵۸۲

۱ - طب منظوم «۱ - ۷۴» (فارسی)

از: ؟.

ادویهجات مفرده در علاج دردها را به صورت مثنوی آورده است. از شیخ رئیس و کتاب طب ارشاد یاد کرده است. نسخه حاضر چون ابتدا و انتها دارد شناخته نشد به نسخه‌های خطی منزوی ۱-۵۶۵ مراجعه شود.

انجام موجود: از ادویه و اغذیه آنچه اول آن «الف» باشد در باب اول گفته میشود و از آن جمله یکی ارز است که به پارسی برنج گویند.

اول از بعد ذکر نام خدا کرم گویم برنج را ز غذا

۲ - شرح ایساغوجی «۱۱۳ - ۱۳۴» (منطق - عربی)

شرح مزجی است بر رساله «ایساغوجی» اثر الدین ابهری با توضیح مسائل مشکل آن و شاید از عماد الدین محمد فارسی باشد.

آغاز: ...ان اکتب ما یزیل مشکلاته... و یوصل الطالبین الی مباحثه الحقیقه لکن یعوقنی عن ذلک حوادث الایام و تعاقب سهام الآلام.

۳ - طب النبی (صلی الله علیه و آله و سلم) «۱۳۵ - ۱۴۳» (عربی)

از: ابوالعباس جعفر بن محمد بن معتز نسفی مستغفری سمرقندی (۴۳۲ ق).

آغاز: بسمله... وجدت بحذف الاسانید مکتوبه قال رسول الله ۹ ما خلق الله داء الا و خلق له دواء.

انجام: فقال ۹: بسم الله یشفیک من کل داء یأتیک و من شر النفاثات فی العقد و من شر حاسد اذا حسد.

کتاب اول از آغاز و انجام ناقص، بدون تاریخ. در ادامه آن یک کتاب در نحو بدون آغاز و

انجام و نیز قصیده «امن تذکر جران بذی سلم» هست.

کتاب دوم از انجام ناقص و بدون تاریخ.

کتاب سوم نسخ ۱۰۸۸ با مهر بیضوی «وقف اولاد».

۱۴۳ برگ، ۱۳ × ۲۰

(۴۱۰۵)

۱ - چهل سوره = حدیث قدسی «۱ - ۱۲» (عربی)

آغاز: ...یا بن آدم اطیعونی بقدر حوائجکم الی و اعصونی بقدر صبرکم علی النار.

۲ - جعفریه «۱۶ - ۹۵» (عربی)

از: محقق ثانی.

به جلد ۱ ص ۱۲۳ رجوع شود.

۳ - کتاب طب «۹۶ - ۱۳۳» (عربی)

از: ؟.

کتاب طبی است با عناوین «مقاله - مقاله» و هر مقاله دارای چند فصل میباشد مقاله دوم در تشریح، مقاله سوم در احوال بدن انسان، مقاله چهارم در نبض و تنفس، مقاله پنجم در تدبیر اصحاء و علاج مرضی، مقاله ششم در امراض سر.

انجام: الفصل الثالث عشر فی الطبیخ: اما الاسفید ناجات فہی ملینہ و الخلیات مجففہ و المركب منها مثل الزیرماج معتدل و اللبنیات و السماق و التفاح فقوتها مثل قوه عصارته.

کتاب اول نسخ ۱۰۹۹ در مدرسه دارالشفاء دارالسلطنه عبد العظیم (علیه السلام) (کذا). در ادامه مطلبی در معنی ایمان هست.

ص: ۵۸۴

کتاب دوم بدون تاریخ و ناقص. برگ اول آن در صحافی کنار برگ چهلیم قرار گرفته. ترجمه برخی لغات هم در زیر سطور آمده.

کتاب سوم از آغاز و انجام ناقص و بدون تاریخ.

۱۳۳ برگ، ۹ × ۱۹

(۴۱۰۷)

۱ - مقامات حریری «۱ - ۵۰» (ادبیات - عربی)

از: قاسم بن علی حریری.

به جلد ۱ ص ۵۲۶ رجوع شود.

۲ - حاشیه حاشیه تهذیب المنطق «۵۱ - ۱۵۴»

(منطق - فارسی)

از: علی رضا تجلی.

به جلد ۲ ص ۲۷۷ رجوع شود.

۳ - بدایه الهدایه «۱۵۶ - ۱۹۳» (فقه - عربی)

از: شیخ حر عاملی ره.

به جلد ۱ ص ۶۹ رجوع شود.

کتاب اول از انجام ناقص و کتاب دوم از اول و آخر ناقص و هر دو بدون تاریخ.

اوراق کتاب دوم پس و پیش شده است.

کتاب سوم مقابله و تصحیح شده و تاریخ کتابت ندارد.

۱۹۳ برگ، ۱۲ × ۱۹

ص: ۵۸۵

(۴۱۱۰)

۱- الکافیہ «۱- ۴۱» (نحو - عربی)

از: ابن حاجب.

به جلد ۱ ص ۴۳۹ رجوع شود.

۲- مراح الارواح «۴۴- ۶۷» (صرف - عربی)

از: احمد بن علی بن مسعود.

به جلد ۱ ص ۴۳۸ رجوع شود.

۳- الهدایه فی النحو «۶۸- ۱۰۶» (نحو - عربی)

به جلد ۱ ص ۵۸۴ رجوع شود.

کتاب اول نسخ ۱۰۱۳ حواشی از جامی دارد.

کتاب دوم بدون تاریخ. تصحیح شده.

کتاب سوم نسخ ۱۱۱۰ حواشی از جامی دارد. با مهر مربع «محمد رضا...».

(۴۱۲۴)

۱- نهج المسترشدين فی اصول الدین «۱- ۱۹» (کلام - عربی)

از: حسن بن یوسف بن المطهر حلی (علامه حلی) (۷۲۶ق).

به جلد ۱ ص ۵۷۴ رجوع شود.

۲- اعجاز النبی صلی الله علیه و آله «۲۰- ۶۴» (فارسی)

از: صدر الدین بن عباس.

در ذکر معجزات حضرت خاتم الرسل صلوات الله علیه و آله که برای حسن ختام

ص: ۵۸۶

کرامات و خوارق عادات حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) را بیان کرده است. از اعلام الوری بسیار نقل کرده و از شخصی به نام ملا محمد باقر در اصفهان شخصاً نقل میکند.

انجام: اگر گروهی از امت من در حق تو نمیگفتند آنچه را که نصاری در حق عیسای پسر مریم گفتند در شأن تو حرفی میگفتم....

علی را قدر پیغمبر شناسد که هر کس خویش را بهتر شناسد

حالا وقت آن شد که اختتام رساله.

۳- منشآت «۶۵-۱۲۰» (فارسی)

از: ؟.

انواع نامه به فضلا، اخلاء، یاران و دوستان و غیره را گرد آورده (و یا نوشته) است.

انجام:

به گوش دل لمن الملک را شوی شنوا به نطق هوش بگویی لواحد القهار

کتاب اول بدون تاریخ. یادداشت تملک موسوی مورخ ۱۳۲۷ دارد.

کتاب دوم و سوم از اول و آخر ناقص است. در ادامه کتاب سوم دعاهایی هست.

۱۲۰ برگ، ۱۲ × ۱۸

(۴۱۲۹)

۱- کلیات ملا طغرا «۱-۸۶» (ادبیات - فارسی)

از: ملا طغرا شاعر و نویسنده سده ۱۱

متنی است ادبی با عناوینی چون «کنز المعانی» «فردوسی» و جز آن. در ابتدای رساله از خواجه حافظ یاد کرده است.

به فهرست نسخهای خطی فارسی منزوی ج ۳ ص ۱۸۷۹ و ج ۵ ص ۳۵۹۷ رجوع شود.

آغاز: پیشرو ساز سخن ترانه حمد صانعی است که گلشن ابیات رنگین به عندلیبان

ص: ۵۸۷

سرود ارزانی فرمود و برگ نوای گفتن زمزمه ثنای خالقی است.

انجام:

بلند این ترانه به گوش عالمیان رسید شش جهت را تهنیت هفت آسمان را مژده باد

سکه صاحبقرانی در دیار بلخ زد

دشمنان گشتند غمگین دوستان را مژده باد

۲- دیوان ناصر علی «۸۸-۱۲۳» (فارسی)

از: مولوی ناصر علی سهرندی (سرهندی) (۱۱۰۸).

به فهرست نسخه‌های خطی فارسی منزوی ج ۳ ص ۲۴۴۸ و ۲۵۶۳ و ج ۴ ص ۳۱۳۶ رجوع شود.

آغاز:

الهی ذره ای دردی به جان ریز

شرر در پنبه زاری استخوان ریز

بسوزان از محبت پیکرم را به آتش رنگ کن بال و پرم را

انجام:

بده جامی و رنگ هستی ام ده

امان از شعله بد مستی ام ده

که عشقم در رگ و پی می زند شور چراغان میکند گلبانگ منصور

۳- منشآت «۱۴۴-۳۱۹» (فارسی)

از: ؟.

باید با منشآت‌ها مقایسه تا مؤلف آن معلوم شود.

عرایض صاحب منصبان و چاکران به درگاه سلطنت در دوره قاجاری (احتمالا) است.

آغاز: عرضه داشت کمترین بندگان فدوی سعد الله خان بعد از ادای لوازم بندگی و

ص: ۵۸۸

تقدیم مراسم پرستندگی ذرّه آسا به موقف عرض ارفع اعلی می رساند.

انجام: ثمره شجره بوستان مودت و افضال همواره از زلال محبت و فیض لا یزال سیراب باد بعد از اظهار اشتیاق ملاقات.

هر سه بدون تاریخ. کتاب سوم از انجام ناقص.

در کتاب دوم مهر مدور «مرلیدهر» کذا) و در کتاب سوم مهر بیضوی «عبده حسنعلی» هست.

در ادامه کتاب دوم چند برگ نثر و نظم مییابد.

۳۱۹ برگ، ۱۲ × ۱۷

(۴۱۴۳)

۱ - دعا = کتاب دعا «۲ - ۵۴» (فارسی)

از: ؟.

مجموعه ای از ادعیه و حرزهای مختلف است.

آغاز: روی عن زین العابدین (علیه السلام) انه قال یکرر المریض هذا البیت یرى باذن الله تعالی:

یارب قد عجز الطیب فداونی و بحق لطفک شافنی یا شافی

انجام: دعاء مولانا الحسین (علیه السلام) المعروف بدعاء الشاب المأخوذ بذنبه و هو ما روی عن جماعه یسندون الحدیث الی

الحسین بن علی (علیه السلام) قال كنت مع علی بن ابی طالب (علیه السلام) فی الطواف....

۲ - رساله آداب مشق = قلمیه «۵۵ - ۶۸» (فارسی)

از: خواجه عبدالله بن محمود صیرفی (عبدالصیرفی) تبریزی (۷۴۲ ق).

رساله کوتاهی در خط و رسم آن در یک مقدمه و سه فصل سپس دو باب و یک خاتمه.

[الذریعه ۹-۶۲۴، نسخهای خطی منزوی ۳/۱۹۰۳].

ص: ۵۸۹

آغاز: شکر و سپاس فراوان و ثنا و ستایش بی پایان کاملی را که نقطه نیستی و دایره هستی را مکمل گردانید و به قلم قدرت نقش چندین هزار خط بر سطح وجود هر یک بر صفتی و هیئتی بنگارید.

انجام: اما صفحه تناسب را رعایت کردن مستحسن است و در سطر هم و این مقدار و این مختصر گفته شده ضبط کردن و به عمل آوردن کافی است چون کاتب مستعد است.

۳- ثواب سور قرآن «۶۹-۹۲» (عربی)

از: ؟.

در ذکر ثواب سوره‌های مبارکه قرآن و مختصری در خواص آن است.

آغاز: عن النبی (صل الله علیه واله وسلم): من قراها [.....] فکانما قرا ثلثی القرآن و کانما تصدق علی کل مؤمن و مؤمنه.

انجام: المعوذتین من قرأها کل لیله امن من الجن و الوسوسه و من علقهما علی طفل امن من الجن و الهوام.

هر سه بدون تاریخ.

در ادامه کتاب دوم مطلبی (یا رساله ای) در تعلیم خط نستعلیق تصنیف میر علی خوش نویس میباشد.

در ادامه کتاب سوم، اسماء حسنی، عوذات، مطالب طبی، ادعیه، دعای حزب البحر و شرح آن و مطالب دیگر در پنجاه و چند برگ هست.

۱۴۹ برگ، ۸ × ۲۱

ص: ۵۹۰

فهرست نام کتاب ها

آبستنی و باه ۴۹۴

آداب البحث و المناظره ۳۰۶

آداب دلّا کی ۲۲۸

آداب سخن گفتن و حرکت و غذا خوردن ۱۹۴

آداب سلوک حاکم با رعیت ۳۲۱

آداب الصلاة = ترجمه الصلاة ۱۸۸

آداب عباسی ۱۲۳

آداب عباسی = ترجمه مفتاح الفلاح ۵۴۴

آداب المتعلّمين ۴۰۷

آداب المتعلمين ۵۵۱

آداب و آثار دعاء سیفی ۴۹۷

آگاه کننده عقلاء ۲۴۷

آیات الاحکام [...]

آیین نامه دبستان ۹۰

اثبات الصانع ۵۷۱

اثبات الواجب ۵۰۱

اثبات الواجب ۵۵۵

ص: ۵۹۱

اثبات الواجب (القديم) ٤٨٠

الاثنا عشرية فى الصلاه ٣٨

الاثنا عشرية فى الصوم ٣٩

الاثنى عشرية فى الحج ٢٥٧

الاثنى عشرية فى الصوم ٢٥٧

اثولوجيا ٢٢٧

الاجتهاد و التقليد ٧٨

الاجروميه ٥٠٧

اجوبه امام كاظم (عليه السلام) ١٦٥

اجوبه الاستله ١٦٢

اجوبه المسائل ٣٩٠

اجوبه المسائل ٥٦٥

اجوبه المسائل السرويه ٣١

اجوبه مسائل الشيخ احمد القطيفى ٣٨٩

اجوبه المسائل العكبريه ٣٢

اجوبه المسائل العويصه ٤٤٤

اجوبه المسائل الفقيهيه = رساله فى الحق و الحكم ٤٦٤

احاديث قدسيه = چهل سوره ٥١٠

الاحاديث القدسيه = چهل سوره ٣٢٢

الاحاديث القدسيه (مترجم) = الاربعون سوره ٢٥١

(احتمالاً) حاشیہ شرح حکمہ العین ۲۱۱

(احتمالاً) موعظہ النفس ۲۳۳

احکام طالع سال عالم = احکام تقویم = فصول چہارگانہ ۴۵۵

ص: ۵۹۲

احكام نماز ۱۸۸

احكام نماز ۵۱۷

اخبار مولد نبی ۲۴۶ ۹

اختلاجات اعضاء (رساله در...) ۱۶۸

اختيارات الايام (صغير) ۴۹۶

اختيارات الايام (صغير) ۵۲۴

اختيارات ايام (صغير) ۵۶۸

اختيارات الايام (كبير) ۵۱۹

اختيارات المهمات = اختيارات مسير قم

۳۰۷

اخلاق ۱۰۱

اخلاق محسنی ۴۸۳

ادعيه ۶۲

ادعيه ۲۱۲

ادعيه ۲۳۶

ادعيه ۲۴۳

ادعيه ۲۸۳

ادعيه ۴۲۰

ادعيه و ادويه ۵۶

الادويه القلبيه ۴۳۴

الادويه القليه ٤٨٩

الأربعون حديثا ٣٨٢

الأربعون حديثا ٣٧٦

الأربعون حديثا ٤٤٨

ص: ٥٩٣

الأربعون حديثاً ١١٣

الأربعون حديثاً ١٢٥

أربعون سورة من التوراه = حديث قدسى ١٧٥

الأربعين فى اصول الدين ١٩٢

ارجوزه فى التوحيد ١٩٣

ارجوزه فى المعجزات ٤٨٨

ارجوزه فى المونث السماعى ١٥٣

ارشاد العوام ١٨٦

ارشاد الهادى ٢٢٤

ارشاد الهادى فى النحو ٢٥

ارمغانى طوس ١٥

از عقاب تزار به بيرق سرخ ٢٦٩

استعارات ٢٢٥

اسرار انوار = رباب نامه ٤٥٢

اسرار الشهاده ٤٨٦

اسرار الصلاه = التنبهات العليه ٢٦

اسرار الصلاه شهيد ثانى تحرير ٢٠٣ ٩٧٩

اسرار عبادات (رساله در....) ١٩١

اسرار الغيب ٢٨٨

اسرار للشهاده ٢٢٠

اسرار النكاح ٣٠

اسطرلاب ٥١٣

الاشارات ٣٣٥

ص: ٥٩٤

اصطلاحات صوفیان ۲۶۳

اصل الاصول = شاخ نبات ۴۷۱

اصول خط = آداب مشق ۳۲۶

اصول دین ۵۴

اصول الدین ۳۶۹

اصول الفقه ۸۸

اصول معرفت تقویم ۴۲۳

اصول الملاحم = ملحمه ۸۸

اعتقادات ۷۰

اعتقادات ۵۴۳

الاعتقادات ۲۳۵

الاعتقادات = سير و سلوك ۵۶۱

اعجاز النبي صلى الله عليه و آله ۵۸۶

الاعراب في قواعد الاعراب ۲۲۴

اعمال سه ماهه ۲۷۵

اقسام حميات (رساله در...) ۴۹۳

الاكسير ۳۹۴

الفیه از شهید اول شمس الدین محمد بن مکی عاملی ۲۴۲

الفیه ۱۳۸

الفیه از شهید اول محمد بن علی عاملی

الهی نامه ۳۳۶

امانات الھی (رساله در... ۵۱۲)

انتخاب ۳۴۸

ص: ۵۹۵

انتخاب (۲ برگ) ۱۲۲

انتخاب الكلمات ۷۹

انوار التنزیل بیضاوی ۷۴

انوار الحکمه ۲۰۲

انوار العقول من اشعار خلیفه الرسول = دیوان امیرالمؤمنین ۴۲۶

انیس الاطباء ۱۷۶

انیس الطلاب ۳۷۰

انیس الموحدین ۲۶۷

انیس الموحدین ۳۹۱

اوراد و اذکار ۳۵۲

اوراق پراکنده ۳۲۹

اوصاف الاشراف ۳۲۰

اوصاف الاشراف ۴۵۷

اوصاف الاشراف ۴۸۴

ایضاح الاشتباه فی اسماء الرواه ۳۳

ایمان عطایی ۴۹۲

ایمان عطایی ۵۰۰

الباب الحادی عشر از علامه حلی ۲۷۸

باز نامه ۲۸۷

بحار الانوار جلد دهم ۵۳۹

بحار الانوار علامه مجلسی (۱۱۱۱) ۱۰۶

بحار الانوار علامه مجلسی ۱۰۶

بحار الانوار علامه مجلسی ۵۳۸

ص: ۵۹۶

بخشی از یک مقتل فارسی. ناقص. تحریر سده ۱۳ ۳۶۱

بدائع الافکار فی صنایع الاشعار ۱۳۷

بدایه الهدایه ۵۸۵

برهان علی جمع المربعات المتوالیه ۴۵۴

برهان قاطع ۲۳۹

برهان مساحه المثلث ۴۵۵

برء الساعه ۵۹

البشاره = رساله فی الاستخاره ۴۳۲

بلبل نامه ۳۵۰

بناء الافعال ۳۳۵

البهجه المرضیه فی شرح الالفیه ۳۹۸

بیاض شامل مطالب متفرقه ۴۳۶

بیاض شامل مطالب متفرقه فقهی و طبی و غیره ۴۳۷

بیان ۳۰۹

بیان البیان ۱۴۴

بیان موجودیه الواجب و الممكن (رساله فی...) ۲۱۵

بیست باب ۱۲۰

بیست باب ۵۵۱

بیست باب در اسطرلاب ۴۷۴

بیست باب در معرفت اسطرلاب ۴۲۵

بیست باب در معرفت تقویم تحریر ۱۲۴۱ ۳۶۰

بیست باب = معرفت تقویم ۵۱۰

بیست فصل = معرفت تقویم ۲۱۴

ص: ۵۹۷

تاریخ ادبیات ایران ۵۷۷

تاریخ اسلام و ایران ۳۵۷

تاریخ ایران ۷۵

تاریخ ایران ۵۷۲

تاریخ ایران باستان و اسکندر ۵۷۴

تاریخ جنگ شرق اقصی ۵۷۳

تاریخ حکمای عالم و پادشاهان عجم ۴۳۷

تاریخ شعراء ۷۱

تاریخ طبرستان ۵۷۳

تاریخ معاصر اروپا ۷۱

تجريد الاعتقاد ۵۴۸

تجزیه الامصار و تجزیه الاعصار = تاریخ و صاف ۳۰۵

التجوید ۵۵۷

تجوید (رساله در...) ۵۱۴

تجوید منظوم ۵۵۶

تحریر اکرثا و ذوسیوس ۵۵۸

تحریر القواعد المنطقیه ۱۳۲

تحریر القواعد المنطقیه ۴۸۹

تحریر القواعد المنطقیه = شرح الشمسیه ۴۸

تحریر الکره المتحرکه = تحریر اکرطولوقس ۵۵۹

تحفه سلیمانیه = ترجمہ ارشاد شیخ مفید از میرزا محمد مسیح فدشکویی فسوی (۱۱۲۱ یا ۱۱۲۵) ۱۰۹

ص: ۵۹۸

تحفه نظاميه ٣٦٠

تحفه حاتمى ٥٥١

تحفه خانى ٢٨٥

تحفه شاهى = ترجمه براء الساعه ٤٩٤

تحفه الأبرار ٧

تحفه الابرار ٣٣٤

تحفه الالفاظ ٥٦٩

التحفه السنيه فى شرح النخبه المحسنيه ٣٠٤

تحفه الصلوات ٢٧٦

تحفه الغرائب فى التشريح والعجايب ٤١١

تحفه المسافر ٢٠٦

تحفه المسافرين ٢٣٤

تحفه الملوک = تحفه الوزراء ٥٢٨

تحفه الملوک فى الفروع ٥١

تحفه الوزراء = تحفه الملوک = چهل باب ٣٢٤

تخت الرمل ٢٦١

تذکره خطاطان ٢٢١

تذکره شوستر ١٣

تذکره آتش زنه = تذکره منظوم رشحه ٢٣١

تذکره الائمہ ٥٦٣

ترجمه ادعيه سرّ القدسيّه ١٨٥

ترجمه برء الساعه ١٠٢

ترجمه برء الساعه ٥١٦

ص: ٥٩٩

ترجمه تصریف ۱۷۱

ترجمه تنبیه الراقدین ۲۵۵

ترجمه حاشیه ملا عبدالله از مولی عنایت الله هندی ۳۳۱

ترجمه حدیث قدس ۸۹

ترجمه دعای کمیل ۱۸۴

ترجمه دعاء صباح ۲۸۲

ترجمه رساله اصول دین سید کاظم بن محمد قاسم الحسینی رشتی (۱۲۵۹ هـ) ۴۱۸

ترجمه سیر و سلوک سید کاظم رشتی ۴۱۸

ترجمه صحیفه سجادیه ۱۰

ترجمه طب الرضا (علیه الصلاه والسلام) = ترجمه ذهبیه ۳۲۵

ترجمه قرآن کریم ۵۵

ترجمه قرآن کریم ۵۵

ترجمه قصیده عینیه حمیری ۲۰۷

ترجمه منظوم قصیده برده ۲۴۵

ترجمه منظوم مناجات عیثیه ۲۳۶

ترجمه و ترکیب عوامل جرجانی ۴۱۲

ترجمه و شرح ارشاد القلوب ۷۹

ترجمه و شرح دعای صباح ۴۲۹

ترجمه و شرح عوامل جرجانی ۱۷۰

ترجمه ۳۱۸

ترجمه الباب الحادى عشر ٣٣٦

ترجمه توحيد مفضل ٣٢١

ترجمه حاشيه ملا عبدالله ٢٩٨

ص: ٦٠٠

ترجمه سوال و جواب سيد كاظم رشتى ۴۱۹

ترجمه العقیده الوحیده ۲۹۸

ترجمه قطب شاهى = ترجمه اربعين شيخ بهائى از ابن خاتون عاملی (سده ۱۱) ۱۰۹

ترجمه منظوم عوامل ۱۸۶

ترجمه مهج الدعوات ۵۸۰

ترجمه الصلاة ۵۲

ترجمه الصلاة ۳۲۴

ترجمه الصلاة ۴۲۲

ترجمه الصلاة ۵۰۰

ترجمه الصلاة ۵۶۶

ترجمه الصلاة = آداب الصلاة ۶۰

ترجمه الصلاة = احكام نماز ۴۹۲

ترجمه العقائد ۴۰۸

ترجمه الفصول النصيريه ۳۸۵

ترجمه الفصول النصيريه ۴۵۹

تركيب الفاتحه ۳۹۷

تشریح ۲۰۸

تشریح ۲۰۸

تشریح الابدان = تشریح منصورى ۴۲۱

تشریح الأفلاك ۴۴۶

تشریح الافلاک ۲۵۴

تشریح الافلاک ۴۴۹

تشریح الافلاک ۵۱۲

ص: ۶۰۱

تشریح بدن انسان ۹۳

تشکیکات القواعد المنطقیه ۲۵۰

التصریف تفتازانی ۹۵

التطبیق بین الانسان و العالم ۱۹۳

التطریف علی شرح التصریف ۳۷۵

التعادل و التراجیح ۱۳

تعبیر الرؤیا لیوسف (علیه السلام) ۱۷۲

تعریب الکبری فی المنطق = الغره فی المنطق ۴۱۴

التعریفات ۳۷۳

التعظیم و المنه فی ان ابوی النبی (صل الله علیه واله وسلم) فی الجنه ۱۸۳

التعلیقہ السجادیه ۲۶۱

تعلیم الابدان ۵۰۵

تفسیر آیه الكرسی ۲۸۳

تفسیر سوره مریم ۴۳۲

تفسیر سوره یوسف علیه السلام ۳۴

تفسیر سوره الاخلاص ۳۹۶

تفسیر سوره الحديد ۴۰۶

تفسیر سوره الزلزال ۴۴۴

تفسیر سوره الواقعه ۴۴۴

تقسیم العلل = تقسیم العلل ۲۶

تقريرات اصول الفقه ١٠٦

تقريرات فقه ١٢

تلخيص تذكره الاولياء ١٥٨

ص: ٦٠٢

تلخیص المحصل = نقد المحصل ۱۱۱

تلکرافات تحریم تنباکو ۱۸۷

تمهید القواعد الاصولیه و العربیه ۴۴۵

التنبیہات العلیہ علی وظائف الصلاه القلبیہ ۳۸۷

التنبیہات العلیہ علی وظائف الصلاه القلبیہ = اسرار الصلاه ۴۳

التنبیہات العلیہ علی وظائف الصلاه القلبیہ = اسرار الصلاه ۳۷۱

التنبیہات العلیہ علی وظائف الصلاه القلبیہ = اسرار الصلاه ۴۴۲

تنبیہات المنجمین ۴۵۵

تنبیہ الغافلین ۱۶۴

تنسیہ الغافلین = جنک اخلاق ۱۰۱

التوحید ۱۴

التوحید ۴۱۶

التوحیدیہ ۵۴۹

تهذیب الاحکام ۵۶۳

تهذیب المنطق ۵۰۶

تهذیب المنطق از تفتازانی ۳۳۱

تهذیب المنطق و الکلام ۱۹۰

تهذیب الوصول الی علم الاصول ۱۱۸

تهذیب الوصول الی علم الاصول از علامه حلی ره ۳۱۷

ثواب سور قرآن ۵۹۰

جامع الاحاديث از جعفر بن احمد بن علي قمی ۳۳۷

جامع الاخبار چاپ ۱۲۸۷ ۳۶۱

جامع الاسرار در بيان معجزات ائمه اطهار: ۴۲۲

ص: ۶۰۳

جامع الدقائق ۴۱۵

جامع الزيارات عباسی ۳۴۱

جامع عباسی ۳۰۱

جامع الفوائد ۴۲۰

جامع الفوائد ۵۱۶

جامع المقال فيما يتعلق باحوال الحديث و الرجال ۲۷۲

الجبر و التفويض ۳۱۴

جدول لگاریتم ۲۸۷

الجزء من نقطه الاولى ۲۷۰

جزوه درس اخلاق کلاس پنجم ۲۰۵

جزوه شیمی ۳۱۸

جعفریه ۵۸۴

الجعفریه ۲۸۶

الجعفریّه ۴۴۲

الجعفریه از نورالدین علی کرکی عاملی

۲۰۰

جفر ۶۷

جلالیه ۴۶۶

جمع مختصر ۱۳۷

جمع مختصر ۵۳۵

جنات النعيم فى احوال سيدنا الشريف عبدالعظيم (عليه السلام) ٣٨٠

جنگ ١٧١

جنگ ٢٦٧

ص: ٦٠٤

جنگ ۵۷۸

جنگ ادعیه ۱۰۳

جنگ اشعار ۱۰۳

جنگ اشعار ۲۹۱

جنگ حدیث و صیغ نکاح و متفرقات تحریر سده ۱۳ ۳۶۱

جنگ شامل اشعار و دو رساله ۲۸۲

جنگ شعر ۴۱

جنگ شعر ۳۳۲

جنگ شعر ۵۷۹

جنگ شعر و دعا ۳۵۳

جنگ محمد حنفیه با تمیم بن منذر ۱۵۷

جنگ نظم و نثر ۱۰۵

الجنه الواقیه از ابراهیم بن علی کفعمی عاملی ۲۴۴

الجنه الواقیه و الجنه الباقیه ۵۲۹

جواب فلسفی ۴۸۲

جوامع العلاج ۵۰۳

جواهر الاسرار فی معارج الاسفار ۳۰۹

جواهر التفسیر لتحفه الامیر ۲۹۹

جواهر الحکم ۲۴۳

جواهر القرآن ۱۰۷

جواهر الكلمات فى العقود و الايقاعات

٣١٦

الجواهر المنشوره فى الادعيه المنشوره ٢٨١

جوب چينى ٥٠٤

ص: ٦٠٥

چهل سوره = حدیث قدسی ۵۸۴

چهل منزل ۳۴۹

حاشیه بر حاشیه ملا عبدالله ۸۰

حاشیه بر حاشیه ملا عبدالله ۳۶۹

حاشیه بر حاشیه ملا عبدالله از میرزا رضا تجلی ۳۵۱

حاشیه بر حاشیه میر سید شریف ۲۹

حاشیه بر شرح عقائد نسفی ۹۱

حاشیه بر شرح عقائد نسفی ۴۲۴

حاشیه تحریر القواعد المنطقیه ۴۰۸

حاشیه تهذیب المنطق ۳۶۰

حاشیه تهذیب المنطق ۳۶۹

حاشیه تهذیب المنطق از ملا عبدالله یزدی ۳۴۰

حاشیه تهذیب المنطق ملا عبدالله یزدی

۱۱۹

حاشیه حاشیه تهذیب المنطق ۵۰۸

حاشیه عین الحکمه ۴۸۱

[حاشیه فی النحو]....

حاشیه ملا عبدالله بر تهذیب المنطق ۹۴

حاشیه میر سید شریف بر شرح شمسیه (تحریر القواعد.....) ۲۹

حاشیه بر کتابی در اصول فقه ۵۷۷

حاشیه شرح رساله وضعیه ۴۰۷

حاشیه اثبات الواجب ۴۸۰

حاشیه اثبات الواجب القديم ۲۶۵

ص: ۶۰۶

حاشيه اثبات الواجب (القديم) ٤٧٩

حاشيه ارشاد الازهان ٣٤٤

حاشيه انوار التنزيل ٥٦٤

حاشيه تحرير القواعد المنطقيه ١٣٢

حاشيه تحرير القواعد المنطقيه ١٥٤

حاشيه تحرير القواعد المنطقيه = الحاشيه على الشمسيه ٢٨

حاشيه تحرير القواعد المنطقيه فى شرح الشمسيه ٣٧٨

حاشيه تهذيب المنطق ١٤١

حاشيه تهذيب المنطق ٣٠٧

حاشيه تهذيب المنطق ٣٤٧

حاشيه تهذيب المنطق ٤٨٧

حاشيه تهذيب المنطق ٥٠٧

حاشيه تهذيب المنطق از ملا عبدالله يزدى ٢٠٤

حاشيه تهذيب المنطق = العجاله ١٢٨

حاشيه تهذيب المنطق ٢٣٧

حاشيه حاشيه تحرير القواعد المنطقيه ٩٦

حاشيه حاشيه تحرير القواعد المنطقيه ٢٠٩

حاشيه حاشيه تحرير القواعد المنطقيه ٣٤٩

حاشيه حاشيه تحرير القواعد المنطقيه ٤٨٩

حاشيه حاشيه التهذيب = التنبيهات ٥٣٠

حاشيه حاشيه تهذيب المنطق ١٢٨

حاشيه حاشيه تهذيب المنطق ١٦٧

حاشيه حاشيه تهذيب المنطق ٣٦٨

ص: ٦٠٧

حاشيه حاشيه تهذيب المنطق ٥٨٥

حاشيه حاشيه الشمسيه ٤٩٠

حاشيه حاشيه المختصر المعاني ٢٤٨

حاشيه حاشيه مطالع الأنظار ٣٤٧

حاشيه الروضه البهيه ٧٤

حاشيه شرائع الاسلام ٣٤٧

حاشيه شرح آداب البحث ٥٣١

حاشيه شرح ايساغوجي ١٥٣

حاشيه شرح الايساغوجي از محي الدين عبدالحميد تالجي ٢٩٣

حاشيه شرح ايساغوجي كاتي ٤١٧

حاشيه شرح التجريد الجديد ٤٢

حاشيه شرح التجريد الجديد ٣١٥

حاشيه شرح التصريف ٤٤٨

حاشيه شرح الجديد للتجريد ٥٤٩

حاشيه شرح حكمه العين ٢١١

حاشيه شرح العقائد النسفيه ١٤٥

حاشيه شرح العقائد النسفيه ١٩٢

حاشيه شرح العقائد النسفيه ٤٨٥

حاشيه شرح القديم للتجريد ١٩٨

حاشيه شرح المختصر الاصول ١٩٧

حاشيه شرح مختصر الاصول حاجبي ٥٧١

حاشيه شرح مختصر التلخيص ١٦٨

حاشيه شرح المطالع ١١٥

ص: ٦٠٨

حاشيه شرح المطالع ٢٥٠

حاشيه شرح الملخص فى الهيئه ٤٨٤

حاشيه شرح المواقف ٢١٧

حاشيه شرح الهدايه ٢١٨

حاشيه شرح هدايه الحكمه ١٤٦

الحاشيه على انوار التنزيل ٥٨١

الحاشيه على حاشيه الخطائى على المختصر ٣٥

حاشيه على حاشيه الشريف على تحرير القواعد المنطقيه ٣٧٧

حاشيه على حاشيه الشريف على تحرير القواعد المنطقيه ٣٧٨

حاشيه على شرح التجريد ٣٠٨

حاشيه على شرح التجريد ٣٠٨

الحاشيه على شرح الحاشيه ٩٧

الحاشيه على فرائد الاصول ٨٩

الحاشيه على الفصول ٤٠٢

الحاشيه على المختصر فى شرح تلخيص المفتاح ٣٥

الحاشيه على المكاسب ٩

حاشيه فرائد الاصول ١٠٦

حاشيه فرائد الاصول ٤٠١

حاشيه فرائد الاصول ٤٠٢

حاشيه الفوائد الصمده = الحاشيه الحسينيه ٥٤٨

حاشيه الفوائد الضيائيه ١٥٢

حاشيه الفوائد الضيائيه ٥٤٧

حاشيه الفوائد الضيائيه = حاشيه شرح جامي ٤١٢

ص: ٦٠٩

حاشيه قواعد الاحكام ٧٣

حاشيه المختصر ٥٧٤

حاشيه مختصر الاصول ١٩٧

حاشيه مختصر المعانى ٢٤٨

حاشيه مختصر المعانى ٢٦٦

حاشيه مطالع الانظار ٢٠١

حاشيه مطالع الانظار ٢٠٢

حاشيه المطول ٢٣٨

حاشيه المطول ٥٤٧

حاشيه معالم الاصول ١٥٥

حاشيه معالم الاصول ٥٥٠

الحاوى فى علم التداوى = الحاوى الصغير ١٤٧

حبل المتين ٧

الحجه على الذهاب الى تكفير ابى طالب

٥٠٢

حدائق الحقائق ٥٣٤

حدائق السحر فى دقائق الشعر ٤٥

حدائق السحر فى دقائق الشعر ٢٢١

الحدائق الناضره فى احكام العتره الطاهره ٢٤٧

حدود وديات = رساله... ٢٧

حديث ١٠٢

حديث ٥٨١

الحديث الهالكيه ٥٤٦

حرز الامان من فتن الزمان ٤١

ص: ٦١٠

الحرز اليماني ٥٢٩

حساب فارسي ٥٣٨

حفظ الصحه ٥٢٧

حفظ الصحه منظوم ٥٢٠

حقايق اسرار الطب ٣٠

حق اليقين ٩

حق اليقين في معرفه رب العالمين ٣٢٥

حق اليقين في معرفه رب العالمين ٤٨٣

حكايات الاربعه عشر ٣٩٩

حكايت ولايت نمودن حضرت اميرالمؤمنين (عليه السلام) و چند حكايت ديگر ٥٧٢

الحكمه العرشيه = العرشيه ٢٧١

حلاوه العباد في الاعياد = اسرار الصلاه ٢١٩

حلّ ضابطه الاشكال الاربعه ٥٠٧

حلّ الطلسم في كشف السرّ المبهم ٣٩٣

حل مشكلات الاشارات و التنبيهات از خواجه نصير طوسي ٣٤٠

حمله حيدري ٨٣

الحواشي الصافيه ١٠

حياه النفس في حضره القدس ١٨٩

حياه النفس في خطيره القدس ٣٩

خرقه ٥٦

خرقه ۲۸۰

خرقه بخیه ۳۱۶

خران و بهار ۵۵۳

ص: ۶۱۱

خلاصه الاحكام ۴۰

خلاصه الاذكار از محسن بن شاه مرتضى فيض كاشانى ۲۴۴

خلاصه الاقوال ۳۷۲

خلاصه الاقوال فى معرفه الرجال ۱۱۵

خلاصه التقويم ۹۹

خلاصه الحساب ۸۰

خلاصه الحساب ۴۴۸

خلاصه الحساب ۴۷۴

خلاصه الحساب ۵۳۸

خلاصه الحساب از بهاء الدين محمد عاملى ۲۹۳

خلاصه الحساب از شيخ بهاء الدين عاملى ۱۹۶

خلاصه الحساب از شيخ بهاء الدين محمد عاملى ۱۶۶

خلاصه الحساب، بهاء الدين محمد بن حسين عاملى (شيخ بهائى) ۱۴۸

خلاصه الحساب شيخ بهائى ۲۲

الخلاصه فى النحو = الفيه ۵۰۶

الخلاصه فى النحو = الفيه از ابن مالك محمد بن عبدالله طابى اندلسى ۲۷۰

خوابنامه ۴۹۵

خوارق المعصومين ۱۳۶

خواص الاشياء ۳۱۷

داستان پادشاه و دختر فغفور ۵۵۴

داستان دختر ملک روم و سؤالهای او ۴۸۸

داستان شجاعت علی (علیه السلام) و جنگ او با دیوان و شیران ۱۴۰

داستان عبدالله بن سلام = هزار مسأله

۵۵۳

داستان عقل و عشق ۵۵۳

ص: ۶۱۲

داستان فکاهی ۲۹۵

داستان قضا و قدر ۵۵۴

داستان = مینا فرشته محزون ۳۵۷

داستان هارون الرشید و ابوالقاسم بصری ۵۲۴

داستان یوسف و زلیخا ۸۳

الدرر الغیبیه ۳۶۵

الدرر المنتخبه فی الادویه المجربه

۱۸۰

درّه نادره ۸۹

درّه نادره ۱۰۸

الدره الثمینیه = شرح نصاب ۲۰۴

الدرّه الغرویّه ۱۸

دریچه اخلاق ۲۵۶

دستور الشعراء ۱۶۳

دستور الشعراء ۲۸۹

دستور معما ۲۸۹

دستور معما = معمای منظوم ۲۳۰

دستور معمای منظوم ۱۱۷

دستور نامهنگاری = ترسل ۳۲۸

دعا = کتاب دعا ۵۸۹

دعاء التوسل ۲۲۴

دعاء جوشن كبير ۴۲۸

دعاء صنمي قريش ۴۹۸

ص: ۶۱۳

دفتر اداری عمومی ۳۸

دلّاله محتاله ۵۲۵

دلّه مختاله = دلّاله محتاله = دلّه مختار ۱۳۹

دلیل علی ان القرآن معجز = اعجاز القرآن ۴۵۹

دلیل العوام ۴۱۳

دلیل العوام ۴۱۳

دلیل العوام ۴۱۴

دوازده بند محتشم ۴۴۰

دو تلگراف در قضیه تنباکو ۳۲۷

دیوان ۳۳۸

دیوان انوری ۸۱

دیوان انوری ۳۳۳

دیوان ایرج میرزا ۵۸۲

دیوان باقر ۵۷۵

دیوان ثنائی فراهانی ۱۴۰

دیوان حافظ (منتخبی از اشعار) ۴۰۵

دیوان سالم ۵۸۰

دیوان سلطان قاجار ۵۷۶

دیوان شوکت ۲۴۱

دیوان طایر شیرازی ۴۵۰

ديوان عراقى ٢٦٢

ديوان فارغ گيلانى ١٧

ديوان فرخى ٢٦٦

ص: ٦١٤

دیوان فروغی ۴۴۹

دیوان فضولی ۱۳۴

دیوان گوهر ۳۳۸

دیوان محتشم کاشانی ۱۳۵

دیوان محتشم کاشانی ۴۶۷

دیوان مقبل ۴۴۳

دیوان میرداماد ۲۰۹

دیوان ناصر علی ۵۸۸

دیوان نوایی = نوادر شباب ۱۳۴

دیوان نور علی شاه ۴۰۱

دیوان نور علیشاه = جنات الوصول ۱۵۱

دیوان وفایی ۱۷۳

ذخائر النبوه = الخيارات ۴۶۴

ذخیره المعاد لیوم الميعاد ۵۶۰

راحه الانسان ۳۹۲

رادّ شبهات کفار ۵۳۹

رامچه نامه ۳۶

رباب نامه ۴۵۳

رجال ۵۷۹

رجعت = چهارده حدیث ۵۲

رجعت = چهارده حدیث ۳۲۷

رد الیهود ۳۹۱

رسائل فرقه بهائیه ۲۵۲

ص: ۶۱۵

رسائل فرقه بهائیه ۲۵۴

رساله ای در امامت ۴۲۰

رساله حسنیه تحریر ۱۲۳۷ ۳۶۱

رساله دائره ۳۵۴

رساله در اثبات صانع و اصول دین ۱۸

رساله در احکام دعا ۱۱

رساله در اعمال قوم لوط ۳۸۸

رساله درباره اینکه سفر زائر کربلا از عمرش محسوب نمیشود ۶۲

رساله در تعجیل ممدوح ۳۸۸

رساله در تقلید و اجتهاد ۶۰

رساله در تهذیب اخلاق ۱۹۱

رساله در جفر ۳۸۰

رساله در شرح ۴۲۴

رساله در طب ۴۳۴

رساله در عروض ۴۳۰

رساله در قافیه ۴۲۹

رساله در قرانات ۴۲۳

رساله در معاد ۸۲

رساله در میراث ۴۳۰

رساله در نصایح زناشویی ۵۶۷

رساله در نفی اولویت ذاتی ۲۵۰

رساله رجعت = چهارده حدیث علامه مجلسی ۱۲۱

رساله رضاع = رضاعیه ۵۶۶

ص: ۶۱۶

رساله صلوات النبي (صل الله عليه واله وسلم) ٣٨١

رساله صبيغ عقود و نكاح ٣١٥

رساله عرفاني ٥٣٢

رساله عرفاني ٥٣٣

رساله عروض وقافيه ٩٤

رساله عمليّه ٩٩

رساله عمليه ٥٧٠

رساله قلع آثار ٤٣٦

رساله آداب مشق = قلميه ٥٨٩

رساله جبر و اختيار ٣٨٤

رساله جفر ٦٥

رساله عمليه ٣٣٩

رساله عمليه ٥١٤

رساله عمليه ٥٢٣

رساله وجوديّه ٤٠٦

رساله الارواح ٥١

رساله تحريم مصّ الدخان ٤٤٨

الرساله العلائيه في المسائل الحساويه ٤٣١

رساله في اجتماع الامر و النهي ٤٧

رساله في بيان ما لم يثبت فيه حديث صحيح من الابواب ٦٤

رساله فى التقلید ٤٧

رساله فى الحثّ على صلاه الجمعه ٤٣٥

رساله فى الصلاه الجمعه ٤٣٤

ص: ٦١٧

رساله فى علم الميزان ٤٤

رساله فى القرعه ٤٣٢

رساله فى منجزات المريض ٩

رساله فى وحده الوجود ٢٠

رساله القطب و المنطقه ٧٢

الرساله المثاليه فى ذم الدنيا الدنيه (بياض) ١٠٠

الرساله المحمديه فى احكام الميراث الابديه ٤٤١

رضاع ٤٧٧

رضاعيه ٥١٥

الرفع و الدفع = دفع آفات و رفع بليات ٢٨٠

رمل (رساله در...) ٤٩٠

رمل (رساله در...) ٤٩١

رمل (رساله در...) ٥٠٩

رمل منظوم ٤٩١

الرواشح السماويه فى شرح الاحاديث الاماميه ٢٦٠

روايات و حكايات ٣٤

روح الارواح و روض الارتياح ٣٣٩

روح، جسم و موت ٣٤٥

روح و بدن ٤٣٨

روضه الاذكار ٢٧٤

روضه الاسرار ٣٣١

الروضه البهيه شهيد ثاني ٧٢

روضه السمع و البصر في شرح المختصر ١١٢

ص: ٦١٨

روضه الشهداء ۱۴۶

رونوشت وقف نامه ۳۱۳

رياض الفتيان = شرح نصاب ۱۷۰

زاد السالك = سلوكيه = زاد السالكين ۲۹۴

زاد السالكين فى تهذيب الاربعين ۴۸۵

زاد المسافرين ۷۶

زاد المسافرين از محمد مهدي بن على نقى الشريف ۲۸۰

زايجه ۴۵۶

زبده الاصول ۴۸

زبده الاصول ۴۴۹

زبده الاصول از شيخ بهايى ره ۳۱۸

زبده الاصول شيخ بهائى ۲۲

زبده الدعوات ۳۵۰

زكاه فطره ۵۲۶

الزوراء ۵۰۱

زورق ۱۵

زينه المدايح ۲۳۰

سبحه الابرار ۳۴۲

ستّه ضروريّه ۱۶۰

سديره ناسوتيه ۱۵۶

سراج القلوب ١٧

سراج القلوب غزنوى ١٢١

سراج المحتاج فى السير و السلوك بلا اعوجاج ١٧٢

ص: ٦١٩

سرگذشت اشرف خان حاکم عربستان ۴۷۸

سرگذشت حکومت زمان خان بروجردی ۴۷۸

سرگذشت شاه قلی میرزا در کرمانشاحان ۴۷۹

سرگذشت فانفا ۲۶۸

سرور العباد ۴۷۶

سفرنامه آذربایجان ۴۳۸

سفرنامه جناب معاون عربستان ۳۴۰

سفرنامه جناب معاون عربستان ۳۴۱

سفرنامه حج ۵۲۰

سفر یونان ۳۵۶

السلاح الماضی فی احکام القاضی ۴۶۵

سلسله نامه ۴۵۱

سلسله الذهب ۱۳۵

سلطانیه ۵۱۸

سلیم جواهری ۵۲۴

سموم و ادویه زیانکار (رساله در...) ۵۱۱

سوال و جواب ۱۶۴

سیاست روس و انگلستان ۸۵

سی فصل ۹۵

سی فصل ۲۲۸

سی فصل ۵۱۰

سی فصل از خواجه نصیر الدین طوسی ۱۹۶

سی فصل از خواجه نصیر الدین طوسی ۲۶۴

ص: ۶۲۰

سى فصل، خواجه نصير الدين طوسى ۱۴۸

سؤال و جواب ۵۱۸

سؤال و جواب ۵۷۰

سؤال و جواب = رساله عمليه ۵۲۳

الشافيه ۳۱

شاهنامه رضا خانى ۵۸۲

شجره الهيه ۳۳۶

شرايع الاسلام ۱۱۴

شرايع محقق حلى ۷۲

شرح ۲۱۹

شرح آداب البحث «۱۰۶ - ۱۲۲» ۵۳۰

شرح الاحاديث ۱۶۱

شرح احاديث اعتقادى ۷۴

شرح اعتقادات شيخ صدوق ۴۱۶

شرح امثله ۲۷۷

شرح الانموذج ۱۳۱

شرح الانموذج ۴۷۴

شرح الانموذج ۴۷۵

شرح الانموذج اثر جمال الدين محمد بن عبدالغنى اردبيلى ۲۶۹

شرح الانموذج از اردبيلى ۳۳۲

شرح الايساغوجى ٤٤١

شرح الايساغوجى ٤٨٧

شرح ايساغوجى ٣٢٣

ص: ٦٢١

شرح ايساغوجى ٤١٧

شرح ايساغوجى ٥٨٣

شرح الايساغوجى از حسام الدين حسن كاتى ٢٤٢

شرح الايساغوجى حسام الدين كاتى ١١٩

شرح الايساغوجى، حسام الدين كاتى ١٧٥

شرح باب حادى عشر ٩٨

شرح بدايه الدرايه ٣٨٣

شرح بدايه الدرايه = الرعايه فى شرح... «١ - ٤٤» ٣٧٢

شرح بيست باب ٤٠٩

شرح تشریح الافلاك ٢٣٩

شرح تصريف ٣٢

شرح التصريف ٤٨

شرح التصريف ١٤٩

شرح التصريف ١٦٧

شرح التصريف ٣٩١

شرح التصريف ٤٧٥

شرح التصريف ٥٦٢

شرح التوحيد ٤٦٨

شرح تهذيب المنطق ١٩٩

شرح تهذيب المنطق ٢٠٠

شرح تهذيب المنطق و الكلام ٢٤

شرح ثماناً بعد ما جاوزت الاثني ٤٧١

شرح ثمره بطلميوس ٢٧٩

ص: ٦٢٢

شرح چکامه فارسی ۴۶۰

شرح حال ادباء و علماء استرآباد ۴۶۹

شرح حال سید حسن رئیس الاطباء شیرازی

۲۹۰

شرح حال میرزا سیف الدین خان وزیر خارجه ۳۵۵

شرح حدیث ۳۹۶

شرح حدیث علوی ۵۶۰

شرح حدیث منافات قتل و مرگ و خواب ۴۳۳

شرح خطبه البیان ۱۵۰

شرح دعای صباح و سمات ۴۲۹

شرح دعای کلید محبت ۳۲۸

شرح دعاء السمات ۳۸۹

شرح دیباچه شرح التصریف ۱۶۶

شرح دیوان امیرالمؤمنین علیه السلام ۱۲۲

شرح رباعی دیباچه چکامه ۴۶۱

شرح رساله معما ۱۱۷

شرح رساله وضعیه ۴۰۷

شرح الزوراء ۵۰۱

شرح زیاره رجیبه ۳۶۵

شرح سی فصل ۲۱۴

شرح سی فصل ۴۲۳

شرح سی فصل ۴۳۱

شرح الشافیه ۵۶۲

شرح الشافیه از فخر الدین جاربردی ۱۶۲

ص: ۶۲۳

شرح الشافيه از نظام الدين نيشابورى ۱۶۲

شرح الشرائع = البيع ۴۶۳

شرح شرايع الاسلام ۷۷

شرح شواهد ۴۴۷

شرح شواهد التصريف ۳۲

شرح شواهد سيوطى ۲۹۸

شرح شواهد سيوطى ۳۷۵

شرح شواهد شرح عوامل ۲۲۷

شرح شواهد قطر الندى ۳۷۴

شرح صرف مير ۴۹

الشرح الصغير ۵۴۷

شرح العرشيه ۲۸۴

شرح عقائد النسفى ۹۱

شرح عقايد نسفى ۴۲۴

شرح العوامل ۱۷۰

شرح العوامل ۳۹۳

شرح العوامل از محسن بن محمد طاهر طالقانى قزوینى (سده ۱۲) ۱۴۳

شرح عوامل جرجانى ۷۸

شرح العوامل فى النحو ۳۹۵

شرح عوامل المائه ۵۱۹

شرح عوامل المائه از عبدالقاهر جرجانی ۱۹۸

شرح العوامل المائه از عبدالقاهر جرجانی ۲۰۱

شرح عوامل ملا حسن ۴۱۲

ص: ۶۲۴

شرح غزل حافظ ٢٤١

شرح غزلی از شیخ عطار ٣٢٩

شرح الفصول للبقرات ١٨٤

شرح الفوائد الحکمیة ٣٣٤

شرح الفیه ابن مالک از ابن عقیل ١١٨

شرح القانون ١٠٩

شرح القانون ١١٠

شرح قطر الندی و بلّ الصدی ٤٠٤

شرح کافیہ = شرح گیایی ٢٩١

شرح مختصر الهیئہ = شرح سی فصل ٣٨٣

شرح المعما ٣٢٥

شرح مفتاح العلوم ٢٤

شرح مقاصد الطالبین فی علم اصول الدین ٣٦٧

شرح مقامات حریری ٣٧٣

شرح مقدمه الادب = ٥٥٢

شرح المقدمه الحضرمیه ١٢٧

شرح مقدمه المفاتیح ٢٩٦

شرح الملخص فی الهیئہ ٤٨٤

شرح ناسخ کتاب جدید ٥٥٩

شرح نکت العبادات ١٨١

شرح ۱ نموذج ۳۰

شرح ۱ نموذج اردبیلی ۱۱۸

شرح الواصلین ۱۷۹

ص: ۶۲۵

شرح الوافيه ٤٦

شرح الوافيه ١٤٥

شرح الوافيه = الحاشيه على الوافيه ٣٠٤

شرح هدايه الحكمه ٧٢

شرح هدايه الحكمه ٣٠٦

شرح هدايه الحكمه ٣٤٩

شعبده بازي ٤١١

شعر ملي ٥٦٧

الشفآء ١٩٩

شفائيه در معالجه حميات ٥٠٦

الشفاء العاجل ٥٩

شكوك الصلاه ٥٠٠

شكيات نماز = شكوك الصلاه ٥٦٦

شمس السياق ٦٣

شمسيه لندنيه ١٥٦

الشمسيه فى الحساب از نظام الدين حسن نيشابورى ١٦٦

شوارق الالهام فى شرح تجريد الكلام ٢٧١

شواهد الربوبيه فى المناهج السلوكيه ٣٠٦

شهاب و التهاب ٣٥٥

الشهادات ٨١

الشهادات ٨٢

شيخ صنعان و ترسا ٣٤٣

شير دره ٣٥٤

ص: ٦٢٦

شیر و شکر ۲۵۵

صحت و مرض = روح و بدن ۱۶۰

صحیفه بین الحرمین المنزول من نقطه الاولى ۲۷۰

صحیفه الرضا (علیه السلام) ۴۹۹

الصحیفه السجادیه ۲۴۳

الصحیفه السجادیه ۵۷۴

صراط النجاه ۵۹

صرف ۵۵۲

صرف منظوم ۲۲۷

صرف میر ۹۲

صرف میر ۲۷۷

صرف میر ۳۹۵

صرف میر از میر سید شریف جرجانی ۱۹۸

صغری ۴۸۷

صغری در منطق ۴۴۱

الصفحیه ۵۵۱

صلاه الجمعه ۳۷۷

صمدیه شیخ بهائی (۲۱۰۳۱) ۱۴۳

الصوم ۵۱۱

صیغ عقد النکاح والطلاق ۵۲۱

صیغ عقود نکاح ۵۶۸

صیغ العقود و الايقاعات ۸

صیغ العقود و الايقاعات ۴۷۶

ص: ۶۲۷

صيغ العقود و الايقاعات ٥٢٢

ضياء العيون ٢١

طالع نامه ٤١٠

طب ٣٩٢

طب فارسي ٧٧

طب فارسي جديد ٩٣

طب فارسي ناقص ٤٣٦

طب = قرابادين شفائي ٤٢١

طب منظوم ٥٨٣

طب النبي (صلى الله عليه و آله و سلم) ٥٨٣

الطوائف في معرفه مذهب الطوائف ١٣

طرق بدست آوردن قبله (رساله در...) ٥١٣

طريق بدست آوردن قبله ٥١٤

طوفان البكاء ٥٧٢

طيه النشر في القراءات العشر ٥٣٦

العبره لمن اعتبر ٣١٨

عده الحصن الحصين من كلام سيد المرسلين ٢٧٦

عده الداعي و نجاح الساعي ١٧٥

العروس از همان مؤلف ٣٣٧

العزى في التصريف ٩١

العزى فى التصريف ٣٩٥

العزى فى التصريف از ابراهيم زنجانى ٣٥١

العزى فى التصريف = التصريف ٧٠

ص: ٦٢٨

العزى فى التصريف = التصريف ٩٢

العزى فى التصريف = التصريف ٣٠٨

عقد الفريد فى نظم التجويد ٣١٢

العقيدہ الوحيدہ = الارجوزہ الوحيدہ ٣٠٢

العقيدہ العدليه على مذهب الزيديه ١٨١

العقيدہ الوحيدہ از اسماعيل فدائى كرازى ٢٩٨

علائم آخر الزمان ٣٣٣

علاج الاسقام = جراحى = مخزن الفوائد

٢٧٢

علم بلاغت ٨٤

علم عروض فارسيان ٤٥

علم ماسه ٢٨٩

علم معانى بيان ٤١٦

علم النفس ٤٠

علم النقاط ؟ ٣٩٤

علم الوضع (رساله فى....) ١٤٤

عمده الطالب فى انساب آل ابى طالب ١١٥

عمده المراد فى شرح الارشاد ٢٥

عمل رمل (رساله در...) ٥٠٩

عوائد الايام من مهمات ادله الاحكام ٦١

العوامل ٧٨

العوامل فى النحو ٩١

العوامل فى النحو ٣٩٣

العوامل فى النحو = عوامل ملا محسن ٦٦

ص: ٦٢٩

عوامل المائة ٤٧٠

عوامل المائة ٤٧٤

عوامل المائة ٥١٩

عوامل المائة = شرح العوامل ١٥١

عوامل منظوم ٦٧

عيون اخبار الرضا ١٤

غايه الوضوح ٥٥٧

الغصب ٤٦٤

غنيه الانام فى معرفه الساعات و الايام = من لا يحضره التقويم ١٣٢

فالنامه انبياء: ١٩٥

فالنامه حضرت امام صادق عليه السلام ١٩٦

فالنامه قرآن ٢٦٠

فتحيه = فارسى هيات ٨٥

الفخرى فى النسب ١١٦

الفخريه فى معرفه النبيه ٥٧٤

الفرائض ٢١٩

فروع دين اسلام ٢٥٣

فرهاد و شيرين ٥٢٨

فرهاد و شيرين = خسرو و شيرين ١٢٣

فرهاد و شيرين = خسرو و شيرين ١٢٤

فرهنگ ترکی - عربی و فارسی ۳۴۸

فرهنگ فارسی (لغت فارسی به فارسی) ۲۴۹

فصل الفصول کبیر ۴۷۲

ص: ۶۳۰

فصوص الحكم ١٦٩

فصوص الحكم ٣٤٦

فصوص الحكم ٣٧٢

الفصوص في الحكمه ٣٢٩

الفصول في شرح تهذيب الوصول = الفوائد المنصوريه ١١١

الفصول المهمه في اصول الاثمه ٢٩٣

الفصول المهمه في معرفه الاثمه ٢٣٥

فضائل على بن ابيطالب (عليه السلام) ١٣٦

الفقه ٥٦٩

فقه فارسي = رساله عمليه ٣٠٠

فلسفه مخصوص ٢٥٦

فلک ناز و خورشيد آفرين ١٧

فوائد الاخييار = فوائد يوسفى ٥٤١

الفوائد الاصوليه ٤٦

الفوائد الاصوليه ١٢٩

الفوائد البرهانيه = حاشيه شرح ايساغوجى ٦٥ - ١٠٩» ٤١٧

الفوائد الحائريه الجديده ١٣٠

الفوائد الحائريه الجديده از محمد باقر بهبهانى ١٥٠

الفوائد الحائريه القديمه ٢٧٢

الفوائد الحائريه القديمه ٥٥٠

الفوائد الحائريه القديمه، از محمد باقر بن محمد اكمل بهبهانی ۱۵۰

فوائد در مسائل عرفانی ۹۵

الفوائد الرضويّه ۱۱۳

ص: ۶۳۱

الفوائد الصمديه ١٣١

الفوائد الصمديه ٣٩٣

الفوائد الصمديه ٤٧٠

الفوائد الصمديه ٥٤٧

فوائد الصمديه از شيخ بهايى ره ٣٣٢

الفوائد الصمديه از شيخ بهاء الدين محمد عاملى ٢١٤

الفوائد الصمديه شيخ بهايى ١٥٥

فوائد فلسفى ٤٨٢

الفوائد فى فضل الذريه النبويه العلويه = فضائل السادات ٣٧٤

فوائد فى المعاملات ٢٤٧

الفوائد المليه فى شرح النفلية ٤٣

الفهرست ٣٣

فهرست مقامع الفضل ٥٣٩

الفياضية ٢٠٩

الفيروزجه (الفيروزجات) الطوسيه ١٨

الفيوضات القدسيه فى ضمن الرساله المجلسيه ٣٨١

قاطع النزاع فى تحقيق مسائل الرضاع ٣٨٤

قانونچه ١٨٤

قرآن كريم ٢٥٩

قراپادين ٢٤

قرابادين ۱۷۶

قرابادين شفائي ۴۳۵

قرابادين شفائي ۱۲۶

ص: ۶۳۲

قرايادين شفائي ٥٠٥

قرايادين شفائي ٥٤٠

قره العيون في اعز الفنون ٢٠٣

قره العيون في اعز الفنون ٤٠٨

قره العيون في اعز الفنون ٤٥٧

قصص الانبياء ٩

قصيده ٤٥٠

قصيده برده ٤٢٧

قصيده الفرزدق ٤٢٨

قضا و قدر ١٥٩

قضا و قدر ١٧٤

قطع المقال في نصره القول بالانفعال ٢٤٦

قلع الآثار ٢٣٧

القميه = جوابات المسائل القميه ٤٢

القواعد والفوائد ٢٠

القواعد و الفوائد ٣٨٢

قهوه خانه سورت ٢٩٥

قيامت نامه ٤٤٢

كاشف الحقائق ٤١٤

كاشفه الحال عن احوال الاستدلال ٢٩

الكافي ٨

الكافي از ابن حاجب مصرى ٢٠١

الكافي ٤٧٥

الكافي ٥٨٦

كبرى در منطق ٤٤١

كبرى فى المنطق ١٤١

كبرى فى المنطق ١٩٠

كبرى فى المنطق ٤٠٤

كبرى فى المنطق ٤٧٥

ص: ٦٣٣

کبری فی المنطق ۵۴۸

کبری فی المنطق از میر سید شریف جرجانی ۲۰۳

کبری فی المنطق از میر سید شریف جرجانی ۲۱۴

کبری فی المنطق از میر سید شریف علی بن محمد جرجانی ۲۶۴

کبری فی المنطق، میر سید شریف جرجانی

۱۷۵

کبری منطق ۳۶۰

[کتاب اصول الفقه]....

کتابچه اسامی مدرسه شرف مظفری ۳۲۲

کتابچه نظام نامه مدرسه ناصری ۵۳

کتابچه نیشابور ۴۶۹

کتابچه ولایت درّه جز ۴۷۰

کتابچه اسامی شاگردان مدرسه ادب ۳۲۰

کتابچه تنظیمات حسنه ۵۳

کتابچه دخل و خرج قلعه ۴۳۷

کتاب حقّ مرّ ۱۴۲

کتاب دعا ۳۴۲

کتاب طب ۵۸۴

ص: ۶۳۴

كتاب الفرائض ١٢٧

كتاب فقه ٤٤٥

كتاب في حيله رفع الانتقال ٤٥٤

[كتاب وفقيات]....

كتابي در اخلاق ٣٥٦

كحالي (رساله در....) ٢٧٣

كشاف ٤٩

كشاورزي نامه ٣٥٩

كشفا الارواح = يوسف نامه ١٧٨

كشفا الاسرار ٢٨٤

كشفا الاسرار ٣١١

كشفا الاسرار ٥٠٨

كشفا الزملا ٨٦

كشفا الفوائد من كتاب تمهيد القواعد ٤٤٥

كشفا القناع ٤٦٢

كشكول شيخ بهائي ٥٣٨

كفايه مجاهديّه ٤٣٥

كفايه منصوري ٢٩٥

الكفايه في الاعراب ٥٦٢

الكفايه في علم الاعراب ٢٩

كفايه المقتصد (= المعتقد) = كفايه الاحكام ٣٠١

كلام ٩٦

كلمات ٤٠٦

ص: ٦٣٥

كلمات التسميه = شرح بسم الله ٣٩٧

كلمات مشكله قرآنى ٢٠٤

الكلمات المكنونه ٤٥٨

كلييات ملا طغرا ٥٨٧

كلييد بهشت ٢٤٩

كلييله و دمنه ٥٦٤

كنز الاحباب ٣١١

كنز الدقائق ٨

كنز الذهب = شرح الرساله الذهبيه ١٨٩

كنز الرموز ١٧

كنز الرموز = كنز النصايح = كنوز الرموز ٥٤٤

كنوز المعزمين ٦٦

كواكب الاعراب ٣٧٩

الكواكب الضيائيه فى شرح الزبده البهائيه ٣٨٧

كوزه نامه گلشنى ١٤٧

كيميا ٢١٦

كيمياى منظوم ٢١٧

گلستان ١٥٩

گلستان ٤٦٠

گلشن اسرار ٣٦

گلشن راز ۱۰۵

گلشن راز ۱۳۰

گلزار قدس ۱۶۳

ص: ۶۳۶

گنجینه نشاط ۴۰۰

گوهر مراد ۲۷۹

لذہ النساء ۱۶۵

لسان الذاکرین ۲۲

لطائف ۵۴۲

لطف الرمل و مشرق الرمل ۸۷

لطیفہ غیبیہ = ترجمہ لسان الغیب ۳۰۳

لطیفہ غیبی ۱۷۷

لغات تاریخ و صاف ۳۷۴

لغات فارسی ۷۵

لغز الزبدہ ۴۸

لمعان ۳۶۶

اللمعہ الالہیہ فی الحکمہ المتعالیہ ۵۸

اللمعہ الدمشقیہ ۲۸۵

اللمعہ الدمشقیہ ۵۲۰

اللمعہ الدمشقیہ فی فقہ الامامیہ ۳۷۰

اللمعہ الدمشقیہ فی فقہ الامامیہ ۴۴۲

لوامع انوار الکشف والشہود علی قلوب ارباب الذوق والجود = شرح خمیریہ ۳۵۴

لوايح القمر ۱۲۱

اللہوف علی قتلی الطفوف = الملهوف ۵۰

لیلی و مجنون ۱۳۱

لیلی و مجنون ۱۵۷

لیلی و مجنون ۴۰۵

ص: ۶۳۷

مائة كلمه ٢٣٥

مباحثه النفس ٢٣٣

مباحثه النفس ٤٢٢

مباحثه النفس ٤٩٣

مبادئ الوصول الى علم الاصول ١١٨

المبسوط في القراءات السبع و المضبوط من اضاءه الطبع ٥٣٥

المتوسطات بين الهندسه و الهيئه = تحرير المتوسطات ٣٤٣

مثلثات ٢٨٨

مثنوى ٢٤٩

مثنوى ٣٥١

مثنوى عرفانى ٢١٢

مثنوى كريم خان قاجار ٢١٢

مثنوى معنوى ٣٠٣

مثنوى ولد = ولد نامه ٤٥٢

مجادله النفس ٥٢٦

المجالس ٢٩٦

مجالس ٢٩٩

المجلى ٤٠٩

مجمع البلاغه ٥٤٣

مجموعه اشعار ٤٥١

مجموعه نظم و نثر ۸۶

مجموعه الصنایع ۴۱۰

محبّت نامه ۴۰۴

ص: ۶۳۸

محرّق القلوب ٤٤١

محضّل الهيئه ٥٧

محضّر الشهود فى رد اليهود ٣٩٠

محلول الصيغه = صيغ مشكله ٥١١

مختار نامه = روضه المجاهدين ٤٣٩

مختصر برهان قاطع ٩٤

مختصر على سبيل الاختيار من كتاب الاضداد ٦٥

مختصر المعانى ٣١

مختصرى در علم هندسه ٥٦٧

مختلف الشيعه فى احكام الشريعه ٥٦١

مختلف الشيعه فى احكام الشريعه ٧٣

مخزن الاسرار ١٧٧

مخزن الانشاء ١٠٨

مخزن الفرائد فى اصول العقائد ٢٥٣

مدخل منظوم از عبدالجبار خجندى ١٩٦

مدخل منظوم از عبدالجبار خجندى ٢٧٨

مرآت العاشقين ٤٥٠

مرآت القلوب ١٦

مرآت المحققين ٢٦٨

مرآت المؤمنين ١٦

مراح الارواح ١٥٢

مراح الارواح ٥٨٦

مراح الارواح، احمد بن مسعود بن على ١٥٥

ص: ٦٣٩

مراحل السالكين ٦٨

مراه الحق ٦٩

مراه الحق ١٥٨

مرشد العوام ٥٤

مركبات (رساله در...) ٢٥٨

المسالك الجامعيه فى شرح الرساله الالفية ٢٨

مسأله الوحده الوجود ٣٦٧

مسلك المكارم فى طريق محاسن اخلاق العالم = طريق المكارم فى طريق محاسن اخلاق العالم ٥٤٢

مشارك ٢٤٠

مشارك الانوار ٢٧

المشاعر ٢٧

مشرق الانوار ٢١٠

مشرق الشمسين و اكسير السعادين ٥٤٥

مشكاه الانوار ٣٩٨

مشكاه الانوار ٤٩٧

مشكل گشا ٣٥٢

مشواق ٢٢٥

مصايح الاصول ٦١

مصايح السنیه و طبّ البریه ١٨٠

المصايح = مصايح الاحكام ٣٠١

مصادقه الاخوان ٥٠٣

مصارع المصارع ٥٥٦

ص: ٦٤٠

مصباح الشريعة تحرير سده ۱۱ و ۱۲ ۳۵۹

مصباح الشريعة چاپ سنگی ۳۵۸

مصباح الشريعة و مفتاح الحقيقه ۴۸۶

مصیبت نامه ۴۴۳

مضممار دانش = فرس نامه ۲۸۶

مطلع الانوار ۴۲۶

المعاد الجسمانی ۳۹۶

معارج الفهم فی شرح النّظم ۹۷

معارج الفهم فی شرح النّظم ۳۸۵

معارف الانوار ۱۹

معاصی کبیره ۳۸۸

معالم الاصول ۵۷۸

معالم التنزیل بغوی ۷۴

معجزات النبی صلی الله علیه و آله ۳۴۴

معدن الجواهر و ریاضه الخواطر ۶۰

معراج نامه ۸۳

معراج نامه ۴۲۰

معرب عوامل المائه ۱۴۹

معرفت تقویم ۸۷

معرفت تقویم ۴۴۶

معرفه التقاويم = سى فصل ٤٢٥

معنًا ٢٢٩

معنى الف ٥٣٢

ص: ٦٤١

مفاتيح الاصول ٥٦٣

مفاتيح الشرايع ٢٩٦

مفتاح الخزائن = مختصر مفتاح الخزائن و قرابادين ١٢٦

مفتاح الصرف ٣١٠

مفتاح الفلاح ١٢٣

مفتاح الفلاح ١٢٥

مفتاح الكنوز ٢٦٢

المفراح فى شرح مراح الارواح ٦٩

مفرح القلوب و مفرج الكروب ٢٩٧

مفردات طبى ٥٤٠

مفردات معصومى = مفردات نامى = مفردات صحت ٢٥٩

مفرده عبدالله بن الكثير بروايه الشاطبى ٤٠٣

مقاصد الميزان ٤٤

مقالات ٢٩٤

مقالات ٥٧٦

المقامات ٤٣٣

مقامات حريرى ٥٨٥

مقامع الفضل ٥٤٠

مقباس المصاييح ٥٢٩

مقتل الحسين (عليه السلام) ١٥٤

المقدمه الجزريه ٣١٢

المقدمه الجزريه ٥٣٧

المقلاذ ٥٦٣

ص: ٦٤٢

مكاتبه هارون با حمزه خارجى ٢٠٧

مكارم الاخلاق ٧٠

مكتب رياضت ١٢

منابر ٢٩٩

منازل السائرين ٣٧١

مناظرات ٣٩٨

مناظره ابى الهذيل مع ديرانى ١٣

منافع السور = جواهر القرآن ٤٢

مناقب ائمه اطهار: ٣٣٠

مناهج اليقين فى اصول الدين ٣٨٦

منتخب تحفه المحتاج ١٨٢

منتخب حديقته الشيعه ١٣٣

منتخب الذخائر ٢٦٤

منتخب الصرف ٣١٠

منتهى السؤل فى شرح الفصول ٤٥٨

منتهى المطلب فى تحقيق المذهب ٣٠٠

منشآت ٣٠٥

منشآت ٣٤٤

منشآت ٣٤٥

منشآت ٤٣٩

منشآت ٤٣٩

منشآت ٥٨٧

منشآت ٥٨٨

ص: ٦٤٣

منشآت = انشاء الدرر ٤٠٠

منشآت ٤٩٧

منشآت ٦٤

منظومه خلاصه المقال (يا زبده المقال) عربى در علم درايه الحديث ٣٥٨

منظومه در موانع حمل ٥١٧

منظومه عبرت نامه فتحعليخان صبا (م ١٢٣٨) ١٤١

منظومه فى مخارج الحروف ٥٦١

منظومه الشك و السهو و الخلل و الجبران ٣٠٢

منظومه فى اصول الخمسه = عقائد منظوم ٤٩٨

منظومه فى اصول الفقه = در ربهيه ٥٧

المنظومه فى الحكمه ٥٧

منظومه فى المنطق ٣٧٩

من كلام علما و حكما ١٠٤

من لا يحضره الطبيب ٣١٣

من لا يحضره الفقيه ٢١

منهاج العابدين ١٠٧

منهاج الكرامه فى معرفه الامامه ٢٦

منهاج الوصول الى علم الاصول ٣١٤

منيه المرید فى آداب المفید و المستفید ٤٦٨

المواريث ٤٦٥

مواظب الله = حدبث قدسى ٣٢٢

الموجز فى شرح القانون ١٤٨

مهدى موعود (علبه السلام) ١١

ص: ٦٤٤

النافع ليوم الحشر في شرح الباب الحادى عشر از فاضل مقداد ٢٧٨

النافع يوم الحشر في شرح باب الحادى عشر ٥٢١

النافع يوم الحشر في شرح باب الحادى عشر ٥٥٢

النافع يوم الحشر في شرح الباب الحادى عشر از فاضل مقداد سيورى ١٩٧

النافع يوم المحشر في شرح الباب الحادى عشر ٤٦٣

نامه = رساله ٣٦٨

نان و حلوا ١٨٧

نجوم ١١٩

النجوم ٢٥٤

نجوم ٤٣٠

نجوم و رمل ٦٨

نزهه الكتّاب و تحفه الاحباب ٢٥١

نزهه الناظر و تنبيه خاطر ٥٠٢

نصاب الصبيات از ابو نصر فراهى ٢٧٨

نصاب الصبيان ٥٣٤

نصاب الصبيان ٥٣٨

نصاب الصبيان ٤٤٧

نصايح الملوک ٥٦٤

نصيحت نامه ١٤٢

نصیحت نامه ۱۹۴

نظام نامه، فهرست تحصیلات ۳۷

نعت فرس ۹۰

ص: ۶۴۵

النفليه ١٣٨

نفى تشكيك الذاتيات (رساله فى....) ٢٢٦

نقل عشاق ٤٦٧

نوروز نامه ٤٩٦

نهج البلاغه ١٠

نهج المسترشدين علامه حلى تحرير ٢٠٣ ٩٧٩

نهج المسترشدين فى اصول الدين ٥٨٦

النهجه المرضيه للحضره الرضويه ٥٤٦

الواردات القليه فى معرفه الربويه ٢١٥

الوافيه ١٤٥

الوافيه ٥٥٠

الوافيه فى شرح الكافيه ٥٧٧

وجوب صلوه الجمععه عينا ٣٨٣

الوجيزه ٧

الوجيزه ٥٠

الوجيزه ٣١٤

الوجيزه ٣٧٣

وسيله التجاره = منتخب الذخائر ٢٦٥

وسيله النجات ٥٧٥

وسيله النجاه ٢١٣

وصایای لقمان بن فرزندش ۳۲۳

الوصیة ۵۲۶

هئیت فارسی ۵۱۰

ص: ۶۴۶

الهاميه ٢٤٤

الهدايه فى النحو ٥٨٦

هدايه الولايه ٤٧٢

هديه الكلام ١٤

هديه المسافر ٢٠٦

هزار صلوات ٢٢٣

هيئت فارسى = فتحيه ٤٧٣

الهيئه و الكلام (رساله فى...) ٥٥٥

يوسف و زليخا ١٧٤

يوسف و زليخا ٥٧٦

يوسفيه ٢٣

يوسفيه = شرح عوامل ملا محسن ٨٠

فهرست نام كتابها ٥٩١

ص: ٦٤٧

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

